

U.P.L. LIBRARY

UCLA LIBRARY

39

86 - L.

139

Plut. III. Lit. i. N° 13.

474 - Rafa

(Oviedo)

Este libro me costo ciento y setenta
Reales y soy de Andres de ^{Vargas} astorga?
y es original de alquinto
Dinero

Clariss. Victoris et Geometrae
Alberti Dureri de varietate si-
gurarum et flexuris partium ac
gestib. imaginum libri duo qui
priorib. de symmetria quon-
dam editis nunc primum
in latinum conuersi
accesserunt.

Anno M. D. XXXIII.

estebé

1786 Broome Co. County Sheriff

Rec'd by John H. Chapman

~~John L. 8c Reg.~~

yer en fina de arresto
Centro.

6499

Ad lectores in sequentes libros prefatio.

Cum de artificio picturæ cōpositos libros ab Alberto Durerò, partim voluntate erga ipsum mea adductus, partim etiā coactus amicorū precibus quæ imperij vim habere viderent, in manus accepissem conuertendos in linguam Latinam. Sensit fore tamam successus non sane respondere studio meo, eoqz singulari cum mihi tum illis satisfaciendi qui nobis hunc laborem imposuissent. Neqz id adeo mirum mihi cogitanti visum, quod non satis explorato pondere subiissem sub materiam cuius rendece parū sufficerent vires meæ. Id me siue in cupiditate gratificandi potentibus a me hoc opus, siue negligentia mea principio sane fuderat. Quare fuimus eo matore anxietate in processu quo minus et prouisa grauitas et integrū iam erat abiucere semel suscepsum onus. Quod ipsum si facere licuisset, expedita via fuerat qua nos cura molestiaqz liberare potuissimus. Atqz in hac hœsitatione et depressione nostra, ut fieri sole, progressi sumus lentiore gradu, et quasi pedetentim. Itaqz libros primos duos tanqz recidentes, separatim latinos factos emisimus. Simul ut daremus specimē industrie nostræ lectoris, simul ut hac in parte decursi spatiū paulisper acquiesceremus. Simul etiā, quia esset in reliquis maiore attentione opus, quod sciremus primum quidem librum ab authore diligenter recognitum, ipsoqz illum viuo typis excusum fuisse, cum reliquorum editioni et castigationi morte præceptus decesserit. Atqz utinam Deo visum esset, ut illo superstite nobis hœc præuinctia data esset, gerere et cupide et ut confido, cum laude voluisse. Nunc illius desiderio, et fuit non nullum tedium, et occasio certe laudis morte ipsius amota est. Hoc autem cum opto, non modo respicio ad me et res meas, sed potius etiam ad illum et famam mortui, a quo sensi me valde diligi, quemqz ego merito ipsius feci maximi. Nec non studiosis quoqz harum rerum utilia vota facio. Extarent enim profecto hœc scripta ab authore ipso edita, nō minima parte sui sed uniuersa, ad eum modū composita, ut maxime et doctis admirationi, et studiosis omnibus fructui essent. Nunc etiā neqz illi paruipendere, neqz hi parum adiuuari poterunt. Tamē illa excellentia curæ et elaborationis fortasse requiratur, qua nihil est pulchrius neqz prestabilius. Videre etiam hoc amici Dureri nostri, qui inchoata iam excusione operis, et absoluto primo libro cū auctor diem suū obiisse, perduxere ad finem hunc laborem, cū accurata admonitione, auctore remeditoni non assuisse. Hœc ego etiam hoc loco, in quo, ut dixi, quasi posito onere aliquantulum acquieci, recepturus illud duxi lectoris significandum, ut scirent quid a Durero tantum modo informati, quid per politum haberent. De nobis deque opera nostra supersedebimus in presentia verba facere. Neque enim cum laudem nullam affectemus, metuendū ut opinor, ne quis qui reprehendere velit, futurus sit. Ut etiā ille apud Virgilium ad maximam spem natus puer, imbellis seras nihil moratur.

Spumantemque dari pecora inter inertia volis.

Dicit apylum, aut fuluum descendere monte Leonem.

Ita libenter prætereunt huiusmodi scripta facileque patiuntur latere Aristarchi, a quibus non celebratum sed obscuratum tri nomen suum perspiciant. Quid est autem hoc genere scriptorum, quod ad orationem quidem attinet, non solum ieiunius, sed penes dixerim infelicius, ut misericordia digni, si quid ad hœc forte cōpulsi sint, esse videantur, inuidice certe obnoxii esse non possint. Sed hœc ipsa pluribus memorauis

Despāno; Coagula

Aequis et Studiosis bonarum artium Lectorib:

Si quid de pictura hoc loco dicendum duxisset, Non tam laudibus illam qz deploratione fuerat celebraturus. Cui enim vestrum ignota esse possunt laudatiss: artis encomia. Ne vero et florentis amissionem, et repululantis neglectionem, quis daturus vitio sit ac non arbitraturus potuisse debuisse dolore et lacrimis pseque? Sed mihi consilium nō fuit de arte nunc quidem verba facere, de artifice autore huius libri, deqz opera nostra, necessitate quadam non nihil disputatuero. Ac illum quidem confido virtute meritisqz innovuisse, non sive modo patrice sed exteris etiam nationib. Satisqz intelligo non expectare laudes ipsius nostra praeconia, præsertim cum eximia opera sempiterna gloria auctum ornatumqz relinquant. Conueniens tamen iudicauimus, cum quod illius inuenta ederemus, tum quod occasio data esset mandandi litteris præclaris viri nobisqz amiciss. vita ac mores, per te exere quic partim sermonib. aliorum partim præsentes de ipso cognouisse mus, habitura prædicationem aliquam dexteritatis et ingenii singularis et artificis et hominis, atqz etiam allatura voluptatis non nihil legentib. Albertum nostrum e pannonia oriundum accepimus. Sed cunis maiores in Germaniam cõmigrarint. De origine igitur et natalib. illius copiosæ orationi locus non erit. Qui et si fuero honesti, ab eo tamen maiorem splendorem accepisse constat quam tribuisse. Dederat hinc natura corpus compositio et statuta conspicuum, aptum qz animo specioso quæ cotineret, ut iusticie sive quam solet exollere Hippocrates et iam in hoc nō oblitera fuerit, quic ut ridicule animato simice ridiculum quoqz corpus teruit, ita præclaris mentib. conuenientia corpora circum dare consuevit. Erat caput argutum. oculi micantes. nasus honestus et quem greci τετράτον vocant. pectus amplius. castigatus venter. semora nervosa. crura stabilia. Sed digitis nihil dixisses vidisse elegantiis. Sermonis autem tanta suauitas atqz is lepor, ut nihil esset audientib. magis contrariū qz finis. Literarum quidem studia non attigerat, sed quic illis tamen traduntur, max. naturalium et mathes maticarum rerum scientice, sive didicerat. Eqz is præcipua ut intelligebat et re explicare nouerat, ita et oratione sciebat declarare. Testatur hoc scripta eius Geometrica, in quib. quid de illa scientia possit requiri, quatenus quidem tractandam sibi iudicauit, nō video. Ferebatur autem magno quodam ardore animi ad omnem honestatem morum et vitæ complectendam, quam ita præstiterit ut vir optimus merito haberetur. Nō tamen erat aut tristis severitate aut gravitate odiosa, quin etiam quicquid ad suavitatem hilaritatemqz facere putatur neqz ab honesto nec recto alternum, et ipse per cetatem nō neglexerat, et probabat etiā senex, cuiusmodi sunt gymnasices et Musice reliquiae. Sed præcesteris eū ad picturam natura finxerat, quare et illius studium totis virib. complexus, et ubiqz genitium laudatorum pictorum opera, et rationum illorum cognoscendi, et imitandi quic probasset cura tenebatur. Inter quic et max. regum ac principum ipsiusqz adeo Maris mintani et huius nepotis Caroli AVGG. et benignitatem expertus et favorem consecutus est, affectus ab illis non aspernando salario. Sed ubi iam habuit illius manus, ut sita loquar, maturitatem sum max. de operib. intelligeres ingenium sublime et virtutis amans, talia enim omnia faciebat grandia et laudabilis argumenti. Extant encomia Maximiani, extat et historice astronomicæ opera immortalia de quib. quic memorari

A ij

estimare sicebit, ut alia non dicam, quorum est nullum quod non vel ex veterib. aliquis,
vel nostra cetera quacunqz in gente pictor suum dici optaturus videatur. Est autem nulla
profecto certior neqz verior naturee onticiusqz indicatio quam quo ab operibus sit que
quisqz pro artificio suo efficit. Quorum duo genera quo reliquias longius prestant et quas
se ex ipsius naturae officina prodeunt, hoc in eo quod diximus magis possunt pollentqz.
Ea sunt quece *M. L. S. V. C.* et *P. M. R. C.* vocantur, id est representante rerum similitudines vel
oratione vel manu. Quorum illa proprie poetica nominantur, haec nescio an genera
lem appellationem habeant, sed quadrisariam fere intelliguntur, statuarum picturæ.
Sculpture. et plastices. Nunc vero de pictura loquamur ut propositum fert queqz ipsa
inter quatuor illa laudatiss. est, et ab aliquo grecorum poetice vocalis nuncupata. Tales
igitur esse pictores prorsus quales ipsorum opera sint vere arbitramur, non secus ac po
etas. Polygnotum pinxit ampliora ònia, Pausona minora tradidit. quis non ex hoc
intelligit et illum fuisse ingenio altiore, et hinc humiliore Martialis negat se Maronem
quidem, sed Marsum tamen futurum si Decenatem sortitus sit, de quo ipse viderit.
Nam illud nemo sperauerit, qui modo eius legerit versus egregios in eo genere in quo
epigrammata insunt, sed quib. non solum infirmitate ad maiora vires verum aliena ab il
lis quoqz omnia produntur, pleraqz etiam feeda et deformia. Quia propter non possum
sineris recordari catullianæ sententiae huius, castum esse decere pium poetam, ipsum
versiculos nihil necesse esse. Et quod ille alter probare voluit mores distare a carmine suo
Sed poetas nunc dimittamus. Quot autem fuere, ac potius quis non fuit pictorum inqz
omnium qui non declararet operibus naturam suam. Non tam veterum mentionem
faciam, nostrorum temporum exemplis contentius. Eui autem obscurum est non paucos
laudem et admirationem vulgi que fuisse obscenitate pingendi, dum que non nisi os
cute, fieri honeste nequeant, immo que ne occulte quidem facta nefario scelere et probro
patent, tabulis expressa publicarunt, hos ne pudicos quisqz credet, quorum mens et dextra
talia fuerit molita. Videamus etiam multorum minutulas et bene sane coloratas pictus
ras, quib. quidem non nihil ingenii et grauitatis declararet magistri, sed ars requireretur
Hoc igitur loco opt. iure admirabimur Albertum sanctimonie et pudoris diligentiss. custo
dem, et granditatem picturarum proferentem se conscientum nimurum sibi virium suarum.
sic tamen ut ex minorib. quoqz operib. ipsius sperni nihil debeat. In quibus nullam line
am inuenias ductam temere aut peruerse, nullum superuacuum punctum. Quid ego de
manus constantia et certitudine loquar. Jurares regula normaue aut circino perscripta
que nullo adiumento vel penicillo vel scepe calamo aut pena deducebat, ingenti cum ad
miratione spectantium. Quid memorem qua dexteræ cum animi conceptibus congruen
tia, sc̄epe in chartas statim calamo aut pena figuræ quarumcunqz rerum conicerit,
sive ut ipsi loquuntur, collocarit. In quo hoc profecto legentib. incredibile futurum prospis
cio, distantiss. non solum argumenti sed et corporum partes instituisse uonnumqz, que
coniunctæ ita inter se conuenirent, ut aptius fieri nihil potuisset. Nimurita mens arti
fici singularis instrueta omni cognitione et intelligentia veritatis consensusqz inter se
partium, ipsa moderabatur ac regebat manum, iubebatqz sibi absqz ullis adminiculis
fidere. Similis erat promptitudo peniculum tenentis, quo minutiss. queqz in linteo tabel
laue prescribebat, nulla designatione praemissa, sic ut non culpari modo posset nihil, sed

laudem etiam omnia summam inuenirent. Maxime admirabile fuit hoc laudatiss. piez
torib. quib. in illa re versatis plurimum, difficultas non esset ignota. Hoc loeo nō possum
silentio preterire quod inter hunc et Joannem Bellinum accidit. Erat is venetice, inqz
italia tota huius artis fama excellens. quo cum Albertus venisset facileqz cum illo se con-
sunxisset, atqz, ut sit, mutuus operum iam ostentationes existerent, admirante Alberto
candido et magni facie Bellini omnia, Bellinus et ipse ingenue cum alia, tū pilorum
subtilitatem præcipue in Alberti operibus comprobauit. forte accidit, ut de arte inter se col-
loquerentur, quib. sermonib. finitis, facies ne inquit Bellinus, Alberte benigne et gratissi-
tabere in re non magna amico, senties inquit Albertus si quidem quod præstare valeam
a me petieris. Cum Bellin^o cupio a te ferre, inquit, dono vnum e penicillis tuis quib. ca-
pilla menta de ducere soles. Ibi albertus nihil moratus cum plurimos similes aliorum et
qualib. bellinus quoqz veteretur, protulisset, eligere iussit qui maxime placeret, nisi auferre
mallet universos. Sed Bellin^o falli se ratus, non enim hos, inquit, aiebam, sed quib. criz-
nes et pilos vnico ductu compluseulos exprimere consuesti, quos sparsulos et latiusculo
discrimine esse oportet. Alter enim in max. sc̄epe longitudine tanta cequabilitas flexuum
et distantie seruari nequeat. Non alijs inquit Albertus qz his vtoz, quod ut tibi probem
licet contemplere, et arreprobo vno ex propositis penicillo, longiss. et flexulos crines quales
mulierum maxime sunt, constantiss. ordine et ratione inspectate et stupente Bellino pro-
duxit, qui postea multis confessus fuit, nullius mortalium sermonem, elus rei quam oculi
vidisset, fidem sibi facere potuisse. Tribuit hoc idem illi ingenuitate spectabili Andreas
Montegna qui Mantua floruit reuocando ad seueritatem quandā et legē picturā,
qua quidem prim^o laudem meruit, dum dissectas et fractas statuas eruit et in exemplum
artis proponit. Cuius quidem sunt omnia dura et rigida scilicet manu non assuefacta ses-
qui animi intelligentiam et promptitudinem. Sed illis nihil putatur in arte melius neqz
perfectius. Is ergo cū Mantua decumberet et Albertum in Italia esse audiuisse, curas
uit celeriter ad se accersi. Instruciurus facilitatem eius et certitudinem manus rerum cog-
nitione et arte. Nō enim raro in sermonib. familiarib. questus fuerat quod vel sibi nō con-
tigisset illa, aut Alberto scientia sua. Nihil moratus albertus posthabitibus reb. omnib. vbi
nuntium accepti statim itineri se accinxit, sed prius decesserat Andreas qz Mantuanum
potuisse peruenire, neqz quicqz dicere solebat in vita sibi tristius acceditisse. Quāns enim
Albertus summus esset tamen aliquid animo suo magno et excuso supra concupiscebatur
semper. Nos viri barbatam imaginem, ita vđiximus, in linteo statim ipso penicillo nul-
lis ante dispositis, ut assoleat delineationib. ab eo expressam quasi attoniti spectauimus.
Pili sunt barbae ferme cubitales, ita exquisite et solerter ducti, ita vbiqz discrimine et mo-
do simili, ut quo quis melius artē intelligeret, hoc magis cum admiraretur, tum incredibilis
le duceret in illis effingendis nulla alia ope manum adiutam fuisse. Exterum nulla
spurcites nullum dedecus in ipsius operib. extat, refugientib. scilicet talia omnia castissi-
mi animi cogitationib. O dignum tali successu artistam. Nam expressiones viventium
vultuum, quae contrafacta nunc vocant, quam similes conficiebat, qz infallibilis, qz ve-
ras? Quae omnia eo consequebatur quod ad artem rationem vsum reuocarat, ingno-
tam hactenus et inauditam pictoribus nostratisbus saltem. Quis enim illorum fuit, qui
operis sui quo maximam quoqz famam adeptus esset, ratione explicare posset, ut magis

A 111

Scientia quam casu laudem inuenisse crederetur. Sed Alberto parata, certa inqz propz
tu erant omnia, quod picturam in viam preceptionum induxerat et reuocarat ad raz
tionem doctrine. Sine qua, ut Cicero scripsit, etiam si quid bene sit adiuuare natura,
Tamen id quia fortuito sit, semper paratum esse non potest. Hæc sibi ipsi primum ela
borauit, Mox, ut erat liberaliss. et candidiss. explicare in scriptis libris El. ac doctissimo
viro Düribaldo pircamerio aggressus est, cui et elegantiss. epistola illos dicavit, quam
nos latine reddere intemerata illius nativa quasi facie, cum supra vires nrās esse senti
remus, intacta reliquim. Sed priusqz absoluere ònia et correcta edere, ut cupierat pos
set, morte est exceptus, placida illa quidem et optabili, sed profecto, nostro quidem iudicio,
prematura. Erat autem si quid omnium in illo viro quod vitij simile videtur, unica
infinita diligentia, et in se quoqz inquisitor sc̄epe parum cequa. Hunc igitur mors ab
incepta editione operis sustulit, quam tamen consumarunt amici ex illius perscriptione.
De qua nunc deinceps et de nostra versione pauca dicimus. Ipsum quidem opus geo
metrico quodam modo elaborari ab illo coeptum, paulo ut non perpolū et exp̄s tine
ture literarum, rudiuseulum videotur, sed hoc facile ipsius rei bonitate compensatur.
Hoc ipse ut se eliminante etiam latinum facere vellem, paucis ante qz fato suo fungeretur
dieb^a a me petierat. Neqz ego grauatim detuleram illi operam et studiū meum. Sed hæc
ei curam et elimandi operis facultatem quic fert omnia mors absulit. Postea amici nō
solum precib. sed autoritate sua, cum opus edidissent, a me obtinuerunt, ut vertendum in
linguam latinam susciperem, hancqz operam receptam viuo Dürero, nauare mortuo.
Equidem nō ignorabā quantum oneris susciperem in tractanda re nec satis mihi per
specta neqz in cuius tractatione haberem in lingua latina quicqz quod pro exemplo po
nere imitariqz possem. Non etiam fugiebat me quanto difficilior esset occupatus alijs
ordinarijs negotijs, videbam non posse me tantum diligentie et assiduitatis huic cōuersi
oni impendere, quantam et cupere et ipsa mereretur. Sed quid agerem? Et mortui ami
ciss. mihi hōinis respectu, et amicorum illius cum voluntate erga me tum quasi quodā
iure imperandi mihi, rapiebar contra omnes difficultates, ad ingrediendum iter, neqz
planum neqz expeditum mihi. Itaqz libris duob. totius voluminis tantum tribui quan
tum quidem potui oīi subtrahere occupationib. necessariis meis, et conatus sum quomodo
cunqz latine docere. de quib. ille in teutonica lingua optime preceperebat. Cuius facti cō
fido me veniam apud vos bonos et studiosos artium facile iniicieturum, quod neqz ego
defendere aut velim aut possim quo minus audax videat. Sed non modo ignosci alicui
bi audacie, verum succurri etiam opertere censeo. Quot si cognouero industriam et stu
dium hac in parte meum, gratū nobis fuisse, animabor et ad id quod reliqu est Alberti
de pictura preceptionum latīnū faciendū, non pauloqz hæc ut exquisitius ita et iam ope
rosius. Non autem expectabitis modo in hoc argumento scripta illius, sed etiam cum
Geometrica tum tichisnatica, in quibus orbium munitiones, ut horum temporū ratio
ferebat descripsit. Hæc autem fere sunt de quib. libros ille composuit. Nam quod audio
quosdam in vulgus promittere, vel scriptis vel sermonib. suis, Libellum Alberti de sym
metria partū in equorum corporibus, equidem miror, unde post mortem illius allaturi
sint, quic vivus nunqz perfecerit. Est me clam non est Albertum in hoc etiam genere
rationem cepisse exquirere veritatis, neqz labor futurus mortui autore quā fuisse vino,

Et quod maxime contrarium esset, nihil mensurationum consecuisse, verum quicquid
suerit effectum amississe scio quorundam perfidia, per quos factum sit ut commentas
rū surriperentur auctori, itaqz ille nunqz postea de integro voluit illam rem aggredi.
Neqz non suspicabatur vel potius compertum habebat, unde in suos labores suci inuo-
lassent, sed opt. vir maluit dissimulare cum detrimento et dolore suo, qz in illis persequē
dis māsuetudinis et lenitatis obliuisci. Huius igitur quicquid erit non patiemur in Alla
bertum autorem conferri, futurum, ut appareat, illo tanto artifice indignum. Exierunt
etiam ante aliquot annos paucule quedam charte teutonicae, commendicatas et in con-
uenientes fere preceptiones illa de re continenties, de quib. in presentia verba facere nō
fert animus, sed nisi admodū fallor, non semel penituit autorem editionis. Ceterum
illa quorum fecimus paulo ante mentionem, quae non modo quia editioni comparauit
ipse, sed etiam quia eximia sunt, facile probant Alberti esse, nō paulo hinc, ut arbitror, qz
alium meliora accipietis. Non quod sint apud nos paratores ab eruditione et doc-
trina qz alibi, sed quia in officina illius hoc interpretates, et inter chartarū ^{acutō} ~~χεράφων~~
augmenta et correctiones exemplorumqz varietates, quasi in luce multorum versantur,
quae alijs quamvis doctis, obscura videri necesse est. Ostendet hoc Geometricus illius
liber, quem iam doctiss. vir in manibus habet emissurus ppedie ornatiore et explicatiorem
qz nunc legitur multipliciter, nō enim minus virginis sex ^{XII} ~~et~~ seu figurarum addi-
tionem habebit, correctiones autem vel castigationes priorum innumerabiles ita ipse re-
legens emissa iam in vulgus meliora locupletiora qz reddiderat, et quasi diuinans se iterū
non editurum, prescripscerat quid publicaturis de scriptura deqz figuris faciendum esset,
neqz nō etiam in teutonica lingua, ut ab autore est volumen consecutum, obi primum po-
terimus, curabimus typis excudendum. Hocce cęqum fuerit vobis accepta esse referentib.
hanc gratiam et auctoris singularis viri ardentiss. studijs ad publicam aliquid utilitatem
conferendi, intentionum suarum, et nostris laborib. ac cupiditati, illa quae vni dūtaxat
nationi scripta videntur, propagandi in omnes.

A 1111

In libros oymusisw Alberti Düreri p[ro]leg[o]yū eva ad Cristophorum
Colerum V. E. et doctiss.

Cum tuo max. impulsu hos libros Alberti cariss. tibi amicorum, transferendos in linguam latinā suscepsem, cōueniens visum fuit, de tota cōuerstione nostra rationem tibi reddere, vt et tuo iudicio commendaretur lectorib. et ego quasi te duce huius editionis viam minus timide ingrederer. Cum igitur intellectissimam nostrā operam, quam in trāsferendo sum p[ro]fessus, tibi non displicere, placuit illas rationum quasi tabulas hoc loco exponere, vt a te quae gessissem comprobata ostenderem, fieretq[ue] hoc modo speciosius opus. Allaturum etiam non nihil hoc utilitatis lectorib. sperabā, cōmunicatione quadam animi et cogitationum nostrarum. Quid. si quid hac in parte gratae a nobis opere nasciatur fuerit, id omne tibi v. cl. debebunt referre acceptum, qui non modo autor nisi extiteris, sed etiam impulsor.

Cristophoro Colero V. Cos.

Cum tuo suasi vertendi Dürerianos libros de pictura prouinciam ceperim, quid in toto opere max. appellandis reb. secuti essamus, placuit exponere tibi ante editionem de tua sententia vel retenturi illa vel mutaturi.

Quod autor exquisiuit in aptis et concinnis corporib. effingendis q[ue] longe quae partes a quib. distare deberet. Quae elegans et venusta membrorum compositio pulcritudo est, ideo nos interpretantes titulum, Symmetriam in his libris doceri prenotauimus. Hac picture dedit, vt Plinius ait, Primus parrasius, usurpauit autem plurimum Eu phranor, qui et volumina de ipsa coposuit. Latinū nomen etiā habere negat nos tamen interpretemur cōmensum cōmensurationēue. Aq[ue] ita arte, quae naturā sequitur, ratio vestigatur qua quicq[ue] tale sit in exprimēdis rerum formis, quale re vera fuisset. Dimensionarum auten parium in corporib. cum duplex sit via, una altitudinis, altera latitus dinis, ut scis, hanc bifariam accepimus. Nam quum in obliquis etiam imaginib. ut in plano notaretur, satis intellectum iri putabam hanc densitatis esse si ad soliditatem corporis respectum esset. Eodem pertinet et quā profunditatem vocant cum a dextris partib. retro quasi ceditur ut in obliquo capite, verbi gratia, ab oculis ad aures. Altitudinis quidē ratiō longitudinis est. Sed in pede seu calce peculiariter cōsiderauimus. Nam ille trāsversus longus est, ita obliquu designatis datur perpendiculariter altitudinis. Neq[ue] te furgiat si quando nominentur a nobis simpliciter partes, illarum initia seu summites accipiendas, sicut fere adiecimus, cum non fuerit ut opinor necesse, aliebū etiā superiuacū, Nobis tamen ut in alieno opere non nimium audiendum duximus. Quis autem requirat cum sinciput dicatur summi adiectionem, presertim hac voce facta e suffio capite, nisi fallor? Et ceterum cum autor curiosa pene diligentia exquisuerit partium in corpore humano nomina, quo mēsurationes certiores essent, quibusdam etiā noua imposuerit, confido fore ut studiosi versionis vel hac in parte difficultatem intelligat. Nam reliqua præterea quae et ipsa nō possine facilia videri fuisse, cum in hoc genere quod imitaremur,

4

antiquorum extaret nihil. Conquisiuimus autem et nos non mediocri cura neq; modico tempore nomina quibus latine reddere Düreriana possemus, quicq; apposita sint, non nos quidē praefari decuerit, sed legentium erit iudicium. Quicq; velim tu qualia sint perpendas, cui si satisfecero bona erit et de aliorum iudicationib. spes. Quos tamen equum fuerit, ut arbitror, erratorum etiam nobis cum tali voluntate gratiam libenter facere, atq; hoc nostra emendantes ipsos aliquid melius proferre, quod quidem non solum non offendet nos, sed etiam voluptatem cum utilitate nobis afferet. Ne quid autem dissimilares mus, subiectimus appellationes partium in humano corpore latinas, quibus addidimus teutonicas Düreri, ut perspicceretur quid e quo fecissemus.

Partium humani corporis nomina quarum in his Libris mentio fit.

lacoronilla	Sinciput greci vocant βέγυα. intelligenda est capitis summa pro qua veteres verticem posuere. Die schaytel.
el. colodon	Vertex ubi in media calua capilli girantur. Der hinderst wirbel.
llo	Occiput et occipitum. Hinden der kopff ob dem genigk.
lafrante	Radices capilli. Harwachs. Accipiuntur autem supra frontem et tempora. wonde n piezâlosuske
Laceja	Frons. Die stiern.
la vestana	Supercilia. Augpraen.
lanariz -	Palpebree. Augschedel.
lanariz -	Nasus. Dienase.
bo ca	Nares. Naslocher.
las megillas	Bucca.munde. Sic enim visum in ore nominare coniunctionem labiorum, id est, ut græci vocant, Συρρεογύη vel Συνεολίπ.
lassienef	Gene sive malce. Item buce. Die packen.
ullo	Tempora. Neben das haube.
os on bros	Collum. gula. guttur. ceruir. Der hals.
specchio	Scapulæ. Schulterstaysch.
also baco	Humeri. Achsel. Ibidemq; notantur extare humeri ossa, id est capita inserta in ἔμοκοθλη id est acetabulis. Die achselbain.
la be ta	Jugula et inguli. Halsgrüblein. Intelligenda autem est ἡ σφαγή, id est lacuna in medius ingulis. Jugulum etiam latini dixere.
oglotomos	Pectus. Die prusie.
elesto mago	Alce sive Axillæ üchsen. Notantur autem in aduerso et auerso corpore.
ra nalg a	Mamæ. präste. Papillæ. die tütlein.
	Infra mamas. vndern prüsten. Ibidemq; nominatur alicubi imus thorax.
	Lumbi. latera. sub costis. vbi prœcingimur. Cinctus. die waychen.
	Sinus coxarum, quod supra illas concavitates extat, in quas coxae caput inseritur quicq; sunt κολύδαι id est acetabula. Greci vocant plane ζωτ. Der hust art.
	Sustinum femur seu coxa. der hust ende. Alicubi coxendices diximus. Quas samen fere

el bient re posuimus pro capitib. coxœ; id est die peyn in hûsten.

Alius End des pauchs.

Vérenda. pudenda. pubes die scham. hic pertinet glans et scrotum et virgula et testicu-
li. Sed in mulierib. initium pubis diximus pro nature initio id est κορυκός. et immam
pubem ubi desineret id tamen non nusq; interpretantes his verbis. ubi corpus bisidum
sit. Den spaldt des weybs.

Extremæ nates. Vnd des hûdern. Femur das ober peyn.

Feminum sulci. Einpeisung des peins.

Supra genu. Ob dem knie. Supra genu interius. poplites.

Medium genu. In der mitte. Infra ipsum Under dem knie.

Sura. waden. Est et illa notata. media et imma. Itemq; exterius et interius.

Tibia Schinpein.

Zali. Die knorren. gemini et ipsi interius et exterius.

Mons pedis sive conuepus pes. Des fues ris.

Planta. Die solen. Calcem diximus den fues. Calcaneum die fersen.

Brachium. Arm. Humeri. achsel. Ale üchsen. Musculi id est tori die mause.

Nexus cubiti qui grecis est κρύωπ. ubi cubitus in obliquum flectitur der elypogen.

Junctura manus grecis καρτώς. Das gelengk der hand.

Manus hand. Palma die offen hand. Digitii. finger vnd zehen.

Articuli Gelengk.

Hee sunt de quibus quasi referre ad te voluimus. que tu diligenter. v. cl. considerabis. et

voluntatem erga nos studiaq; nostra tuam conseruabis.

Io. Ca. Du.

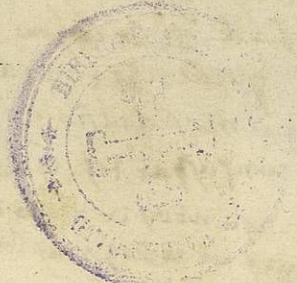
H. Cobanus Hessus hæc
quoqz Dürero
faciebat.

5.

Nunc noua nobilibus symmetrica ducta parergis
Plurima in exiguo codice lector habes
Quæ dum forte leges, simul hoc quoqz forte notabis
Pictoris tantum non habuisse manus
Omnia iudicio certo cognouit, et acer
Ingenio, nihil hunc quod latuisset erat
Sive mathematicas res esset agenda per artes
Nemo hoc iudicio dexteriore fuit.
Sive forent aptis cingendæ moenibus urbes
Düreri potuit pingere docta manus.
Nec tantum pinxit docuit quoqz, qualia bello
Scepe etiam elati non potuere duces.
Non tamen illius hic locus est describere laudes
Quas alio scriptas carmine vulgus habet.
Ex modo Düreri decora immortalia lector
Qui sapis eximij munieris instar habe.
Illijs et patrice grates age Noridos urbi
Tradita per quam sunt hæc monumenta tibi.

Et hæc.

Quanta sive monumenta reliquerit artis Apelles
Estantur varijs vtraqz scripta locis
Illijs ac nullum superest quod dicere possis
Artificis pictum nobilis esse manu
Fallor an Hæc tiam Dürero fama futura est
Et poterunt tanti facta perire viri?
Non equidem credo quontiam quæ perdidit illum
Hunc eadem ratio vivere posse facit.
Vivere non poterat quæ plurima scripsi Apelles
Quod calamo tantum scripta fuere leui
Nos nitido plures conscribimus cere libellos.
Quos fati series perdere nulla queat.

Pauca ut credibile est exempla reliquit Apelles.
Perdere quic potuit quiclibet hora nocens.
Nos damus exiguo tot milia tempore, quo nec
Per tres vlla manus scribat Olimpiades.
Hoc michi millo alios Dürerum posse per annos
Vivere conditio spem facit esse ratam
Quamvis arte sua sibi iam monumenta parari
Quae sine digna libris ne morerentur erant.
Namqz quis hoc melius pingendi calluit artem?
Quis fuit ingenio promptior atqz manu?
Omnib. ille prior fuit omnes ille reliquit,
Quiqz coeui aderant quiqz fuere prius.
Sicut in hunc mihi scripta docent, Epicedia, veris
Facta magis tanti laudib. apia viri.

Vbiendo depin tar la estatura u mana si geestazazon llebaras una linea la qual es
la con su longura ala esta hora que quisieras repartir la regla puesta. de tal grande
qua nt a la q ual d a r e q u e sea la p. in hora. de tal suer teq ue el primero puent de la
lina apunte a la c u nilla. y el posterior aboluti modo la figura. por la qual de
si la d efor mas au m d a r a s acada figura q uis l i neg q uales grandes speq u naf cum
sier re a ct la figura ~ desqz cada una porsi lasspart. por lo qual v das las u
q en laq si q uientes figuraz o u res los numeros lasspartes p or q uales se conta dos
de la coruilla asta caplanta dela figura defor de nra u de sua l tura. de
quales que no u ni cauia adefer en gran cuadridas di vidida. la qual divi sion
dria de jera que la dospart tes a la de mas part tes uacu q uanta uident final me n
at das de qua resato. y her naras a tract v das estasspartes sui das en q uales
meros en la regla a linea derecha ~ de jera te que lo n clet ten uolvi met p un
cess uel cada una baria segun su diuersidad disere p ande cum es nece saria
y por q uales mi n. uas lo ngasspartes se se na car con cuentas pocas. y por
travis otros pequenos con muchas. y arazede voda la en negi tu d. de tal linea de
la mitad de la linea ~ 2. dela tercera parte. 3. dela quarta. q uales se digira
que les partes en nciadas ziel nego q uo y dide re uo gire me nes sit desta ma nera
a de tanto segun heu bedrio los de medias en numeros y grados o desigualdes. po
que en q uia n cui da de que uemediu n cosa quando uoi q ue por uno mediu
no lo puede v loco mpreender. por la re ce sida d e adi mi nilllo. lo qual dessus su
zacion aux ioecho. por que muchas uel ueras e / n u meros puestos de v tendis
en tres en tres / grandes / medianos / y queles / desigualdes / alsi en u nlos que me
cep o dor me fr. porcar a la uerdad de la cosa. empew law mpoli cu m de
meros semiechos y sena la des. pueden ser mudados segune l albedrio de cada
y por q uo lo coqueasta aquemus dicho y dea q uo ade la ute se dica mu
ser bien da. aquella regla conqspartes y en la senna les de las partes q uales
couegencia a q uila pintare. y antes de vdo est con uene ser constante
nra dela figura. q uo qual el gra nta ba y la ini ciada debie mpo asena
ro poder suer la p dian uas nora of det das lasspartes en la estatura et
q uales de la ual de la ual

Planta

Alberti Dureri clariss: pictoris et Geometrae de Symmetria liber primus.

Depicturus humanam effigiem, hanc rationē sequitor. In ppostam regulam quicē effigiem quam facere vis longitudine sua excedat, lineam ducito eius cuius picturam esse placuit altitudinis. Sic ut lince prim⁹ punctus verticem, extremus calcem describat, proque diuersitate formarum, ut illas longas aut breues in animo cōcepisti, singulis suas lineas accommodato, easdemq; singulatim partitor. Quare quoties, cunq; in sequentibus partium numeros audies, eos petendos scias, ex statuta totius altitudinis a vertice ad calcem vsq; ei⁹ cuius effigies instituta sit, cuius vnicā illa linea diligentia summa distingueda est, quicē distinctio perueniat a diuab⁹ partibus ad partes aut quinquaginta, aut centum aut quotcunq; tandem partib⁹: usus sit. Eas partes omnes suis numeris notatas ad illam longam in regula ductam lineam referes, sic ut cum eius primo sive initiali punto consentiant, deinceps vero pro sua quicē qz diuersitate discrepent, ut necesse est. Atq; hac via pauciorib⁹ numeris longiores partes notabuntur et contra pluribus breuiores, sicut autem de tota lōgitudine, dimidium linee, 2. pars tertia, 3. pars quarta 4. atq; ita consequenter. Quas etiam ipsas hoc modo notatas partes si res poposcerit vltierius pro tuo arbitrio, dimidiato in alios sive pares sive impares numeros Nam qui aliquā rem accurate metiri cupit, dum una certa partitione comprehendere omnia nequit, necessitate ad partium cōminutionem desertur Quod a me factum postea apparebit sepe enim duplices, sepe triplices numeros collocatos videbis / magnos / medios / pares / impares, qbus pror: ad veritatem rei pertingere posse visus sum Ceterum numerorum eorum qui a me designati sunt, compositione, mutari et pro alterius ingenio aliter usurpari poterit. Ut autem omnia quicē et dicta hactenus a nobis sunt et postea dicentur melius intelligantur, Illam regulam cum suis partib⁹: et partium notis quomodo facere docui hic appingam. ante enim omnia huius rectitudinem cōstare oportet absq; quo immensus labor et temporis infinitas, vix omnium partium nominatas lōgitudines in totius altitudinis statuta a vertice ad calcem vsq; perquesitura videatur.

B

Nunc quomodo institutam effigiem metiri possis ostendam. Sit autem verbi causa prima effigies uirilis depingenda hominis bene habiti et agrestis/cuius staturae caput septimecē sit partis. Linēam rectam transuersam ducito, in eam perpendicularē lineas tres imponito, eius spaciū cuius effigiem futuram proposuisti. Harum autem linearum trium prima oblique imagini tribuet, altera aduersē, Tertia, auersē. His lineis parallelis hoc quo dixi modo dispositis, Mensuram adhibeto altitudinis membrorū id est partium notabilium a summo capite usq; ad imam plantā. Eaqz ratione animaduertes in exemplis nos per lineas perpendicularē transuersis equaliter siue directe ductis, peruestigatam membrorū altitudinem, suisq; numeris distinctā notasse, ubiqz ad mensurā partis numero adiecto quo intuenti statim innotesceret totius huiuscē rationis certitudo, præcipuas vero transuersarum linearum has inuenies / sc̄epe tamen plures sc̄epe pauciōres, nominari. Primo et summo loco verticem, prox: infra hāc lineā frontis locū. Infra hanc supercilij, in inferiore, nāso, in hac etiam inferiore, mento. Atqz hoc pacio descendit ad summos humeros, ad iugula, ad pectus, alas, scapulas, mamas, infra mamas, lumbos ubi incingimur, umbilicum, sinus coxarum, coxendices, aluum, pubem, extremam glandem, extremas nates, seminum sulcos, supra genu, supra poplites, medium genu, infra poplites, imum surce exterioris, imum surce interioris, montem pedis, imum tali exterioris, plantam.

Hec nomina suo loco in exemplis perpendicularib: lineis addemus qbus membrorū longitudo indicetur. Quo huius rationis quam in toto opere secutus sum eidentia constet.

His sic ordinatis ita longitudinem membrorum metieris.

A sincipite quod bregma dicitur usq; ad medij iuguli summitatem una pars esto decima et una undecima Ad summos humeros due partes. II Ad imum mentum una pars. Sumitas verticis media est inter synciput et frontem A mento usq; ad radices capilli una decima.

Hanc si partitus fueris in tria æqualia spacia, primū frontem, secundum oculos et
nasum, tertium os et mentum designabat. A iugulo usq; ad sumum pectus vna. 30
Sub alas vna. 13. Ad mamas vna. 10. Infra mamas vna. 8. lumbos due. 11. A lumbis
ad umbilicum vna. 40 sinus coxarum vna. 30 Imas coxendices vna. 10 Pudenda
vna. 8 extremam glandam vna. 6 Imas nates vna decima et vna. 11 Ab imis natibus
usq; ubi femina quasi sulcantur id est ad medium femur vna. 18 A planta ad imum ta-
lum vna. 28 A planta ad montem pedis vna. 20.

Atqz ita corporis longitudinez dimensus ad ipsum usqz femur, superest ut genu quoqz suo loco collocetur. Quod ubi factum erit de tota corporis statura tres inaequales mensiones existent. Nempe a summitate mediij Juguli ad ipsum usqz femur una et longissimam, ab imo femore ad medium usqz genu, altera et qdem minus longa a medio genu ad summam usqz tibiam tertia et brevissima: Superiora enim membra quod in homine obseruatu per est facile, longiora et firmiora esse consuevere. Corpus quod nonen scipe audis, accipe ex partibus: compostam et aptam longitudinem, compotem motionis. Nunc ad illas tres tensiones redeo, eas scito inter se certa proportione conuenire oportere, sic ut qua proportione corporis longitudine congruat cum longitudine corae, ductaratione a summo femore ad genu medium, ea proportione hacten cum tibia comparetur.

Ceterum hoc quod equidem non ubiqz sequor ita constituies. Triangulum ducito
a.b.c. a.b. latus esto transuersum. b.c. rectum sic vt. b. rectum angulum faciat mox rec-
tum latus. b.c. diuides punctis duobus. d.e. in tria cæqualia spacia. Et ab angulo. a. duces
lineas duas rectas ad puncta. d.e. quibus proportionem eam quam dixi erues hoc modo.

In regula duob: punctis designabis totius corporis longitudinem inter medium jugulum etimum femur. Similiter inferius imum talum sub tibia notabis, punctum aquem juguli ascribes. f. imi femoris. g. imi autem tali. h. postea regulam sic applicabis ut punctum. g. tangat lineam. a. d. supra memorati trianguli, et istud punctum neutriq; a dicta linea dimouebis. Regulam tamen super ea linea tantisper versabis dum punctum. f. pertingat ad lineam trianguli. a. c. et dum infimum punctum. h. pertingat ad transuersam lineam. a. b. Quib: ita perfectis secabit linea. a. e regulam inter. g. h et ad. d punctum. I ascribes inueniesq; designatas cum corporis longitudine tres mensiones analogicas. Quce enim est proportio spaciij. f. g. ad spatium. g. I. ea est a spatio. g. I. ad spatium. I. h. de puncto autem. f. sumitatem medi juguli intelliges, de puncto. g. imum femur de puncto. I. medium genu de puncto. h. imum talum sub tibia, inter haec animaduertes regulam ad triangulum applicatam inflectendam esse cum puncto. f. sursum versus recte stans latus. e. b. Eadem triangulū licet cequatorem nomines, et hanc rationem contrariam cum aliquid inuertere voles facere poteris. Sane plurimam ad multarum rerum effectum utilitatem recte usurpatib: suppeditabit.

os miembros y con numeros si es medida, en lo qual entra la parte la articulacion destar
n de la Sede mostrada alq lo mire ante di que el numero de la medida de la parte. ma-
los si no se acuerda de las astas allá ras mas y en ci pales ider nra braza de los acuerdos puas
muchas - en el pionero y may all lugar la viva millo debajo desta linea el cuello
caviente. de bas la sesejal en la otra la nariz en la mas baja labas una y esta ma-
ura sea bajara also o nros ademas de ro alpe chalvys tuberos a la sesta de la parte
~~de la parte~~ a elon brigo allos baldas celestino allos nalgas ab dentro del m-
o beril ab ultimo del altopostre de las nalgas ab muslo al dorilla de arriba a la des-
en cuima de la span villa de bas de cellos. la sesejal nilla sea dia fueria la de dia dentro a elch
calca nat del pie a la planta.

los ejemplos pondre muchos de estos numeros cada uno en su lugar con la respectiva indicacion
que sera mostrada la inquiria de los miembros para que la razones quedasen en orden
con constante

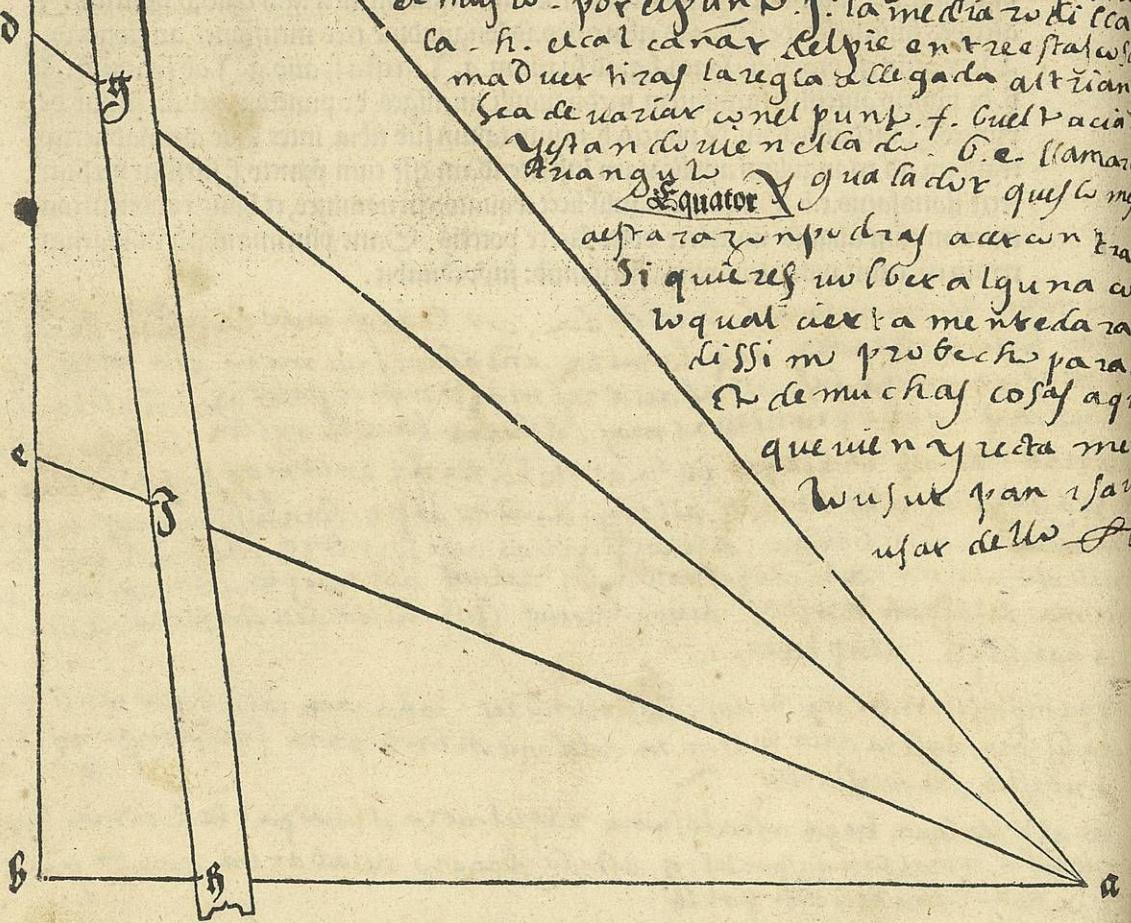
ende lo al t. de la ca bega asta los uno dellos cuellos es una parte decima y una un decim
varto de los o n bros son dos partes. y asta la bagera delabarua una -7 parte des de la bagera
ca los ca bellos una decima parte

hostio diui diras entre espas tes quales. capri mera la frente la segunda. los ojos sin mas
llamara. loca y barba den del pez azul asta el pecho una jo. debax de los ojos una jo.
estetas una jo. debax de las pectoras una .8. al resto mas de los .7. desde los co mojados no vi que u
adessina jo una jo. alas nalgas una jo. altric nro nueras una .8. ala ultima del un
ultimo de los nalgas una. deci una y una .7. dende los nalgas nalgas asta el muslo un
dende la plana asta el cano bar una .28. dende Caplanta asta el llo una .20. por

que desti manera as me dió las luenguras del cuello hasta el muslo. espina sacra que se puso
en su lugar. despues desprendio quedara de toda la estatura tres unquias mas.
y pararon la primera y mas larga dentre todas de diez y siete as el muslo. la segun-
da mas corta de las de los pies lo astilló en medio de la rodilla. otra era de
la rodilla astilla esta la espina alta. los de mas mienbro de arriba. de los que el campeón de
los facilmente se rompió en tres. despues de esto se rompió en tres. aquella que
era de la rodilla entre los dedos una cierta raya mas venida. desti manera que constaba por
la mitad de la raya del cuello fuere con la mitad. saco la raya en den de los dedos del muslo al
medio de la rodilla. el Campeón murió en este tiempo la mitad de la raya.

en pero en ordenadas desta manera lo qual no enke das partessign.
triangulo abc. ab-serial la do transbet su. b.c. el derecho desuerte que
gubo de recto. luego el lado derecho diui diras en dos puntos de en tres
y quales y de del angulo. a. lle garas lineas derechas a los puntos d. e.
de los cuales destamare raya caras aqua las proporciones que dige

En elaregla en dos puntos sera la raya la que detu estrechez y entre el medio
y el muslo b ap. Seme jante mite. abajo sera caras del apo de la canilla el in-
cal camo. al punto del pesque y escribiras. f. i al infimo muslo. g. i calca la
los arriba dichos triangulos se puntu de ning una manera
reis del lado dicha linea. a. allende desp. andar reis muy poco en
el ope esta linea y sera asta que el punto f. que es la
at la raya a la linea. a. b. los quales cosas al raya das
la linea. a. c. la regla entre la q. la. h. i donde se
escribiras. j. i la raya se nasa das con la medida del ca-
medidas proporcionales. el mesmo es pain que
f. a. q. ai des de ga. j. y des de a. h. por el punto
entre de raya sumo del yes quez. por el punto
el muslo. por el punto j. la media rodi ca-
la. h. el cal canar del pie entre statu
mad uer raya la regla allegada al trian-
sea de uariar en el punt. f. Cuel Vacia
ystando en ella de. b. e. llamar
anang y l. que la dor que la my
ast raya en uno das acar en tra
Si quieras uolber a lguna cosa
wqual cierta medida ra
lissi m pro beach para
de muchas cosas aquella
que uen y ueta mun
mus ut yan i sa
usar de uo

Post hac deinceps peruenit ad brachij mensuram ita ut subiecimus
Ab humero enim obvius caput ad jugulum annexitur ad cubitum usq; duce. ii.

Ceterum ab humero ad imos musculos vna. io.

A cubito ad extremos usq; digitos vna. 4

Ab extremis digitis retro ad extremam manum vna. io. Et si in unam. 9 produci
non est inconvenitum si cui forte ita libeat.

Despues de lo se va ala medida del brazo como lo proponemos.

Porque desde el Sombro donde se junta su adole del cuello hasta el codo. dos. ii
de mas de lo desde el Sombro hasta los musculos mas vaferos vna de. 10

Desde el codo hasta el fin de los dedos vna de 4

Desde el fin de los dedos hasta el fin de la mano vna de 10, y si se alargare en una de 9
es desorden ninguna si alguno le dore gusto

no en la nefata etia ueritas et iusta portas mihi erit obliqua in secula eternitatis.	8.
porta fronte alta en. 14 y. 15.	agora dea qui adelante etra tare mui
porta postera nata en una.	de la latitud de los mienos en contra río.
porta nata en una 8.	porta uerba de la caza que porta en una.
porta uerba de la caza que porta en una 12.	porta nata en una 10.
Atque ita sese habet omnium membrorum altitudinis mensura. Nunc latitudinem de portas fronte s	porta nata en una 10.
porta esterna 9 transuersis lineis ductis per obliqua effigie membra, indicabimus.	porta nata en una 10.
rechoultus dos. 17.	porta nata en una 10.
Caput per verticem supra sinciput diduces quo planior res minusq; involuta sit	porta nata en una 10.
ebas de la parte in vnam nonam	porta nata en una 10.
Per frontem imam. 14 et 15.	Ac nunc deinceps de latitudine aduerso, porta nata. 10.
Per palpebras vnam. 7	rum membrorum singulatim percipiemus. porta pes que. 5.
Per nasum vnam. 8	Capitis per verticem latitudosit vna 10. portula pectu. et ces. 10.
Per mentum ac imum collum similiter 8. vnam.	Per frontem vna 8
Per collum ipsum vnam 12	Per palpebras vna 9
Per jugula vnam 9	Per aures vna 8
Per summum pectus duas 15	Per nasum vna 10
Per alas vnam 6	X Ipsius sub mento collis latitudo vnam 12 portula summa.
Per mammas vnam similiter 6	habeat portula pectu nata vna 9. y dos. 19.
Infra mamas vnam. 12 vnamq; 13	Per jugula vna 5
Per lumbos ubi precingimur vnam simili	Per pectus tres 10
ter 12 et 13.	Intra alas spatium vnam 5 habeat
Per sinus coxarum vnam 6	Intra mammam duas 15
Per femur sumum siue coxendicem perq; alium ac nates vnam. 11. et 12	Per lumbos vnam 5
Per pubem similiter vnam. 11 et 12	Per sinus coxarum vnam 9 et duas 19 portula menseb. 6.
Per summa femina sub natibus vna. 7	Per femur vnam 4.
Per media femina vnam 14 et 15	Vbi et coxendices notabuntur distantes
Supra genu vnam 10	quidem inter se vna. 6.
Per medium genu vnam 12	Per pubem vnam 4
Infra genu vnam item 12	Per sub ipsis statim natib; femur duas 17. vna 10.
Per medianam suram ubi latissim vnam	Per medium femur vna 10
20. et 21.	Hoc loco illum quas, ut diximus sulcum
Per imam suram vnam 12	idest interius notabis.
Per talum ubi cum calce tibia connectitur vnam. 12	Supra genu vnam 12
Pedem ipsum siue calcaneum ad vnam. 6	Per genu vnam 14
Sub genu duas 26	Sub genu duas 26
Per medium suram vnam 22 et vnam 24. portula menseb. 6.	Per medium suram vnam 14 vna 22. vna 24. portula menseb. 6.
Per tibiam supra talum vnam 27	Per tibiam supra talum vnam 27
Per talos vnam 22	Portula menseb. 6.
Ipsum per extremos digitos pedem dilata p. loca nata in manus	Portula menseb. 6.
bis in vnam 15	describes
Jam brachium deinceps huius forme ita	Portula menseb. 6.
describes	Portula menseb. 6.
Per alas vna 18 erit	Portula menseb. 6.
Supra cubiti nexum vna 21	Portula menseb. 6.
Infra vna 16.	Portula menseb. 6.
Per cubitum ante iuncturam manus vna	Portula menseb. 6.
Finalmente enlos exemplos dela medidate obiecta et paraq; mas clara mto beca	B iii
Y no la menor da los apartelos se na	el 6 raez
en la madera juntura del corona. 21	Portula sub a col abia una 18.
Lebas de la madera juntura una 16.	Lebas de la madera juntura una 16.
Per un poco ante dela juntura del corona	Per un poco ante dela juntura del corona

25 palmarum ipsam explanabis una 15
Postremo ad tertiam lineam effigiem
auersam per scapulas, id est intra alas,
satam facies, una 4.

Ipsum podicem intra nates fissum de sig-
nabis altitudine unius octauce
Calcanum latum facies una 24.

Atqz hac ratione et via altitudine et latitudine omnium huius corporis membrorum tripliciter descripta, consequenter delineationis habitus et figuram inscribes pro tuo quidem ingenio qz appositissime Neqz est parum utile, id quod libenter solefacere, ut ille de lineationes et figura secundum propositam viu hominis similis staturae Imaginem inducantur, ita cadent aptius ac venustius, quam si temere exarentur.

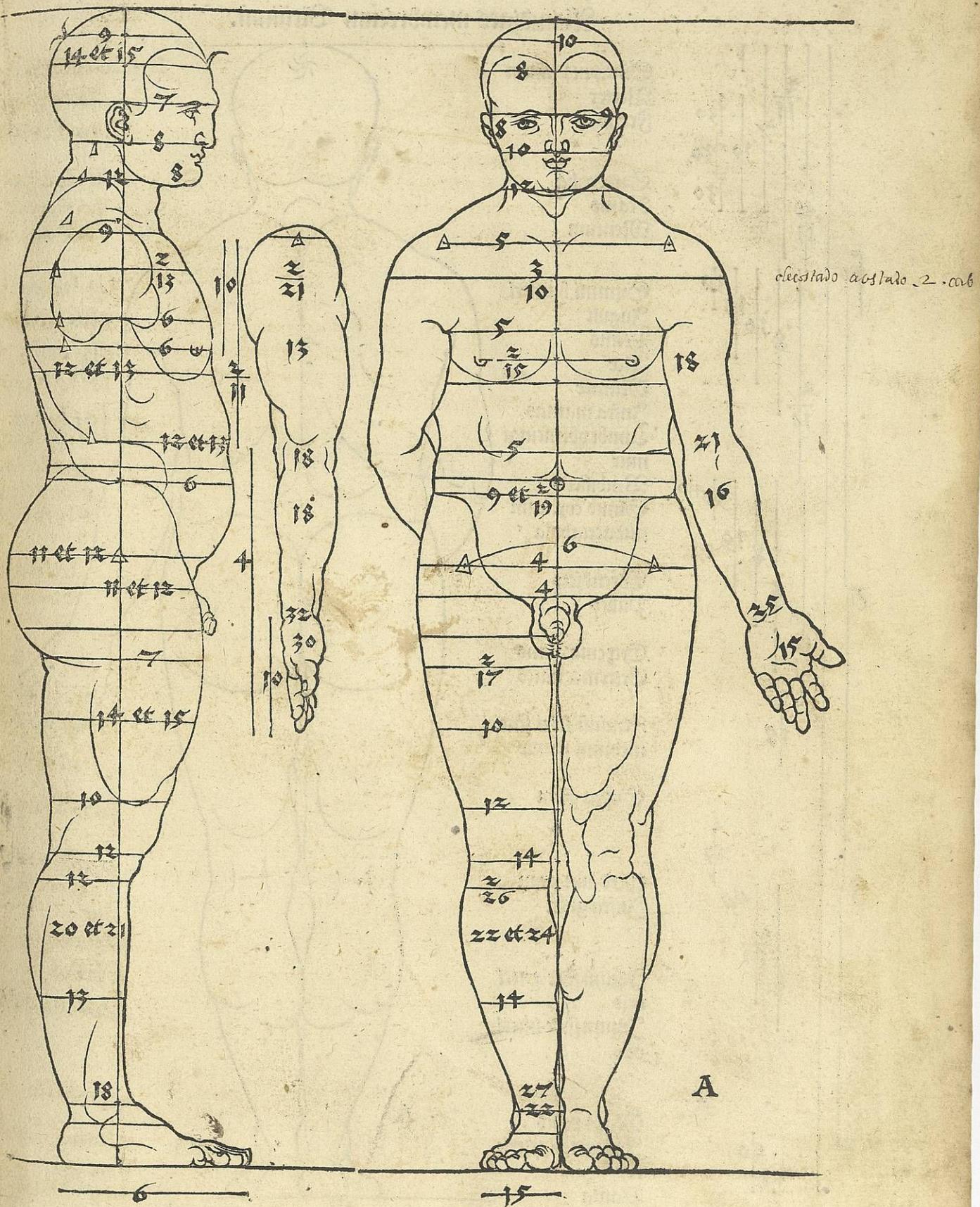
Evidem quam potui exactissime in exemplis omnia expressi Atqz est in hac parte spectabile pre ceteris, quanto artificio natura hominem, quasi compactum duabus partibus fabricata sit, vñqz in coxendicis tanquam basin truncum impostum agglutinarit Quo loco in exemplis diligenter circum ventrem sacrumqz os, talem habitum designantes curvauimus. Quicquidem ut princeps effigiei exempla quo omnia sint distinctiora, signo licet aliquo notes ut verbi gratia. A. al meo modo ueril una. 25 al palma de mostratas se nata ras inclinato ent re co nuna 15.
final mte a la tercera linea. alas
la prema contraria anch a per la se palt
las que de cap de los subacuas
una 4

consegu estan ia u das las mu mb ros de la estatura humana anti-
en lo ng i nul consentia ti nul esci hys. da quia de la nte escribiras
las formas dela delineacion y dela figura actual bediu. names
pro p ro bechi so lo qz siempre suelo a cer ques qz pur qz no an demos
como alcos pong aqllas de la delineacion y figura salama nra
de la estatura de um ho mbre bi bo

Cierta mte, quando meo r e p o s i llo en los exemplos lo e u d
de mostrado - lo qz en esta parte i mas qz no tan qenias de mas.
Ubera nqz quant artificiis esta lana huma lo qz fabricada, nu
el humor co molido spal tes exhiberon juntado. la qual
senor lando los exemplos cerca del biente pinteras con qz
diligencia - los qua es exemplos de la primera estatura qz
que de se en dibuidos conviene en alguna senor los no res
la qual sera . A.

Cabezas. 6. y un solo Pus. 6. costas. 10. quinta por el pecho.

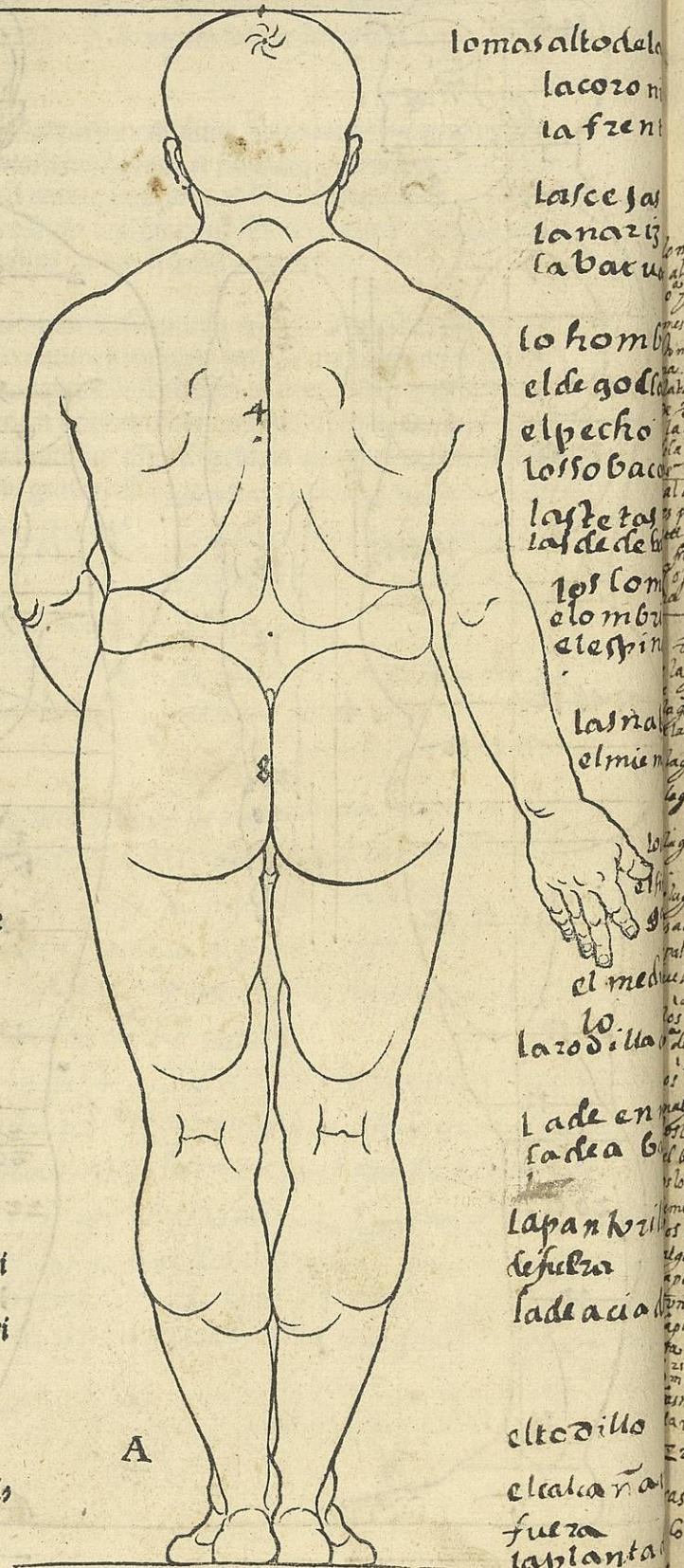
- 9 -

25 iii

Altitudines membrorum Virilium.

			Sinciput sumnum
		30	Vertex
		30	Frons
		30	Supercilia
		30	Nasus
		30	Mentum
f			Summi humeri
		30	Juguli
		30	Pectus
		30	Alæ
		30	Mamæ
		30	Infra mamas
		30	Lumbi obi incingi
		30	mur
		30	Ombilicus
		30	Sinus coxarum
		30	sue acetabula
g			Coxendices
		30	Pubes
		30	Extrema glans
		30	Extremæ nates
		30	Feminū sulci sue
		30	medium femur
		30	Supra genu
		21	
		40	Medium genu
		21	Infra genu
		19	
		20	Imum sive exteri oris
		20	Imum sive interi oris
A			
		20	Mons pedis
		20	Imum tali exteri oris
		20	Planta

orma que baron grande arriba mostrada. de la qual la ca^{ta} begaera la septima parte
y siguias la razon a riba dicha segunla qual tambien mediras las partes de sta
y pareces me de aquia de la nte ser Bueno de que las lineas trauesadas de las latitudes
y lo en los lados que les escribiras los numeros de las latitudes. sera lados los luga-
res compuestos puestos. lo qual me parecio acuerde asi porque gitase mos el oido
et tam la memoria de linea. y pues que anglos los mios muros de la tal muger
de esta manera formaray.

Post hec describemus effigiem mulieris et assulce valentulæq; ac agrestis cuius forma
sit superius demonstrare virilis max. consimilis, ponaturq; et huius altitudo ipsius capi-
tum septem. Igitur superius traditam rationem sequere, secundum quam etiam huius
corporis partes dimetiare. Ceterum in exemplis placuit latitudinum lineas transuersas
deinceps omittere, solosq; numeros illius latitudinis indices inscribere, notatis tamen
loci omnibus punctulis appositis, quod quidem ideo putavi faciendum, ut odium cres-
centis in lineationibus vitaremus. Membra ergo talis muliebris corporis ad talem
commensurationem formabis.

10.

Vna decima et duce vigesime tertie
Atq; hoc item et inter iugula duce. II
Atq; hoc etia inter et ium mentu vna 7
Inter mentum et verticem vna 8
Inter mentum sursum et summam frontis
tem vna 10
Quam qdem decimam diuides in partes
re quales tris quarum summa habeat
Frontem, media nasum, oculos / aures, vna 9
ima buccam et mentum

Ceterum sub mento carnosum quasi pa-
lear circum duces.

Inter jugula et clumbos vna 5
Inter jugula et vsoz infra mamas vna 7
Inter jugula et papillas vna. 9

Hecqz ipsa inter et axillas vna 15
Hecqz item inter et pectus vna 28

Hoc loco obseruabis alarum posteriores par-
tes id est quae a tergo sunt demissiores esse

Inter lumbos et umbilicum vna 22
Inter lumbos et coxendices sive summissim
femur vna 9

Eodem inter et imam alium vna 8
Inter eosdem item et imam pubem due 11
Item inter eosdem et extremas nates vna 5

Inter plantam et conuxitatem pedis vna 20

Sam ipsam inter et talum exteriorem vna 28

Inter imum talum et medium genu due 9
Vl sane facies hec, quo modo fieri per-
equatorem solere ostendimus. Tum quis
dem genu paulo quam prius stabit inferi?

sed tu sequare utramlibet rationem sicut.
Eodem calces longos facies vnam 6

Ceterum calcis longos facies vnam 6

25.

despuello alargara el bra
desci lo mas alto el hombro 2

el codo con una dos. 11.

des del codo hasta el fin del

dos vna de 4. 27.

desde el fondo los dedos hasta la

nuca una de 10. 23.

auiendo descripto da almid

mentos conegue que

es la angora en qua

prim el angora de la grecia

que sera de la man.

la canicia por la coronilla

sangarason una 29.

28. 30. quoniam la coronilla es
parte en los exemplares mi
los partos 29. 30. que se
seca.

29. por la frene una de 14.

por las alas una de 12.

30. por la nariz una de 10.

por la barba de la barba una

por la golfa una de 10.

por el pecto que dice de

de los testes una de 7.

31. por las alas 37. dos 13.

32. por las testes una de 12.

33. por el pecto que dice de 6.

34. por los testes que dice de 6.

35. de las costillas donde

esta una de 7. 36. por el ombligo vicio.

37. por el ombligo vicio de 3.

38. el musculo en el dorso de la espalda

longa de angulo una de 7.

39. oncia de la corona de

de angulo un dos de 19.

40. por el medio de la rodilla

vna de 12. 41. 42.

43. por en medio de la

panorrilla una de 12.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

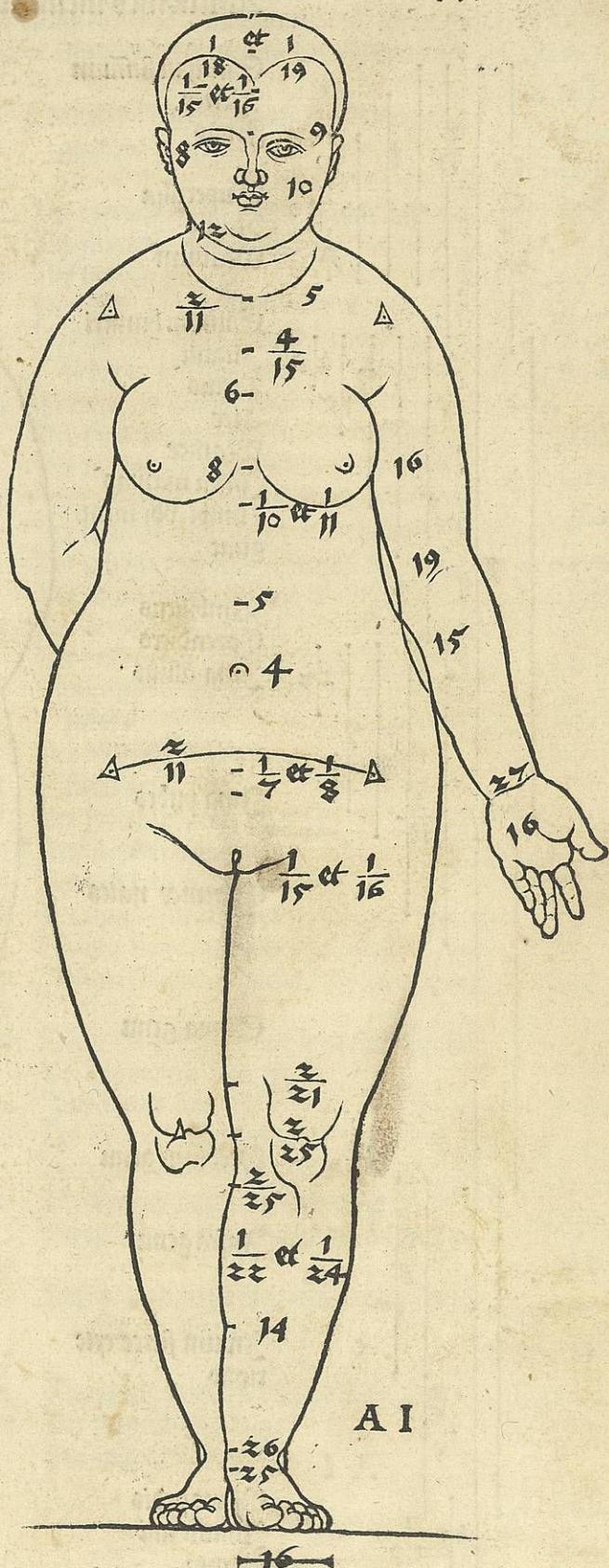
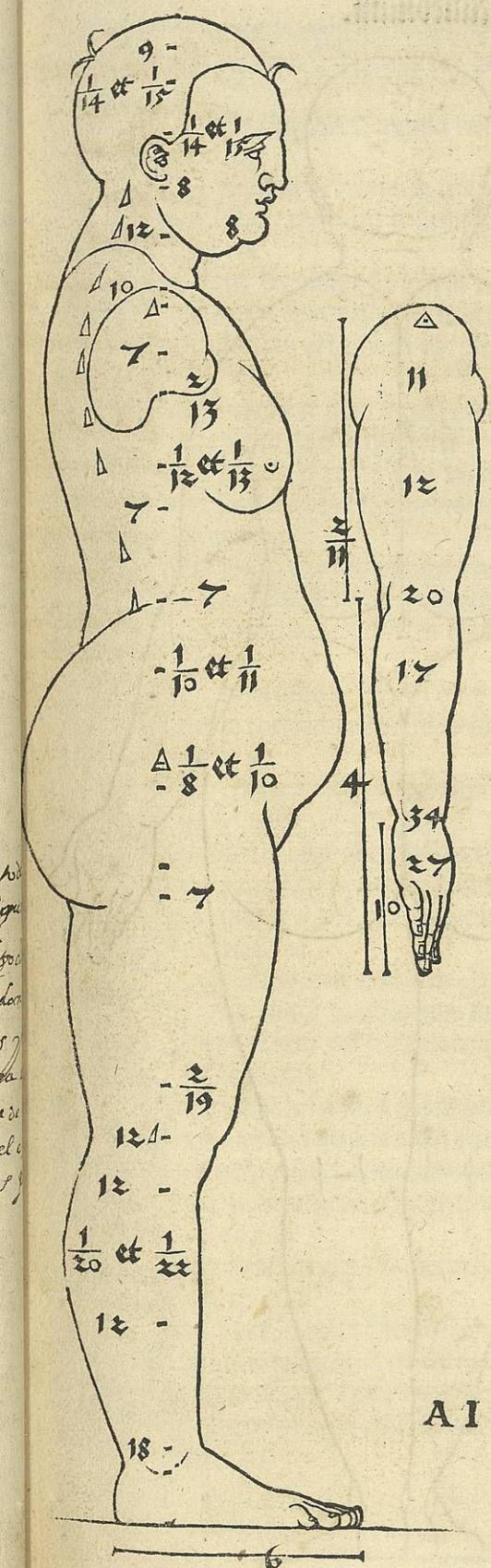
44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.

44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52.

54	por los morales dispuestos una	27	
55	por la monica una de	39	
56	por la mano ala larga una de	27	
57.	despues del amanecer maria Saras el largo de la mujer aduersa en puesta		
58.	la cabeca por la corona se anaya de angulo		
59	una de 18	19	
60	por la feme una de 15 y 26		
61	en las orejas una de 3		
62	en la nariz una de 20		
63	en la boca debajo de la barba una de 12		
64	en el oido de la oreja una de 15		
65	en los dedos de los pies una de 6		
66	en los dedos de los dedos una de 3		
67	en el medio de la mano una de 10		
68	en los dedos de los dedos una de 5		
69	en el ombligo una de 7		
70	en el principio del muslo una de 7		
71	en el medio de la rodilla una de 3		
72	en el mismo lugar en la espalda de los dedos de los dedos una de 5		
73	en el medio de la espalda de los dedos de los dedos una de 14		
74	en el medio de la espalda de los dedos de los dedos una de 26		
75	en los dedos una de 25		
76	en el medio de la rodilla una de 25		
77	en medio del zapato una de 22	22	
78	en el zapato una de 24		
79	en el medio de la espalda de los dedos de los dedos una de 14		
80	en el zapato una de 26		
81	en los dedos una de 25		
82	en el calcaneo una de 23		
83	despues de Saras la figura acusa de la mujer por las espaldas querer dar entre las alas hasta la cintura una de 5		
84	en el lado acuerdo por los morales del sombra de sangre		
85	en una de 16		
86	por el abdo una de 19		
87	por los musculos del codo una de 15		
88	la monica una de 27		
89	a palma una de 16		
54	Per medium genu duas	25	16
55	Per medium suram una 22 et unam 24	24	17
56	Per imam suram unam 14	14	18
57	Postea similiter latitudinem muliebris ad Per imam tibiam unam 26	26	19
58	Per talos unam 25	25	20
59	Caput p verticem latum unam 18 et una 19	18	21
60	Ipsum pedem p digitos dilatabis una 16	16	22
61	Et calcaneum una 28	28	23
62	Jam auersam muliebrem effigiem per qui est unam .5. in podice fissura obtinebit	5	23
63	Spatium unius 6	6	24
64	Verum brachium aduersum per humeri 34	34	25
65	Obi sub sunt humeri ossa sive acetabula et musculos addensabis una 16	16	26
66	Per nervum cubiti una 19	19	26
67	Per musculos cubiti una 15	15	27
68	Per summas mammas intra alas una 6	6	27
69	Per iuncturam manus una 27	27	28
70	Infra papillas una 8	8	28
71	Per pectus quatuor 15	15	29
72	Per lumbos id est infra costas ubi precin corporis formam aptam ac conuenientem quint una 5	5	29
73	Per umbilicum una 4	4	30
74	Per summum femur una 7 et una 8	7	31
75	expressis omnibus flexibus et congruis duc Atqz ibide intra coxendices facies duas 11	11	31
76	tibus delineationum pro loco ubiqz suo, Per femur iuxta imam pubem una 15	15	31
77	Sicqz confecta etiam muliebri effigie exem plum similiter notabis, veluti supra, ut ver bi causa, A. I.	15	31
78	Supra genu duas 21	21	32
79	Atqz ita commensuratis omnibus partib: delineabis ac inscribes Ita ut in exemplo a nobis facilitatum videre potes, diligenter Atqz ibide intra coxendices facies duas 11	11	32
80	tibus delineationum pro loco ubiqz suo, Per femur iuxta imam pubem una 15	15	32
81	Sicqz confecta etiam muliebri effigie exem plum similiter notabis, veluti supra, ut ver bi causa, A. I.	15	32
82	Supra suram una 25	25	33
83	Supra suram una 25	25	33
84	Supra suram una 25	25	33
85	Supra suram una 25	25	33
86	Supra suram una 25	25	33
87	Supra suram una 25	25	33
88	Supra suram una 25	25	33
89	Supra suram una 25	25	33
90	Supra suram una 25	25	33
91	Supra suram una 25	25	33
92	Supra suram una 25	25	33
93	Supra suram una 25	25	33
94	Supra suram una 25	25	33
95	Supra suram una 25	25	33
96	Supra suram una 25	25	33
97	Supra suram una 25	25	33
98	Supra suram una 25	25	33
99	Supra suram una 25	25	33
100	Supra suram una 25	25	33
101	Supra suram una 25	25	33
102	Supra suram una 25	25	33
103	Supra suram una 25	25	33
104	Supra suram una 25	25	33
105	Supra suram una 25	25	33
106	Supra suram una 25	25	33
107	Supra suram una 25	25	33
108	Supra suram una 25	25	33
109	Supra suram una 25	25	33
110	Supra suram una 25	25	33
111	Supra suram una 25	25	33
112	Supra suram una 25	25	33
113	Supra suram una 25	25	33
114	Supra suram una 25	25	33
115	Supra suram una 25	25	33
116	Supra suram una 25	25	33
117	Supra suram una 25	25	33
118	Supra suram una 25	25	33
119	Supra suram una 25	25	33
120	Supra suram una 25	25	33
121	Supra suram una 25	25	33
122	Supra suram una 25	25	33
123	Supra suram una 25	25	33
124	Supra suram una 25	25	33
125	Supra suram una 25	25	33
126	Supra suram una 25	25	33
127	Supra suram una 25	25	33
128	Supra suram una 25	25	33
129	Supra suram una 25	25	33
130	Supra suram una 25	25	33
131	Supra suram una 25	25	33
132	Supra suram una 25	25	33
133	Supra suram una 25	25	33
134	Supra suram una 25	25	33
135	Supra suram una 25	25	33
136	Supra suram una 25	25	33
137	Supra suram una 25	25	33
138	Supra suram una 25	25	33
139	Supra suram una 25	25	33
140	Supra suram una 25	25	33
141	Supra suram una 25	25	33
142	Supra suram una 25	25	33
143	Supra suram una 25	25	33
144	Supra suram una 25	25	33
145	Supra suram una 25	25	33
146	Supra suram una 25	25	33
147	Supra suram una 25	25	33
148	Supra suram una 25	25	33
149	Supra suram una 25	25	33
150	Supra suram una 25	25	33
151	Supra suram una 25	25	33
152	Supra suram una 25	25	33
153	Supra suram una 25	25	33
154	Supra suram una 25	25	33
155	Supra suram una 25	25	33
156	Supra suram una 25	25	33
157	Supra suram una 25	25	33
158	Supra suram una 25	25	33
159	Supra suram una 25	25	33
160	Supra suram una 25	25	33
161	Supra suram una 25	25	33
162	Supra suram una 25	25	33
163	Supra suram una 25	25	33
164	Supra suram una 25	25	33
165	Supra suram una 25	25	33
166	Supra suram una 25	25	33
167	Supra suram una 25	25	33
168	Supra suram una 25	25	33
169	Supra suram una 25	25	33
170	Supra suram una 25	25	33
171	Supra suram una 25	25	33
172	Supra suram una 25	25	33
173	Supra suram una 25	25	33
174	Supra suram una 25	25	33
175	Supra suram una 25	25	33
176	Supra suram una 25	25	33
177	Supra suram una 25	25	33
178	Supra suram una 25	25	33
179	Supra suram una 25	25	33
180	Supra suram una 25	25	33
181	Supra suram una 25	25	33
182	Supra suram una 25	25	33
183	Supra suram una 25	25	33
184	Supra suram una 25	25	33
185	Supra suram una 25	25	33
186	Supra suram una 25	25	33
187	Supra suram una 25	25	33
188	Supra suram una 25	25	33
189	Supra suram una 25	25	33
190	Supra suram una 25	25	33
191	Supra suram una 25	25	33
192	Supra suram una 25	25	33
193	Supra suram una 25	25	33
194	Supra suram una 25	25	33
195	Supra suram una 25	25	33
196	Supra suram una 25	25	33
197	Supra suram una 25	25	33
198	Supra suram una 25	25	33
199	Supra suram una 25	25	33
200	Supra suram una 25	25	33
201	Supra suram una 25	25	33
202	Supra suram una 25	25	33
203	Supra suram una 25	25	33
204	Supra suram una 25	25	33
205	Supra suram una 25	25	33
206	Supra suram una 25	25	33
207	Supra suram una 25	25	33
208	Supra suram una 25	25	33
209	Supra suram una 25	25	33
210	Supra suram una 25	25	33
211	Supra suram una 25	25	33
212	Supra suram una 25	25	33
213	Supra suram una 25	25	33
214	Supra suram una 25	25	33
215	Supra suram una 25	25	33
216	Supra suram una 25	25	33
217	Supra suram una 25	25	33
218	Supra suram una 25	25	33
219	Supra suram una 25	25	33
220	Supra suram una 25	25	33
221	Supra suram una 25	25	33
222	Supra suram una 25	25	33
223	Supra suram una 25	25	33
224	Supra suram una 25	25	33
225	Supra suram una 25	25	33
226	Supra suram una 25	25	33
227	Supra suram una 25	25	33
228	Supra suram una 25	25	33
229	Supra suram una 25	25	33
230	Supra suram una 25	25	33
231	Supra suram una 25	25	33
232	Supra suram una 25	25	33
233	Supra suram una 25	25	33
234	Supra suram una 25	25	33
235	Supra suram una 25	25	33
236	Supra suram una 25	25	33
237	Supra suram una 25	25	33
238	Supra suram una 25	25	33
239	Supra suram una 25	25	33
240	Supra suram una 25	25	33
241	Supra suram una 25	25	33
242	Supra suram una 25	25	33
243	Supra suram una 25	25	33
244	Supra suram una 25	25	33
245	Supra suram una 25	25	33
246	Supra suram una 25	25	33
247	Supra suram una 25	25	33
248	Supra suram una 25	25	33
249	Supra suram una 25	25	33
250	Supra suram una 25	25	33
251	Supra suram una 25	25	33
252	Supra suram una 25	25	33
253	Supra suram una 25	25	33
254	Supra suram una 25	25	33
255	Supra suram una 25	25	33
256	Supra suram una 25	25	33
257	Supra suram una 25	25	33
258	Supra suram una 25	25	33
259	Supra suram una 25	25	33
260	Supra suram una 25	25	33
261	Supra suram una 25	25	33
262	Supra suram una 25	25	33
263	Supra suram una 25	25	33
264	Supra suram una 25	25	33
265	Supra suram una 25	25	33
266	Supra suram una 25	25	33
267	Supra suram una 25	25	33
268	Supra suram una 25	25	33
269	Supra suram una 25	25	33
270	Supra suram una 25	25	33
271	Supra suram una 25	25	33
272	Supra suram una 25	25	33
273	Supra suram una 25	25	33
274	Supra suram una 25	25	33
275	Supra suram una 25	25	33
276	Supra suram una 25	25	33
277	Supra suram una 25	25	33
278	Supra suram una 25	25	33
279	Supra suram una 25	25	33
280	Supra suram una 25	25	33
281	Supra suram una 25	25	33
282	Supra suram una 25	25	33
283	Supra suram una 25	25	33
284	Supra suram una 25	25	33
285	Supra suram una 25	25	33
286	Supra suram una 25	25	33
287	Supra suram una 25	25	33
288	Supra suram una 25	25	33
289	Supra suram una 25	25	33
290	Supra suram una 25	25	33
291	Supra suram una 25	25	33
292	Supra suram una 25	25	33
293	Supra suram una 25	25	33
294	Supra suram una 25	25	33
295	Supra suram una 25	25	33
296	Supra suram una 25	25	33
297	Supra suram una 25	25	33
298	Supra suram una 25	25	33
299	Supra suram una 25	25	33
300	Supra suram una 25	25	33

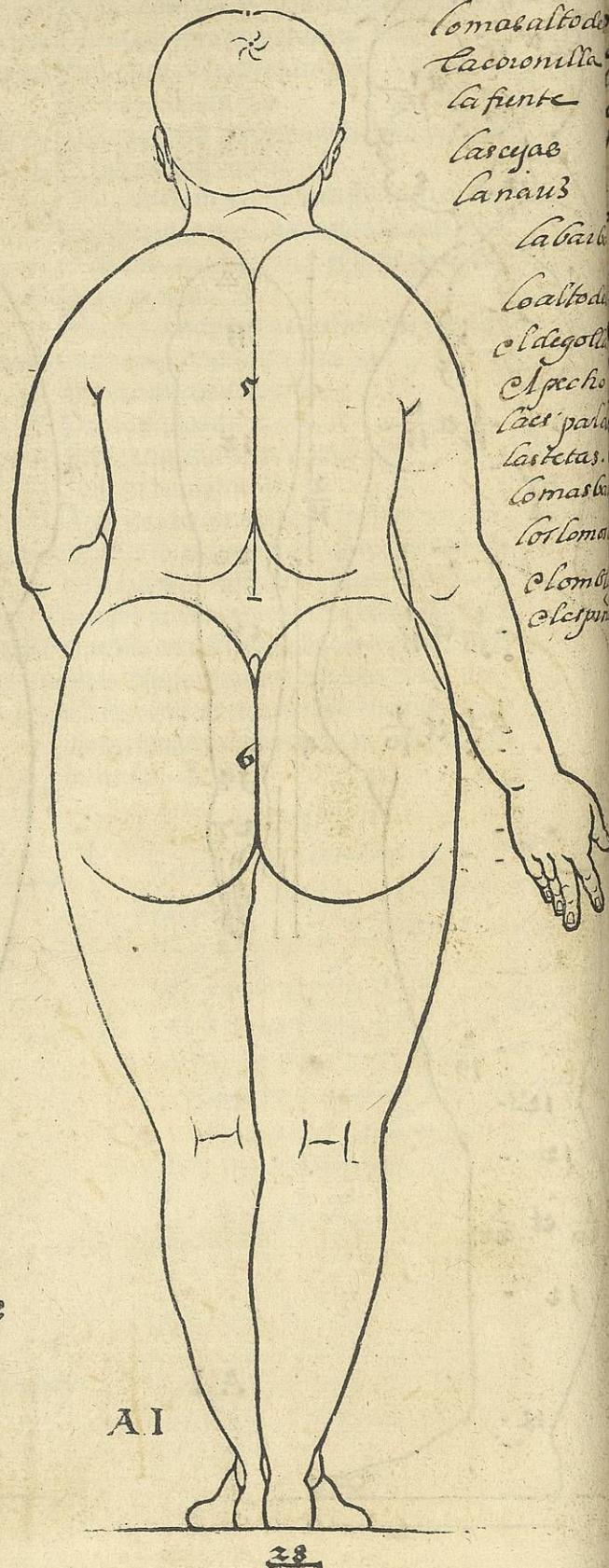
6. post. - 8 cabecas 23. tercios. restos. 9.

11.

Altitudines membrorum Muliebrium.

				Sinciput sumnum
10		2	8	Vertex
et		11	3	Frons
2		7	10	Supercilia
23		30	30	Nasus
			30	Mentum
				Summi humeri
			28	Juguli
		9	15	Pectus
		7		Alce
		5		Mane
				Infra mamas
				Lumbi ubi incin-
				gunt
			22	Umbilicus
			22	Exrendices
			x	Ima aliis
				Ima pubes
				Extreme nates
				Supra genu
			30	Medium genu
			30	Infra genu
		8		Immum surce exte-
				rioris
		2		Mons pedis
		9		Immum tali
		20		Planta
A I				

Comacaltodora
 Lagonilla
 La finte
 Larcyae
 Lanauis
 Labaria
 Calaltodora
 Caldegolda
 Calpecho
 Cares parale
 Lastetas
 Comasla
 Loslomania
 Columbaria
 Clespin

12.

sigere la mediana, membra, re-
re cabeca sera unaparte et aua-
or denaria saltus ad eis sicut in
ent rebus de illis iel pase grada-
pa de uno. 6.
entre el dicto la cat ba de una 8.
entre la barba i la fronte una 10.
por esta de la mandibula cara en
tressantes Sequitur commensuratio membrorum virilis corporis, cuius altitudinis caput super latus una. 7.
varia sed partis octaua. ubi simili via procedes, ita ut altitudinem membrorum instituas isto por la seta una. 7.
et leto modo.
lombos una. 7. Inter sinciput et ingula erit spacio
et clavigola viii 6.
lumbos Inter sinciput et mentum summa frontem
et clavos Inter sinciput et lumbos ubi precingimur
et clavos vna 10
Per hanc decimam faciem in tres partes
diuides ut supra est ostensum.
Inter sinciput et lumbos ubi precingimur
et clavos vna 3
la orca Inter ingula et alas vna 14. ceterum a
una tergo alce sunt demissiores
los mattoz Inter ingula et mammae vna 10
mbrigona Inter sinciput et ubi in pedes corpus fin-
re lombos edidit vna 2
rajo una 18. Inter lumbos et umbilicum vna 29
ulos mesmos Inter lumbos et sinus coxarum vna 18
lumbos 20. Inter eosdem et coxendices vna 20. et
vna 18.
los mesmos vna 18
Inter item illos et pubem ducet 13
ue mbrone Inter qz eosdem et extremas nates vna
et 13. Inter qz eosdem et extremas nates vna
qz aspernata vna 40 et 11
Inter extremas nates et innum scrotum
vna 40 et 11
Indeqz etiam usq; ad medium femur vna 15
in medio Inter plantae et exteriorem talum vna 27
et planta Inter talum et ubi pes conuerus fieri inci-
re clavis canalis vna 21
Inter qz eundem et medium genu vna 4
In genu etiam constituendo superiorius de-
reclimes demonstratam per cequatorem rationem
et clavos sequi poteris
Inter medium genu et supra genu vna 30
de nat. sa. 20. Inter medium genu et infra genu vna 30
apodras sequatqz his partib; genu includetur.
mostria Inter medium genu et innum surce extero-
m porolequis ris vna 9
el rodilla Inter medium genu et innum surce interio-
medio ilatis ris 15 et 16
una 10. Aeqz ita ad brachium transibis.
Ela deem nel summo humero ad cubitum usq; vna 5
la abasouna Al cubito usq; ad extreemos digitos vna 4
unus et spissa ab extremitate digitis ad iuncturam manus
modilla sene vna 10
entre la media rodilla y la base de la
parte regula lecia fuerit una 9.
entre la dicha et la lecia dentro 15 y 16.
y de esta manera pasara al brazo
dende lo mas alto delon brastado
una 5.
dende la de asta la posterior dedos
una 4.
de n de tu los dedos asta la punta
10 seca

deci a de la nte lata si hub de la oblique forma
esta manera en forma ras
por la cara qaa ras la vni lataan haen una 10.
por las cejas en una 8. por la nariz una o por la
barba y quez una 10. el mesme dedo de la
cara nariz una 16. y un peu mas arriba una 1.
Deinceps obliqua formae latitudinem ag
grediere hoc modo.

Per verticem latam caput facies vna 10. et celsi naz una 8.
Per supercilia facies vna 8
Per nasum vna 9
Per mentum et collum vna 10
Ipsum vero infra mentum collum vna 10 et mesme musculo 15.
et paulo inferius vna 14
Corpus per ingula vna 12
Per pectus vna 7
Per mammae vna 7
Infra mammae vna 14 et 15
Per lumbos vna 16 et 17
Per umbilicum vna 17 et 18
Per sinus coxarum vna 8
Per coxendices vna 7
Per pubem seu nates et femur duab: 15 per enima del
ipsius sub natib; femur in vna 9 adden
sabis.

Per medium femur vna 19 et 20
Supra genu vna 14
Per medium genu vna 15
Infra genu vna 16
Per medianam suram vna 13
Per imam suram vna 17
Supra montem pedis vna 24
Ipsum calcem in vnam 6 produces. Libato de la vna 17.
Deinceps obliquum brachium sic dilatabis vna 17
Per humerum vna 13
Infra alas vna 17
Per nervum cubiti vna 24
Per musculos cubiti 22
Per manus iuncturam vna 10
Per ipsam ita manu pendente vna 34
Post hoc aduersae formae latitudinem no
tabis isto modo.

Caput per frontem dilatabis vna 9
Per supercilia vna 10
Per aures duabus 17

Deinceps obliqua latitudine de la contraria
per media manera serena la
cabeca por la frente en la otra
una 9.
por la ceja y al vna 10.
por la ceja regal vna 17.

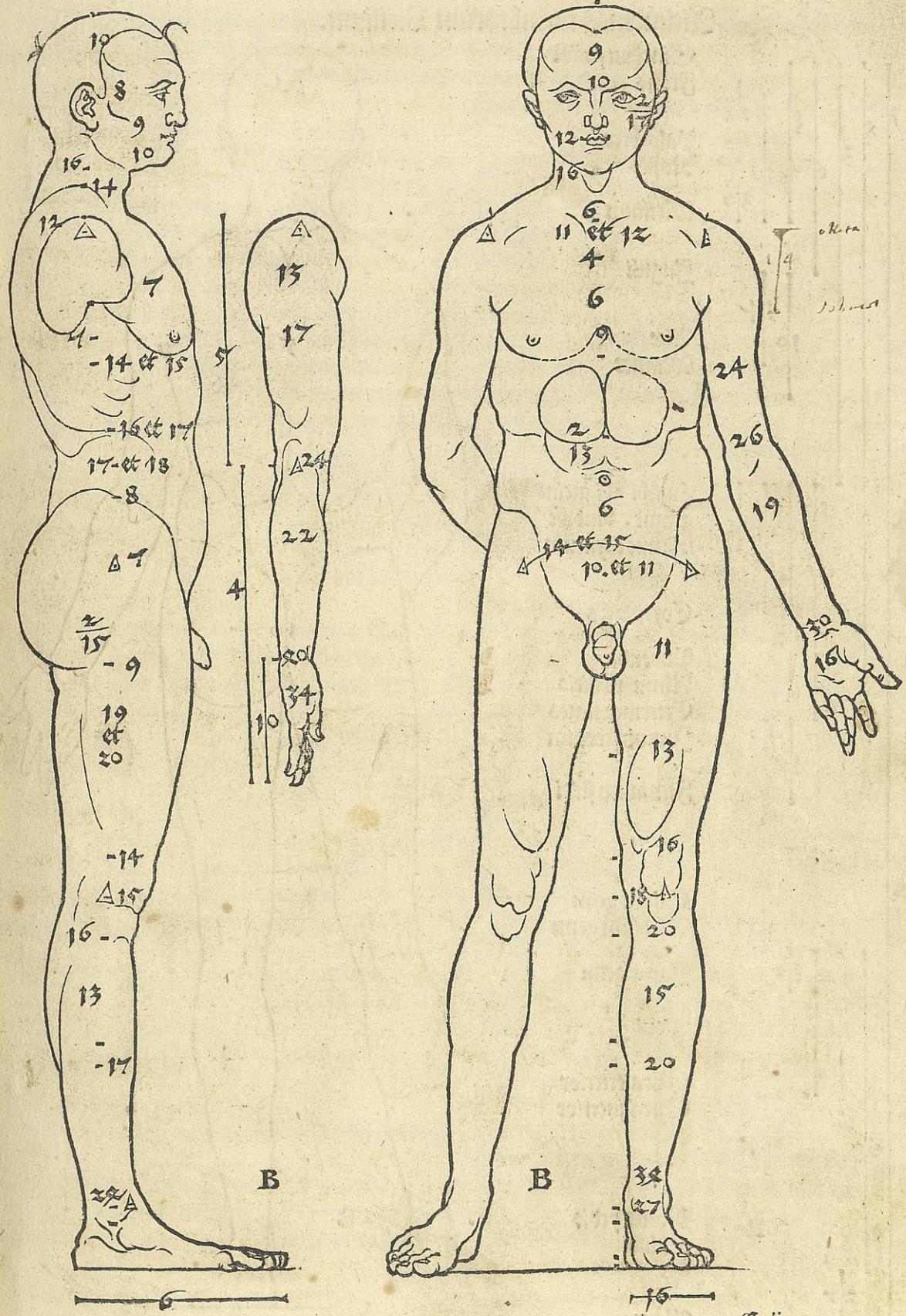
BHSC. IYR 139

Per nasum vna 12
Ipse collis sub mento latitudo erit vnius 16
Truncum per ingula latum facies vna
sexta. ibique inter humerorum ossa pars
erit vna 11 et vna 12
Pectus humerosque facies latos vnam 4
Spacium intra alas erit vnius 6
Intra mammas vnius 9
Per lumbos duarum 13
Per sinus coxarum vnius 6
Per summum femur vnius 10 et 11. Atque
ibidem distabunt. Coxendices inter se
vnius 14 et 15
Ipsum sub natibus statim femur vnius 11
latitudine facies, medium id est sulcos
vnius 13
Supra genu vnius 16 erit.
Medium genu vnius 18
Infra genu vnius 20
Media sura vnius 15
porta na 3 i una 12
calcinis tibiae mesme debet vnde la
baria se rade una 16.
clauero porre ideo stade raraq
ancha e nuna se rata. cui entrellos
queso de los sonbras launafax se
sera vna 11 y una 12.
elcuer porre sombra sacofan
chis en una 4.
elephantis entre los sobs de una 6.
entre las retas de una 9
porre los musculos 13.
porre espina 7 de una 6.
porre el musculo al p de una 14
lateral gaferente res de una 14 y 15.
al mesme musculo debet de la lateral
gaferente en cada hinc de una 15
al medio de una 13
lateral de la cima de una 26.
ca de en medio de una 18.
ca de de capi de una 20.
lateral de la parte zilla sera
de una 15.

Ima sura vnius 20
Ima tibia vnius 34
Per talos latitudo erit vnius 27
Pedis vero per extremos digitos vnius 16
Atque ita pergens ad brachium, per mus
culos illud infra alas addensabis in
vnam 24
Supra cubitum vnam 26
Per cubiti musculos vnam 19
Per iuncturam manus vnam 16 30.
Palmo latitudo esto vnius 16
Aversam formam per scapulas latam
facies vnam 5
Rima podicis erit vnius 10
Calcaneus patescit una 28
Quibus obseruatis per cōmensurationes
effigiem exquisite describes. ut quidem
nos in exemplo facere studuimus.
Quod ut A. superius sic litera. B.
poteris signare.
lateralis vrella de le 6 alz de una 20.
Caessi nilea 6 opere de una 34.
porre los calcanea recta la ti tuas sera
de una 27.
delpies porre 5 de la sole una 16.
yati procediendo albratz 3. porre
musculos debajo dellos sobs de q
sera rase nuna 24.
sobre el vello de una 26.
porre los musculos dellos ca ad enra
porre la punta de los manos una
cala tu de la palma serada
sobre una al rebes araras anchas
cajess paladas en una 5.
el calco no secha a deuet
cas que les casas a si quatenus
porre la punta de los musculos
randos lo scribiras la figura
mox si trato procurare mis
en los se exponet. al qual
ari ba cum a. avra w. 6. sepo
sera late

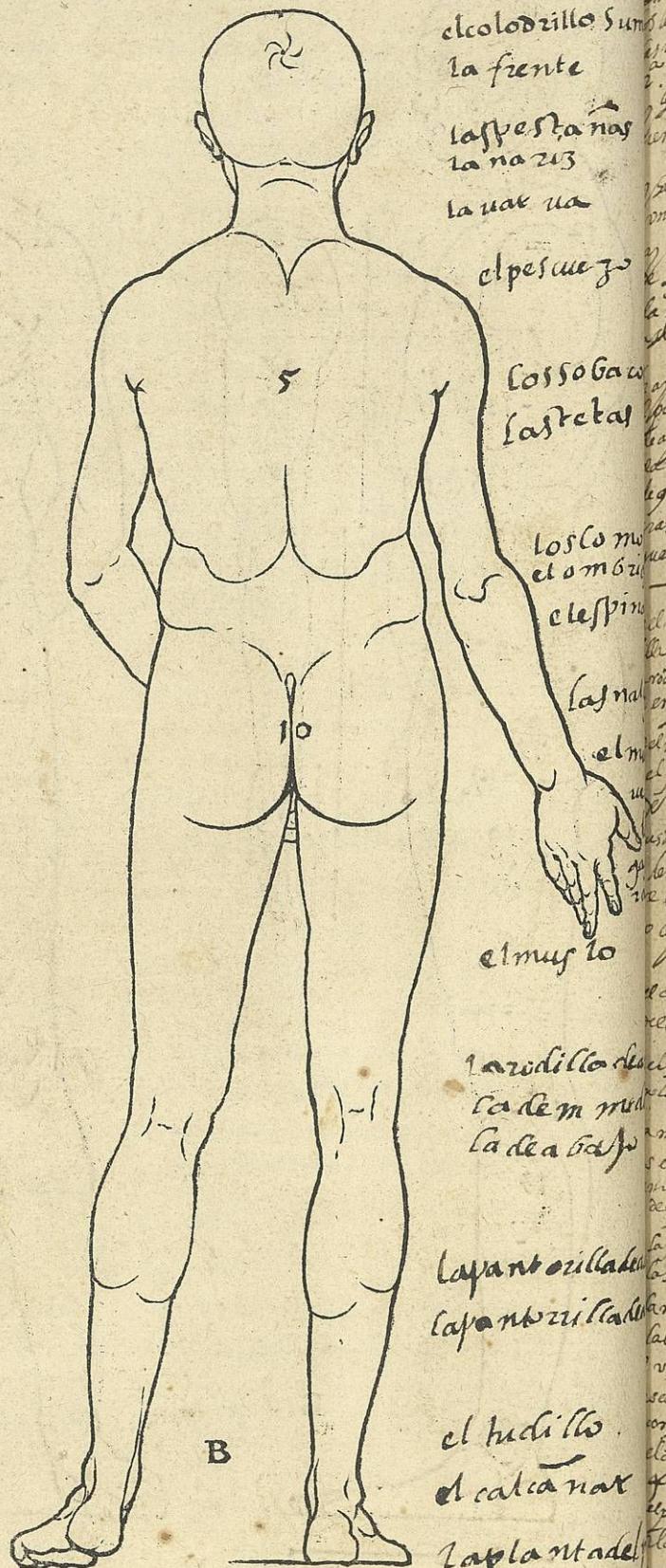
cárcasas. Pies. 6- costados. 10. perlas blancas. una. 6. parte.

· 13 ·

Altitudines membrorum Virilium.

				Sincipit sumum
1	2	3	8	Frons
		6	10	Palpebre
			30	Nasus
			30	Mentum
				Juguli
		10	14	Arc
				Mamæ
10	20	20	29	Lumbi ubi incipiuntur. umbilicus Sinus coxarum
et	et	13		Coxendices
11	13			Pudenda
				Rima podicis
			40	Extremæ nates
				Imum scrotum
				Femimum sulci
			30	Supra genu
				Medium genu
				Infra genu
				Sura exterior
				Sura interior
			4	Mons pedis
				Talus
				Planta

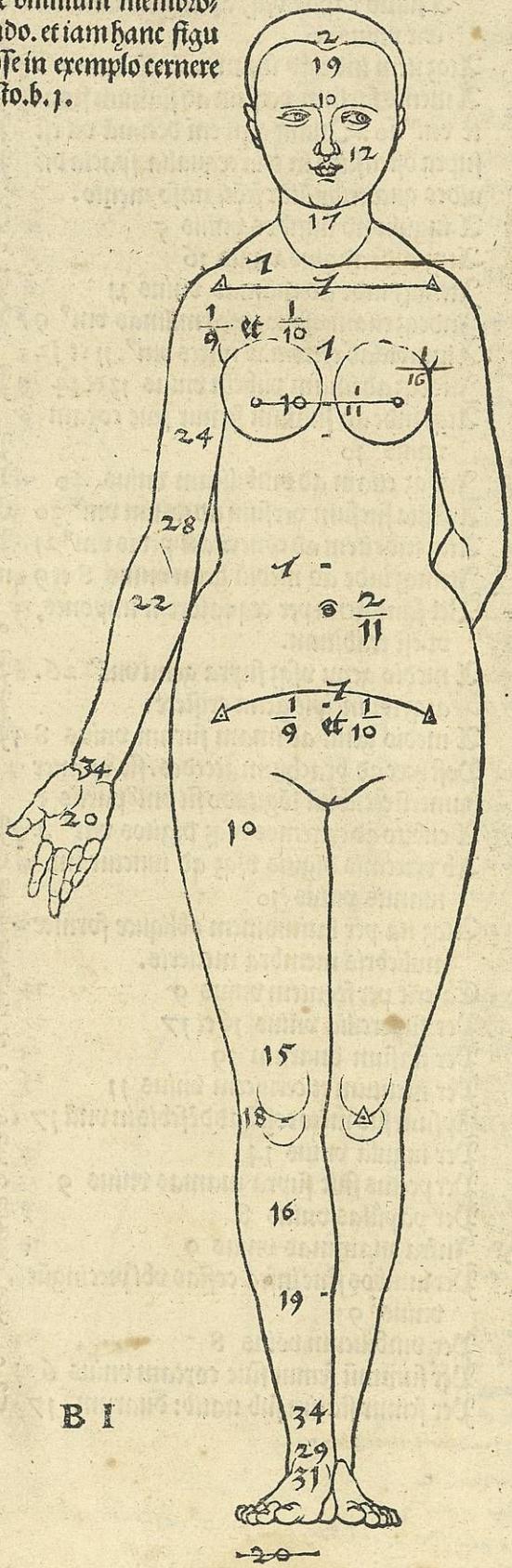
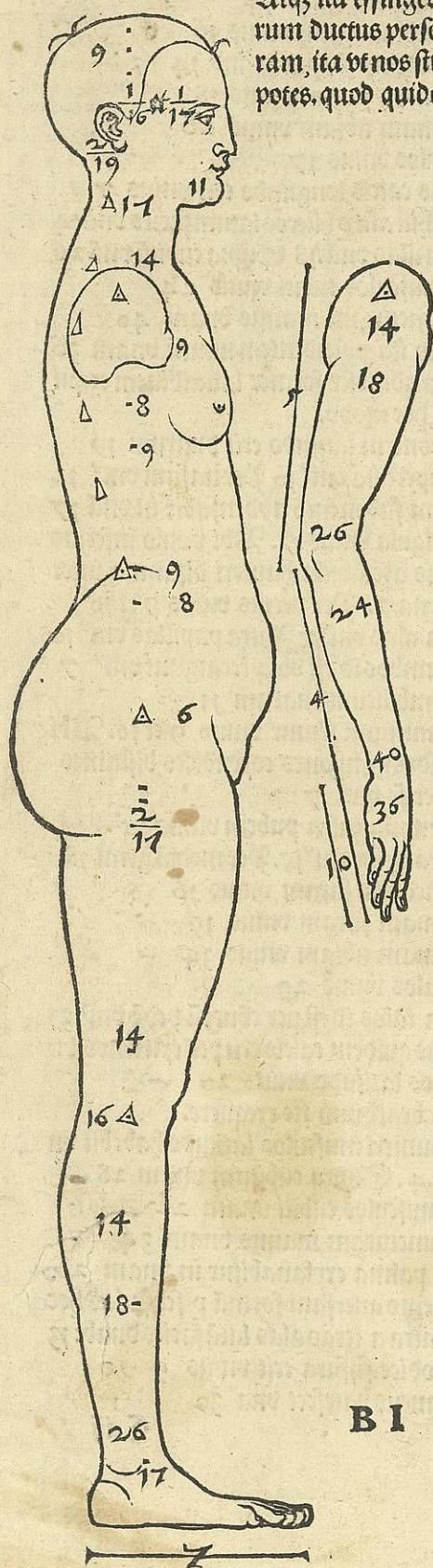

A esta figura de Varon añadiremos otra de mujer de la misma maneraz la mano como tambien lo hicimos al principio
 cuya figura tenga de altura una otona pora que la qual formaras de la manera.
 Desde lo alto de la cama se ha el digollacio tenga de alto una 6.
 y des de ay hasta el fin del collar una 8.
 des del collar una 3 aciariba al mas alto de la fruera 10
 La qual recima con uno los otros mostrados arriba dividida
 en tres partes, quales la primera dara al freno y la otra
 a la otra y la tercera a las sartas.
 Huic virili forme adisciemus, sicut ante quoqz fecimus consumilem muliebrem, cui
 sit item altitudinis Caput partis octauae. Nam igitur ita instiues.
 A summo capite usqz ad ingula altitudo. Supra genu vnius 14
 erit vnius 6
 Atqz item inde ad imum mentum vnius 8
 A mento sursum versum ad summum frontis vnius 10.
 Quam quidem decima vni est supra ostensum in tria aequalia spacia diuides quice tribuatur frons, naso, mento.
 A ingulis ad lumbos vnius 5
 Atqz inde ad alas vnius 16
 Itemqz inde ad mamas vnius 11
 Inde qz etiam usque infra mamas vnius 9
 Alumbis ad extremas nates vnius 11 et 12.
 Inde qz ad imam pubem vnius 13 et 14
 Atqz inde ad summum femur siue coxam vnius 10
 Inde qz etiam ad umbilicum vnius 40
 A platta sursum versum ad talum vnius 30
 Atqz inde item ad couexitatem pedis vnius 21
 Itemqz inde ad mediu genu vnius 8 et 9 non nobis acetabula humeri distantia inter
 lumbos et nates
 Del sane genu per aequatorem impones, se vna 7. Per pectus vnius 9 et 10
 ut est traditum.
 A medio genu usqz supra genu vnius 26.
 Post haec ad brachium accedes. sic ut inter 3 quidem impones copendices distantes
 humeri et cubiti longitudine vnius 5 inter se vna 7
 A cubito ad extremos usqz digitos vnius 4.
 Ab extremis digitis usqz ad iuncturam 19. Supra genu vnius 15. Per mediū genu 18
 manus vnius 10
 Atqz ita per latitudinem oblique forme
 muliebris membra metieris.
 Ea erit per frontem vnius 9
 Per supercilia vnius 16 et 17
 Per nasum duarum 19
 Per mentum et cervicem vnius 11
 Per lumbos siue infra costas vnius 9
 Per umbilicum vnius 8
 Per summum femur siue coxam vnius 6
 Per femur statim sub natib; duarum 17
 cuyas venas de la figura una 9
 la otra una 8
 en la otra una 9
 Los venas encapadas en collares y prendidos con una 9
 el ombligo una 8
 el muslo alto de la figura una 6
 el muslo largo en la otra figura una 17

35
 prenuma de la rodilla v. 14
 per emmido v. 16
 per enmedio de la panzerilla una 14
 per enbajo de la pantorrilla una 13
 per comas ocho de la pierna una 26
 41
 el pie sendrade larguo 7
 42
 Per medium genu vnius 16 36 el brazo por los humeros lo alarg
 43a
 Per medium suram vnius 14 37 de la tibia 43a
 Per imam suram vnius 18 38 una 26 44
 Per imam tibiam vnius 26 39 por los mordaces de los dedos 2
 Per talos vnius 17 40 por la mano 45 ca una 40
 46
 Ipsius calcis longitudine erit vnius 7 41 por la mano asi colgada
 42
 Brachii aut p hueros latum facies vnius 14 42 despues bajar la cintura
 43
 Infra alas vna 18 Supra cubiti vna 26 43 la figura apuesta de la pan
 44
 Per frontem latitudo erit duarum 19 48
 45
 Per supercilia vnius 10 Per nasum vnius 12. 49
 Collum sub mento addensabit in vna 17
 Per iungula vnius 7. Vbi paulo inferius
 51
 Ita per iungula vnius 7. Vbi paulo inferius
 52
 Intra alas vnius 7 Intra papillas vnius 10
 53
 Per lumbos id est vbi precingunt vnius 7 53
 Per umbilicum duarum 11
 54
 55
 Per lumbos id est vbi precingunt vnius 7 53
 Per umbilicum duarum 11
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 8010
 8011
 8012
 8013
 8014
 8015
 8016
 8017
 8018
 8019
 8020
 8021
 8022
 8023
 8024
 8025
 8026
 8027
 8028
 8029
 8030
 8031
 8032
 8033
 8034
 8035
 8036
 8037
 8038
 8039
 8040
 8041
 8042
 8043
 8044
 8045
 8046
 8047
 8048
 8049
 8050
 8051
 8052
 8053
 8054
 8055
 8056
 8057
 8058
 8059
 8060
 8061
 8062
 8063
 8064
 8065
 8066
 8067
 8068
 8069
 8070
 8071
 8072
 8073
 8074
 8075
 8076
 8077
 8078
 8079
 8080
 8081
 8082
 8083
 8084
 8085
 8086
 8087
 8088
 8089
 8090
 8091
 8092
 8093
 8094
 8095
 8096
 8097
 8098
 8099
 80100
 80101
 80102
 80103
 80104
 80105
 80106
 80107
 80108
 80109
 80110
 80111
 80112
 80113
 80114
 80115
 80116
 80117
 80118
 80119
 80120
 80121
 80122
 80123
 80124
 80125
 80126
 80127
 80128
 80129
 80130
 80131
 80132
 80133
 80134
 80135
 80136
 80137
 80138
 80139
 80140
 80141
 80142
 80143
 80144
 80145
 80146
 80147
 80148
 80149
 80150
 80151
 80152
 80153
 80154
 80155
 80156
 80157
 80158
 80159
 80160
 80161
 80162
 80163
 80164
 80165
 80166
 80167
 80168
 80169
 80170
 80171
 80172
 80173
 80174
 80175
 80176
 80177
 80178
 80179
 80180
 80181
 80182
 80183
 80184
 80185
 80186
 80187
 80188
 80189
 80190
 80191
 80192
 80193
 80194
 80195
 80196
 80197
 80198
 80199
 80200
 80201
 80202
 80203
 80204
 80205
 80206
 80207
 80208
 80209
 80210
 80211
 80212
 80213
 80214
 80215
 80216
 80217
 80218
 80219
 80220
 80221
 80222
 80223
 80224
 80225
 80226
 80227
 80228
 80229
 80230
 80231
 80232
 80233
 80234
 80235
 80236
 80237
 80238
 80239
 80240
 80241
 80242
 80243
 80244
 80245
 80246
 80247
 80248
 80249
 80250
 80251
 80252
 80253
 80254
 80255
 80256
 80257
 80258
 80259
 80260
 80261
 80262
 80263
 80264
 80265
 80266
 80267
 80268
 80269
 80270
 80271
 80272
 80273
 80274
 80275
 80276
 80277
 80278
 80279
 80280
 80281
 80282
 80283
 80284
 80285
 80286
 80287
 80288
 80289
 80290
 80291
 80292
 80293
 80294
 80295
 80296
 80297
 80298
 80299
 80300
 80301
 80302
 80303
 80304
 80305
 80306
 80307
 80308
 80309
 80310
 80311
 80312
 80313
 80314
 80315
 80316
 80317
 80318
 80319
 80320
 80321
 80322
 80323
 80324
 80325
 80326
 80327
 80328
 80329
 80330
 80331
 80332
 80333
 80334
 80335
 80336
 80337
 80338
 80339
 80340
 80341
 80342
 80343
 80344
 80345
 80346
 80347
 80348
 80349
 80350
 80351
 80352
 80353
 80354
 80355
 80356
 80357
 80358
 80359
 80360
 80361
 80362
 80363
 80364
 80365
 80366
 80367
 80368
 80369
 80370
 80371
 80372
 80373
 80374
 80375
 80376
 80377
 80378
 80379
 80380
 80381
 80382
 80383
 80384
 80385
 80386
 80387
 80388
 80389
 80390
 80391
 80392
 80393
 80394
 80395
 80396
 80397
 80398
 80399
 80400
 80401
 80402
 80403
 80404
 80405
 80406
 80407
 80408
 80409
 80410
 80411
 80412
 80413
 80414
 80415
 80416
 80417
 80418
 80419
 80420
 80421
 80422
 80423
 80424
 80425
 80426
 80427
 80428
 80429
 80430
 80431
 80432
 80433
 80434
 80435
 80436
 80437
 80438
 80439
 80440
 80441
 80442
 80443
 80444
 80445
 80446
 80447
 80448
 80449
 80450
 80451
 80452
 80453
 80454
 80455
 80456
 80457
 80458
 80459
 80460
 80461
 80462
 80463
 80464
 80465
 80466
 80467
 80468
 80469
 80470
 80471
 80472
 80473
 80474
 80475
 80476
 80477
 80478
 80479
 80480
 80481
 80482
 80483
 80484
 80485
 80486
 80487
 80488
 80489
 80490
 80491
 80492
 80493
 80494
 80495
 80496
 80497
 80498
 80499
 80500
 80501
 80502
 80503
 80504
 80505
 80

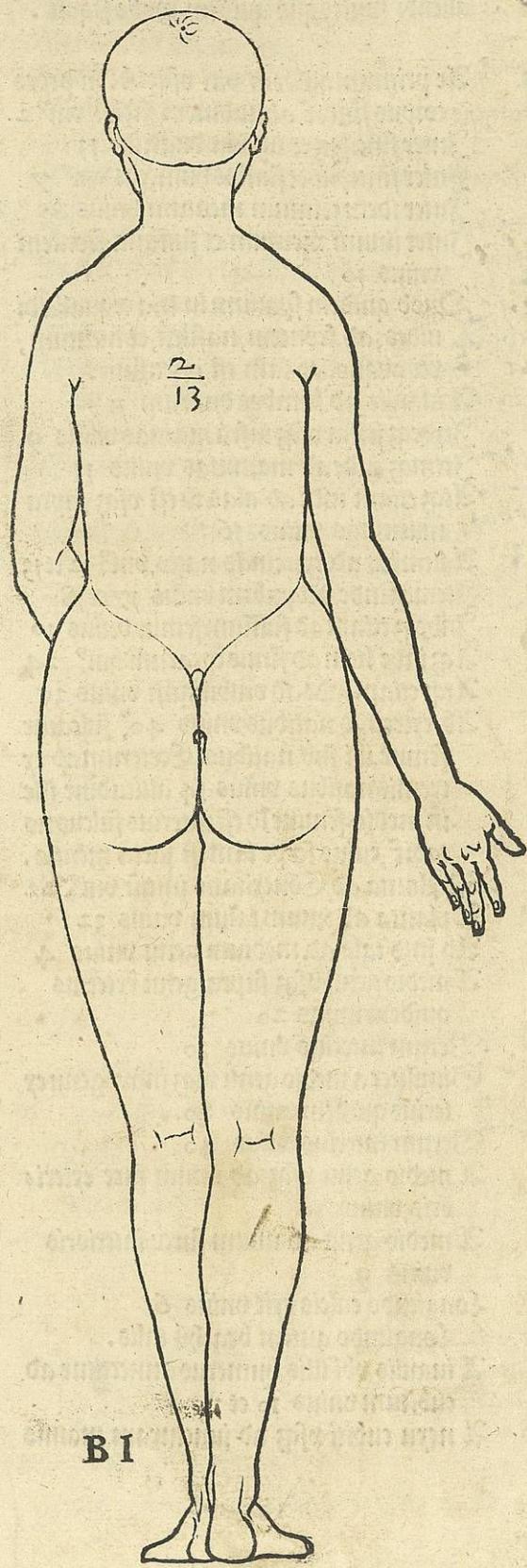
7 de la manera sacar los comensales y elas que se
ver en el exemplo segun que se elas de los ojos se acuerden
son estas letras B.I.

Atqz ita effinges apte omnium membro-
rum ductus persequendo. et iam hanc figu-
ram, ita ut nos studuisse in exemplo cernere
potes, quod quidem esto. b. I.

Altitudines membrorum Muliебrium.

	Sinciput sumum
10	Frons
et	Palpebre
12	Nasus
	Mentum
6	Juguli
1	Allae
	Mentum
	Infra mamas
9	Lumbi ubi inciso guntur.
5	Umbilicus
10	Sumum femur
et	
12	Ima pubes
	Extremae nates
11	Supra genu
13	Medium genu
et	Infra genu
14	Ima sura
26	
30	
8	
4	
8	
et	
9	
30	
21	
B I	Mons pedis
	Imus talus
	Planta

30

C iiiij

naturas per trammare et aliquid de tamara
segi quea
et primaria mente la al turadel ombre astralum
del cuius positiuus est lapicet nra sero duna 2.
entre la luna et illa yeldegua de la rededos 11
entre rell meym y los pombus mas a la luna 7.
entre rell meym et los pombus mas a la luna 8.
entre la barba ducha y la fronte leuna 10.
al qual estpa cuo dibus et rafat es quales
fronte y canas y la licet etiam has prox: descriptas effigies
et us de h de la mettwayalicubi mutes quo quidem modo sequit.
Cens de la cala etas bas. Ac primum quidem viri vsqz ubi in pedes
en del mifra. Et cestas de corpus findit altitudinem facies vni 2
vna 11. Inter sinciput et iugula duarum 11
inde mey mala 6. Inter sinciput et summos humeros vni 7
y de la 16. Inter idem etimum mentum vni 8
y de los lo mi sayta la 1. Inter imum mentum et summa frontem
et re maja na sayta 12. Inter imum mentum et summa frontem
vna 12. vna 13. vni 10
vta uer de decim 10. Quod quidem spatium in tria eequalia di
vsa et asta et mire nobis uides, ad frontem, nasum, et mentum,
leuna 10. 17. et 18 vti aliquoties iam est ostensum.
y de los lo mi sayta la 10. Indeqz item vsqz infra mamas vni 9
spina 30 de uno 11. Itemqz inde ad mamas vni 11
de sestriu my mra boal 12. Atqz etiam inde ad alas id est vsqz supra
mamas vni 16
de s vnu de la mala 13. A lumbis ad extremas nates vni 12 et 13
19 corruce ali et lumbi 17 et 18
y de los lo mi sayta la 10. Indeqz etiam ad sumnum femur vni 10
de sestriu my mra boal 12. Aqz inde item ad sinus coxarum vni 24
egas vna 14. Jenme Atqz etiam inde ad umbilicum vni 35
Ab extremis natibus vni 40, sulcatur
femur ibi sub natibus. Ecteterum ab ex
tremis natibus vni 14 altitudine ille
in medio feminine id est interius sulcus no
tabit, cuius scepe iam est facta mentio.
mas capo de la rodilea Ad planta ad conueritatis initii vni 22
Tela plana Silla 32 +
merbajo de la rodilea Ab imo talo ad medium genu vni 4
32 quidem vni 20
de el medro de la rodilea Verum inferius vni 30
rea Silla encarna Similiter a medio genu vsqz infra genu ex
a rodilea oecue 20 terius quidem vni 80.
20 Zella Capo de la rodilea Verum interius vni 40
v de 20 A medio genu ad imum surce exterioris
a meena manu 30 A medio genu vsqz ad imum surce exterioris
nudo de la rodilea oris vni 10
A medio genu ad imum surce interioris
de la rodilea 9 vni 9
de la rodilea 80 Longitudo calcis erit vni 6
20 aladifuerav de 40 Longitudo autem brachij talis.
de en medio de la A iugulis ubi illis humerus annectitur ad
della Silla lo exxim cubitum vni 10 et 11
la amra nea 3 de la nexus cubiti vsqz ad iuncturam manus
12 6 de dicens 8
re sera larta v 6
Braco ferari de la rodilea
de el de la rodilea donde el sombra se funda con el Silla
de la rodilea vna 10 11
30 de 80 nro juega de do hasta la moreca v 7

o de la amra 10 de la junc
per paes de esto nros la lannu de los mu
algun anno aunq poco de duersamano
alla figura obliqua
por la frenu v 10. Por les cejas v 17 v 18
nasi 7 funes 20 19, por calarba gla
el caulo de capo de la rodilea senda de ango v 1
por los hombrus v 15, por el desolladero v 1
por el pecho v 8 por los glacos quieto de
vnius 7 de las ieras 20 19, por las ren
A iunctura manus ad extremos digitos numer
vnius 10
Post hoc latitudinem etiam membrorum
paulo diuersiore modo notabis, ac pri
mum oblique forme.
Per frontem quidem vnius 10
Per supercilia vnius 17 et 18
Per nasum et tempora duarum 19
Per mentum et cervicem vnius 10
Ipsi sub mento collit latitudo erit vnius 17
Per humeros vnius 15
Per iugula vnius 12
Per pectus vnius 8
Per alas id est supra mamas duarum 15
Per mamas duarum item 15
Infra mamas vnius 15 et 16
Per lumbos duarum 19
Per umbilicum vnius 9
Per sinus coxarum vnius 16 et 17
Per sumnum femur duarum 15
Ipsum sub natibus femur latum esto vna
19 et 20
Per medium femur id est sulcum feminis
vnius 10
Supra genu exterius vnius 27
Supra genu interius vnius 14
Per medium genu vnius 16
Infra genu exterius vnius 17
Infra genu interius vnius 16
Per medium suram vnius 14
Per imum surce exterioris vnius 16
Per imum surce interioris vnius 16
Per imam tibiam id est supra conueritatem
pedis vnius 26
Per conueritatem vnius 20
Cum brachium resumes, faciesqz per his
meros latum vnam 14
Infra alas vnam 19
Per nexum cubiti vnam 26
Per musculos cubiti vnam 25
Per iuncturam manus vnam 44
Ipsam ita dependentem manu vna 34
Atqz ita ad effigie aduersam accedes.

Illam facies per frontem latam duas 19
 Per aures unam 9
 Per nasum unam 12
 Per collum sub mento unam 17
 Supra iugula unam 14
 Per iugula unam 6
 Vbi paulo inferius humeri ossa inter se
 distabant una 6
 Infra iugula per pectus et humeros una
 8 et duabus 17
 Intra alas una 12 et una 13
 Per mamas una 9
 Per lumbos ubi incingimur duabus 13
 Per sinus coxarum una 11 et una 12
 Per femora trib: 20 et una 21
 Ibiqz coxendices inerunt distantes inter
 se una 7.
 Per femur infra nates una 11
 Per illum femoris falcum una 13
 Supra genu exterius una 16
 Supra genu interius una 17
 Per medium genu una 19
 Sub genu exterius una 20
 Sub genu interius una item 20

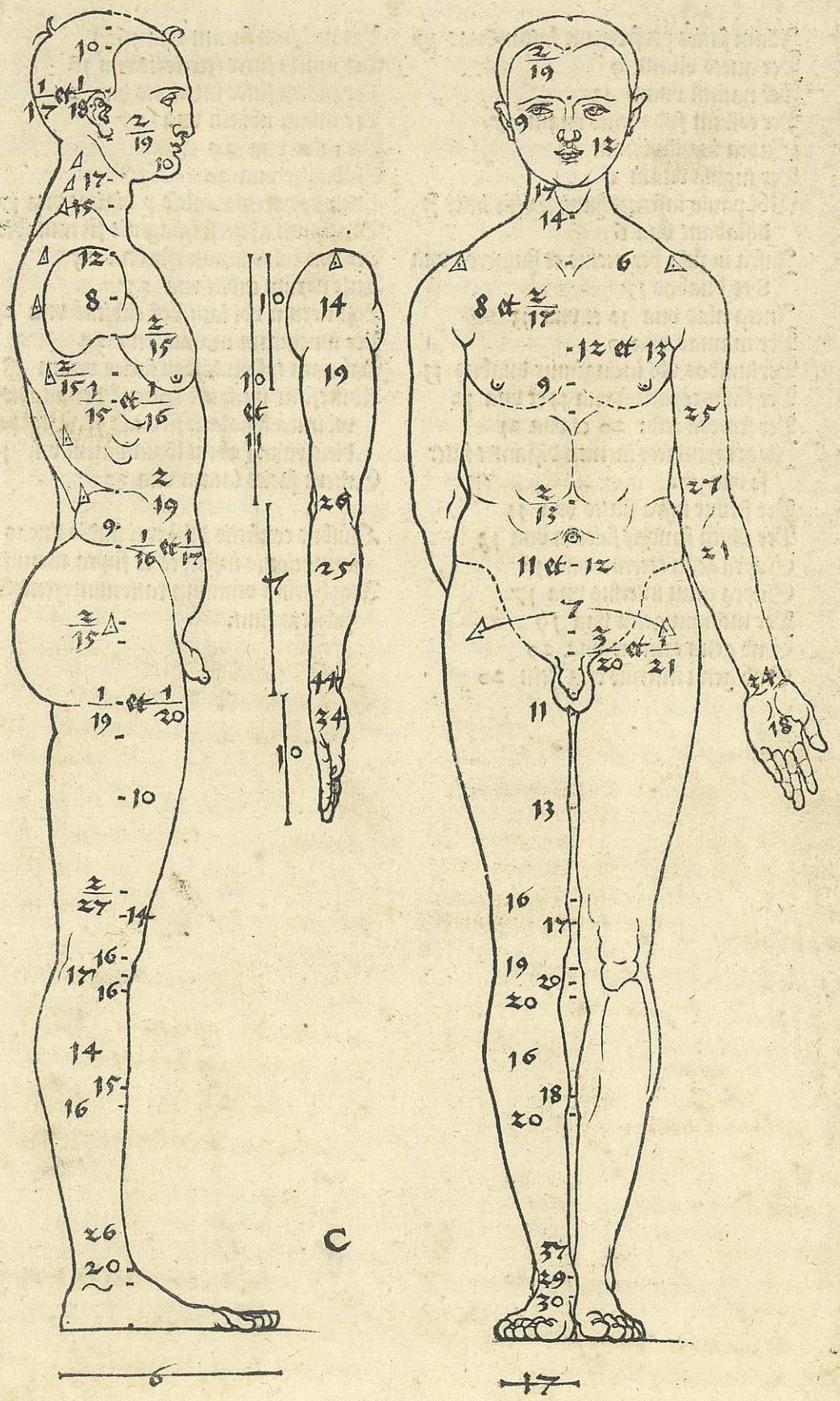
Per medium suram una 16
 Per imum surce exterioris una 18
 Per imum surce interioris una 20
 Per imam tibiam una 37
 Per talos una 29
 Sub talis una 30
 Latitudo extremitate calcis p digitos una 17
 Brachium aduersum imaginis sic mutabis
 Per musculos latum esto una 25
 Ante nexum cubiti una 27
 Post nexum vbi latiss: est cubitus una 21
 Per iuncturam manus una 34
 Palmam ipsam latam facies unam 18
 Adversam imaginem hacten? demutabis,
 vt intra alas lata sit duas 11. Utqz po
 dicas rima habeat longitudinem vni? 11
 Calcem facies latam una 33

Quibus confectis diligent studio lineas
 formationis inscribes ut supra monui.
 Atqz harum omnium rationum exemplo
 subiecta sunt.

Por medio de la garra uirile a 16
 por lo mas bajo de la pantorrilla a 12 la exterior
 por lo mas bajo en la interior v 20
 por lo mas bajo de la pierna v 37
 por los nudillos v 29
 entre los nudillos y el codo v 30
 el angos del que por los dedos v 17
 el brazo de la figura aduersa mudara qz differen
 za de la mano v
 por los nudillos hacia arriba v 25
 antes del codo una 27
 despues del codo donde esta muy ancha v 11
 Por camionica v a 34
 La palma de la mano Garra de angu
 v 18

La figura uiril la mudara de la
 que en los dedos se ancha 21
 entre las nalgas se engorde 21
 El pie Garra de angu o el calcaneo v 3
 Lo qual acorda con qz figura Garra de la
 de la figura con como arriba se engorde
 de todos estos modos ejemplos

Para la frente Sarsa de ancho 20s a 19
 Para las orejas v a a 9
 Para la nariz v 12
 por el muero debajo de la barba v 17
 por encima de los degolladeros v a 14
 por los degolladeros v a 6
 Doco mas Salap donde los huesos de los
 hombros se juntan v 6a
 Debajo de los degolladeros por el pecho los
 humeros v 3 7 27
 Entre los dedos una v 7 v a 13
 Por los uras v a a
 por los otros aduersarios animales 13
 por el estómago v a a
 Y el tronco las Aldegas de la pierna
 En la pierna v a a
 por el muslo en la parte de las nalgas v a a
 por el falso del muslo v 13 v a
 por el muslo de la rodilla exterior v 16
 por la interior v 17
 por medio de la rodilla v 19 a a
 Debajo de la rodilla exterior v 20
 Debajo de la interior v 20 nimis nimis

Sinciput

Frons

Supercilia

Nasus

Mentum

Summi humeri

Juguli

Alce

Mame

Infra mamas

Lumbi ubi incipiuntur.

Umbilicus

Sinus coxarum

Femur

Pudenda

Extremas nates

Sulcus feminū

Supra genu exteri

Supra genu interius

Medium genu

Infra genu exteri

Infra genu interius

Imum sura exteri

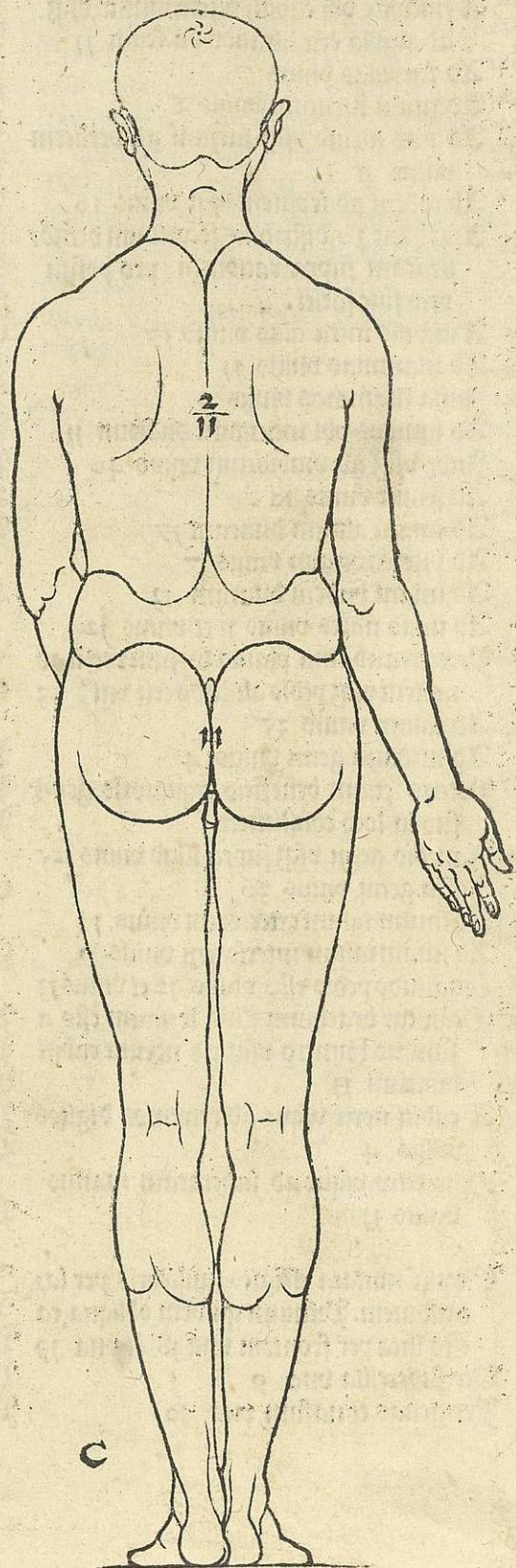
oris

Imum sura interioris

Mons pedis

Tali

Planta

Sequitur mutata effigies muliebris per latitudinem. Primum quidem obliqua, ea esto lata per frontem una 18 et una 19
Per supercilia una 9
Per genas et nasum una 10

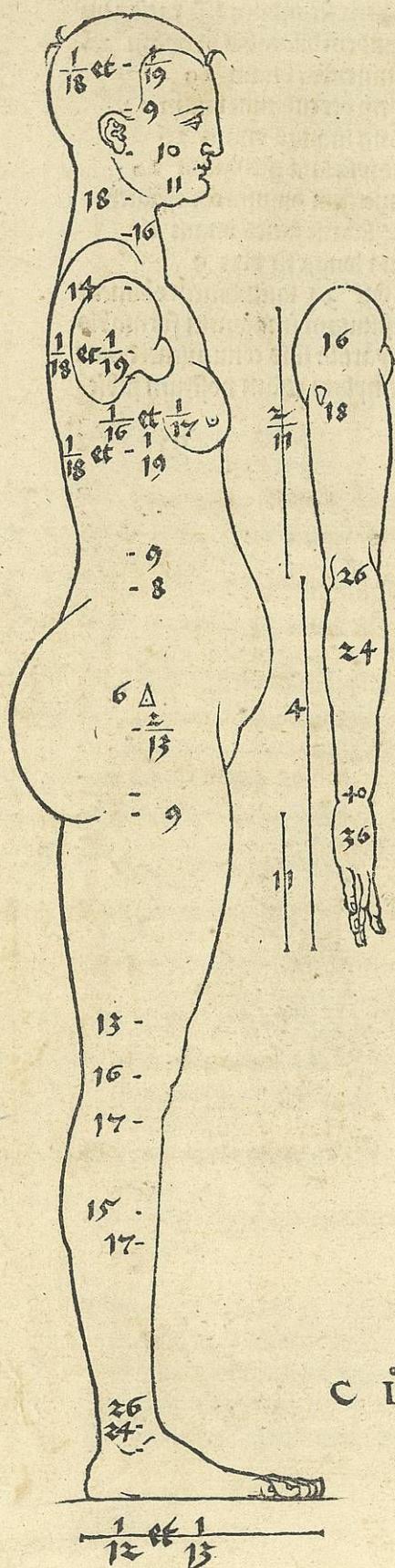
Per coxas sive femur sumum vnius 5
 Atqz ibidem inter se distantes coxendices
 facies una 7
 Femur sub natib: latum esto vnam 20
 et vnam 21
 Supra genu latitudo ducatur vnius 15
 Per genu medium vnius 17
 Infra genu similiter 17 vnius
 Per imam suram exteriorem vnius 16
 Per imam suram interiorum vnius 18
 Per imam tibiam vnius 35
 Per conuexum pedem et talum vnius 30
 Calcis extremitas id est digiti occupent spa-
 cium vnius 18

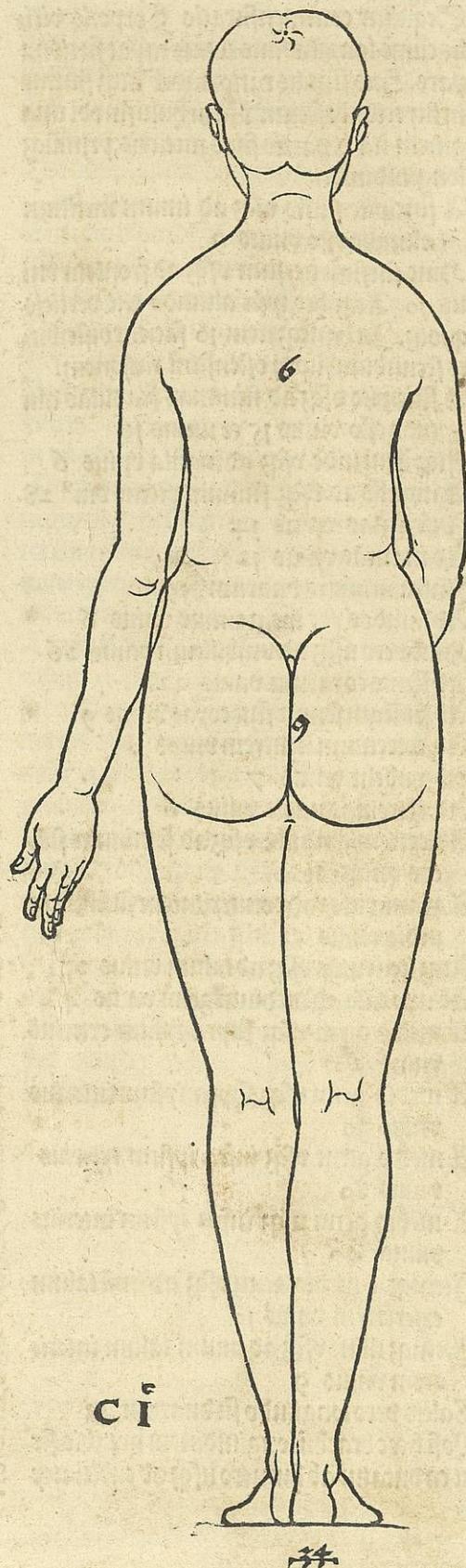
Brachium vero secundum hanc rationem
 sub aliis quidem dilatabis in vnam 22
 Supra nexum cubiti vnam 29
 Infra eundem per cubitum vnam 22
 Per iuncturam manus vnam 36
 Sed manus ipsa lata esto vnam 20
 Postremo auersam huiusmodi effigiem
 intra alas latam facies vnam 6
 Podicis rima longa sit una 9
 Calcaneus vnius 34 latitudinem obtineat
 Atqz ita institutam imaginem formabis
 omnibus in partib: suis conuenienti deline-
 atione, Exemplum etiam nostrum subie-
 cimus.

En el mismo lugar saca distancia
 Las nalgas v^a 7.
 El muslo entre la de las nalgas
 Sea ancho v^a 10 y v^a 11
 encima de la rodilla 31 ancho v^a 15
 Por el medio de la rodilla v^a 19
 Por encima de la rodilla v^a 17
 Por encima de la pierna v^a 16. Por la muñeca v^a 18
 En los muslos de la pierna v^a 35
 Por el muslo de la pierna v^a 30
 Los dedos ungan de espacio v^a 18

D

el brazo segun este modo lo amanga-
 ras por los dedos alay v^a 22
 por encima del codo v^a 29
 por encima del codo v^a 22
 Por la muñeca v^a 18
 pero la mano tengade ancho v^a 20
 Finalmente la figura auense que q-
 uere de la buela por los dedos y la
 pierna ancha v^a 6 entre las nalgas
 ay una raja larga v^a 10
 el calcaneo de v^a 34 tengadeas
 7 de la manera formadas en
 las partes la proyeccio y mage-
 conta delineacion convenientemente
 bien proporcionalmente exemplo 5)

Sinciput ubi est
capilli discretio
Vertex
Frons
Supercilia
Nasus
Mentum
Summa scapulae
Juguli

Aleæ
Mamæ
Infra mamas

Lumbi ubi incin-
gunt
Umbilicus
Summum femur
sive coxa
Ima aliis
Summa pubes
Ima pubes
Extremæ nates

Supra genu

Medium genu
Infra genu

Imum sive exteri-
oris
Imum sive inte-
rioris

C I

C I

Connexus pes
Ima tibia
Planta.

D II

Sigue la medida del cuerpo de hombre cuya
cabeza engorda de cargo una mano y la misma
orden se ensenara que fueron seguidas en las
paredes porque esta imagen la medida
lo da segun la orden qd^e lo cumple la
longura

Sed lo mas alrededor
abreja hasta lo mas abajo
el labarba serga de alio
des de aqui hasta la orilla
a la parte frontal y a la
cara la almeja del acero
ella jeneralmente es de dorado.
A principiante sumo usqz ad imum mentum
vivas viva la cara segun altitudo esto vnius 9
y tienen 5 molares arriba Hinc sursum uersum usqz ad frontem vni
esse lo mas alto de cuso 10 Atqz hec ipsa altitudo erit verticis
restra satis tamal quoqz. In hancqz item 10 faciem distribu-
tela 3 troncos v 15 y 16 es secundum supra ostensam rationem.
desde ay satis de regona A principiante usqz ad summas scapulas alti-
tudo 15, desde segundas de regona tido esto vnius 15 et unius 16
que lo mas alto sea Atqz item inde usqz ad iugula vnius 6
v 23 en la parte de la ala alas qz v 12 Infra alas vnius 14
nbap de las tenas de 19 Ad mamas vnius 12
los lomos de la cuna v 16 Infra mamas duarum 19
desde aqui subnebulosus Ad lumbos ubi incingimur vnius 6
la al seno del abdomen Hinc vero usqz ad umbilicum vnius 26
v 22 alomaral Ad sinus coxarum vnius 22
el mus lo sacrasanca Ad sumnum femur sine coxas vnius 9
y alomar raro del Ad extreum uentrem vnius 8
entre v 8 al pend. v 7 Ad pubem vnius 7
fin de las nalgas Ad extremas nates vnius 6
del fin de las nalgas Ab extremis natib: usqz ad feminum sul-
ta los fulcos del muslo cos vnius 11
en carna de dentro v 11 A planta usqz ad conueritatem summa-
mellaxlorni hasta el dedo Atqz item inde usqz ad talum vnius 35
vnta del dedo v 23 Ab imo talo ad medium genu vnius 4
desde arriba el norte A medio genu usqz supra ipsum exterius
31 desde lo mas bajo del vnius 20
reco hasta en medio A medio genu usqz supra ipsum interius
carro de la v 4 v 20 vnius 30
medio del carro de la vnius 80
sta encima de la pola A medio genu usqz infra ipsum exterius
rude v 20 vnius 40
del medio de la rodilla Itemqz a medio genu usqz ad imum talum
sta encima de la pola vnius 10
varre de dentro v 20 Itemqz illinc usqz ad imum talum interie-
r de la rodilla vnius 9
esta hacia la parte de la Calcis vero longitudo sic duarum 12
varro de la parte de la media Post haec brachij longitudinem notabis sic
parte de la rodilla Satis en la ut ea ducatur ab humero usqz ad cubiti nex-
tla y parte de la mano v 40,
27 desde el medio de la rodilla Satis el cordillo de fuera v 10. y de
esta parte de la rodilla Satis como bajo el cordillo de dentro v 9
vnu de largo tendra v 17; despues de la mano
regina del brazo que fuerte que tiene oy de el homen
habra el vno vnu v 11

De deo deo deo
ra y de deo deo deo
ra) ala submota v 10, auer
cado la longina del trago tanta
z la cantus y lo primi de capo
segura de la fustie. La cabela por
ga de ancho v 12 por la que una
um duarum 11 la nasal v 10
A nervi cubiti vñis ad extremos digitos
vñis 4
Ab extremis digitis retro ad iuncturam
manus vñis 10
Designata autem partium altitudine las 17
titudinem quoqz notabis. Primumqz obli
quce imaginis hoc modo.
Caput per frontem latum esto vnam 12
Per supercilia vnam 9
Per nasum vnam 10
Per gulum et mentum ducito duas 23 v 7
Per collum sub mento vnam 18
Per summas scapulas vnam 17
Per jugula vnam 12
Per summum pectus vnam 8
Juxta alas vnam 15 et vnam 16
Per mamas vnam 8
Infra mamas vnam 16 et vnam 17
Per lumbos ubi incingimur vnam 18 et
vniam 19
Per umbilicum vnam 18 et vnam 20
Per sinus coxarum vnam 18 et vnam 19
Per coxas sive summum femur vnam 15 et
vniam 16
Per extreum uentrem et nates vnam 8
Per pubem vnam 16 et vnam 17
Ipsum femur sub natib: vñis 10 habeat y mas
latitudinem
Atqz inferius per sulcum vñis 11 vñis
Supra genu exterius latitudo sit vñis 15
Supra genu interius duarum 31
Per medium genu vñis 18 medio decaro
Infra genu exterius vñis 19
Infra genu interius vñis 18
Per medianam suram vñis 15
Per imam suram exterius vñis 16
Interius vñis 18
Imne tibiae vñis 28
Per montem pedis vñis 24
Sequitur descriptio brachij oblique imas
ginis
Per humeros brachium latu facito vna 15-24.
Sub aliis vnam 20
Per nervum cubiti vnam 26
Supra illum vnam 25
Per manus iuncturam vnam 48

as 120
todo una 26 paramaderos
por la moneca una 43

ipsa palma dilatetur in vnam 38
 Sed aduersae imaginis latitudines sic no-
 tabis

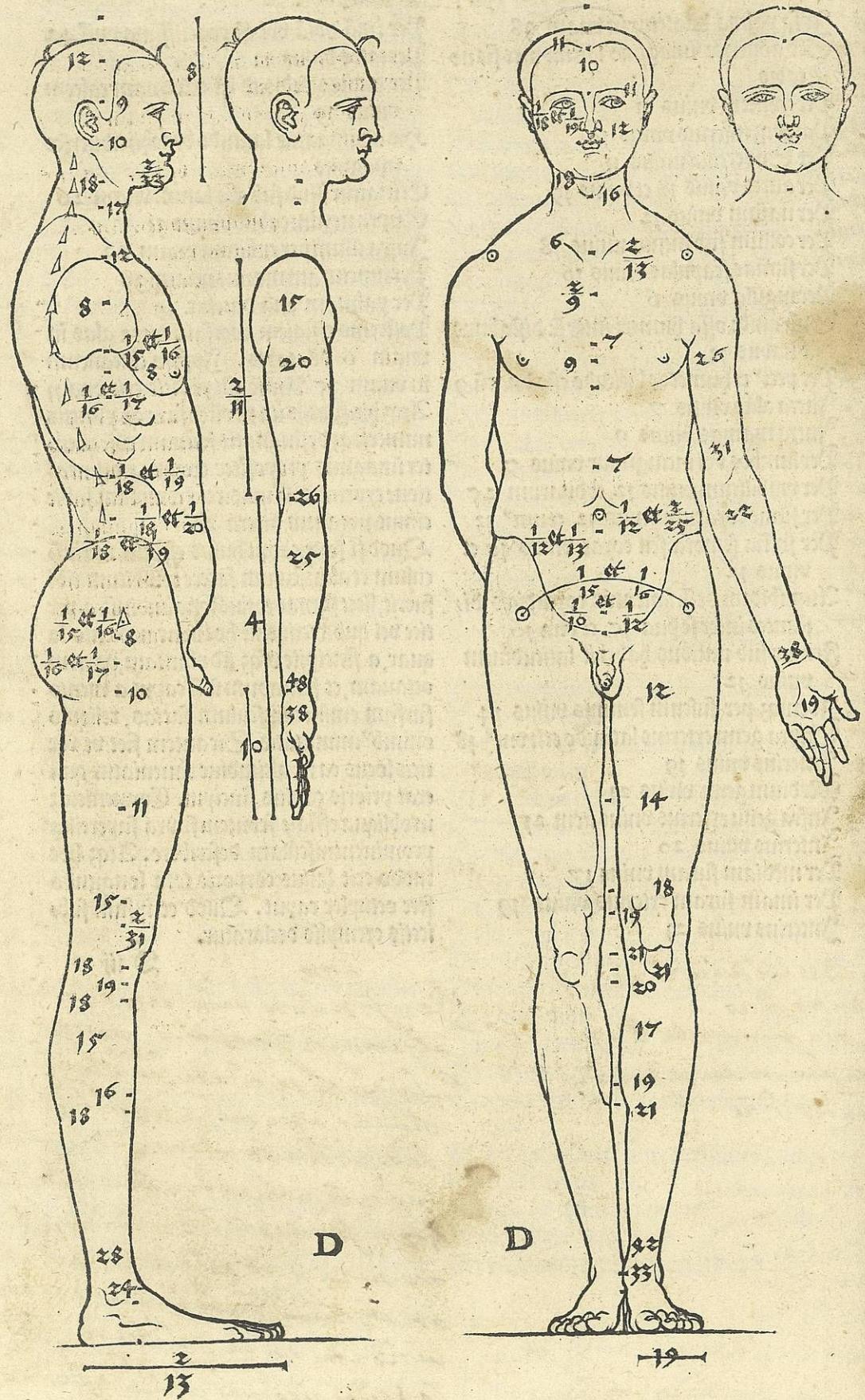
Per frontem vnius 11	Pauloqz inferius vnius 10
Per Supercilia vnius 11	Per aures vnius 18 et vnius 19
Per nasum vnius 12	Per collum sub mento vnius 18
Per summas scapulas vnius 16	Per ingula vnius 6
Sub quib: ossa humeri inter se distabunt duabus 13	Intra alas vnius 7
Per pect ^r et humeros latitudo esto duarū 9	Intra mamas vnius 9
Per umbilicum vnius 12 et duarum 25	Per lumbos vbi incingimur vnius 7
Per sinus coxarum vnius 12 et uni ^r 13	Per vmbilicu ^r 12
Per summa femora seu coxas vnius 10 et vnius 12	Atqz ibidem designentur coxendices di- stantes inter se vna 15 et vna 16
Femur sub natis habebit latitudinem vnius 12	Femur sub natis habebit latitudinem vnius 14
Idemqz per sulcum feminis vnius 14	Eupra genu exteriū latitudo erit vni ^r 18
Interius vnius 19	Medium genu vnius 21
Infra genu exteriū vnius item 21	Infra genu exteriū vnius item 21
Interius vnius 20	Per medianam suram vnius 17
Per imam suram exteriū vnius 19	Per imam suram exteriū vnius 19
Interius vnius 21	
Ca de den ro v ^r 21	
Ca de den ro v ^r 20	
Ca de den ro v ^r 17	
Ca de den ro v ^r 19	

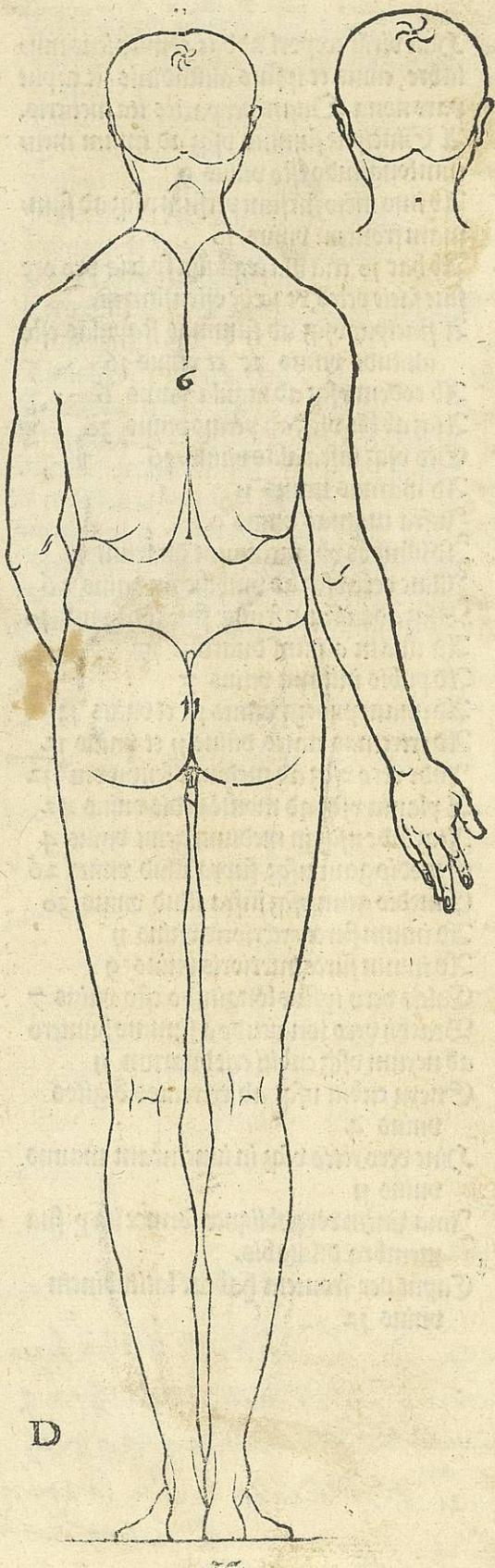
Et regia v^a q^z p^z o^r costato dico^r v^a 33 p^z
Los dedos de la oreja, quero decir q^z los dedos de
la oreja v^a 19. Sa ellos se junta el anq^z n^a del Cbro
de la imagen ad uerso el qual de cada dedo s^z son
los sera unq^z o una 26. Por una el uno v^a 31
en la p^z del p^z el dedo v^a 22. por la mano v^a 38 p^z
ca calma v^a 19. 19.
Per imā tibiā ubi est coactissima vni^z 42
Pertalos vnius 33
Per digitos pedis id est extremam calcem
vnius 19
His adiungatur latitudo brachij aduersae
imaginis
Erit igitur illud sub alis latum vnam 26
Supra nexus cubiti vnam 31
Infra illum per cubitum vnam 22
Per iuncturam manus unam 38
Per palmam vna ducetur 19
Postremo effigiem auersam intra alas in
vnam 6 dilatabis. Ipsum calcaneum
in vnam 35 Xime aut^r podicis erit vna 11
Atq^z his spacijs ita ut ostensum est punctis
numerisq^z designatis formam cōsequen-
ter imaginis propositione congrua delineas-
tione exprimes. Cuius rei exemplum subie-
cimus notatum littera D.
Quod si forte caput huius effigiei maius-
culum et altiusculum facere collibitum tibi
fuerit, licet sumas totius longitudinis a^r ver-
tice vel quo rectius ut hoc in argumento lo-
quar, a sincipite usq^z ad plantam, partem
octauam, et secundum illā caput a mento
sursum eminentiusculum facias, reliquis
omnib^z immutatis. Sic autem fiet ut ver-
tice locus ea in altitudine inueniatur qua
erat prioris capitis sinciput. Conuenietq^z
in obliqua effigie frontem supra supercilia
prominentiusculam describere. Atq^z hoc
modo erit huius corporis tota longitudo
fere occupplex caput. Quod et ipsum sub-
iectis exemplis declaratur.

acaso

D ⁱⁱⁱ

Peros si ride re gusto hacer la caleca de la figura
algomaya y mas alto ~~que~~ ^{bda} que es uedo de nome
La ~~ya~~ ^{bda} sera octava o sea la longitud de la cabro
necesaria o por mejor decir de lo mas alto de la
cabecera hasta la solana q segun este longitud e
tengas la cabezas mas lejanada las demas q
con facilidad las mudaras, y para de la
manera q ue el lugar del cuello sea cog
an los ~~ante~~ ^{estaba} q se lo mas alto de la calera q
vendra en la figura obliqua Salir la siende
las cejas algo mas sacadas y de la manera ^{de}
longitud de la ceja la octava par la calera
lo qual q declarara en los ejemplos propuestos

D iiiij

			Sinciput
			Frons
			Supercilia
		15	
		et	
		16	
		10	
		9	
		30	Nasus
			Mentum
			Summa scapulae
	6		
	12		Jugula
		14	Summa pectus
		2	
	19		Alae
		9	Mamme
		8	Infra mamas
	6		
	11		Lumbi ubi incis
		9	gimur
		8	Umbilicus
		7	Sinus coxarum
		6	
		25	Summa femur
			sue coxa
			Ima aliis
			Pubes
			Extremae nates
			Sulcus feminis

			Supra genu exte
			rius
		20	Supra genu inte
			rius
		30	Medium genu
			Infra genu exte
			rius
			Infra genu inte
			rius
		40	Imum sura exte
			rioris
		80	Imum sura inte
			rioris

D

D

			Mons pedis
			Ima tibia
			Planta

A etia figura de varon se anada otra aproposito
 de mujer cuya cadera tenga sanguis nona
 la qual pondras partes medias de la manezza
 desde lo mas alto de la cadera hasta lo mas bajo del abdomen.
 Tenga el largo v nona. desde lo mas alto de la cadera
 Salga recta alta lo mas alta de la frontal una io
 rama procuraras a que lev tres tipos para el resto como ya en mostradas
 y este lo mas alto de Huic virili corpori addat conueniens mutu
 ala de leva liebre, cuius et ipsius altitudinis sit caput
 ex Salsa lo mas alto pars nona Quam per partes ita metieris.
 Et homeros v 15 p 16 A Sincipite summo usq; ad imum men
 des de el mismo hachum longitude esto unius 9
 l de collado v 6 Ab imo metro sursum versum usq; ad sum
 ghe el de collado hachum frontem unius 10
 Ex ergo v 70 Ab hac 10 tria illa eequalia spacia pro ore
 ex salsa enbas deles sine facie petes, ut scipe ostensum est.
 Las v 2 16, das 12, A sincipite usq; ad summas scapulas esto
 u en baso de las altitudo unius 15 et unius 16
 v 9. a los lombos Ab eodem usq; ad iugula unius 6
 22 donde nase Atq; ab his usq; ad pectus unius 30
 Sed usq; infra alas unius 16
 imos dos u 7, 8 Ad mamas unius 11
 aquila de omnes Infra mamas unius 9
 na 26, ha 12 Ad lumbos ubi incingunt duarum 11
 ras alto del muslo Illinc vero usq; ad umbilicum unius 26
 10 ha 12 6 Usq; ad sumnum femur sine coxa unius 10
 ras bajo del bren Ad pubis initium unius 7
 17, al piso del Ad imam pubem unius 12 et unius 13
 end. en. v 7 alo Ad extremas nates unius 11 et unius 12
 ras bajo del piso v 12 Inde vero usq; ad medium femur unius 12
 v 13, alomos bar Atq; inde usq; in medium genu unius 4
 las nalgas v 11 p E medio genu usq; supra illud unius 26
 desella la grana Ad imum surce exterioris unius 11
 Ro el mons del Ad imum surce interioris unius 9
 42. f. 7. p. 10 Calcis vero ipsius longitude esto unius 7
 ti hasta el medio Brachij vero longitudo a summo humero
 muslo v 12 7. 10. ad nexus usq; cubiti erit duarum 11
 E nexus cubiti usq; ad extremos digitos
 la planta hasta unius 4
 media deca rod. Hinc vero retro usq; in iuncturam manus
 v 7. 7. p. 10. v 11 Imaginem vero oblique formae ita p sua
 edre de la rodilla hasta membra dilatabis.
 cima deca v 16 Caput per frontem habeat latitudinem
 granas p 30 unius 12
 lo mas alto de la panzerilla de la grana fuera
 u ala de dentro v 9 el re sea cargo v 7
 alto de lo mas alto del homero hasta el
 gno tenza do u desde el aro hasta la grana
 relo deca v 4 desde aqui hasta hasta la
 non nascas v 11. pero la imagen de la forma obliqua
 la fuerde la encangora la receta de la frenreten
 t de arco v 12

gola la barba v 23 clavos
 de la barba v 22 corona
 los homeros v 19 el 16
 dero v 14 el 16
 cerca de los ala y 16
 es paio de 200 16
 letas v 19 p 18 e
 las teras los 19
 Per supercilia unius 10
 Per nasum unius 11
 Gula et mentum unius 13 mos ya donde
 Collum sub mento unius 21 mos dos 21 por
 Summa scapulae unius 19 go vna 9 por
 Juguli unius 14 no de l mutto v
 Pectus unius 10 mas bajo de los
 Juxta alas spatium sit duarum 19 las nalgas
 Per papillas unius 18 et unius 19 16 per el
 Infra mamas duarum 19 no de la nalgas
 Per lumbos ubi incingunt duarum 21 ar medo
 Per umbilicum unius 9
 Per sumnum femur sine coxa unius 7 una de
 Per imam alium perq; nates unius 14 v 15
 et unius 16
 Per femur sub natib; unius 10 dico deca rodula
 Per medium femur duarum 21 per el
 Supra genu unius 15 en medio de las
 Per medium genu unius 18 la v 16 por
 Infra genu unius 19 ca de a denro
 Per medium suram unius 16 lo mas bajo de
 Per imam suram interiorem unius 19 v 18
 Per imam tibiam unius 28
 Per montem pedis et talum unius 26 x del pie
 Hisq; adiicias brachij quoq; obliqui latitu
 dines illudq; facies per humerum latum anaduo
 vnam 18
 Sub alis vnam 20
 Per nexum cubiti vnam 39 hombre terrena
 Infra eundem per cubitum vnam 26 per baso
 Per iuncturam manus vnam 49 v 20 per
 Palma autem occupabit vnam 40
 Sed aduersam effigiem sic facies
 Summam frontem latam vna 11
 Medianam vna 10
 Per supercilia vna 11
 Per aures vna 10
 Per nasum vna 13
 Per collum sub mento vna 21
 Per summas scapulas vna 19
 Per ingula duabus 13

por las cejas v 10 por las orejas
 por la nariz v 13 por el
 orelabas v 21 por el
 de los homeros v 19
 por el ojollalero 20 13

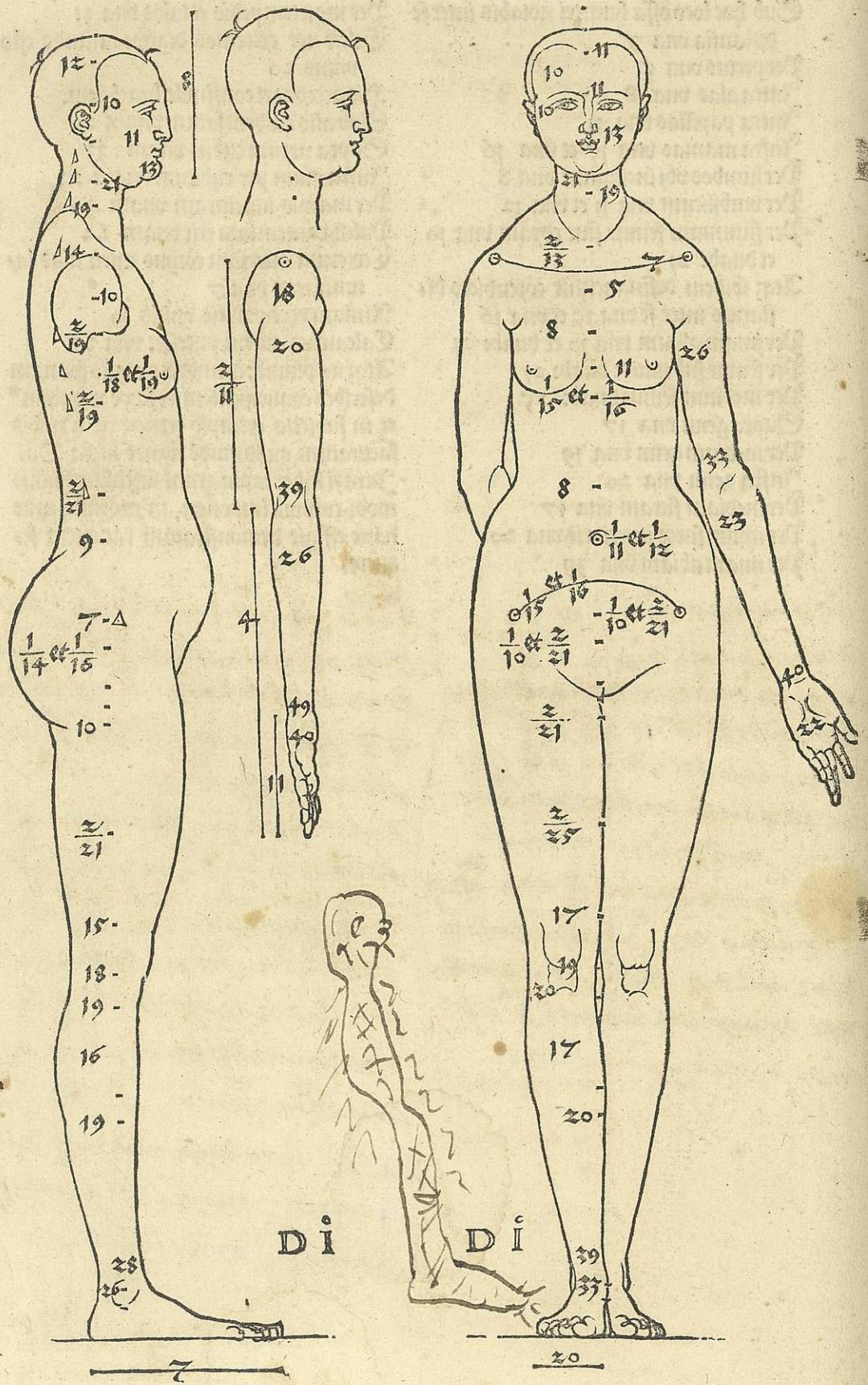
debap de este lugar norras los meroz antes enreji v. 7 por el pectoral entre los lobos v. 3 entre las sienas v. 11 en cap de leas v. 15 y v. 16 por los lomos onde Jeaner v. 10 Iala	v. 11 v. 7 v. 3 v. 11 v. 15 y v. 16 v. 8 v. 11 v. 15 et vna 16 v. 8 v. 11 et vna 12 v. 10 et duab: 21 Atqz ibidem designentur coxendices dis- stantes inter se vna 15 et vna 16 Per imam alium vna 10 et duab: 21 Per femur sub natib: duab: 21 Per medium femur duab: 25 Supra genu vna 17 Per medium genu vna 19 Infra genu vna 20 Per medianam suram vna 17 Per imum surce interioris vna 20 Per imam tibiam vna 39	v. 11 v. 7 v. 3 v. 11 v. 15 y v. 16 v. 8 v. 11 v. 15 et vna 16 v. 8 v. 11 et vna 12 v. 10 et duab: 21 Atqz ibidem designentur coxendices dis- stantes inter se vna 15 et vna 16 Per imam alium vna 10 et duab: 21 Per femur sub natib: duab: 21 Per medium femur duab: 25 Supra genu vna 17 Per medium genu vna 19 Infra genu vna 20 Per medianam suram vna 17 Per imum surce interioris vna 20 Per imam tibiam vna 39
		<p>Per el monse y los dedos el que por los dedos tenga de ancho v. 20</p> <p>21.</p>

Sub hoc loco ossa humeri notabis inter se
distantia vna 7
Perpectus vna 5
Intra alas vna 8
Intra papillas vna 11
Infra mamas vna 15 et vna 16
Per lumbos ubi incingunt vna 8
Per umbilicum vna 11 et vna 12
Per summum femur sive coxam vna 10
et duab: 21
Atqz ibidem designentur coxendices dis-
stantes inter se vna 15 et vna 16
Per imam alium vna 10 et duab: 21
Per femur sub natib: duab: 21
Per medium femur duab: 25
Supra genu vna 17
Per medium genu vna 19
Infra genu vna 20
Per medianam suram vna 17
Per imum surce interioris vna 20
Per imam tibiam vna 39

Per montempedis et talos vna 31
Calcis per extremos digitos latitudo esto
vnius 20
His accedat et constnile brachium.
Sub alis quidem latum vnam 26
Supra nexum cubiti vnam 33
Infra illum per cubitum vnam 23
Per manus iuncturam vnam 40
Palma autem lata erit vnam 22
Exeterum auersum corpus intra alas la-
tum facies vna 7
Rimam vero podicis vnius 10
Calcaneus autem patescat vna 37
Atqz ita omnib: membris notatis formam
describes conuenientem ut soepe monuimus
et in subiecto exemplo cernere est a nobis
facitatum, quod quidem signet litera D.i.
Iam si libet caput grandiusculum huius
modi corpori imponere, in proxima ante
hanc effigie demonstratam rationem se-
quere.

A esto se anada el brazo jame Jane
por bando del pectoral v. 26
por amadeado v. 33 en cap por el codov
23 por la monica v. 40 la palma
sea angua v. 22.

Y mas de lo la figura auera sera hanque por
lo lado v. 7 la endidura del culo. v. 10
por talon tenga anchura vna 37.
Y de la manera hacia en todos los mu-
chos. La forma debida, como mujeres be-
nes le enseñiamos y se que de ser en ese
exemplo que heamos el qual de genial
consta terra D. I. si te deregulas
hacer la cabeza mayor de be cuerpo sigue
la razan y manera que te señale con el
exemplo antes de este.

Sinciput ubi crines
 discernuntur
 Frons
 Supercilia
 Nasus
 Mentum
 Summa scapulae
 Juguli
 Summum pectus
 Alae
 Papille
 Infra mamas

Lumbi ubi incin-
 gunt
 Umbilicus

Summum femur
 sive coxa
 Ima aliis
 Initium pubis
 Ima pubes
 Extremæ nates
 Medium femur

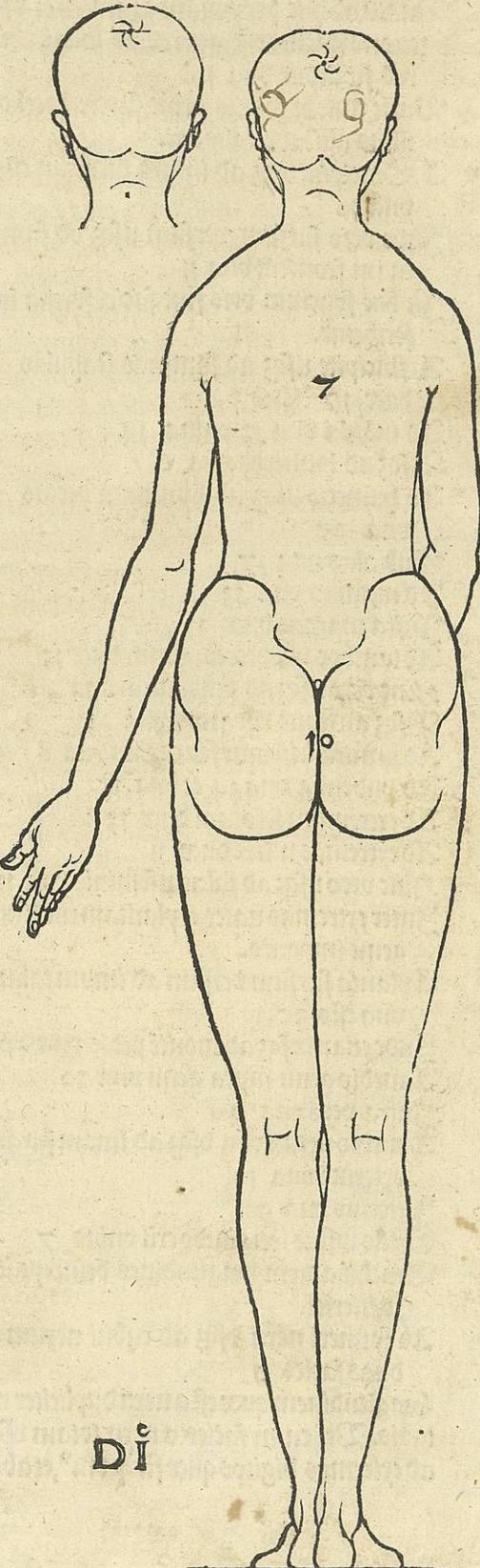
Supra genu
 Medium genu
 Infra genu

Imitum sive exte-
 riis
 Imitum sive inter-
 ioribus

D I

D I

Mons pedis
 Imitum tali
 Planta

Sun ergo de pueris omni ora imago parvus usq;
 aya a cibera longa en longitudo vna 10.
 et cuello del varon en senare primum facer que tendre natura
 desde la nariz a la cibera hasta lo mas largo de la cibera longa 10.
 y des de ali a la riba Santa Lucia alrededor de la cibera hasta
 donde espacio se desgubira el rostro. desde lo mas alto de la cibera hasta
 mas alto de los humeros dos 17. hasta el de collarero 13 y 14
 hasta los humeros 6. desde los humeros hasta lo mas alto del pecho 25
 x bao de las alas 17. las tercias 13. en bao de las alas 11. alrededor
 como volvemos enci. Unam ad huc proponam gracilem et pro
 mos 13. dos de aquella pectoris stature effigiem cuius longitudi
 el ombligo v. 10. hasta el nis sit caput una 10
 smos v. 2. alomarato. Vitile autem corpus prius facere docebo,
 et omurto v. 2. alas verguacas illius altitudo talis erit.
 v. 19. 15. alrededor de uno 10. A Sincipite usq; ad inum mentum esto
 os 13. alomarato de una 10
 las nalgas dos 11. Inde vero sursum versum usq; vobis sum
 e quia hasta don de cor 12. In hoc spactum oris siue faciei forma in
 vntro v. 11. in medio de scribetur.
 las nalgas / las plantas A sincipite usq; ad summas scapulas
 por el dorso de la espalda
 lende de la espalda hasta Ad ingula una 13 et una 14
 riba de los humeros 6. Usq; ad humeros una 6
 o v. 35. y desde la Sella Ab humeris usq; ad summum pectus
 el monte del pectoral una 26
 el medio de la rodilla una 20
 la enama de la v. 30. j. p. una 40. desde el me
 de la rodilla hasta la co
 ras bao de la rodilla de
 la v. 10. alrededor de la
 y de sendra de Cappo. 7.
 iguales medidas las longi
 tudes de los brazos de la
 era, desde donde jue
 a el corzoo Santa il
 do los 12
 Longitud de los
 huesos del brazo
 odoas Sella de los
 náceras o la Sella
 s del Sombrero Santa
 s extremos dedos
 q. de la v. 4
 des de las yancas
 los dedos Sella hasta
 la mureca Santa
 na 11. odes de el
 mero Santa la Cappo
 los dedos Sella tres
 q. de la Sella de los
 dedos Sella mas Sella
 mero Santa los 21

Cor la boca / la caria v. 13
 Cor la cibera / la gola v. 14
 En el cuello embao de collarba v. 22
 Por los humeros alrededor Somero v. 20
 Cor cezgolladeo v. 13
 Cuello mas alto de los humeros v. 11
 Cor humeros alto de la cebolla v. 20 v. 17
 cerca de las alas oredadas v. 7.
 tremis digitis retro usq; ad iuncturam ma
 nus unam duces || Vela nexu usq; ad ex: ^{cor}
 tremos digitos duces || tres. et ab extremis ²⁰ 27. E
 digitis retro usq; ad iuncturam manus ^{modesta}
 duas 21
 Post haec latitudines quoq; primumq; effi
 giei oblique notabis iuxta puncta altitudi
 nis tali via.
 Per frontem latitudo esto vnius 13 ^{musterio} 17. v. 17
 Per supercilia vnius || ^{encanto de la Sella} 9
 Per nasum et tempora vnius || en una t. el med.
 Per buccam et ceruicem vnius 13 lo quico decir
 Per mentum et gulam vnius 14 ^{como gullo} v. 17
 Per collum sub mento vnius 22 ^{cuna de la mandibula}
 Per summas scapulas vnius 20 ^{v. 27} Cor medio de la
 Per ingula vnius 13 ^{Cor medio de la}
 Per summos humeros vnius || v. 19 embao de la
 Per summum pectus duarum 17 ^{Cor medio de la}
 Juxta alas vnius 8 ^{v. 32. v. 34. por}
 Per mamas vnius similiter 8 ^{la rodilla de Sella}
 Infra mamas duarum 17 ^{sar la cadera}
 Per lumbos obi preceingimur vnius 11 ^{ma del m.}
 Per umbilicum vnius idem 11 ^{cie v. 32.}
 Per sinus coxarum vnius 10 + ^{alv del}
 Per summum femur vnius 17 et vnius 18 ^{cor remoto}
 Per pudenda vnius 9 ^{cor remoto}
 Ipsius sub natib: femur addenseatur in ^{quicunque}
 vnam || ^{del vido}
 Femur medium id est sulcus in vnam 12 ^{El brazo}
 Supra genu esto latitudo vnius 17 ^{de la tibia}
 Per medium genu vnius 19 ^{hombre v. 17. di}
 Infra genu vnius 20 ^{v. 21. por el codo}
 Per medianam suram vnius 32 et vnius 34 ^{en el codo}
 Per imam suram exteriorem vnius 17 ^{por la canilla}
 Per imam suram interiore vnius 19 ^{por la canilla}
 Supra montem pedis vnius 32 ^{La palma}
 Per summum montem vnius 29 ^{24. Sigui}
 Per eundem medium id est infra talum ^{hueso de la}
 vnius 23 ^{adversaria}
 Brachium autem obliquum hanc mensu
 ram habebit ^{por la canilla}
 Per humerum vnius 17 ^{por los articulos de los}
 Sub aliis vnius 21 ^{los articulos de los}
 Per nexum cubiti vnius 30 ^{los articulos de los}
 Supra illum vnius 28 ^{naris v. 15}
 Per iuncturam manus vnius 50 ^{los articulos de los}

Despues de lo normas las caninas
 obliga segundo grado
 de qualquier de su natura.
 La fiera sea angua v. 23
 por los orejeras v. 11
 por la mariz y los dientes
 v. 11

embao de collarba v. 22. por los humeros v. 20
 homeros v. 20 por los humeros v. 17 v. 22
 q. de los humeros v. 17. entre los dedos
 humeros tres v. 18 v. 19. entre los dedos
 entre los dedos v. 10 embao de collarba
 por los humeros donde nos juntamos dos v. 15
 humeros v. 13 y dos 27 por los

Ipsa palma erit vnius 24
 Sequitur latitudo aduersae imaginis. Eam
 latam facies.
 Per frontem vna 14
 Per summa tempora vna 12
 Per supercilia vna 13
 Per aures vna 12
 Per nasum vna 15
 Per collum sub mento vna 22
 Per summam scapulas vna 20
 Per humeros vna 12 et vna 13
 Ibidemqz infra notabuntur ossa humero
 rum distantia inter se vna 12 et vna 13
 Per pectus et humeros tribus 18 et vna 19
 Intra alas vna 7
 Intra mammae vna 10
 Infra mamas duab: 13
 Per lumbos ubi incingimur duab: 15
 Per umbilicum vna 13 et duabus 27
 Per sinus coxarum vna 13 et vna 14
 Per summum femur vna 6
 In hoc spatio distabunt coxendices inter
 se duabus 15
 Femur sub natibus latum esto vna 13
 Per sulcum feminis vna 16
 Supra genu latitudo sit vnius 20
 Per medium genu vnius 22
 Infra genu vnius 23
 Per medianam suram vnius 19
 Per imam suram interius vnius 23
 Per tibiam vnius 45

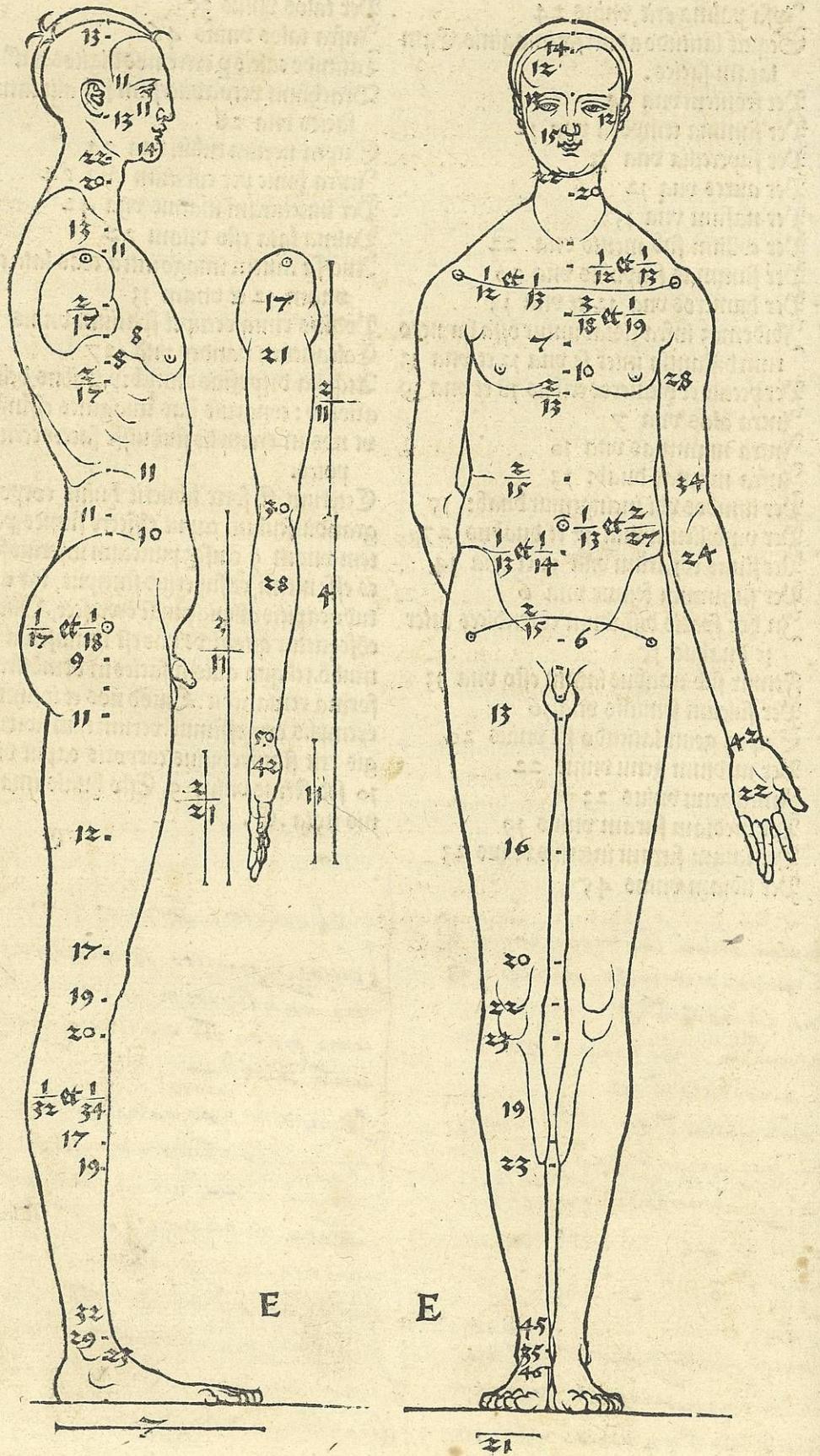
23

Per talos vnius 35
 Infra talos vnius 46
 Latitudo calcis p extre mos digitos vnius 21
 Brachium vero aduersum sub alis latum
 facies vna 28
 Supra nexum cubiti vna 34
 Infra hunc per cubitum vna 24
 Per iuncturam manus vna 42
 Palma lata esto vnam 22
 Aversa autem imago intra alas lata esto
 vnam 12 et vnam 13
 Podicis rima occupet spatium vnius 11
 Calcaneum pandes vna 37
 Atqz ita dispositis omnib: partibus deline
 ationib: congruis has imagines effinges
 ut nos in exemplis studuisse facere cernere
 possemus.
 Ceterum si forte libuerit huius corporis
 grandiusculum caput efficere sumes par
 tem vnam 9 eiusqz punctum inferius faci
 es esse menti, et superioris sinciput, ita altiss
 imo capitinis aliquantulum excreset. Quam
 cōsequetur quoqz ut par est maiuscula la
 titudo. reliqua autem facies in demonstrata
 forma remanebit. Quod nos et ipsum in
 exemplis expressimus. verum tum non ma
 gis erit stature huius corporis caput vnius
 10 sed ferme vnius 9. Esto huius imagi
 nis nota. E.

E

el calcaneo Saras ango de v 37
 Legas por las 18 cuerdas delineacio
 nes en vidas las partes Saras estan conigadas
 como podras ver en los exemplares. Los se pro
 curado Sacar.
 De mas de lo que parecerse sacar la cabecita de
 cuerpo algo mayor tamara una garza de v 9
 cejo punto mas vchno Saras que se a calarba. El
 mas alto el alondilla y este la cabecita sera
 mas cresta algunas agujas se le conseguira
 mayor cantidad como es razon. La de gomas del rostro
 que dara por encender y mostrar lo que el mostro
 tiene puesto por ejemplo pero, pero la cabecita
 de la naturaleza de la pajarita que yo no se era mas de v 10
 pero casi 9. Sea la sienal de la amarrada
 La letra E. E.

en este espacio de la cara las nalgas en vnes 20
 el muslo en vapo de los nalgas sea ancho v 13
 por el medio del muslo v 18
 en la delantera de la senga de ancho v 20
 por medio de la rodilla v 22
 en vapo de la rodilla v 23
 por medio de la pierna milan v 19
 por capa de la pierna milan v 23
 por la pierna v 45
 por los dedos v 35
 en el dedo v 46
 el dedo sea ancho por los dedos de los dedos v 21
 el brazo aduerso en vapo de las alejadas de ancho
 v 28; encima del dedo v 34, con boso y orejado
 v 24 por la mano v 42. Caxolma sa
 pinga v 22. La figura aversa que vuela entre
 las alas sobre los se ancho v 12 y v 13
 acordura del fabion se soga de gato de v 11

$\frac{2}{17}$	$\frac{1}{17}$														
13		10		11		12		13		14		15		16	
et															
14															
6															
$\frac{2}{21}$	$\frac{1}{21}$														
$\frac{2}{13}$															
$\frac{1}{13}$															
$\frac{2}{13}$	$\frac{1}{13}$														
11		14			8		2	30							
z		et													
13		15													
11															
11															
$\frac{3}{10}$		$\frac{4}{10}$													
9															
$\frac{3}{7}$		$\frac{2}{7}$													
E															
$\frac{3}{5}$	$\frac{2}{5}$														

Sinciput
 Frons
 Supercilia
 Nasus
 Imum mentum
 Summa scapulæ
 Juguli
 Humeri
 Pectus
 Ale
 Mamæ
 Infra mamas

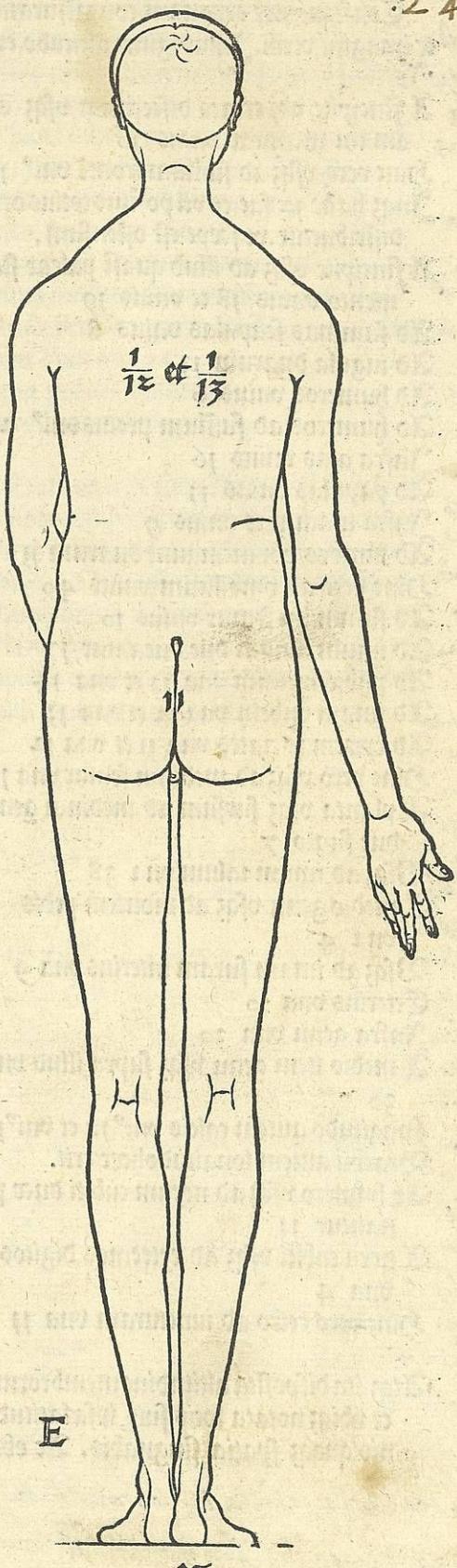
Lumbi ubi incin-
 gimur
 Umbilicus
 Sinus coxarum
 Summum femur
 Pudenda
 Imum scrotum
 Extremæ nates

Culcus feminis

Supra genu
 Medium genu
 Infra genu

Ima sura exteri⁹
 Ima sura interi⁹

Mons pedis
 Ima tibia
 Planta.

Sorrigueme en donde la medida del cuerpo de muger conueniente ala descripcion de la figura
de varon cuya altura sera de
des del color dulce donde se appeara los cabelllos Salta como capa de
caballa v^a 10, qdse aqui Salta qdmas aludeca frenes v^a 12
zenes v^a 12 se distribuira todo el rostro qdmo mugeres oceas
Semos demonstrado.

Consequenter exponam commensurationem musiebris corporis conuenientis descrip-

te imaginis virili. Illius igitur altitudo erit talis.

enbajo delababorla v^a 19

numa de los homines A sincipite ubi crines discernunt vsqz ad
B allego haderedes 13 inum mentum vnius 10
los somos v^a 6 Hinc vero vsqz ad sumum fronte vni^o 12
los homines alomas Inqz hanc 12 facies vel postius totius oris
ex deo pecto v^a 22 distribuetur. vt scpe est ostensum.
nbas de cassatas v^a 6 A sincipite vsqz ad illud quasi palear sub
mento vnius 18 et vnius 19
las seras v^a u enbajo Ad summas scapulas vnius 8
ellos seras v^a 9, alios Ad iugula duarum 13
imos v^a 10, ondes Ad humeros vnius 6
ntmos des u, des Ad humeros ad sumum pectus vni^o 22
agres al ondioru^o 4, o mas alto delanuelo
10 alomas capide Ad lumbos vbi incidunt duarum 11
entre dos 17, al p^o Hinc vero ad umbilicum vnius 40
fende. v^a 12 v^a 13 Ad sumum femur vnius 10
omas doxo delanuelo Ad inum alium dñe ducantur 17
v^a u v^a 12, des Ad pubis initium vna 13 et vna 14
la plena Sacra v^a 12 Ad imam pubem vna 12 et vna 13
el medio delaro Ad extremas nates vna 11 et vna 12
lla des 7, v^a 12 Ad iugula v^a 10 v^a 11
v^a 10 v^a 12, des Hinc vero vsqz ad medium femur vna 12
v^a 10 v^a 11 v^a 12, des A planta vsqz sursum ad medium genu
e medio delanuelo due sunt 7
la el nome del pie v^a 12 Vsqz ad inum talum vna 38
la ganancia v^a 12 A medio genu vsqz ad montem pedis
aa de uno v^a 9 la Vsqz ad imam suram interius vna 9
 fuera v^a 10 enbap Exterius vna 10
lacionilla v^a 10 v^a 12 Infra genu vna 30
el medio delanuelo A medio item genu vsqz supra illud vna
la excina del v^a 30 30

que sera cargo v^a 14 Longitudo autem calcis vni^o 14 et vni^o 15
v^a 15. el bra co sen Brachii autem longitudine erit.
a et longina des Ab humero vsqz ad nexum cubiti duce po
nantur 11
el homino hasta A neru cubiti vsqz ad extremos digitos
codo dos u, des vna 4
el ob de frastolas Hinc vero retro ad iuncturam vna 11
v^a 11 v^a 12 v^a 13 Atqz ita disposita altitudine membrorum
esse aqui acuas et vbiqz notata locis suis ipsa latitudi
la moneta v^a 11 nis quoqz spatia singnabis. Ac obli

Pueda desta fuerre la altura de los mumbres
nro de los parres y lugares señales de los espacios
la P^a 12 y primera de la jangas oblig.

Por la parte p^a tendra v^a 13 por ars
por la nariz sobre cejas v^a 12 por la
barba v^a 14 el cuello deba de ser
tendrada de los homines v^a 22
de los homines v^a 22
que primum imaginis.
Per frontem igitur esto latitudo vnius 13
Per supercilia vnius 11
Per nasum et supercilia vnius 12
Per gulam et mentum vnius 14
Collum sub mento latum vna 24
Per summas scapulas vna erit 22
Per iugula vna 17
Per summos humeros vna 13
Per pectus vna 10
Per papillas vna 19 et vna 21
Infra mamas vna 20 et vna 21
Per lumbos vbi incingunt vna 11
Per umbilicum vna 10
Per summum femur seu coxam vna 14
et vna 15
Per inum alium vna 15 et vna 16
Per pubem summam et nates vna 16 et
vna 17
Femur sub natib: vna 10
Atqz ibidem inferius per sulcum duce 23
Supra genu vna 17
Per medium genu vna 19
Infra genu vna 20
Per medium suram vna 17
Per imam suram exterius vna 18
Per imam suram interius vna 19
Per imam tibiam vna 32
Per conuerum pedem et talos vna 27
Sed brachium tale erit. Per humerum Gacia
vnius 19 latitudine.
Sub aliis vnius 23
Per nexum cubiti vnius 34
Supra illum vnius 30
Per iuncturam manus vnius 60
Palma quidem dilatabitur in vnam 45
Sequitur latitudines aduersae imaginis.
Per frontem esto vna 13
Per summa tempora vna 13
Per supercilia vna 13
Per aures vna 12
Per nasum vna 16
Collum sub mento latum esto vnam 25

segunse la latitud de la otra aduersa.
Por la frenk v^a 13. por lo mas alto
frenes v^a 13. Por las sobre cejas v^a 13
por los orejos v^a 12 por la nariz
el cuello deba de ser alta teniendo v^a 13

Per summas scapulas ducatur latitudo
 vnius 22
 Per ingula duarum 17
 Per summos humeros vnius 7. Ibidemqz
 prope imponetur ossa humeri distantia
 inter se duabus 15
 Sed per pectus et humeros ducantur
 duce 11
 Intra alas vna 9
 Intra papillas vna 12
 Intra mamas vna 8
 Per limbos ubi incingunt vna similiter 8
 Per umbilicum duce 13
 Per summum femur duce 11. Ibidemqz
 prope distabunt Coxendices inter se
 vna 8
 Per imam alium duce erunt 11
 Per femur sub natib: vna 12
 Per feminis sulcum duce 27
 Supra genu vna 19
 Per medium genu vna 22
 Intra genu tantundem
 Per medianam suram vna 19
 Per imam suram exterius vna 21
 Interius vna 23
 Per imam tibiam vna 48

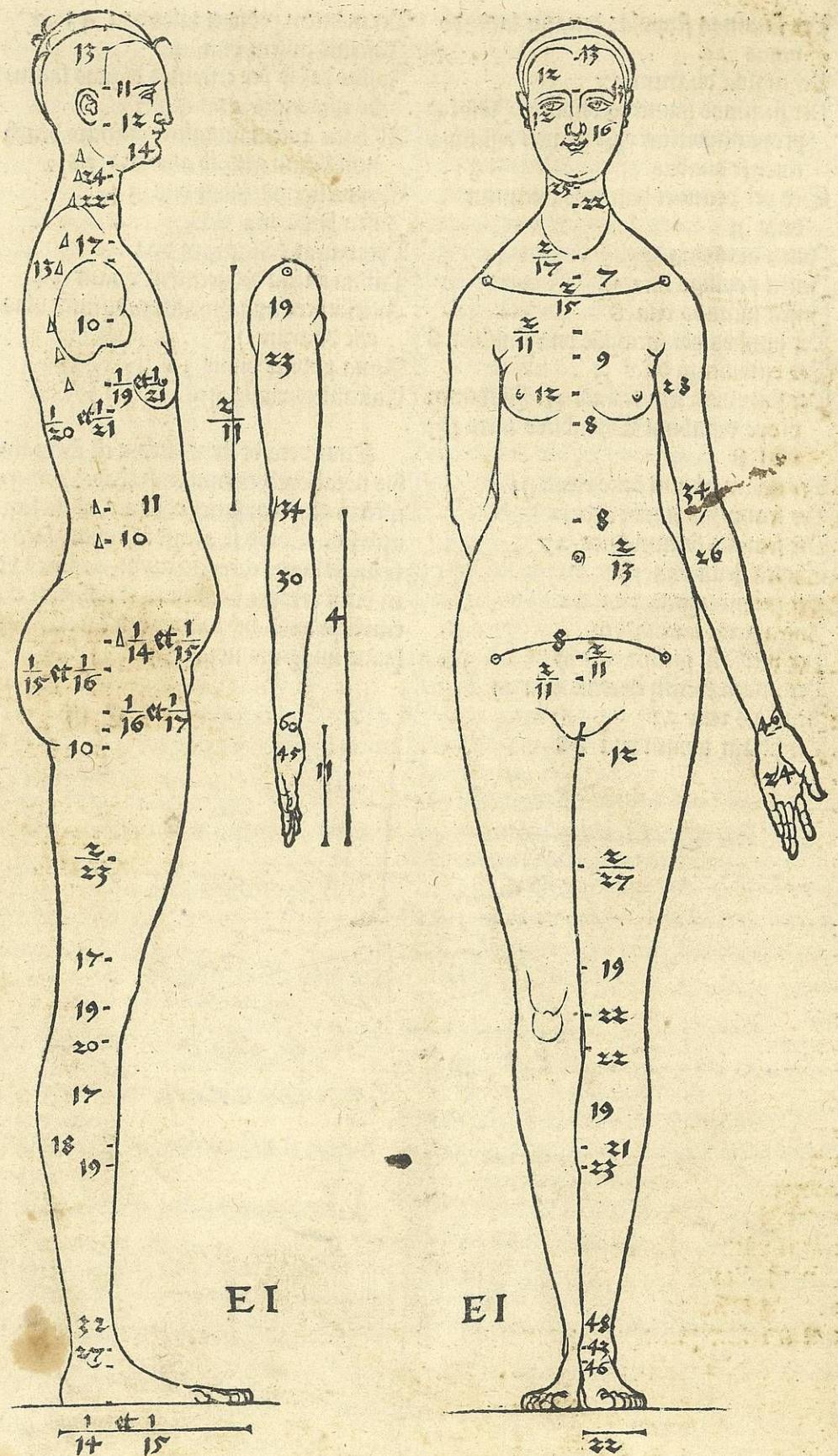
Per montem pedis et talos vna 43
 Inferius autem vna 46
 Ipsius calcis per extremos digitos latitus
 do esto vnius 22
 Ad hanc autem imaginem pertinens brach
 ium latum erit sub aliis vna 28
 Supra nervum cubiti vna 34
 Infra hunc vna 26
 Per manus iuncturam vna 46
 Palma autem deducetur in vnam 24
 Aversae vero imaginis latitudo intra alas
 erit duarum 15
 Nima podicis vnius 10
 Calcaneus vnius 40

Cum vero ut sc̄epe dictum est formam
 his notationib: circum inqz scribes conue
 niētēm vnicuiqz faciei, oblique, aduersae,
 auersae. Quod si grandiusculum facere
 volueris huius corporis caput, ita facies ut
 in virili corpore docuimus, et nostrum ex
 emplum quod subiecimus indicat. Estoqz
 huius imaginis nota E. I.

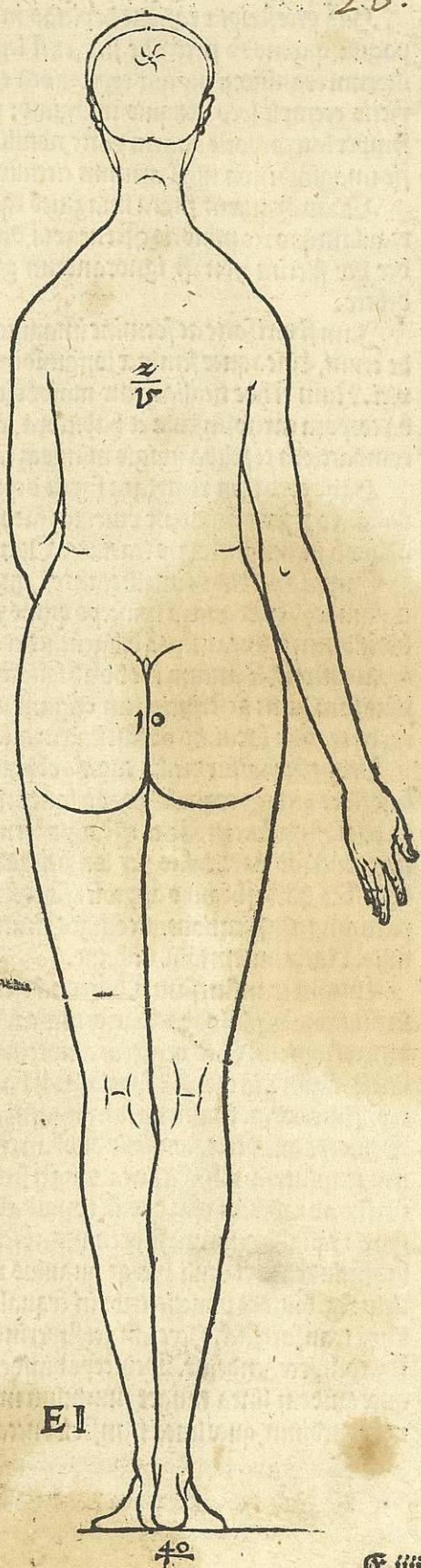
E iii

Por el monico del zaguero v de los dedos 43
 combate v 46 el pie por los puntos de los
 dedos largando v 22. el brazo que va
 a el hombro largando combatiendo
 basos v 28 por medio v 34 en el v
 26 por camionica v 46 la palmar
 La lancha de la image bastaendra de q
 los rebotes de los 15 la endura del cul
 v 10 el caleario v 40

Despuedellos como muegas veas el ad
 das a cada cosa su medida oficial
 fig a blanca como a la aduersa y q
 q si quisieres hacer mejor la calca
 sacas de la misma manera q
 se engene en el pasado de varon y
 exemplo q proponemos lo de mucha
 flama de la mano q sea la causa

				Sinciput ubi cri-
				nes discernunt
				Frons
				Supercilia
				Nasus
				Mentum
				Sub mento
				Sumae scapulae
				Humeri
				Juguli
				Pectus
				Alce
				Papille
				Infra mamas
				Lumbi ubi incin-
				gunt
				Umbilicus
				Sumum femur
				seu coxa
				Ima alius
				Initium pubis
				Ima pubes
				Extremae nates
				Supra genu
				Medium genu
				Infra genu
				Ima sura exer-
				rior
				Ima sura inten-
				sior
			E I	
				Mons pedis
				Ima tibia
				Planta.
			38	

E IIII

coronario etas imponer.
era valón que se supone, pero con todo esto para que con más claridad se comprenda que teníos enjefeado, en las figuras pasadas, por el largo
flexum, en la extensión de la figura entro los senos noso y pieles triangulares solo en las espal-
dadas en las adyacentes señalar algunos de los con otros. Aunque las figuras propuestas por el Genuel
por una medida si se bajaran ellos tres de suerte que se ignoren que fueron mas largos, se consideran mas largos. 13. Si se do-
figuras y demas y otra de formas y separarán de un modo tal forma, la linea que facerá medida de la estatura muger seduciendo ademas
de que se ha de restar la menor parte de mayor que el cuarto de la altura de la persona. 14. Si se
mas apropiado y de mas largo, me reditando. 15. De modo determinado la muestra que se trate de una figura muy grande y grande
que esto se acuerde para que cubra cada una copia en el suyo segun y trababa, de lo qual el segun tratará mafatigosamente. 16. Tornada como quie-
re uno a un difundir de acuerdo pero acorda se la menor basase mas con mas de cordad todeg la compresio de la cadera. Pero seguira-
se tal. 17. Esto solamente pagib: quomodo flectende sint, et si legentib: hec prius notū esse par erat, tamen quo
más uer aui de enjefar illorum cognitioni omnia expeditiora essent quic a nobis fuissent precepta, in supra des-
picis exempli loco obliquis imaginib: per spine longitudinem et flexum, in posteriore
semper lati corporis quarta parte, notulis triangulis designauis. Similiter et in aduer-
sis imaginib: non nihil artuum circulis alicubi notatum cernes.

² Quanqz autem supra imagines eque longas omnes secundum unam propositam regulam quo res minoris esset negotij, dimensi sumus. Si quo tamen in opere componen dce hce fuerint non est ignorandum graciliorum quarumqz staturas prolixiores esse debere.

3 Jam si viri forte ac foemine imagines unius seu potius conuenientis modi constituerentur, Linea quae feminice longitudinem metiatur brevior esse debet parte una 18 q̄z viri. Nam si hoc negligeretur maior viro semina appareret, propterea quod harum nulla corpora carnosiuscula et habitiora, q̄z virorum delineanda sunt. Virilia vero q̄z illa compactiora et solida magis minusq; carnear.

³ meduras de las casas se
la casaca en coquiendo y po
y cartas de las parale
y ala que ay gondras
en nos y lettas jassico
verde felras la madera de
los carpinteros de cada alca
no nos trusent los exige
mos puello. lo qual se
re della maniera —

⁴ Hanc vero tam remotam supra depictarum imaginum ratione, a grandissima ad
expliciss. eo y scripsimus, ut uniuersitatis facultas suppeteret copiose et varie pro ut collibusset,
aliquid institutum opus tractare. Quia de re in sequentib; a nobis verbosius disputabit.

⁵ Supra quidem, ut intellectum est, quatuor humanorum corporum discrimina designa
nauimus. Nunc autem deinceps unius partis idest capitis et primi quidem virilis com
positionem et lineamenta diligenter et exactius perquiremus. Sequemur tamen superi
orem ratione. Tantum modo ad longiorem regulam, quam in prœ depictis imaginib;
vñus sum hanc descriptionem exigam, propterea quod minutiores partes indicande erunt
cui rei regulce breuitas obscuritatem allatura fuerat.

Proposita igitur virilis capitis obliqua figura ex corporis totius longitudine partis. 8
describes vndiqz e qualem quadrilaterum, id est quadratum. Quo constituto latus illud
quod nasum spectet facies esse. a. posterius. b. superiorius. c. inferius. d. Quib: confessis capis
tis uniuersas particulas per longitudinem dimetieris easqz lineis parallelis transuersis
describes, quib: singulis appones suas litterarum notas, ita facile totius capitinis omnium
partium mensurationem colliges, sicut nos etiam in exemplis subiectis ob oculos posui-
mus. Ratio autem talis inhibitur.

Lineam transuersam. e. duces a latere. d. remotā vna 10 sicut faciendum supra quoqz
in imagine virili longa spaciōrum capitū sui octo, ostensum est. Ea linea diuidet capil-
lum et frontem. Sed verticem altiorēm facies vna 3 inter. c. e. postea diuides. c. d. duabus
lineis. f. g. in tria equalia spacia, atqz harum superior. f. supercilia tanget et summas aus-
res. Interior. g. imum nasum imasqz aures. Ibidemqz occiput in collum deprimetur.
Deinceps diuides. e. f. punctis duob. in aequalia tria spacia, et in puncto infimō duces line-
am transuersam. h. Ea linea tanget frontis initium superciliis iminēs, vnde frontis pro-
eursus ad radicem vsqz capilli rotundabitur Deinceps diuides. f. g. punctis duob. in tria
spacia equalia quorum supremum abscedes linea transuersa. I. atqz ita intra. f. I. ocul-
lus includeatur, et oculi vterqz angulus id est interior et exterior in medio. f. J. porrigitur.
item. f. g. diuides punctis trib; in aequalia spacia quatuor, quorum infimum abscedes
linea transuersa. k. Haec tanget superius eminentiam narium. auricula etiam ima intra
f. g. comprehendetur. Deinceps diuides. g. d. linea transuersa. l. in duo aequalia spacia,
quae quidem linea tanget summum mentum, sicut imum. d. deinceps diuides. g. l. linea
m. p. medium, quae linea transibit buccam medianam. Cumqz. g. m. fueris partitus in tria

caera hacia el cuello. Despues dividiras opuestas la linea e. f con dos puntos entre los cuales espaciaras la linea amueblada h, esta tocara el principio de la frente que estara sobre las cejas de suerte que quede en redondo hasta el principio del cuello. despues dividiras alas lindas f. y g con dos puntos entre los cuales el primero sera cortado con la linea amueblada. y. y aqui entre la f y la y se pondra el ojo en forma de oso digo el interior y el exterior se extenderan por medio de las dos lineas. Lleno. dividiras la linea punto f en cuatro espacios iguales de los cuales el mas bajo corras con esta linea k que arrancara lo mas alto de los maillots y toma la f y la g se comprendera como baso de la oreja despues partirás en dos espacios y quales con una linea la qual tocará lo mas alto de la barba como lo mas bajo tocará la linea g. y la linea g. l. por el medio con la linea m la qual pasara por medio de la boca y despues de aver UVA. BHSC. IYR 139. la linea la infima sera para el labio

les espaldas o lumbas la cintura seriuia al labio de abajo qd la otra servia para aquella ondura que se diera en el labio qd la que llaman muela. y esti rendas serán ladas juntas ^{entre} la cintura y la cintura de la otra parte las principales segun la alatura qd humeros qd la profundidad la se profundidad de la cintura qd la otra qd de la otra parte. Sola miresta qd el demas qd la cintura qd densidad como los muelos qd labios en todo aquello qd estan en la parte anterior en la qual estan canarii veniendo aq d' entro qd sus partes. La profundidad con qd sus partes perpendiculares qd fueran n. o. p. q. 2 s. en qd espacios qd gulares. La linea m. tocará la piquilla del b. duimes de qd angulo exterior de qd lojo como bien quiere decir qd qd mas cerca de las fijas se contiugra en qd labio. zero el angulo exterior de qd lojo como bien quiere decir qd qd mas cerca de las fijas se contiugra en qd angulos de n. o. zero se romara res maneras qd diceur buel o cernitudo. qd diceur qd la cinta eequalia spacia, insimū occupabit labrum superius, reliqua duo dabuntur illi, quae sub mirare aq d' o. allei. q. dey onum quod supra erit occupabit labrum inferius, alterum illam inter labrum et mens destra tunc resoluuntur qd cum quasi conuallem, quam nympham dicunt. Atqz ita habebis præcipuas partes capi ro decir reia linea obliqua a tis secundum altitudinem quae supra quaeqz infra visuntur notatas transuersisslineis. donde qd angulo linea r. sequitur vt latitudinem densitatē ve. sine, vt nostri loquuntur profunditatem capitis per il angulo qd capo a f. suas partes ostendam. Quod quidem per lineas perpendiculares faciemus. profundita seia la ros con la otra linea qd qd destra tiraras otra linea c. n. tem autem accipies, quicquid a priore parte, in qua nasus est retro deducitur.

Duo latera a.b. diuides perpendicularib: lineaib sex.n.o.p.q.r.s. in septem eequalia spa-
cia. Linea n. tangent pupulam oculorum et bucce angulos. Sed interiorem angulum
oculorum ut nunc loquimur id est temporib. proximum terminabis in medio n.o. Hec autem
bisariam accipientur id est utroqz uersum, pro eo ac spectabit facies huc vel illuc.

Post hunc duces diagonion id est obliquam lineam inde ubi angulum facit transuersa et perpendicularis. n. ad angulum quem facit. a. s. et notabis litera. t. posse duces aliam obliquam ex angulo item. c. n. ad angulum quem faciunt. a. g. apponesq; notā. v. Per lineam qdēm. n. t. frons curvabit plineam vero. n. v. nasum figurabis. Jam qua transuersa. e. obliquam. n. t. secat desribes supra frontem radicem capilli. Deinceps duces inter perpendicularares. a. n. interq; transuersas. d. g. vnam perpendiculararem. x. que tanget labri superioris et meti extremitates. Deinceps diuides. n. x. intra transuersas. m. d. duabus perpendicularib: in tria cequalia spacia, quarum linearum prior tanget inferioris labri extremitatem, posterior illam quam supra dicebam sub hoc labro quasi conuallem. Superclia deduces propemodum ad. o. sic vt media extumescant paulisper ultra transuersam. f. Intra vero perpendicularares. q. r. et transuersas. f. g. comprehendes aurem totā. Imam tamē auriculam collocabis in spaci dimidiati priorē partem, quod est inter. q. r. et. f. g. verticem capitis pones intra. s. b. et. c. c. iuxta quidem huius spaci partem tertiam etiam que erit proxime. s. et item tertiam prox: transuersam. e. In transuersa. g. intra. s. b. in huius spaci parte 4. prox: s. caput in collum statues. His ita dispositis lineamenta obliqui capitis per istos linearum tanq; cancelllos desribes, sic ut summum caput tangat. c. inter. p. q. postremumq; b. inter. h. f. sic quidem circumductum in hoc quadrilatero vsq; ad collum, quod porro et ipsum ad inferius latus perueniet.

¹⁰ Postea sinciput a summo ad frontem deduces, et consequenter hanc et nasum et buccam figurabis. Extremus nasus tanget. a. inter. f. g. Hoc modo totum caput in quadratum illud inclusum singula eius latera attinget. Eceterum maxillam sursum versus retroq; post aurem abduces. Et aures ac palpebras suis locis exprimes. Frontis autem totum ambitum subter radices capillorum et sinciput deduces per. e. intra. p. q. interius quidem ad medianam aurem usq;. At gulam delineas. d. deo: sum, intra. o. p. describes sumps atraversados f. g. comp to initio spatij parte quarta prox: o. collum autem si lubebit vel unam uel duas 27. latum facere poteris. Qui has res tractabis magna diligentia obseruato lineamentoꝝ ductus, quod qui neglexerit cito aliqua deformitate opus viciabit, et si linearum supra deo monstratarum sucturæ et cancelli non longe aberrari patiuntur.

¹¹ Hac via obliqui capitum forma perquisita, sequitur ut aduersi eodem modo demonstre mus, in quadrilaterum rectangulum et ipsum constituentes quod quidem erit altera pars te sui longius eque altum quidem sed minus latum.

12 Lineas transuersas secundum eam rationem q̄ in obliqua facie securus es, ordine produces per quadrilaterum propositum, ab.c.ad vsqz.d.surta dispossitas litterarum notas.

5. Aumento hinc o. to docto 16 His omnib: perfectis lineamenta addes sic ut ubi summum caput transuersam e tan
radicis vnas delineaveris. gat intra perpendicularares. d.e. inde virinqz rotundetur. a.b. versus perpendicularares. et
al. Sicutque que a deinceps ad transuersam. h. indeqz ad aures iuxta transuersam. f. virinqz inter medias. a.i. et f.b.
Cora. C. por. cor. mesentiale. Deinceps parentem frontem nec non maxillas duces per. g. h. perpendicularares et transuers
ales perpendicularares. h. transuersam. m. ac mento concludes. Itemqz ab. m. transuersa collum deduces ad infimam trans
versam perpendicularares. a.b. Subversam. d. et latum facies una 15 vel paulo plus. Mox faciem, oculorum, nasi, buccae
et la transversa h. Vndeas menti et aliarum partium expressione congruenter insignies.

¹⁷ Postremo peruenies ad tertium quadrilaterum rectangulum, inq; illo describes auer-
sum caput. Quod secundum descriptionem et ambitum linearum capitis aduersi exprim-
es, et verticem constitues loco suo quaq; infra parte caput rotundatur ibi apte et compo-
site in ceruicem collocabis.

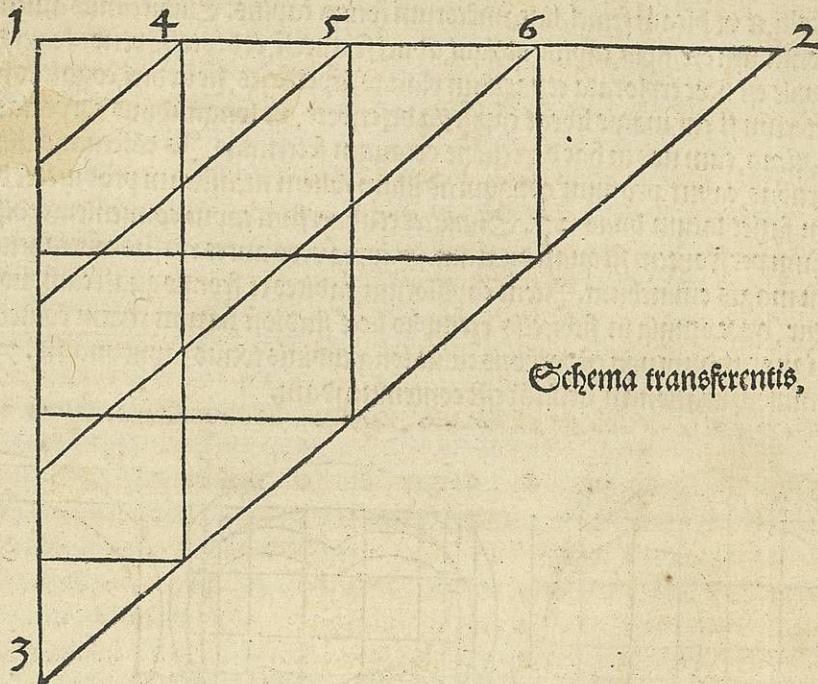
eo sive per transversa membra
res dicitur auctoratis.¹⁸ Caput vero ista quam prescrisimus, ratione effictum, projecturus sic ut illius parti
comitas, sive sacras con- um omnium circumductus et fines ac superficies per transuersas lineas appareant, velu
cuerse mite lacuna; ~~et caput~~ si caput cuius picturam demonstravi e cera forte factum, per aliquam transuersarum
et parum. ~~coic flaxe~~ linearum quee indicate sunt, amputaretur, iam qualis huius amputationis planicies fu-
tura esset, sciretur, quod quidem verbo sibi visitato pictores hodie in fundatum depriz
atateo tercio remonstrantur.¹⁹ Mi vocant, Hoc igitur aggressurus triangulo te inscribes ut docebo, per quem, quoniam
l describimus lacabola apos- id quod est propositum, in aliud transferri mutariue poterit seruata proportionis recti-
in ea cligual. Seras sequi- jascripsione lacabola ad sudine, placuit transferentem nominare. Hunc ita parabis. triangulum cuius unus
rectus sit angulus notabis, ut his numeris 1 2 3. Rectus autem omnino, ut dixi an-
tagonista lacabola ex rebus de gulus unus erit, ut usus quoquo versus esse possit, seu cequalia, sive incequalia, longa
longe de redonda lacabola vel brevia latera contineat. Huius trianguli latus unum quodlibet, nihil enim resserit,
ara muy comoda m- punctis discernes, ut verbi gratia, in presentia, 4 5 6. Ex quibus cequidistantes line-
as ad alterum trianguli latus deduces quib: similiter et ipsum diuidatur, ex cuius diuisio-
nica (que auctores ex errore pr- nis nouis punctis duces alias ceque distantes in nondum diuisum latus reliquum, quo
orden) disperge, que pyc- facto et illius similiter diuisio facta erit.

en los rodos de las garras facio et tunc sumiter omnia facta erit.
et gressus super fuerit ut et breves transversas; como si v.g. la cabeza uiza p'm una demembre fuerza de cera y decorante
las breves atravesaras. y au sabia qual fuerse nroce de ser la planicie de aquella costadura lo qual el clero de gloria.
fafer plania aviendo pues de sacarle garas y triangulo como casonete quelque medio quito de la plania
diora de mudar y trasnover lo que estubiere de uno en otro. el que l'garas de la p'm. el triangulo cuyo angulo
no rrocos comellos quumeros. 1. 2. 3. - el angulo medo como sedugo tramo solo para que el uso del sea para qualquiera
y go los grandes o desigualmente cargo de plumbas. y qualquera lado del triangulo, le tomas con pulos como en el p'lio
los quales tiraras lincos. y qualquera distans al orolado del triangulo con las quales que sera devidado. d'as
es tramas otras lincos al orolado del triangulo a uno en cada igual manz debanres con que mimes mimes nos

De esta fig^a podrás sacar muchas diferencias de cosas el qual sumero le describimos
de lencio, q^{ue} comencemos a señalar como avrá de ser para la depresión de la
cabeza q^{ue} deixamos. ~

Ex hoc schemate multarum rerum discrimina proferre poteris, quod prius subiectimus delineatum, quam quomodo ad capitis depressionem quam diximus, accommodari possit, docere aggredetur.

28

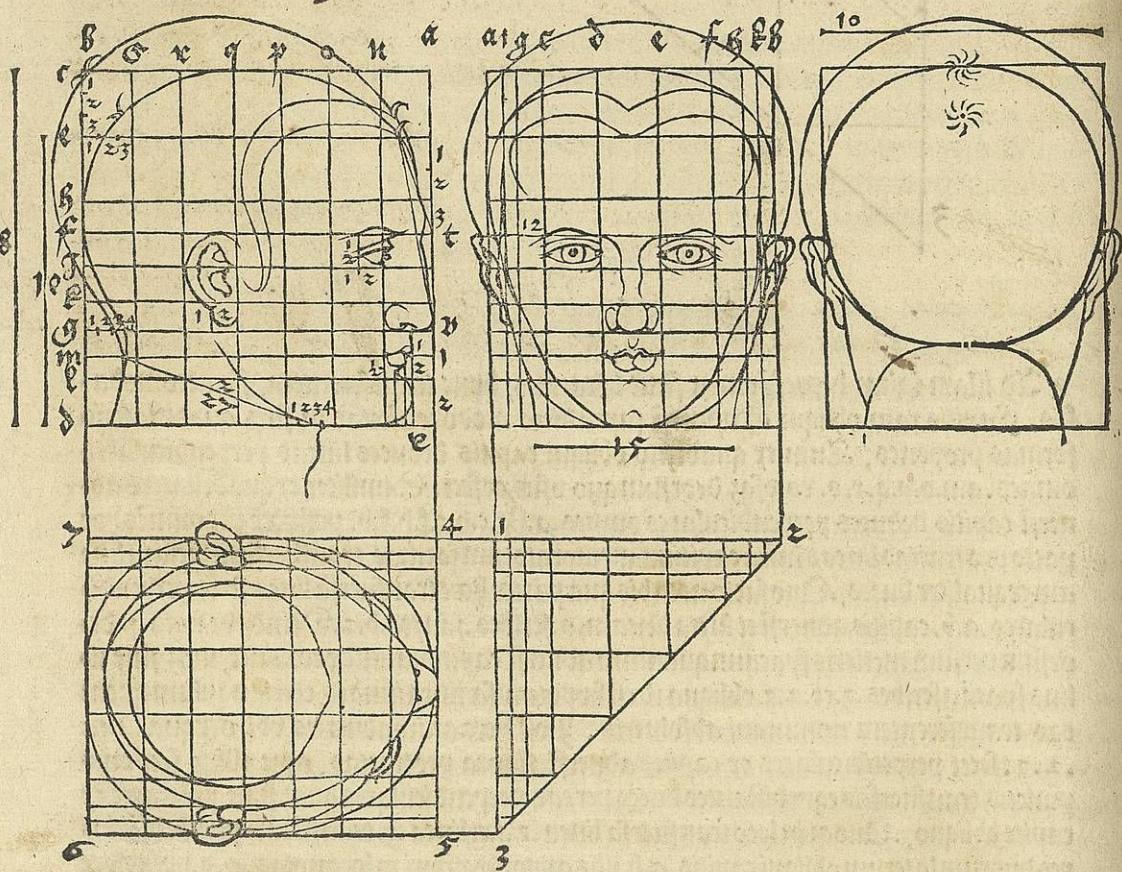
Scheme transferentis,

Approveras al que para la ex resión q de carnos de la transferencia. de la maneray. Po
tas las formas y figuras de la cabida con obliqua como aduersa ejus que abadas segundas ordene
us quada²⁰ Ad illam igitur depressionem sicut vocamus, hunc transferentem, sic accomoda,
dipuis bis. Capitis tam obliqui qz aduersi supradicto modo confectas in suis quadrilateris
quadri formas propones. Cum ex quadrato obliqui capitum deduces lineas perpendiculares
faciles omnes. a.n.o.p.q.r.s. eo usq deorsum quo usus posset. Similiter ex quadrilatero ad
uersi capitum deduces perpendiculares omnes. a.i.g.c.d.e.f.h.f.b. posthoc per omnes hoc
pacto pro tractas lineas infra capitum memoratorum formas, transuersam rectam line
am cequaliter duces. Quosfacto notabis qua parte hœc transuersa linea fecet perpendi
culares. a.b. capitum aduersi et iuxta lineam. a.scribes. i.iuxta.b.2. Deinde de nota .i. de
orsum versus metieris spaciū quantum aduersi capitum latitudine continet, inqz fine il
ius spaci ascribes. 3. et. 2.3. obliqua id est hypotenusa linea iunges, et triangulum quem
mayor in me ego transferentem nominauis absoluoris. Post hœc animaduertes ubi obliqua linea
quadrilatero. 2. 3. fecit perpendiculares ex capitum aduersi figura protractas, eque illius sectionis
punctis transuersas equidistantes duces pereas perpendiculares quice sunt protracte ex
capite obliquo. Quoz in loco transuersa linea. 2.1. et linea. 3. transibunt perpendicula
res duorum laterum obliqui capitum. a.b. illis appones priori in loco notas. 4.5. posteriore
vero. 6.7. Hoc erit quadrilaterum oblongum, in qua comprehendetur capitum, quam
dixi, depresso.

despues de lo que to das estas lineas trazas de la parte trazos una linea transversa con
el punto de las cabezas de los bordados cuyo el no iras por que come esta linea los perpendiculares
de la cabeza aduersa y punto alla linea a. pondras. 1. punto alla 6. 2. despues de lo medir
que quedo de la linea de la cabeza aduersa y trazarlo as des de la nota. 1. Sobre baso que el fine de los seg-
undos 3. 1 puncuras el 2. y el 3. y que se acabe con una linea obliqua. y queras acabado el tra-
zado q lo lleva transferir. despues de lo miraras donde la linea 2. y 3. cortan y se jene
de la cabeza aduersa y des de aquellas puncuras trazas otras anexas equidistantes por los perpendi-
culares que se trazaron de la cabeza obliqua y en el lugar que pase la transversa 2. y 3. la linea tuer-
ra por las tres pendiculares a. b de la cabeza obliqua. en el primer lugar pondras 4. y 5. en el segundo 6. y
en el tercero 7. q q uadrilátero en que se comprende la de la linea de la cabeza que se traza

acabada - ues con el no 209 numero 4. 5. 6. 7. por la parte opuesta mangas
 Las letras de la cabeza aduersa obliqua se le moldeara por los quadrangulos q veras de
 los dos lados y saciones de la cara. Porq cada quatuor de aquellos tendra menor lugar
 les como el delos ojos naris boca barba orejas cutio, para que de unavez lo hagan las planas
 La cabeza y puzimos de todo esto ejemplos de la cabeza obliqua aduersa y aversa
 como lo vemos yes cosa muy dñl tener sabido esto las superficies planas de la
 Demas esto si alguno le agrada describir de suerte la cabeza qusia la parte q qn.
 el cuerpo, ques qno². Quia confecta et notata numeris. 4. 5. 6. 7. admicculo præparati trianguli, indu
 gnos enesta punctatis lineis aduersi et obliqui capitis, ita de inclusis quadrangulis quæ in illo cernes, indis
 a si jino de la parte cabitur quo omnium capitum partium quasi desecturæ cadant. Nam singula illa quadra
 3. est. se roteando gula minutiora suarum partium loca obtinebunt, veluti oculorum, nasti, buce, menti,
 uera contadas las auris, collis, et ut dicam semel, lineam et totius totius capitis. Subiectimus autem horum
 remas partes, Corpore Ensangonata pars la abbece legi pars septima, cum nos in hac depictione octauam fecerimus. Is cōseruatis alijs omnis
 i p̄ ensangonata. dos 27. minas m̄ nos q̄ abbeja aduersa ex Collum faciet latum duas 27. Similiter et aduersum caput conuenienter dissidentur
 e sue q̄ el espacio aperietur, quæ omnia in subiectis exemplis licet studiosi harum rerum contemplentur
 a la fratre seu deo Sane ignorandum non est corporis cuius longitudinis totius caput una sit. 7. exquisti
 tam commensurationem, neutiq̄ esse contemnendam.
 pero por las orejas se estrenqara las quales en tal caso saldran mas fuera. Un casar de los

La frente se
 ensangonara
 qual auncie
 se podran
 se estudien en
 ejemplos pro
 estos, no se ade
 norar que
 en que ex qui
 a de la cara
 a la cara se
 que no se ade
 ciar

27 Quia vero ratione caput in fundamentum deprimi debere docui, eadem totam
 imaginem sive rectam sive aliquo in gestu deprimere poteris.

De lomana q̄ ensené como se atrae la cara de la cabeza,
 xja mesma manera podras reducir aquella cara de la imagen
 recta, ora de otra q̄ fuerre puesta.

74

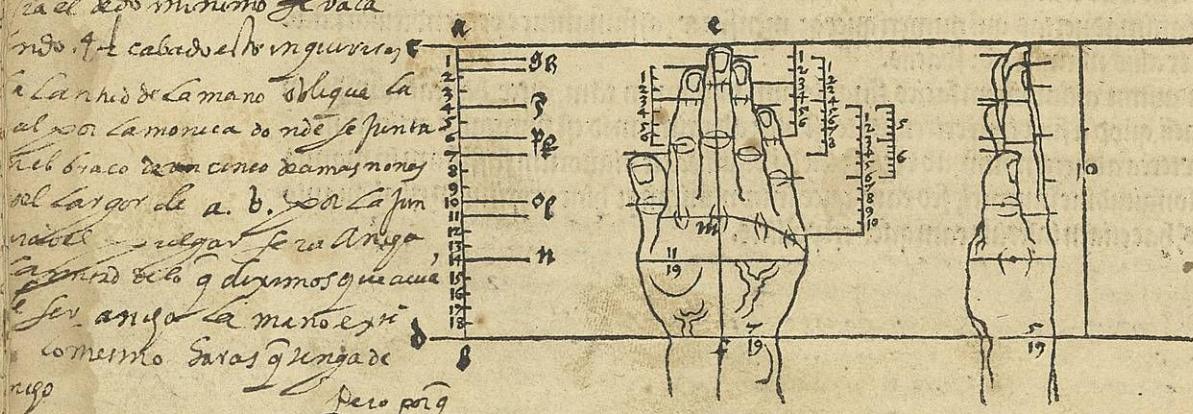
1. Nunc etiam palmam viri ualidi eractius per omnes suas particulas describat eamq;
ita ut supra posui facio longa vna. 10. Lineas duas transuersas duces. c. d. et eas perpen-
diculari discludes cuius unius. 10. sit altitudo, et notice. a. b. Itemq; altera perpendicularis
in mediocri spacio ab illa distanti. e. f. Cum. a. b. diuides punctulis seu signis. 18. in cequa
lia spacia. 19. sed. e. f. ita collocabitur ut medianam transeat palma, tendens ab extremitate
medij digiti ubi tangat. c. ad lineam. d. que manus cum cubito compagem id est carpon.
findat. Deinceps ex punto. i. produces transuersam lineam. g. ea tangent extremum digi-
tum enim qui est minimo proximus. Greci vocant parmeson. Deinceps scribes inter.
2. medium punctum ex quo produces transuersam. h. ea tangent extremitatem indicis.
Deinceps ex punto. 4. duces lineam transuersam. I. ea tangent extremitatem digiti mini-
mi. postremo duces ex punto. 7. transuersam. k. ea tangent extremitatem pollicis.
Postea q; summates diaitorum notatas habueris imas aquas illorum partes et eis

Postea q̄ summitates digitorum notatas habueris imas quoq; illorum partes et qua stradices unde e manū enascantur constituies. hoc modo. Ex puncto. ii. duces lineā transuersam. l. ea transibit per imos articulos indicis et medii digiti, querum positura in mas- nu exequata cernitur. Atq; ita sicut medius digitus longior, quā inferior reliqua pars to ta manus. Vbi vero linea. l. perpendicularē. e. f. secuerit, illic inscribes. m. et circini vnu brachium impones in punctum. f. alterum in. m. Inde q; promonebis recta per manum a medio digito minimū versus, quatenus vsus indigebit. inq; huius lineæ flexum inseri- bes imos articulos minimi digiti et proximi huic id est paramest. Horum enim positura quam priorum demissior est. Post haec duces ex signo. i4. lineam transuersam. n. quic- mons. Vero dō per inferiorem pollicis articulum curreat.

*X*arare. Jamq; emetitus manus digitorumq; altitudines consequens erit ut articulorum omnium situs ordines hoc modo.

Digitii minimi longitudinem vel relinquas ita ut secundum superiorem rationem cecidit, vel sane facies eam quae est a medio articulo digiti medii ad illius inum. Sed hanc longitudinem distingues punctis. 10. in α equalia spacia. 11. eoz punto. 6. transuersam duces, ea transibit medium articulum minimi digiti. Mox huic longitudinis spaciis superiorum punctorum. 6. de integro punctis. 10. distingues in. 11. α equalia spacia. Et ex punto. 8. duces transuersam ea per digitii minimi articulum sumum transibit. Inter haec sat animaduertas qui numeri quaequez mensuræ, assumantur e perpendiculari. a. b. quae ve ex alijs minutiorib: spacijs.

6 Uniguum altitudinem facies singulorum digitorum eam, quae habeat dimidium eius spaci, quod a sui digitii extremitate est usq; ad primum id est summum articulum.
7 Praeterea aduersendum, ab utraq; mediis digiti parte digitorum scissuram in manus media longitudine inueniri, sed eam quae inter minimū et hinc proximum est aliquanto inferius, hac etiam inferius eam quae est vollicis.

or aquella caree La mano se atiende q como amanera de bota por la parte de dentro appare en los
los dientes mas baxos mas dedo minimo y los del pulgar de ay es que morenza La diente
intervia La mano come caree y declaran las lumenas superfciales por la primera juntura
y pulgar un denso anillo como ay de espacio desde la primera juntura del minimo hasta qda
ngoladas quincho dia la caridad una q. pecto por la parte de abajo se havia con ango. La caridad
el cajón de la cucheta q morenza en la mano BASES PYRE TIGUN q en las puntas abra algun error

ea. tengo a dixi mui el que de nombre vocari mas acabada, curvata mente a modo lo safe en aquella
parte, distorsion fappuesto que se a la de todo el cuerpo aya Cabeza se alle persona q. e. i. a. se le dara una b. q.
el qual se en sangre en vena v. el qual espacio se incline en en v. n. quendra el qual segun que
se de la naturaleza de la cosa se s. longo. el qua l. xer la parte superior que es mas largo legendas et. nota
en la parte inferior mas larga legendas et. nota b. correspondencia ala terra a. q. el lado primero faca donde estan los dedos
malo de ion. La letra c. q. el posterior q. es de ion es el calcaneo con la letra d. en este quendria q. se en v. n. q. se en
lento como descenso q. pleno q. como q. genit. q. q. todos los dedos al des quend. La longo. - dedo quend. q. q. ala prim. dedicaria por la
c. d. con los la m. en mes q. gales espacio de susteg q. la e. se d. la orinea. q. qui q. ala de v. n. q. q. o. q. aung las nonas
les letras legiones sin conuento que aquellas se tengan las primeras cuyos nomes primero se recuenten. etc. q.
1. Nunc deinceps pedem sive calcem hominis validi exactius et perquisitus describa. lo. unico en me. c. q. p.
vt de manu feci, ducta similiter ratione ad longitudinem corporis cuius caput inueniatur los dedos. en el medio q. se
vna. 8.

Huius igitur vna .6. pedi dabitur, qui dilatabitur in onam.¹⁷ Quod spatium in
vnū quadrilaterum includito, quod pro re natura oblongum sit. Quod qua parte suis
periore sui erit longius ad eam ascribes notam. a. ad huc respondentem inferiorem lon-
giorem partem. b. laterum vero breuiorum prius hoc est dextrum qua digiti spectant, si hura de pueris n. C. ad
gnato littera. c. posterius iuxta calcaneum. d. In hoc quadrilaterum depingetur pes sic,
ut planus depressoq; positus omnia latera ipsius attingat. Huius autem quadrilateri m. en pate espacis quo
longitudinem diuides primum inter c. d. lineis duabus. e. f. in cequalia spatia tria, ita ut
e. preponatur. Quo loco obseruandum, quamvis literarum notce promiscue posicue fuerint, ea
tamen priores censeri semper, quarum uomina priora sint prolata. Atqz ita istis spa-
ciss dispositis, In primū inter c. e. constitues digitos pedis. In mediū inter e. f. quicquid
est pedis patentis inter digitos et talos ubi sunt ossa et nerui. In postremū calcaneum et
iuncturam cruris cum pede. Postea diuides lineam d. punctis sex. g. h. i. k. l. m. In septem
cequalia spacia, et ex punto. g. rectam lineam duces ad lineam. c. ubiqz illa hanc attigerit
scribes notam. n. Vbi uero sciderit perpendicularē. f. scribes. o. Postea diuides. l. m. per
mediū puncto. p. ex quo punto ducetur parallelos ad perpendicularē. f. ubiqz eam atti-
gerit, eo ponet. q. Atqz inde mox ad. k. obliquam lineam duces. Postea punctum. r. collos
cabis in medio latere. c. medium inter a. b. ac mox. r. b. diuides duobus punctis. S. E. in
cequalia tria spacia. Postea diuides. b. e. punctis duob. v. x. in tria cequalia spacia. Atqz
etiam diuides. e. f. lineis duabus. y. z. in cequalia tria spacia. Etiamqz diuides. f. d. punctis
duobus. s. t. f. in cequalia tria spacia. Mox ubi lineam. g. uideris secantem lineam. e. ibi
scribes notam. s. Postea ex punto. h. duces transuersam lineam, ad lineam. f. Ubiquz
attigerit ascribes. a. j. Postea diuides. r. s. punctis duobus. j. z. in tria cequalia spacia. Di-
uides etiā. x. e. duobus punctis. j. z. in tria cequalia spacia. Acdeinde diuides. h. d. punctis
quatuor. j. z. 2. 4. in quinqz cequalia spacia. Eqz punto. z. lineam duces perpendicularē
ad transuersam. h. a. j. ubiqz appones notam. b. j. Hoc loco sciendum, secundum hanc no-
stram rationem breuiorū linearum notas omnes reperiri inscriptas transuersae lineae. a.
Unde deducantur et oblique aliquot, vna. e. n. diagonios. Item vna. r. s. Itemqz vna
a punto. 2. inter. r. s. ad punctum. v. Item vna. t. z. Itemqz vna. b. o. et ipsa diagonios.
Item vna. v. a. j. Postea duces a punto. s. rectam lineam ad obliquam. f. q. ubiqz attige-
rit, ascribes. c. i. Postea circini pedem vnū infiges punto. s. attingente altero punctū. n.
Hunc igitur in illo ut dictum est fixo in. s. circumages deorsum versus ad obliquam vsqz
lineam. r. s. Atqz ita etiam num retento fixo pede illo circini circumages ulterius ab obli-
qua. t. z. ad obliquam. b. o. Præterea eodem in loco fixo uno circini pede, paululum ad
duces alterum ut attingat punctum. 2. in linea. b. intra. r. e. atqz inde prorsus circum-
ages vsqz ad obliquam. b. o. Deinceps adhuc quidem illum vnū pedem circini infra
relinques punto. s. uerum paululum diduces circinum, ut ipse alter tangat punctum. r.
atqz inde circumages deorsum uersum ad vsqz obliquam. t. z. Atqz his curuis lineolis
digiti pedis illorumqz extremitates notabuntur. Quoru quidem imi articuli, et cū pede
iuncturæ ita disponentur, punctum statuæ in linea. c. mediū inter obliquas. b. o. et. v. a. s. oubras
Ibidemqz collocabis digiti pedis qui minimo est proximus imi articulum. Postea circa punto. a. z. 2. 3. 4. c.
cini unū pedem infiges punto. z. et alterum in istum iam factum punctum in linea. e. co espacis iguales, 7 d.
Et fixo illo pede in. z. circumages hunc sursum uersum vsqz ad transuersam. g. n. ubiqz punto. 3. trahend

Postea retro a iuncto longius fissuræ formas, et quasi excavationes abduces. Post hæc animaduertes lineam. f. attingere pedis supremā partem, ubi cruri agglutina fur nunc montem vocant. Verum sectionis siue abscissionis, id est, plani hac in parte figura, inserius excede lineam. f. duabus. 3. versus lineam. 3. Postremo diuides. f. d. quatuor punctis, in tria eequalia spacia: Ex punto. 3. duces rectam lineam perpendiculariter, ea attinget poplitum iuxta calcem, quem greci tenonta vocant. Atqz ita dispositis transuersis parallelis, perpendicularibus, Item obliquis, diagoniis et curvis lineis, quibus habitus ita prolecti in planum pedis describeretur: Consequenter exprimes figuram, tali quodam modo.

Pedis autem interiora lineam et duces peculiariter deflexa ad lineam p. Intra transversas obliquas.

ul comenceras arrededor desde aqui ~~esta que roga la linea d~~ de alquanto h y desde en Saras como
despues corriera hasta La abogada q. Salió la linea et capia mba Saras La abogada. xii. 21. 22.
conveneras a firmar el pie Salta que llegues aquella exceso questa cablo el de minimo
q. 6. La planta ~~de~~ de ver que esta ferialada con punto secores: tambien ~~la~~ corriera
q. donde se trataba la persona con el q. donde se comienza el monse del pie entre el vado
q. no aura espacio de una c. 6. personaje de los vados de una. 3. 1. La forma de aquella es
diximus e renderla as ~~de~~ la linea a f. alta la tercera parte del espacio queza carillo, salio
el vado de la parte de dentro Saras algo mas arriba el de la q. fuera mas altoz. 1. 1. ten q. q. uel
versas. a. et. n. g. et resto longe repanda ad lineam. f. intraqz. f. obliqua. Saras de la
canem. Enqz hinc incipies rotundare donec pertingat ad lineam. d. et puctum. h. Unde manea no transell
porro calcanei imparilem curuaturam deduces usqz ad obliquam. f. q. Et iuxta lineam. st. q. arriba come
sursum versus curuaturam inscribes. Sed a punto. q. perges formare pedem, dum ad q. quejolo hue en
illum, que dixi, quasi excessum perueniatur, qui secundum minimum est digitum, ad. y. b. 6 de una 24. ~~de~~
Plantam seu uestigium in exemplo animaduertes signatum certis quibusdam punctis. Circa de la figura
lis. Jam pedis quasi cesurce ibi ubi cum calce crus committitur, sive ubi pes conuexus fit, esqpm lineas que
intra utrumqz talum, in linea. st. spacium erit unius. 26. Infra verot alios unius. 31. Et transverse c. e. y.
illius quasi, quam diximus, cesuram formam, produces ultra lineam. f. duabus. 3. versus f. d. zonas que per
lineam. 3. Talum etiam interiorem facies planiusculu, exteriorem acutiusculu. Itemqz necum a esto. q. modo
Interior longiusculu distantem a calcaneo q. exteriorem. Ita existet illa intra talum ento figura propria
interior et popliteum, iuxta calcaneum sive tenonta concavitas planior et longior. q. ea et ~~est~~ lineas sacra
hinc est inter hunc et interiorem. Post hoc in pedem illum, quasi singularem callum a q. q. per pediculosa
linea f. ad lineam. 3. quo fiat aspectu venustior. Illumqz etiam callum minimi digiti in cesuras condos ana
scribes, per lineam. y. introducens usqz ad dimidiatum spaciū quod est inter. y. et. 3. Inter sed q. ahi aras
hec diligenter dabis operam, ne detortis lineamentis species depravetur. q. quadrado, por rnat
His ita perfectis, ne illas quidem quasi cesuras, per. e. itemqz per. f. quales in plano se largo, del largo
appareat, seorsim figuratas, proponere neglexi, quo melius nostra tota hoc ratio p spis
teretur. Nam quo ego modo has duas precisiones prescripsi: Ecce cesuras omnium partium.
totius corporis uestiges licet, quameqz informam cadant seu rectam sive obliquam. q. el qual figura
Nunc uero deinceps pedem iacentem in planicie, et quasi pressum extructurus, ut ob
lique effigie fiat, ita facies. Eocum notabis, ut a me factum videbis in exemplo, supra
spacio unius. 24. Ibi educes ex descripta forma secundum transversem lineas. c. e. y. 3. f. d.
et alia, que huc pertinebunt, ordine simili et modo superioris descriptionis. Has lineas
perpendiculariter educas, duabus transuersis claudes: Ita spaciū quadrilaterū altera
parte sui longius efficeris, longitudine quidē ut dictum est, in superioris pedis forma,
altitudine vero unius. 24. Atqz hinc inscribes hanc pedis extretonem. Postmodo latus perpendiculariter
a. b. diuides duab' transuersis. e. f. in spacia cequalia tria. Ita ille perpendicularis lineae.
indicabunt tibi situs omnium partium pedis in longitudinem, repte digitorum extremis decaen
lates, deinde articulos ac fissuras, mox unguium positus. Postremo totius pedis faciem, segun
quomodo, ut dixi, quasi extretonem: Et illius cesuram, ubi tibia sive crus in calcem desfigit
tibi demonstrabunt. Verum transuersae, altitudinem quic est in hoc loco densitatis, tibi demonstrabunt
hoc modo. Plantam sive uestigium in linea. b. plane colloca. Mox latus. c. intra trans
uersas. f. b. diuide punctis duobus. 1. 2. in tria cequalia spacia. Postea perpendicularē. e.
diuide in quatuor cequalia spacia, punctis tribus. 1. 2. 3. intra transuersas. e. f. Procterea
transuersam ducito aliam intra transuersas. a. e. et perpendicularares. 3. d. Atqz ita secun
dum has notas lineamenta pedis inscrivo, ordiens ab angulo. a. f. producere montem
pedis usqz ad perpendicularē. e. in punctum. 3. Abhinc illam inferioris articuli in max
mo digito prominentia, deflectes ad transuersam. f. Ac inferioris paulo iuria punctum. 1. que concia persona
terminabis maximum digitum. Sed inferiorē articulum in minimo digito illiusqz pros
minentiam sursum obduces in quartam partem spaciū quod est inter. f. b. Eceterum relis
quos digitos dabis operam, ut decenter inscribas, ita ut in ordine quisqz longior, densitas
de quoqz proximum sibi excedat, ita sit ut minini extremitas valde attenuanda sit. Verū aq. de altura, den
huius circa inferiorē articulum excessum, et quasi euagationē retro sane abduces ultra
lineam. y. Jam illum alterum et singularem callum pedis, supra quidem ad transuersas. La plana con
tra la figura

minimo traves 50. a la quarta que es la de la falda que por su orden
 faltara procurares que el organo de la falda sea en la parte que por su orden
 faltara en la transversa y dimitas y cuando sea introducida
 se me mire como las facetas de la falda con mayor efecto, como con
 pacio, el qual ha de ser la cima. Yo entones sacras que se doce el callo
 que se tiene sobre la transversa y por donde el organo de la falda toca necesitará
 f. b. pero son donde el organo de la falda toca necesitará en la arq. de
 f. a. adduces: Infra vero ad primū ex tribus spacijs designatis intra transuersas. f. b.
 transuersa f. calcanei Quia vero digitos spectat, attingere debebit angulum transuersum. f. et recte. 3. Calcaneū
 a recta 3: El calcaneus autem versus, excedere rectam s. intra transuersam. e. f. Post hec calcaneum ita rotundis
 dabis ut in transuersa. f. attingat per perpendicularē. d. Et supra adduces ad angulum qui
 es ala Cera. f. pero efficie linea de punto. 3, decidente in transuersam. e. intra. f. d. in transuersa. a. In des
 fuente que sea dorno. Certo que en la transversa
 F. y la C. han de ser
 demasiado le
 cion de horas de que se
 ue en la transversa
 que en la perpendicula
 d. despues hagamos
 una linea angular
 y una paralela
 al calcaneo del
 mas res de la linea
 sobre la linea trans
 versa. a. eare 3 d. 12 Simili ratione et aduersum pedem poteris exprimere. Quod quidem omnia, ita uta
 nobis preceptis sunt comprehensa, studiuimus depicta quoqz omnibus lineamentis suis
 subiecere oculis, cupientium haec cognoscere, quo preceptis quasi lumen quoddam infero
 rexit. Quantopere enim cognitione exempla instruere possint, constat compertuqz est.
 34

34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 8010
 8011
 8012
 8013
 8014
 8015
 8016
 8017
 8018
 8019
 8020
 8021
 8022
 8023
 8024
 8025
 8026
 8027
 8028
 8029
 8030
 8031
 8032
 8033
 8034
 8035
 8036
 8037
 8038
 8039
 8040
 8041
 8042
 8043
 8044
 8045
 8046
 8047
 8048
 8049
 8050
 8051
 8052
 8053
 8054
 8055
 8056
 8057
 8058
 8059
 8060
 8061
 8062
 8063
 8064
 8065
 8066
 8067
 8068
 8069
 8070
 8071
 8072
 8073
 8074
 8075
 8076
 8077
 8078
 8079
 8080
 8081
 8082
 8083
 8084
 8085
 8086
 8087
 8088
 8089
 8090
 8091
 8092
 8093
 8094
 8095
 8096
 8097
 8098
 8099
 80100
 80101
 80102
 80103
 80104
 80105
 80106
 80107
 80108
 80109
 80110
 80111
 80112
 80113
 80114
 80115
 80116
 80117
 80118
 80119
 80120
 80121
 80122
 80123
 80124
 80125
 80126
 80127
 80128
 80129
 80130
 80131
 80132
 80133
 80134
 80135
 80136
 80137
 80138
 80139
 80140
 80141
 80142
 80143
 80144
 80145
 80146
 80147
 80148
 80149
 80150
 80151
 80152
 80153
 80154
 80155
 80156
 80157
 80158
 80159
 80160
 80161
 80162
 80163
 80164
 80165
 80166
 80167
 80168
 80169
 80170
 80171
 80172
 80173
 80174
 80175
 80176
 80177
 80178
 80179
 80180
 80181
 80182
 80183
 80184
 80185
 80186
 80187
 80188
 80189
 80190
 80191
 80192
 80193
 80194
 80195
 80196
 80197
 80198
 80199
 80200
 80201
 80202
 80203
 80204
 80205
 80206
 80207
 80208
 80209
 80210
 80211
 80212
 80213
 80214
 80215
 80216
 80217
 80218
 80219
 80220
 80221
 80222
 80223
 80224
 80225
 80226
 80227
 80228
 80229
 80230
 80231
 80232
 80233
 80234
 80235
 80236
 80237
 80238
 80239
 80240
 80241
 80242
 80243
 80244
 80245
 80246
 80247
 80248
 80249
 80250
 80251
 80252
 80253
 80254
 80255
 80256
 80257
 80258
 80259
 80260
 80261
 80262
 80263
 80264
 80265
 80266
 80267
 80268
 80269
 80270
 80271
 80272
 80273
 80274
 80275
 80276
 80277
 80278
 80279
 80280
 80281
 80282
 80283
 80284
 80285
 80286
 80287
 80288
 80289
 80290
 80291
 80292
 80293
 80294
 80295
 80296
 80297
 80298
 80299
 80300
 80301
 80302
 80303
 80304
 80305
 80306
 80307
 80308
 80309
 80310
 80311
 80312
 80313
 80314
 80315
 80316
 80317
 80318
 80319
 80320
 80321
 80322
 80323
 80324
 80325
 80326
 80327
 80328
 80329
 80330
 80331
 80332
 80333
 80334
 80335
 80336
 80337
 80338
 80339
 80340
 80341
 80342
 80343
 80344
 80345
 80346
 80347
 80348
 80349
 80350
 80351
 80352
 80353
 80354
 80355
 80356
 80357
 80358
 80359
 80360
 80361
 80362
 80363
 80364
 80365
 80366
 80367
 80368
 80369
 80370
 80371
 80372
 80373
 80374
 80375
 80376
 80377
 80378
 80379
 80380
 80381
 80382
 80383
 80384
 80385
 80386
 80387
 80388
 80389
 80390
 80391
 80392
 80393
 80394
 80395
 80396
 80397
 80398
 80399
 80400
 80401
 80402
 80403
 80404
 80405
 80406
 80407
 80408
 80409
 80410
 80411
 80412
 80413
 80414
 80415
 80416
 80417
 80418
 80419
 80420
 80421
 80422
 80423
 80424
 80425
 80426
 80427
 80428
 80429
 80430
 80431
 80432
 80433
 80434
 80435
 80436
 80437
 80438
 80439
 80440
 80441
 80442
 80443
 80444
 80445
 80446
 80447
 80448
 80449
 80450
 80451
 80452
 80453
 80454
 80455
 80456
 80457
 80458
 80459
 80460
 80461
 80462
 80463
 80464
 80465
 80466
 80467
 80468
 80469
 80470
 80471
 80472
 80473
 80474
 80475
 80476
 80477
 80478
 80479
 80480
 80481
 80482
 80483
 80484
 80485
 80486
 80487
 80488
 80489
 80490
 80491
 80492
 80493
 80494
 80495
 80496
 80497
 80498
 80499
 80500
 80501
 80502
 80503
 80504
 80505
 80506
 80507
 80508
 80509
 80510
 80511
 80512
 80513
 80514
 80515
 80516
 80517
 80518
 80519
 80520
 80521
 80522
 80523
 80524
 80525
 80526
 80527
 80528
 80529
 80530
 80531
 80532
 80533
 80534
 80535
 80536
 80537
 80538
 80539
 80540
 80541
 80542
 80543
 80544
 80545
 80546
 80547
 80548
 80549
 80550
 80551
 80552
 80553
 80554
 80555
 80556
 80557
 80558
 80559
 80560
 80561
 80562
 80563
 80564
 80565
 80566
 80567
 80568
 80569
 80570
 80571
 80572
 80573
 80574
 80575
 80576
 80577
 80578
 80579
 80580
 80581
 80582
 80583
 80584
 80585
 80586
 80587
 80588
 80589
 80590
 80591
 80592
 80593
 80594
 80595
 80596
 80597
 80598
 80599
 80600
 80601
 80602
 80603
 80604
 80605
 80606
 80607
 80608
 80609
 80610
 80611
 80612
 80613
 80614
 80615
 80616
 80617

2. Explicata etiam pedis ratione, in sequentibus caput muliebre exactius q̄ supra deseris.
bam. Ingrediar autem eam viam qua superius capitis virilis exquisitione vestigauit.
Sicut igitur in imaginibus altum te facere alicubi iussimus muliebre caput vna. 8.
Ita nunc quoq; facies, inq; hac exactione quantitatē accommodabis ad virilis capitis
accutatum modum. Tota autem res ita peragetur.

Quadrilatera tria collocabis, transferentis v̄sus adminiculo: Horum vnumquodq;
altitudinem habebit vnius. 8. Primum etiam similem latitudinem, sicq; erit quadrati,
Reliquorum vtriusq; latitudinem facies vnius. 10. Quadratum dabitur obliquo capiti,
E reliquis vnum aduerso, alterum auerso ascribetur. Vna vero latera litteris insignies,
dextrum quidē qua nasus osq; spectat litterce. a. nota, sed sinistrum litterce. b. Deinceps
littera lineis perpendicularib; alijs, intra. a. b. totam discernes capitis latitudinem, sive ut dixi
mus profunditatem, omnium partium quas ab aspectu ordiens retroq; quasi abiens,
notabis. Eas singulas appositis notis in signies, mensurationis autem numeri, erunt
particulæ et totius imaginis longitudine. Itaq; primam lineam. c. pones post. a. spacio
extrema supercilia, quæ supra nasum non debent coniungi. Eandem attinget et superi
vra et labrum. Deinceps aliam lineam pones. d. vna ab. a. 64. eam lineam extremitate palpes
brevi tangant. Item labrum inferius. itemq; extremitum mentum. Deinceps pones lineam
aliam. e. ab. a. vna. 56. Ad eam attinget illa supra palpebras quasi concavitas, et extre
mitas pupillæ. item narium intima eminentia. angulusq; etiam buccæ, etea quam dixi
mus nympham. Deinceps pones aliam lineam. f. vna ab. a. 40. eam tangent oculorum
anguli iuxta tempora. Deinceps lineam pones aliam. g. vna ab. a. 32. eam tangentis
ma supercilia iuxta tempora, et illi sub maxillis quasi recessus. Deinceps lineam pos
tiones aliam. h. vna ab. a. 22. eam tangent extrellum collum. Deinceps pones aliam lineam
i. vna ab. a. 14. eam tangent enaseens auris. Deinceps pones aliam lineam. k. vna ab. a. 11
ad quam extrema auris pertinget, sed ima auricula intra hæc et. i. appendetur. Deinceps
pones aliam lineam. l. vna ab. a. 9. eam tangentis vertex et commissio occipiti cum
ceruice. Quam etiam hinc deorsum abduces. Postremo lineam. m. pones ab. a. duabus
17. hæc definiet medice ceruicis extremitatem.

La pueras por medio de la boca se quejan o molestar la urea + venales
que generalmente pondra el labio superior pero en los otros dos pondra que
que los grados de menor a mayor. Y en la inferior aquella que llaman muela
que la superior pondra el diente inferior. En la inferior aquella que llaman muela
que esta entre la barba y el labio inferior. Despues de las muelas una diagonal
que hacen c.p. al angulo a y entre esta linea te p. q. etiam la frenetica
extra entre la q y la f. Haga esto se iras al quinto latero. Los sonalares con lineas
con ayuda de la manifiesta z los lados mas largos al uno conmigo con la terra a zeloso contra
los lados nubes oblique equaliter diuisi spaci intra q.e. eam tangent summae eminentiae ille narium et imma
lculares con las quales incepis diuides t.y. linea x per medium eam atinget summum mentum. des
uides propterea equaliter diuides t.v. in tria equalia spacia in quorum insimum pones labrum superius. verum alijs
equaliter le tentaria duobus inscribes illam sub naso quam diximus quasi cannulam a grecis philtum dici
en concavas canas d.e. inuenis. Idem v.x. diuides in partes duas quarum superiori labrum includes inferi?
g.h.i.t.l.m. despues de inferiori dictam nympham illam intra labrum et mentum valliculam.

Dos a 7 m. b. cor Post hoc obliquam duces diagonion ex angulo quem faciunt linece c.p. ad angulum
dos lados encontra a.y. quam intra quidem p.q. frons transcendet, nasus autem subter descendet intra q.e.
el medio.

His ita confectis prox: constitutum quadrilaterum aggrediere illud et ipsum insignies
transuersis lineis indicio transferentis, et duorum quidem laterum longiorum unum lite
ra notabis a.alterum littera b. Deinceps perpendicularares inscribes nouem quib. totum
illud spaciun intra a.b. diuides in decem equalia spacia, hae et ipsa totidem literarum
notis discernentur nempe d.e.f.g.h.i.k.l.m. Deinceps diuides a.d. et m.b. alijs diibus
lineis c.n. utrasq; per medium.

Atq; ita omnibus dispositis et designatis partib. faciei in preparata quadrilatera for
mam consequenter exprimes sed tenuiorib. lineamentis et quasi molliorib. minusq;
validis q; fuere virilium imaginum. Primum obliquum caput ita deduces ut summum
atttingat lineam transuersam n. iuxta perpendiculararem. I. utq; occiput incumbat in la
tus b. intra p.q. Cum deinceps inscribes, sinciput, frontem, nasum, buccam, mentum,
genas, aures, oculos, patentem frontem, singula suis ante notatis sedibus collum autem
sua n. circa uale perpen
culari g. desuper greci

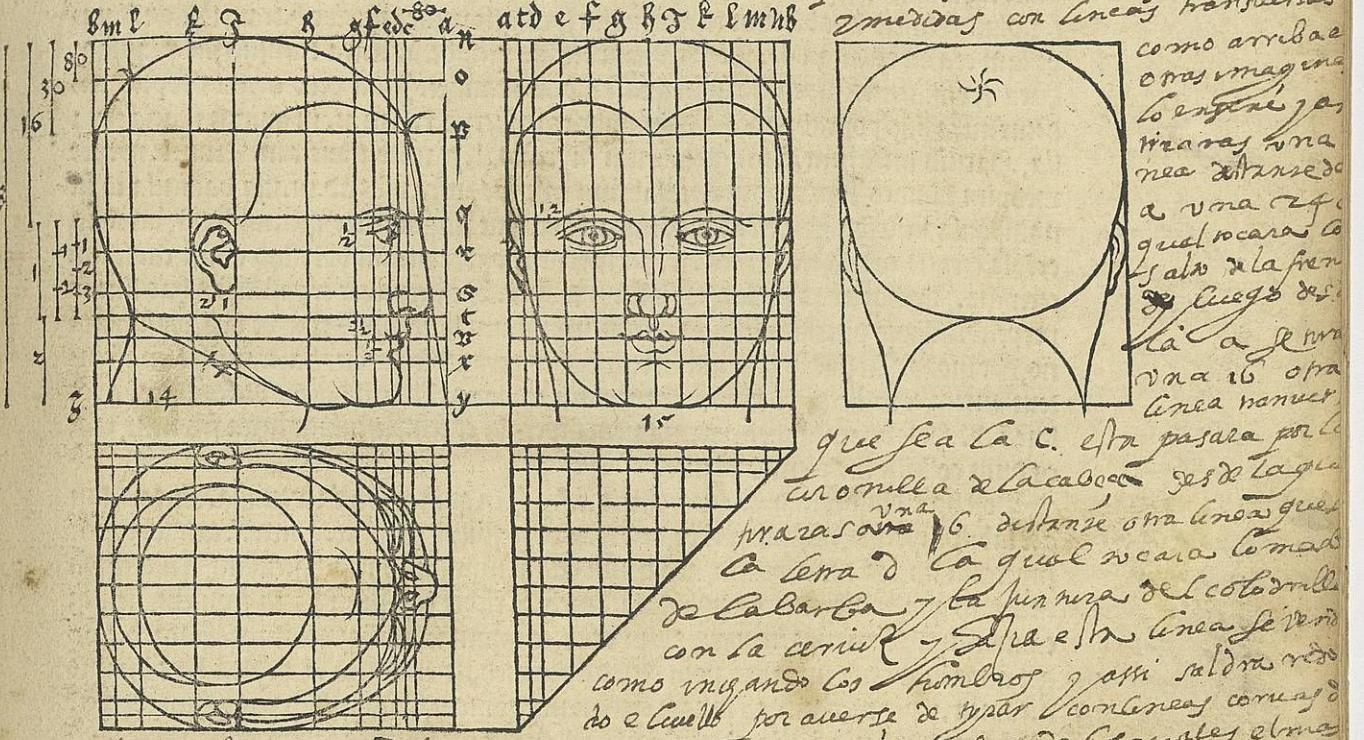
Mox effinges etiam aduersum caput sic ut summum medium lineam n. radat tem
pora autem descendant ad a.b. latera quibus utringq; applicentur intra p.q. postea dedu
cetur maxillarum rotundatio ab perpendicularib. c.n. Sub transuersa r. dum in mento
coeat. Ambae aures exprimantur intra a.c. et n.b. et transuersas q.s. Sed imice auricu
lo decliviusculo hinc ultra c. illinc ultra n. porrigitur. Cum deinceps collu ab aurib.
deducatur ad inferius usq; latus y ibidemq; latitudinem habeat vnius. 15. Postea aperi
atur frons utringq; intra perpendicularares a.c. et n.b. et transuersas p.q. Radices autem cas
pillorum describantur ex angulo h.p. utringq; sursum in medio p.o. transuersarum Oci
li sic imponantur ut angulos definiant linece e.g. et i.l. Supercilia in f.k. transendant
media transuersam q.e. utringq; iuxta tempora definiant intra perpendicularares d.e. et l.
m. Deinceps nasus inscribatur sed narium eminentes utringq; quasi tubuli cohibeantur
perpendicularib. g.i. hinc et illinc ad quas quidem anguli buccae penitus attингent.

Post hec inq; illud quod restat quadrilaterum simile isti in quo aduersum est caput
edia n. 2. las siue effectum impones capitis auerst figuram et formationem. Atq; ita tandem ad illam pro
tectione in planum et superficies singularium altitudinis partium exquirendas accedes
ut quales quidam ea prorsus via qua ingrediendu tibi esse supra ostendimus in tractatione capitis virilis.

Atq; hec vniuersa ea diligentia et attentione studui in exemplis pponere ut sine scrip
tis recordari eas metura quoq; preceptionum facile intelligi a modonon penitus excordib. posse confidam.
Eternum in exaltando muliebri capite sequere quidem supra in virili ostensam ratio
nem sed eam tamen moderabere pro eo ac debent minus grandia apparere huins sexus

ansuersa r. coniuge
Junun en la barba sive las brujas se figuren entre la a.c. y n.b. y las siones uel reg q.s. per
poculas y mas cuando de los arcos pequenos elongar mas alla de la c. y clequelle mas alla de la n.
cuello. Pequeno vario desde los ojos hasta la boca. Silla clara y aperta de tanq; una q; de spes
clar de frente entre las perpendicularares a.c. y n.b. y las transuersas p.q. La m. de los cabellos se pue
de angulo h.p. uerna quejona hasta recta en medio de p.o. transuersas los ojos y las siones de la
vengan a senear en c.g. y l.l. Las a.s. en f.t. la mitad excede la transuersa q; de una
abre las sienes se remuner entre las perpendicularares d.e. y l.m. despues desculpe la nariz
y como tabernaculo xl as narines terminadas en las perpendicularares q. e de una otra parte y las q.
minores tambien los angelos de la boca. 10. Despues de b en el quadrado quidem semipare
mox figura la figura y prosto opuesto satis laq; di uita calice bellu la qual by nos re
la fuer de querencia q; la uita de uita la calice de la uora 11. Todes estas cosas
rocare poter las que a tempo por conhaft que sin muga estupura de pceptus que auctor
impedit a me n. uita la uora me p. en tener. 12. En lo que uita la atar gan la cabez
et segundas et orden que el molo de arbolos y vinos no la have grande por raca

Figuras de Varon / combia anadre otras de la edad nrova quero decir de la infancia. cuya
 en cada respondeles seras semejante a las de otras. Dijo como amba dixi ser que en estos varones
 ferencias de fig. tres lineas sean de soner gafas y longitud la una para la oblique la otra pa-
 ra la cuelha y la otra para la barba. Si esto mas se le pondran dos anuecesadas una
 mas arriba y la otra mas abajo de la barba longitud la una para la oblique la otra pa-
 ra la cuelha y la otra para la barba. Las aluras del pectoral propuesto deslizandolas de cada lado de Sartor. Y mas de
 lo que se pide que la mitad alrededor la cuelha sea a lo mas alto que las largas
 de la barba.
 La primi medias regaladas abo de la cuelha. Seran
 mas una manzana que sea b. Esta dividida comprobando
 por el degolladero y este espacio incluyendo en su quadrado
 sera la cabeza la qual me parecio describir segun
 contiene los mas numerosos sea pues el lado pe-
 ron de esta la manzana que es el mas alto que el
 atd e f g h i k l m n 10. Factor b. Buscaren pds las abo
 de sus medidas anuecesadas con lineas transversales
 como arriban otras imagina-
 lo en que jas
 tiran y una
 nra extensio-
 n a una eg.
 que sacara lo
 que salvo de la fren-
 do luego des-
 la a de una
 una 16 otra
 linea manzana
 que sea la c. esta pasara por la
 turonilla de la calavera y de la que
 marcas otra 16. distancie otra linea que
 ca sera d. la qual sacara comprobando
 de la barba y la punta del colodrillo
 con la cervix. Sacra esta linea se verá
 como viendo los simblos y así saldrá
 de la cuelha por auerse de marcar contorneos como quedó
 pues de las medidas. d. b. con pntos enres espacios que quedan de los quales el mas
 His imaginib: utriusq; sexus adulorum corporū adiçiam et tenellez id est infantilis
 etatis corpusculi descriptionē. Cuius ratio erit superiorum similis. Nam ad effigies tres,
 ut ante ostendi, ita etiam hoc loco proponendoe erunt longitudinis tres lineae, quarum una
 sit formae oblique, altera aduersæ, auersæ, tertia. His supra infraq; transuersæ duce
 lineæ apponentur, quarum superioris nota esto. a. inferioris. s. Atq; ita deinceps altitudi-
 nes corpusculi transuersis lineis discernentur hoc modo. Propositione lineæ longitudinis
 cum spaciis occupent corpusculi a summo capite ad imam plantam, ut summi capitii
 sit. a. plantæ. s. primum mettere a summo capite, quod sinciput diximus, unam. 4. ibi qz
 duces transuersam unam. b. haec scindet inum collum a capite per ingula. Hoc spaciū
 includes in quadratum quo caput comprehendatur, quod placuit exactius per omnes
 suas partes describere priusq; ad alias mesurationes accederem. Esto autem huius qua-
 drati latius rectum illud qua nasus spectat sive prius, itidem. a. alterum sive posterius. b
 Exquires autem primum altitudines partium notatione transuersarum, ut de superiori
 ribus quoq; imaginib. precepimus, ducesq; una ab. a. transuersa. 24. transuersam aliq; a
 ea tanget summam extremamq; frontem. Morab. a. una. 16. ducetur transuersa. c. ea
 transibir per capitii verticem. A qua una. 6. ducito aliam transuersam. d. quæ tanget
 summe mentum et commissionem occipiti cum cervice. Et ad hanc etiam extumescere
 summe scapulæ. Nam ita fit de circumductione colli, cum illud curuis lineolis expris
 se.
 fe comencara a redon caer el cocore hasta dejo la otra el lado Gb. despues de la otra se
 le
 las f y con la linea g por el medio en la cara los mos de la otra parte q lo mas alto
 sej de mas de la divididas f y g con dos lineas enres espacios iguales q las que estan
 entre las supuestas q sej la pupilla del ojo y por enmedio los angulos y q
 se comprendiera entre la linea f y la linea g despues q sej la linea f q
 en las narinas, los mas bajos de la oreja se comprendiera entre f y g despues divididas f y
 las lineas transversas q 1 m. n. encueno espacios iguales de las la linea f q
 sej la linea la 1 la boca despues divididas q 1 m. por medio q en la parte de arriba queden 11
 UVA. BHSC. TIR 139

Dero en la linea l. et secundaria et tertiaria et quartaria
Tener en los templos La linea m. ea sor sedis de ca barba
Parece que ega fuer aquella cosa qd e passara tribus por inde
Puritate por encima del cuello de que debo por estas maneras qd
Cervos endiculares comordes de la profundidad de la manera qd
Las a. b desinirias la serpentinae. c. esta capa qd el un
En stja la qual se arara en el medio nona del cuello o braco o rama
C que sea la linea etz pasea si la extremidad de la otra y las guras
La frons hominem dñm sit. post hæc diuides. d. b. punctis duob. in æqualia spacia tria. quoru insimū
abscindes linea. e. cui incumbet illud sub mento palearcuū. atqz ita vides huiusmodi
corpusculorum colla breuissima describi. preterea diuides. a. b. linea. f. per medium. Huic
basto senale el
mentibus del cuello Eadem attinet summas aures. Et in hac occipitum inclinabitur in latus. b. præterea
de quez diuides diuides. f. d. linea. g. per medium. eam attingent imo nares et ima auricula. Præterea
f. d. conqueans g. diuides lineis duab. h. i. in tria æqualia spattia. harum superior. h. transibit oculi pus
lineas e. f. g. h. nanco et pectos qd la linea
qd la linea
pillam et ambos angulos. Totus autem oculus includetur intra transuersas. f. i. ipsaqz
linea. i. eminentes supra narium quasi tubulos tangit. Ima vero articula cōpren-
detur intra. i. g. posteadiuides. g. d. quatuor transuersis. f. l. m. n. in quinqz spacia equa-
lia. Harum linearum. f. tangent labrum superius. l. transibit buccam. Zym. l. m. per
la cara el lobio medium diuides. supraqz impones labrum inferius. infra vsqz ad. m. illa vallicula id est
superior. glauca nymphula inscribetur. Ceterum in linea. l. occiput singulariter incurvabitur. quod in
ter laparum quez exeylo certius cognoscet. Linea. n. per medium vadet mentu ubi illud quasi caulinum
nas undid la linea cernit. Itemqz imas malas. et sumnum collum. Deinceps per transuersas has lineas
perpendiculares ducentur indices partium omnium latitudinis sive ut dixi. profundita-
tis. hoc modo. In medio laterum. a. b. inscribes perpendicularē. c. Ea transibit enasen-
tem aurem. et insit in medium trunculum corporis. Aliam deinde duces inter. a. c.
linea. d. Hæc descendet per extremitatem supercilij et tempuscum iuxta frontem. vsqz
eo dum collum incipiens designet.
Post hæc diuides. a. d. quatuor lineis. e. f. g. h. in quinqz spacia æqualia. Linea. e. tan-
get labrum superius. nasum qz ubi illa supra depressulus cernitur. Linea. f. tangit extre-
ma supercilia nasalqz eminentiam. malarum etiam lunulam iuxta bucculam. et illa supra
mentum quam diximus nymphulam. Linea. g. radet capillum supra frontem. itemqz
caulinum palpebrarum. item pupillam oculi. et imum intimuqz mentum. Linea. h. tan-
get angulum oculi iuxta tempora. Sed alter medius erit intra. g. f. Post hæc diuides
a. e. linea. i. per medium. ea tangit extremitatem frontem. hanc nasus paululum excedet.
Post hæc diuides. e. f. alia perpendiculare. l. d. per medium. ea tangit extremitatem labri
inferioris et menti. Post hæc constitues ab. a. interuallo trium. 20. lineam. f. ea finietur
auris. sed ima auricula describet in altera parte spaciis inter. c. f. ea quoqz quidē erit. c. proxi-
ma. præterea pones ab. a. interuallo unius. 5. lineam. l. Hæc attinet ad inum occiput
obi illud cum quasi subsidente cervice committitur. Cervix autem finietur in medio spacio
f. l. postremo diuides. l. b. punctis trib: in æqualia spacia quatuor. quorum tertiu desing-
nabit verticem. Atqz ita notatis omnibus partib. capitib in constituto quadrato. altitudi-
dinum et latitudinum. priusqz eas expressas. subiciam reliquorum partium cōmensu-
ratorum de ratione huius stature et magunculæ itemqz aduersæ auersæqz persequar.

as a. e padrone
onebilis i. est Primū infra. b. vna. 60. summi notentur
vca ea vno deca humeri.
femur aquila in Sed ad sumum pectus esto vna 16
vñ jascedentes Sub alam vna 10
mesturales f. Ad mamilas vna 9
medio cono a pectoral. Tufra easdem vna 7
leas 10. f. Hinc vero vsq; ad umbilicum 21
urales remudas Ad sinus coxarum vna 14
fubo inferior 1 el alata de hoc est pondas 1 a linea a la distante de la a tres
con la qual se remetra cada uno sero lomas bajo de la se describira entre la
dejante que la mascara de la C depones pondas. distante de la a la
el vca lo mas bar se cocore donde parece que se junta con la vca
arrive a cabara en el medio del organo t l despues de lo denido
juntos en quan ex acci e cuales de los cuales
los señadas asi las cagadas ati de la vca como de profundas en
ponga en exento pondas a gli la medida de los otros entre de la mayor

delineadas sus todos las partes de la figura obliga podras minas al menor des
 Las de la figura aduersa La qual trazas con ayuda del manuscrito yia
 nte tales las lineas de l cuerpo deligno, despues ingenieras minas menores las ord
 enadas, lantadas ellos mas estimo, con mas avosidad en la aceta faciendo
 un quadrado elquale dara dejar y a quadrados y sera quadrilatero
 que fulta fia sera de los q. si sera mas larga que el q. que antro
 el quadrilatero se notes con las letras q. b. et c. y d. y e. con talena. 3.4.5 por el mediu
 de la figura
 Intra femur sumum seu coxam et plantam
 medium genu inscribes.
 A medio genu usq; ad imos talos inter
 no plantam rius esto vna 36
 Itemq; inde ad imam suram vna 9
 A plana sursum vna. 20. esto locus sumi
 montis in pede. Brachium autem sic
 describitur.
 Ab humero usq; ad nexum cubiti ducan
 tur duce 11
 Anexu cubiti usq; ad extremos digitos
 imaginari vna 4
 Hinc vero retro usq; ad iuncturam manus
 vna 9
 Sequuntur notaciones partium per latitudi
 nem oblique imaginis, quae sunt crass
 scitie.
 Per humeros sumto duce 15
 Per summum pectus vna esto 6
 Per mamulas duce 11
 Infra easdem vna nec vna 12
 Per lumbos ubi incingimur vna 6
 Per umbilicum duce 11
 Per sinus coxarum vna 10 et vna 11
 Per summum femur vna 9 et vna 10
 Per imam alium et nates vna 5
 Per extremos testiculos vna 6
 Ipsi sumos femoris statim sub natib. densi
 tas esto vnius 7 et paulo inferius vni
 us 14 et vnius 15
 Supra genu esto vnius 8
 Per genu medium vnius 10
 Infra genu vnius 11
 Per medianam suram vnius 10
 Per imam suram vnius 12
 Supra montem pedis vnius 16
 Calcis autem longitudo exit vni 13 et 14
 Sed obliqui brachij partes sic dilatabun
 tur.
 Per humeros esto vna 10
 Sub ala vna 12
 Per nexus cubiti vna 16
 Per cubitum proxime nexus vna 15
 Paulo posterius vna 18

Paulo supra manum vna 23
 Sed Palma addensabitur in vnam 21

Atq; ita omnibus partibus obliqui corporis
 notatis transibis ad locum aduerso ima
 ginis, eoq; deduces ex obliquo corpore per
 transferentem omnes lineas longitudinis.
 Atq; ita deinceps latitudines quoq; scruta
 bere. Ac primum quidem in capite exacti
 vestigabis constituto hic quoq; quadrilate
 ro, quod iam tamē quadratum esse definet,
 nam latitudo erit duarum. 9. atq; ita ali
 quanto brevior quā longitudo. Huius quadri
 lateri altitudinis latera idest recta, note
 teris. a. b. Cum diuides perpendiculari linea
 e. per mediu, quae quidem transibit per sini
 put, nasum, buccam et mentum. Postea
 diuides. a. c. et. c. b. duab. lineis. d. e. utraqz
 spatia per medium. Hoc duce lineas defini
 ent extrema supercilia iuxta tempora. itemq;
 collum. Postea diuides. d. e. duab. lineis. f. g
 in tria cequalia spacia. Huc attingent an
 guli oculorum iuxta nasum. Eminentiae
 extremitate narium. anguli buccae. atq; his
 etiam mentum definietur. post hæc diuid
 es. a. d. lineis duab. h. i. in spacia cequalia
 tria. Itemq;. e. b. lineis totidem. k. l. in totis
 dem cequalia spacia. Lineas. h. l. latitudinem
 faciei definent in transuersa. h. l. Aures
 quidem sic inscribentur, ut suffice tendant
 utrinqz ad. a. b. Imo vero auriculæ ut de
 clives cadat intra. h. l. Duce perpendiculares
 i. k. tangent lunulas malarum. idest quasi
 inflatas bucculas. Post hæc diuides. a. h.
 itemq;. l. b. utrinqz in quinq; cequala spa
 cia punctis quatuor. Et utrinqz de duab.
 punctis proximis. a. et. b. perpendicularares
 duas deduces. m. et. n. Hoc latitudinem
 capitum definent intra transuersas. c. f.
 frons autem aperietur utrinqz ultra. h. l.
 intra. c. f. transuersas. Superficia utrinqz
 definent intra. i. d. et. c. k. infra transuers
 sam. f.

G. ii
 La cara en la transversa. N. Las orejas se figuraron dentro de la figura que lo mas alto de la parte
 de la cara o una parte se quebró en tres lineas ab pero lo mas alto de la cara enne h. l. i.
 mas proximos alta a la b. y otras dos lineas perpendiculars m. n. en los terminos
 de la cara en la s. y otra parte c. f. La figura quedara parecida entre
 h. l. i. y la c. f. y van otras las cejas quedaran por un lado y otra en s. d. l.
 y otra en la transversa f

Z piega otras. La non y conuencion de los parres pedras en que nroas de
angulos del cuerpo.

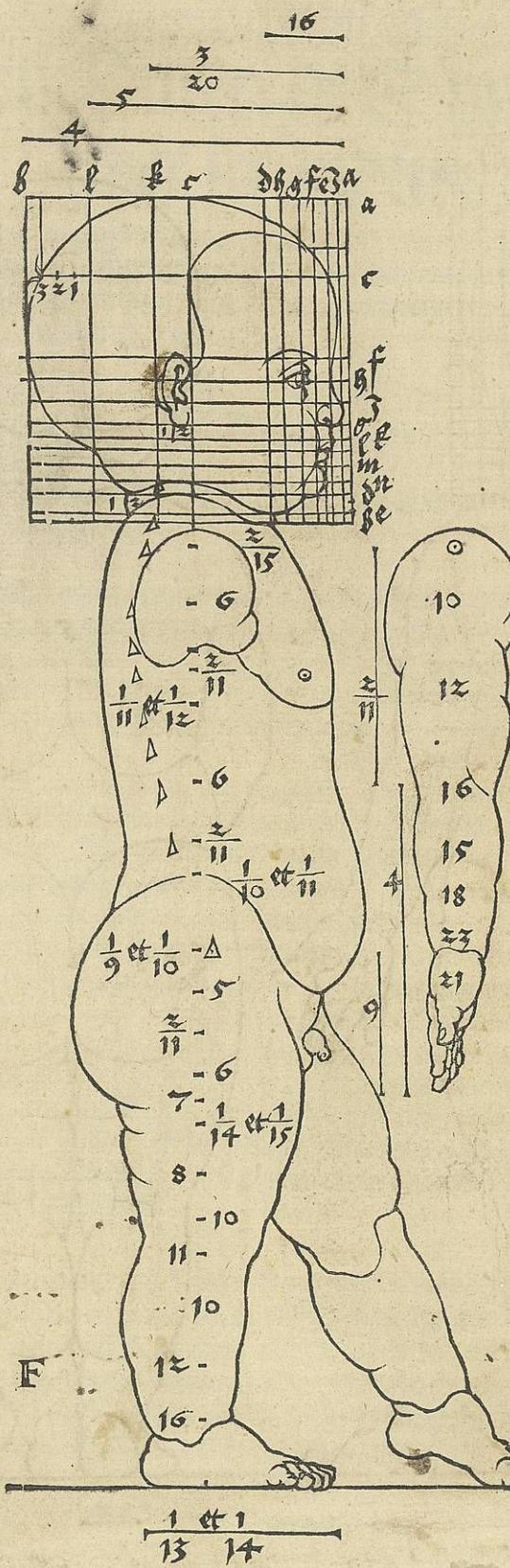
Atqz ita disposita et in hoc quadrilatero
omnium partium notatione, progrediere
ad vestigandas latitudines reliquias huins
corpusculi. Idqz facies latum per hume-
ros vna. 4. Atqz ibidem impones humeri
ossa, distantia inter se duabus. 9
Per sumum pecu⁹ erit latitudo duarum. 7
Intra alas vnius 5
Intra mamulas vnius 7
Per lumbos vbi incingimur vnius 5
Per umbilicum quatuor 17
Per sinus coxarum tantundem.
Per coxam vni⁹. 15 et trium. 16. Atqz ibi-
dem distabunt coxendices inter se duab⁹ 11
Per imam alium quatuor 15
Juxta extremos testiculos latitudo erit fe-
moris vnius 15 et vnius 16
Per extremas nates vnius 8
Per sulcum feminis duarum 17
Supra genu vnius 19 et vnius 20
Per genu medium vnius 12
Infra genu vnius 13
Per suram medium duarum 23
Per imam suram vnius 16

Per tibiam supra monsiculū pedis vni⁹ 19
Calcis autem per extremos digitos latitu-
do erit duarum 27
Brachium autem accomodabitur tale.
Sub ala latum vnam 17
Per nexum cubiti vnam 16
Infra illum vnam 14
Per iuncturam manus vnam 20
Palma autem lata esto vna 13

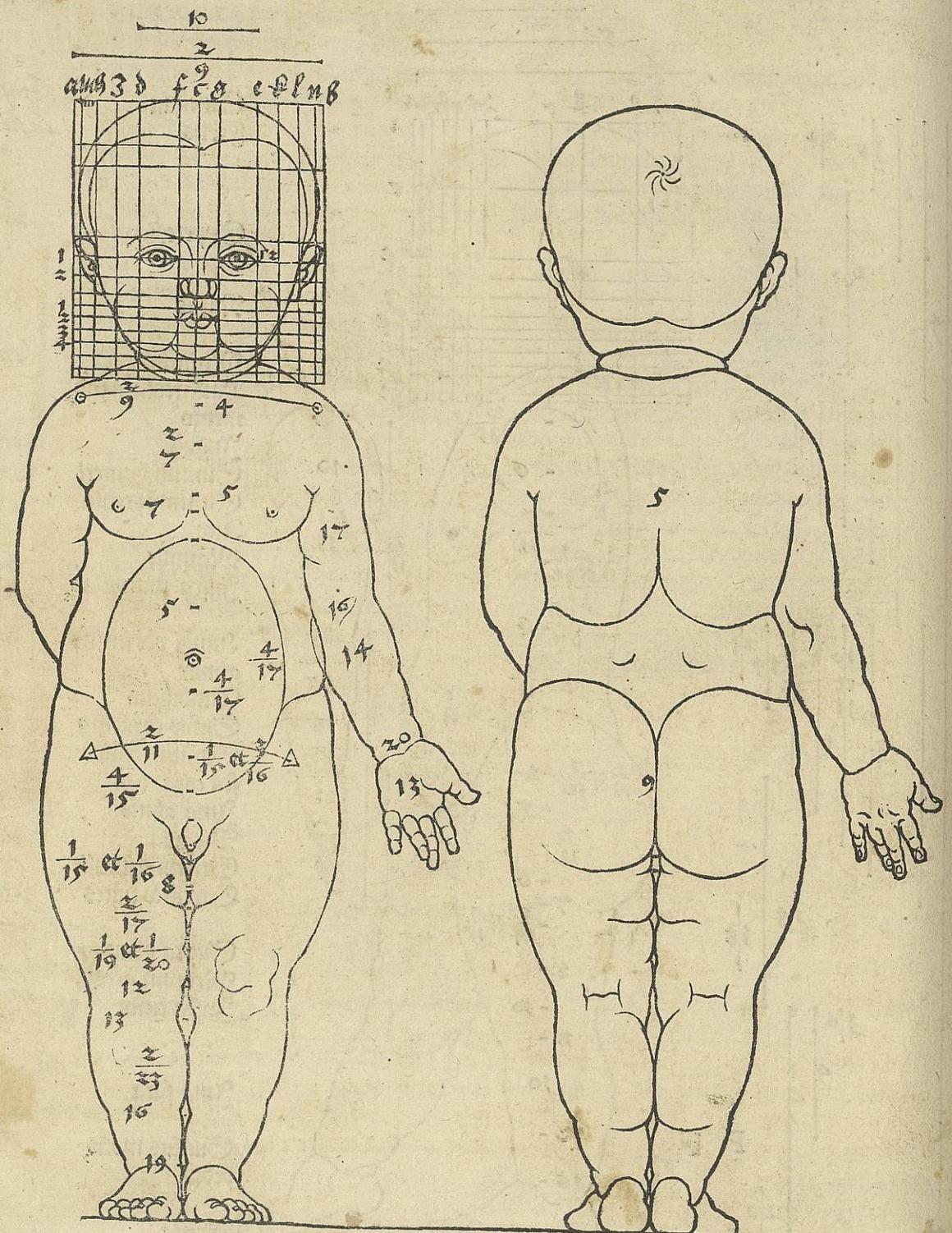
Huius autem modi corpusculi tota lo-
gitudo sit pars tertia longitudinis corpo-
ris materni. Quo sicut praescriptum est
dimenso, consequenter forma conueniens
exprimi debet, obliquo, aduersoqz, atqz
etiam auerso. Quemadmodum non mis-
mus, qz scripture, atqz etiā aliquanto eius
dintius subiectis exemplis ostendimus. Ve-
bi et illi spine flexus et reliquorum artis
um situs, sunt indicati. Ceterū auersum
corpusculum extremas lineas easdem ha-
bebit quas aduersum. Intra alas vero la-
titudo erit paulo diductior quam vnius.
Sed rima podicis obtinebit vnam 9
Calcaneus patescat vna 22.

La Longitud o que de los cuerpos sera La 3^a parte de la Longitud del
o de la madre Los que leas ass⁹ medias como digo es Se describira q
conveniente estableguo ad uno y auerto como lo hemos dho no meno
en los ejemplos que en lo escrytos dho da se demontan nos de las
quebras del estomaco pero tambien aun los finos de los de onas membras
cuerpos buelto vendra las mesmas lineas quel fronte sino quieren q
los bacos se exundaran pocomas de una gema la endura de los valles
de la pueras de una q gel calano una 22.

San Iago = Matheo = Juan Gomez
Maestros de Canteria que Coronan la torre
de Bonache de la Sierra en 1480 p
de 1702 años
Juan de Loyola Mayoral de
Cauaña de T. Sebastian de Borja

Sinciput	<i>la superficia</i>
Frons	<i>la frente</i>
Supercilia	<i>las cejas</i>
Nasus	<i>la nariz</i>
Mentum	<i>la boca</i>
Palearculum sub mento	
Juguli	<i>lagolla o cuello</i>
Summi humeri	<i>los hombros</i>
Summū pectus	<i>el pecho</i>
Alce	<i>debaxo de los hombros</i>
Mamille	<i>las tetas</i>
Infra mamillas	<i>debaxo de las tetas</i>
Lumbi ubi incipiuntur	<i>los lomos o espalda</i>
Umbilicus	<i>el ombligo</i>
Sinus coxarum	<i>el fanco</i>
Summū femur seu coxa	<i>lomaz astodillo</i>
Ima alius	<i>encima el mico</i>
Virgula	<i>la natura</i>
Extremi testiculi	<i>lo posterior de los genitales</i>
Extremae nates	<i>el extremo de las piernas</i>
Supra genu	<i>la rodilla alta</i>
Medium genu	<i>el lado medio</i>
Infra genu	<i>las mas bajas</i>
Ima sura	<i>la pantorrilla</i>
Sinus mons pedis	<i>el todillo del pie</i>
Planta	<i>la planta</i>

Artemis Mosen ergoget = ~~lentulus~~
Voh'chirg

albergamos en suyo manu asas con quas cumberi eties de la spat. sera muy may & por q
declarara labara para medir con suyos est mao nes de la maranera ~~adiamazon~~
labara ala longura de la qual se las atice ra pat te det do laesta turque acerqui sie res. la xeraldi
equal en nuest ras precep hiones tal ¶ esta pertica digo q esla b. parte dela figura y nos q dize
la qual distingui ras endiez espacios iguales. cada uno de los se la maranu mezo y se la maranu
y que de los al nu mero radica libidinosa no. Nies espacios iguales cada uno de los qual se la mara do po
n y era se nala do o tal sena I final mte auia de los apartio nes dio
dizion tres espacios iguales aun de los quales la mara frustulo que que redcuit peda qualde estas que te see
a u nata obllita de de
Alberti Dureri de Symmetria
liber secundus. 36.

**Alberti Dureri de Symmetria
liber secundus.**

-36-

Hic secundus liber commensurationum membrorum humani corporis continet eamdem quidem rem quam in superiori tractauimus, sed aliam viam ostendet qua ad convenientes magnitudines partium in humano corpore perueniatur. Erit autem hec aliquato exquisitor, pageturqz mensuraria perticula, et illius distinctionibus hoc modo. Perticulam parabis cuius longitudo sit pars tertia totius stature eius imaginem esse volueris. huius in preceptionib. nostris signum vel notam fecimus ealem. — Hanc distingues in decem spatia aequalia. quorum quidem unumquodqz numerus dicatur et hoc signo noteatur.

hacas Cabata en
forma q sulongr
sta lassxtapan
dela f guia q q
suecs haber qn
latercia porqcs
crada lapetra
en la escriptura

Deinceps numerum quem dixi partiere in decem itidem spatia aequalia. Et horum
sane unumquodque portio nominetur. habeatque tale signum.

aperte destra *L.* Harum postremo portionum unā diuides in æqualia spacia tria, Quorum unum,
aperte destra quodq; appelletur frustulum et hoc signo intelligatur. *✓*

Hac autem via sic incedes. Cum opus aggredi volueris, habebis ad manum aptam tabellam. In qua quasi columnulas rectis lineis quinque duces, ita erunt columnularum quae dixi spacia quatuor. Illis signis sua singula ascribes. Primo quidem perticulæ tale Γ . Secundo numeri ita Ξ . Tertio portionis. scilicet \perp . Quarto frustuli hoc modo. \times . Cumque cœperis exquirere altitudines, latitudinesque ac crassities, corporis per omnes partes suas et membra, Singulis illis prescriptis addes notis numerorum convenientem mensuram, inscriptam suo spacio, in quodcumque illa inciderit, seu perticulæ, seu numeri, seu portionis, sive frustuli. Si quod autem forte in spaciū nihil ceciderit, notabis ita. o. progrederis autem in compensationib. ordine superius demonstrato. Lineasque tres propinquas totius stature faciente imaginis. Quorum una deseruiat obliquo corpore, altera aduerso, tertia auerso. His super summis appones subiectasq; imis transuersas duas protractas lineas. Postea definies omnes partes altitudinis in obliquo primum corpore transuersis parallellis lineis, unde produces et in aduersum, quas res possulabit. nam altitudinis est simplex ratio.

Hece uti ante quoqz fecimus et faciemus obiqz, exemplis subiectis declarauim⁹. in quibus cernes singulis obliquis corporib: adiectas in margine longitudinum sive altitudinē mensuras extractas de singulis transuersis lineis indicibus, ut dictum est. illarum Habeant autē mensurę signationes una queqz suas, exillis quas memorauimus. perticulæ numeri. portionis. frustuli. Similiter videbis et latitudinum sive crassitudinis notata spacia. His igitur prœmissis et explanatis pergam mensurarum rationem subiscere. pre cipiens usurpato modo. ac primum altitudinis.

roduces et in aduersum, quas res postulabit. **E**s ista casus antea lo-
clarerimus, unde exempli
vbiqz, exemplis subiectis declarauim⁹. in quis, **E**ntra parte enclavis
fas in margine longitudinum sive altitudinē entia partē enclavis
lineis indicibus, ut dictum est, illarum Habeat, **L**eferentia ex parte po-
suas, exillis quas memorauimus, peticulce, **q**uia ante diuersas latitudines
bis et latitudinum sive crassitudinis notata **S**acra de cuncta una
pergam mensurarum rationem subiisse, pre neat tabula demaria
nis, **q**uod oalutras. c. 33
est adihs euaduanda. **G**liss quellat tendit ause rialder
dida desas quea zita digim⁹ quefom⁹. petti cula
nume w. **p**rocuraw m. **f**us velo. tam⁹ iem vero
selas laideas o grossas sena la losessa aux. estas.
Sas p̄ metidas raa cabadas comenza re ada
Carazgo n de las medidas. w menzana. por
la ma ne ra co me nja das. y p̄t me za. mte
Le latal tura de la figura

	pericula	commissus	portio	frustula	pericula	commissus	portio	frustula
Eam facies assincipite ad verticem	o	o	5	o	Atqz hinc usqz ad extremos digitos	o	6	5
Ad frontem	o	1	6	o	Berum latitudines sine densitate obliqui corporis tales facies.	o	7	o
Ad imum mentum	o	8	5	o	Per verticem	o	5	o
Ad iugula	1	o	6	o	Per frontem	o	7	o
Ad summam scapulas	1	1	6	o	Per supercilia	o	8	2
Spatium quod intra summa frontem erit et imum mentum diuides lineis duabus in tria eequalia spatia, eorumqz supremo patentem fronte inscribes medio nasum, infimo buccam et mentum.	o	2	3	o	Per nasum	o	7	5
A summis scapulis usqz ad pectus	o	4	o	o	Per labrum	o	7	o
Ad alam auersam	o	5	4	o	Per mentum et cervicem	o	7	o
Ad mamas	o	6	9	o	Obi quidē colli crassitudo erit	o	5	o
Infra easdem	1	o	9	o	Per iugula	o	6	o
Ad lumbos ubi precingimur	o	1	5	o	Per pectus	o	9	7
Hinc vero usqz ad umbilicū	o	3	o	o	Juxta alam	1	o	4
Ad sinus coxarum	o	6	7	o	Per mamas	1	o	3
Ad summū femur seu coxam	o	8	o	o	Infra easdem	o	9	7
Ad verenda	1	o	6	o	Per lumbos obi incingimur	o	8	6
Ad extrellum scrotum	1	1	o	o	Per umbilicum	o	8	4
Ad extremas nates	1	2	6	o	Per sinus coxarum	o	9	5
Ab extremitatib. ad sulcum feminis	o	4	5	o	Per femur summū seu coxa	1	o	4
Supra genu	o	8	o	o	Per verenda	o	9	6
Ad medium genu	1	1	o	o	Juxta extremas nates crassitudo esto femoris	o	7	6
Hinc autem usqz infra genu	o	1	6	o	Proxime sub natibus	o	7	3
Ad imam suram exterius	o	6	o	o	Juxta sulcum feminis	o	7	5
Interius	o	7	2	o	Supra genu	o	5	7
Ad summum montem pedis	1	2	6	o	Per medium genu	o	5	3
Ad imum talum exteriorem	1	4	o	o	Infra genu	o	4	5
Ad imam plantam	1	5	9	o	Per medianam suram	o	5	4
Sed calcis longitudine erit	1	o	3	o	Per imam suram exterius	o	5	3
Brachii autē ita permetieris	o	7	2	o	Per imam surā interius	o	4	5
Ab humero usqz ad nexum cubiti	1	o	6	o	Per imam tibiā ubi coactiss. est	o	3	2
A nexu cubiti ad iuncturam manus	o	7	6	o	Per montem pedis	o	3	5
					Per imum talum exteriorem	o	5	3
					Sequitur brachij obliqui latitudines.			
					Hoc erit per humeros latum	o	5	5
					Per musculos humeri	o	4	7
					Per nexum cubiti	o	3	5
					Per cubitum	o	3	6

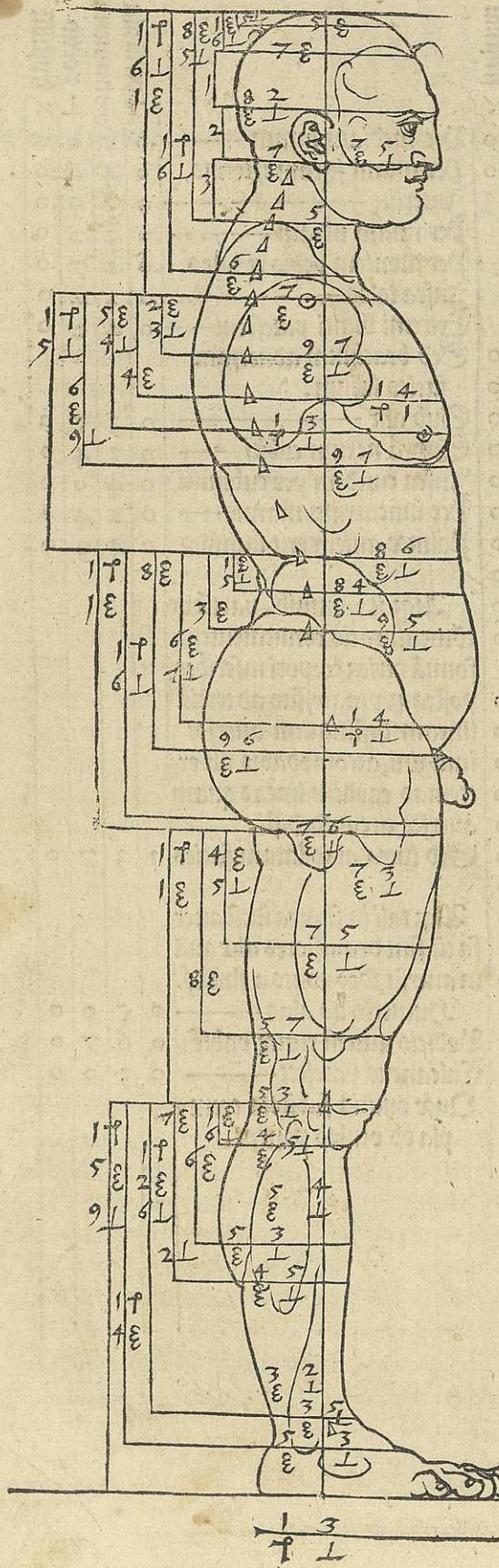
	pericula	comunem	portio	frustulā		pericula	comunem	portio	frustulā
Per iuncturam manus	o	2	1	o	Per medianam suram	o	5	o	o
Palma aut addensabitur in	o	2	3	o	Per imam suram exterius	o	4	6	o
Post hoc iuxta propositarū					Interius	o	3	9	o
linearum sequentem, quam					Per imam tibiam	o	2	2	o
seruire aduerso imagini dixi-					Per montem pedis et talos	o	2	7	o
mus notabis latitudinum spa-					Infra talos	o	2	4	o
cialinearum hoc pacto.					Extremi digiti patescent	o	4	2	o
Caput per verticem habeat	o	5	5	o	Sed brachium aduersum				
Per frontem	o	7	2	o	facies latum.				
Per tempora	o	7	8	o	Sub ala	o	3	5	o
Per supercilia	o	7	3	o	Supra nexum cubiti	o	3	4	o
Per aures	o	8	0	o	Infra eundem per cubitum	o	4	0	o
Per nasum	o	6	0	o	Per iuncturam manus	o	2	4	o
Gulce autem esto latitudo	o	4	3	o	Palme autem erit latitudo	o	4	3	o
Per imum mentum	o	6	6	o					
Per ingula	1	4	3	o	Atqz ita omnib. partibus				
Per humeros	1	5	8	o	cōmensuratis conuenientem				
Atqz ibidem impones ossa hu-					formā vtriqz corpori inscribes,				
merorum distantia inter se	1	2	4	o	posteaqz progressus ad tertiam				
Per pectus	1	8	0	o	lineam destinatam auerso				
Intra alas	1	2	3	o	imagini, accommodabis illi ex-				
Intra mamas	o	8	2	o	tremas easdem lineas quam				
Per lumbos ubi incinguntur	1	1	4	o	auerso circumdedisti.				
Per umbilicum	1	2	7	o	Sed intra alas latam facies	1	3	7	o
Per sinus coxarum	1	2	8	o					
Per summum femur sine coxa	1	4	6	o	Atqz tali in figura id est auer-				
Atqz ibidem instigentur coxen-					sa cū sint demissiores alce quā				
dices distates inter se	1	0	5	o	in auersa, ideo pones a summis.				
Per pubem	1	4	5	o	Humeris ad alas	o	5	0	o
Femur sub natib.	o	6	7	o	Podicis autem rimae dabit	o	6	7	o
Per sulcum feminis	o	6	0	o	Calcanus patescat	o	3	0	o
Supra genu	o	4	6	o	Quæ omnia subiecta exem-				
Per medium genu	o	4	4	o	pla ob oculos ponent.				
Infra genu	o	4	0	o					

medidet, scilicet de Rapi
rodes Tassoares. Sec
a cedre auerpo suic
uerne fagi depe

7 cabecas

6 pul.

roster 3.y dot. 3.

Cervum sinciput

Vertex

Frons

Supercilia

Nasus

Mentum

Juguli

Summi humeri

Pectus

Alae auerse

Mamme

Infra mamas

Lumbi ubi incin-

gimur

Umbilicus

Sinus coxarum

Summum femur

seu coxa

Verenda

Extremum scrotum

Extremenates

Sulcus femuris

Supra genu

Medium genu

Infra genu

Imum sura exteri-

oris

Imum sura intes-

rioris

Mons pedis

Imum tali exte-

rioris

Planta

Comas alto de la
adonde acaban los

lafren

lafaja

la nar

Labia

clay

comas

loma

corpa

cliban

lastre

endau

Corlo

notatum

el omby

Romais

nues

el medu

lo

el mu

Lopetus

lopstern

gal

el sulta

orotus

caudilla

Caecidolla

deo lam

Lapantia

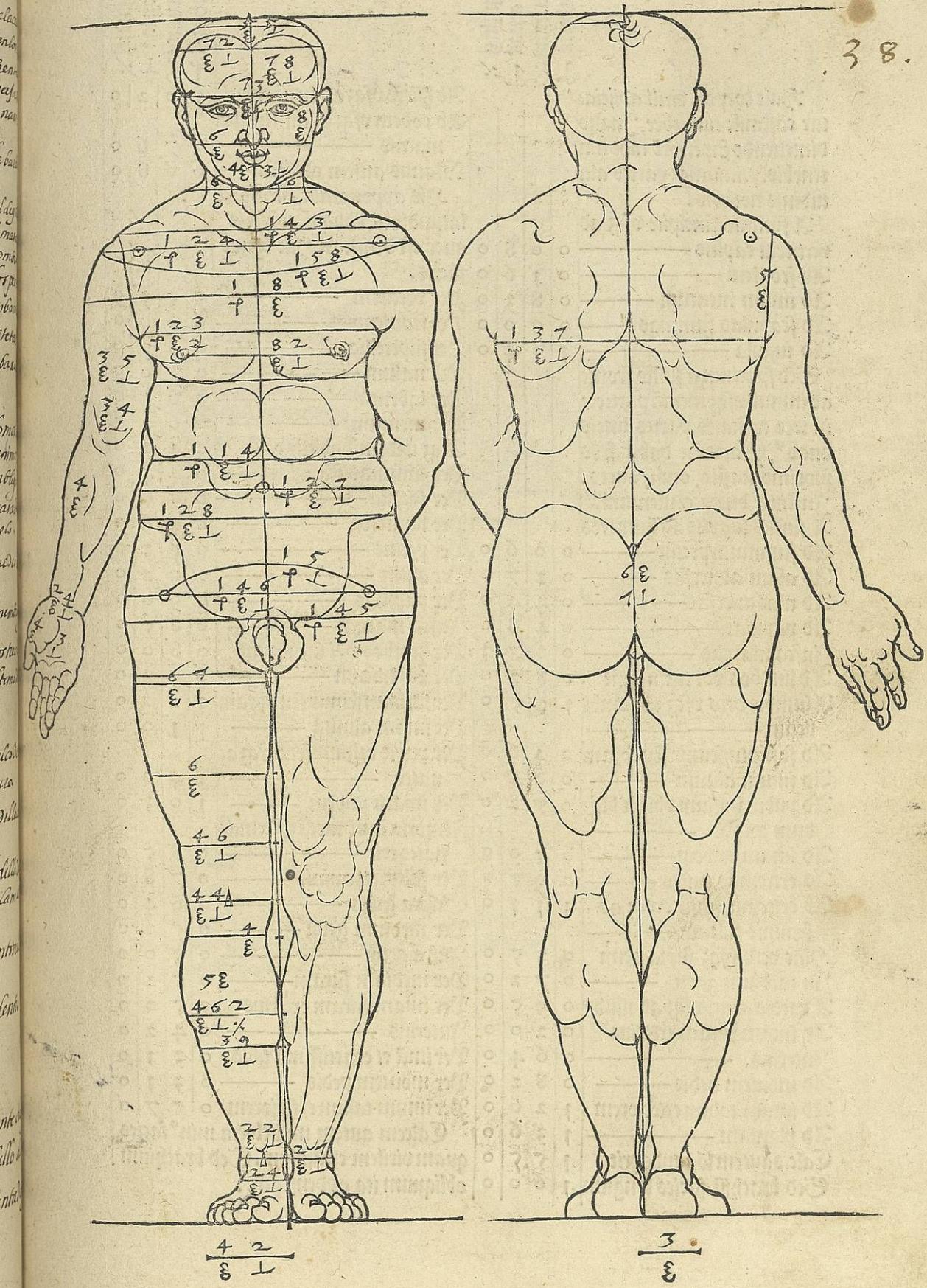
za

lacidenta

el monte

el todillo

Laplantia

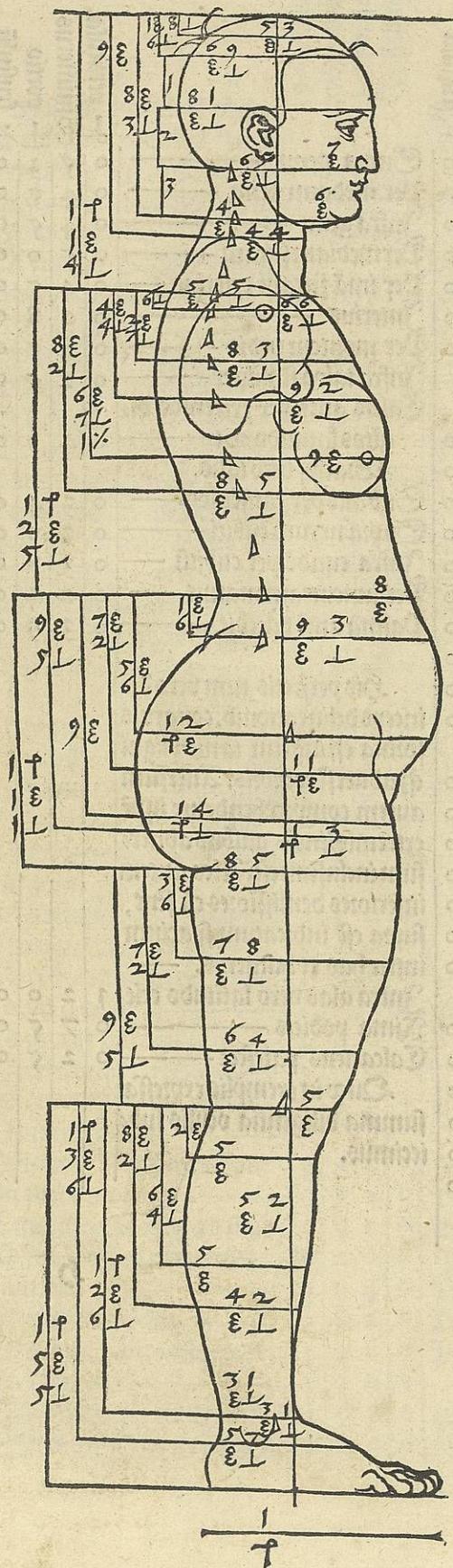
4
 descelo alto de la cabeza
 asta del finoclo cauellos
 a la gente
 zeta la barba
 comata alto de los hombres
 carl degollado
 rora partis en 3. p. regua
 y el espacio q ay desde la
 entrala barba la q da
 as alas q las alas
 yas y las a lanas
 etendras dividida es obvia
 solomos alto de la gola hasta
 desceloma alto del pecho
 descelas alas aduersas
 cedelas alas osobas
 cede el occano de la tetas
 m baxo del cuello
 cedolas somos ad clavos
 en m s / / desd los somos
 asta el ombligo
 cede el espalda o fia es

	pericula	pericula	pericula	pericula	pericula
	per numerus	per portio	per portio	per numerus	per portio
	per fuscula				
Huic corpori virili adiicias tur cōsimile muliebre. In quo dimetiendo superiorē modum tenebis. primumqz partes alti tudinis notabis.					
A summo sincipite usqz ad verticem capitis	0 0 8	0		1 0 2	0
Ad frontem	0 1 6	0		0 7 6	0
Ad imum mentum	0 8 3	0		0 6 8	0
Ad scapulas summas	0 9 0	0			
Ad iugula	1 1 4	0			
Sed spaciū a sumo fronte ad imum usqz mentū partiere in tres equeales partes lineis duab'. Supreme dabit frōs proxime nasus, oculi, aures. In simice bucca et mentum.					
A sumis iugulis ad humeros					
Ad sumnum pectus	0 0 6	0		0 6 6	0
Ad alam aduersas	0 2 7	0		0 8 3	0
Ad alas auersas	0 4 4	0		0 9 2	0
Ad papillas	0 4 8	0		0 9 0	0
Infra mamas	0 6 7	1		0 8 5	0
A d lumbos vbi incingunt	0 8 2	0		0 8 0	0
A lumbis vero usqz ad vmbi licum	1 2 5	0		0 9 3	0
Ad sumnum femur seu coxam	0 1 6	0		0 2 0	0
Ad imum alium	0 5 6	0		1 1 0	0
Ad pubis initium vbi fit bisi dum corpus	0 7 2	0		1 4 0	0
Ad imam pubem	0 9 0	0		1 0 3	0
Ad extremas nates	0 9 5	0		0 8 5	0
Ab extremis natib. usqz ad feminis sulcum	1 1 1	0		0 7 8	0
Hinc vero usqz supra genu	0 3 5	0		0 6 4	0
In medium genu	0 7 2	0		0 5 2	0
A medio genu usqz ad illud	0 9 5	0		0 5 0	0
Ad imam suram exterius	0 2 0	0		0 4 2	0
Interius	0 6 4	0		0 3 1	0
Ad montem pedis	0 8 2	0		0 3 1	0
Ad imum talum exteriorem	1 2 6	0		0 5 7	0
Ad plantam	1 3 6	0			
Calcis autem longitudo erit Sed brachii facies longum	1 5 5	0			
	1 0 0	0			
Ab hūero usqz ad nexū cubiti					
Ab eodem usqz in iuncturam					
manus					
Manus autem obtineat					
His apponantur mensuræ latitudinis obliqui corporis quæ est densitas. Hæc igitur					
facies.					
Per verticem	0 5 3	0			
Per frontem	0 6 9	0			
Per supercilia	0 8 1	0			
Per nasum	0 7 0	0			
Per labrum	0 6 5	0			
Per mentum	0 6 0	0			
Atqz ibidem dabitur collo	0 4 0	0			
Per summas scapulas	0 4 4	0			
Per iugula	0 5 5	0			
Per humeros	0 6 6	0			
Per pectus	0 8 3	0			
Per alam	0 9 2	0			
Per papillas	0 9 0	0			
Infra mamas	0 8 5	0			
Per lumbos vbi incingunt	0 8 0	0			
Per vmbilicum	0 9 3	0			
Per sumnum femur seu coxam	1 2 0	0			
Per imam alium	1 1 0	0			
Per pubis initium femurqz ac nates	1 4 0	0			
Per imam pubem	1 0 3	0			
Femoris autem iuxta extremas nates erit	0 8 5	0			
Per sulcum feminis	0 7 8	0			
Supra genu	0 6 4	0			
Per medium genu	0 5 0	0			
Infra genu	0 5 0	0			
Per medianam suram	0 5 2	0			
Per imam suram exterius	0 5 0	0			
Interius	0 4 2	0			
Per imam et coactissimam tibia	0 3 1	0			
Per montem pedis	0 3 1	0			
Per imum talum exteriorem	0 5 7	0			
Calcem autem muliebrem min' facies quam virilem crassulum. Sed brachium obliquum ita addenseatur.					

	pericula	co numerus	portio	frustulū		pericula	co numerus	portio	frustulū
Per humerum	o 5	3	o		Supra genu	o 5	3	o	
Per musculos humeri	o 4	5	o		Per medium genu	o 4	5	o	
Per cubiti nexum	o 3	3	o		Infra genu	o 4	5	o	
Infra eundem	o 3	7	o		Per medianam suram	o 5	0	o	
Paulo etiam inferius	o 2	7	o		Per imā suram exterius	o 4	5	o	
Per iuncturam manus	o 2	0	o		Interius	o 3	8	o	
Palmæ autem mensura erit Consequenter notabis et ad uersi corporis latitudines.	o 2	4	o		Per montem pedis	o 2	5	o	
Per verticem esto	o 5	2	o		Infra talos similiter	o 2	5	o	
Per summam frontem	o 6	9	o		Calcis autē per extremos di- gitos latitudo erit	o 4	0	o	
Per mediā et apertam frontē	o 7	5	o		Brachij verotalis.				
Per supercilia	o 7	2	o		Sub alis per musculos	o 3	4	o	
Per aures	o 8	0	o		Supra nexum cubiti	o 3	0	o	
Per nasum	o 5	6	o		Infra eundē per cubitū	o 3	8	o	
Gulce sub mento latitudo erit	o 4	0	o		Per iuncturam manus	o 2	4	o	
Per summas scapulas	o 4	2	o		Palma autē patebit	o 3	9	o	
Per jugula	1	1	o						X
Per summos humeros	1	2	2	o					7
Ibidemqz distabunt ossa humerorum inter se	1	0	1	o	His perfectis tum vero de- inceps delineationib. congruis				
Per pect ^o et humeros	1	4	8	o	formā effingetur tam obliqui qz aduersi corporis. Aversum				
Infra alas	o 9	6	o		autem comprehendetur iisdē extremis lineis, quibus aduer- sum inclusum est. Alce autem				
Infra papillas	o 7	2	o		inferiores demissiores cū sint, supra est indicatum spaciū intra has et humeros.				
Per lumbos ubi præcinctum	1	0	2	o					
Per umbilicum	1	3	7	o					
Per summum femur seu corā	1	5	2	o					
Atqz ibidem distabunt inter se se coxendices	1	1	1	o					
Per imam alium	1	5	4	o					
Per pubis initū	1	5	6	o					
Per imam pubē	o 7	6	o						
Per extre mas nates similiter	o 7	6	o						
Per sulcum feminis	o 6	9	o		Duce in exemplis expressa summa diligentia oculis sub- iectimus.				

39

laq̄ tescas p̄n
exempl̄ congredi
genia manifesto

Sinciput
Vertex
Frons
Supercilia
Nasus

Mentum
Summa scapulæ
Juguli
Summi humeri
Pectus
Alæ aduersæ
Papillæ
Infra mammas

Lumbi ubi incingunt
Umbilicus

Summum femur
seu coxa.
Ima aliud
Initium pubis
Ima pubes
Extremæ nates

Culcus feminis

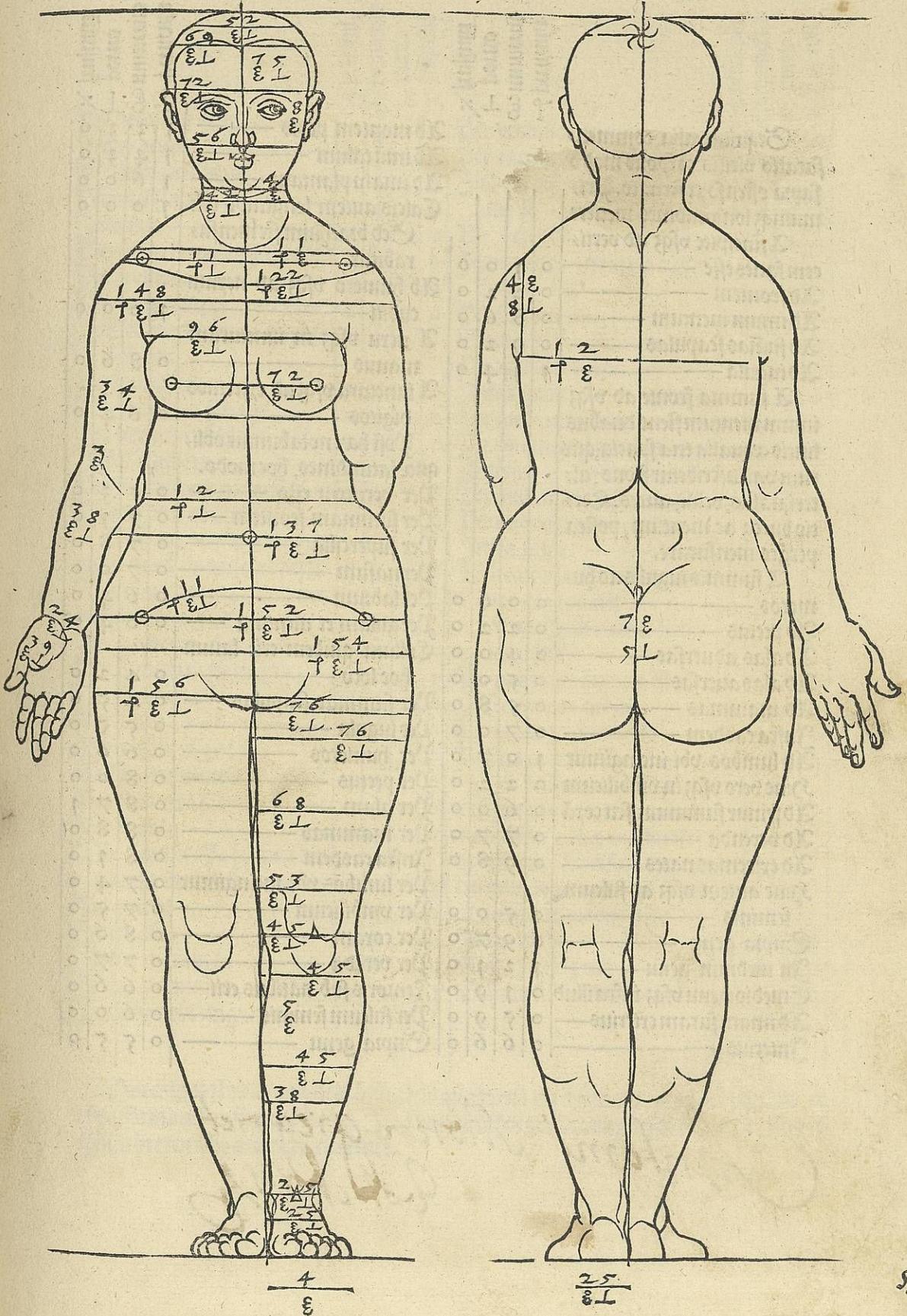
Supra genu

Medium genu
Infra genu

Imum surce extre
oris
Imum surce intre
oris

Mons pedis
Imum tali exteri
oris
Planta

7. cálculos y desdela fuente o avendanace elca hasta la plantazón. 6. pui y una $\frac{2}{3}$ A.O.
parte de dos $\frac{3}{4}$. Del resto los 3. y los $\frac{3}{4}$ del.

Sequitur alia commensuratio virilis corporis modo supra ostendo et seruato. Primumq; longitudines metiere.

A sincipite usq; ad verticem facies esse —————
Ad frontem —————
Ad inum mentum —————
Ad summas scapulas —————
Ad iugula —————
A summa fronte ad usq; inum mentum sicut duabus lineis aequalia tria spacia, quorum uni inscribetur frons, alteri, nasus, oculi, aures. Tertio bucca ac mentam, postea perges mensurare.

A summis iugulis ad humeros —————
Ad pectus —————
Ad alas aduersas —————
Ad alas auersas —————
Ad mammas —————
Infra easdem —————
Ad lumbos ubi incingimur
Hinc vero usq; in umbilicum
Ad femur sumnum seu coxa
Ad verenda —————
Ad extremas nates —————
Hinc autem usq; ad sulcum feminis —————
Supra genu —————
In medium genu —————
Emedio genu usq; infra illud —————
Ad imam suram exterius —————
Interius —————

pericula
E numeris
Portio
frustula
L
T
%

Ad montem pedis —————
Ad imum talum —————
Ad imam plantam —————
Calcis autem longitudine erit
Sed brachium sic mensurabitur.
Ab humero usq; ad nexum cubiti —————
A nexu usq; in iuncturam manus —————
A iunctura usq; ad extremos digitos —————
Post haec notabuntur oblique latitudines, hoc modo.
Per verticem esto —————
Per summam frontem —————
Per supercilia —————
Per nasum —————
Per labrum —————
Per gulam et mentum —————
Collum quidem erit latum
hoc loco —————
Per summas scapulas —————
Per iugula —————
Per humeros —————
Per pectus —————
Per alam —————
Per mammam —————
Infra easdem —————
Per lumbos ubi incingimur —————
Per umbilicum —————
Per coxam —————
Per vereda —————
Femoris sub natibus erit —————
Per sulcum feminis —————
Supra genu —————

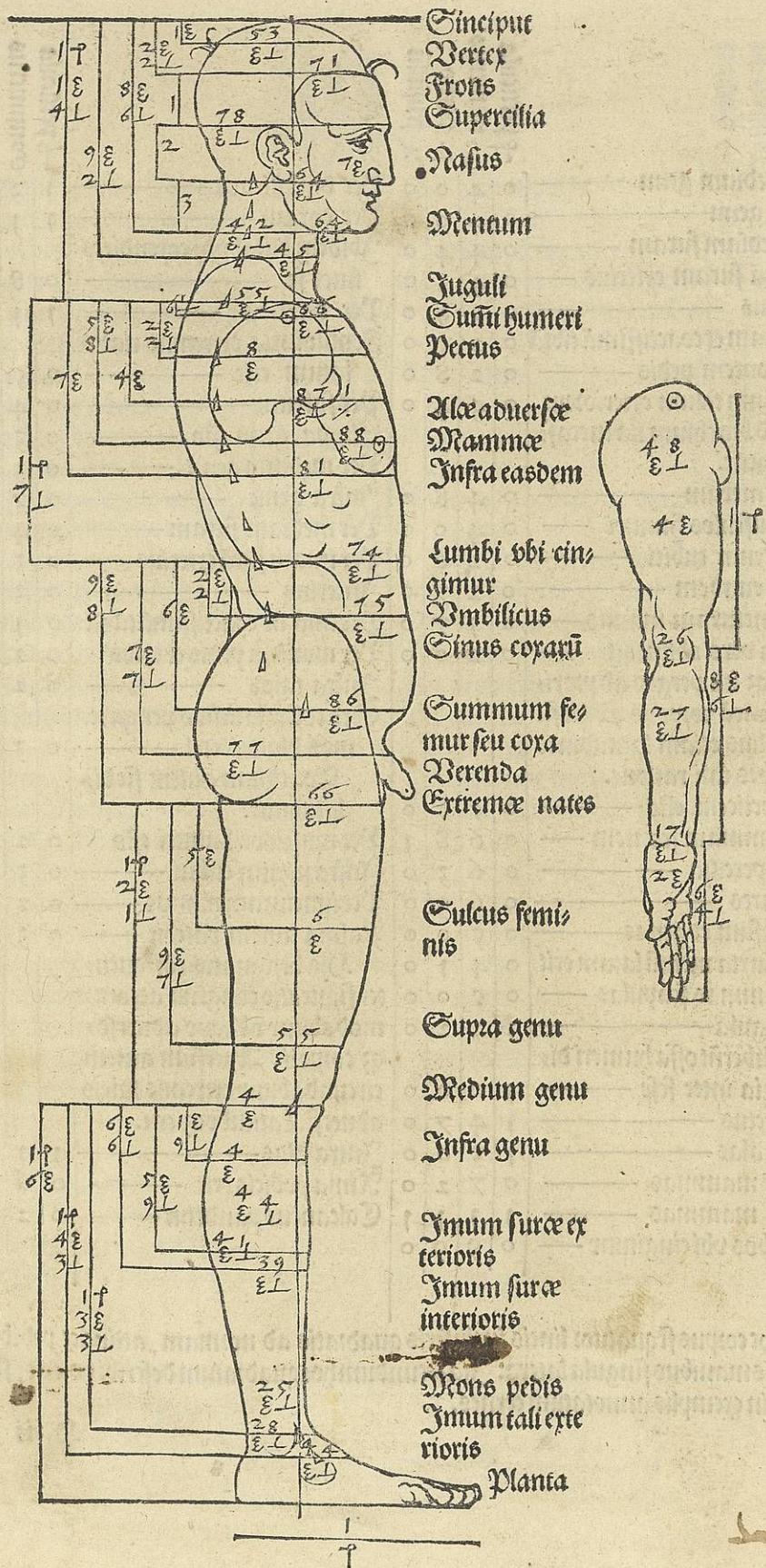
pericula
E numeris
Portio
frustula
L
T
%

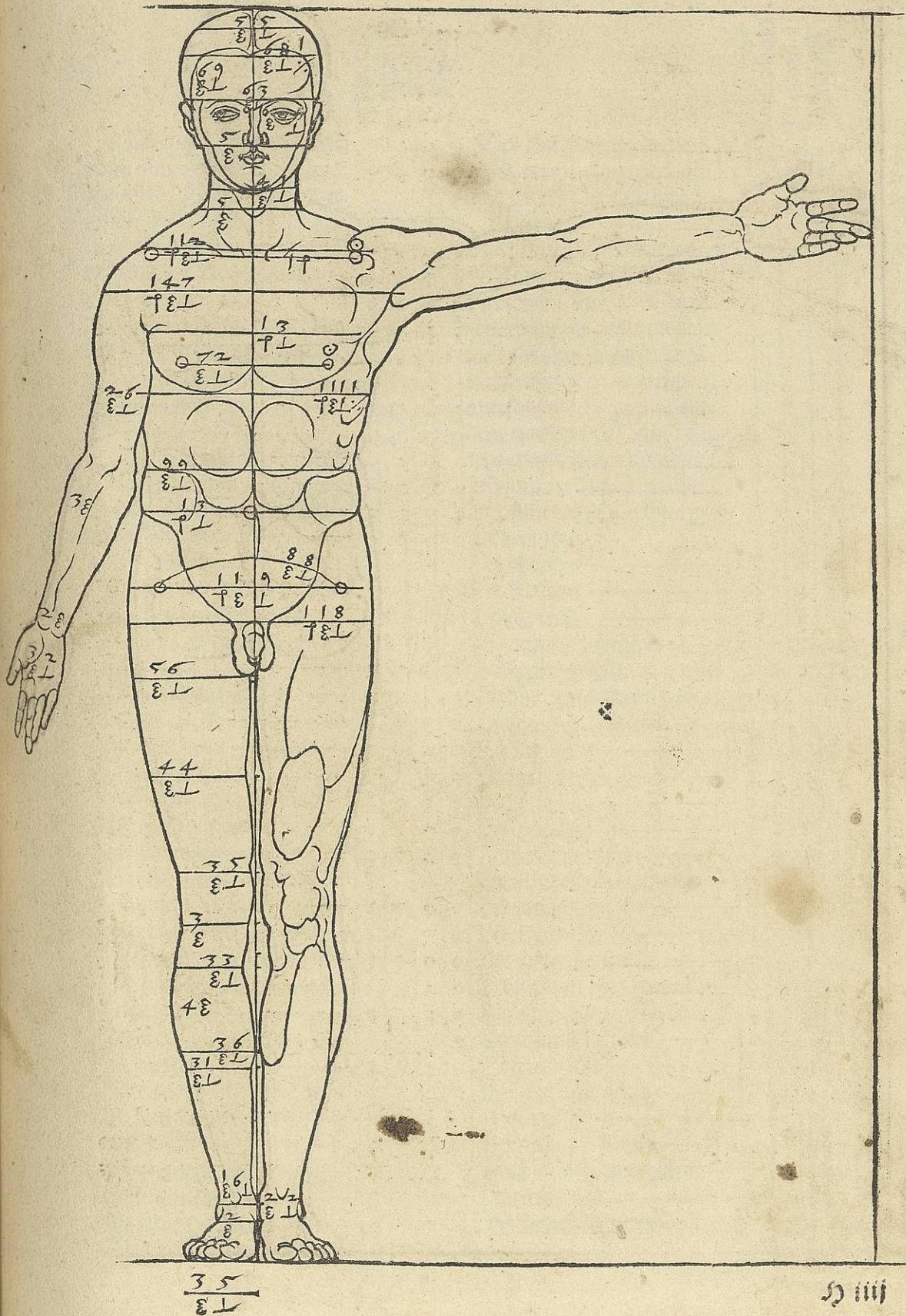
*Antemi' Mosen gregorii
et dicitur*

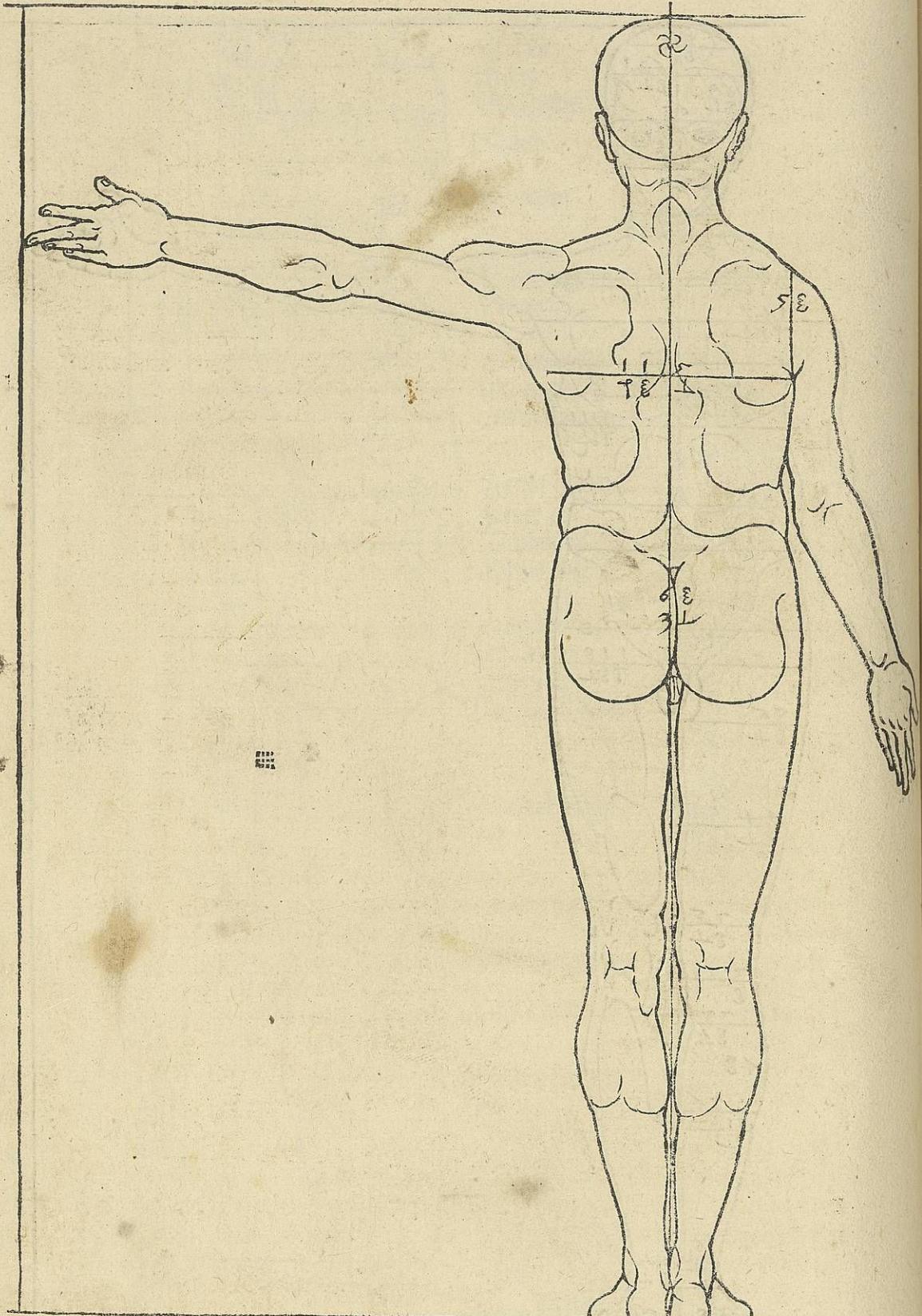
	$\frac{1}{\text{peripheria}}$	$\frac{\text{numeris}}{\Sigma}$	$\frac{\text{portio}}{\text{frustulis}}$		$\frac{1}{\text{peripheria}}$	$\frac{\text{numeris}}{\Sigma}$	$\frac{\text{portio}}{\text{frustulis}}$	
Per medium genu	0	4	0	0	Per umbilicum	1	3	0
Infra genu	0	4	0	0	Per coram	1	1	9
Per medium suram	0	4	4	0	Ibidemqz distabunt coxendices inter se	0	8	8
Per imam suram exterius	0	4	1	0	Per verenda	1	1	8
Interius	0	3	9	0	Femur iuxta extremas nates latum erit	0	5	6
Per imam et coactissimam tibiā	0	2	5	0	Per sulcum	0	4	4
Per montem pedis	0	2	8	0	Supra genu esto	0	3	5
Per imum talum exteriorem Sed brachium ita incrassat sabitur.	0	4	4	0	Per medium genu	0	3	0
Per humerum	0	4	8	0	Infra genu	0	3	3
Per musculos humeri	0	4	0	0	Per medium suram	0	4	0
Per nexum cubiti	0	2	6	0	Per imam suram exterius	0	3	6
Infra eundem	0	2	7	0	Interius	0	3	1
Per iuncturam manus	0	1	7	0	Per imam ac coactissimam tibiā	0	1	6
Palma vero obtinebit	0	2	0	0	Per montem pedis et talos	0	2	2
Atqz ita perges ad proximam lineā corporis aduersi. Atqz illius etiam latitudines perscribes tali ratione.					Infra talos	0	2	0
Per verticem esto	0	5	5	0	Sed calcis latitudo per extre mos digitos erit	0	3	5
Per summam frontem	0	6	8	1	Brachium autem sic dis latabitur.			
Per supercilia	0	6	3	0	Per musculos humeri esto	0	2	6
Per aures	0	6	9	0	Infra nexum cubiti	0	3	0
Per nasum et genas	0	5	0	0	Per iuncturam manus	0	2	0
Collum iuxta mentū latum erit	0	4	1	0	Palma autem patetbit	0	3	2
Per summas scapulas	0	5	0	0	His designatis cōsequen ter figuratio congrua accom modabitur obliquo aduerso qz corpori. Quersum autem			
Per jugula	1	1	2	0	circundabitur extremis lineis aduersi. Latitudo qz erit.			
Vbi suberūt ossa humeri di stantia inter seſe	1	0	0	0	Intra alas	1	1	5
Per pectus	1	4	7	0	Intra mammas	0	6	3
Infra alas	1	3	0	0	Infra mammas	0	2	0
Infra mammas	0	7	2	0	Calcaneus pandetur			
Perlubros vbi cingimur	0	9	9	0				

Hoc corpus si quatuor lineis inclusis quadratis ad normam, attinget pedibus, et expassis manibus singula latera. Ita secundum hoc quadratum describi poterit, sicut et ipsum in exemplis annotatum cernes.

7. cabecas. 6. pie. 3. rostros yun². yon run de ares en yao wu shou.

$\frac{2}{3}$

De Brachia et membris

Hunc corpori virili in sequentibus adiungam conueniens muliebre. Quod quidem et ipsum simili ratione iuxta primam propositarum trium litterarum per longitudinem mettere hoc pacto.

A sincipite usque ad verticem est
Ad frontem summam —————
Ad imum mentum —————
Ad summos humeros —————
Ad ingula —————

Intra summam frontem et imum mentum designabis tria aequalia spacia lineis duabus, horum supremo includes frontem, medio nasum, et oculos, infimo buccam et mentem. Atque ita mensurare perges. A ingulis ad summum pectus esto —————

Ad alas aduersas —————
Ad alas auersas —————
Ad papillas —————
Infra mammas —————
Ad lumbos ubi præcingunt —————
Hinc vero usque ad umbilicum —————
Ad summum femur seu coxa —————
Ad pubis initium ubi sit bifidus corpus —————
Ad imam pubem —————
Ad extremas nates —————
Sed hinc usque ad sulcum femininis —————
Supra genu —————
In medium genu —————
Hinc autem usque infra genu —————
Ad imam suram exterius —————
Interius —————
Ad montem pedis —————
Ad imum talum —————
Ad imam plantam —————
Longitudo autem calcis erit

pericula
numeris
portis
summis
E 1%

o 1 0 0
o 2 4 0
o 8 6 0
1 1 0 0
1 2 0 0
o 1 5 0
o 3 4 0
o 4 0 0
o 6 0 0
o 7 4 0
1 1 6 0
o 1 9 0
o 6 3 0
o 9 1 0
1 0 0 0
1 1 0 0
o 2 6 2
o 7 7 0
1 0 1 0
o 2 0 0
o 6 3 0
o 7 4 0
1 2 7 0
1 3 5 0
1 5 3 0
o 9 8 0

Sed brachium ita mettere
Ab humero in cubiti nexus esto
E nexus usque in iuncturam manus —————

Eiunctura ad extremos digitos
Atque ita notatis partium altitudine transuersis lineis iuxta primam quidem propositam oblique staturee linea traductisq; et in aduersam et auersam ex illis quantu qui dem requireretur, tum deinceps et latitudines notabuntur, primumq; oblique imaginis que sunt densitates. Esto igitur latitudo.

Per verticem —————
Per frontem —————
Per supercilia —————
Per nasum et cervicem —————
Per supius labii iteq; cervicem —————
Collum iuxta mentem habeat —————
Per summos humeros —————
Per ingula —————
Per pectus —————
Per alam —————
Per papillas —————
Infra mammas —————
Per lumbos ubi incingunt —————
Per umbilicum —————
Per coxam —————
Per pubis initium —————
Per imam pubem et nates —————
Femur sub natibus habet —————
Per sulcum femininis —————
Supra genu —————
Per medium genu —————
Infra genu —————
Per medianam suram —————
Per imam suram exterius —————
Interius —————
Per imam et coactissimam tibiam —————

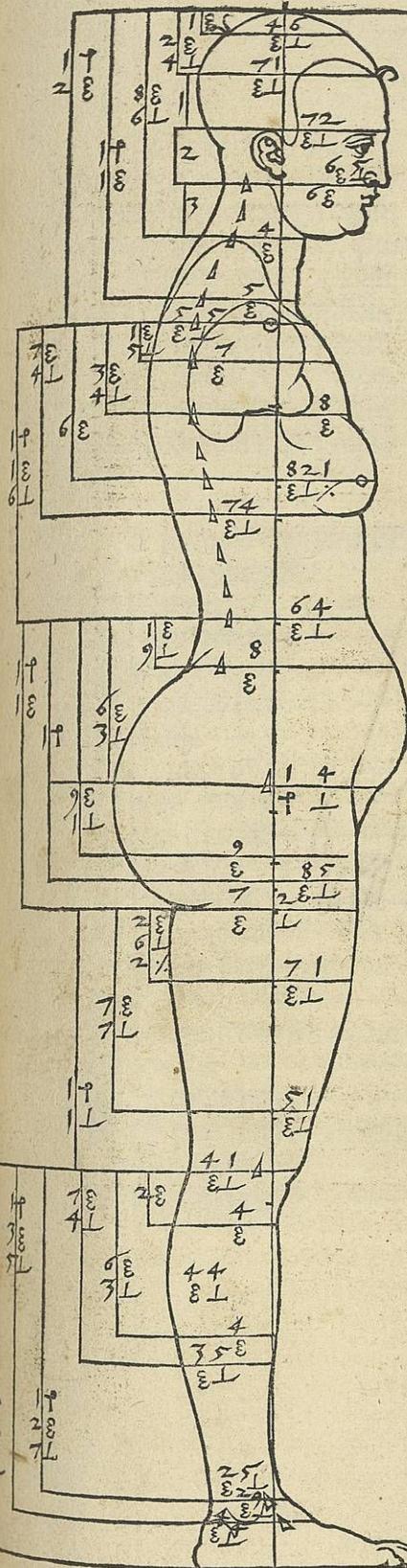
pericula
numeris
portis
summis
E 1%

1 0 0 0
o 7 6 0
o 6 2 0
o 4 6 0
o 7 1 0
o 7 2 0
o 6 5 0
o 6 0 0
o 4 0 0
o 5 0 0
o 5 5 0
o 7 0 0
o 8 0 0
o 8 2 1
o 7 4 0
o 6 4 0
o 8 0 0
1 0 4 0
o 9 0 0
o 8 5 0
o 7 2 0
o 7 1 0
o 5 1 0
o 4 1 0
o 4 0 0
o 4 4 0
o 4 0 0
o 3 5 0
o 2 5 0

	pericula	numeris	portio	frustis		pericula	numeris	portio	frustis	
	T	E	L	X		T	E	L	X	
Per montem pedis	0	2	9	0	Femur iuxta imam pubem la-	0	7	0	0	
Per talum imū exterius	0	4	4	0	tum erit	0	6	7	0	
Brachij autē latitudo erit talis.					Idem iuxta extremas nates	0	6	2	0	
Per humerum	0	4	4	0	Per sulcum feminis	0	6	4	0	
Sub alis per musculos	0	3	8	0	Supra genu	0	4	4	0	
Per nexū cubiti	0	2	7	0	Per medium genu	0	4	0	0	
Infra illum per cubitum	0	2	6	0	Infra genu	0	3	8	0	
Per manus iuncturam	0	1	5	0	Per medianam suram	0	4	0	0	
Palma autē habebit	0	1	8	0	Perimam surā exterius	0	3	5	0	
Post haec iuxta secundam propositam lineam aduersae imaginis latitudines sic de- scribes.					Interius	0	3	0	0	
Per uerticē latitudo ducatur	0	4	8	0	Perimam et coartissimā tibiā	0	1	7	0	
Per frontē	0	6	5	0	Per talos	0	2	0	0	
Per supercilia	0	6	0	0	Infra eosdem	0	1	8	0	
Per aures	0	6	5	0	Calcis autem latitudo per ex- tremos digitos erit	0	3	4	0	
Vernasum et genas	0	4	9	0	His addatūr brachij aduer- si latitudines.					
Collum iuxta imum mentum obtineat	0	3	8	0	Per musculos esto	0	2	9	0	
Per summos humeros esto	1	0	2	0	Supra nexū cubiti	0	1	5	0	
Per ingula	1	2	2	0	Infra eundem per cubitum	0	2	9	0	
Atqz ibidem distabunt inter se humeri ossa	0	9	3	0	Per manus iuncturam	0	1	9	0	
Per pectus et humeros	1	3	9	0	Palma autem explanabitur	0	3	0	0	
Intra alas	0	9	0	0						
Intra papillas	0	7	4	0	His peractis figuratiōnē huius etiam corporis notatio- nibus accommodabis, scut de- cebit obliquā aduersamqz sta- turam. Sed auersam circū- duces extremis auersae lineis.					
Infra māmas	0	9	9	0	Ceterum spacium altitudi- nis intra ingula et alas auer- sus, supra indicatum est. Sed					
Per lumbos vbi incingūt	0	9	3	0	latitudo intra alas erit	1	0	8	0	
Per umbilicum	1	2	6	0	Sed podicis rima obtinebit	0	6	6	0	
Per summū femur seu coram	1	4	0	0	Calcaneus patebit	0	1	8	0	
Atqz ibi inter se distabunt coxendices in perpendiculari su- pra talum exteriorem	1	0	0	0						
Supra pubem vbi fit corpus	1	3	8	0	Heec omnia et ipsa exem- plis subiectis explanauimus.					
bifidum										

cabeccas. 7. mens. 1. §. rotulus 9. ½.

44

Sinciput
Vertex
Frons
Supercilia

Nasus
Mentum

Suam hæri
Juguli
Pectus

Aleæ

Papillæ
Infra mam
mas

Libi ubi in
cingunt
Umbilicus

Sinus cora
rum

Initium pubis
Ima pubes

Extremæ na
tes

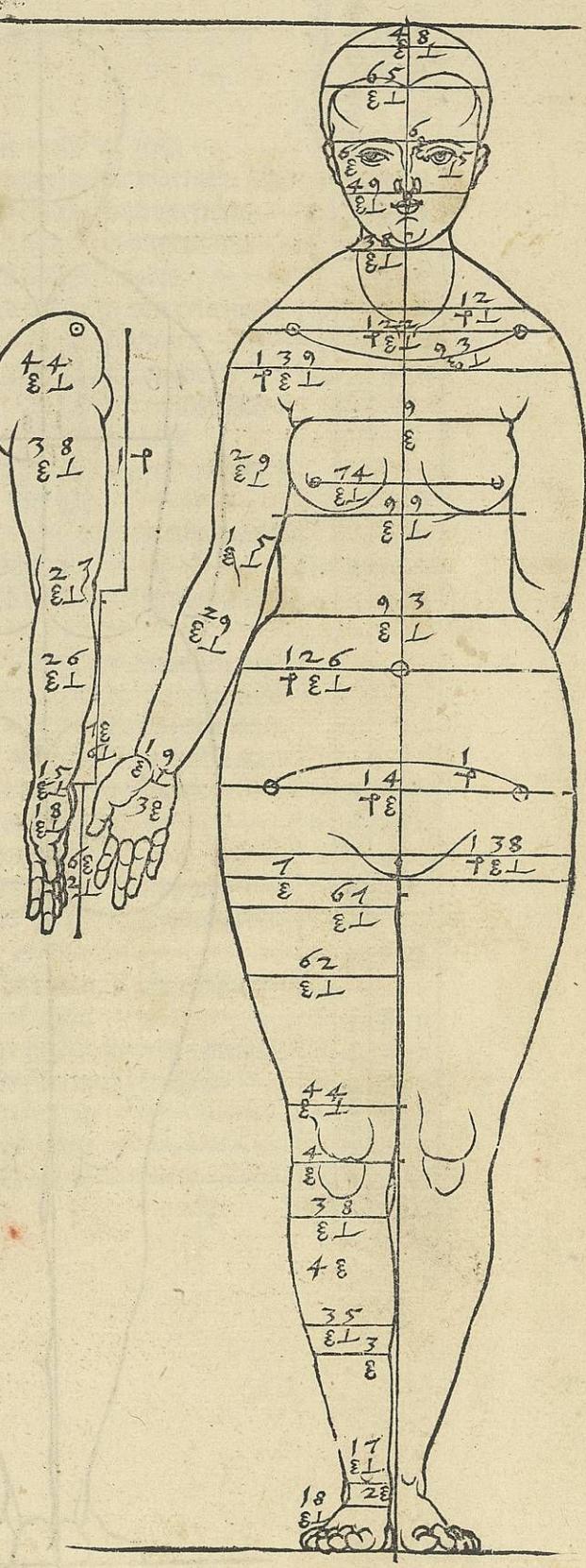
Sulcus semi
nis

Supra genu

Mediū genu
Infra genu

Imū surce
exterioris
Imū surce
interioris

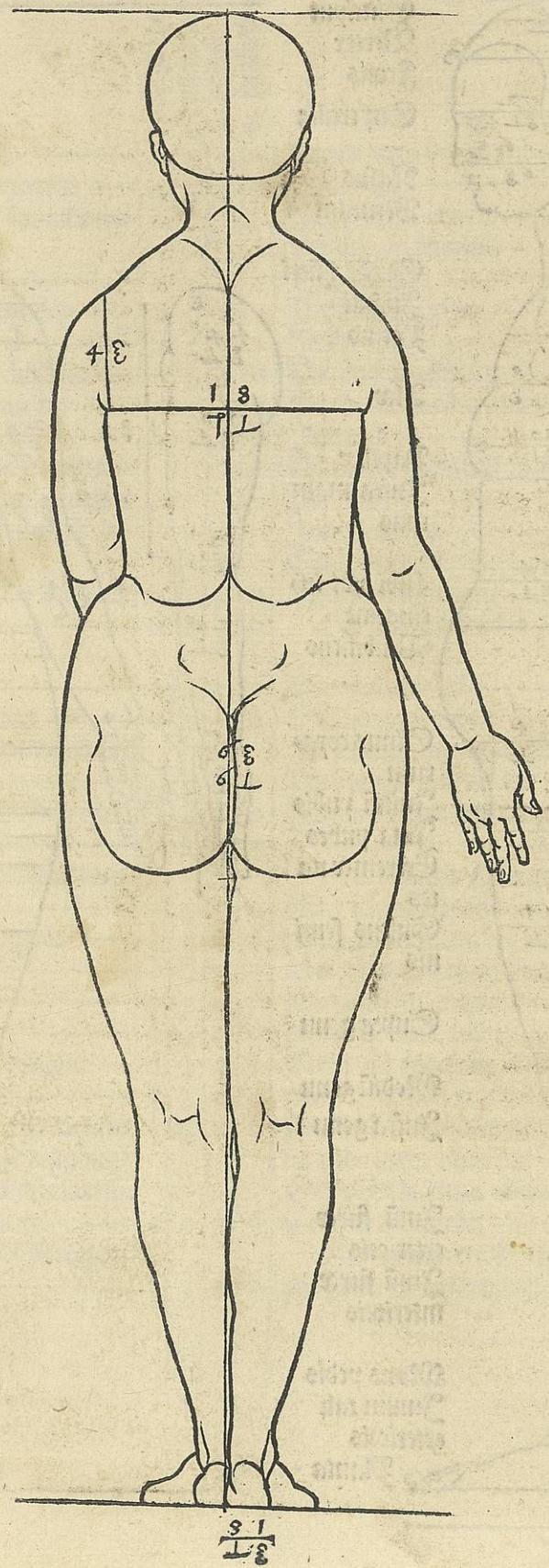
Mons pedis
Imum tali
exterioris
Planta

Pl. 6.

9 8
E

3 4
E

	pericula	numeris	portio	frustulis		pericula	numeris	portio	frustulis
In sequentibus aliud diuersumq; a superioribus corpus virile a nobis describetur, seruato modo superiori. Primumq; de longitudine partium, quae est altitudo pectipiam, conscribenda quidem iuxta lineam primam obliqui corporis, traducenda tamen et ad alias quantum scilicet requiretur.					In medium genu —	1 1 6 0			
A principio usq; ad verticem longitudine fiat.	o o 7 0				E genu medio usq; infra illud	o 1 7 0			
Ad frontem —	o 1 4 0				Ad imum surce exterioris —	o 6 2 1			
Ad imum mentum —	o 7 8 0				Ad imum surce interioris —	o 7 0 0			
Ad summas scapulas —	o 8 4 0				Ad montem pedis —	1 4 3 0			
Ad summos humeros —	1 0 0 0				Ad imum talum exteriorem —	1 5 0 0			
Ad jugula —	1 0 6 0				Ad imam plantam —	1 6 8 0			
Hinc autem ad pectus —	o 2 7 0				Calcis autem longitudo erit Brachium autem facies tali longitudine	o 9 3 0			
Ad alas aduersas —	o 3 5 0				Ab humero usq; ad nexus cu- biti esto —	1 1 2 0			
Ad alas auersas —	o 4 3 0				E nexus usq; in iuncturam manus —	o 8 0 0			
Ad mammas —	o 5 0 0				E iunctura ad extremos digitos	o 6 5 0			
Infra easdem —	o 6 2 0				Atq; ita altitudine desi- gnata exquiruntur et latitudi- nes ac densitates hoc modo.				
Ad imum thoracem —	o 7 5 0				Caput oblique imaginis esto densum per verticem —				
Ad lumbos ubi incingimur	1 1 0 0				Per frontem —	o 4 7 0			
Hinc vero ad umbilicum —	o 1 9 0				Per supercilia —	o 6 0 0			
Ad summum femur seu coxam	o 5 9 0				Per nasum et tempora —	o 7 2 0			
Ad verenda —	o 7 3 0				Per labrum superius et cer- vicem —	o 6 1 0			
Ad extremas nates —	1 0 0 0				Collum autem iuxta mentum obtineat —	o 5 7 0			
Ab extremis natibus ad ful- cum feminis —	o 4 5 0				Per summas scapulas ducatur —	o 3 8 0			
Ad usq; supra genu —	o 9 0 0				Per summos humeros —	o 4 0 0			
					Per jugula —	o 4 5 0			
					Per pectus —	o 4 9 0			
					Per alam —	o 7 0 0			
						o 7 7 0			

	pericula	numeris	portio	perficiā		pericula	numeris	portio	perficiā
	♀	Σ	L	X		♀	Σ	L	X
Per mammas	○	7	9	○	Per frontem medianam	○	6	2	○
Infra easdem	○	7	7	○	Per supercilia	○	6	0	○
Per imum thoraca	○	7	8	○	Per aures	○	6	4	○
Per lumbos vbi cingimur	○	6	4	○	Per nasum et genas	○	4	8	○
Per umbilicum	○	6	5	○	Collum iuxta mentum occu-				
Per coxam	○	7	6	○	pabit	○	3	7	○
Per verenda	○	7	0	○	Per summas scapulas esto	○	4	2	○
Femur sub natibus habeat	○	5	7	○	Per summos humeros	○	9	5	○
Pavloqz inferius	○	5	5	○	Per ingula	1	1	3	1
Per sulcum feminis esto	○	5	5	○	Ibidemqz ossa humerorum				
Supra genu	○	4	0	○	distabunt inter se	○	9	6	○
Per medium genu	○	3	6	○	Per pectus et humeros duca-				
Infra genu	○	3	6	○	tur	1	4	0	○
Per medianam suram	○	4	0	○	Inter alas	○	9	7	○
Per imam suram exterius	○	3	6	○	Intra mammas	○	6	5	○
Interius	○	3	3	○	Per imum thoracem	1	0	2	○
Per imam tibiam vbi fiet co-					Per lumbos vbi incingūt	○	9	2	○
actissima	○	2	2	○	Per umbilicum	○	9	7	○
Per montem pedis	○	2	5	○	Cæterum intra lumbos				
Per imum talum exteriorem	○	3	6	○	et umbilicum caro nonnihil				
Brachium autem sic ad-					quasi extumescens describe-				
densebitur.					tur, erit igitur ibilatudo	○	9	9	○
Per humeros	○	4	1	○	Per coxam	1	8	0	1
Sub alis per musculos	○	3	6	○	Ibidemqz coxendices dista-				
Per nexus cubiti	○	2	5	○	bunt inter se	○	7	9	○
Infra eundem per cubitum					Per vereda latitudo signetur	1	0	7	○
similicer	○	2	5	○	Femoris aut sub natibus	○	4	8	○
Per iuncturam manus	○	1	4	○	Per feminis sulcum	○	4	0	○
Palma autem obtinebit	○	1	7	○	Supra genu	○	3	2	○
Post haec describantur la-					Per medium genu	○	3	0	○
titudines aduersi corporis.					Infra genu	○	3	0	○
Per verticem esto latitudo	○	4	5	○	Per medianam suram	○	3	7	○
Per frontem	○	5	8	○	Per imam suram exterius	○	3	2	○
					Interius	○	2	8	○

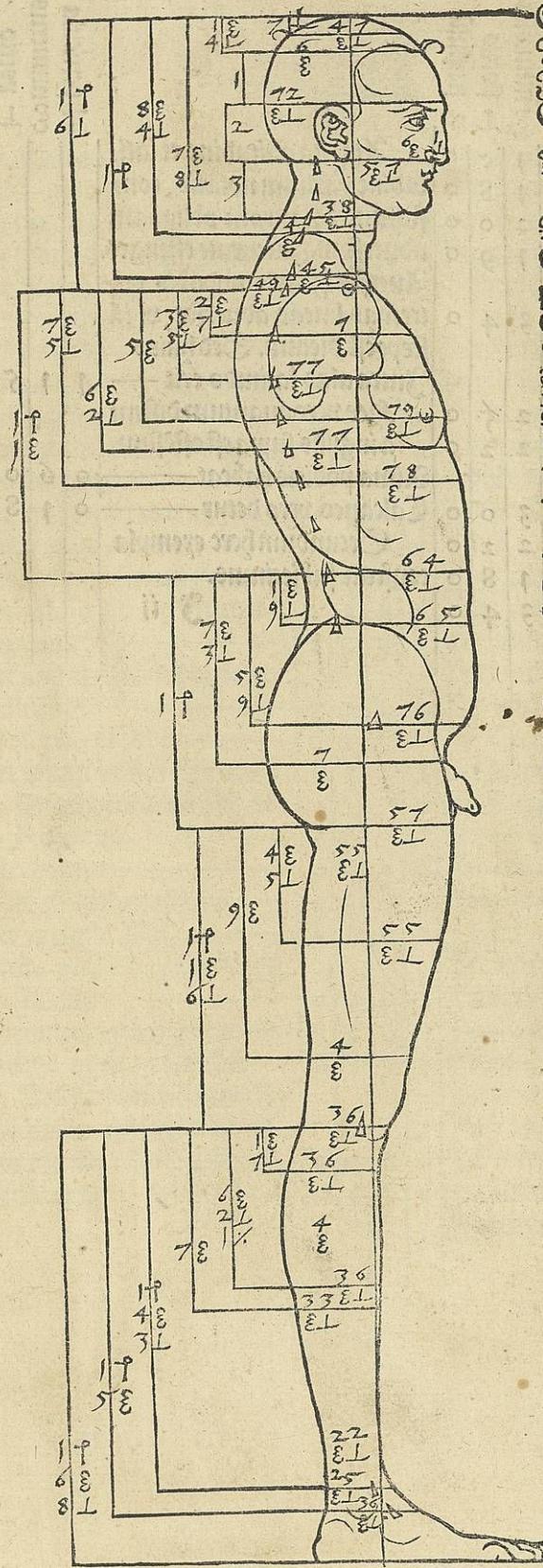
19

46.

	$\frac{\text{pericula}}{\text{per}} \text{ et } \frac{\text{numeris}}{\text{E}}$	$\frac{\text{portio}}{\text{L}}$	$\frac{\text{frustis}}{\%}$		$\frac{\text{pericula}}{\text{per}} \text{ et } \frac{\text{numeris}}{\text{E}}$	$\frac{\text{portio}}{\text{L}}$	$\frac{\text{frustis}}{\%}$
Per imam et coactissimam tibiam	o 1	5	o				
Per montem pedis ——————	o 1	8	o	Atqz ita altitudine et lati-			
Per talos ——————	o 2	0	o	tudine partium notatis, con-			
Infra eosdem ——————	o 1	9	o	sequenter figuram obliquam			
Sed calcis per extremos digi-				aduersamqz accurate effinges.			
tos latitudo erit ——————	o 3	4	o	Auersoeqz accommodabis ex-			
Sequitur brachij aduersi				tremas lineas aduersoe, ut iā			
latitudo.				scepe est dictum. Sed huius			
Per musculos esto ——————	o 2	5	o	Intra alas latitudo erit ——————	1	1	5 0
Supra nexus cubiti ——————	o 2	2	o	Hoc vero quantum distent			
Infra eundem per latum cui-				a iugulis supra est ostesum.			
bitum ——————	o 3	0	o	Rima podicis habeat ——————	o	6	0 0
Pauloqz inferius ——————	o 2	2	o	Calcaneo vero detur ——————	o	1	8 0
Per manus iuncturam ——————	o 1	8	o	Secundum hoc exempla			
Palma autem explicabitur	o 3	4	o	confecta subiecimus.			
				I ii			

cabeza 8. 7 m. rostro.

rostro 9. yun. 3.

Sinciput
Vertex
Frons
Supercilia
Nasus

Mentum
Summæ scæ
pulce
Sutti humeri
Juguli
Pectus
Mammæ
Infra mamas
Imus thorax

Lumbi ubi in
cingimur
Umbilicus

Summum fe
mur, ea est coxa
Verenda
Extremæ nates

Sulcus semi
nis

Supra genu

Medium genu

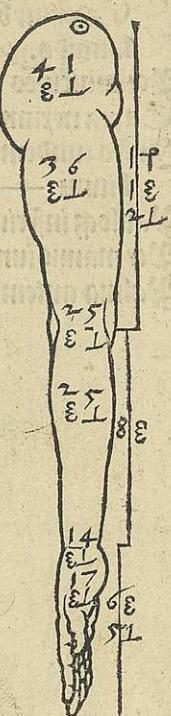
Infra genu

Ima sura exte
rius
Intercius

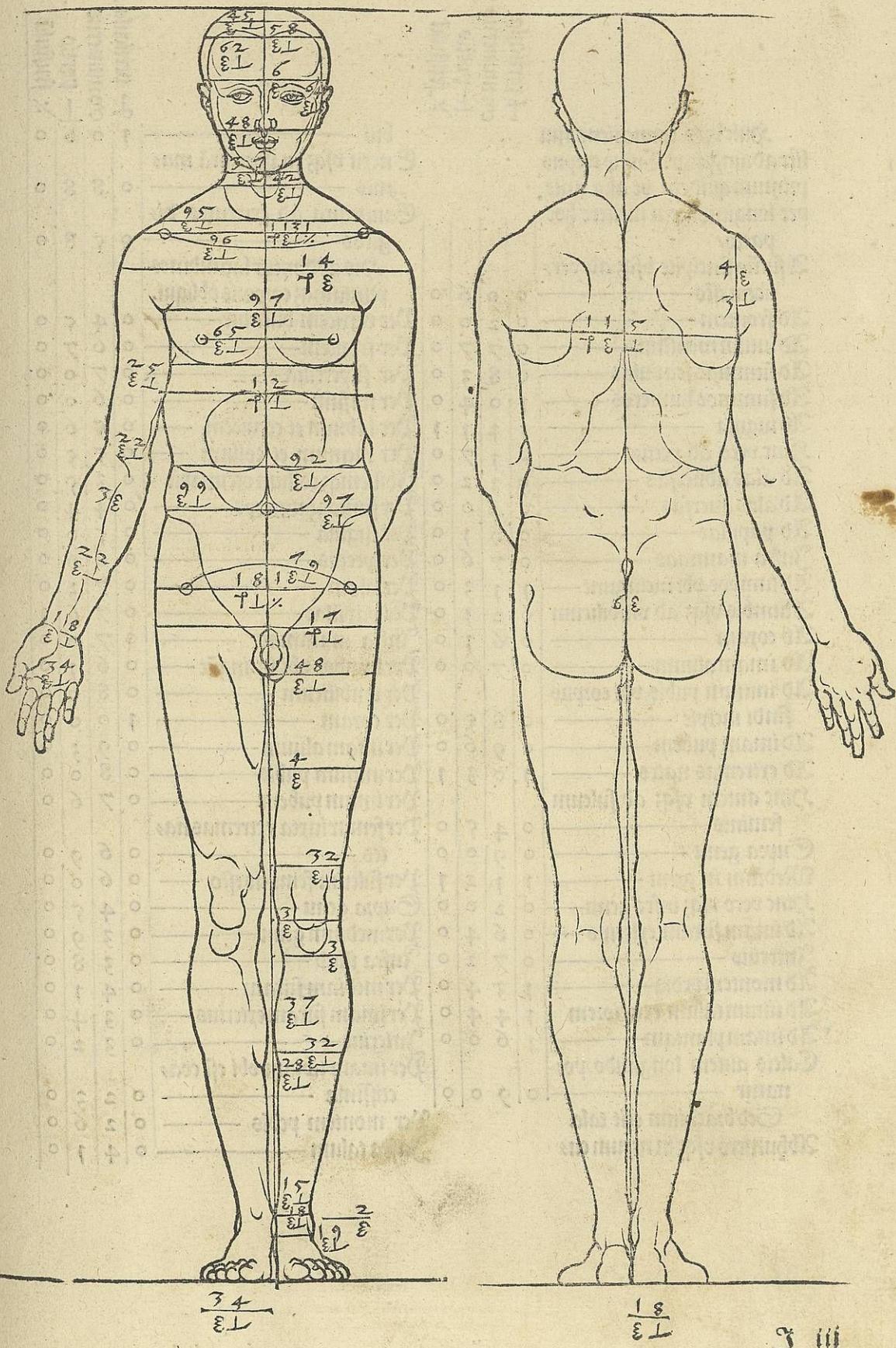
Mons pedis
Imus talus ex
terior
Planta

6 pies y 4 9 láminas 9 3
8 1

de una pieza falsa para 7. menor
y numeroso 1.

47

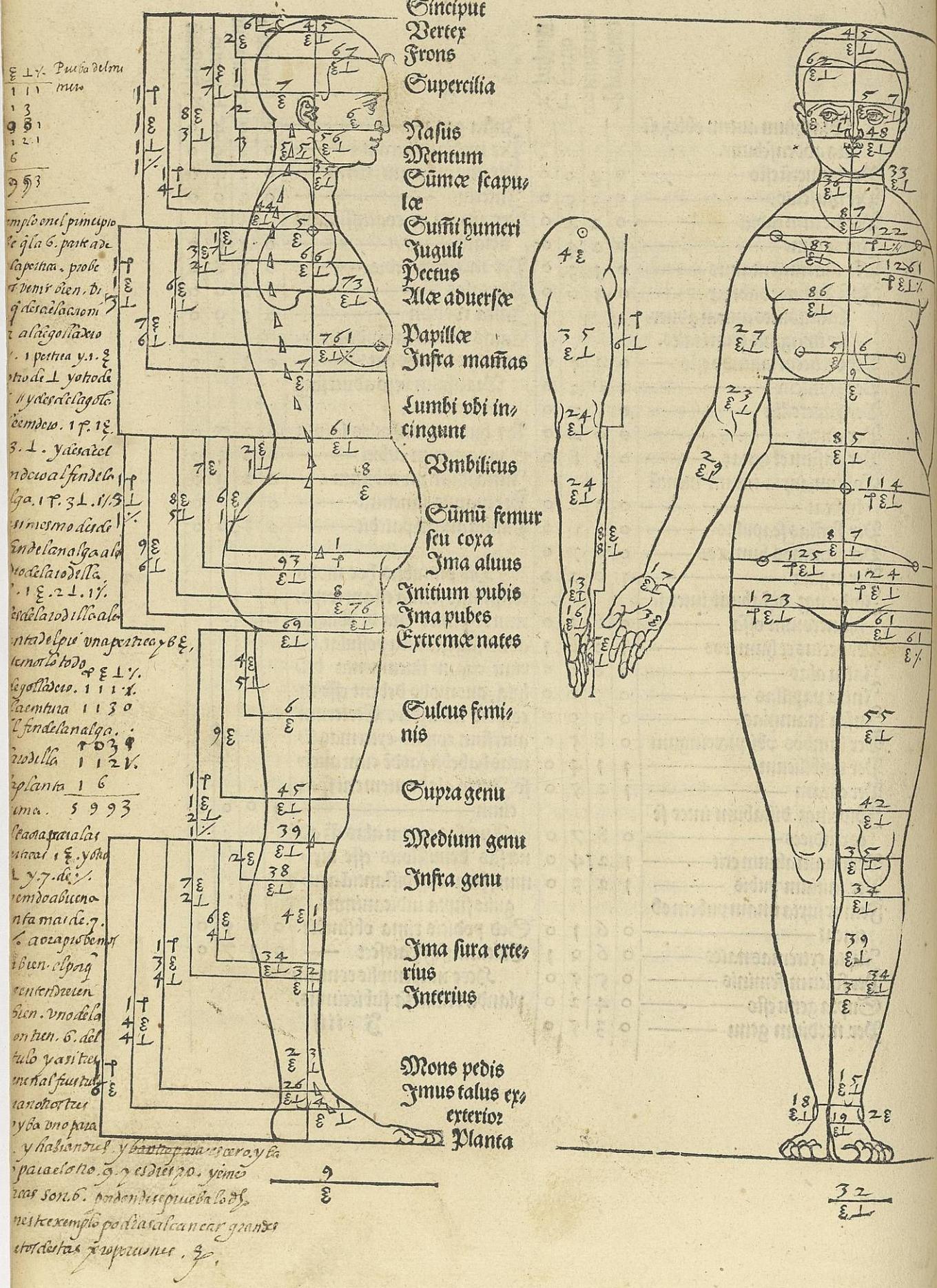
Huic viro conueniens mulier adiungatur. Cuius corpus primum quidem ut alia ante, per longitudinem mettere hoc pacto.

Absummo sincipite usq; ad verticem esto	0	0	6	0
Ad frontem	0	2	0	0
Ad inum mentum	0	7	7	0
Ad summas scapulas	0	8	3	0
Ad summos humeros	1	0	4	0
Ad iugula	1	1	1	1
Hinc vero ad pectus	0	1	7	0
Ad alas aduersas	0	3	2	0
Ad alas auersas	0	4	0	0
Ad papillas	0	6	1	0
Infra mammas	0	7	6	0
Ad lumbos vbi incingunt	1	1	3	0
Ad lumbis usq; ad umbilicum	0	2	1	0
Ad coxam	0	6	1	0
Ad imam aluum	0	7	0	0
Ad initium pubis vbi corpus findi incipit	0	8	5	0
Ad imam pubem	0	9	6	0
Ad extremas nates	1	0	3	1
Hinc autem usq; ad sulcum feminis	0	4	5	0
Supra genu	0	9	0	0
Medium in genu	1	1	2	1
Hinc vero usq; infra genu	0	2	0	0
Ad imam suram exterius	0	6	4	0
Interius	0	7	2	0
Ad montem pedis	1	3	4	0
Ad inum talum exteriorem	1	4	4	0
Ad imam plantam	1	6	0	0
Calcis autem longitudo po- natur	0	9	0	0
Sed brachium erit tale. Abhumero usq; in nenum cu-				

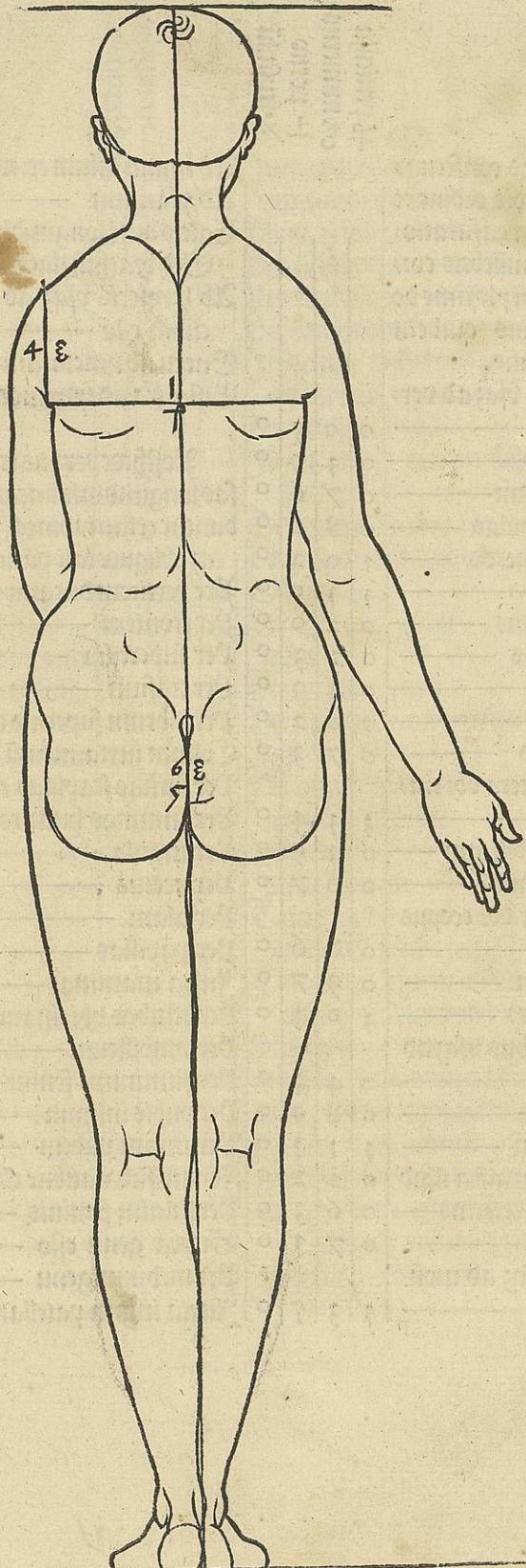
pericula
et numerus
portio
frustis

biti				
E nexus usq; in iuncturā ma- nus	1	0	6	0
E iunctura ad extremos di- gitos	0	8	8	0
His addantur latitudines primumq; corporis obliqui.	0	5	8	0
Per verticem ducatur	0	4	5	0
Per frontem	0	6	7	0
Per supercilia	0	7	0	0
Per nasum	0	6	0	0
Per labrum et ceruicem	0	5	6	0
Per mentum et collum	0	5	5	0
Ibidemq; collum occupabit	0	3	5	0
Per summos humeros	0	4	4	0
Per iugula	0	5	0	0
Per pectus	0	6	6	0
Per alam	0	7	3	0
Per papillas	0	7	6	1
Infra mammas	0	7	0	0
Per lumbos vbi incingūt	0	6	1	0
Per umbilicum	0	8	0	0
Per coxam	1	0	0	0
Per imam aluum	0	9	3	0
Per initium pubis	0	8	0	0
Per imam pubem	0	7	6	0
Per femur iuxta extremas na- tes	0	6	9	0
Per sulcum feminis esto	0	6	0	0
Supra genu	0	4	5	0
Per medium genu	0	3	9	0
Infra illud	0	3	8	0
Per medianam suram	0	4	1	0
Per imam suram exterius	0	3	4	0
Interius	0	3	2	0
Per imam tibiam vbi est coa- ctissima	0	2	3	0
Per montem pedis	0	2	6	0
Infra talum	0	4	1	0

	Σ	Σ	Σ	Σ
	pericula	numeris	portio	frustis
Brachium autem obliquum ita addensebitur.
Per humerū esto	○	4	○	○
Per musculos	○	3	5	○
Per nexus cubiti	○	2	4	○
Infra hunc	○	2	4	○
Per iuncturā manus	○	1	3	○
Ipsi Palmœ dabitur Latitudines autem aduers se imaginis erunt tales.	○	1	6	○
Per verticem latitudo estio	○	4	5	○
Per frontem	○	6	2	○
Per supercilia	○	5	7	○
Per aures	○	6	4	○
Per nasum et genas	○	4	8	○
Collum iuxta imum mentū habeat	○	3	3	○
Per summas scapulas	○	3	6	○
Per summos humeros	○	8	7	○
Per iugula	1	0	2	2
Ibidemqz distabunt inter se humororum ossa	○	8	3	○
Perpectus et humeros	1	2	6	1
Intra alas	○	8	6	○
Intra papillas	○	5	6	○
Infra mammas	○	9	0	○
Per lumbos ubi præcingunt	○	8	5	○
Per umbilicum	1	1	4	○
Per coxam	1	2	5	○
Ibidemqz distabunt inter se coxendices	○	8	7	○
Per imam aluum erit	1	2	4	○
Per initium pubis	1	2	3	○
Femur iuxta imani pubem ob tineat	○	6	1	○
Juxta extremas nates	○	6	0	1
Per sulcum feminis	○	5	5	○
Supra genu esto	○	4	2	○
Per medium genu	○	3	5	○
Infra genu
Per medium suram
Per imam suram exterius
Interius
Per imam et coactissimam tibiam
Per montem pedis
Per talos
Infra eosdem
Calcis autem latitudo per ex tremos digitos erit
Brachium vero aduersum ita facies.
Per humeri musculos latum	○	2	7	○
Supra nexus cubiti	○	2	3	○
Infra illum per cubitum	○	2	9	○
Per manus iuncturā	○	1	7	○
Palma autem patebit	○	3	0	○
His omnibus hoc modo constitutis forma etiam corpo rum exprimet, ita ut obliqua adversaque statuta postulat. E runt etiam lineamenta bel lula, quomodo debent esse in corpo muliebri. Exterum auersum corpus extremas li neas habebit easdē cum auer so. Intra alas autem erit spa cium	1	0	0	0
Auersas autem alas qz ad uersas demissiores esse dixi mus, harumqz distantia a iu gulis supra indicavimus. Sed podicis rima obtinebit Calcaneusqz patescat	○	6	5	○
Hece in exemplis contem planda vniuersa subiecimus.	○	1	7	○
I iiii				

49.

17
ε

In sequentibus conserua
to quidem superiore ordine et
modo aliam commensuratio
nem exponam multebris cor
poris, adiungendi proxime de
scripto virili. Cuius quidem
longitudo sit talis.
A sincipite summo usq; ad ver
ticem esto —
Ad frontem —
Ad inum mentum —
Ad summas scapulas —
Ad summos humeros —
Ad iugula —
Aiugulis ad pectus —
Ad alas aduersas —
Ad alas auersas —
Ad papillas —
Infra mammas —
Ad lumbos seu latera vbi cin
gunt —
Hinc vero ad umbilicum —
Ad summum femur —
Ad pubis initium vbi corpus
fit bifidum —
Ad imam pubem —
Ad extremas nates —
Ab extremis natibus usq; ad
sulcum feminis —
Supra genu —
Ad medium genu —
E medio genu usq; infra illud
Ad imam suram exterius —
Interius —
E medio genu usq; ad mon
tem pedis —

pericula
et numerus
portio
frustula

○ ○ 5 ○
○ 1 9 ○
○ 7 6 ○
○ 8 6 ○
1 0 2 ○
1 1 0 ○
○ 2 0 ○
○ 3 3 ○
○ 4 0 ○
○ 6 2 ○
○ 7 3 ○
1 1 4 ○
○ 1 9 ○
○ 6 7 ○
○ 8 6 ○
○ 9 7 ○
1 0 4 ○
○ 4 4 ○
○ 8 9 ○
1 1 1 ○
○ 2 2 ○
○ 6 3 ○
○ 7 1 ○
1 3 5 ○

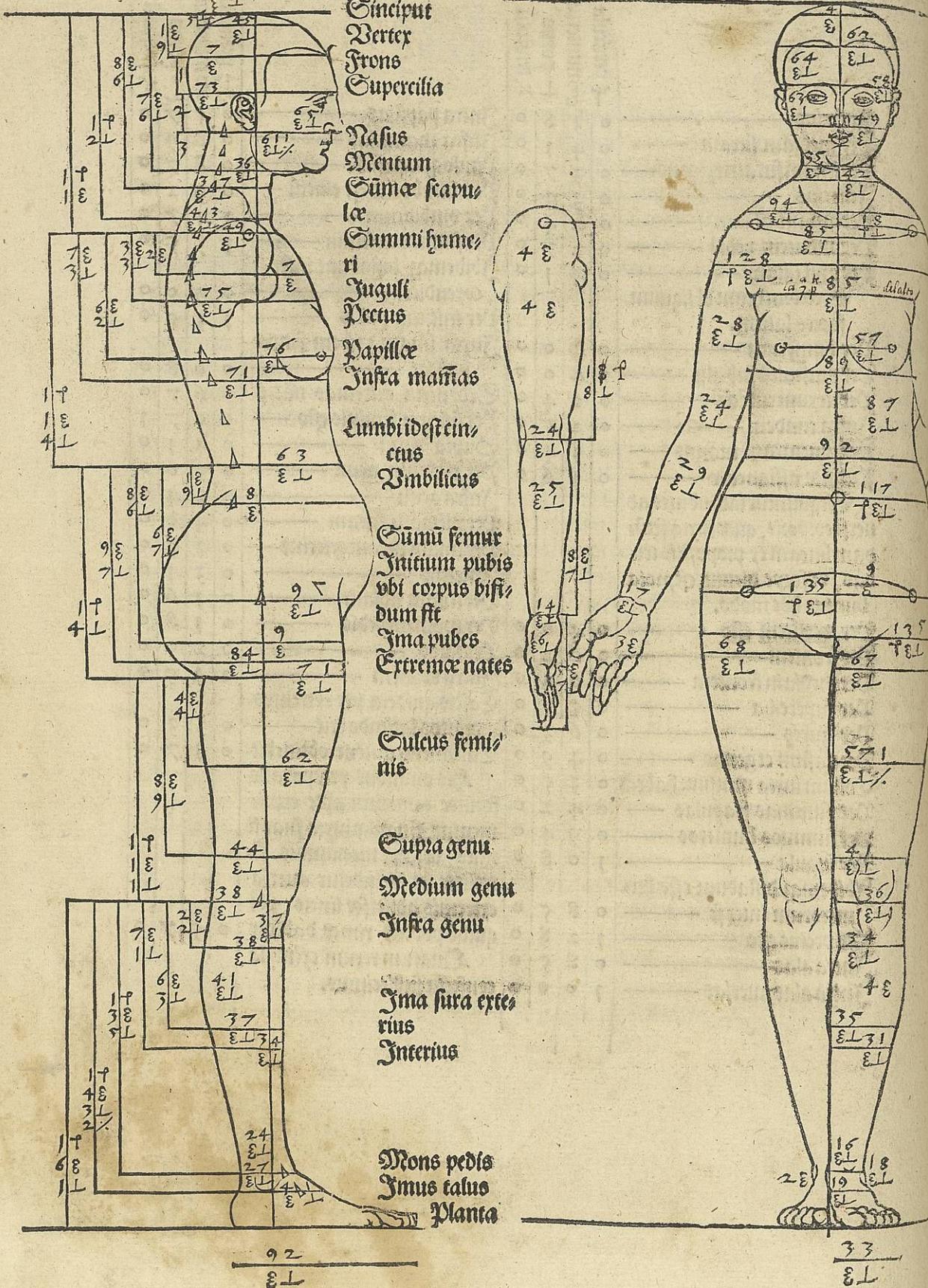
Ad inum talum exteriorem —
Ad plantam —
Calcis autē longitudini detur
Sed brachii flat hoc modo.
Ab humeris usq; ad nexus
cubiti esto —
Enexus ad iuncturam manus
Iunctura ad extremos digitos
Posthac per has transuer
sas longitudinis lineas, nota
buntur et latitudines, primū
q; oblique tali pacto.
Per verticem ducatur —
Per frontem —
Per supercilia —
Per nasum —
Per labrum superius et cervicē
Collum iuxta mentū habeat
Per summas scapulas esto —
Per summos humeros —
Per iugula —
Per pectus —
Per alam —
Per papillas —
Infra mammas —
Per lumbos vbi cingunt —
Per umbilicum —
Per summum femur —
Per pubis initium —
Per imam pubem —
Femur sub natibus obtinebit
Per sulcum feminis —
Supra genu esto —
Per medium genu —
Iuxta imam patellam —

pericula	et numerus	portio	frustula
1	4	3	2
1	6	1	0
0	9	2	0
1	0	8	0
0	8	7	0
0	5	7	0
0	4	5	0
0	7	0	0
0	7	3	0
0	6	5	0
0	6	1	1
0	3	6	0
0	3	7	0
0	4	3	0
0	4	9	0
0	7	0	0
0	7	5	0
0	7	6	0
0	7	1	0
0	6	3	0
0	8	0	0
0	9	7	0
0	9	0	0
0	8	4	0
0	7	1	0
0	6	2	0
0	4	4	0
0	3	8	0
0	3	7	0

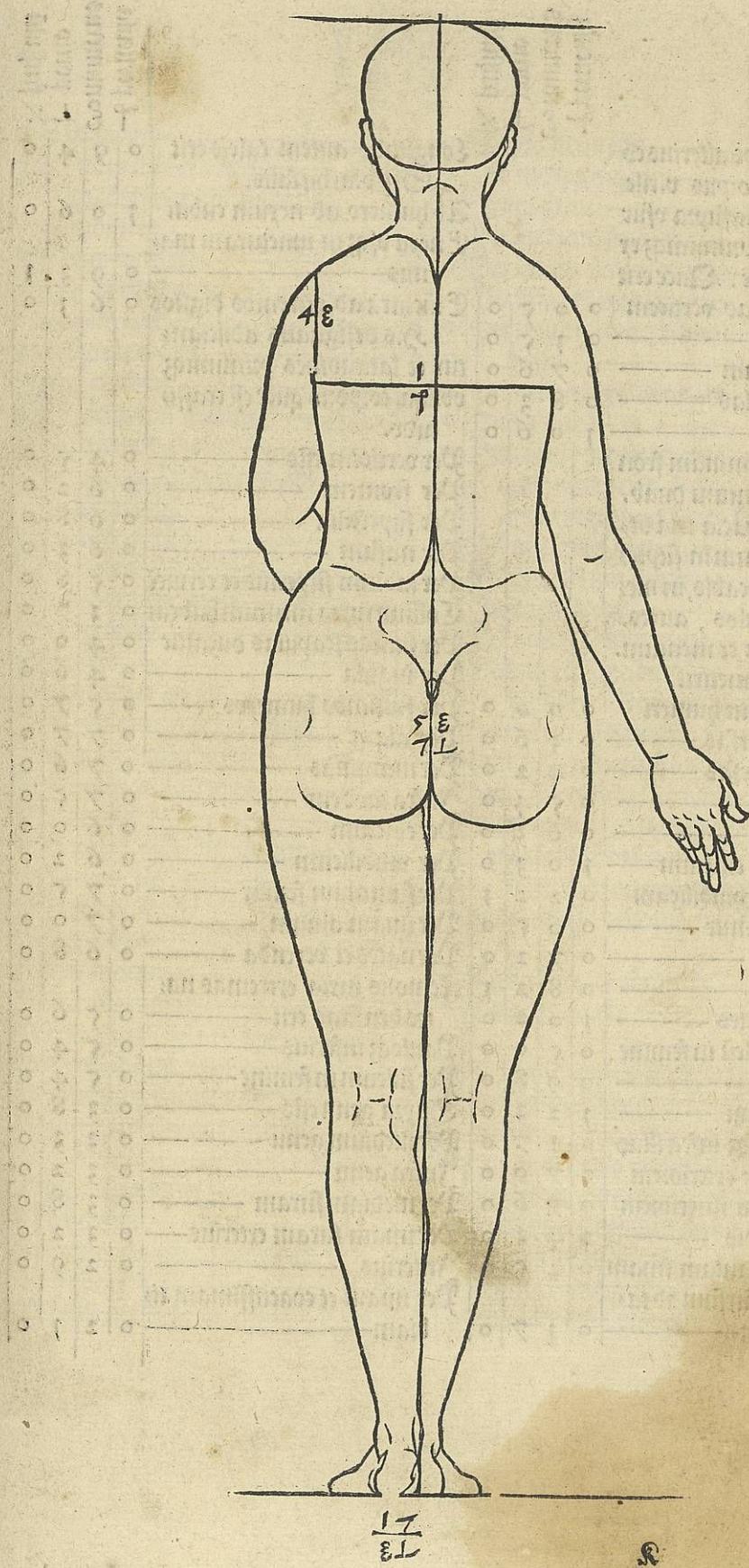
Depressio
lineas
celas long
notuas
figurae

	pericula	numeris	porto	frustulū		pericula	numeris	porto	frustulū
	L	%	L	%		L	%	L	%
Inferius	o	3	8	o	Intra papillas	o	5	7	o
Per medium suram	o	4	1	o	Infra mammas	o	8	9	o
Per imam suram exterius	o	3	7	o	Pauloqz inferius	o	8	7	o
Interius	o	3	4	o	Per lumbos id est cinctū	o	9	2	o
Per imam tibiam	o	2	4	o	Per umbilicum	1	1	7	o
Per montem pedis	o	2	7	o	Per summum femur	1	3	5	o
Per inū talum	o	4	1	o	Ibidemqz distabunt inter se coxendices	o	9	o	o
Sed brachium obliquum facies latum.					Per initium pubis	1	3	5	o
Per humerum	o	4	o	o	Juxta imam pubem femur habeat	o	6	8	o
Per musculos sub alis	o	4	o	o	Sed iuxta extremas nates	o	6	7	o
Per nexus cubiti	o	2	4	o	Per sulcum feminis esto	o	5	7	1
Infra eundem	o	2	5	o	Supra genu	o	4	1	o
Per iuncturam manus	o	1	4	o	Per medium genu	o	3	6	o
Palmæ assignetur	o	1	6	o	Infra genu	o	3	4	o
Sequuntur latitudines ad uersi corporis, quæ iuxta secū- dam lineam ex propositis tri- bus, ut sc̄epe dictum est, nota- buntur hoc modo.					Per medium suram	o	4	o	o
Per verticem esto	o	4	o	o	Per imam suram exterius	o	3	5	o
Per frontem	o	6	2	o	Interius	o	3	1	o
Per medium frontem	o	6	4	o	Per imam tibiam	o	1	6	o
Per supercilia	o	5	8	o	Per montem pedis	o	1	8	o
Per aures	o	6	3	o	Per talos	o	2	o	o
Per nasum et genas	o	4	9	o	Infra eosdem	o	1	9	o
Collum iuxta mentum habeat	o	3	5	o	Calcis quidem per extremos digitos latitudo erit	o	3	3	o
Per summas scapulas	o	4	2	o	Calcaneus autem obtinebit His omnibus præparatis formæ corporum apte exprimetur, singulæ iuxta suas li-	o	1	7	o
Per summos humeros	o	9	4	o	neas, ut sc̄epe monimus. si- militer et includetur auersa extremis aduersæ lineis, ubi quidē podicis rimæ dabitur	o	5	7	o
Per iugula	1	o	8	o	Quarum rerum exempla confecta subiecimus.				
Ibidemqz distabunt ossa hu- merorum inter se	o	8	5	o					
Per pectus esto	1	2	8	o					
Infra alas	o	8	5	o					
Infra alas auersas	1	o	o	o					

Pies. 6. 3. tenus q[ui]cunq[ue] m[od]o. rotat. 10. ym. cabecas 7. y 4 3.
f[ac]tate p[ar]a. 7. p[er] 2 7.

91

Nunc deinceps alterius cō
mensurationis corpus virile
subiectam, seruans supra vſur
patum ordinem, primumqz ex
ponens altitudinem. Quae erit

a summo vſqz ad verticem
Ad frontem ——————
Ad inum mentum ——————
Ad summas scapulas ——————
Ad iugula ——————

Xum inter summam fron
tem et inum mentum duab.
lineis cequalia spacia tria de
signabis. Quorum in supre
mo frontem collocabis, in me
dio nasum, oculos, aures.
Infimo buccam et mentum.
Atqz ita perges metiri.

A iugulis ad caput humeri
Infra alas aduersas ——————
Infra alas auersas ——————
Ad mammas ——————
Infra easdem ——————
Ad lumbos idest cinctum
Hinc autem ad vmbilicum
Ad summum femur ——————
Ad imam alium ——————
Ad verenda ——————
Ad extremas nates ——————
Hinc vero ad sulcū in femine
Supra genu ——————
In medium genu ——————
E medio genu vſqz infra illud
Ad ^{imam suram} talam exteriorem
Ad ^{imam suram} talam interiorem
Ad montem pedis ——————
Inde vſqz ad plantam imam
A planta vero sursum ad ta
lum exteriorem ——————

T portio
E numerus
L x
T portio
E numerus
L x

o o 5 o
o 1 5 o
o 7 6 o
o 8 3 o
1 0 6 o

Longitudo autem calcis erit
Sed brachij talis.
Ab humero ad nexus cubiti
Enexi vſqz in iuncturam ma
nus

Eiunctura ad extremos digitos
His designatis adiscian
tur et latitudines primumqz
obliqui corporis quae est crass
tudo.

Per verticem esto ——————
Per frontem ——————
Per supercilia ——————
Per nasum ——————
Per labrum superius et cervicē
Collum iuxta mentum habeat
Per summas scapulas ducatur
Per iugula ——————
Per summos humeros ——————
Per alam ——————
Per mammas ——————
Infra easdem ——————
Per cinctum ——————
Per vmbilicinm ——————
Per summum femur ——————
Per imam alium ——————
Pernates et verenda ——————
Femoris iuxta extremas na
tes densitas erit ——————
Pauloqz inferius ——————
Per sulcum in femine ——————
Supra genu esto ——————
Per medium genu ——————
Infra genu ——————
Per mediam suram ——————
Per imam suram exteriuis ——————
Interius ——————
Per imam et coactissimam ti
biam ——————

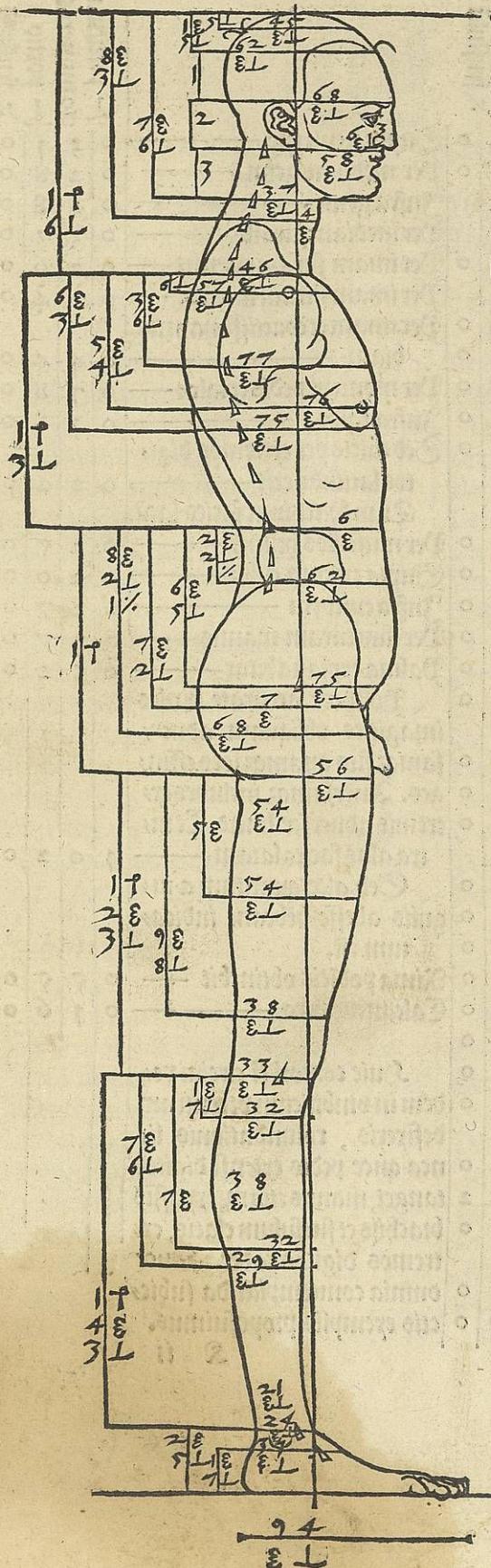
T portio E numerus L x	T portio E numerus L x	T portio E numerus L x
o 9 4 o	o 6 1 o	o 9 3 1
1 0 6 o	o 6 1 o	27
o 6 1 o	o 6 8 o	o 6 3 o
o 6 3 o	o 5 8 o	o 5 7 o
o 6 3 o	o 7 7 o	o 7 6 o
o 6 0 o	o 7 5 o	o 6 0 o
o 6 2 o	o 7 5 o	o 7 5 o
o 7 5 o	o 7 0 o	o 6 8 o
o 7 5 o	o 6 8 o	o 5 6 o
o 5 4 o	o 5 4 o	o 5 4 o
o 5 4 o	o 3 8 o	o 3 8 o
o 3 3 o	o 3 2 o	o 3 2 o
o 3 2 o	o 3 8 o	o 2 9 o
o 2 1 o	o 2 1 o	o 2 1 o

lendclaro dello de medio
la parte de alia fuera
F da maha de haria
dente/

	peripheria et numerus frustulæ	portio frustulæ	peripheria et numerus frustulæ	portio frustulæ
Per montem	o 2 4	o	Supra genu esto	o 3 1
Per imum talum exterius	o 3 7	o	Per medium genu	o 2 8
His adiicies et brachij crassitudinem.			Infra genu	o 2 8
Per humerum esto	o 4 1	o	Per medianam suram	o 3 3
Juxta alam demissiore quam tergum spectat	o 3 6	o	Per imam suram exterius	o 2 6
Per nexus cubiti	o 2 1	o	Per imam suram interius	o 2 4
Infra eundem	o 2 5	o	Per imam et coactissimam tibi	o 1 4
Per iuncturam manus	o 1 3	o	biam	o 1 8
Sed palme dabitur	o 1 6	o	Per montem pedis et talos	o 1 8
Sequitur latitudines aduersi corporis.			Infra talos	o 1 8
Per verticem esto	o 4 1	o	Sed calcis per extremos digi-	o 3 2
Per frontem summam	o 5 5	o	tos latitudo erit	
Per medianam frontem	o 6 0	o	Eum brachium facies latu.	
Per supercilia	o 5 5	o	Per musculos humeri	o 2 5
Per aures	o 6 4	o	Supra nexus cubiti	o 2 0
Per nasum et genas	o 4 4	o	Infra eundem	o 2 7
Colli autem iuxta imum mentum latitudo erit	o 3 4	o	Per iuncturam manus	o 1 7
Per summas scapulas	o 4 0	o	Palma explanabitur	o 3 2
Per ingula	1 1 4	o	Posthæc accurate viriles	
Sed intra ossa humerorum spaciun sit	o 9 5	o	imagines obliquam aduersamq; suo quamq; loco effinges.	
Per perfectus esto	1 3 5	o	Auersamq; includes extremitatis aduersæ lineis. Et intra alas facies latam	1 0 2
Intra alas	o 8 8	o	Sed alce quantum a iugulis abesse debeat indicatum est.	o 4 2
Intra mammas	o 6 3	o	Nima podicis obtinebit	o 5 5
Infra mammas	o 9 9	o	Calcaneus vero	o 1 6
Percinctum	o 8 2	o	Huic corpori si circini pes	
Per umbilicum	o 9 0	o	dem in umbilicum ut centrum	
Per summum femur	1 0 2	o	desixeris, rotundationis linea quæ pedis extensi digitos	
Ibidemq; distabunt coxendices inter se	o 7 3	o	tangere, manus etiam expassis	
Perimam aluum	1 0 1	o	brachijs et sursum elatis, extremos digitos radet. Duce	
Per verenda	1 0 1	o	omnia contemplanda subiectis exemplis proposuimus.	
Femur iuxta extremas nates habeat	o 4 8	o	R. ii	
Per sulcum in femine	o 4 0	o		

28.

27

**Sincipit
Vertex
Frons
Supercilia**

Nasus
Mentum
Sume scapus
Iee
Juguli
Caput humeri

**Alce aduersæ
Mammæ
Infra easdem**

Cinctus
Bmbilicus

Sūmū femur
Ima aliis
Verenda
Extreme nates

Gulcus in feni ne

Supra genu

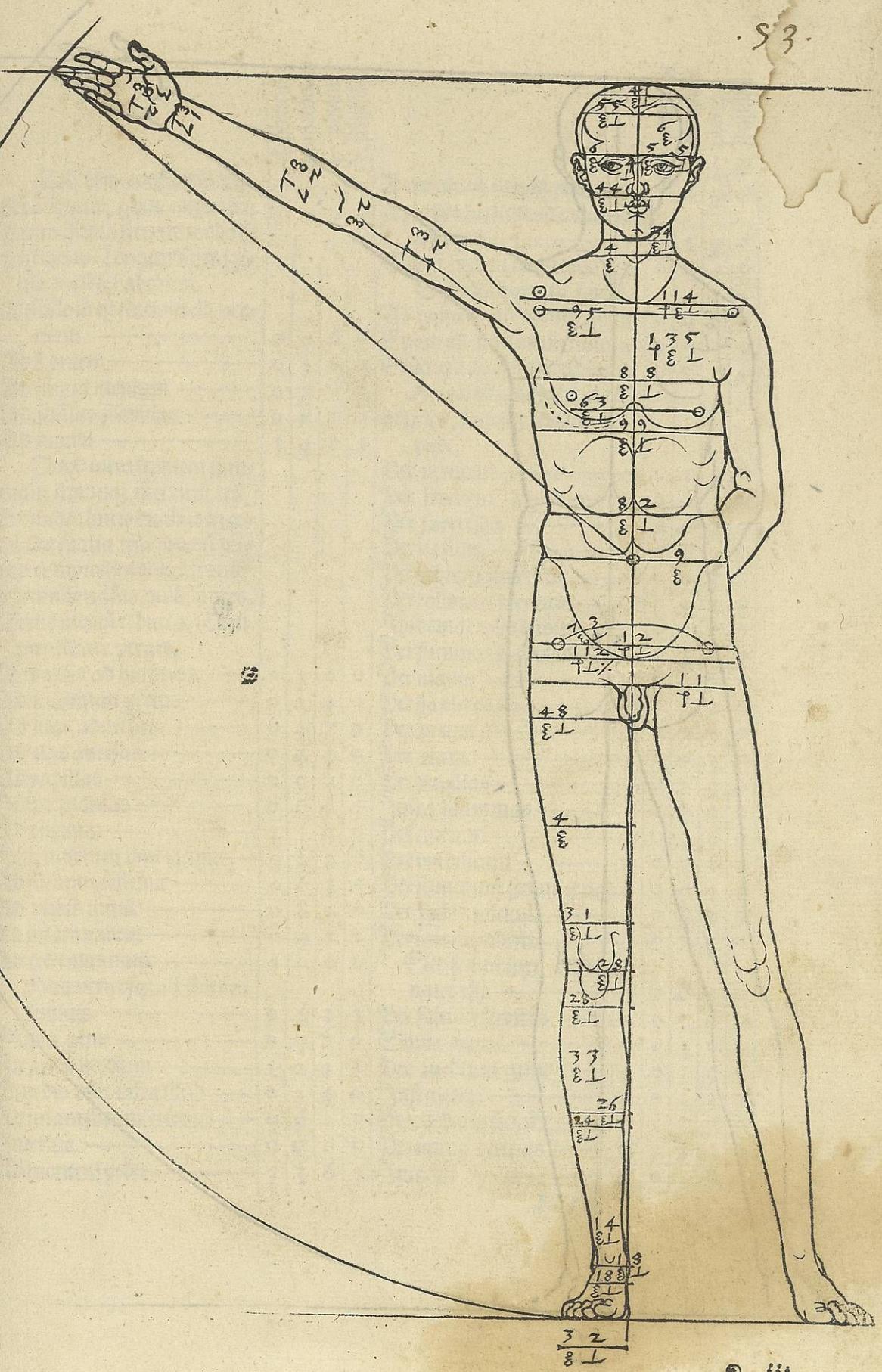
Medium genu

Infra genu

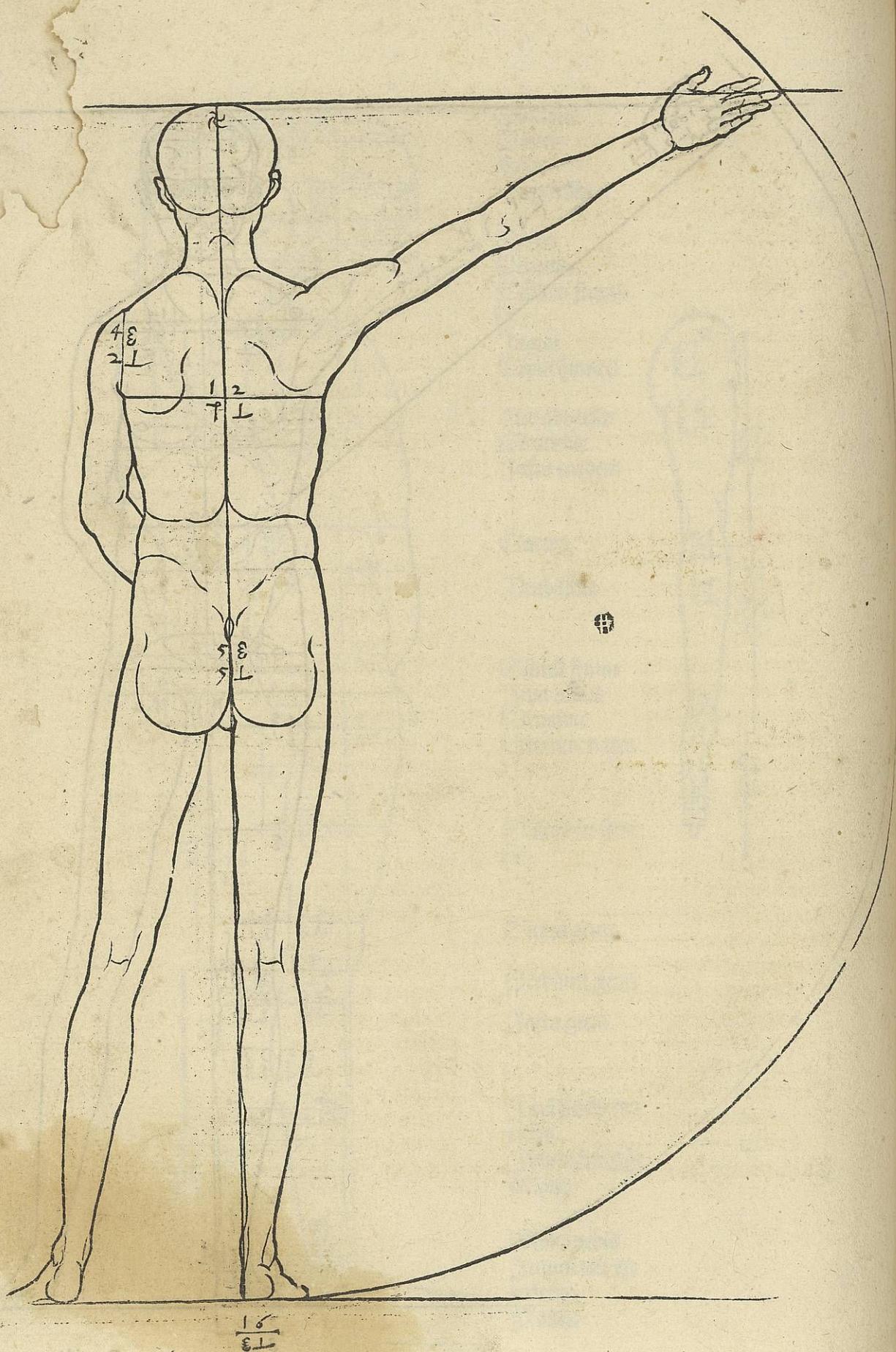
Imū surce excep-
tioris.
Imum surce in
terioris

Mons pedis
Imum tali ex-
terioris
Planta

53.

5. iii

29
Tali viro conformis muis
sler addatur, cuius corpus tri-
fariam supra seruato modo de-
scribemus. Longitudines igi-
tur ita sese habebunt.

A summo id est sincipite ad ver-
ticem

Ad frontem

Adimum mentum

Ad summas scapulas

Ad iugula

Quod intra frontem sum-
mam imumqz mentum erit,
id diuides lineis duabus in ce-
qualia spacia tria, quorū pri-
mo comprehendatur frons,
Secundonasus, oculi, aures.
Tertio mentū et bucca. Eum
mensurare perges.

A iugulis ad humeros

Ad summum pectus

Ad alas aduersas

Ad alas auersas

Ad papillas

Infra māmas

Ad cinctum

Hinc autem in umbilicum

Ad summum femur

Ad pubis initium

Ad imam pubem

Ad extremas nates

Hinc vero vsqz ad sulcum
feminis

Supra genu

In genu medium

Emedio vsqz infra illud

Ad imam suram exterius

Interius

Ad montem pedis

pericilia
comptus
portio
frustula

o o 6 o
o 1 6 o
o 7 7 o
o 8 7 o
1 4 o 1

A monte ad imam plantam
A planta sursum ad talum ex-
teriorum
Taleis autem longitudi erit
Sed brachium sic facies.
Ab humero ad nexus cubiti
Ex nexus ad iuncturam manus
Ex iunctura ad extremos digitos
His constitutis latitudines
adicies, faciesqz obliquū cor-
pus.

Per verticem
Per frontem
Per supercilia
Per nasum
Per labrum superius
Per collum et mentum
Ibidemqz collo dabitur
Per summas scapulas
Per iugula
Per humeros
Per pectus
Per alam
Per papillas
Infra māmas
Per cinctum
Per umbilicum
Per summum femur et nates
Per pubis initium
Per imam pubem
Sed femur iuxta extremas
nates esto

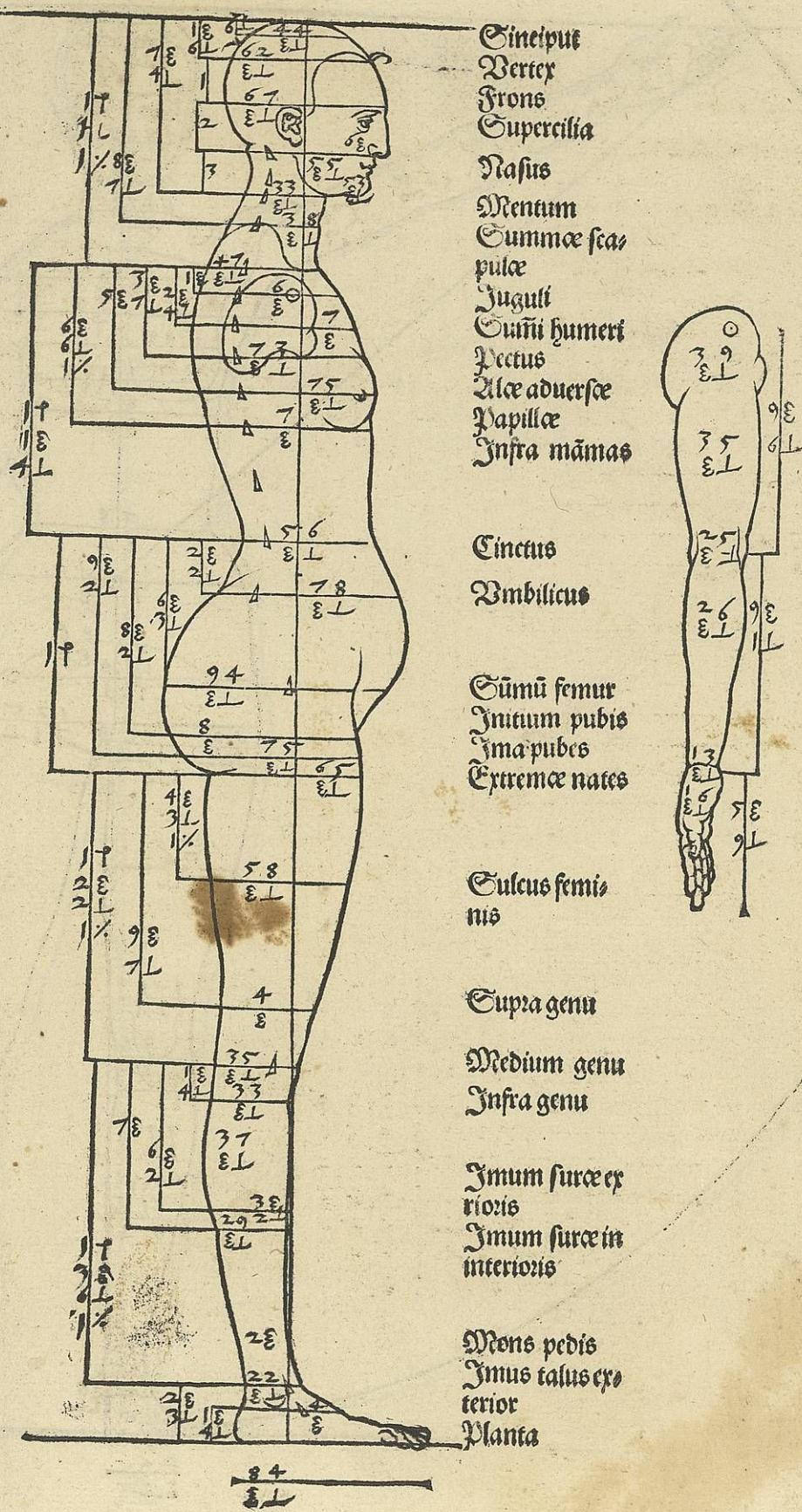
Per sulcum feminis
Supra genu
Per medium genu
Infra genu
Per mediam suram
Per imam exterius
Interius

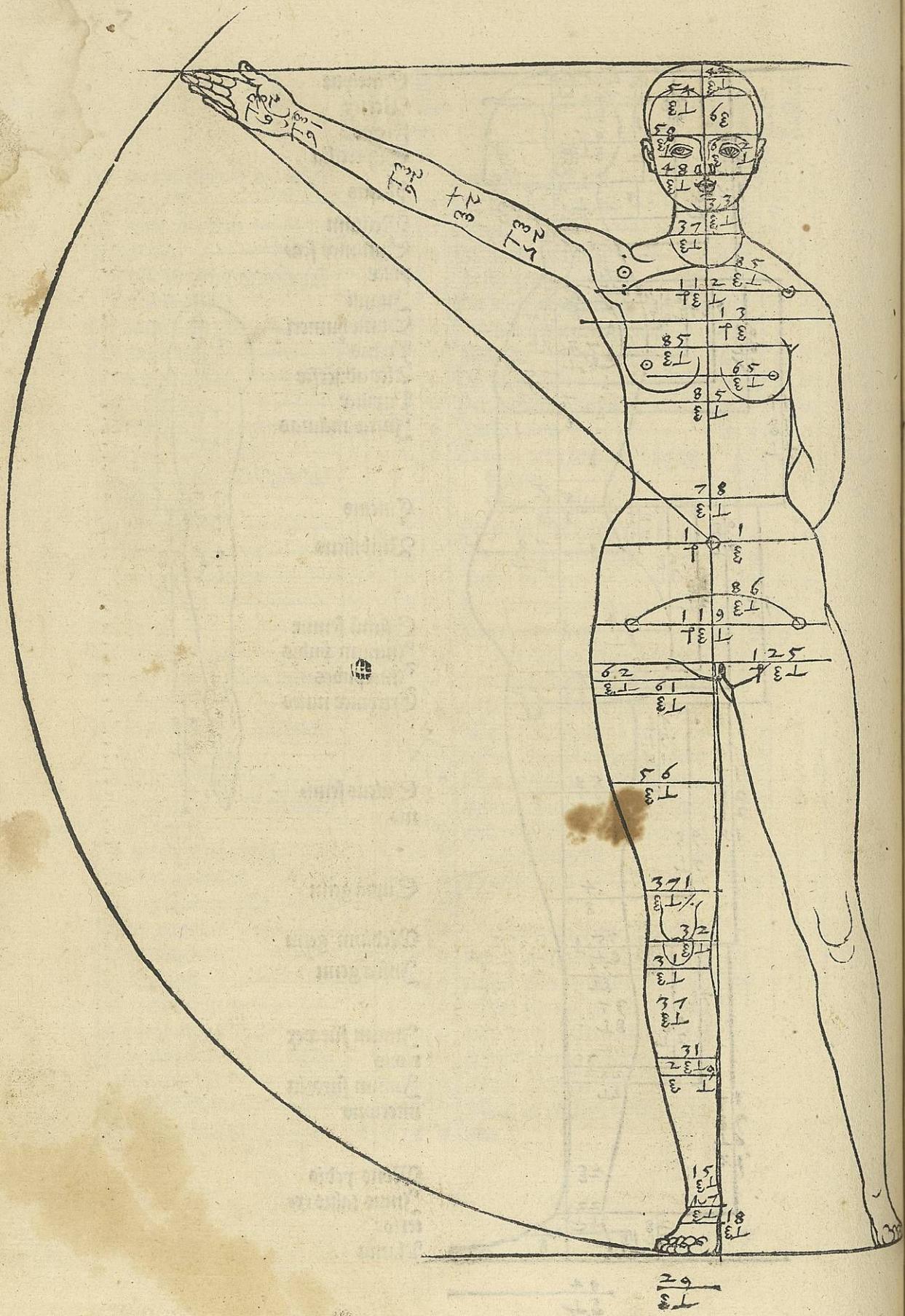
pericilia
comptus
portio
frustula

o 2 3 o
o 1 4 o
o 8 4 o
o 9 6 o
o 9 1 o
o 5 9 o

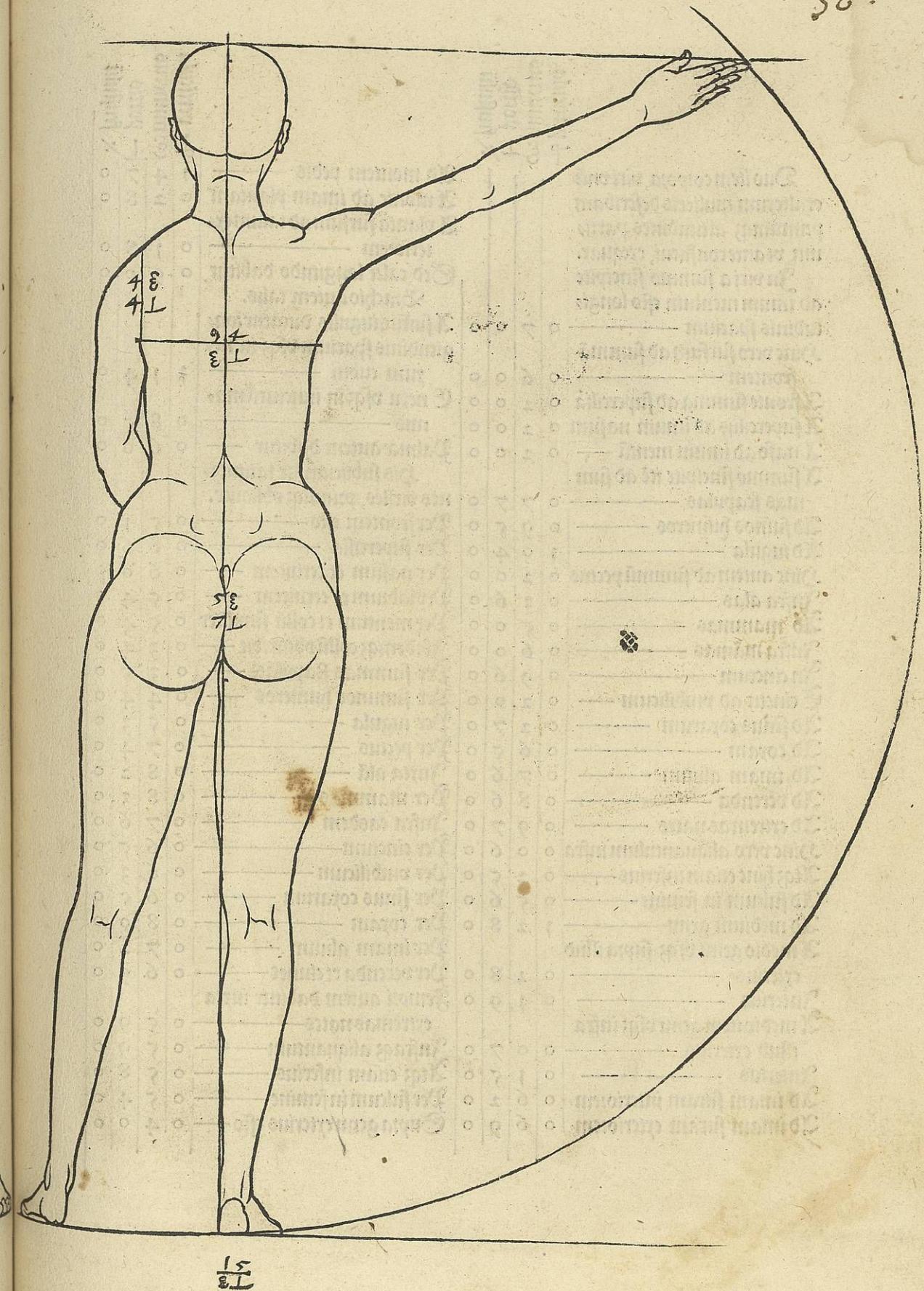
o 4 4 o
o 6 2 o
o 6 7 o
o 6 0 o
o 5 5 o
o 5 3 o
o 3 3 o
o 3 8 o
o 4 7 o
o 6 0 o
o 7 0 o
o 7 3 o
o 7 5 o
o 7 0 o
o 5 6 o
o 7 8 o
o 9 4 1
o 8 0 o
o 7 5 o
o 6 5 o
o 5 8 o
o 4 0 o
o 3 5 o
o 3 3 o
o 3 7 o
o 3 2 o
o 2 9 o

	^P er	^E n	^E x	^P er	^E n	^P er	^E x
	pericula	numeris	portio	frustis	pericula	numeris	portio
Per imam tibiam ubi coas- ctissima est	o	2	0	o	Per extremas nates	6	1
Per pedis montem	o	2	2	o	Per sulcum feminis	5	0
Infra talos	o	4	0	o	Supra genu	3	1
Postea brachium obliquum ita addens ebris.	o	2	0	o	Per medium genu	3	0
Per humerum esto	o	3	9	o	Infra genu	3	0
Per musculos	o	3	5	o	Per medianam suram	3	0
Per nexus cubiti	o	2	5	o	Per imam suram exteriorius	3	0
Infra eundem	o	2	6	o	Interiorius	2	0
Per manus iuncturam	o	1	3	o	Pertibiam	1	0
Sed palma obtinebit	o	1	6	o	Per montem pedis	1	0
Sequuntur aduersae la- titudines.					Infra talos	1	0
Per verticem esto	o	4	2	o	Et calcii per extremos digitos	2	0
Per summam frontem	o	5	4	o	dabitur	9	0
Per medium frontem	o	6	0	o	Brachium autem ita siet.		
Per supercilia	o	5	8	o	Per musculos humerus latus	2	0
Per aures	o	6	2	o	Supra nexus cubiti	2	0
Per nasum et genas	o	4	8	o	Infra eundem	2	0
Collum iuxta imum mentum habeat	o	3	3	o	Per iuncturam manus	1	0
Per summas scapulas duca- tur	o	3	7	o	Palma aperietur	2	0
Per summos humeros	1	1	2	o	His designationibus par-		
Ibidemque distabunt ^{olla fui} meris ^{coendus} inter se	o	8	5	o	tium triplicis staturae corporum muliebrium conuenientes suo cuique in loco figuras accomo-		
Per pectus et humeros	1	3	0	o	dabis. Aversam etiam, quod scipe monuimus, circuscribes iisdem, quas auersa habuerit,		
Per alas aduersas	o	8	5	o	extremis lineis. Sed rima po-		
Sed per illas auersas	o	9	4	o	dicis obtinebit	5	0
Infra papillas	o	6	5	o	Et calcaneus	1	0
Infra mammas	o	8	5	o	Hoc corpus extensis pedi-		
Per cinereum	o	7	8	o	bis et manibus sursum ex-		
Per umbilicum	1	1	0	o	passis, sive in umbilicum circini		
Per summum femur	1	1	9	o	pedem fixeris, ita poteris cir-		
Ibidemque coendices dista- bunt inter se	o	8	6	o	cumagere ut extremitates digi-		
Per pubis initium	1	2	5	o	torum manus et calcis, orbis		
Per pubem imam	o	6	2	o	circuli attingat. Sicut et		
					ipsum in exemplis declarauis-		
					mus.		

56.

	pericula	Emunemus	porto	sufstulā	L%	pericula	Emunemus	porto	sufstulā	L%	
Duo item corpora, viri vnu et alterum mulieris describam primumqz altitudines partis um, ut ante consueui, exequar.						Ad montem pedis		1	4	7	0
In viri a summo sincipite ad imum mentum esto longitudinis spacium	○	7	○	○		A monte ad imam plantam	○	2	8	○	0
Hinc vero sursum ad summā frontem	○	6	○	○		A planta sursum ad talum exteriorem	○	1	8	○	0
A fronte summa ad supercilia	○	2	○	○		Sed calci longitudo dabitur	○	9	○	○	0
A superciliis ad imum nasum	○	2	○	○		Brachio autem talis.					
A naso ad imum mentū	○	2	○	○		A summis iugulis ducatur longitudinis spacium vsqz in nemum cubiti	1	1	4	○	0
A summo sincipite itē ad summas scapulas	○	7	7	○		Enexu vsqz in iuncturā manus	○	8	5	○	0
Ad summos humeros	○	9	5	○		Palmæ autem dabitur	○	6	0	○	0
Ad iugula	1	0	4	○		His subiiciantur latitudines viriles, primūqz oblique.					
Hinc autem ad summū pectus	○	2	○	○		Per frontem esto	○	5	1	○	0
Infra alas	○	3	6	○		Per supercilia	○	6	6	○	0
Ad mamm̄as	○	5	○	○		Per nasum et ceruicem	○	6	0	○	0
Infra māmas	○	6	○	○		Per labrum et ceruicem	○	5	4	○	0
In cinctum	○	9	6	○		Per mentum et collū similiter	○	5	4	○	0
E cinctu ad umbilicum	○	2	○	○		Ibidemqz collū obtinebit	○	3	4	○	0
Ad sinus coxarum	○	2	7	○		Per summas scapulas	○	3	5	○	0
Ad coxam	○	6	5	○		Per summos humeros	○	4	4	○	0
Ad imam aluum	○	7	6	○		Per iugula	○	5	3	○	0
Ad verenda	○	8	6	○		Per pectus	○	7	4	○	0
Ad extremas nates	○	9	7	○		Juxta alā	○	8	2	○	0
Hinc vero aliquantulum infra	○	0	6	○		Per mamm̄as	○	8	3	○	0
Atqz hinc etiam inferius	○	2	5	○		Infra easdem	○	7	6	○	0
Ad sulcum in femine	○	5	6	○		Per cinctum	○	6	5	○	0
Ad medium genu	1	2	8	○		Per umbilicum	○	6	3	○	0
A medio genu vsqz supra illud exterius	○	2	8	○		Per sinus coxarum	○	6	5	○	0
Interius	○	1	9	○		Per coxam	○	8	0	○	0
A medio item genu vsqz infra illud exterius	○	0	7	○		Per imam aluum	○	7	2	○	0
Interius	○	1	5	○		Per verenda et clunes	○	6	9	○	0
Ad imam suram interiore	○	6	2	○		Femori autem dabitur iuxta extremas nates	○	5	9	○	0
Ad imam suram exteriore	○	6	9	○		Infraqz aliquantum	○	5	9	○	0

	per perfusa	commissus	per perfusa			
	per numerus	per portio	per numerus			
	per fusilis	per fusilis	per portio			
Interius	o 3	7	Per coxam	1 1	3	0
Per medium genu	o 3	5	Ibidemqz distabunt coxen, dices inter se	o 8	5	0
Infra genu exterius	o 3	4	Per imam alium	1 1	4	0
Interius similiter	o 3	4	Per verenda	1 1	3	0
Per medianam suram	o 4	0	Per femur iuxta extremas na tes	o 5	5	0
Per imam suram exterius	o 3	7	Infraqz aliquantum	o 5	1	0
Per imam suram interius	o 3	4	Pauloqz etiam inferius simi liter	o 5	1	0
Per imam tibiam	o 2	1	Per sulcum in femine	o 4	2	0
Per montem pedis	o 2	4	Supra genu exterius	o 3	2	0
Infra talos	o 4	0	Interius similiter	o 3	2	0
Sequuntur brachij obli quis latitudines sive densitates.			Per summum genu	o 2	9	0
Per humeros esto	o 4	5	Per medium genu	o 2	9	0
Infra alam per musculos	o 3	3	Cantundem latitudinis habebunt et duo inferius no tata spacia. Sed cum figura bitur corpus tum erunt hac in parte delineationes curvulæ.			
Per nexus cubiti	o 2	4	Per medianam suram esto	o 3	5	0
Infra eundem	o 2	4	Juxta suram exterius	o 3	0	0
Pauloqz inferius	o 1	7	Juxta suram interius	o 2	8	0
Per manus iuncturam	o 1	4	Per imam tibiam	o 1	4	0
Sed palma obtinebit	o 1	5	Per talos et montem pedis	o 1	9	0
Tum latitudines aduersæ designentur hoc modo.			Infra talos similiter	o 1	9	0
Per summam frontem esto	o 5	1	Calcis per extremos digitos latitudo erit	o 3	0	0
Per frontem medianam	o 5	8	Sed brachium sic fiet.			
Per supercilia	o 5	5	Brachij aduersi per musculos sub aliis latitudo erit	o 2	5	0
Per aures	o 6	0	Supra cubiti nexus	o 2	1	0
Per imum nasum	o 4	6	Infra eundem	o 3	0	0
Collum iuxta imum mentum habeat	o 3	3	Pauloqz etiam inferius	o 2	2	0
Per summas scapulas esto	o 4	0	Per manus iuncturam	o 1	6	0
Per summos humeros	o 9	2	Manus autem obtinebit	o 3	1	0
Per iugula	1	2	Tum deinceps et multiebris corporis commensurationem exequere faciesqz primum altis			
Ibidemqz distabunt ossa hu merorum inter se	o 9	7				
Per pectus et humeros	1	4				
Infra alas	1	0				
Infra mammas	o 7	0				
Per cincum	o 9	0				
Per umbilicum	1	0				
Per sinus coxarum	1	0				

L

indines ita.
Asincipite ad summum col-
lum esto
 Hinc vero sursum usq; ad sum-
mam frontem
 A fronte summa ad supercilia
 A superciliis ad imum nasum
 Hinc ad collum similiter
 Atq; inde mentem sursum
 paululum circumducendum
 erit.
Asincipite ad summas sca-
pulas
 Ad ingula
 A ingulis ad summum pectus
 Infra alas
 Ad papillas
 Infra mammas
 Ad lumbos vbi incingunt
 Hinc vero in umbilicum
 Ad summum femur
 Ad imam alium
 Ad pubis initium vbi corpus
 bifidum sit
 Ad imam pubem
 Ad extremas nates
 Ab extremis natibus aliquā-
 to inferius
 Ad sulcum feminis
 Supra genu
 Medium in genu
 E medio genu usq; infra illud
 Ad imam suram exterius
 Inferius
 Ad montem pedis
 Hinc vero ad imam plantam
 A planta sursum ad talum ex-
 teriore
 Longitudo calcis erit

pericula
 eo numerus
 portio
 frufuls

Brachium autē sic facies.
 Ab humeris quee altitudo in-
 golorum est ponatur usq; ad
 nerum cubiti
 Enexi usq; in iuncturam ma-
 nus
 Spacium palma obtinebit
 Post has altitudinum no-
 tationes describes et latitudi-
 nes. Ecce erunt obliqui corporis
 tales.
 Per frontem densum esto caput
 Per supercilia ponatur
 Per cervicem et nasum
 Per labrum et cervicem
 Per mentem et collum simili-
 ter
 Sed ibidem collum obtinebit
 Per summas scapulas
 Per ingula
 Per pectus
 Juxta alam
 Per papillas
 Infra mammas
 Per lumbos vbi incingunt
 Per umbilicum
 Per summum femur
 Per imam alium
 Per pubis initium
 Per imam pubem
 Per femur iuxta extremas na-
 tes
 Inferiusq; paulo
 Per sulcum in feminine
 Supra genu
 Per medium genu
 Infra genu
 Per medianam suram
 Per imam suram exterius

pericula
 eo numerus
 portio
 frufuls

1	1	5	0
0	8	5	0
0	5	8	0
0	5	1	0
0	6	3	0
0	5	5	0
0	5	2	0
0	5	2	0
0	3	2	0
0	3	3	0
0	4	0	0
0	6	2	0
0	6	8	0
0	7	0	0
0	6	6	0
0	5	5	0
0	6	8	0
0	9	0	0
0	8	6	0
0	8	0	0
0	7	5	0
0	6	5	0
0	6	0	0
0	5	4	0
0	4	0	0
0	3	5	0
0	3	9	0
0	3	6	0

	pericula	summa numeris	porto	summa numeris	pericula	summa numeris	porto
Interius	o 3	2	o	Juxta imam pubedabitur se-	o 6	2	o
Per imam tibia	o 2	0	o	mori	o 6	1	o
Per modem pedis	o 2	2	o	Per extremas nates	o 6	0	o
Infra talos	o 3	5	o	Pauloqz inferius	o 5	3	o
Sed brachium ita densebitur.				Per sulcu feminis	o 3	8	o
Per humerum	o 4	4	o	Supra genu	o 3	5	o
Infra alam	o 3	3	o	Per medium genu	o 3	1	o
Per nexum cubiti	o 2	4	o	Infra genu	o 3	5	o
Infra eundem	o 2	4	o	Per medianam suram	o 3	4	o
Per iuncturam manus	o 1	3	o	Per imam suram exterius	o 3	0	o
Manui autem dabitur	o 1	4	o	Per imam suram interius	o 1	4	o
Zum notabis iuxta proximam linea met aduersas latitudines hoc modo.				Per imam tibiam	o 2	6	o
Per summam frontem esto	o 5	1	o	Per montem pedis	o 2	6	o
Per medianam	o 5	7	o	Infra talos similiter			
Per supercilia	o 5	3	o	Sed calcis per extre mos digi-			
Per aures	o 5	8	o	tos latitudo erit	o 2	9	o
Per nasum et buccas	o 4	5	o	Zum brachii accommodabis			
Collum iuxta mentum obtinet				huiusmodi.			
Per summas scapulas	o 3	0	o	Infra alas latum	o 2	4	o
Per ingula	o 3	5	o	Supra nexum cubiti	o 2	1	o
Sub his ossa humerorum distabunt	o 8	7	o	Infra eundem	o 2	9	o
Per pecus	1	2	2	Per iuncturam manus	o 1	5	o
Infra alas	o 8	2	o	Sed palmarum facies latam	o 2	8	o
Infra papillas	o 6	0	o	His notationibus circum			
Thoracis infra mammas latitudine esto	o 8	4	o	scribes figuram virilis mulierisqz corporis convenientibus			
Per lumbos vbi incingunt esto	o 7	7	o	et apertis flexibus, ut nos facere			
Per umbilicum	1	4	o	studuisse in exemplis poteris			
Per summum femur	1	2	o	cernere. Sed si volueris his corporis caput maiuscum impo-			
Ibidemqz distabunt corendices inter se	o 8	4	o	nere, produces ipsum in altitudinis linea.	o 0	8	o
Per imam alium	1	1	3	Alezqz ita prolongatum pariter et densiusculum et latiusculum in obliquo aduersogz corpore facies, ita ut et ante fieri			
Per pubis initium	1	2	4	debere ostendat a nobis in exemplis demonstratum est.			

Lomas alto della cabeza
por la coronilla

La frente

Las cejas

Las navelas

La barba

Poencima la barba

Palos hombrat

nel degollado

gola

Or pechos

As alas

As esteras

mbaro della

el som

dendonesce

Combigo

marcall del

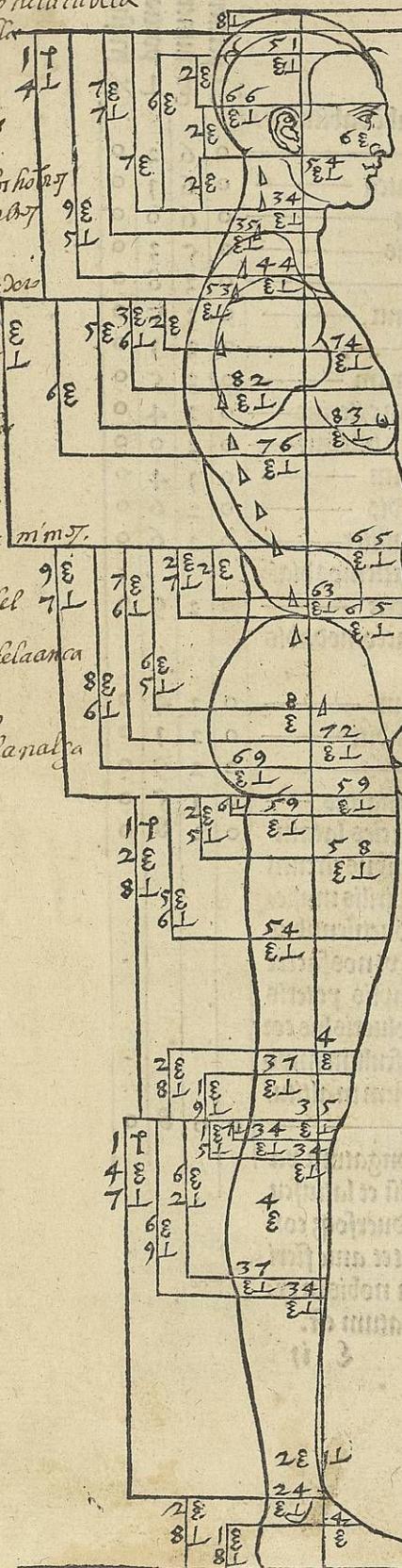
uso

rel medio de la anca

El viente

El membro

el extremo de la anca

Sinciput

Frons

Supercilia

Nasus

Mentum

Summae scapulae

pulee

Summ humeri

Inguli

Pectus

Aloe

Mammoe

Infra has

Lumbi ubi incingimur

Umbilicus

Sumus coxarum

Sumus femur

Ima aliuis

Verenda

Extremoe nates

Paulo inferius

Iteqz inferius

Feminis sulcus

Supra genu

exterius

Interius

Medium genu

Infra genu ex-

terius

Interius

Ima sura exte-

rius

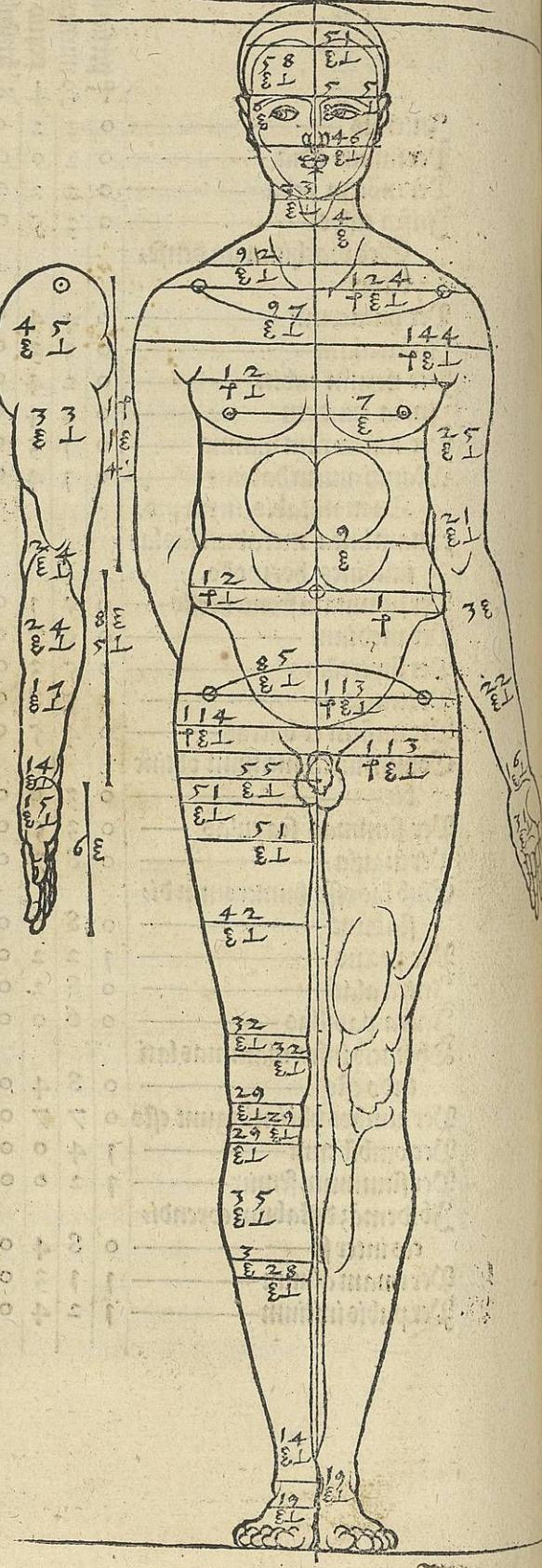
Interius

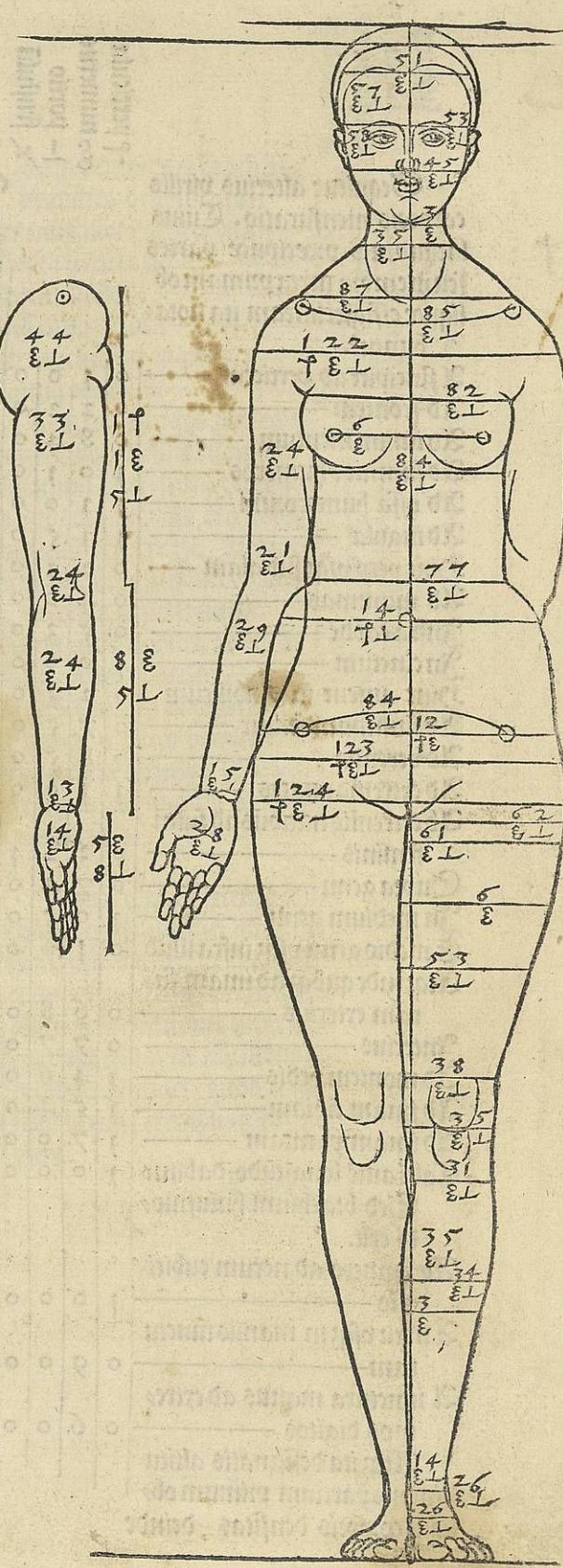
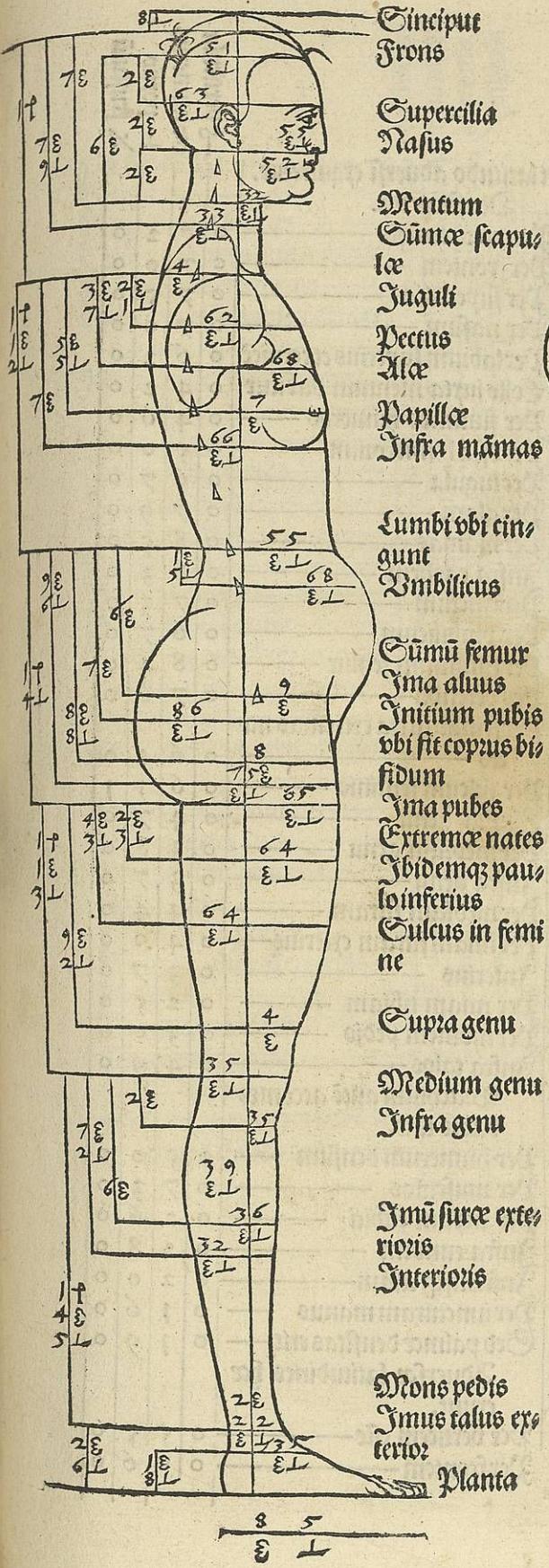
Mons pedis

Imus talus ex-

terior

Planta

Sequitur alterius virilis
corporis mensuratio. Cuius
latitudinis præcipue partes
seu membra iuxta primam ob-
lique effigie lineam ita nota-
buntur.

A fincipe ad verticem	o 1 0	o
Ad frontem	o 2 2	o
Ad inum mentum	o 8 4	o
Ad summos humeros	1 0 1	o
Ad ossa humerorum	1 1 0	o
Ad iugula	1 1 5	o
Hinc vero usq; sub alam	o 2 1	o
Ad mammas	o 4 0	o
Infra easdem	o 5 3	o
In cinctum	1 0 0	o
Hinc autem in umbilicum	o 2 3	o
Ad summum femur	o 7 5	o
Ad verenda	o 8 5	o
Ad extremas nates	1 1 0	o
Ab extremis natibus ad sulcū	o 3 2	1
feminis	o 7 4	o
Supra genu	1 0 5	o
In medium genū	o 1 6	o
E medio genū usq; infra illud	o 6 8	o
Atq; inde quoq; ad imam su-	o 7 7	o
ram exterius	1 4 6	o
Interius	1 5 4	o
Ad montem pedis	1 7 0	o
Ad imam tibiam	1 0 0	o
Ad imam plantam	o 9 0	o
Calci autē longitudine dabitur	o 6 0	o
Sed brachium huiusmo-		
di erit.		
Ab humero ad nerum cubiti		
esto		
A nexu usq; in manus iunctu		
ram		
A iunctura manus ad extre-		
mos digitos		
Atq; ita designatis altitu-		
dinibus partium primum ob-		
liqui corporis densitas , deinde		

pericula
numeris
portio
frustis
¶ £ 1%

et latitudo aduersi exquiretur.

Densitas ita.

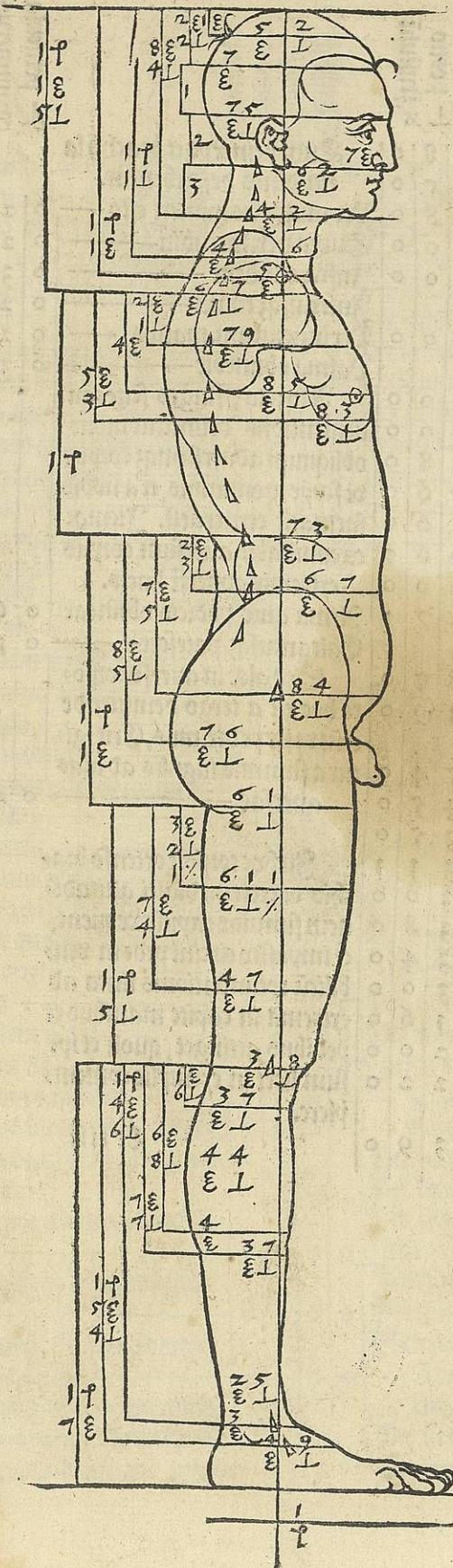
Per verticem esto	o 5 2 0
Per frontem	o 7 0 0
Per supercilia	o 7 5 0
Per nasum	o 7 0 0
Per labrum superius et ceruicē	o 6 2 0
Collo iuxta mentum dabitur	o 4 2 0
Per summos humeros	o 4 6 0
Per ossa humerorum	o 5 0 0
Per iugula	o 6 7 0
Per alam	o 7 9 0
Per māmas	o 8 5 0
Infra easdem	o 8 3 0
Per cinctum	o 7 3 0
Per umbilicum	o 6 7 0
Per summum femur	o 8 4 0
Per verenda	o 7 6 0
Per femur iuxta extremas na-	o 6 1 0
tes	o 6 1 1
Per sulcum feminis	o 4 7 0
Supra genu	o 3 8 0
Per medium genu	o 3 7 0
Infra genu	o 4 4 0
Per mediam suram	o 4 0 0
Per imam suram exterius	o 3 7 0
Interius	o 2 5 0
Per imam tibiam	o 3 0 0
Per montem pedis	o 4 9 0
Infra talos	Brachium autē accomo-
	dabis tale.
Per humerum densum	o 5 0 0
Per musculos	o 7 3 0
Per nerum cubiti	o 2 6 0
Infra eundem	o 2 8 0
Infra eundem	o 2 0 0
Per iuncturam manus	o 1 6 0
Sed palmœ densitas erit	o 1 9 0
Aduersæ latitudines hæ-	
erunt.	
Per verticem esto	o 5 5 0
Per frontem	o 6 6 0

	pericula	numeris	portio	frustulis		pericula	numeris	portio	frustulis
Per supercilia	o	5	8	o		Tum deinceps et brachijla titudines describentur.			
Per aures	o	6	5	o		Per musculos humeri esto	o	2	6
Per nasum et buccas	o	4	8	o		Supra nervum cubiti	o	2	3
Collo iuxta mentum dabitur	o	4	o	o		Infra eundem	o	3	0
Per summos humeros	1	o	o	o		Inferiorisqz etiam	o	2	3
Sed inter ossa humerorum re linquetur spacio	1	o	o	o		Periuncturam manus	o	2	0
Per pectus et humeros iuxta ingula	1	5	o	o		Palma obtinebit	o	3	2
Intra alas	1	o	o	o		Atqz ita effinges scite con uenientibus delineationibus			
Intra alas auersas	1	1	8	o		obliquum aduersumqz corpus			
Intra manus	o	7	6	o		ut sc̄epe monuimus, et a nobis			
Infra manus	1	1	6	o		facilitatū cernere est. Itemqz			
Per cinctum	o	9	6	o		circumdabis auersum corpus			
Per umbilicum	1	o	o	o		extremis aduersi lineis.			
Per sinus coxarum	1	1	7	1		Rima autē podicis obtineat	o	6	0
Ibidemqz distabunt coxendis ces inter se	o	8	5	o		Calcaneusqz patescat	o	2	2
Per verenda	1	1	9	o		Sed alce in auersocorpo re hoc est a tergo demittende			
Per femur iuxta extremas na tes	o	5	4	o		erit ut sc̄epe diximus. Erit igit ur a summis ingulis ad alas	1	1	3
Per sulcum feminis	o	4	5	o		auersas.	o	4	5
Supra genu	o	3	5	o					
Per medium genu	o	3	1	1		In hoc corpore extenso bra chio ut extremi digiti altitudis			
Infra genu	o	3	o	o		nem summis capitulis sequent,			
Per medianam suram	o	3	8	o		et imposito circini pede in um bilicū rotundationis linea ad			
Per imam suram exterius	o	3	4	o		extrema in capite manibus et			
Interioris	o	3	o	o		pedibus attinget, quod et ips sum licet in exemplis contem plere.			
Per imam tibiam	o	1	6	o					
Per montem pedis	o	2	o	o					
Infra talos	o	2	2	o					
Sed calcis per extremos di gitos latitudo erit	o	3	9	o					

L. iiiij

34 2

34 3

Sinciput
Vertex
Frons
Supercilia

Nasus
Mentum
Summum humeri
Ossa humero-
rum
Juguli
Ala aduersa
Mammæ
Infra māmas

Cinctus

Umbilicus

Summum femur

Verenda

Extremæ nates

Gulcus femi-
nis

Supragenu

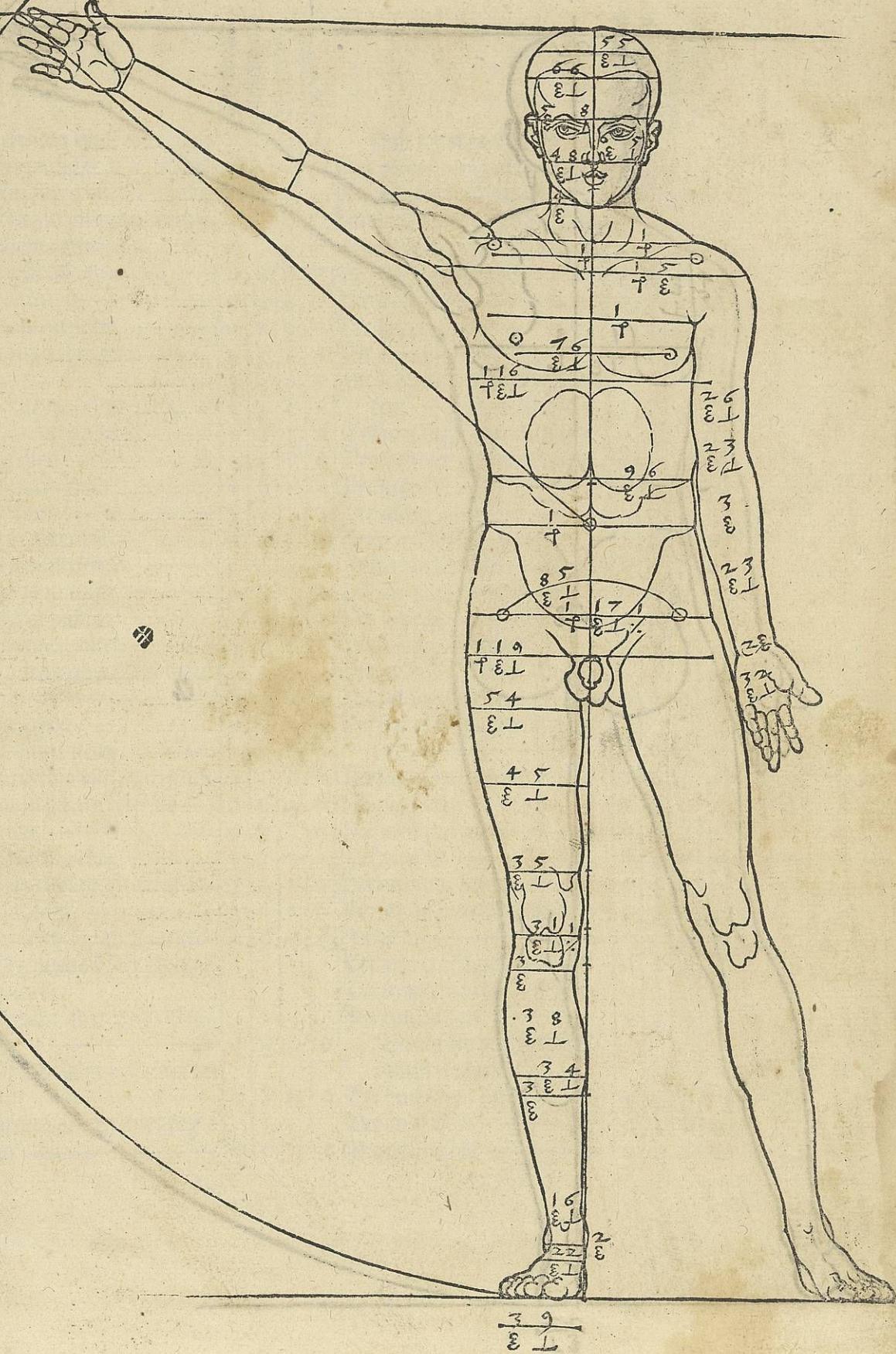
Mediū genu

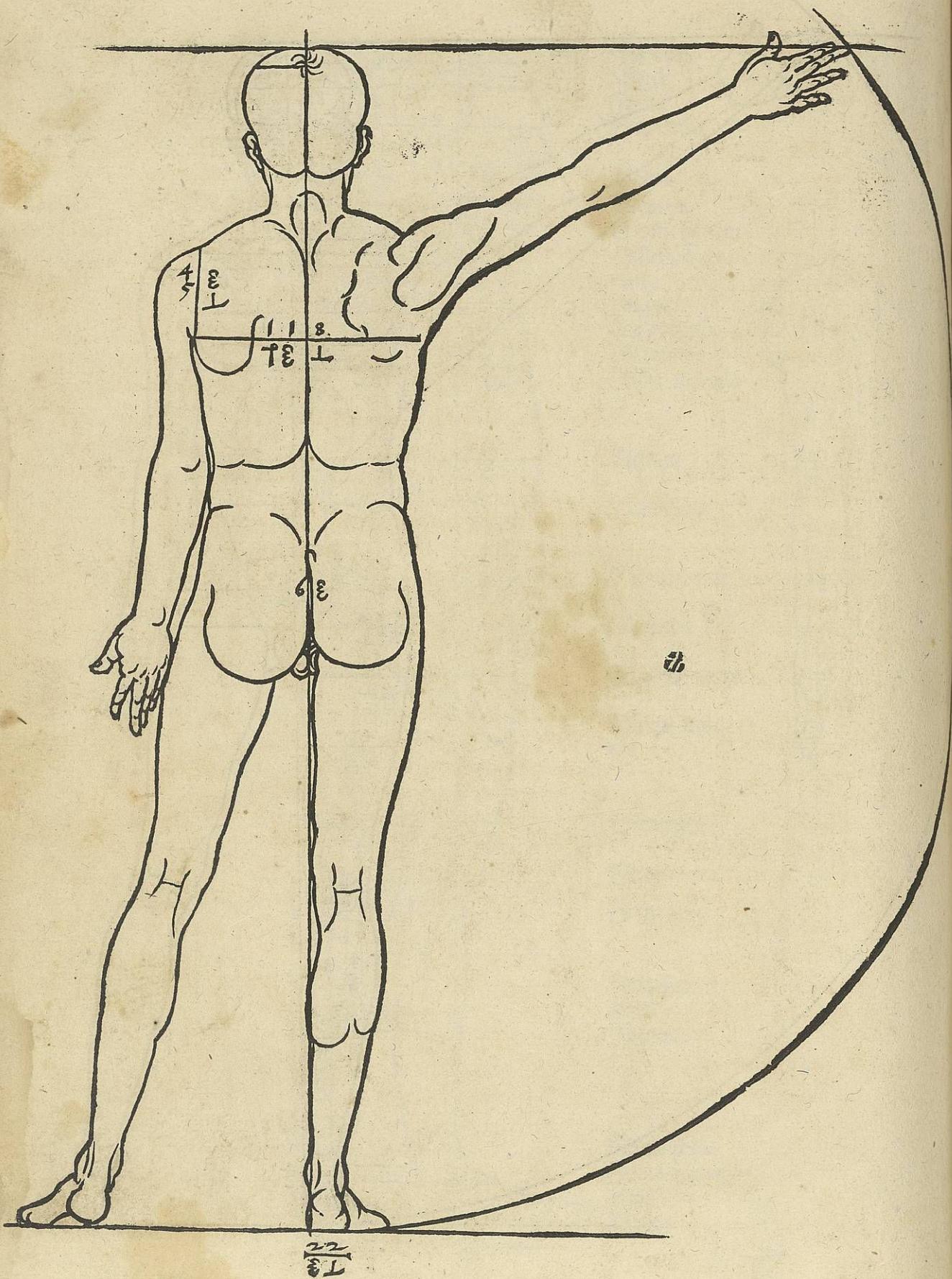
Infra genu

Ima sura ex-
teriorius
Interius

Mons pedis
Imus talus ex-
terior
Planta

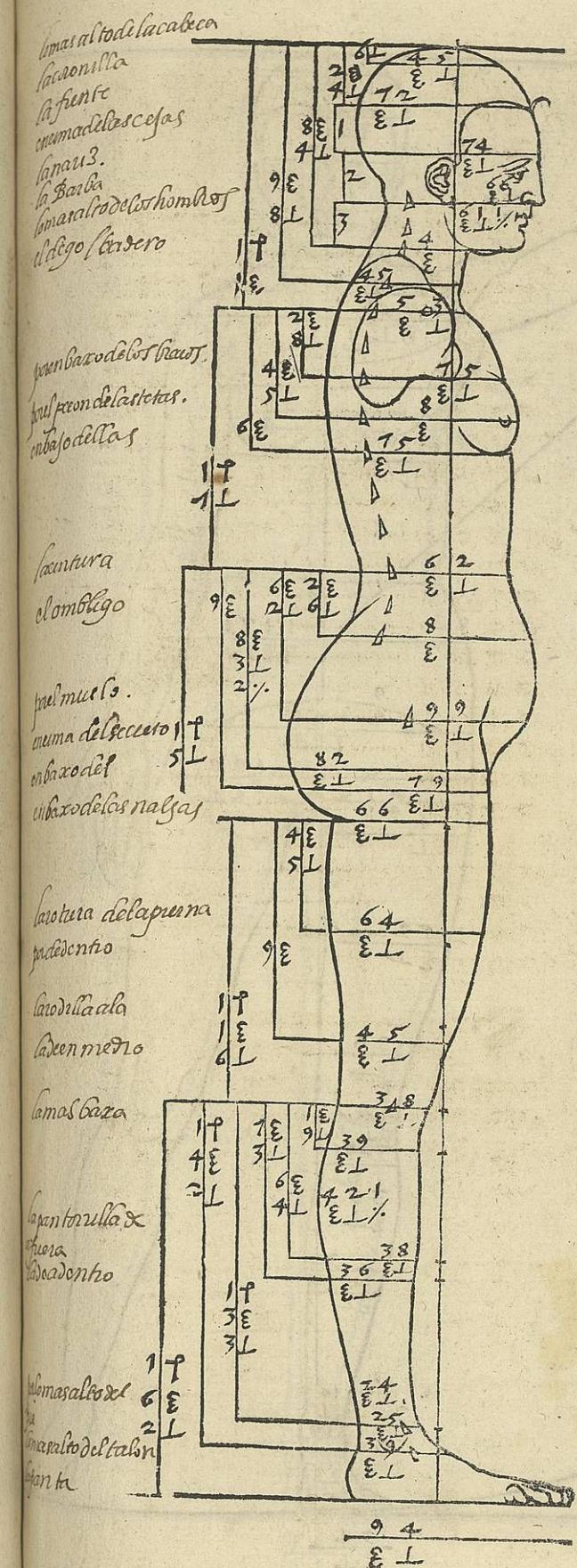
.61.

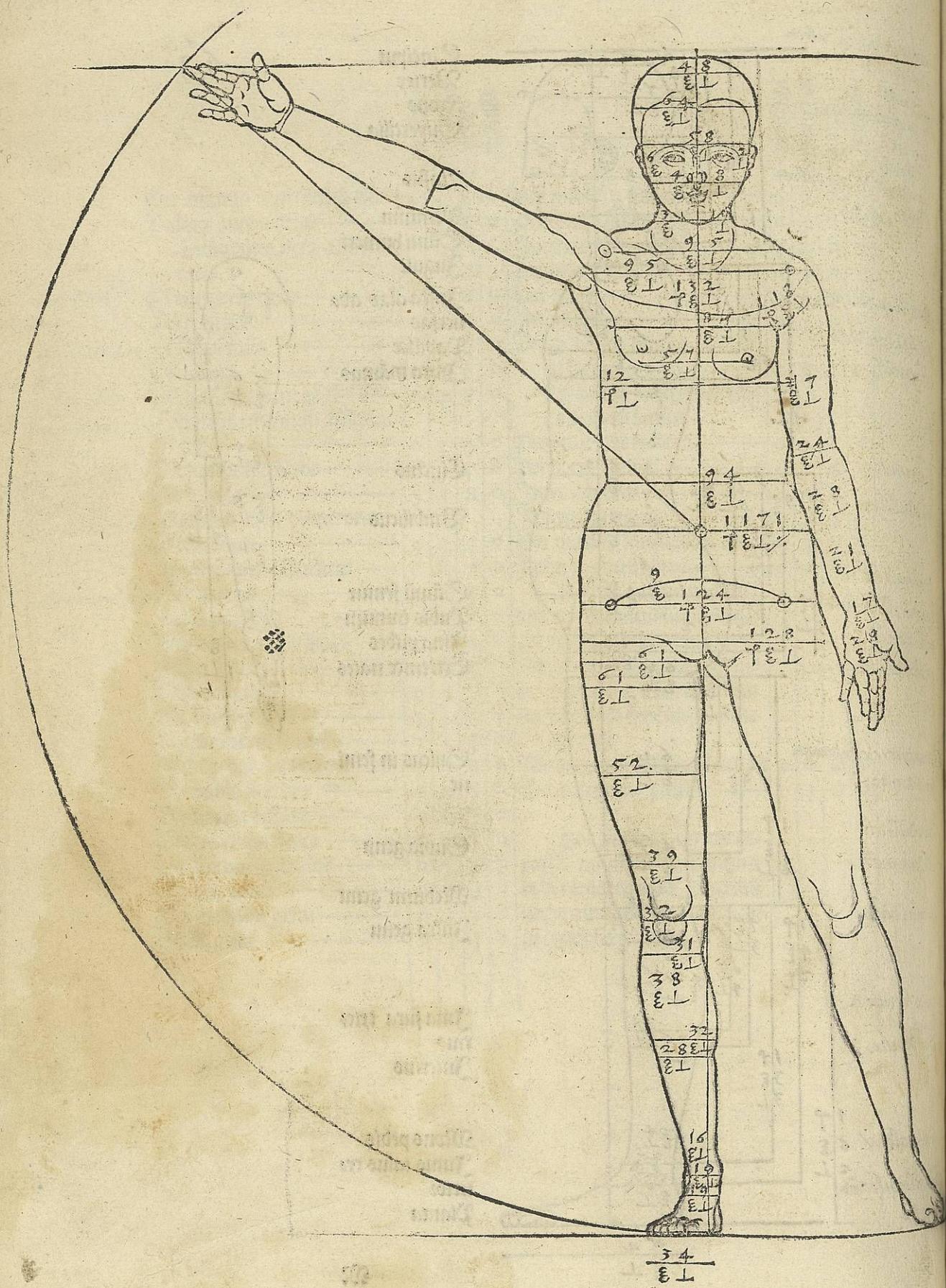
	pericula	numeris	pericula	numeris
	summis	portio	summis	portio
Descriptio virili corpori ad datur et muliebre. Cuūs altitudinem supra ostendo modo metiere iuxta primam lineam obliqui corporis ita.	39	35	Post notatas ut indicatee sunt altitudines partium apponens illis et densitatem et latitudinum mensuras, densitates quidem obliqui corporis tales.	
A sincipite ad verticem esto	0	0	Per verticem esto	0 4
Ad frontem	0	2	Per frontem	0 7
Ad inūm mentum	0	8	Per supercilia	0 7
Ad summos humeros	0	9	Per nasum	0 6
Ad iugula	1	1	Per labrum superius et cervicalem	0 6
Hinc autem usq; ad alam	0	2	Collum iuxta mentum erit	0 4
Ad alam vero a tergo	0	3	Per summos humeros	0 4
Ad papillas	0	4	Per iugula	0 5
Infra mammas	0	6	Per alam	0 7
Ad cinctum	1	0	Per papillas	0 8
Ecinctu in umbilicū	0	2	Infra mammas	0 7
Ad summum femur	0	6	Per cinctum	0 6
Ad pubis initium	0	8	Per umbilicum	0 8
Ad imam pubem	0	9	Per summum femur	0 9
Ad extrebas nates	1	0	Per pubis initium et clunes	0 8
Hinc autem ad sulcum infime	0	4	Per imam pubem	0 7
Supra genu	0	9	Per femur iuxta extrebas nates	0 6
Ad medium genu	1	1	Per sulcum in semine	0 6
E genu medio usq; infra ipsum	0	1	Supra genu	0 4
Ad imam suram exterius	0	6	Per medium genu	0 3
Interius	0	7	Infra genu	0 9
Ad montem pedis	1	3	Per medium suram	0 4
Ad imam tibiam et talum	1	4	Per imam suram exterius	0 3
Ad plantam	1	6	Interius	0 3
Sed calcem longum facies	0	9	Per imam tibiam	0 2
Sequuntur brachij longitudines.	4	0	Per montem pedis	0 4
Ab humero ad nexus cubiti esto	0	9	Per imam talum	0 2
E nexus usq; in manus iuncturam	0	8	Brachium post haec obliquum ita facies.	0 3
E iunctura ad extremos digitorum	0	6	Per humerum densum	0 6
	1	0	Per musculos	0 3
			Per nexus cubiti	0 2

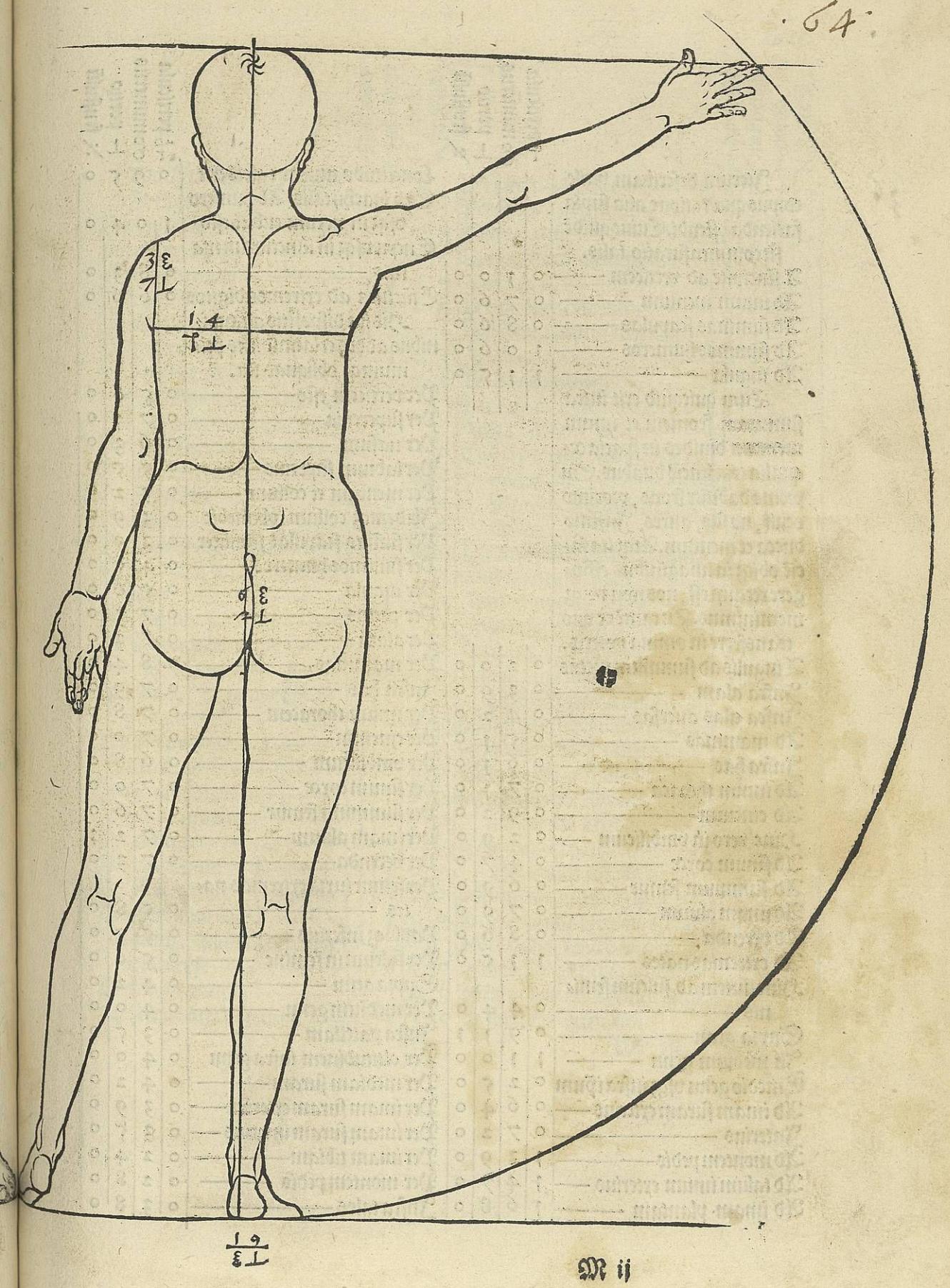
	pericula portio	pericula portio	pericula portio
	co numeris frustis	co numeris frustis	co numeris frustis
Per manus iuncturam esto	o 1 4 o	o Per medianam suram	o 3 8 o
Palme autem detur	o 1 8 o	o Per imam suram exterius	o 3 2 o
Latitudines vero aduersit tales.		Interius	o 2 8 o
per findelos cauellos	Per verticem esto	o Per imam tibiam	o 1 6 o
por la fiente.	Per frontem	o Per talos	o 1 9 o
por cneumia de las cejas	Per supercilia	Infra talos	o 1 9 o
por las orejas	Per aures	o Per extremos digitos ericcal cis latitudo	o 3 4 o
por la nariz y laboca.	Per nasum et buccas	Sequitur brachij descrip tio, hoc erit latum.	
Clavelelo iusta mente sernala rara ansa.	Collo iurta mentum assigne tur	o Per musculos humeri	o 2 7 o
prenemina dels hombros	Per summos humeros	o Per nervum cubiti	o 2 4 o
por el degollado	Per ingula	Infra eundem	o 2 8 o
Y andien la distancia	Ibidemqz ossa humerorum	Inferiusqz etiam	o 2 1 o
Y ay en los huesos de los distabunt	Intra alas erit spacium	o Per manus iuncturam esto	o 1 7 o
hombros.	Sed a tergo	Palme autem detur	o 2 8 o
entre las alas sera est resp	Intra papillas	Atqz ita partium altitu dinibus et latitudinibus desig natis inscribetur conueniens	
entre las tetas	Per mamas et humeros	obliquo aduersoqz corpori suis	
	Infra mamas	in locis forma. Sed auersum	
	Per cinctum	includetur in extremas lineas	
	Per umbilicum	aduersi.	
	Per summum femur	Xima autem podicis obtinebit	o 6 2 o
	Ibidemqz distabunt coxendices	Sed calcaneus patebit	o 1 9 o
	Per pubis initium	Hoc similiter corpus ex passis manibus propositum	
	Per imam pubem	vt de virili diximus, in circuli	
	Per extremas nates	lineam includere poteris sicut	
	Per sulcum in semine	in exemplis fecimus.	
	Supra genu		
	Per medium genu		
	Infra genu		

Sinciput	63.
Vertex	
Frons	
Supercilia	
Nasus	
Mentum	
Sumi humeri	
Juguli	
Infra alas aduersas	
Papillae	
Infra mamas	
Cinctus	
Umbilicus	
Sumi femur	
Pubis initium	
Ima pubes	
Extremæ nates	
Sulcus in semi ne	
Supra genu	
Medium genu	
Infra genu	
Ima sura exte rius	
Interius	
Mons pedis	
Imus talus ex terior	
Planta	

M

M ii

36

Iterum describam virile
corpus qua ratione alia supra
facienda ostendi. Cuius quidē
sit commensuratio talis.

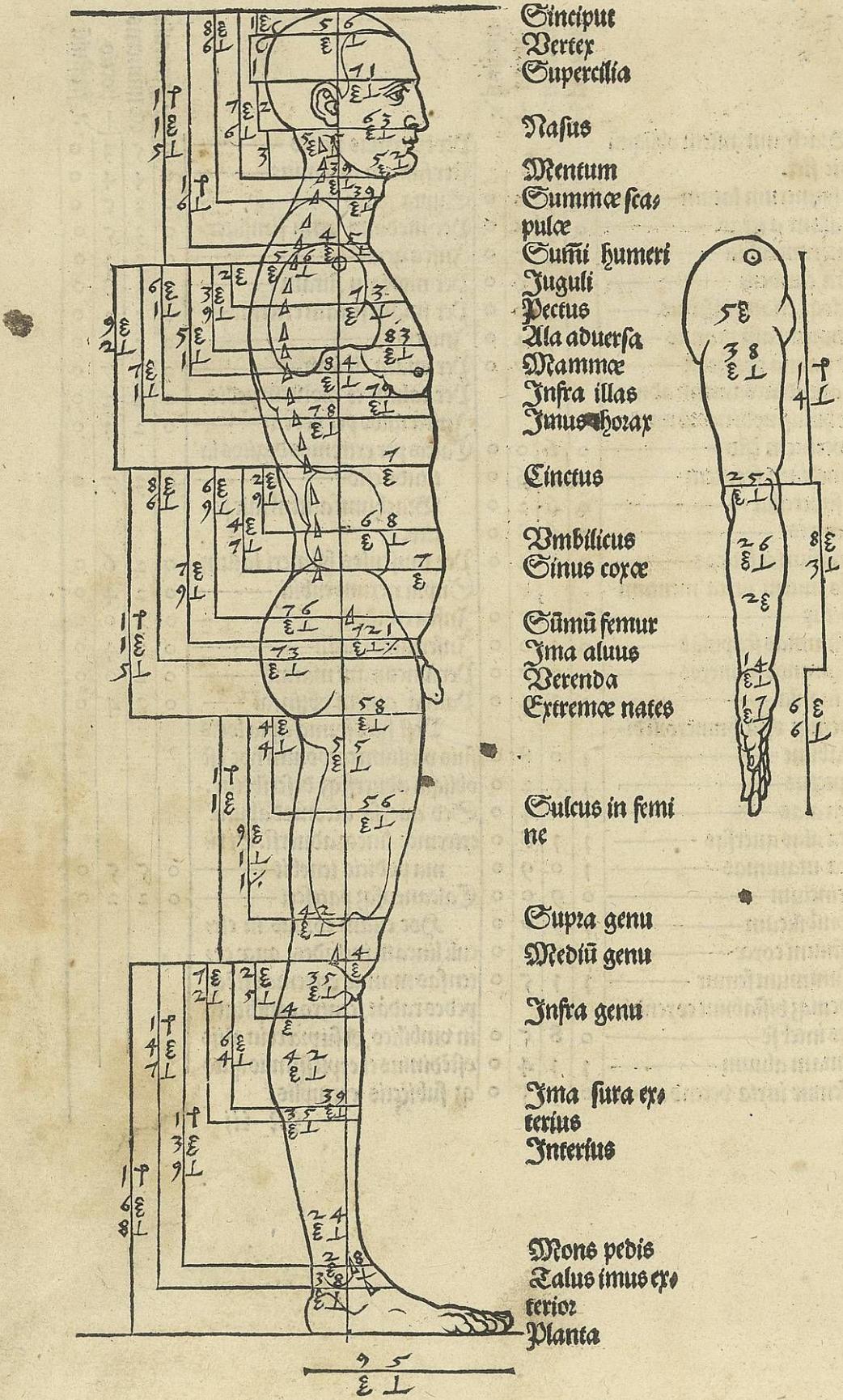
	pericula	eo numerus	L portio	X frustus
A sincipite ad verticem	0	1	0	0
Ad imum mentum	0	7	6	0
Ad summas scapulas	0	8	6	0
Ad summos humeros	1	0	6	0
Ad iugula	1	1	5	0
Tum quicquid erit intra summam frontem et imum mentum diuides in spacie et qualia tria lineis duabus. Su premo dabitur frons, proximo oculi, nasus, aures, Infimo bucca et mentum. Atqz ita fa cie obiqz in imaginibus effun gere rectum est, nos non obiqz meminimus. Tum tamen ex uno transferre in omnia poteris.				
A iugulis ad summum pectus	0	2	0	0
Infra alam	0	3	9	0
Infra alas auersas	0	4	2	0
Ad mammae	0	5	1	0
Infra has	0	6	1	0
Ad imum thoraca	0	7	1	0
Ad cinctum	0	9	2	0
Hinc vero in umbilicum	0	2	9	0
Ad sinum coxae	0	4	7	0
Ad summum femur	0	6	9	0
Ad imam alium	0	7	9	0
Ad verenda	0	8	6	0
Ad extremas nates	1	1	5	0
Hinc autem ad sulcum semi nis	0	4	4	0
Supra genu	0	9	1	1
In medium genu	1	1	0	0
E medio genu vsqz infra ipsum	0	2	5	0
Ad imam suram exterius	0	6	4	0
Interius	0	7	2	0
Ad montem pedis	1	3	9	0
Ad talum imum exterius	1	4	7	0
Ad imam plantam	1	6	8	0

pericula
eo numerus
L portio
X frustus

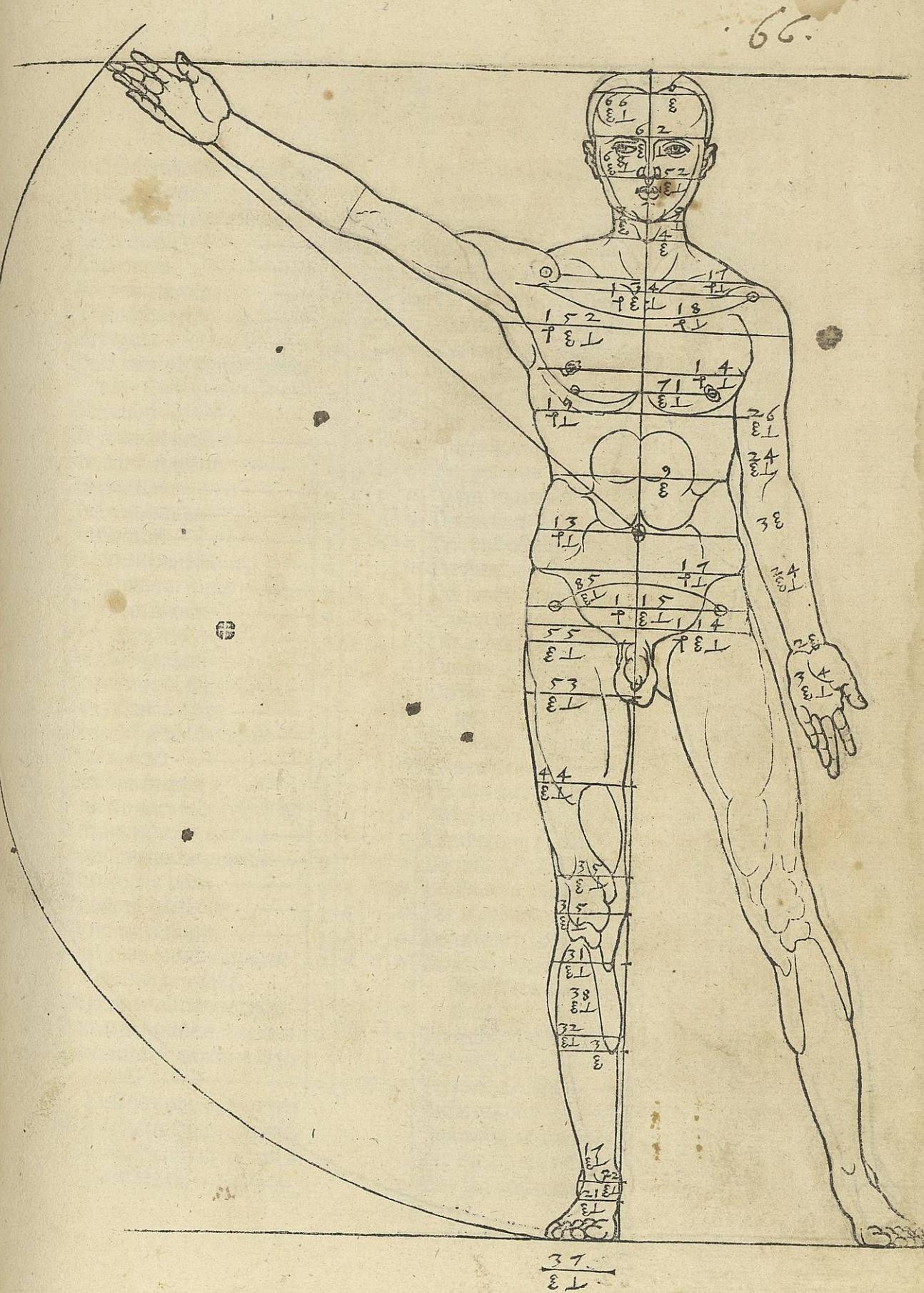
Longitudo autem calcis erit
Sed brachij talis, Ab humero
vsqz in nexus cubiti esto
E Nexus vsqz in iuncturam ma
nus
E iunctura ad extrelos digitos
His ita dispositis altitudi
nibus addes et latitudines pri
mumqz obliquas ita.
Per verticem esto
Per supercilia
Per nasum
Per labrum superius
Per mentum et collum
Ibidemqz collum obtinebit
Per summas scapulas similiter
Per summos humeros
Per iugula
Per pectus
Per alam
Per mammae
Infra has
Per imum thoracem
Per cinctum
Per umbilicum
Per sinum coxae
Per summum femur
Per imam alium
Per verenda
Per femuriuxta extremas na
tes
Pauloqz inferius
Per sulcum in feminine
Supra genu
Per medium genu
Infra patellam
Per altitudinem infra genu
Per medianam suram
Per imam suram exterius
Per imam suram interius
Per imam tibiam
Per montem pedis
Infra talos

pericula
eo numerus
L portio
X frustus

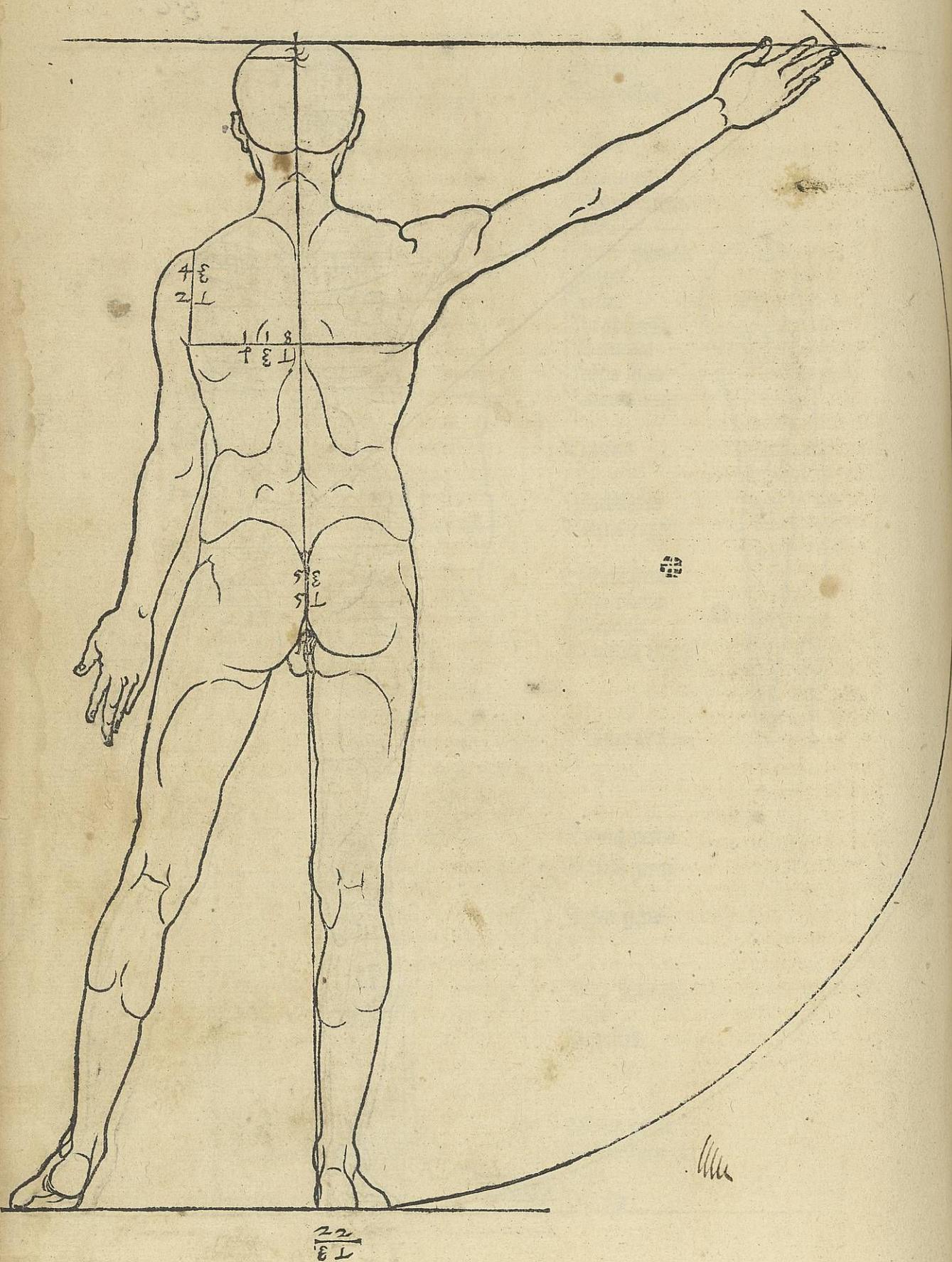
	pericula co numeris	portio frustulū	pericula co numeris	portio frustulū
Brachium autem obliquū sic sicut.			Per extremas nates	
Per humerum latum	o 5	o	Per sulcum in femine	
Per alam a tergo	o 3	8	Supra genu	
Per nexus cubiti	o 2	5	Per medium genu similiter	
Infra eundem	o 2	6	Infra genu	
Pauloqz etiam inferius	o 2	0	Per medium suram	
Per iuncturam manus	o 1	4	Per imam suram exterius	
Sed palma obtinebit	o 1	7	Interius	
Latitudines autem aduersae huiusmodi notabuntur.			Per imam tibiam	
Per verticem esto	o 6	0	Per talum et montem pedis	
Per medianam frontem	o 6	6	Infra talos per pedem	
Per supercilia	o 6	2	Calcis per extremos digitos la-	
Per aures	o 6	8	titudo esto	
Per nasum et buccas	o 5	2	Brachium autem tale facies.	
Collo autem iuxta mentum detur	o 3	5	Per musculos humeri latum	
Per summas scapulas	o 4	0	Supra nexus cubiti	
Per summos humeros	1	0	Infra eundem	
Per iugula	1	3	Infraiusqz etiam	
Ibidemqz ossa humerorum dis- stabunt	1	0	Per iuncturam manus	
Per pectus	1	5	Palma autem obtineat	
Infra alas	1	0	Post hec forma apta locis	
Infra alas auersas	1	4	suis virilium corporum hoc est	
Infra mammas	1	1	obliqui aduersiqz describetur.	
Per cinctum	1	0	Sed auerso accommodabunt	
Per umbilicum	1	9	extreme lineae aduersi. Et ri-	
Per sinum coxae	1	0	ma podicis tenebit	
Per summum femur	1	7	Calcaneusqz patescet	
Ibidemqz distabunt coxendis- ces inter se	1	1	Hoc etiam corpus in cir-	
Per imam alium	0	8	culi lineam includes, quae ex-	
Per femur iuxta verenda	0	5	tensas manus extremas ite qz	
			pedes radat, centro constituto	
			in umbilico, ut supra et in alijs	
			ostendimus et expressimus quo-	
			qz subiectis exemplis.	

66.

M 1111

Describamus et muliebre
congruae stature corpus. Esto
igitur altitudo a scincipite.

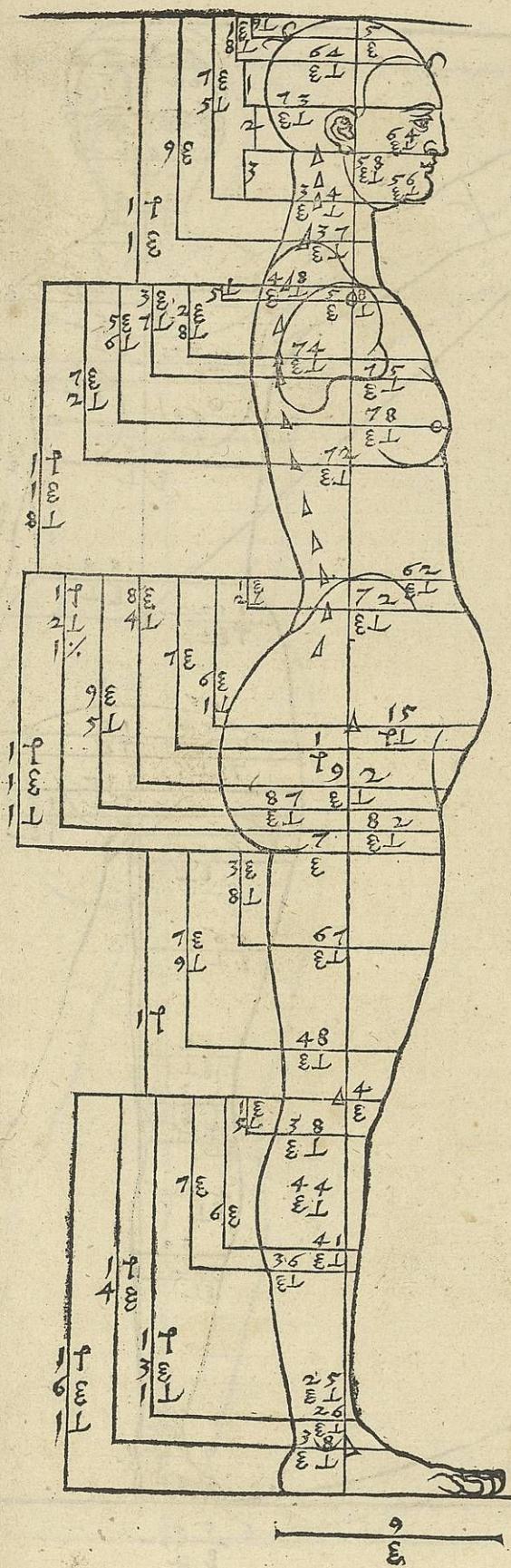
Ad verticem	0	0	9	0
Ad frontem	0	1	8	0
Ad inum mentum	0	7	5	0
Ad summas scapulas	0	9	0	0
Ad iugula	1	1	0	0
Hinc vero ad summos hume- ros	0	0	5	0
Ad pectus	0	2	8	0
Ad alam aduersam	0	3	7	0
Ad alam auersam	0	4	6	0
Ad papillas	0	5	6	0
Infra mammas	0	7	2	0
In cinctum	1	1	8	0
E cinctu in umbilicum	0	1	2	0
Ad summum femur	0	6	1	0
Ad imam aluum	0	7	0	0
Supra pubem	0	8	4	0
Ad pubis initium	0	9	5	0
Ad imam pubem	1	0	2	1
Ad extremas nates	1	1	1	0
Hinc ad sulcum in femine	1	3	8	0
Supra genu	0	7	9	0
Medium in genu	1	0	0	0
E medio genu usqz infra illud	0	1	0	0
Ad imam suram exterius	0	6	0	0
Ad imam suram interius	0	7	0	0
Ad montem pedis	1	3	1	0
Ad talum exteriorem	1	4	0	0
Ad imam plantam	1	6	1	0
Longitudo autem calcis erit Brachii vero talis.	0	9	0	0
Ab humero ad cubiti nervum	1	0	0	0
A nervo in iuncturam manus	0	8	3	0
E iunctura ad extremos digi- tos esto	0	5	8	0

Post haec notabuntur den-
sitates et latitudines corporis.
Densitates iuxta primam li-
neam obliqui corporis ita.

pericula numeris summis portio frustis	pericula numeris summis portio frustis	pericula numeris summis portio frustis
Per verticem esto	0	5
Per frontem	0	6
Per supercilia	0	7
Per nasum	0	6
Per superius labrum	0	5
Per mentum et collum	0	5
Collum ibidem obtinebit	0	3
Per summos humeros	0	3
Per iugula	0	4
Iuxta ossa humerorum	0	5
Per pectus	0	7
Iuxta alam	0	7
Per papillas	0	7
Infra mammas	0	7
Per cinctum	0	6
Per umbilicum	0	7
Per summum femur	1	0
Per imam aluum	1	0
Supra pubem	0	9
Per pubis initium	0	8
Per imam pubem	0	8
Per femur iuxta extremas na- tes	0	7
Per sulcum in femine	0	6
Supra genu	0	4
Per medium genu	0	4
Infra genu	0	3
Per medium suram	0	4
Per imam suram exterius	0	4
Per imam suram interius	0	3
Per imam tibiam	0	2
Per montem pedis	0	2
Per imos talos et pedem	0	3
Brachium obliquum ita facies.	0	8
Per humerum densum	0	4
Per musculos	0	3
Per nervum cubiti	0	2
Infra eundem	0	2
Inferiusqz etiam	0	2
Per iuncturam manus	0	1
Sed palmar dabitur	0	1

	^P er	^E c	^C on-	^P er	^E c	^C on-	^P er	^E c	^C on-
	pericula	numeris	portio	frustulū	pericula	numeris	portio	frustulū	pericula
At latitudines iuxta alteram lineam aduersi ita.					Per medium genu				
Per verticem esto	o	5	o	o	Infra genu				
Per sumnam frontem	o	6	4	o	Per medium suram				
Per medianam frontem	o	6	5	o	Per imam suram exterius				
Per supercilia	o	6	o	o	Interius				
Per aures	o	6	5	o	Per montem pedis				
Per nasum et buccas	o	5	o	o	Per imos talos et pedem				
Collo iuxta mentum dabitur	o	3	2	o	Sed per extremos digitos calcis latitudo erit				
Per summas scapulas	o	5	6	o	Zum brachium tale adiunges.				
Per iugula	1	o	6	o	Per musculos humeri latum				
Per ossa humerorum	1	2	o	o	Supra nervum cubiti				
Ibidemq; distabunt ipsa inter se	o	6	5	o	Infra eundem				
Per pectus et humeros	1	3	7	1	Atq; etiam inferius				
Intra alas	o	9	1	o	Per manus iuncturā esto				
Intra alas a tergo	1	o	5	o	Per palmam				
Intra papillas	o	6	8	o	X				
Infra mammam	o	9	7	o	Zum deinceps his ita perfectis forma muliebris viriusq; corporis modi bellula et scitula describetur. Deq; auerso facies ut saepe monutimus inclusus extremitis lineis aduersi.				
Per cinctum	o	8	8	o	Podicisq; assignans rimae				
Per umbilicum	1	1	2	2	Et pandens calcaneum				
Per summum femur	1	3	o	o	Hoc corpus in circuli linea centro facto in umbilico includes, ut aliquoties iam de aliis diximus, et in exemplis nostris conspicere est.				
Ibidemq; coxendices distabunt	o	9	5	o					
Per imam alium	1	3	2	1					
Supra pubem	1	3	5	o					
Per pubis initium	1	3	4	o					
Per femur iuxta imam pubem	o	6	6	1					
Juxta extremas nates	o	6	6	o					
Per sulcum in femine	o	5	6	o					
Supra genu	o	4	2	o					

68.

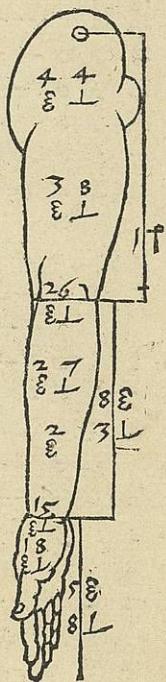

Sinciput
Vertex
Frons
Supercilia
Nasus

Mentum
Summæ scapulae,
pulsæ
Suturæ humeri
Ossa humeronū
Pectus
Ala aduersa
Papillæ
Infra māmas

Cincus
Umbilicus

Sūmū femur
Ima aliis
Supra pubem
Initium pubis
Ima pubis
Extremæ nates

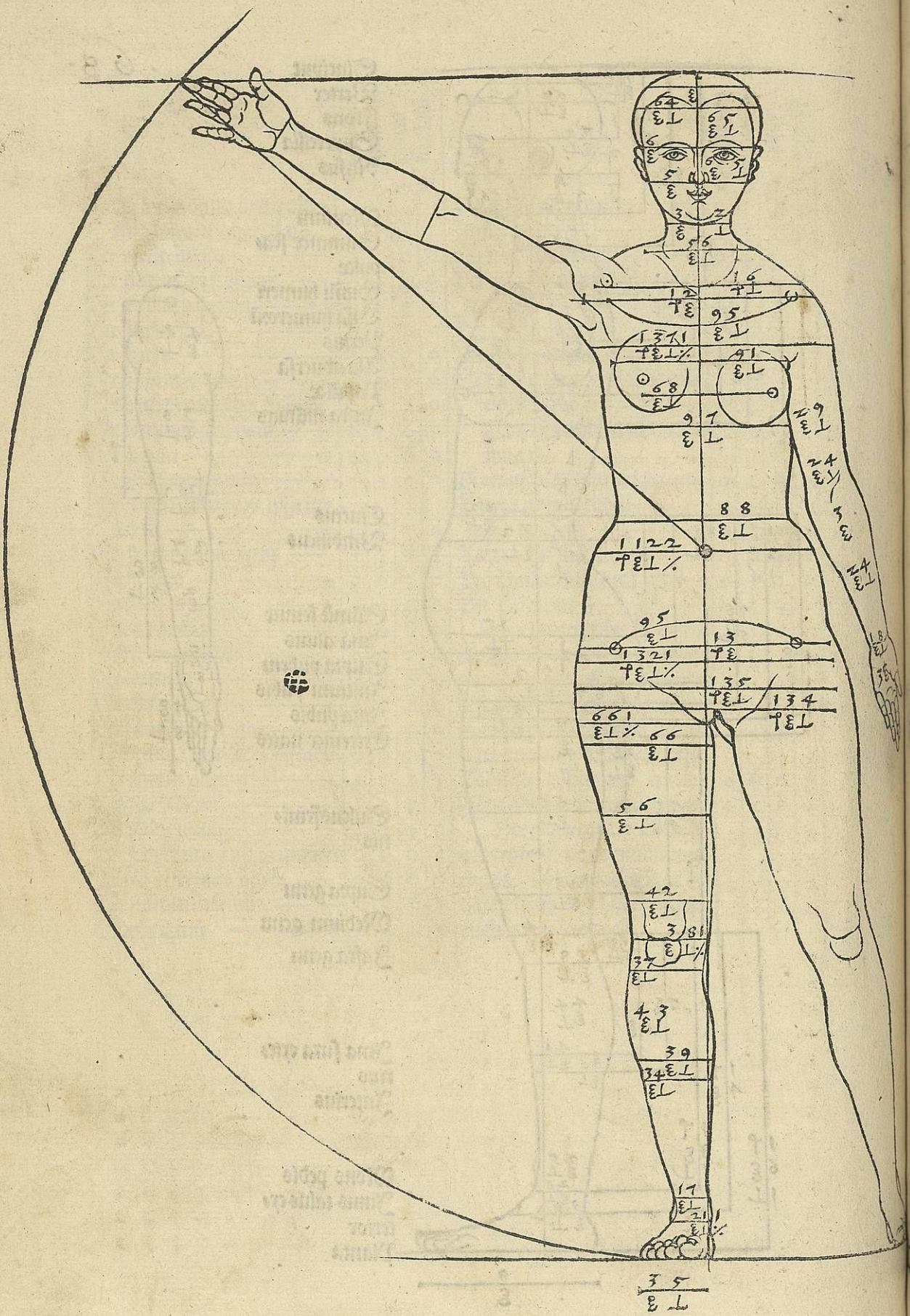

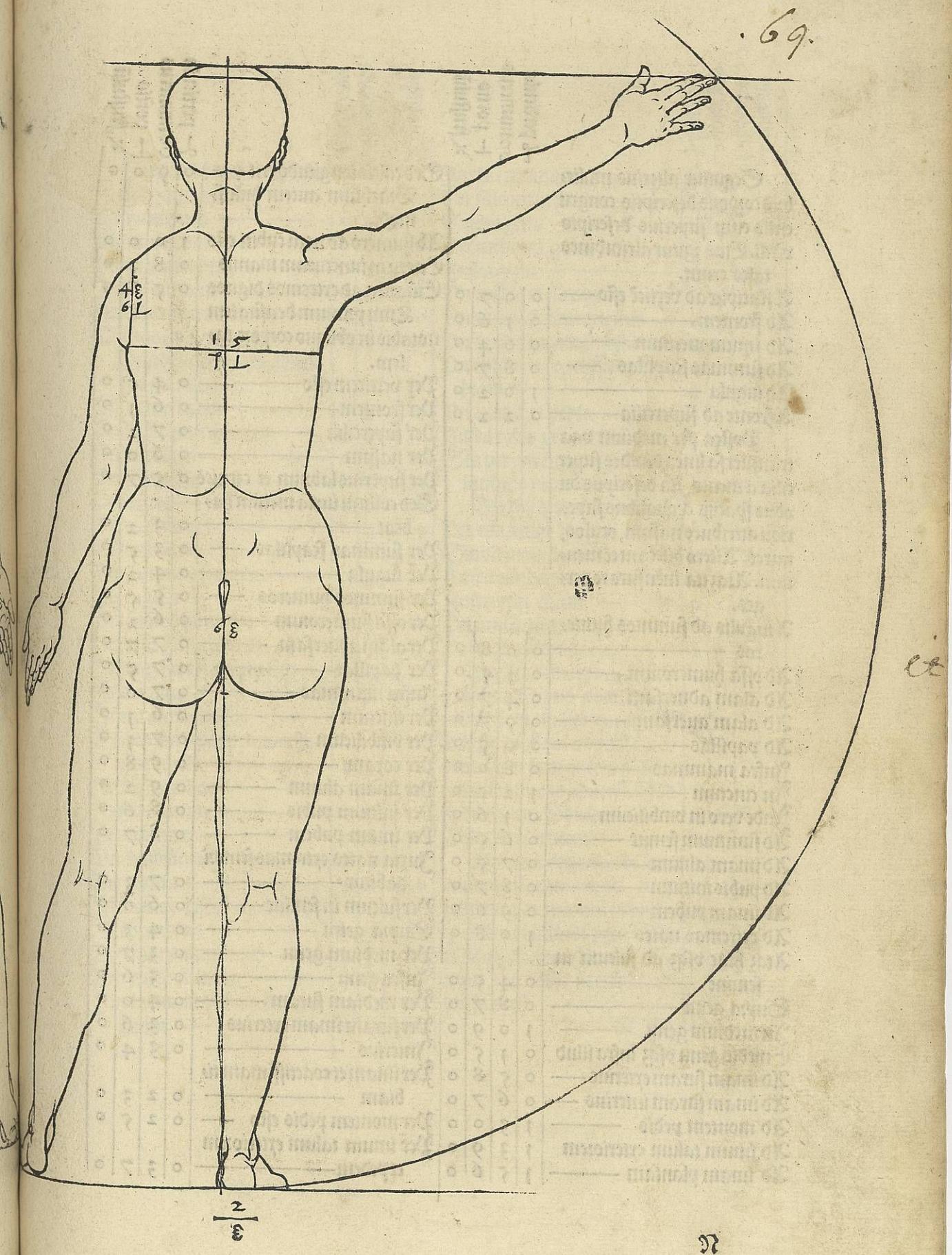
Sulcus femoris

Supra genu
Medium genu
Infra genu

Ima sura exterijs
Interius

Mons pedis
Imitum talus exterijs
Planta

Sequitur alterius mulieris corporis descriptio congruentis cum superius descripto virili. Eius igitur altitudines tales erunt.

A sincipite ad verticem esto —
Ad frontem —
Ad imum mentum —
Ad summas scapulas —
Ad iugula —
A fronte ad supercilia —
Postea per medium una transuersa linea diuides supercilia a mento, ita descriptis duobus spacijs et equalibus superiori attribues nasum, oculos, aures. Altero buccam et mentum. Atqz ita mensurare per ges.

A iugulis ad summos humeros —
Ad ossa humerorum —
Ad alam aduersam —
Ad alam auersam —
Ad papillas —
Infra mammas —
In cinctum —
Inde vero in umbilicum —
Ad summum femur —
Ad imam alium —
Ad pubis initium —
Ad imam pubem —
Ad extremas nates —
Atqz hinc usqz ad sulcum in feminine —
Supra genu —
In medium genu —
Emedio genu usqz infra illud —
Ad imam suram exterius —
Ad imam suram interius —
Ad montem pedis —
Ad imum talum exteriorem —
Ad imam plantam —

pericula
Ex numeris
L portio
frustulis

0 0 7 0

0 0 8 0

0 1 5 0

0 4 7 0

0 5 7 0

0 6 5 0

0 8 0 0

1 2 5 0

0 1 6 0

0 6 5 0

0 7 5 0

0 8 7 0

0 9 6 0

1 0 8 0

0 4 5 0

0 8 7 0

1 0 9 0

0 1 5 0

0 5 8 0

0 6 7 0

1 3 0 0

1 3 9 0

1 5 6 0

Sed calcis longitudo erit —
Brachium autem huiusmodi.

Ab humero ad nexum cubiti esto
Enexu in iuncturam manus
Euctura ad extremos digitos
Cum primum densitatem
notabis in obliquo corpore tam.

Per verticem esto —

Per frontem —

Per supercilia —

Per nasum —

Per superius labrum et cervicem

Sed collum iuxta metum habet —

Per summas scapulas —

Per iugula —

Per summos humeros —

Per ossa humerorum —

Per alam aduersam —

Per papillas —

Infra mammas —

Per cinctum —

Per umbilicum —

Per coxam —

Per imam alium —

Per initium pubis —

Per imam pubem —

Juxta nates extremas femoridabitur —

Per sulcum in feminine —

Supra genu —

Per medium genu —

Infra genu —

Per medianam suram —

Per suram imam exterius —

Interius —

Per imam et coactissimam tibiam —

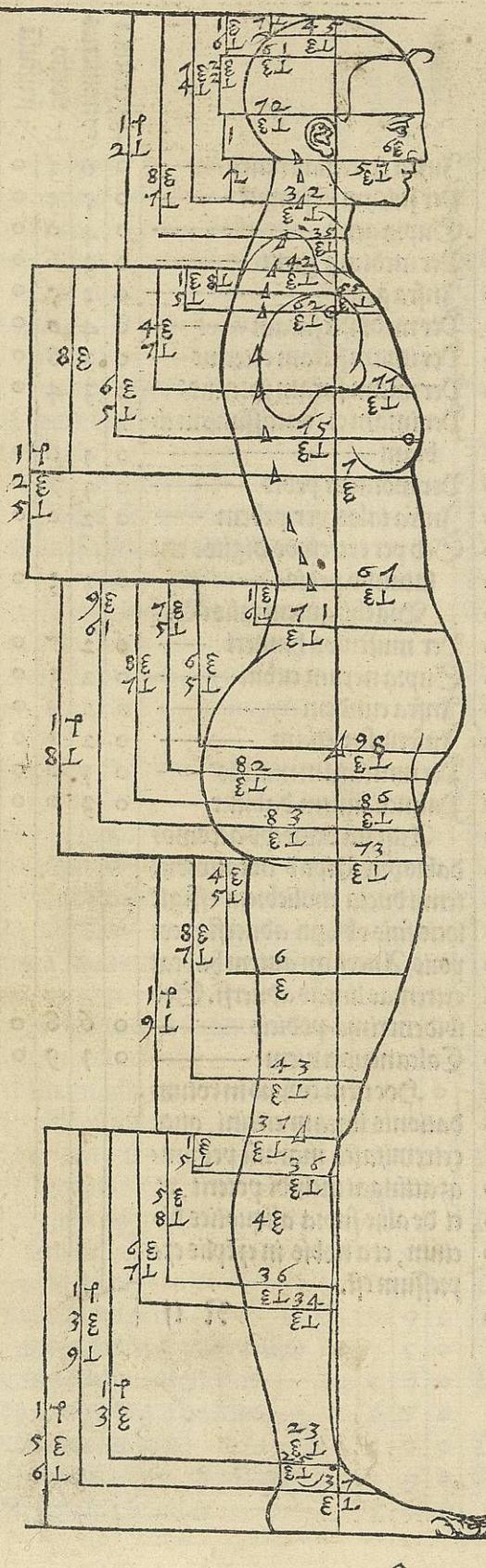
Per montem pedis esto —

Per imum talum exteriorem et pedem —

pericula Ex numeris L portio frustulis	pericula Ex numeris L portio frustulis
0 9 0 0	0 9 0 0
1 0 0 0	0 8 3 0
0 5 8 0	0 5 8 0
1 0 0 0	0 4 5 0
0 6 1 0	0 6 1 0
0 7 2 0	0 7 2 0
0 6 0 0	0 6 0 0
0 5 7 0	0 5 7 0
0 3 2 0	0 3 2 0
0 3 5 0	0 3 5 0
0 4 2 0	0 4 2 0
0 5 5 0	0 5 5 0
0 6 2 0	0 6 2 0
0 7 7 0	0 7 7 0
0 7 5 0	0 7 5 0
0 7 0 0	0 7 0 0
0 6 1 0	0 6 1 0
0 7 1 0	0 7 1 0
0 9 8 0	0 9 8 0
0 9 2 0	0 9 2 0
0 8 6 0	0 8 6 0
0 8 7 0	0 8 7 0
0 7 3 0	0 7 3 0
0 6 0 0	0 6 0 0
0 4 3 0	0 4 3 0
0 3 7 0	0 3 7 0
0 3 6 0	0 3 6 0
0 3 4 0	0 3 4 0
0 2 3 0	0 2 3 0
0 2 5 0	0 2 5 0
0 3 7 0	0 3 7 0

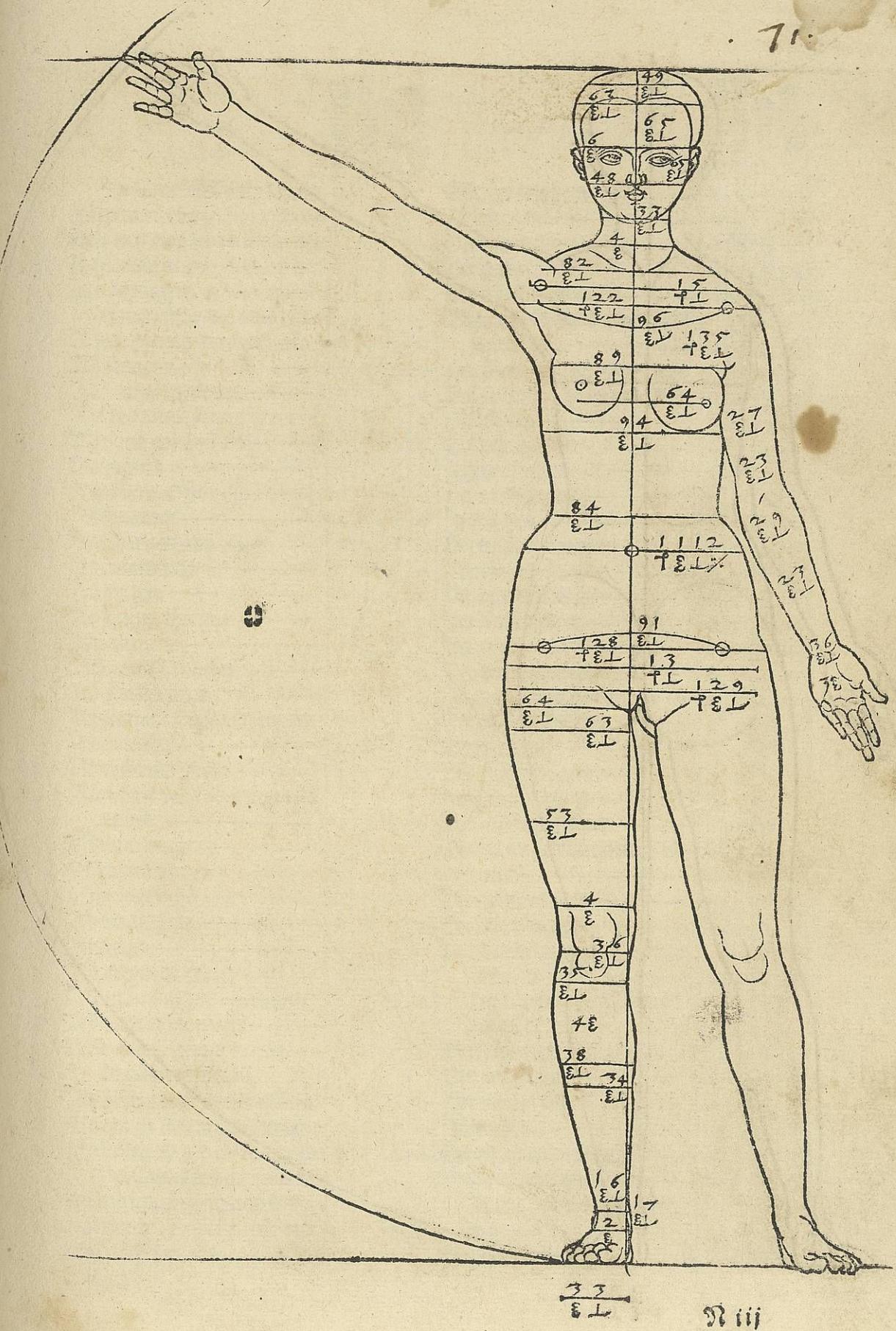
	^{per} particula ex numero portio semifullus	^{per} particula ex numero portio semifullus	^{per} particula ex numero portio semifullus
Sequitur brachium id fas- ties densum.		Juxta extremas nates	
Per humerum	○ 4 4 ○	Per sulcum in femine	○ 6 3 ○
Per musculos	○ 3 7 ○	Supra genu	○ 5 3 ○
Per nexus cubiti	○ 2 4 ○	Per medium genu	○ 4 0 ○
Infra eundem	○ 2 6 ○	Infra genu	○ 3 6 ○
Per iuncturam manus	○ 1 5 ○	Per medium suram	○ 3 5 ○
Manus ipsa obtinebit	○ 1 8 ○	Per imam suram exterius	○ 4 0 ○
Deinde latitudines aduer- tas ita notabis.		Per imam suram interius	○ 3 8 ○
Per verticem esto	○ 4 9 ○	Per imam et coactissimam ti- biam	○ 3 4 ○
Per summam frontem	○ 6 3 ○	Per montem pedis	○ 1 6 ○
Per medianam	○ 6 5 ○	Infra talos per pedem	○ 1 7 ○
Per supercilia	○ 6 0 ○	Sed per extremos digitos erit latitudo pedis	○ 2 0 ○
Per aures	○ 6 5 ○	Brachij autem talis esto.	○ 3 3 ○
Per nasum et buccas	○ 4 8 ○	Per musculos humeri	○ 2 7 ○
Collum iuxta metum habebit	○ 3 3 ○	Supra nexus cubiti	○ 2 3 ○
Per summas scapulas	○ 4 0 ○	Infra eundem	○ 2 9 ○
Per ingula	○ 8 2 ○	Inferiorisq; etiam	○ 2 3 ○
Per summos humeros	1 0 5 ○	Per iuncturam manus	○ 1 6 ○
Per ossa humerorum	1 2 2 ○	Palmoe autem dabitur	○ 3 0 ○
Interq; haec spacium fiet	○ 9 6 ○	Atq; ita deinceps accomo- dabis prescriptis notatioib; bus	
Intra alas	○ 8 9 ○	tenui ductu muliebrem effigie locis suis obliqui aduersiq; cor- poris. Aversum autem habeat	
Intra alas auersas	○ 9 9 ○	extremas lineas aduersi. Sed	
Supra vero per pectus et hu- meros esto	1 3 5 ○	ibidem rima podicis	○ 6 8 ○
Intra papillas	○ 6 4 ○	Calcaneus autem	○ 1 9 ○
Infra mammas	○ 9 4 ○	Hoc item corpus in rotun- dationis lineam circini, que extremitates manuum pedum q; attingat includi poterit, ve et de alijs supra aliquoties di- ctum, et a nobis in exemplis ex- pressum est.	
Per cinctum	○ 8 4 ○		
Per umbilicum	1 1 1 2		
Per coxam	1 2 8 ○		
Ibidemq; distabunt inter se coxendices	○ 9 1 ○		
Per imam alium esto	1 3 0 ○		
Per pubis initium	1 2 9 ○		
Juxta imam pubem habeat femur	○ 6 4 ○		

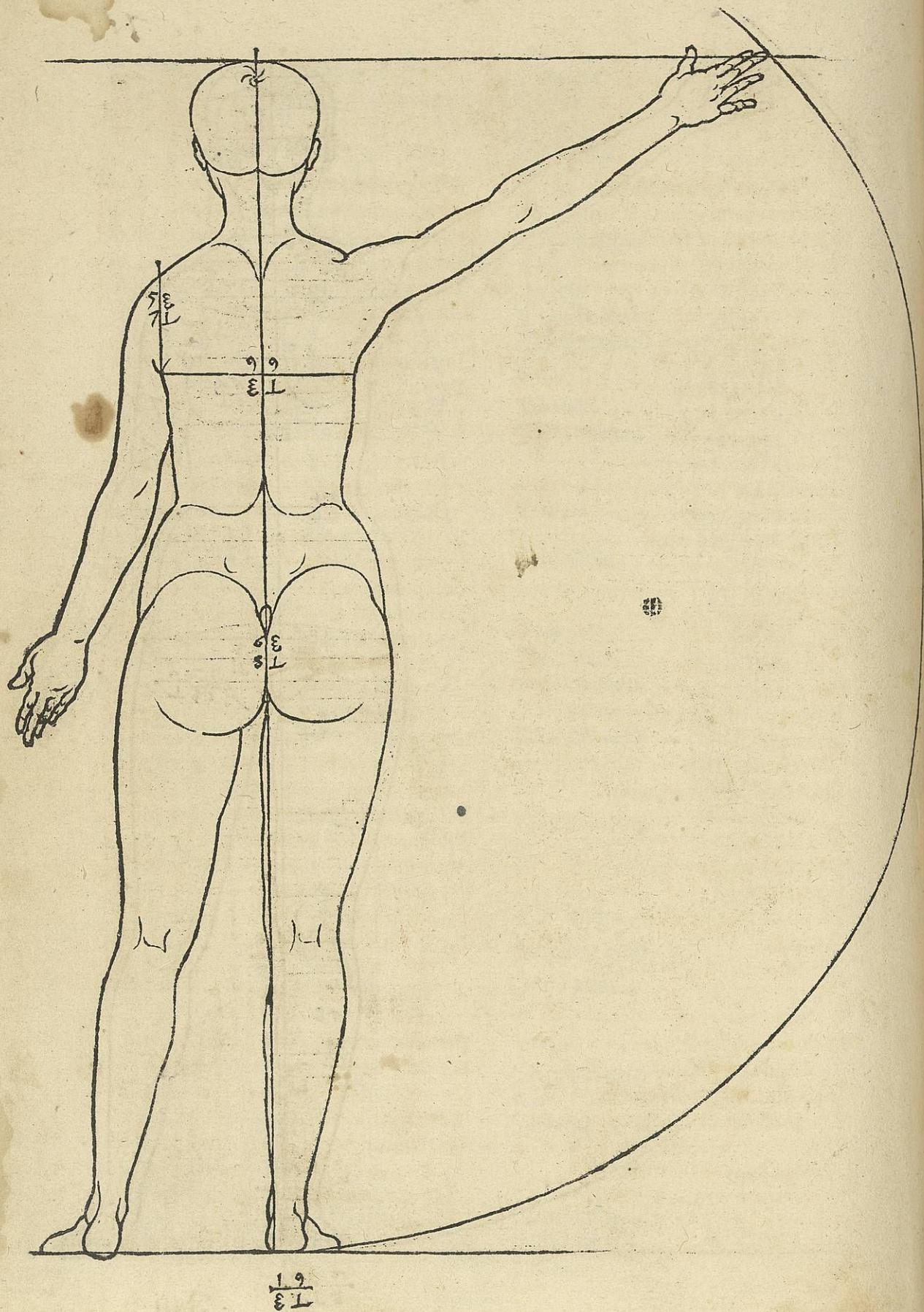
N ii

Sinciput
 Vertex
 Frons
 Supercilia
 Nasus
 Mentum
 Summae facie
 pulce
 Jugula
 Summum humeri
 Ossa humerorum
 Alae
 Papillae
 Infra mamas
 Cinctus
 Umbilicus
 Sinus corae
 Ima alius
 Pubis initium
 Ima pubes
 Extreme nates
 Sulcus in femine
 Supra genu
 Medium genu
 Infra genu
 Ima sura extre-rius
 Inteirus
 Mons pedis
 Tonus talus
 Planta

71.

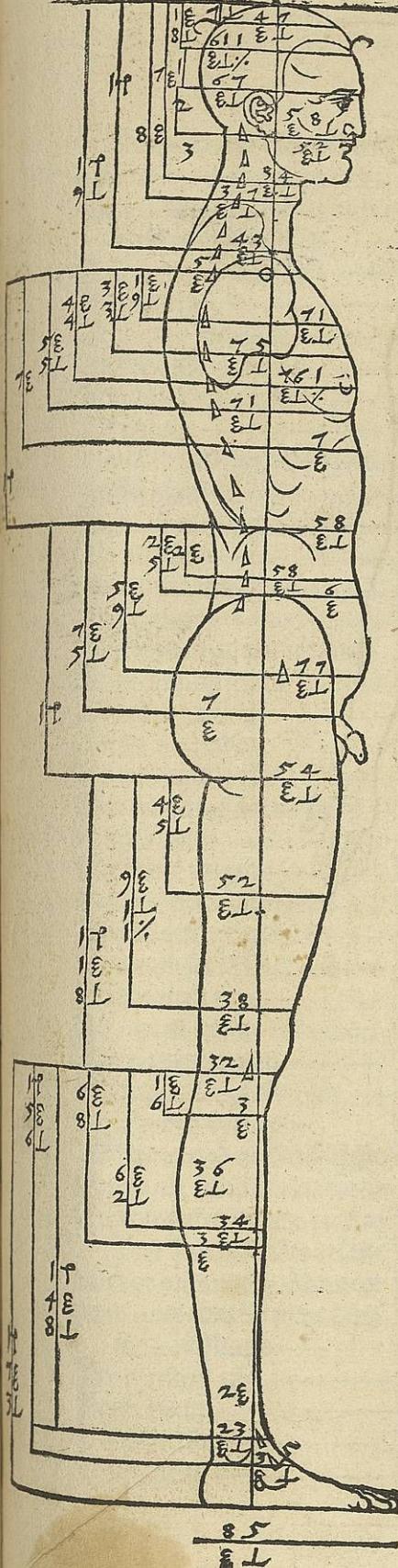

19
S L

pericula	per numeros	portio	frustis	pericula	per numeros	portio	frustis
	L	X					
In sequentibus describam effigiem viri bene longa statu- ra et gracilis quae exemplo esse possit volenti logiuisculum cor pus depingere. Huius igitur commensuratio talis erit.				Esto per verticem			
A sincipite ad verticem esto	0	0	7	Per frontem	0	4	7
Ad frontem	0	1	8	Per supercilia	0	6	1
Ad imum mentum	0	7	0	Per nasum	0	6	0
Ad summas scapulas	0	8	0	Per labrum superius	0	5	2
Ad summos humeros	1	0	0	Sed collum iuxta mentum ob-	0	3	0
Ad ingula	1	0	9	tineat	0	3	4
Hinc vero ad summum pectus	0	1	9	Per summas scapulas	0	3	7
Infra alam	0	3	3	Per summos humeros	0	4	3
Infra alam aduersam	0	3	8	Per jugula	0	5	0
Ad mammae	0	4	4	Per pectus	0	7	1
Infra has	0	5	5	Juxta alam	0	7	5
Ad imum thoraca	0	7	0	Per mammae	0	7	6
In cinctum	1	0	0	Infra has	0	7	1
Hinc autem in umbilicum	0	2	0	Per imum thoracem	0	7	0
Ad sinum coxae	0	2	5	Per cinctum	0	5	8
Ad summum femur seu coxam	0	5	9	Per umbilicum	0	5	8
Ad verenda	0	7	5	Per sinum coxae	0	6	0
Ad extrebas nates	1	0	0	Per coxam	0	7	7
Atque hinc vero ad sulcum fe- minis	0	4	5	Per verenda et clunes	0	7	0
Supra genu	0	9	1	Ibidemque femori dabitur	0	5	4
Medium in genu	1	1	8	Per sulcum feminis	0	5	2
Sed hinc infra genu	0	1	6	Supra genu	0	3	8
Ad imam suram exterius	0	6	2	Per medium genu	0	3	2
Interius	0	6	8	Infraquod ipsum	0	3	0
Ad montem pedis	1	4	8	Per medianam suram	0	3	6
Ad imum talum exteriorem	1	5	6	Per imam suram exterius	0	3	4
Ad imam plantam	1	7	3	Interius	0	3	0
Sed calcis longitudo erit	0	8	5	Per imam tibiam	0	2	0
Brachij vero talis.				Per montem pedis	0	2	3
Ab humero ad cubiti nexu esto	1	0	6	Per imum talum exteriorem	0	3	5
E nexus in manus iuncturam	0	8	5	et pedem	0	3	0
E iunctura ad extrebas digitos	0	5	4	His addes et brachium hu- iusmodi.	0	2	1
His altitudinibus ita ut de- monstratum est notatis, desig- nabuntur et obliqui corporis et aduersi latitudines, primusq; obliqui.				Per humerum esto	0	4	0
				Per musculos	0	3	0
				Per nexum cubiti	0	2	1
				Infra hunc	0	2	2
				Per manus iuncturam	0	1	2
				Sed palma obtinebit	0	1	4
				Aduersas vero latitudines facito tales.	0	4	0
				Per verticem esto	N	iii	

	$\frac{1}{2}$ pericula	$\frac{1}{2}$ numerus	$\frac{1}{2}$ portio	$\frac{1}{2}$ frustulū		$\frac{1}{2}$ pericula	$\frac{1}{2}$ numerus	$\frac{1}{2}$ portio	$\frac{1}{2}$ frustulū
Per frontem	○	5	5	○	Sed calci per extremos digitos	○	3	0	0
Per supercilia	○	5	2	○	dabis	○	2	2	0
Per aures	○	5	8	○	Brachium autem sic fiet.	○	2	5	0
Per nasum et buccas	○	4	3	○	Per musculos humeri latum	○	2	1	4
Per collum iuxta metum	○	3	1	○	Infra nervum cubiti	○	2	2	0
Per summas scapulas	○	3	6	○	Per iuncturam manus	○	2	5	0
Per summos humeros	○	8	8	○	Palma autem habebit	○	2	5	0
Per ingula	1	1	2	1	Atqz ita consequenter effigiem delineationibus congruis exprimes, triplicis corporis, ut scepe monuimus et nos fecimus subiectis exemplis. Aversum etiam corpus aduersi extremitatis comprehendens,	2			
Atqz ibidem distabunt ossa humerorum	○	9	4	○	dabis.				
Per pectus et humeros esto	1	3	2	○	Nimce podicis	○	5	8	0
Intra alas	○	9	0	○	Calcaneo vero	○	1	6	0
Intra alas a tergo	1	4	0	○	In huiusmodi commensurationibus animaduertent harum rerum studiosi. Obligatas latitudines quae sunt difficultates, per totum corporis trun- cum minores esse aduersis, sed				
Intra mamas	○	7	0	○	per totum pedem id est femur et crura maiores. Præterea sciendum non magni negotij futurum si cui effigies descriptas libro priori numerorum partium mesuris, lubeat etiam hoc modo exquirere. Memineris et variationis capitilis quæ aliquoties exposui, nam cum caput aliter sit tota effigies corporis diversa appareat.				
Infra has	○	9	6	○					
Per imum thoraca tantum	○	9	0	○					
Per cinctum	○	8	1	○					
Per umbilicum	○	9	1	○					
Per sinum coxae	○	9	0	○					
Per coram	1	0	0	○					
Ibidemqz coxendices distabunt	○	7	5	○					
Per verenda esto	○	9	9	○					
Per femur iuxta nates extre- mas	○	4	7	○					
Per sulcum feminis	○	3	7	○					
Supra genu	○	2	8	○					
Per medium genu	○	2	6	○					
Infra ipsum	○	2	6	○					
Per medianam suram	○	3	2	○					
Per imam suram exterius	○	2	8	○					
Interius	○	2	5	○					
Per imam tibiam	○	1	2	○					
Per montem pedis et talum	○	1	6	○					
Infra talos per pedem	○	1	5	○					

Sinciput
Vertex
Frons
Supercilia
Nasus
Mentum
Summa scapus
Iae
Summum humeri
Jugulum
Pectus
Ala aduersa
Mamme
Infra has
Imus thorax

Circus
Bmbilicus
Sinus coxae

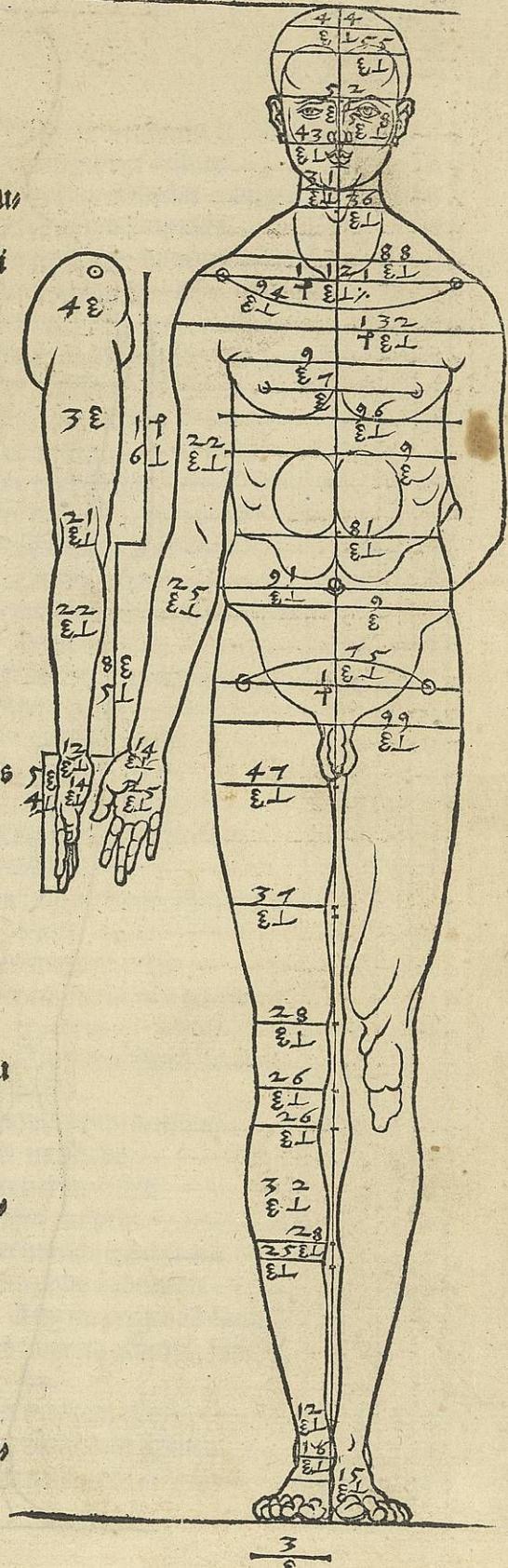
Sumū femur
Verenda
Extemae nates

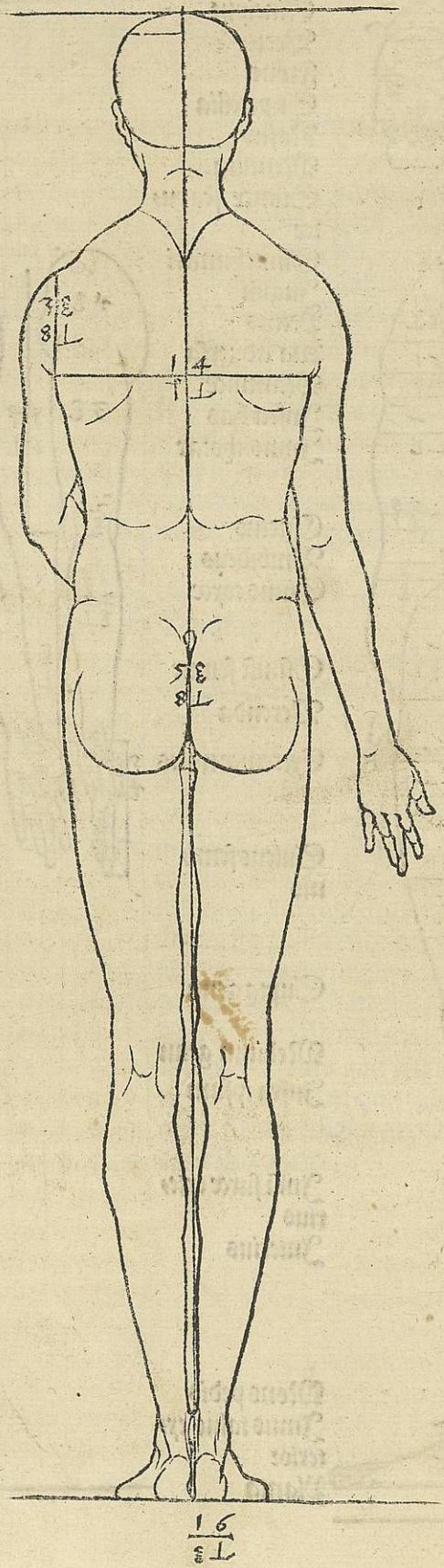
Guleus semis
nis

Supra genu
Medium genu
Infra ipsum

Imu surce exte-
rius
Interioris

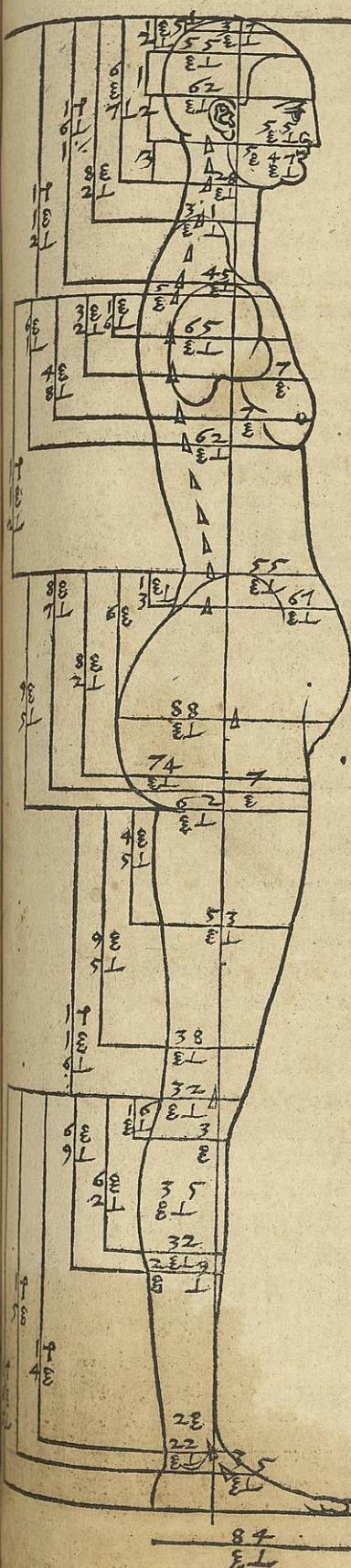
Mons pedis
Imus talus ex-
terior
Planta

	pericula C G L X	portio frustula	pericula C G L X	portio frustula
Prædescriptio corpori virili conueniens in sequentibus mu- liebre adiunctionam cuius altitudi- nes sunt huiusmodi.			Per superius labrum et cervicem	○ 5 0 0
A sincipite ad verticem	○ 0 5 0		Per mentum et collum	○ 4 7 0
Ad frontem	○ 1 2 0		Ibidemq; obtinebit collum	○ 2 8 0
Ad imum mentum	○ 6 7 0		Per summas scapulas	○ 3 1 0
Ad summas scapulas	○ 8 2 0		Per summos humeros	○ 4 5 0
Ad summos humeros	1 0 6 1		Per ingula	○ 5 0 0
Ad ingula	1 1 2 0		Per pectus	○ 6 5 0
Hinc vero ad summum pectus	○ 1 6 0		Juxta alam	○ 7 0 0
Infra alam	○ 3 2 0		Per papillas	○ 7 0 0
Infra alam a tergo	○ 3 9 0		Infra mammas	○ 6 2 0
Ad papillas	○ 4 8 0		Percinctum	○ 5 5 0
Infra mammas	○ 6 1 0		Per umbilicum	○ 6 7 0
In cinctum	1 1 2 0		Per coxam	○ 8 8 0
Hinc autem ad umbilicum	○ 1 3 2	detur	Per pubis initium	○ 7 4 0
Ad summum femur seu coxa	○ 6 0 0		Per imam pubem	○ 7 0 0
Ad pubis initium	○ 8 2 0		Femori iuxta extremas nates	
Ad imam pubem	○ 8 7 0		Per sulcum feminis	○ 6 2 0
Ad extremas nates	○ 9 5 0		Supra genu	○ 5 3 0
Sed hinc ad sulcum feminis	○ 4 5 0		Per medium genu	○ 3 8 0
Supra genu	○ 9 5 0		Infra illud	○ 3 0 0
Medium in genu	1 1 6 0		Per medianam suram	○ 3 5 0
Emedio genu infra illud	○ 1 6 0		Per imum surce exterioris	○ 3 2 0
Ad imum surce exterioris	○ 6 2 0		Interioris	○ 2 9 0
Ad imum surce interioris	○ 6 9 0		Per imam et coactissimam ti- biam	○ 2 0 0
Ad montem pedis	1 4 0 0		Per montem pedis	○ 2 2 0
Ad imum talum exteriorem	1 5 0 0		Per imum talum exteriorem et pedem	○ 5 3 0
Ad imam plantam	1 6 5 0		Zum brachium accomo- dabis.	
Sed calcis longitudo erit	○ 8 4 0		Per humerum densulum	○ 3 6 0
Brachij vero talis.			Per musculos	○ 3 3 0
Ab humero ad neru cubiti esto	○ 9 7 0		Per nervum cubiti	○ 2 1 0
Eneu ad iuncturam manus	○ 9 0 0		Infra eundem	○ 2 3 0
Eiunctura ad extremos digitos	○ 5 4 0		Per manus iuncturam	○ 1 2 0
Post hec describes et lati- tudines primumq; obliqui cor- poris quae sunt ut sepe dixi- ti. I. videntur.			Sed palma obtinebit	○ 1 4 0
Per verticem esto	○ 3 7 0		Atq; ita perges ad latitudi- nes corporis aduersi, faciesq; ita.	
Per frontem	○ 5 5 0		Per verticem esto	○ 3 6 0
Per supercilia	○ 6 2 0		Per summam frontem	○ 5 1 0
Per nasum	○ 5 5 0		Per medium	○ 5 5 0

	<i>pericula</i>	<i>co numeris</i>	<i>portio</i>	<i>frustulū</i>
Per supercilium	o	2	8	o
Per aures	o	5	3	o
Per nasum et buccas	o	4	2	9
Collo iuxta mentem dabitur	o	2	7	o
Per summas scapulas	o	3	2	7
Per humeros	o	8	1	2
Per iugula	o	9	1	6
Ibidemqz distabunt inter se coxendices <i>effi humeris.</i>	o	8	1	5
Sed per pectus et humeros esto	1	1	2	9
Intra alas	o	7	2	0
Intra alas a tergo	o	9	2	0
Intra papillas	o	7	2	0
Infra mammam	o	8	2	0
Per cinctum	o	7	5	0
Per umbilicum	o	9	1	3
Per coxam	1	1	2	4
Ibidemqz relinquetur intra coxendices	o	8	Atqz ita deinceps congru-	
Per pubis initium	1	1	entes et locis suis et serui effigi-	X
Per imam pubem	1	1	es exprimes, Aversumqz cor-	
Juxta extremas nates dabit femorū	o	5	pus in extrema aduersi inclu-	
Per sulcum feminis	o	4	des, assignabitisqz.	
Supra genu	o	3	Podicis rimæ	5
Per medium genu	o	3	Calcaneorvero	6
			Quæ omnia licet subiectis	
			in exemplis contemplere.	

Sincipit
Vertex
Frons
Supercilia
Nasus
Mentum
Summae scapulae
Genu humeri
Juguli
Pectus
Ala aduersa
Papillae
Infra mamas

Cinctus
Umbilicus

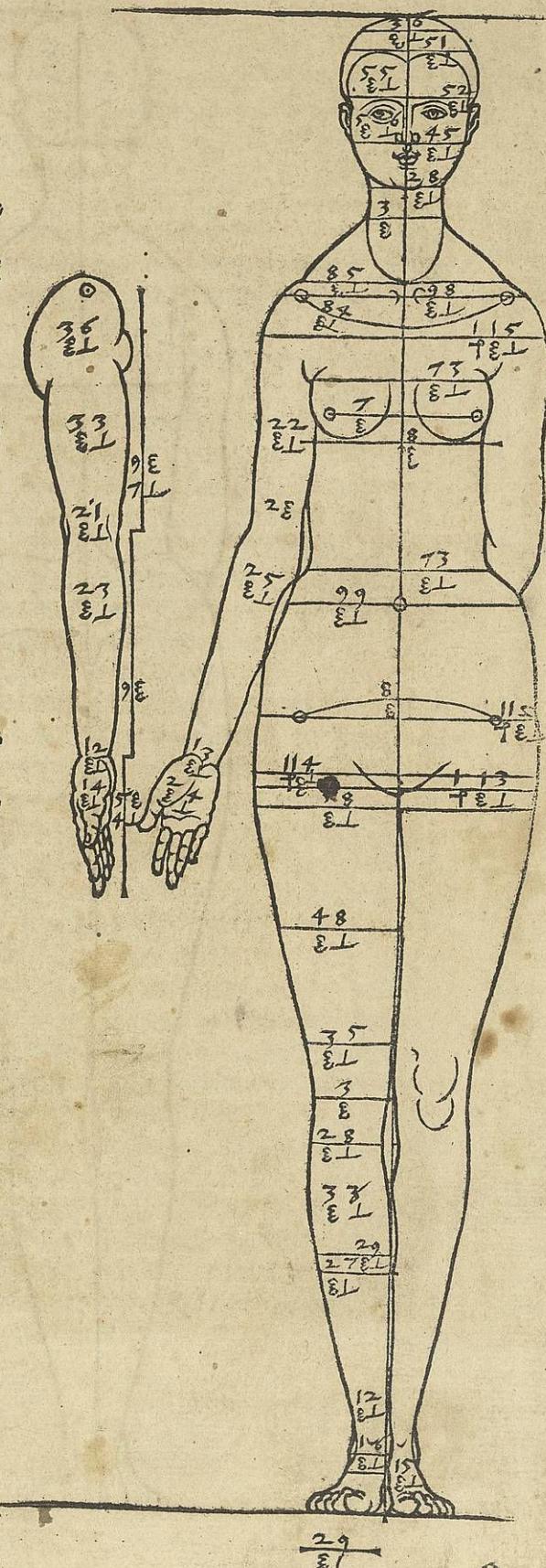
Coxa
Initium pubis
Imia pubis
Extremae nates

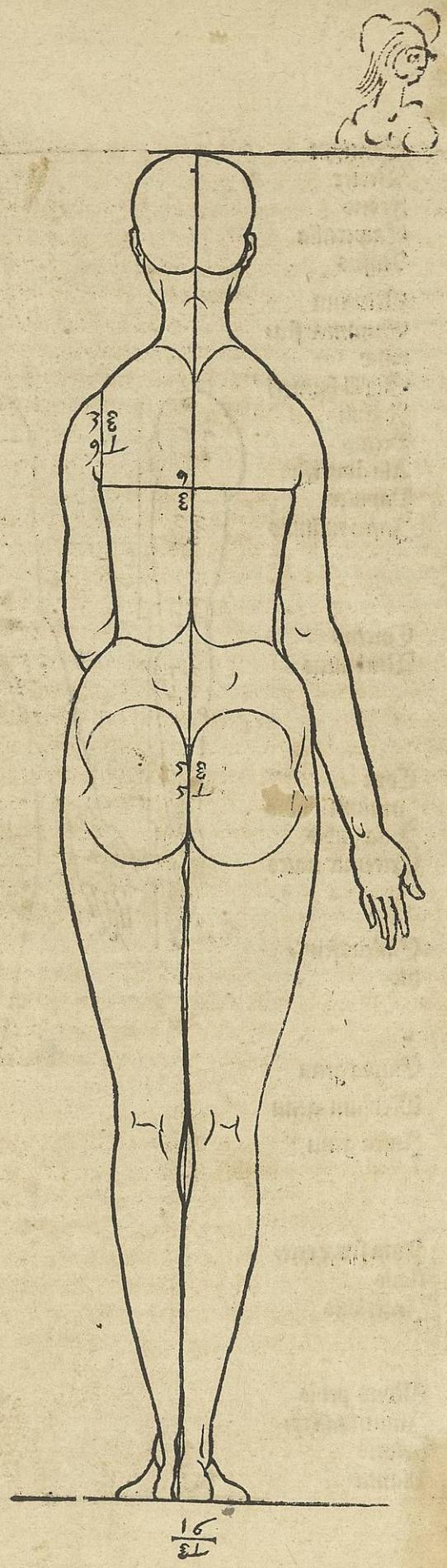
Sulcus seminis

Supra genu
Medium genu
Infra genu

Imia surce exteriores
Interioris

Mons pedis
Imum tali exterioris
Planta

In fine huius libri propositis duob^z capitibus virilibus, illorum figurationem exquisitum est modo quo videtur esse in medio de e

In fine hujus libri propositis duobus capitibus virilibus, illorum figurationem exquisitus et certius quam hactenus feci, docebo. hoc modo.

Principio quadratum constitues ut superiori libro precepimus, hoc seruuet obliquo capiti. Sed huius laterum spacia erunt unius partis septimae de altitudine totius imaginis. Poteris tamen et octauae partis facere omnibus similiter conservatis, quae de septima parte praecipientur. Atque ita notabis quadrati constituti latus rectum prius signo. a. posterius. b. Latus vero superius transuersum. c. Inferius. d. Tum deinceps septimam illam partem quam diximus diuides in aequales partes. s. id est numeros quos vi memis nisse debes hac nota innuimus. E. et numerum in decem portiones huius notce. 1 Atque his mensurationes partium in capite exequemur, primum perpendicularares designantes lineas isto pacto.

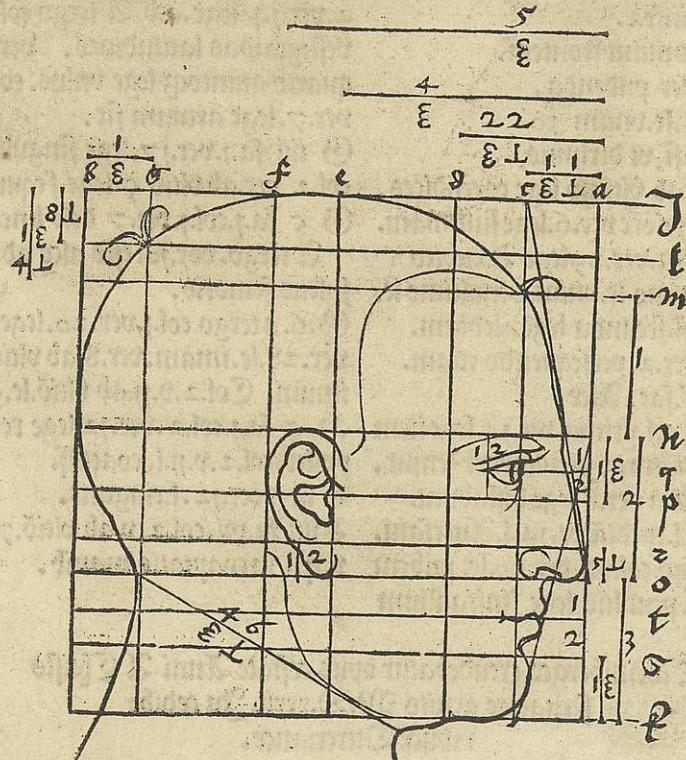
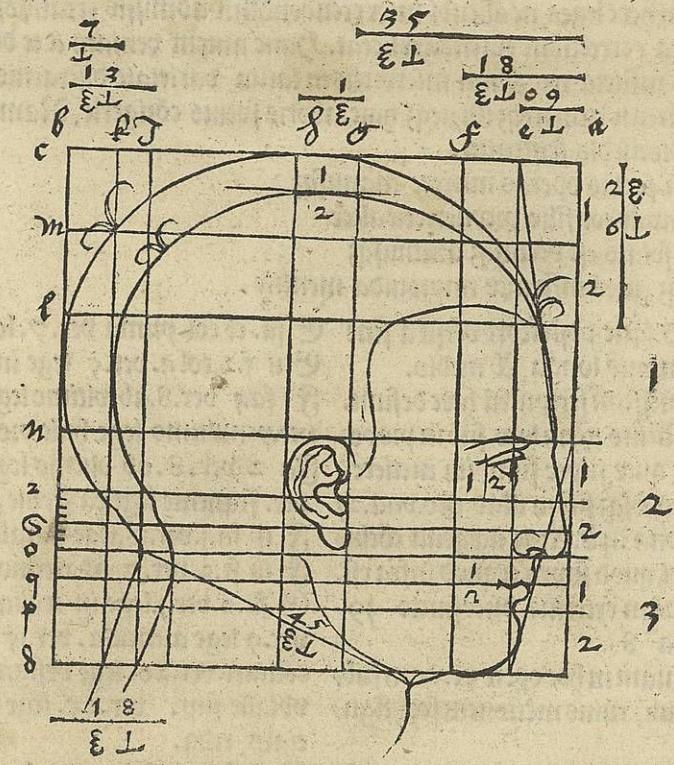
z Ab. a. lineam perpendiculariter retrodes E. o. L. 9. Ea esto. e. tangatqz extre
mam pupillam et intimas nares. Postea pones lineam. f. ab. a. E. j. L. 8. Ea tangat
extrema supercilia iuxta tempora. Sed oculi proximus angulus constituetur in medio
e. f. Tum pones tertiam perpendiculararem eaqz esto. g. ab. a. retro. E. 3. L. 5. Hoc desis
niet aurem iuxta tempora. At quarta quicce sit. h. ab. g. retro posita. E. j. L. o. extremam
aurem describet. Post hæc pones lineam quicce sit. i. pro:sus ab.b. E. j. L. 3. Juxta hanc
infidet in ceruicem occiput. Tum f. produces ab.b. E. o. L. 7. Hoc tangat supra verti
cem et infra ceruicem iuxta transuersam. d. Ac transuersas parallelos quidem ita dein
ceps impones. Infra. c. E. 2. L. 6. ponatur linea transuersa. l. hæc designabit radice
capilli supra frontem. Tum diuides. t. l. alia transuersa. m. per medium. Ea qz transi
bit iuxta perpendicularem. f. per verticem. postea diuides. l. d. duabus lineis. n. o. in tria
ce qualia spacia. Linea quidem. n. per supercilia currat et summam attinget aurem. Sed
o.imum nasum in manqz aurem. Postea diuides. o. d. linea. p. per medium. hæc tangat
summum mentum. Postea diuides. o. p. per medium linea. q. Ita superioris labrum intra
o. q. stabit, et inferius intra. q. p. transibitqz linea. q. buccam medium id est oris synarmos
gen. Postea diuides. n. o. linea. r. per medium. Inqz superioris spaciū totum oculum im
pones. Tum. r. o. diuides in septem spacia cequalia, et infima tria abscondes linea. s.
Hæc attinget ad summas narium eminentias. Sed ima auricula comprehendetur ins
de la 10 E. 1. L. 3.
loba linea hæsta
en alara superbi
zo dela oregado
pue destru sonis
orulmena que se
1. obtinere dela b
E. 1. L. 3 ipore
Le cummearo
redon de ar elca
cole a ca cole
uior de pue. pr
das lat. leca. R
vnu dela b. E
1. 7. esti vcaug
la corvinella. Pnu
tu de la cacciu
area de la han
ras. D. 1. dep

Hoc attinet ad summas narium eminentias. Sed ima auricula comprehendetur intra. s. o. Cum oblique duce lineae ducentur, una ex angulo qui clauditur linea perpendiculari. e. et transversa. c. in angulum perpendicularis. a. et transversae. o. Supra hanc frons deducetur intra transversas. l. n. Sed nasus infra, intra transversas. n. o. Altera obliqua descendet ab angulo lateris recti. a. et transversae. n. retro ad angulum perpendicularis. e. et transversae. d. hac definitur vtrumq; labrum itemq; extreum mentum. Aliq; his confectis capitis forma deinceps exprimitur. Ita ut summum caput ad. h. perpendiculararem et latus. c. rotundet. Occipitum autem intra transversas. l. n. ad latus. b. Colli autem declivis erit densitas id est ab occipiti et ceruicis commissura ad guttur. g. q. l. s. Quae omnia diligentissime studuimus oculis in sequentibus exemplis subiecte. Sed fieri possit ut tale caput alicubi maiusculem videatur quam latura sit propositae imaginis ratio. Poteris igitur facere minus hoc modo. Sinciput in medio transversarum. c. m. rotundetur iuxta perpendicularares. g. h. Et occipitum ad. f. in medio transversarum. l. n. Cum iuxta occipiti commissuram curuabis ceruicem in linea. o. facta distantia ab latere. b. g. l. s. Cum retro abduces ad latus. d. et perpendiculararem. i. Velix virans

Jer. 7. Et h[ab]etis parvus tua a deo. Et la oras et las imaginatio[n]es la f[ig]ura h[ab]ent potest
appear de domini, et tu o d[omi]n[u]s en modo de las transversas c.m. se dividere. Tunc lab[or]a exponit vel
f. 7. El cocore. Gesia lat. emendio de las transversas l.n. 7 en la comisura del cocore. canem
la senor en la linea. o. Ap[osto]lato. La dudu[n] el lado b. E. 9. L. 8. 7 Igitur Sapiens
de d[omi]n[u]s la pertinencia; que en vidas es la linea, otra manera de digerir, alargan
no. Se pone sin duda en la confederacion. H[ab]e[re] sea la division de la linea
a del creacion de la linea cabal et la f[ig]ura. Han[gu]nd m[od]o n[on] minos. V[er]g[iliu]s quadrado con
a inf[er]no de las q[ua]d rationem diligenter cognoscas, non enim temere huiusmodi variationem exposuimus] Las han
de d[omi]n[u]s el primo Atq[ue] hoc esto vnius capit[is] descriptio. Alterius vero talis.
L. 2. t. per de Quadratum similiter constitues ut supra monui faciens rectorum laterum prius. a.
al maneras el posse. Sed transuersorum superius esto. i. inferius. f. Hoc quadratum primum per
superior sec. i. et perpendicularibus lineis insignies, ponesq[ue] unam ab. a. ductam retro. E. 1. L. 1. quic sit. c. o. + 2.
egor. t. et quatuor H[ab]et tanget extremam pupillam et intimas nares. Iterum duces retro ab. a. E. 2. L. 1. et trans
primero. Sunt as 2. lineam. d. hoc supercilia definiet, et super linea. f. intimum mentum. Oculorum autem transversa
neas perpendiculari[n]es n[on]as una de la anguli iuxta tempora terminabuntur in medio. c. d. Iterum pones retro ab. a. E. 4. L. 1. locarn
ha[bit]at. E. 1. 1. o. lineam. e. H[ab]et attinget aurem ubi et temporibus enascitur, iuxtaq[ue] illam sinciput ras nulla circa
a qual sea. c. est ab ditatus. i. Iterum duces lineam. f. retro ab. a. E. 5. L. 0. H[ab]et terminabit aurem. Tu perpendicular
ad extremitates de la rias de los ojos, et lo rinas transversas autem parallelos ut diximus sic facies. Ab
casu[m] deponimus transversa. i. deorsu E. 0. L. 8. ponatur alia transversa. l. h[ab]et tanget vertice tertia pp[er]nas
imenes internas h[ab]et diculare. g. Iterum pones infra. i. lineam transversam. m. E. 1. L. 4. h[ab]et tanget radix
de dela a. E. 2. 4. cem capilli supra frontem. Postea diuides. m. f. duabus lineis. n. o. in tria cequalia spa.
E. 2. La qual sea lat[er]a. c. Linea quidem. n. transibit per supercilia et summam aurem. Sed linea. o. tanget
ad extremitates de la rias de los ojos, et lo rinas inum nasum et aurem. Juxtaq[ue] hanc occipitum in ceruicem insidet. Eratq[ue] hinc collum
cepit, et obte labrum densum usq[ue] ad guttur. E. 4. L. 6. Iterum duces lineam. p. infra. n. E. 1. L. 0. Inter
q[ue]. p. n. totus oculus comprehendetur et anguli stabunt in medio. Iterum pones lineam
r. supra. o. E. 0. L. 5. h[ab]et tanget summas narium eminentias, atima auricula peculia
riter exprimitur intra. r. o. Iterum pones lineam. f. supra. f. E. 1. L. 0. H[ab]et tanget sum
mum mentum. Tum diuides. o. f. linea. t. per medium, h[ab]et transibit per medium buccam.
Atq[ue] ita et duas obliquas duces. Unam ex angulo perpendicularis. c. et transversam. H[ab]et
sc. i. ad angulum perpendicularis. a. et transversae. o. Alteram vero ex angulo perpendicularis. a. et transversae.
cularis. a. et transversae. n. ad angulum perpendicularis. c. et transversae. f. Supra prius
rem deducetur frons intra. m. n. Infra autem nasus, intra. n. o. Juxta alteram exprim
metur labrum, bucca, mentum. Atq[ue] ita omnibus partibus rectis lineis notatis, tum de
inceps formam capit[is] inscribes, ita ut nos subiecto exemplo declarauimus. Neq[ue] igno
tua et co[n]tra el cocore randum similiter posse omnium membrorum mesuraciones singulatim exquiri de eoru
C. 1. rem. 1. Rem nra altitudinibus. vt, exempli causa, Ponatur crus a medio genu ad imum talum. h[ab]et erit
varia et nra linea altitudo. de hac exquires latitudines, vt verbi causa, Suram facies latam parte una. 4.
d. Aproposito. E. 1. Altitudinis, huiusq[ue] quartae dimidium duces per talos. Ita ut dixi arbitrio tuo facere in
Singulis membris et exacte omnia exquirere licebit.

Atq[ue] hic esto finis libri secundi, commensurationum rectarum formarum. Vbi a lectoris h[ab]ita el s[ecundu]s
ribus venia petere libuit errorum si qua forte in picturis exemplorum occurrerint. Neq[ue] E. 4. L. 6
enimnos celatur[ur] vitia, neq[ue] typorum ligneorum depravationem prestat[ur] aut cequum
ra la ceu[n]dus destru aut virium nostrarum fuit. Sed de scriptura tamen poterint et illa emendari quam o[ste]n
la comisura dela ni studio et diligentia q[ue] emendatissime curauimus edi, correctis inter relegendum ex
ripi co[n]tra cocore cusorum peccatis. Lector bonus et cequis gratiam ut spero operam nostram acceptamq[ue]
ansuerit, parab habebit, malignos et obtrectatores non curat ut Greci aiunt Hippoclides.

77.

E aquí seda fin al segundo año & a las medidas de
seguir adonde yido piden los señores de las personas
que en los exenos los que no han salido de mí el autor querido
La pintura en las impresiones tan poco conviendo se podia
hacer entender los vuos que vieren en la que con mucha diligencia procuramos que tal como
los corregidos los errores que volviendo la talle sacó de los impresos, se reconozca
que gran razona qualquiera bueno oficio tiene esta materia que pue
no haber sido de los maestros que mandaron aquella los grecos tam en frigio
UVA. BHSC. IYR_139

Rogo te qui haec leges, ne alicubi inter excludendum admissis erratis offendare, max.
que ex subiecta correctione emendare licet. Hanc autem veniam a te debet exorare cum
chalcographo insueta res. Cum interpretis in tanta varietate distractus cogitationibus
animus, presertim cum neque illi neque huic laboris socius contigerit. Nam, ut apud Hos
merum est Diomedis sententia:

Duo cum socias operas iuxtere manusque
Multiplici unum consilio prouenterit alter
Utiliter, sed solius est pectusque animusque
Cardior, atque actes infirmorum improvida mentis.

Charta. B. facie posteriori versu a fine
septimo lege minus longa. A medio.
B. ii. post impressam scripturam haec desunt.
Atque ita constituto genu loco suo in proposi-
tione imagine, quae super sunt, ita mettere.
E. genu medio usque supra illud esto una. 21
Infra vero una. 40. Atque ita genu coelum
dit. Medio, et quod supra et quod infra est.
Ad imam suram exterius ducesunto. 19
Interior una 8
Sed prius quam in hoc opere pergam sub-
stiam trianguli, cuius mentionem feci, figura-
tionem.
B. iii facie priori, itemque columnula versu-
z. lege verticem infra.
Ver. 5. lege summam frontem.
Ver. 21. malo per pudenda.
Col. 2. ver. 24. le. unam 10
ver. 25. lege quasi, ut diximus,
A tergo ver. 4. ab ultimo lege coendices.
C. iii fa. col. qz. priore ver. 6. lege summam.
ver. 18 lege indequez. ver. 29 lege A cubito
ver. tertio ab ultimo le. unius. penultimo le.
cooram. ver. 5. col. secunda lege medianam.
Fa. posteriore ver. 2. persequendo etiam.
C. iii vocem. 8. fac. Alce
In posteriore. f. col. prima ver. 14. lege item
ver. 23. lege sultaturque peculiariter femur.
C. v. f. et col. prima ver. 8 lege distabunt.
Col. secunda. v. l. media. ve. 14. l. Aversam.
C. ultimo a tergo. col. pri. ver. 20. le. pubem
D. ultimo ver. penultius lege Infra illum

E. fa. et col. prima ver. 7. lege una
E. ii. f. 2. col. j. ver. 5 lege infra illu-
gum
F. fa. i. ver. 8. ab ultimo lege puncto. 6
ver. penultimo lege huic prox.
Fa. 2. ver. 8. ab ultimo lege. Digatorum.
ver. sequente lege ea ferme erit.
F. ii. fa. i. ver. 18. lege parallelos
F. iii. f. 2. ver. 7. ab ultimo lege latitudinem
G. fa. 2. ver. j. lege in aequalia spatia
ver. 9 lege auricula. ver. 15 lege summum
collum. ver. 20. lege designet. ver. 22. lege
obi ille sup. ver. 25. lege expressas subi-
ciam, reliq.
G. ii. fa. col. qz. j. ver. 15 lege notatioes. col.
2. ver. 14 lege. a. b. A tergo col. j. ve. 3. lege
vestigandas latitudes. ver. ab ultimo
quarto quintoquez lege unius. col. 2 ab ultio
ver. 7. lege artium sit.
G. iii. fa. i. ver. 17. lege singulis. A tergo
col. 2 ver. ab ultio 5 lege sequuntur.
G. 5. fa. j. col. j. ver. 7. dele linearum.
A tergo. vox. 10. esto alce aduersae. 20. l.
sulcus femoris.
G. 6. a tergo col. j. ver. 20. lege aduersam.
ver. 28. le. imam. ver. 8. ab ultio le. ad illud
imum. Col. 2. v. j. ab ultio le. genu.
H. 5. fa. j. col. 2. ver. 12. lege requiretur. fa.
post. col. 2. v. j. l. coactiss.
L. iii. voce. 12. l. cingunt.
L. iii. fa. pri. col. 2. v. ab ultio. 7. l. summi cap
v. 4. l. in coaptatis manib.

Norimbergae excudebatur opus certate Anni A Christo
seruatore genito M. D. xxxiiij. In eisdib.
viduce Durerianae.

rusticum. unpectus.

Capit

Mentum
Scapulae
Juguli

Mammæ

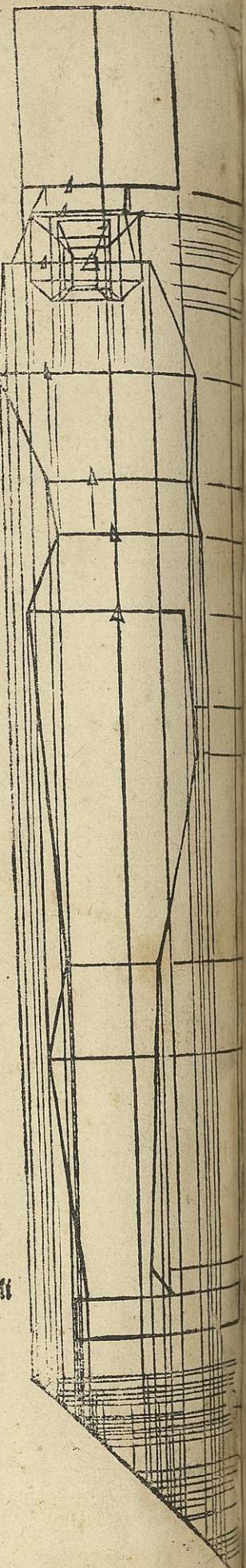
Cinctus

Coxa

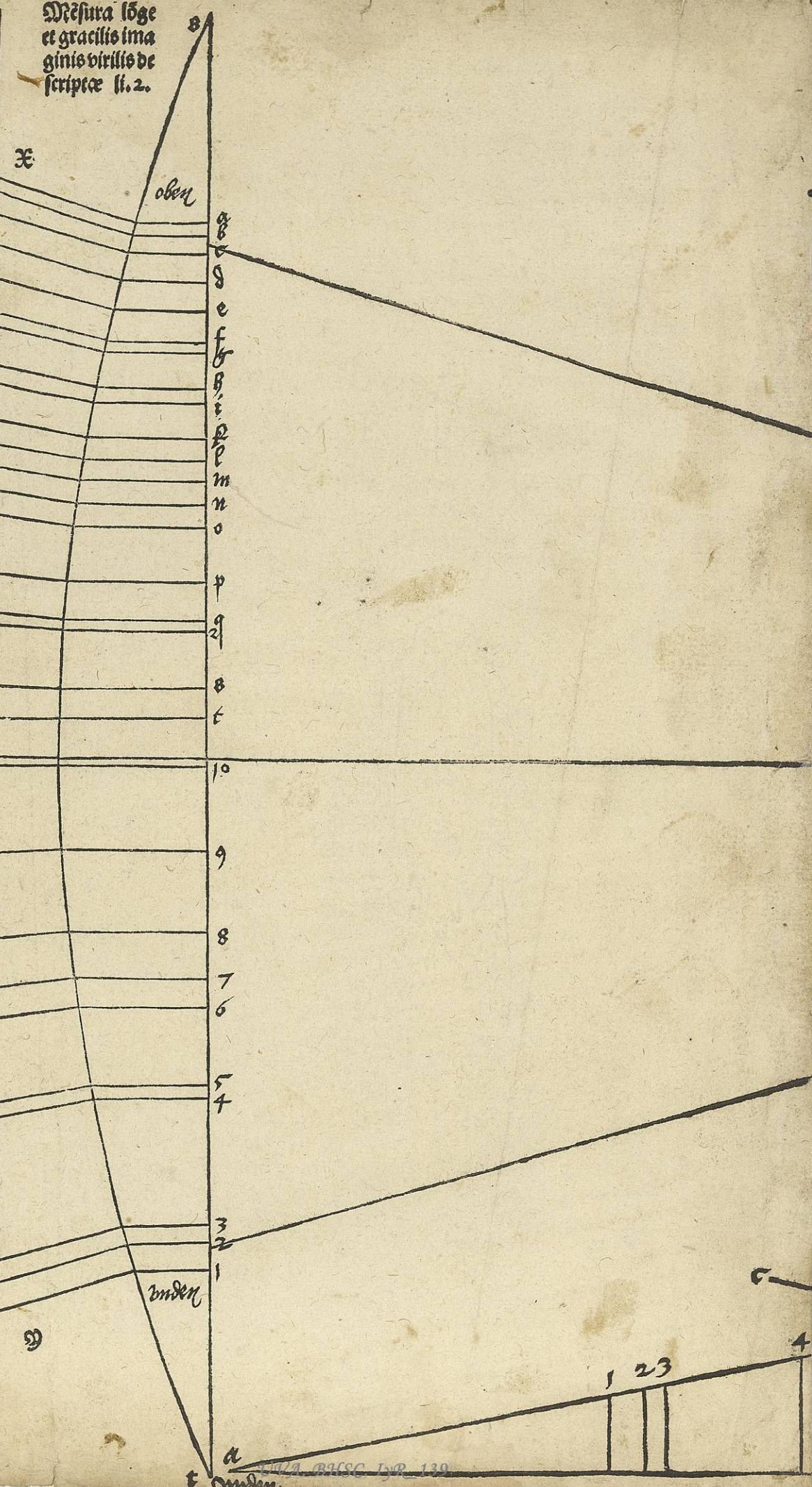
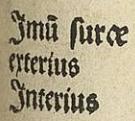
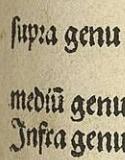
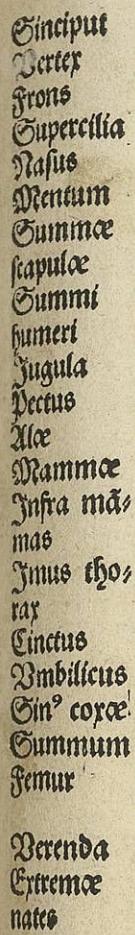
Femur

Genu

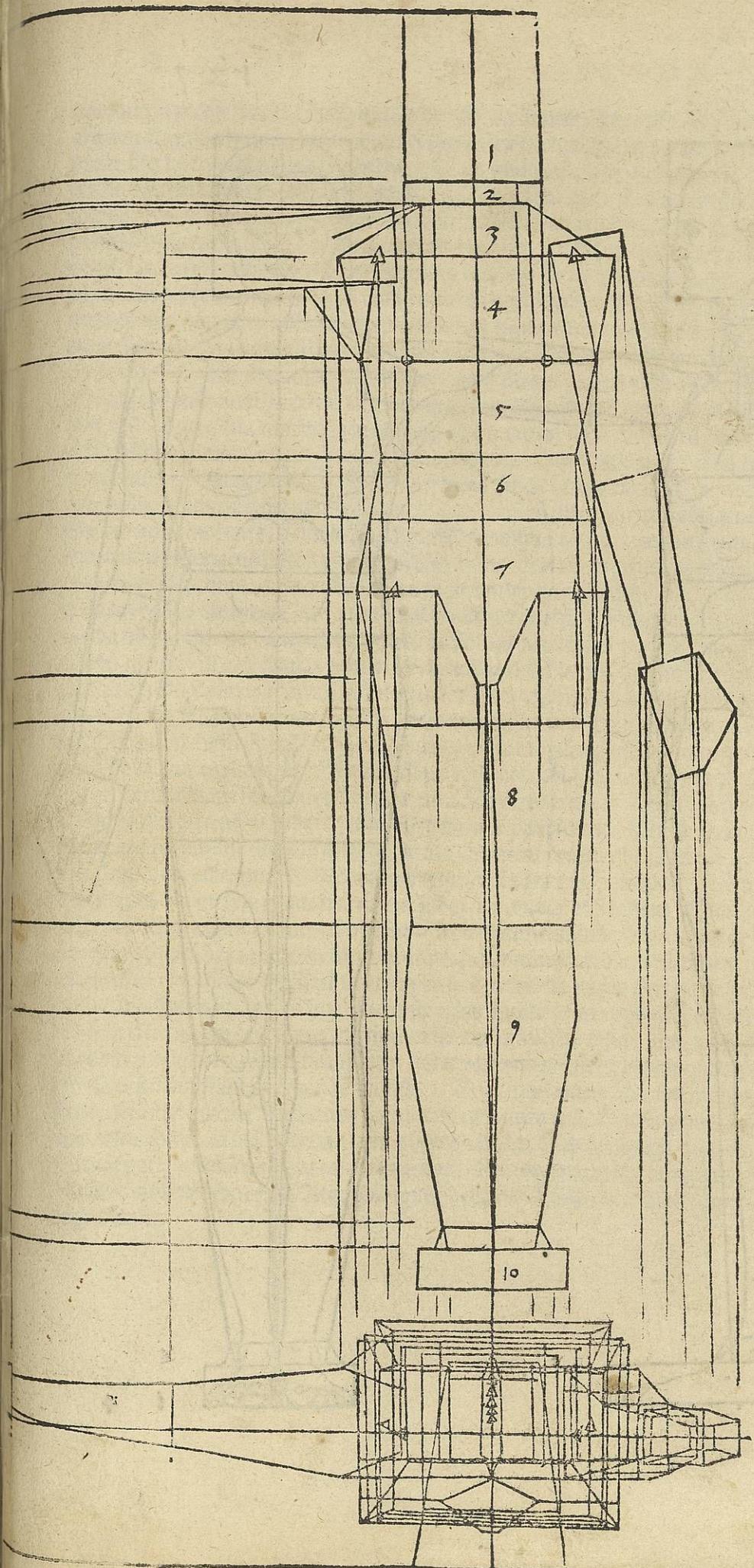
Intum talli
Planta

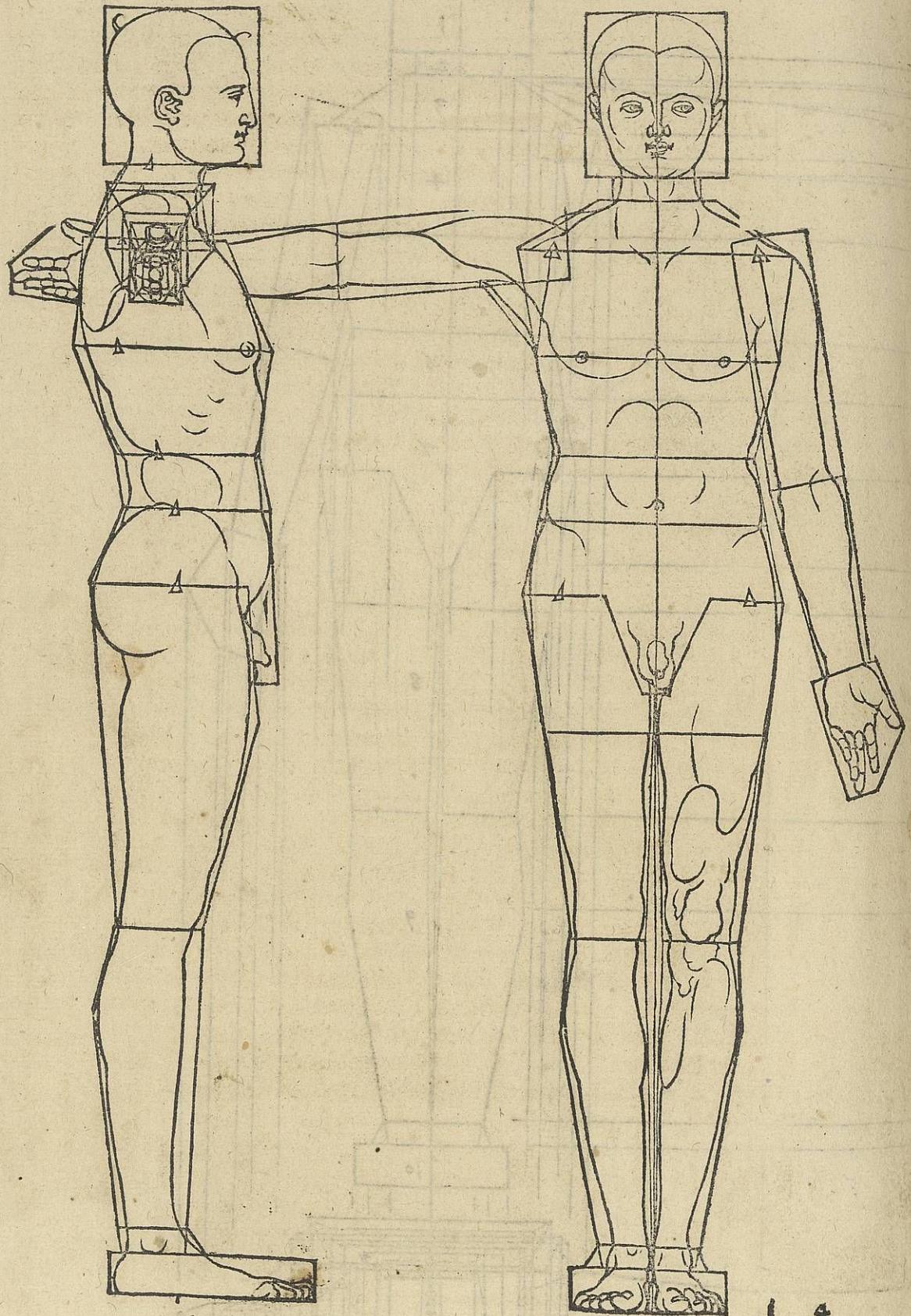
Mesura loge
et gracilis ima-
ginis virilis de-
scriptio li. 2.

SCOTTISH
LITERATURE
EDITION

127

1 4

mus quam necesse fuerit. Quod autem de miseria horum scriptorum dixi quicce tali argumento talis fortuna sua traductore plane seruum accipiuit, si quis minus esse verū putat, licet periculum paucis ipse versibus faciat, nimur intelliget multo me, quam res sit, parcius locutum. Quod superest si qui illa priora forte legisset, facite et hæc cognoscatis. Quæ profecto sunt ab arte instructissima, quo etiam nomine si quid compositioni defuerit, facile compensari pati debebitis. Et, si nihil ad hoc usque tempus vidistis in lucem emissum his de rebus melius, de quin fieri hactenus quidem optima gratis animis amplecti nihil vidisse autem certum habeo. Ut enim restare huius artis eximia quædam ad huc precepta veterum, neque funditus illa delecta esse. Ita etiam summa cum cura asservari arbitror, magis quam ullam Virginem, quas tam poeta magister morum custodiri iubet multisfariam communis in thalamis. Quod si quando horum prodicerit, Deo bene volente, aliquid, et si, quicquid fuerit relinquet, etiā Dureriana non nullo in numero. Tunc tamen licet antiquitati venerabili priores sive optimo deferatis. Interea cum quod præ Durerianis petat, nihil extare compertum habeamus, officium vestrum feceritis si hæc ut optima amplexi, meliora cum vestigare tibi sperare non desinatis. Quas proferri ille etiam cum obscuratione suorum vellet mortuus. Cum enim facile p̄destiterit multa variaque rerum scientia reliquis, tamen hanc etiā ipsam vicit illo in viro animi probitas, ingenuitas, liberalitas, moderatio, sanctitas. De quibus et si rei magnitudinis exuperante, multo minus, multoqz exilius quam par erat, cum a nobis alibi dictum sit, nunc quidem verba facienda nō putauimus. Ecceqz hanc doctrinam non poterint, ut opinor, contemnere eruditi, cum enim est arte exulta, cum in usu iucunda, non hoc modo operæ et manu, sed intelligentie potius et iudicij. Quis est enim tam rusticus aut alienus ab omni elegantice sensu, qui non libenter bonam pulchramqz picturam cōte implari soleat. Sed inter spectatores discrimen est ingens. Nā imperiti artis nihil neqz exquisite neqz cū certitudine aliqua cognoscunt. Sed coloribus et nitore tabularū tantummodo capiuntur, horum etiam humaniores argumento. Docti vero etiam particulas et singulatim omnia percensent, iudicioqz suo discernunt et perspicunt. Ut illi eorum qui magnam hominum turbam simul salutent, hi autem eorum qui singulos appellant, similes esse videantur. Sed quoniam existimo statim ubi huic opus exierit futuros aliquos qui in ipsum quasi irruant, subqz sua præla abstrahant. Quantum quidem interfuerit studiosorum illud hinc accipere quam aliunde ubi secundū nostra expressum fuerit. Nō tam dicere facile est atqz ipsa re declaratur. Cum enim pene major claritas et certudo consistat in exemplis quæ precepitis, neque fieri possit, ut illa traductionibus crebris nō violent, siue ipsis typis vitiatis, siue negligenter explicatis, ut usum et scientiam concedam maximam iis qui transserre velint, quis non videt quam in proclivi errores pendeant, cum nobis compertum sit ab iisdem typis ipsis, expressas iterum figuræ diuersas eruuisse. Corrumpi autem aliorum authorum scripta sola in scriptione consuevere, huiusmodi in pictura etiā. Quo in genere quoqz sine cosmographica illa phenomenon et Geographice. Sed de hoc ipsis viderint, ne si in hac parte immoremur, magis distractioni librorum, quam legentium comodis voluisse consulere videamur. Atqz hinc igitur deinceps Alberti doctrinam exponere aggrediemur.

Alberti Dureri mathematici et pictoris. De figurarum varietate libri duo.

Hoc in libro qui de pictura tertius a nobis instituitur, propositum est demonstrare rationes quasdam, quibus superius descriptae figure corporum secundum membra et suam et inter se conuenientiam variari pro arbitrio vniuersiusq; possint. Siue cui opus grandius seu magis exilius forte placeat. Ita quidem ut omnia, alia quam dudum, et diuersa, neq; figuram neq; iam commensurationem pristinam retinere videantur. Atq; haec similiter in virilibus ac muliebribus nec non puerorum imaginibus exponere decreuimus.

Principio notum intellectumque esse debet, Quibus de rebus figurarum variationes existere soleant. Harum genus est unum in commensurationibus contrarietas. Cum autem contraria iunguntur magis illustria sunt, quod in similibus non accidit. Hunc generi haec subiiciuntur.

Magnum.

Parvum.

Longum siue prolixum

Breue seu curtum.

Distensum seu dilatatum

Contractum.

Crassum

Gracile.

Quae quidem differentiae quantitatis sunt, Et in adiiciendo detrahendone in multo ac modico versantur.

Alterum est genus qualitatis in quo sunt differentiae etiam ut iuuentae. Sene-
tiae. Constitutionis corporis et modi ut macilenta pingue, durum, leue, Forme ut
venustum amabile, Turpe ingratum. Itemque habitus ut curuum, rectum,
cequale, incequale, sublime siue excelsum, humile seu demissum, Rotundum, Angulo-
sum, Acutum hebes, similiter et erectum. Transuersum, Obliquum, item postus,
vnd dextrum, Ceuum, aduersum, Aversum, supra, infra.

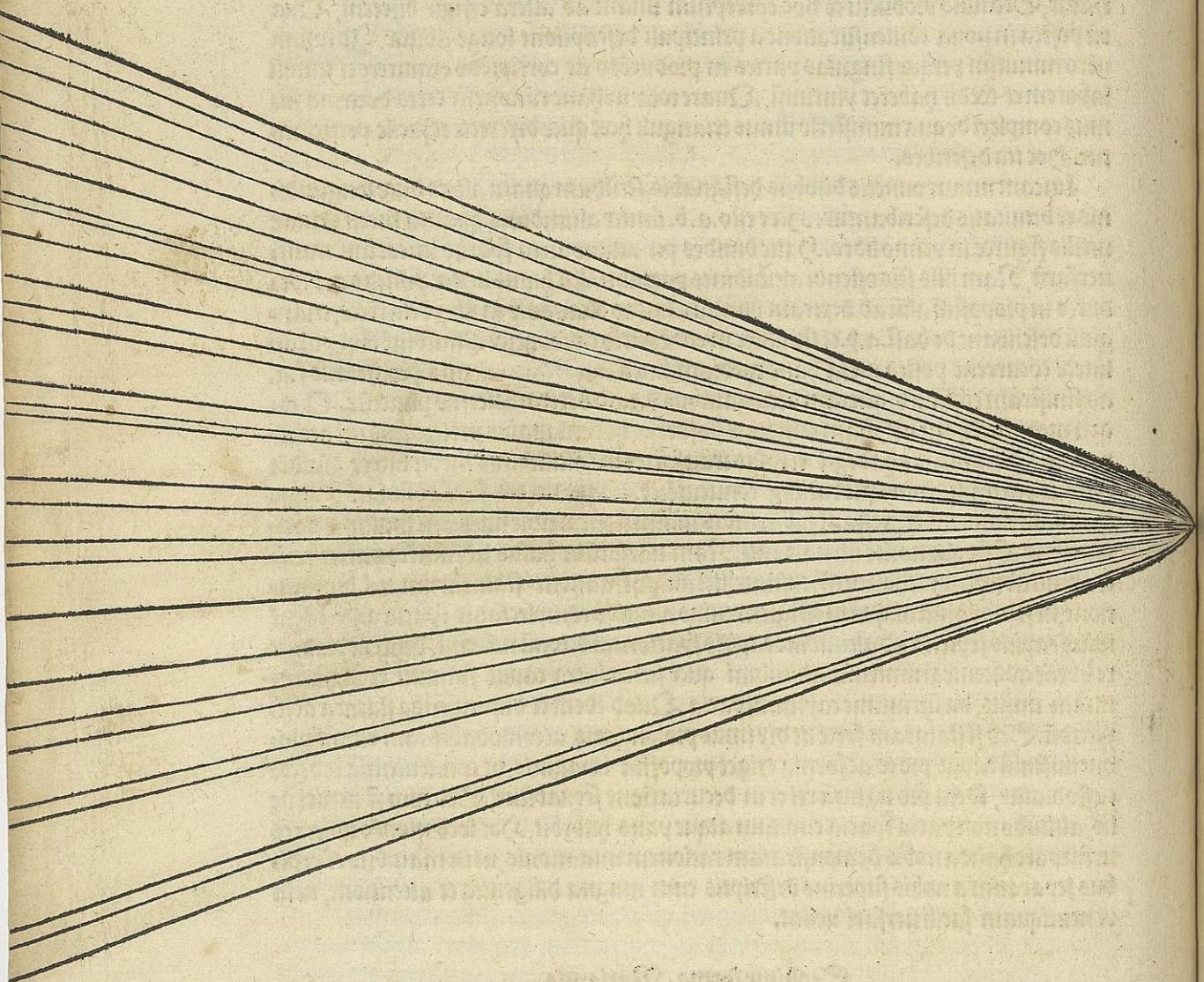
Per haec discrimina diversitates figurarum exquiri poterunt. Quarum nunc
deinceps exempla subiiciemus quibus praecipua ac pene sola harum rerum doctrina
continetur. Ac primū proponatur differentia magni et parui. De qua dupliciter cogi-
tandum. Primū quatenus haec est totius erga totum. Quaz vnū magnum dicatur,
parvum alterum, in quibus similitudo tamen et quasi eadē facies constare potest. Ita
in quibus eadem ratio et conuenientia partium ponitur, grandia possunt vel parua
describi. Ut in delineationib. fieri videmus. Volut em̄ similes vel Regias edes de for-
ma adumbrata in cartis extiri ita et globum longioris diametri similitudinem habe-
re cum altero cuius diameter multo sit breuior, nemo non dicit et sentit. Sed cum hec
differentia animaduertitur in partibus tum consequitur dissimilitudo totius erga to-
sum. Ut si quis truncū corporis constituat grandiusculum, inferiora autem minuscula.
Hocque ipsum usurpari poterit omnibus in membris. Quae variationes sunt in
finite. Atq; his appellationibus magni ac parui utimur respectu earum rerum de qui-
bus rebus ille ponuntur inter se.

Proxima erat differentia proposita longitudinis et breuitatis. Volet igit̄ aliquis
certam effigie producere aut corripere, ut, exempli gratia, illā quae virilis in primo li-
bro et loco a nobis descripta est, is igit̄ animaduertet in prolixitate gracilitate et con-
tractionem, in breuitate vero crassitatem et distensionem secundum propriam com-

mensurationem. Atque hoc cum sum utraque in ratione latitudinis et densitatis, spacia quae in principali figura notata cernentur, retinenda erunt. Si vero utraque effigies illa inqꝫ producta et correpta haec, accommodata fuerit ad altitudini principis imaginis. Tum illa latitudinis et densitatis spacia pro utriusque constitutione, longe diuersissima existent. At altitudinis spacia iam cōgruentia maximam dissimilitudinem p̄ce se feret, propterea quod a principali figura hinc ad proceritatem illinc ad humilitatem discessum. Deque illa graciliora omnia et contractiora cū hac crassiora et distensiora facta fuerint. Atque hac via singulari partii altitudines in corpore conuenienter produci aut corripi poterūt intra notatas transuersas lineas designatrices altitudinis partium. Quarū si maiora inter ualla feceris effigies productio fin minora correptio exhibet. Quibus, ut dictum est, ratio densitatis et latitudinis nō uariatur. Sed illud productū et hoc correptum unam ab altera effigie discerni. Quārū postea in noua cōmensuratione a principali descriptione longe abitur. Id ipsum uero minutim perque singulas partes in produceo ac corripēdo exquirere et nimū laborem et tedium haberet plurimū. Quare tota in hanc rationem certa doctrina sumus complexi de qua ministerio unius trianguli haec quae dixi recte et facile perficiantur. Hoc ita describes.

Lineam unam punctis duobus designabis, secundum quam altere duce longitudinis et breuitatis describantur. Haec esto. a. b. tante altitudinis quanta fuerit princeps uirilis figura in primo libro. Hanc diuides per altitudinem spaciis linearum transuersarū. Nam illis scis ostendi altitudines partium. Ab huius linea punctis a. b. deduces in propositū aliū ad dextram punctū c. lineas duas quae in illo cōcurretes, triangulū describant de basi. a. b. et similiter in eodē pūctō c. producece altitudinē omnium partium lineas cōcurrent postea iuxta hanc medianam lineā παραλλήλος una prolixitatis f. g. ad sinistram cōstitues, alteram decurrationis d. e. ad dextram uersus punctū c. Quoꝫ qz a media uel hanc uel illam remotius posueris, hoc erit maius prolixitatis uel decurrationis discrimen. per has igit̄ et ipsas transversites ille altitudinis medie lineas diuidet et ipsas pro unius cuiusque ratione conuenienter, itaque uti res fieri postulat. Huius trianguli figuram expressam subiecimus manu nostra. utilē futuram multis et varijs usibus. Estoque nōmē illi uarianti. Nam uariantur huius adiumento partes rerū et admirabiles mutationes efficiuntur uel augmentatione staturarum uel diminutione, ut si propositā aliquam effigiem cuius altitudo complectatur spacia quae essent illius capitis septena ad altitudinem capitis spaciōrum octonū nouenū, denū ne produce re libeat adiuentes numerum altitudini quae fuerit intra caput sumum et plantam imam unius, duūtriumue capitum spacia. Quod idem et diminuenda statura accipiendo. Sed si staturam forte ut diximus prolongaris, accommodabis iam etiam productiusculū caput pro eo ac forma exiget proposita imaginis, ut conuenientia et decor custodiatur, idem pro natura rei et in decurratione seruabitur. Sed tum si metiri uelis, altitudo non paria spacia capitum atque prius habebit. Hoc loco moneo uolentes usurpare hanc a nobis demonstratam rationem mutationis, ut in manibus et pedibus separatim a nobis superius descriptis cum magna diligentia et attentione, ut in re neutquam facili uersari ueline.

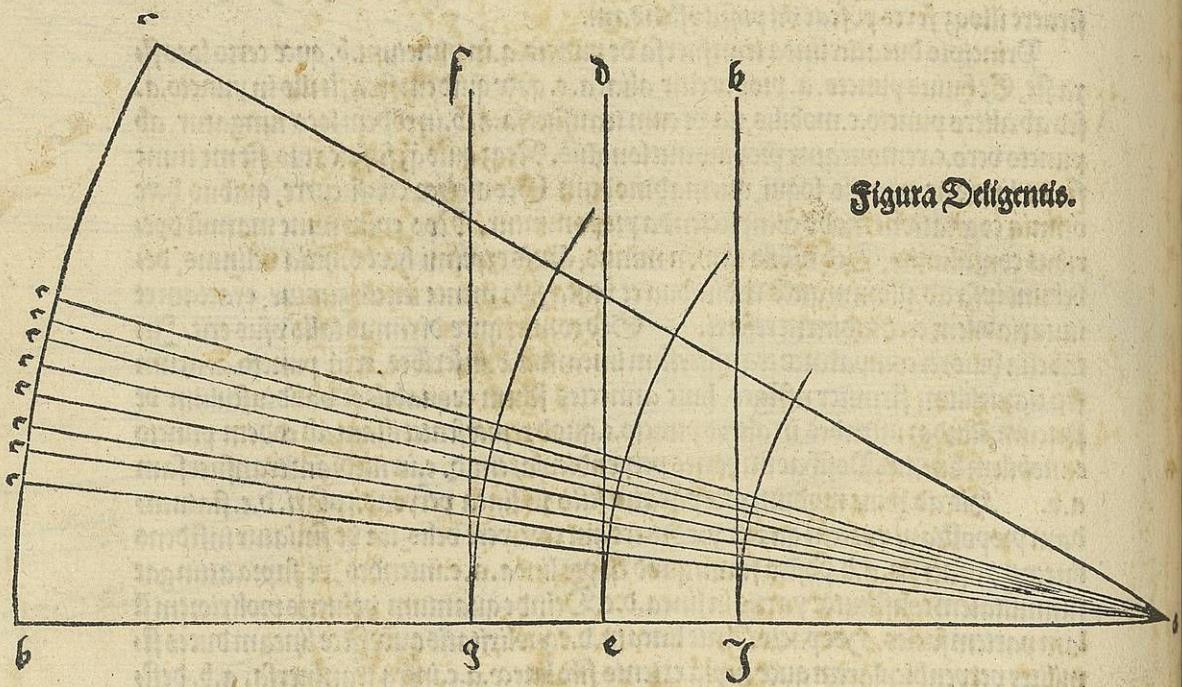
Sequitur forma. Variantis.

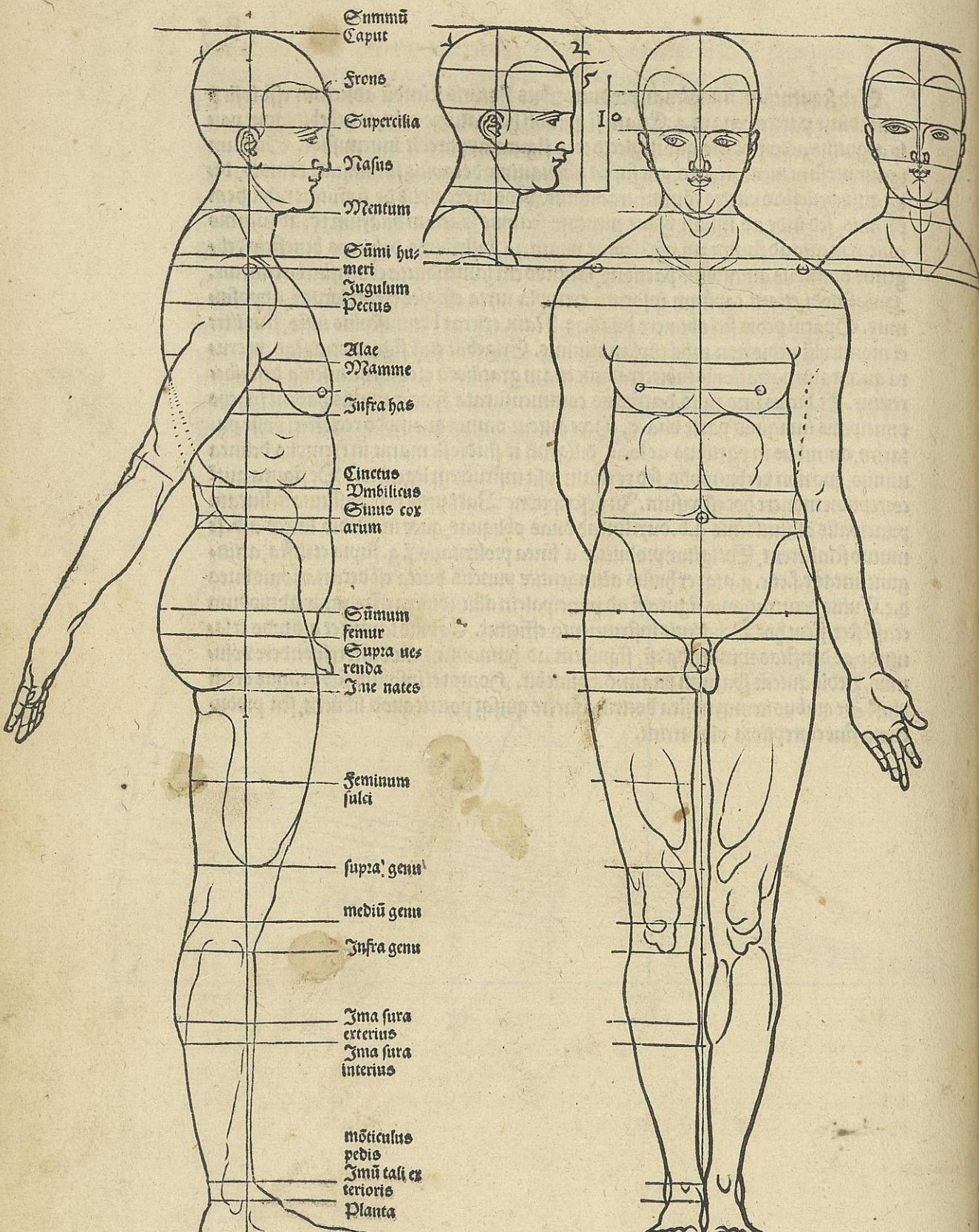
Ita igitur distinctis his omnibus lineis ut est piceptum, deinceps forma imaginis sua cuiusq; inscribetur. Quod nos in prescriptis linearum exemplis ob certe paruitatem facere non posuimus. Sed fecimus per cequalia et congruentia altitudinis spatia in sequentibus, conservatis debitis commensurationibus singulorum, hac via et ratione quae exponetur, qua in omnibus volentes mutationibus variatur sicut. Figura autem effecta ad lineam. f. g. erit gracilior et contractior, ad lineam autem d. e. crassior et distensior. Nec minus usus erit huius variationis in illis gracilitatis ac crassitudinis, et contractionis ac distensionis modis, q; in his prolixitatis ac breuitatis. Non autem est ab re et inconsuetaneum, cunctas imagines quasi cequali in exemplis altitudine describi, hoc est, ut unius altitudo tantum certe occupet quantum alterius, q; tumus stature dissimiles sint. Ita enim in comparatione omnia illustria et magis euidentia futura sunt. Hac eadem ratione poterit aliquis et in separatis partibus imaginum uti, sic ut aliquid illarum variet, aliquid non variet. Et tunc quidem quicquid unius detrahitur, alterius adisciatur necesse est. Idem intelligendum de singulis etiam in imaginis altitudine transuersis lineis. Et iuxta has attenuationis aut densationis, itemq; contractionis aut distensionis. Quoties enim iuxta unam propositam et principalem lineam in Variante hinc atq; illinc alias duas statueris, declaratur omnibus in locis permutatio conueniens, illinc in prolixitate hinc in breuitate. Sed nunc deinceps, quo quisq; modo officinam suam hoc triangulo instruere illoq; si res poscat uti possit ostendam.

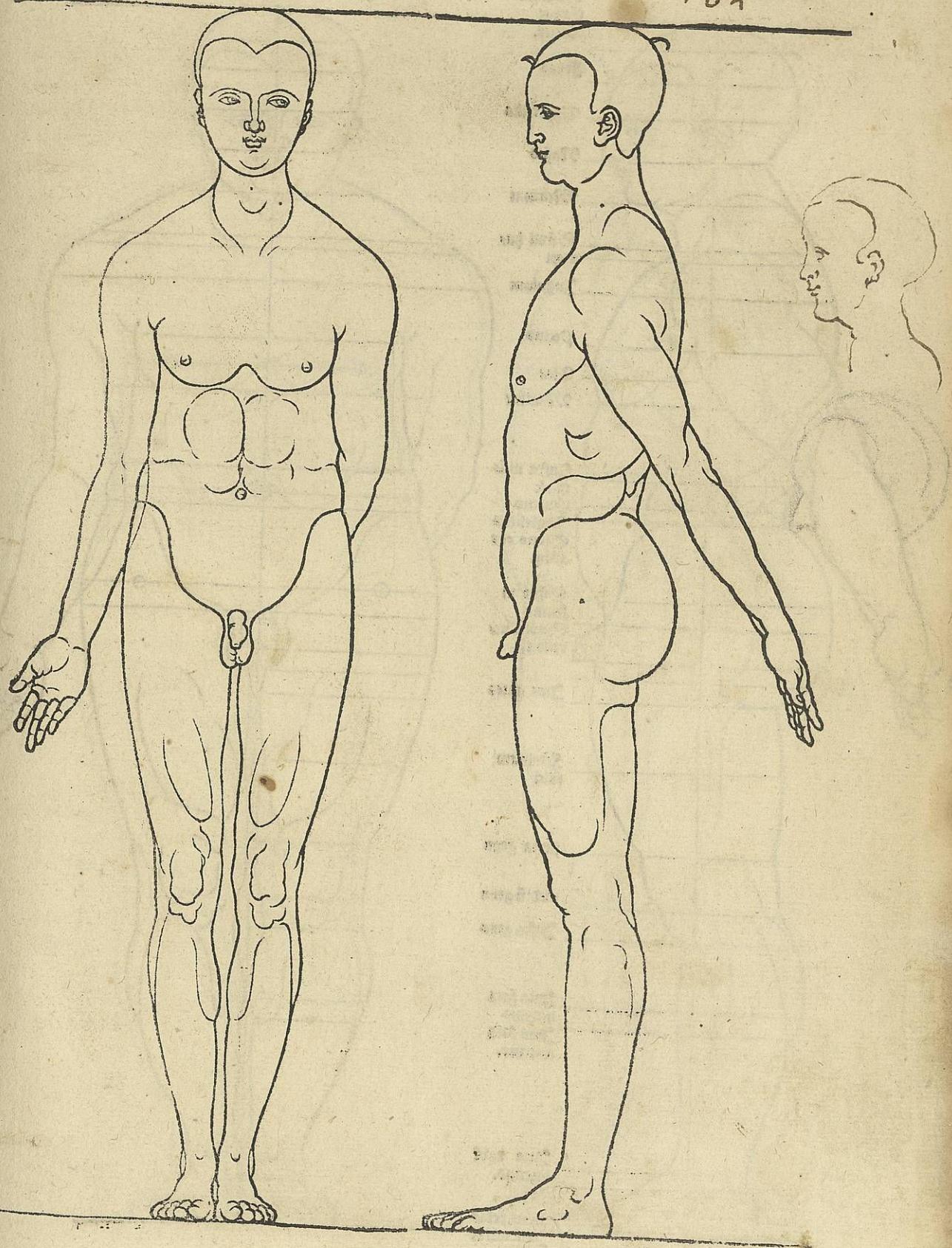
Principio ducatur linea transversa de puncto. a. in punctum. b. quae certo loco fixa sit. Ex huius puncto. a. producetur alia. a. c. quae quidem fixa sit illo in puncto. a. sed ab altero puncto. c. mobilis, ita ut cum transversa. a. b. in eodem loco iungatur, ab puncto vero. c. remoueat propius aut longius. Neq; quisq; suspicatus sit me nunc sic de lineis ac punctis loqui, quemadmodum Geometroe consuevere, quibus haec omnia cogitatione modo complectenda proponuntur. Nos enim nunc manuū operibus consulimus. Sed nihil tamē minus, q;uis exprimi hec omnia velimus, debebunt ipsa ad illorum quae indiuidua et unica sola mente intelliguntur, exactam et invariabilem certitudinem referri. Sed eorum quae diximus talis usus erit. In tabella huic rei comparatione transversam lineam. a. b. inscribes, et in puncto. a. acum seu claviculum firmiter affiges, huic annexes filum et quabile et validiusculum ut sericum, illudq; intendes in altero puncto. c. quod representet illam ab eodem puncto c. mobilem lineam. Posthac impones perpendicularē. d. e. in medium transversam a. b. His ad hunc modum preparatis scito in linea perpendiculari. d. e. statuens dam propositam partem quam producere aut corripere velis, ita ut finiatur insidens linece transversce. a. b. postea filum quod est pro linea. a. c. intendes, ut supra attingat summitem constitutae partis in linea. d. e. Deinde quantum volueris prolixorem illam partem facies. Hoc pacto. Ante lineam. d. e. prolixitatis quae sitce lineam duces similiter perpendicularē quae supra extento filo linece. a. c. infra transversa. a. b. desinatur. Haec sit exempli causa. f. g. sin correptionem facere volueris propositam partem, consequeris hoc ipsum de breuitatis linea, quae perpendiculariter et ipsa statuatur in transuersam. a. b. post perpendicularē. d. e. versus. a. et supra desinatur filo linece. a. c. Sitq; haec, verbi gratia, h. J.

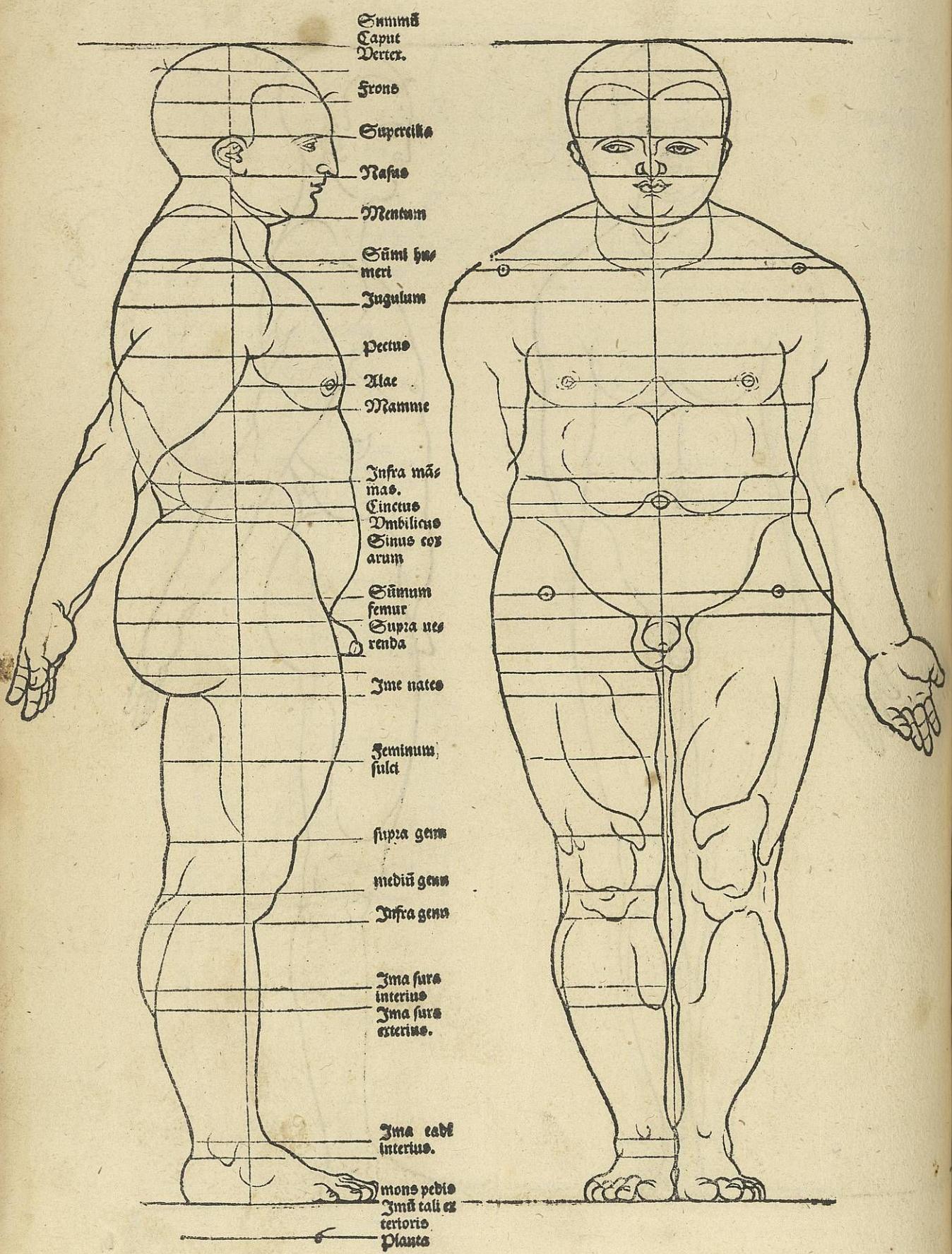
Hoc patet tribus perpendicularibus ordine in transuersam subiectam impositis,
 Statuetur in media. d.e. propositae et principalis longitudinis spaciū. In citeriora
 f.g. illud ipsum productum. In vltiore. h.i. correptum. Atqz hec ipsa conuenienter
 utrīmqz designat linea filii. a.c. cum ad summātēm lineæ. e.d. intenditur. Horū
 usus esse poterit in rebus innumerabilib[us], etiā ubi spaciōz nomina dici nō poterunt.
 Ut si nō sit nominabile quota quæqz alicutus nota longitudinis pars sit, veluti una
 z. una. z. 5. 6. Huīus p[re]cepti exēplū expressim⁹ inferius, ut oculis etiā legentū doctri-
 na nostra subisceretur. Atqz huic instrumento nomen placuit indere Deligenti, quod
 seruat delectui eoz quæ in quaqz proposita re maiora aliquis minoraque facere velit.
 Atqz ex his p[re]ceptis et huīus Deligentis admīniculo descripte sunt paulo post ex-
 pressae figuræ viriles gracilitatis et crassitudinis. In his variationib[us] animadver-
 tendum, omnia corpora in productione, addensatione, dilatatione grandescētia,
 partes habere distantiores et quasi vastiores, contra quæcunqz corripiantur concur-
 rentes magis et propinquas. Itaqz graciliores staturas aspectu etiam molliores ex-
 istere crassioribus. Hoc instrumentum quadrantis plane figuram modumqz p[re]se-
 fert, quod nos et ipsum curvis lineolis designauimus.

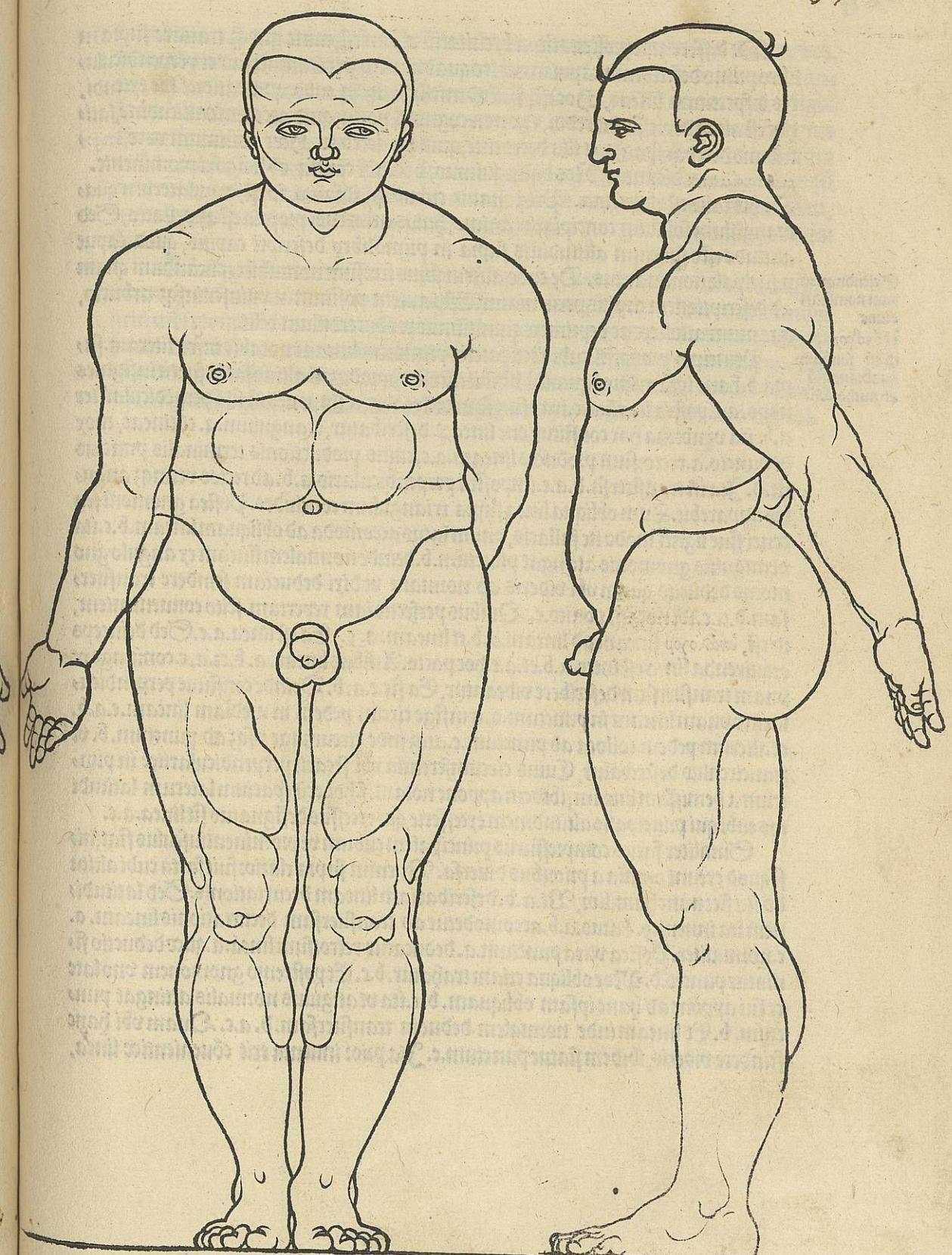

Sed sequentium imaginum productoribus statutis sciendū adiectum esse ipsaꝝ altitudinis partem vnam 4. Etiam si quis vti hac ratione volet, is debebit caput pau lo argutius accommodare, quo neglectio tota figura apparebit inuenustior. Sursum igitur versum mento leuato, aut supra aliquantulo de capitis summitate dempto, de ligentis beneficio partes cōmensurabuntur. Nos in exemplis de summitate nihil dem psimus, sed inde ad inum usque mentum fecimus spacium duarum 15. ab summo autem mento ad summam usq; frontē vnam. 10. distributis deinceps beneficio delie gentis omnibus altitudinis partibus, latitudo em̄ iam inducta et densitas retinetur. Huiusmodi etiam capitum ipsorum exempla iuxta effigies exemplorum, apposui mus. Spaciuꝝ pedis feci obtinere duas. 13. Nam exierat breuifculus iusto, similiter et monticulū pedis non nihil cōplanauimus. Exigebat etiā figure venustas ut crux ra quae ratio variationis subieceraſt nūc etiam graciliora et contractiſcula describe rentur. Et huius imaginis densitatis commensurata spacia minus habent spacijs principaliſ imaginis parte vna. 5. Haec autem omnia quomodo recte fieri posse pur tarim, omnibus in partibus ac locis, diligenti et studiosa manu in exemplis delineauimus, quo non verbis modo, sed re etiam ipsa instruerem legentes. De figura autē correptione monere hoc est vſum. In descriptione Variantis per constitutam lineam principalis altitudinis a.b. duxi lineas duas obliquas, quae in medio lineæ a.b. se mutuo scinderent. Ece igitur productæ a linea prolixitatis f. g. supra et infra, attin gunt lineas c.f. et c.g. atq; ex huius attingentice punctis ducta est decurtationis linea d.e. Cuius decurtationis figura si ad principalem altitudinem effingatur admodum crassescet, sicut hoc Deligentis instrumento efficitur. Capitis tamen et altitudo et la titudo ac densitas minuenda est, siquidem ad humanum modum respondere volu mus. Pedis autem spacium vnam. 6. obtinebit. Horum et ipsorum subiecimus exem pla. De quibus itemq; nostra doctrina facere quisq; poterit quod libuerit, seu produs ctiora siue correptiora placuerint.

De differentia prolixitatis et breuitatis visum est, nunc quoqz fractare supra in libro primo descriptum caput in cubico quadrilatero per transuersas et perpendicularia res dispergitum lineas. Hoc est, si illud intelligatur in cubo, qua ratione hic extendi, hoc est altior depressione reddi, nec non cognosci possit, quid accedente altitudine latitudinis decadat spacijs, et illa decadente, quid his accedat. **H**ec communis voce ^{et regis} ^{utrumque} dicuntur. Nos distinguimus, docendi causa, ob longo et prominentem. De his talis esto doctrina. Proponatur cubus quadratus, id est, cœquilaterum quadrangulum solidum concipiatur animo, huius enim cubi propria est appellatio. Sed altitudo est spacio altitudinis supra in primo libro descripti capitilis, quod caput principale nominamus. De cubo autem prius seorsum non nihil explicandum quam ad descriptionem capitilis perueniat. Esto autem positum in uniuscuiusqz arbitrio, quantum attollere ac deprimere quantumque producere illum velit.

Sciendum et
cum nominari
omne
est pop
id est solidum
quadrangulum
ab auctore,

Principio propositi cubi recti lateris primorem lineam notabis infra litera. a. super pra. b. hanc ipsam lineam quantu libebit attolles, quodqz ita altius factu fuerit insignies notis. a. c. postea lineam. a. c. transuersam collocabis, et impones in illa perpendiculariter a. b. ita ut norma hac constitutione linearum describatur, et angulum. a. cotineat, mox de puncto. a. retrosum produces lineam. a. c. cuius productionis terminalis punctus sit. d. Ita ista transuersa. d. a. c. imposta perpendicularis. a. b. ad rectos utriusqz angulos apparebit. Cum obliqua linea supra triangulum concludes. Postea gnomoni seu cœni signe modo ne fallacis, unum latus accommoda ad obliquam lineam. b. c. ita ut angulus gnomonis attingat punctum. b. Deinde normalem lineam ex angulo gnomonis deducito, quam vbi videris ad normam ut dixi deductam scindere transuersam. d. a. c. ibi notam ponito. e. Quibus perfectis iam repertam scito conuenientem, id est, ^{et} ^{et} ^{et} ^{et} lineam ad lineam. a. b. et lineam. a. c. Ea est linea. a. e. Sed deinceps exirenda linea est inter. a. b. et. a. c. hoc pacto. Ambas lineas. a. b. et. a. c. coniunge ut unam transuersam describere videantur. Ea sit. e. a. b. Deinde constitue perpendiculariter unam lineam in punctum. a. et insige circini pedem in medium lineam. e. a. b. et alterum pedem colloca ad punctum. e. atqz inde circumage usqz ad punctum. b. ut semicirculus describatur. Cuius circumferentia vbi fecarit perpendiculariter in punctum a demissam lineam, ibidem appone notam. f. hoc erit spacio laterum latitudinis cubi qui principalis altitudinem excederit, qui excessus designatus sit linea. a. c.

Similiter facies compressurus principalem cubum ut prominentiusculus fiat, nisi quod exirent omnia a prioribus diuersa. Ut enim supra elatior fuit facta cubi altitudo ita fieri nunc humilior. Ita. a. b. describat iam lineam decurtationis. Sed latitudinem ita inuenies. Latus. a. b. accomodetur ad transuersam decurtationis lineam. a. c. normaliter. Postea ultra punctum. a. deducatur retrosum linea. a. quæ deductio finiatur puncto. d. Mox obliqua etiam trahatur. b. c. Et postremo gnomonem uno latere sui appone ad hanc ipsam obliquam. b. c. ita ut angulus normalis attingat punctum. b. Et lineam inde normalem deducin transuersam. d. a. c. Quam vbi hanc scindere videris, ibidem statue punctum. e. Ita prior inuenientur exire linea,

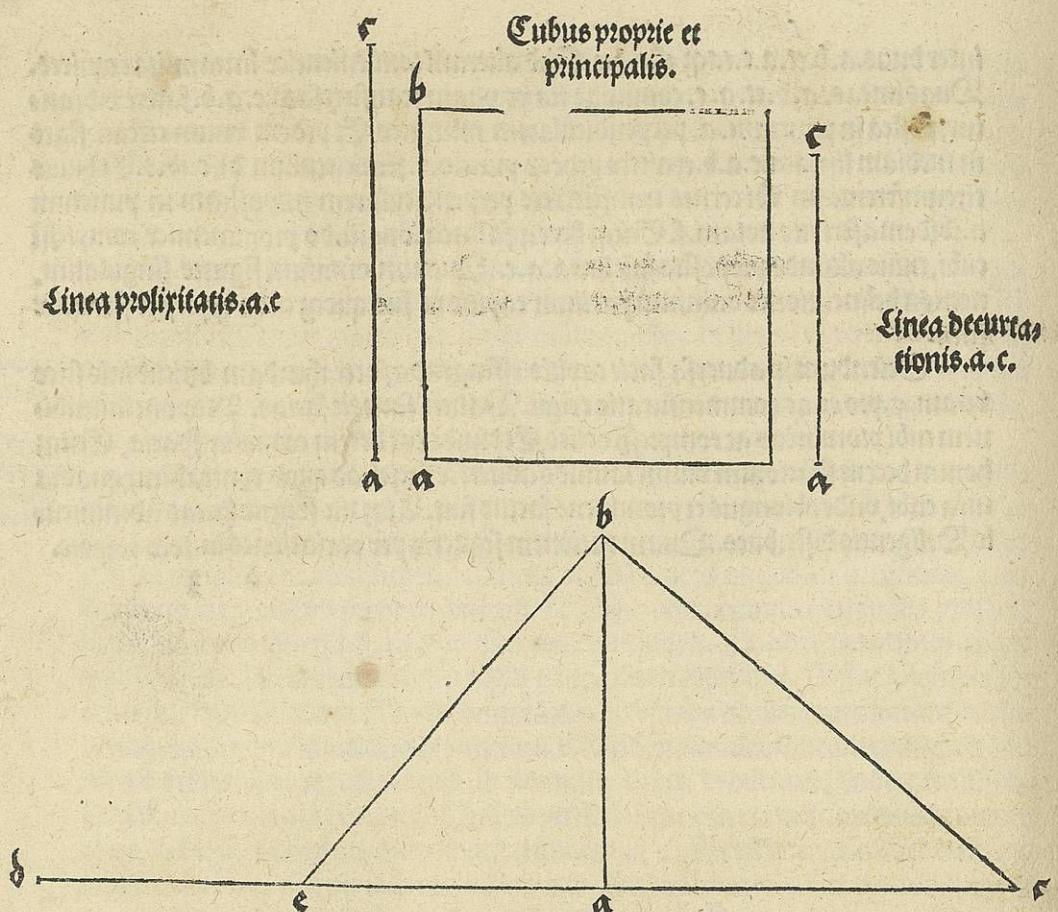
Inter duas. a. b. et. a. e. eaqz esto. a. e. Sed alteram conuenientice lineam ita exquires. Duas lineas. a. b. et. a. e. coniunge ita ut unam transuersam. e. a. b. facere videantur, postea in punctum. a. perpendicularem immittes. Et pedem unum circini figes in medianam lineam. e. a. b. et altero pede ex puncto. e. semicirculum describes. Et huius circumferentiam ubi cernes transcurrere perpendicularem impositam in punctum a. ibidem ascribito notam. f. Eritqz haec ipsa linea longitudi prominentice compressi cubi, cuius altitudo proposita fuit linea. a. e. Quorum omnium figure singulatim, ne non delineationes omnium partium capitio in suo quoqz cubo expressae subiectae sunt.

Sciendum in aduersa facie capitis effingenda, detrahendam latitudinis suae unam. s. pro eo ac commensuratio erigit. Bellucet sane sic facias. Propone latitudinem cubi prominentis ac compressi octies. Et diuide per decem et equalia spacia. Eritqz horum decem spaciiorum unum latitudo aduersae faciei, ad quod contrahetur quadratura cubi, unde oblongus et prominens factus fuit. Atqz ita forme lineas admicatu lo Deligentis distribues. Quam rationem sequeris per variationes in toto corpore.

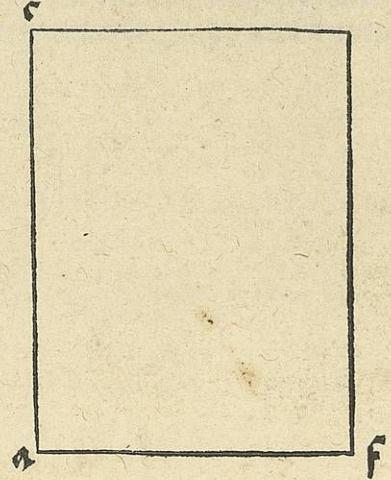
Cubus proprius et
principalis.

Linea prolixitatis.a.c

Linea decur-
tionis.a.c.

Cubus oblongus,
id est, elatus.

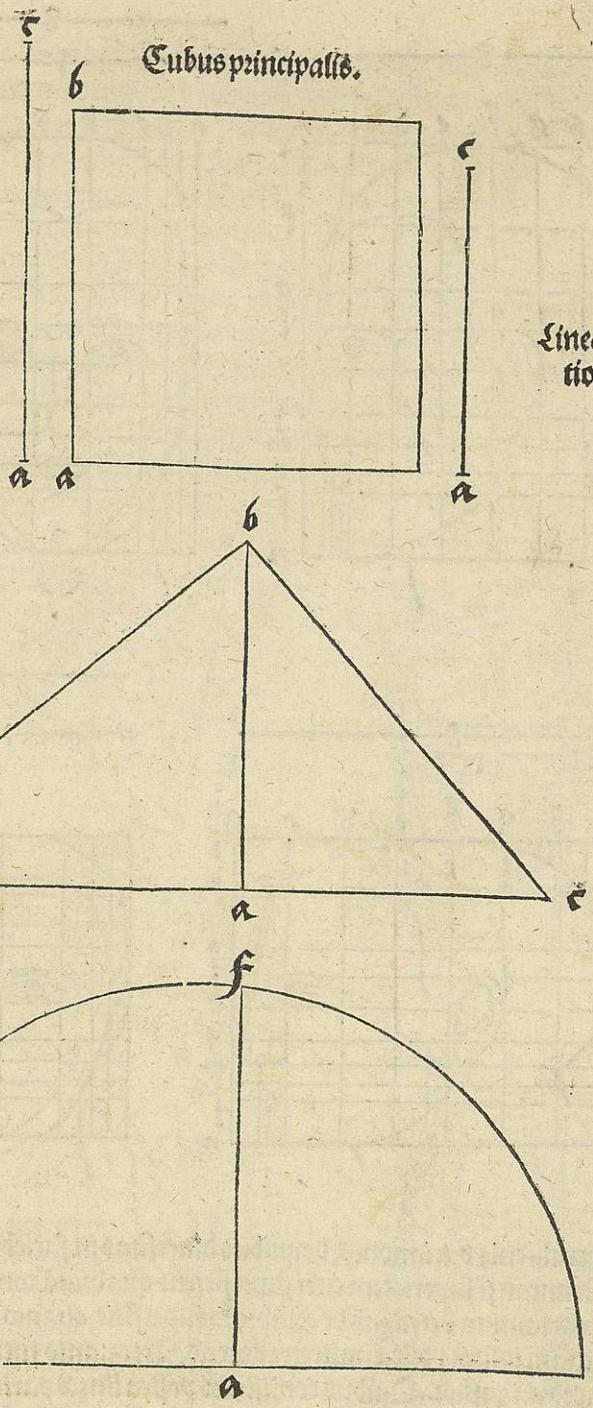

Cubus principalis.

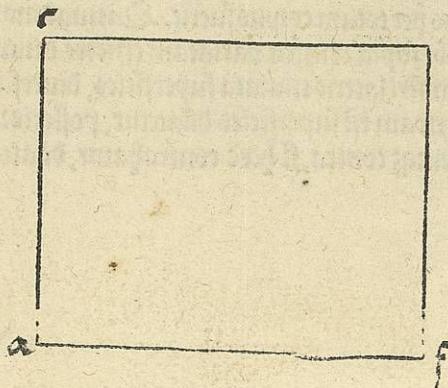
87.

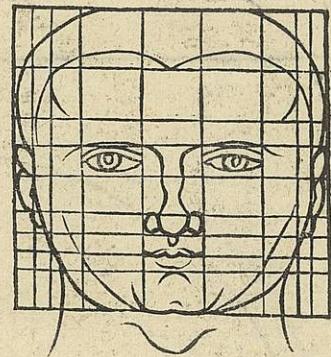
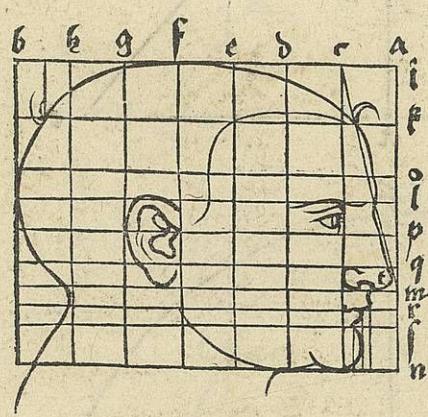
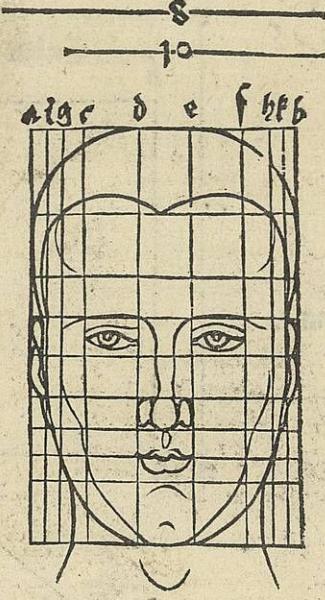
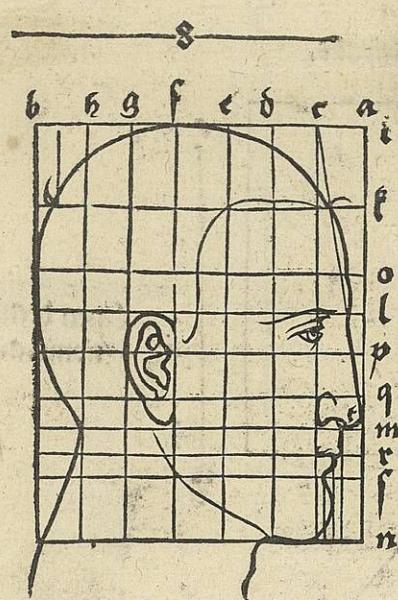
Linea prolixitatis. a.c.

Linea decurssio
nis. a.c.

Cubus prominens,
id est, compressus.

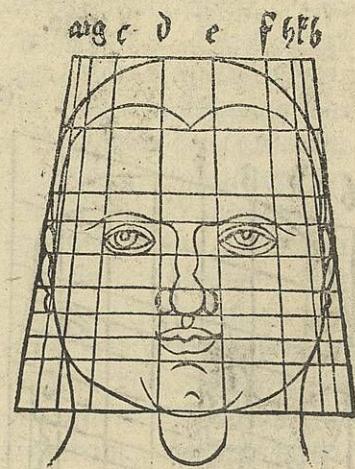
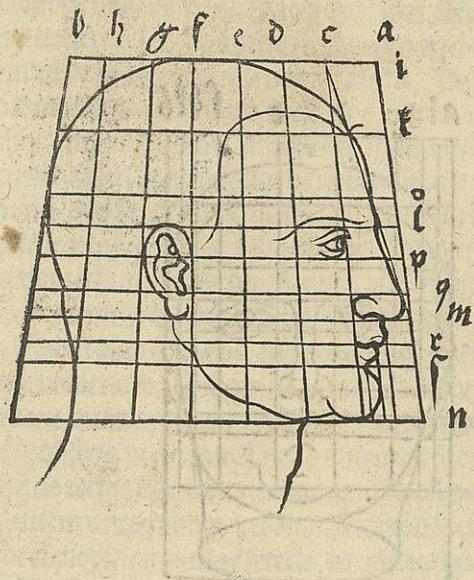
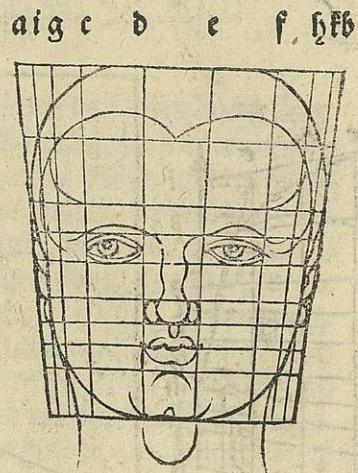
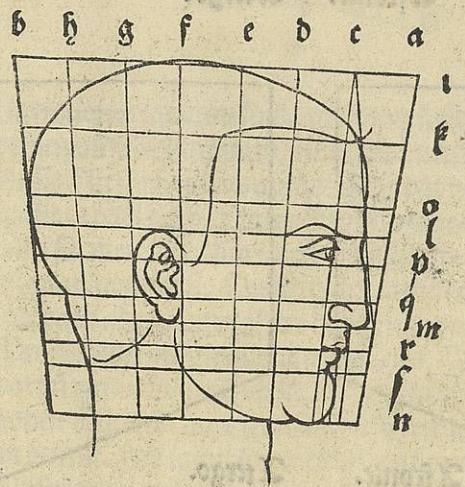

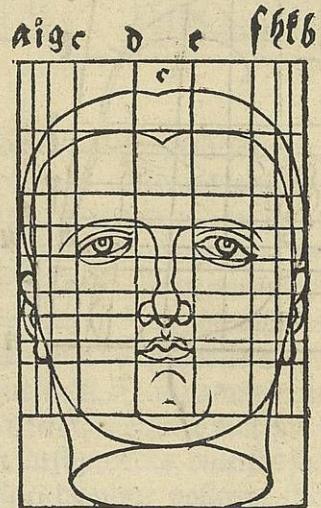
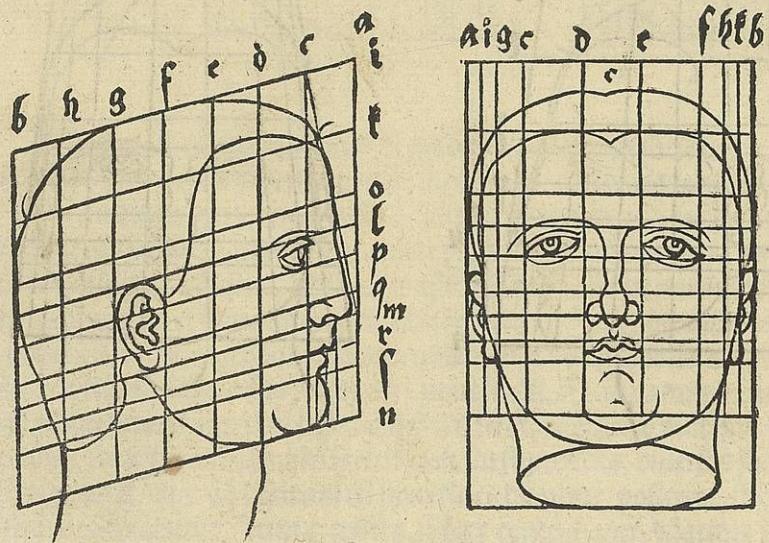
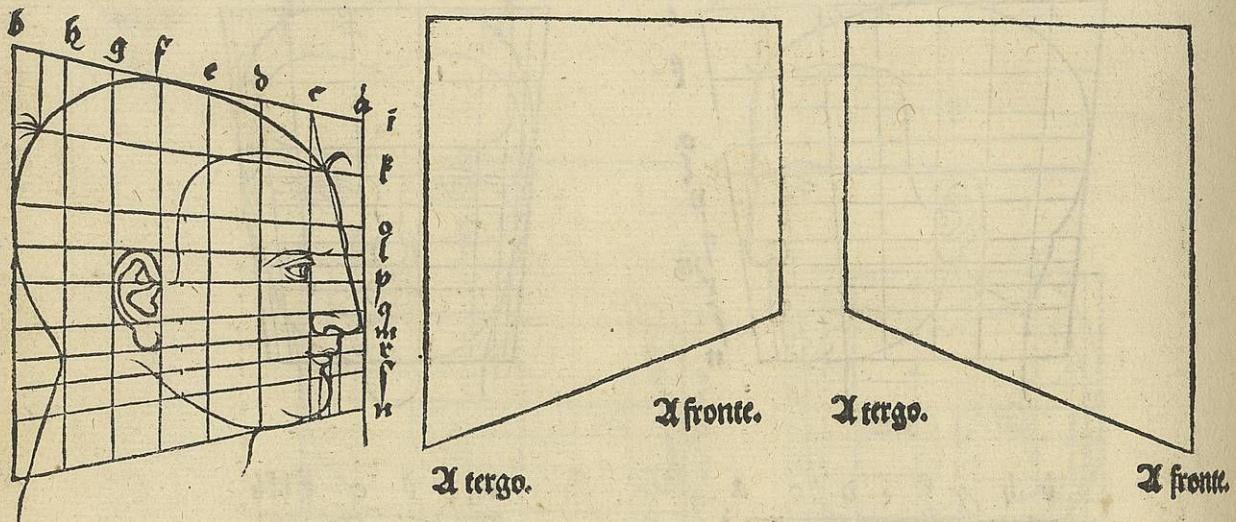
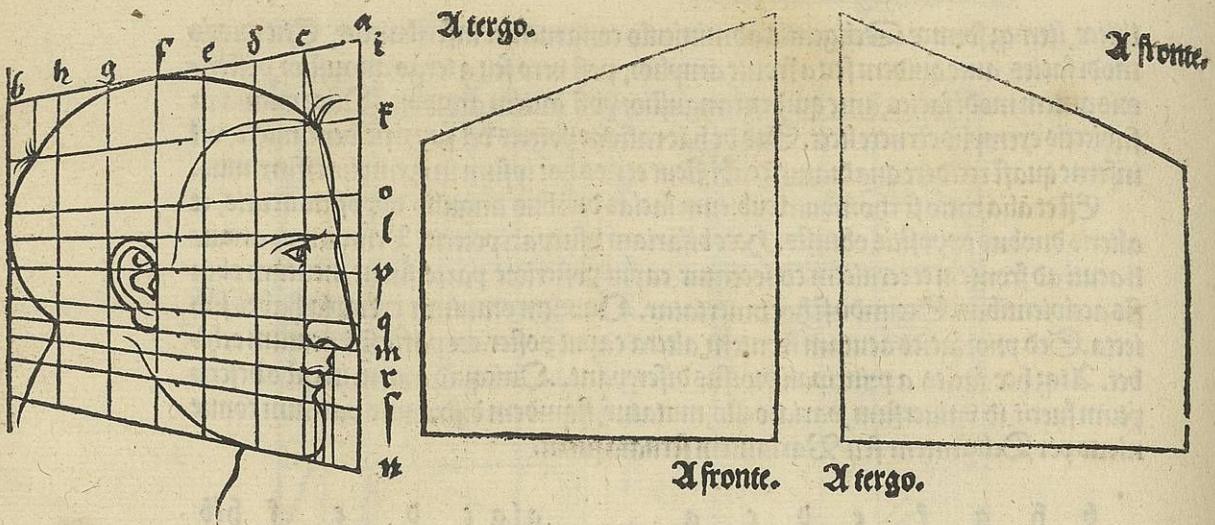
Sunt et alij cubi variationes, de quibus diuersitas in faciebus capitum existit huiusmodi. Primum si superiorem cubi superficiem quadrata constitutas et dilatatas, Infra autem tantum detrahas de quadrata superficie, quanto superior fuerit dilatatio. Idqz etiam ipsum postea inuertere poteris. Ut quanto fuerit infra cubus amplior hoc sit supra angustior. Quibus constitutis postea linece partium inducentur auxilio Deligentis, et deinceps congruentia formice. Ita exhibit una facies capitis supra amplioris, infra angustioris. Altera autem supra angustoris amplioris infra. Eius ius et ipsius rationis usus per totum corpus fuerit. Quemadmodum autem diximus bisariam superficiem cubi supra et infra variatam efficere diuersas facies. Ita hinc et illinc, id est, dextri ac sinistri lateris mutata superficies, diuersas facies reddit. Nam si prior, id est, quec ad dextram est superficies dilatetur, posterior, id est, quec ad sinistram contrahatur. Itemqz contra, si haec contrahatur, dilatetur illa. Et partium

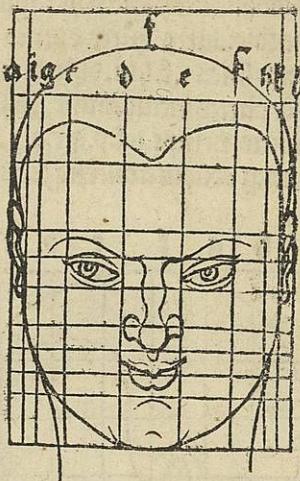
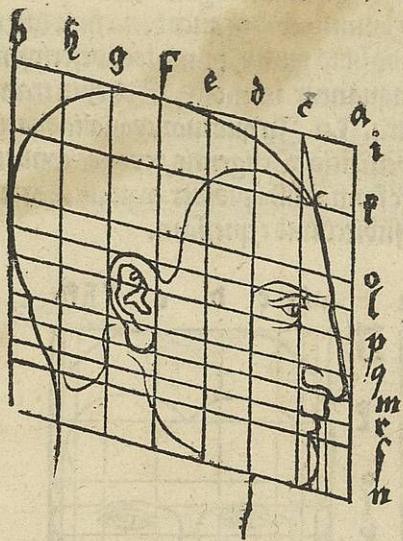
88.

linece, itemq; formæ Deligentis adminiculo congruentem inscribantur. Ex his prioris modi facies, ante quidem seu a fronte amplior, post vero seu a tergo angustior, posteroris autem modi facies, ante quidem angustior post autem amplior. Quicce omnia in subiectis exemplis cerneret sicut. Sed de hac ratione poteris vel superne diminuere, vel inferne quasi recidere quadraturam cubi, sicut et nos hoc ipsum in exemplis effinximus.

Est et alia ratio si rhombum cubicum facias duobus oppositis acutis, et alteris duobus oppositis obtusis. Haec bisariam usurpari poterit. Primum ut anguli acuti ad frontem et cervicem collocentur, caput posterior parte sui ac mentum obtusis accipientibus. Secundo si hoc invertatur. Quorum omnium exempla habes subiecta. Sed prior facies acutam frontem, altera caput posterior parte sui acutum exhibet. Atq; haec facies a principali prossus discrepant. Quicquid autem in cubo descripsum fuerit id uniuersum, variato illo mutatur, siquidem distributio partium conueniens per Deligentem seu Variantem seruata fuerit.

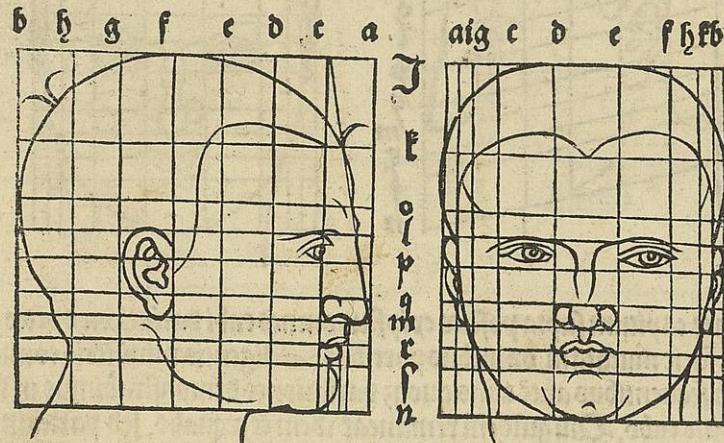

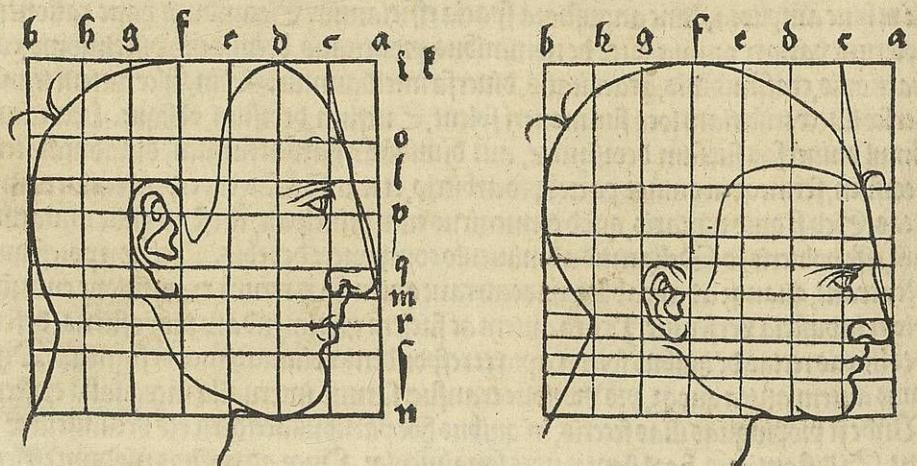
89.

Variationes capitum supra posite ex ipsius omnes cubi variatione ducere sunt, in de principali facie mutata, omnibus partibus Deligentis ministerio conuenienter expressis. In sequentibus autem alias quoque variationes demonstrabimus in ipsius principalis capitis cubo. Qui quidem remaneat idem et eae qualis, sed partium positura diuersa, motis loco suo lineis transuersis ac obliquis, quibus illarum altitudines designari notum est. Quod ipsum tamen et in variato cubo fieri possit. Hoc via latissime patet ad innumerabiles differentias exprimendas. Sed ut ad rem veniamus. Proponatur principalis capitis facies. In qua illo notentur primum precipuorum partium altitudinis transuersae lineae, quae sunt numero tres. Una f. quae est summa frontis. Altera l. quae transcurrit supercilia et supra radit aures. Sed tertia m. nasum definit. Hoc igitur lineae cum loco suo mouentur sursum deorsumque interuersorum discriminia existunt, suntque spacia altera aut humiliora. Quicquid autem hac motione linearum vni spacio decesserit, id ipsum accedere alteri necesse est. Isto modo attollere vel comprimere singulas partes in facie quisque poterit. Quod autem dictum est de motione trium nominatarum, Idem et de alijs. s. r. q. p. o. intelligendum, sive ordine illarum conservato, id est, ut παρόποδα καιλοι maneant. Sive illis obliquatis, quo sit ut hinc ampliora, illinc angustiora spacia efficiantur. Secundum hanc rationem poterunt variari omnia, quae de nominibus prolixitatis, breuitatis, distensionis, contractionis, crassitudinis, gracilitatis, diuersa intelliguntur. Singulare autem transuersae lineae trifariam loco suo moueri solent. Sursum, deorsum, oblique. Ecce etiam simul vniuersas sursum deorsumque, aut dimidium harum sursum, dimidium item deorsum, fermeque in omnes partes pro arbitrio, et transuersas et perpendicularares moventur. Sed si quid mutaris, quod conueniens cum principali, id est, eo unde mutatum fuit, esse volueris id Deligentis admittendo componere debabis. Dici non potest quae occurrant, quanque admirabilia ijs occurrant qui in haec rerum exquisitione cum studio et industria versentur. Pro eo autem ac faciem exprimendam proposueris, describis lineas rectas de quibus forma apta et respondens voluntati tue designetur. Diximus autem antea quoque, pro motione transuersarum interuersa in eae qualia existere, Unde si propinquas illas feceris, in quibus hoc partibus acciderit eae breuiuscumque fuisse. Si distantiores, haec sicut partes longiusculce. Quae ad virtutis modum efficitur perpendicularares in obliqua facie crassitudinis et gracilitatis discriminia afferunt.

Sed qui hæc in manus tractanda suscepit, is etiam cogitabit quid quantumq; sibi mutationis, rerum natura permittat. Horum ipsum quæ dicta sunt tale esto exemplum. Proponatur principale caput, quod libro primo, primo loco descripsimus. Huius perpendiculares lineæ omnes relinquuntur immotæ. Sed cum transuersis sic ages, ut tres lineas, f.l.m. distribuas intra. I.n. In quatuor æqualia spacia, quibus præcipue partes includantur. Postea beneficio Deligentis, repones conuenienter reliquias lineas, nempe. o.l.p.q.r.s. Hæc forma mihi propter æqualitatem elegans est visa. Eamq; obliqui aduersiq; capitum subiectimus expressam.

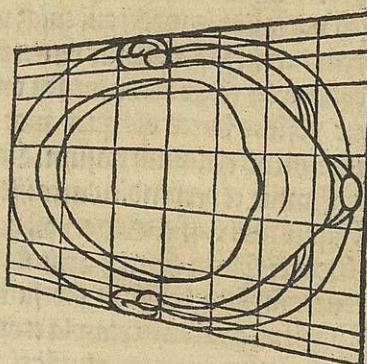
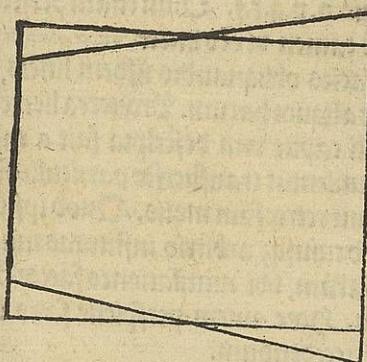
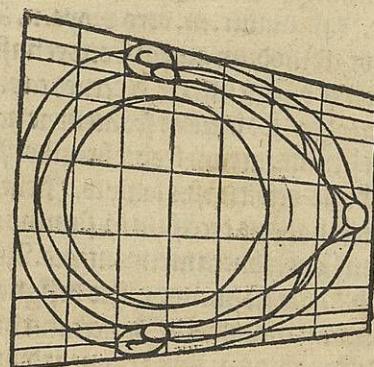
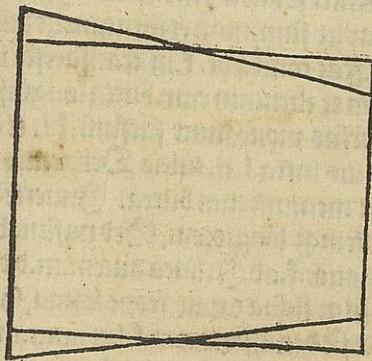

Sed obseruandum faciem in capite alicubi longiuscula, alicubi vero breuiuscum esse. Quare scies si facies oris valde prolixa sit, capitum testam effici compressiorem. Poterit igitur in exemplo tanta altitudo in facie oris, ut linea. f. imponatur in lineam I. utq; postea Deligentis adminiculo reliquæ lineæ intra. f.n. nempe. o.l.p.q.m.r.s. conuenienter distribuantur. Videbis igitur per hanc elationem, radicis capillorum designationem excludi. Contra si faciem oris malueris breuiuscum, videbis testam altierem, et exire acutulam. Sit igitur in iuxta positio differentice exemplo. Ea breuitas in facie oris ut linea. f. sit infra. I. una parte. z. totius altitudinis. I.n. Utq; reliquæ lineæ. o.l.p.q.m.r.s. adminiculo Deligentis distribuantur, cernesq; effici quod in subiecto exemplo appareat.

90

Est et talis capitum variatio. Ut quadrilaterum cubi, principalis ante, id est, ad dextram contrahatur, post, id est, ad leuam distendatur, idqz $\alpha\alpha\lambda\circ\gamma\omega\zeta$ ut quantum uniloco decesserit tantum accedat alteri. Similis ratio est contrarij modi. Si ante distendas, post vero contrahas. Atqz in his ad hunc modum variatis quadrilateris, omnes partes conuenienter, ut fieri debet, distributae, tales facies representabunt, quales in depressis, ut loquimur, fundamentis binis subiecimus.

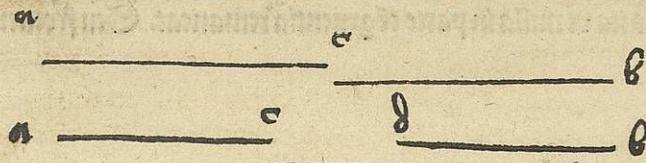

Hoc loco etiam sciendum omnes transuersas lineas, quadam certa quam paulo post explicabimus, ratione, posse dimoueri. Ita ut spacia supra stant longiuscula. Quod ipsum et inuertere liceat, et in utralibet dimidia parte faciei, et in quibusvis transuersis lineis usurpare. Sunt autem maxime evidentes contrarie. Ut si nunc deorsum trahas, quam prius sursum moueris vel transuersam vel perpendiculariter lineam. Nunc igitur deinceps describam aliquot capitum facies ostensurus exemplis quo modo de preceptis nostris opus eleganter effigi possit. Quo ipso confido me studia cupiditatemqz multorum excitaturum ad alia et maiora et meliora inuenienda, qz nos demonstrauerimus. Sed ad rem. Primum sit hoc propositum mutare uniuersas lineas ita ut nulla in parte congruentia remaneat. Seu frontem longam

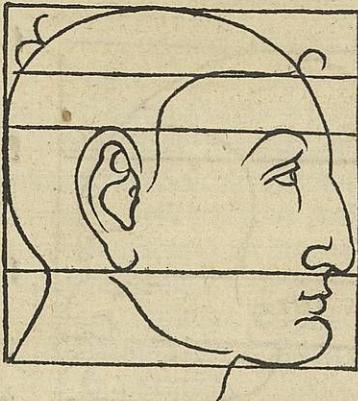
c

vel breuem. Si enim longum vel breuem. Siue mentum similiter longum vel
breue esse velimur. Si igitur lineam transuersam. l. multum sursum moueris vers
sus lineam. f. Designabitur frontis spacium breue nasi autem longiusculum. intra
l.m. contra s lineam. l. deorsum moueris versus lineam. m. includet spaciū. f.l. fron
tem longum. Sed l.m. nasum breuiuscum. Si relinquatur linea. l. et moueatur
sursum linea. m. Nasus quidem erit breuior in spacio. l. m. sed bucca et mentum lon
gum. Si linea. m. deorsum moueatur. Nasus erit longior in spacio. l. m. bucca vero
et mentum asperciuntur. Nam fac ut distent longius inter se linea deinceps. f. m. Ita ut. f.
prope. I. statuatur. m. vero prope. n. Cum erit caput summum et mentum ac bucca
breuior. admodum autem frons et nasus longus. Fac contra ut. f. m. transuersae mi
nus longe distente inter se. et cernes caput summum et mentum cum buccal longiuscu
lum euadere. sed breuem frontem ac nasum. Nurus moueantur sursum. f.l. et erit
caput summum cum fronde breuissimus. Postea reliquis intra. l. n. lineis Deligentis ope
distributis exhibet nasus longus. Itemqz longum mentum cum bucca. Inverte hoc
ipsum et habebis excelsum in summo caput. frontemqz longior. m. Sed nasum bre
uiorem sicut et buccam cum mento. Nurus esto elatior. f.ad. I. linea autem. m. demis
sor ad. l. que sit immota. His designabitur pressum supra caput. frons longa. labra
mentumqz maiuscula. Invertatur hoc ipsum. ut sit demissior linea. f.l. ei linea. m. ad
n. Designabitur qz supra caput arduum. frons breuis. nasus longior. bucca et men
tum breuiuscum. Possem in harum rerum expositione per qz esse copiosus. sed visum
est breuitati studere. Hoc obseruabis. qui hoc usurpare voleas. diligenter. Utita dimo
neas admoueasqz lineas inter se. ne rerum naturae effingendas. vis afferatur. ut qz
facies institutoe hominum humanum refineant modum. Sed quae diximus de lineis
istibus. f. l. m. eadem intelligi debent et de reliquis. o. p. q. r. s. Quin etiam perfectis
his ad eū variationis modū qui cuiqz placuit. Sic tamen ut oēs linea παράλιοι res
mancerent. licet in super aliquis varietate propositas facies obliquandis iisdem lineis. ve
vel a fronte vel a tergo declinent. seu uniuersae siue aliquot harum. Præterea licet etia
mutetur positus linea oblique que in principali capite una descripta fuit a radis
ce capillorum ad extimum nasum. Licet etiam mutilentur transuersae particulis sur
sum deorsumque. et perpendicularares iisdem prorsum aut retrosum motis. Quod ipsum
et in obliquis fieri possit. Sed et post has omnes pro cuiusqz arbitrio institutas muta
tiones licet et spacia intra particulas transuersarum. ubi mutilationes factae fue
runt mouere sursum. deorsum. prorsum. retrosum. Hæc autem perspicue satis dici
nunqz possunt. quare ad exempla et opus cuiqz est accedendum.

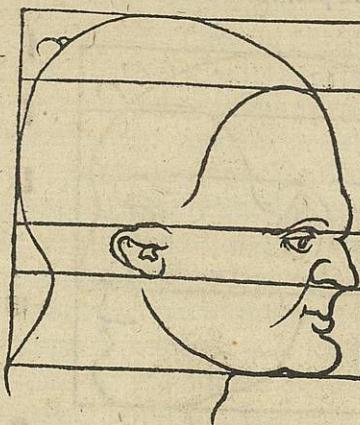
Quia autem dixi lineas mutilari. ut intelligatur quid senserim. Sic exempli caus
sa proposita linea. a. b. in qua obicunqz subiectum fuerit notetur punctum. c. Vbi quasi
fracte linea frustula dimoueantur unum sursum. alterum deorsum. Ita erunt duce
particulæ mutilationis in quas longitudo proposita quasi fracta fuit. Item scriban
tur in proposita linea duo puncta. c. d. et rescindatur qzatum his duobus punctis longi
tudinis occupatum fuit. eaqz quasi distracta particula sursum deorsumque moueatur.
Exemplum subiectum de transuersis. Sed eadem sunt de perpendicularibus et obli
quis etiam intelligenda. quarum similiter particulæ prorsum aut retrosum mouan
tur. Quo exemplo perspecto. poteris et supra descriptas facies aspicere effectas secund
um descriptionem et sententiam nostram.

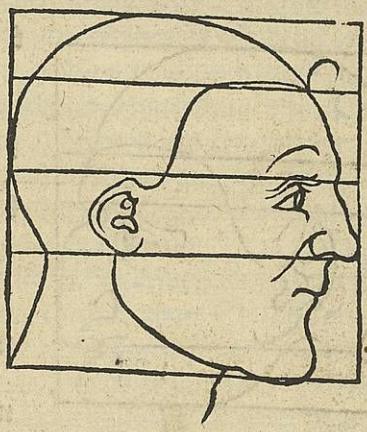
Hæc facies habet eam cum modo
sursum elatum lineam. l.

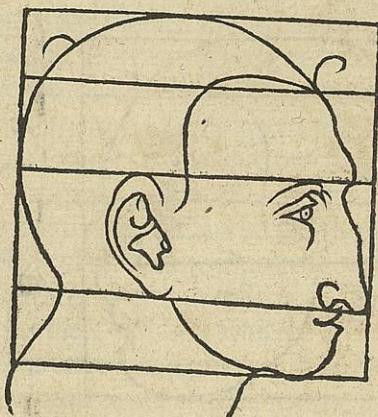
91.
Hæc contra eandem for
lam demissam.

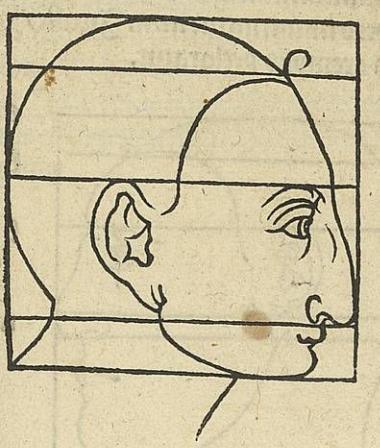
In hac facie sursum mota est
sola linea. m.

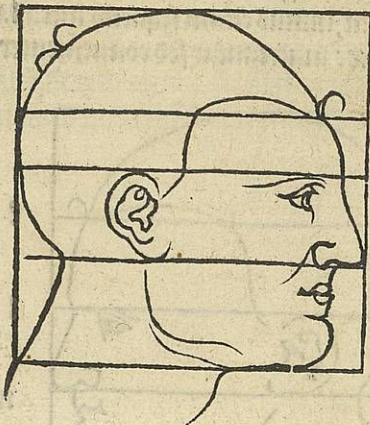
In hac eadem linea. m. sola
deorsum mota est.

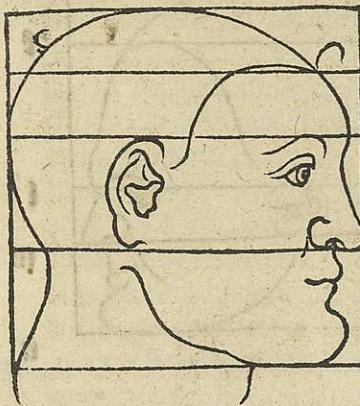
In hac facie linea. f. elatio: m.
vero demissio: est.

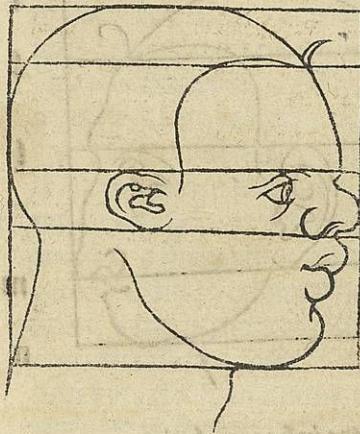
Contra in hac. m. elatio: f.
vero demissio:.

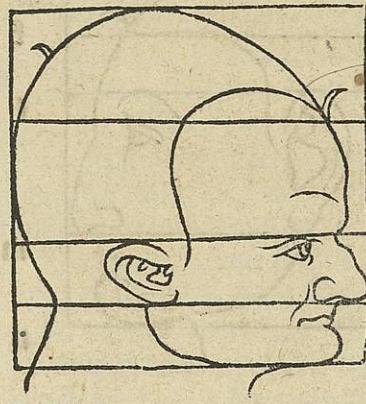
Haec facies habet duas lineas
f. l. valde elatas, sed m. in me-
dio. l. n. ponitur.

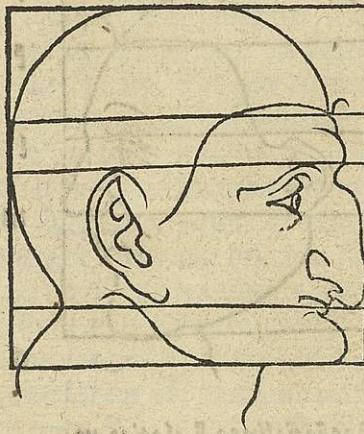
In hac facie est f. et m. sur-
sum mota.

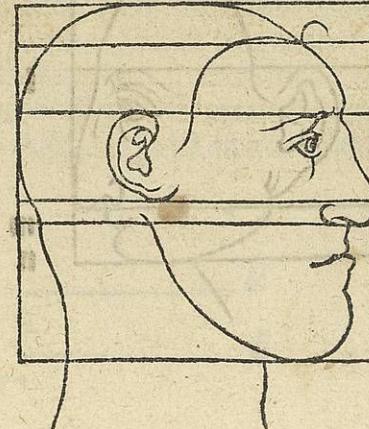
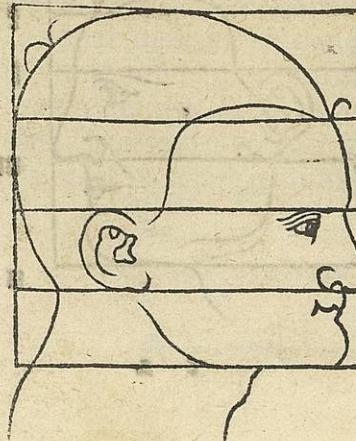
Haec vero admodum demis-
sam habet. l. et. m. sed f. stat in
medio. l.

In hac contra f. et m. mota
deorsum.

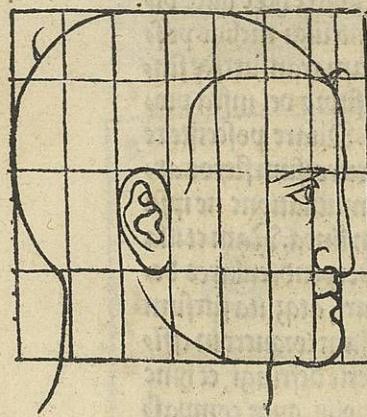
Sunt preter dictas motiones harum trium linearum. f. l. m. et haec duce prior, ut
summum spacium intra. l. f. sit altissimum, proximum autem intra. f. l. minus
altum, minus etiam sequens intra. l. m. minime vero inum intra. m. n. In altera
haec inveniuntur sed conuenienter, ut subiectis exemplis declaratur.

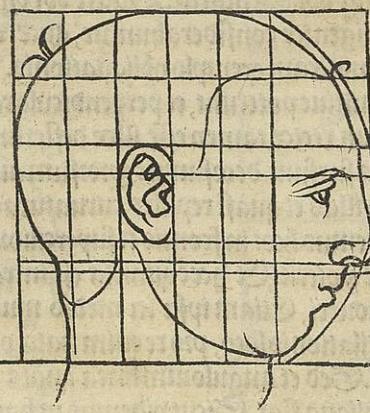
92.

Maxime autem existunt varietates si linece rectce παράλληλοι cum transuersce
cum perpendiculares mutilentur obliquentur. Quare ubi v̄sus posset h̄c que di-
ximus mutilata et obliqua diligenter considerabuntur, que ut intelligi melius pos-
sint. Exponemus sententiam nostram exemplo obliquationis. Nam transuersce sins
gulæ hinc vel illinc attollî demittiue poterunt, et perpendiculares supra vel infra pro-
moueri retrahiue. Sed nondum rectce tamen esse illo desierunt. Quare poscente re-
sum insuper et curvabuntur in sursum deorsumue, prorsum aut retrosum flexos ar-
cus. Nec non et in alternantes illas et quasi reptiles curvaturas, mutilatione ne ipsa
quidem preterita. Demonstremus h̄ec in frontis et superciliorum linea. Nam et illa
hinc vel illinc attollî demittiue poterit. Et h̄ec quanta est intra perpendiculares des-
fringi et sursum deorsumue moueri. Etiam ipsa in medio mūlari, atq; ita sursum
deorsumue flecti in ipsius mutilationis loco, pro re enim nata oculum torquere in effi-
ctione sursum deorsumue licet. Sed et angulorum linea quāta fuerit desfringi, et hinc
attollî illinc demitti solet, ut obliqua fiat. Sicut videmus in horariolis, que compass
sa vocant, singulam a linea meridiana oblique discedere, atq; hac ratione anguli in-
teriores exterioresue profundi magis minusue efficientur. Frangatur nasi linea, ita
narium eminentiae attollentur demittentur, quod ipsum debet et de bucca intelligi,
et maxillis posteriori parte sui sursum deorsumue motis. Est etiam admodum diuer-
sum in facieb. obliquis, collum proprius ad mouere ad mentum, aut longiuscule retro
abductum obliquare. Quarum illæ quasi humiles terram spectare, h̄e sublime et re-
ctum intueri videntur. Superest aurium locus qui et ipse similiter moueri poterit, sur-
sum, deorsum, prorsum, retrosum. Itemq; obliquari in veramq; partem pro cuius-
uis arbitrio. Hunc etiam ipsum locum ampliusculum, angustiorem, breuiores, lon-
giorem, distensionem, contractiorem, facere licebit. Est enim in humanis faciebus cer-
nere alicubi aures quasi complanatas ad tempora alicubi erectas et eminentes. Ex
his arbitror facile studiosos lectores perspecturos sententiam nostram de mutationibus
rerum propositarum. Nam cum viderint quibus rationibus recta et perpendicularia
curvari obliquariue ac inæqualia fieri possint, sine labore magno inuenient, et alitu
dinum decurtationes. Et crassa quomodo gracilia faciant, et recta inflectant. In mu-
tatis autem lineas sicut ostendimus, quis non intelligit, si forma deinceps describas-
tur, quanta diuersitas futura sit inter hanc et illam unde h̄ec fuerit mutata? Inter
h̄ec faciat quisq; ut diligenter meminerit discriminum supra et initio memoratorū,
ex quibus animaduertet triplicem maxime diuersitatem aspectum in obliqua facie.
Præ rectâ. Alterâ procuruâ et orbiculatâ seu fornicateâ, ut sint ossia tanq; in lepuscu-
li ore quasi projecta. Tertiâ incuruâ, id est, lacunata siue repandâ. Sed h̄e procur-
uationes et incurvations nō modo curvis, sed etiâ rectis lineis designari poterunt, nec
integrâ modo verum etiam mutilatis. Quæ tota ratio versatur in additione et detrac-
tione. Et h̄ec triplicis modi diuersitas, ut dictum est, ad infinitas mutationes fa-
ciet. Nam ipsas has facies aut argutius et acutiuscule, aut contra spissius et planius
cule effigi poterunt. H̄ec autem discrimina triplicis modi subiectis exemplis propo-
nimus.

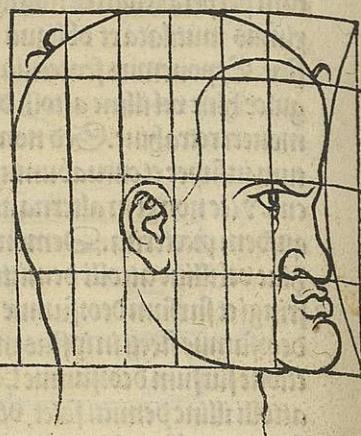
Recta facies.

Orbicularis seu fornicate.

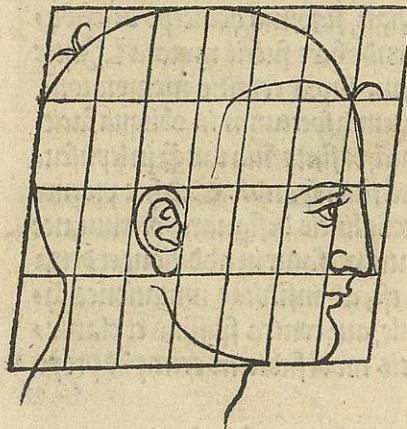

Lacunata sive repanda.

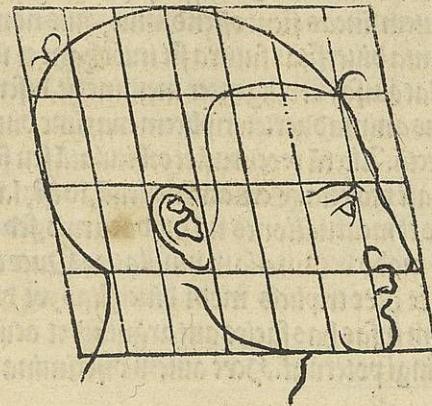

Sunt præterea duæ differentiæ oblique faciei quæ sic quasi in Rhombi figura designantur ut relinquatur transuersa utraq; supra et infra παράλληλος, se duo recta latera obliquentur παραλλήλως tamen et ipsa. Ita ut in comparatione laterum obliquorum lineæ supra concurrant infra discedant. Ita erit in priore a fronte angulus supra acutus infra obtusus, cui a tergo respondeat supra obtusus, ut infra acuto acutus. In altera erunt hæc inuersa. Quo facto debebunt de transuersis omnes partes distribui. Sed tamen non quadrabunt ad perpendicularm demissæ per transuersas lineæ. Verum oblique omnes existent. In prioreq; facie proniuseculam formam in altera supinulam lineamentis inductis expriment. Sicut in subiectis exemplis aparet.

Facies prona.

Facies resupinata.

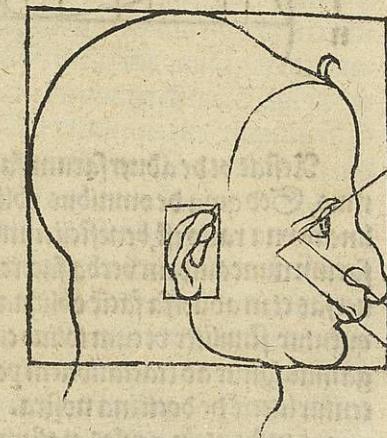
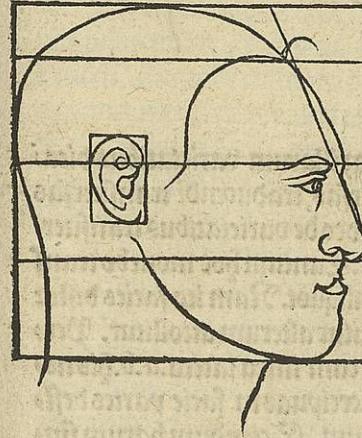
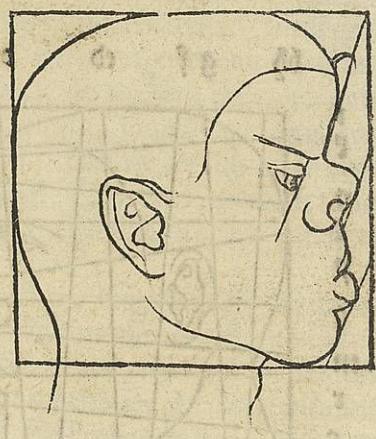
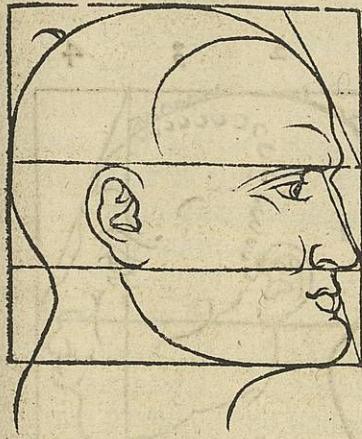
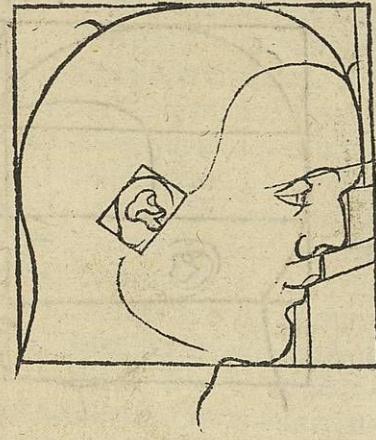
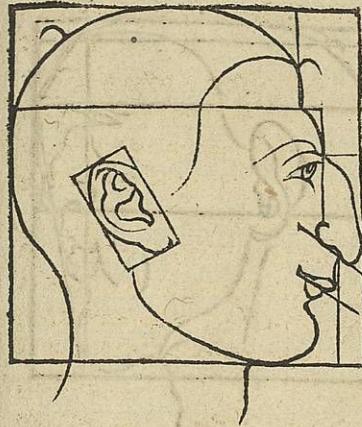

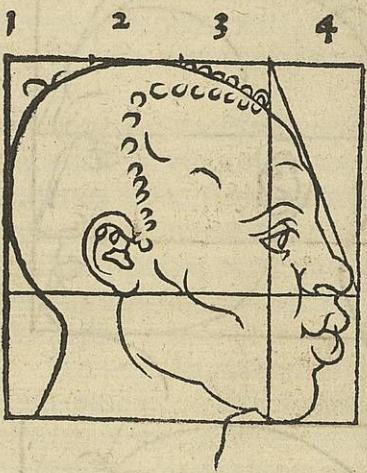
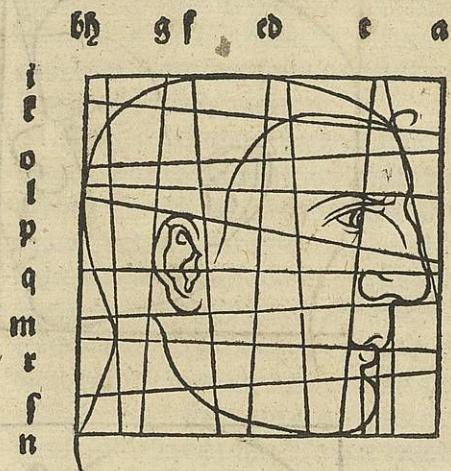
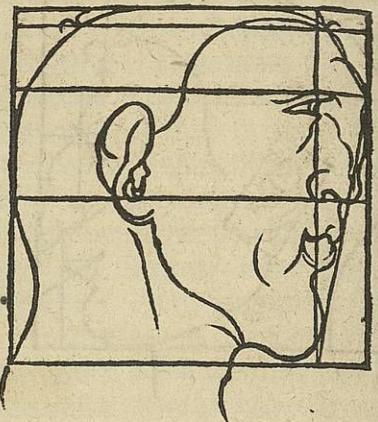
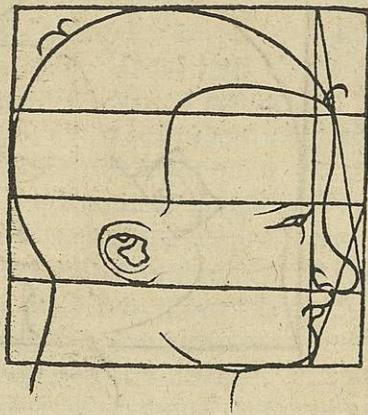
In his sic quemadmodum ostendimus mutatis faciebus, non secus atq; de superioribus tradidimus. Transuersae omnes et per eas perpendiculariter aut oblique duce lineae recte poterunt moueri locis suis. Sed et de motionibus earum linearum, quae per transuersas perpendiculariter oblique ductae, portium in latum ei densum spacia demonstrant, nunc quoq; deinceps explicandum restat. Nam cum in proposito quadrilatero faciei aduersae latus prius erectum. a. posterius. b. literae nota insignitum. Interq; haec distributio partium per lineas sex harum literarum notis c. d. e. f. g. h. in septem aequalia spacia collata fuerit, pro vniuersitatisq; arbitrio poterit et haec lineae protrudi aut retrudi vel omnes vel aliquot, poterunt et ipsis inclusa singulis latim spacia prorsus moueri retrosumue. Atq; ita existent variationes latitudinum et densitatum, ut facies crassior, gracilior, distensior, contractiorue appareat, quems admodum de transuersis longiores et breuiores partes siebant. Itaq; similiter et hac in rationem incidit addendi et demendi modus. Sed sciendum, quicquid de rectis et perpendicularibus procepitur idem et de curuis et obliquis lineis accipi debere. Atq; haec requirunt attentionem non mediocrem. Velut, hinc enim ordiemur, de frontis circumductione et proculsu quicquid demitur, nisi prominentiae adisciendum. Eadem erit et inuersionis ratio. Sed haec designari licebat per lineas curvas et arcum hue et illuc cornibus versis, itemq; per rectas multilatas. Atq; ita omnibus partibus facere poteris in facie obliqua. Unde apparet in mutatione figure contraria semper concurrere. Ut cum unam partem protruseris aliquam, alteram propinquam supra aut infra retrudi necessisti. Deq; hoc efficiuntur discrimina partium ad crassitatem distensionemque, gracilitatem vel contractionem. Jam vero variatis partibus in facie, ut in toto, per transuersas lineas ductis perpendicularibus aut obliquis, Non ignorandum est esse in singulis partibus etiam minutissimis non secus ac in tota facie hoc discrimen quo de tota facie supra exposuimus. Recta illa esse aut orbicularē aut lacunatam. Ut exempli causa si fronte recta, id est, planā orbiculatamque aut lacunatā esse velis. Aut nasum, labra, buccam, mentum, similiterq; omnes partes alias. Sciendum etiam lineam qua capit is obliqui rotunditas designetur vario modo duci posse. Apparet enim in hominum figuris unius caput planiusculum, alterius acutius, alicius etiam quasi scruposum. Atq; omnino in tantonaturce studio diversa facie di omnia, infiniti sunt varietatis etiam istius modi. Dicamus deinceps de obliqua linea, quam nisi designandi causa duci ostendimus. Ea poterit supra reclinari ad lineam perpendiculararem. d. Ut dixerim, inde sit ad transuersam. m. Poterit et erectuscula duci ex medio. a. c. poterit et proclinari supra ad perpendiculararem. a. In huiusmodi convenientiam maxime probo, quae venustate complectitur, cum quasi aliena et praeuersa omnia, multata et admirabilia videantur. Ita sicut, exempli gratia, Dicamus non esse venustum faciem cum elato autpresso vertice, quarum illa caput habet acutum, haec planiusculum. Relinquitur igitur in medio convenientis rotunditatis caput, quale venustum esse omnes sentiunt. Quod ut dixi, exempli gratia nostrae doctrine a nobis est positum, non probationis, media omnia esse optima. Sed, ut nunc, hoc recte dicitur. Ut autem in tota facie est inuenustum prolixam illam esse nimis aut minus curta. Ita de partibus multa est deformitatis discrimina colligere. Veluti frontem esse longorem, breuiorem, sinuosam, aut quasi scopolosam. Jam nasomibus ipsis videmus esse longos, nodosos, propendulos nasos.

Contra alii nasis sunt brevibus, intortis, simis, crissis, glomeratis, supraqz depresso, siis aliis, aliis extantibus. At oculi aliis parvuli et quasi delitescentes, aliis sunt magni et exerti. Aliqui semi apertis quasi suillum obtuentur, conniventque magis superiore qz inferiore palpebra. Aliqui latissime penitus patentibus oculis aspiciunt. Sunt et quibusdam alta, quibusdam quasi incumbentia palpebris, non etiam nullis propendula supercilia, quae et ipsa tenuia aliis, aliis densa insunt. Sed labronibus crassa, carnosa, grandia, glomerata labra sunt. In aliis arguta et gracilia. Aliquis superius labrum elatius est in inferiore, aliquibus contra hoc illo, crassius est etiam sope unum altero. Sope intra nasum et labrum altiusculum spacium, alicubi hic in labrum insidere videtur. Præterea est ubi mentum obtusum magnumqz sit. Est contra ubi acutum et parvum. Est et alicubi mentum a collo longius distans. Est et quasi ad collum attritum, alicubi prolixum, alicubi curvum. Quic sive lineis transuersis, ut indicatum est, designantur. Sunt etiam nonnullæ facies ad scalarum modum incequales, idqz bifariam. Nam aut supra prominent maxime. Infragz magis ac magis retrahuntur. Aut inferne prominentes gradatim sursum scandendo recessunt. Hœc multilatis lineis designantur. De quibus quamvis multa tradi possent, quo pacto etiam in minimis partibus usurpari possint. Sed hœc tamen ipsa studiosi experiendo facile inuenient.

Hoc loco sciendum permitti vnicuiqz plures facere numero qz nos fecerimus, aut etiam pauciores lineas transuersas perpendicularares et obliquas. Siue maioris certitudinis, seu vitandi laboris caussa. Permittitur etiam rectas lineas, si res poscere videatur, vnicuiqz curuare pro arbitrio suo. Quic omnia quo melius et rectius qua de sententia animi mei prescripta sint, intelligi possit, subiace placuit varia exempla figurarum de quibus memorauimus. Harum diuerstatis designatas appetit mutatis perpendicularibus transuersis, obliquis, multilatis lineis nonnullis et curuis, ad quas postmodum congruentia formæ expressa fuerit. Hœc multum proderint ijs qui absqz exemplio scripturam nostram non facile potuissent intelligere. Sed variationis huius infinita est ratio. Nam et vnius forma transferri in alteram, et misceri omnium a prima ad ultimam poterunt, omninoqz difficile dictu est quid his in rebus licentice concedatur operi, quod quidem ipsum debet in frequentibus mutationibus versari. Sicut et nos in exemplis omnes perpendicularares et transuersas temere dimouimus, Itemqz easdē obliquauimus plane ut libido tulit audacissime. Cum deinde formam expressimus congruam unde quid exterit licet intueare. Sed non obliuiscendum, si quid oblique faciei de densitate detrahatur, id ad hanc latitudini aduersae. Et contra, illi si quid adiiciatur, huic detrahi oportere. Non autem ignorandum has varietates magis seruire discriminibus qz venustati formæ. Quas plurimas designare usus caussa admodum profuerit. Neqz adeo venusta forma per se, et absqz comparatione ad inuenitam cognosci queat. Qui igitur sciet quid deceat, idem et quid deforme sit sciat necesse est.

94.

Restat ut de aduersarum facierum mutatione, deqz illarum varietatibus dicamus. Sed quia de omnibus obliquis faciebus in aduersas, traducendi transuersas lineas una ratio est, beneficij nimirum transferentis. Ideo de varietatibus transuersarum nunc quidem verba facere superiuacaneum fuerit. Tantum hoc monebo transuersas et in aduersa facie obliquari posse, vel omnes vel aliquot. Nam ita facies distorquentur, similiter ut cum totius cubi unum latus demittitur alterum attollitur. Per gamus igitur ad tracationem perpendicularium, quae cum intra latera. a. b. his contentur literis de doctrina nostra. I. g. c. d. e. f. h. f. Et praecipuas in facie partes designant, ut frontem, oculos, nasum, aures, buccam, mentum. Sciendum harum singulas aut aliquot simul, aut etiam uniuersas moueri locis suis posse. Ita quo longius inter se distabunt, eo erit partium latitudo maior, quo aberunt propius, eo erit illa minor. Sed et sic describuntur supra vii quasi concurrant, infra discedere a se videantur, aut contra.

Describuntur et flexae. Tum desinunt perpendiculariter cadere, sed aut oblique aut curvare sunt. De hac ratione in forma expressa cernes frontem distendi aut contraht. oculorum inter angulos vastula aut angusta spaciola, interqz eosdem maiuscula aut minuscula interualla. Poterunt et incequaliter magnitudine et loco designari oculi, palpebre, supercilia. Cernes et nasum hic distendi illie contraht, supra in qz vel infra. Eundem et rectum et incuruum, glomeratulum aut acutulum, teretem aut nodosum, lum, qua parte nares subsunt angustiorem naribus ipsis amplis. Vel contra supra nares distensorem, naribus ipsis contractis. Idem sicut dicamus de distensione aut contractione buccae, menti, maxillarum. Idem et de singulis partibus quae supra co- trahantur, infra distendantur aut contra. Hac via incequalis distributionis efficiuntur gibbosae aut distortae et alienae multis modis facies. Veluti aut angusto aut sparso ore. Curuis, crassis, paruis, magnis labris, aut etiam in cequalibus. Maxillis dis- stentis, contractis, acutis, obtusis, apparente iunctura aut minus. Hoc omnia et hu- iusmodi diuerstitates studiosus et experiens lector debebit enucleare. Unde multa ad mirabilia poterit eruere, quae sub his latent. Hoe vero certo nihil est certius. Intelligen- tes deformatatis et turpitudinis facile perspicere, quid sibi in opere ad venustatem in- stituto vitandum sit. Quo quis autem longius a prauitate recesserit, hoc proprius ad pulchritudinem accedit necesse est. Cui huc erunt manifesta. Is quid a quo et qua ra- tione differat facile et plane intelliget. Idqz non solum in picturis, sed illis etiam ope- ribus quae celo et scalpello elaborantur accidere necesse est. Quae qui tentarit hac ratio ne ignorata, quamvis aliquid concordans ei et quale expresserit, tamen id fortitione non ex arte effectum constat.

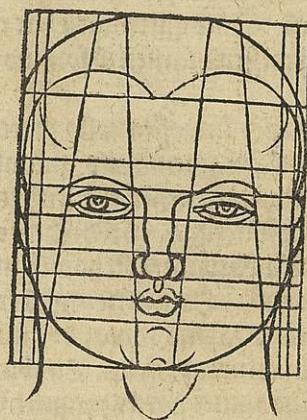
Sed ad propositum reuertamur. Aliter apparet facies imposta collo procero et gracili, aliter breui et crasso. Præterea animaduertenda lineamenta oris, quae alicus- bi sunt grandia et plena oculis, naso, mento, alicubi teunia et pressula. Facies etiam aliter apparent. Si capillatum sit aut rasum caput, capillo criso aut resto, denso aut tenui, promiso, tonso, cincinato, laxo, humido, siccо. Si barbatum sit os aut imber- be. Neqz barba eadem quae de capillo diximus intelligenda. Horum non nihil exem- plis subiectis declarauimus. Ceterum virilis et muliebris capitum mutandi ratio ea- dem est. Tantum custodiri debet, ut sui sexus naturam verumqz referat. Talibus eti- am mutationibus percurri totum corpus poterit, et illius omnes partes perquiri. Sed quod monui, videndum ne virilis ac muliebris sexus confundatur. Neqz etiam ita mu- tabitur effigies viri, ut quasi virilitas ipsa effeminetur, neqz muliebris, ut ex illo gene- re imago in virile transeat, absqz enim etiam hoc latissima est mutationum via.

Cum autem omnes animantes in suo genere similes inter se reperiantur. Sexus tamen discriminere eidens est, ut in hominum genere et bestiarum. Præterea dan- da opera, ut hoc etiam sexus discrimina in imaginibus hominum humanum mo- dum retineant. Sicut et omnes bestias naturae sive quendam modum retinere vide- mus. Nunqz enim leo ita dissimilis est aliorum leonum, ut asinum referat. Neqz vulpecula, ut lupus esse videatur. Quare ubiqz generis et naturae proprietas conser- uanda.

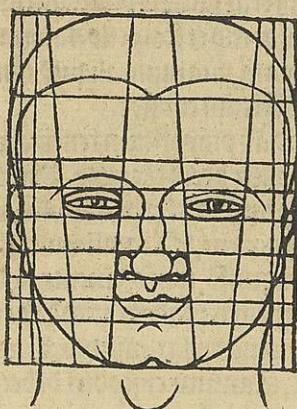
Quid autem dicunt? qui sic loquuntur, ut inquit leoninam aliquem fieri auctissimum. Lupum esse vel vulpeculam, vel canem. Cum non certe quadrupedem esse sentiant. Neque etiam simili corpore, aut membris similibus esse aiunt. Sed ita non tantum animalium naturas in genere, sed etiam similitudinem. Quod significant sic se illos gerere ut certorum animalium naturas ingenii suis referant. Quod ipsum ad membrorum statum minime pertinet, neque permisceri hec debent. Non autem negari potest quin hominum maxima sit inter ipsos dissimilitudo. Sed tamen ita ut generis similitudo sibi constet. Id ipsum in canum etiam genere appareat. Alii enim grandes, ali parvus sunt, et sexcentis discriminibus inter se differentes, glabri, pilosi, diversorum colorum. Sed non ita tamen dissimiles inter se sunt, generis ut similitudinem amittant, ut vnde vulpes aut lupi esse videantur. Ex his patet mutationes et varietates rerum non statim etiam naturas illarum euertere neque confundere, itaque facile est canis figuram a ferme bestie figura internoscere. De qua differentia, ne iusto sum verborum disputandi finem faciam. Sed redeo ad illa que initio monui, vndeque hec sunt nata vitandam confusionem sexus, et in muliere virilitatem formice, in viro misericorditatem.

aig c d e f hkb

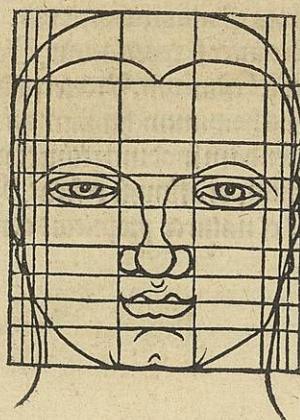
aige d e f hkb

aige d e f hkb

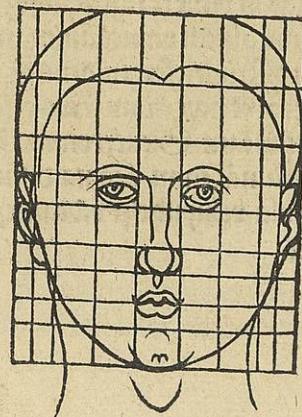

aig c d e f hkb

i
t
o
p
q
m
r
s
n

i
t
o
p
q
m
r
s
n

Nunc deinceps monstrabo aliam viam ad mensuram nouam propositae imaginis. Si quis facere crassiorem graciliorem, distensionem vel contractiorem voluerit. Haec duabus lineis continetur, quibus mutatio efficitur, quomodo supra de longitudine et breuitate ostendimus, sed aliter, hocque modo. Si propositae imaginis altitudinem habueris, ut illam quae est eius unde nouam effingere voles facturus per transuersas crassiores aut graciliores, distensiones contractiores. Nam nota igitur est altitudinis habitus linea. Aliam igitur constitues ad mensuram densitatis et latitudinis. Si quidem imaginem volueris exire ampliorem, erit ea linea longior, breuior autem si angustiorem, quam diuides in suas praecipuas partes beneficio Variantis, atque ita mensurationes accommodabis ad mutationes imaginis propositae. Ita conuenienter exhibunt de linea longiore omnia crassiuscula et distensionia, de breuiore gracilia et contracta magis. Harum linearum diuum figuram inferius expressimus. Indidimusque nomen Geminis, propter modum usumque duplicitis lineis ad unam mensurationem. Haec descriptio ita se habet. Primum Lineam statuere rectam ad perpendicularum altitudinis notce, quae sit. a. b. haec debebit omnium partium suarum distinctione esse insignis. Tum infra transuersam ad normam adiunges, eaque erit breuior aut longior pro arbitrio tuo, sicutque huius notce. b. c. Ita habebis trilaterum rectangle designatum. a. b. c. Hac transuersa, beneficio Variantis, aut sane diuidentis cuius ratio in primo libro explicata est, de novo distincta conuenienter secundum altitudinis lineam, figura iam erit Geminorum perfecta, qua poteris ad mensurationem omnium partium densitatis et latitudinis usi.

Geminorum etiam usus ad mensurationem altitudinis pertinebit. Nam linea ereta. a. b. si prolixior facta et beneficio Variantis de novo distincta per altitudinem suam fuerit, Nam habebitur mensura longioris imaginis sed gracilioris. Vt igitur cunq; harum diuum linearum fuerit mutata, in mensurazione propositae imaginis diuersitatem afferet. Si igitur voles suam propositae imaginis altitudinem constare, sed graciliorem aut crassiores modo fieri. Transuersa mutata pro voluntate tua vtere. Sin densitatem et latitudinem retinere volueris, sed longiorem aut breuiores statuam facere, vteris altitudinis linea ad expositum modum mutata. Ita vides usumque latus Geminorum, rectum inq; et transuersum, suas peculiares sortiri divisiones, pro diuisionis modo exposito initio statim libri primi, hoc estiam loco caue obliuiscaris harum particularium nimis et parum.

Hac in parte studiosum lectorum admonitionem velim, ut animaduertat, scut de usus crebritate facile apparebit, q; admirabiles mensurationes de duarum linearum unius breuitate, alterius longitudine perfici possint. Multoq; adeo si magis alterius tra in metiendo punctum moueat, multoq; maxime si veraq;. Perspicuum hoc erit perito architecto quod dico. Et mirifice difficultates, ut videntur, hac ratione facilissime explicabuntur.

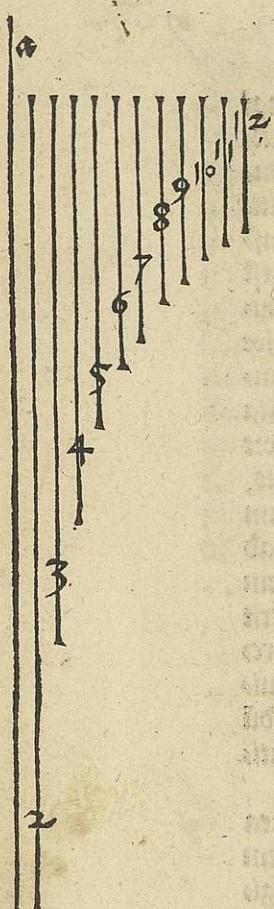
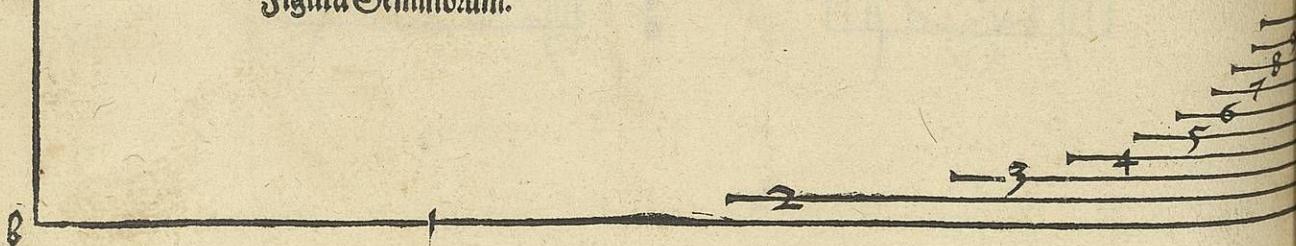

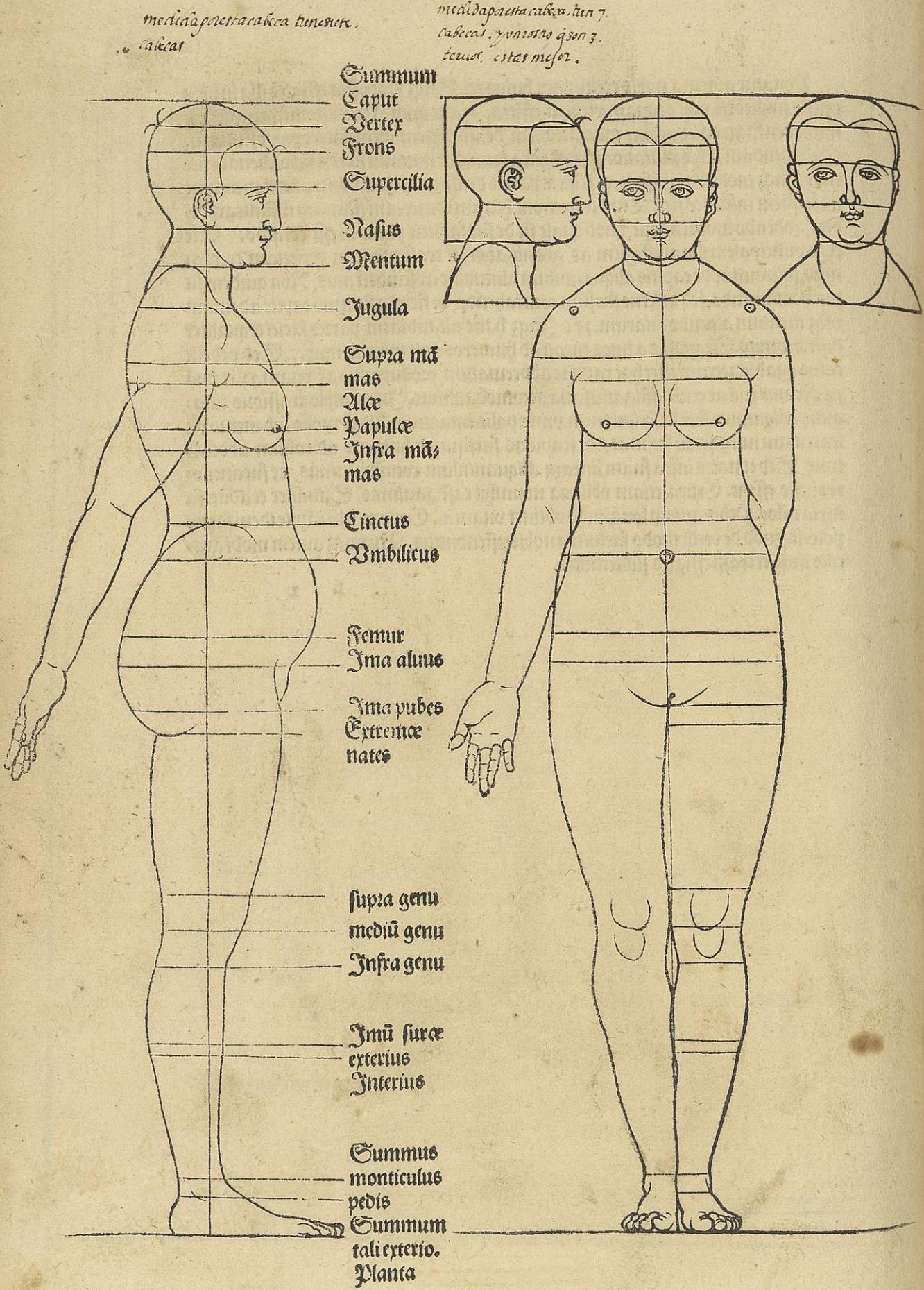
Figura Geminorum.

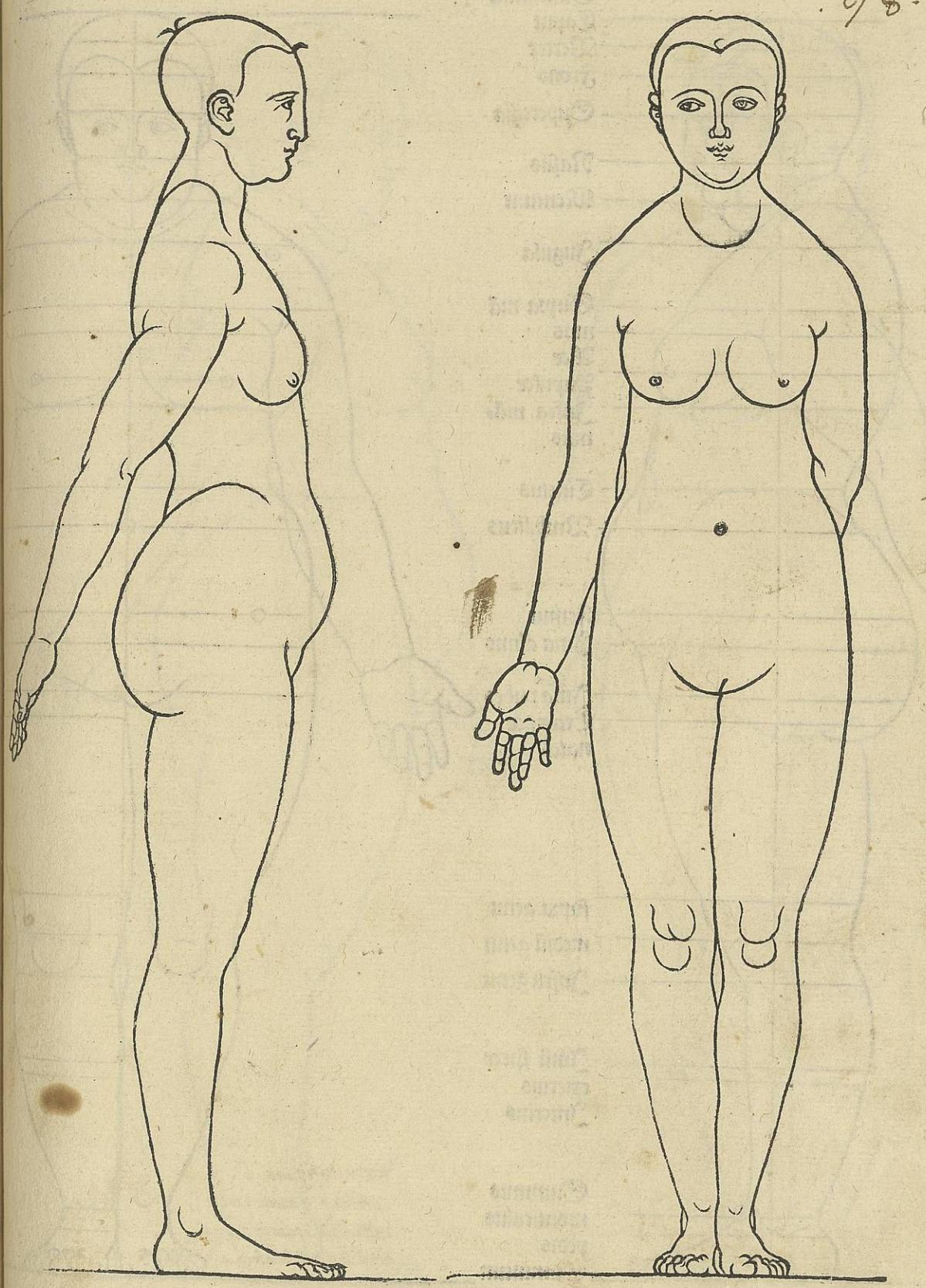

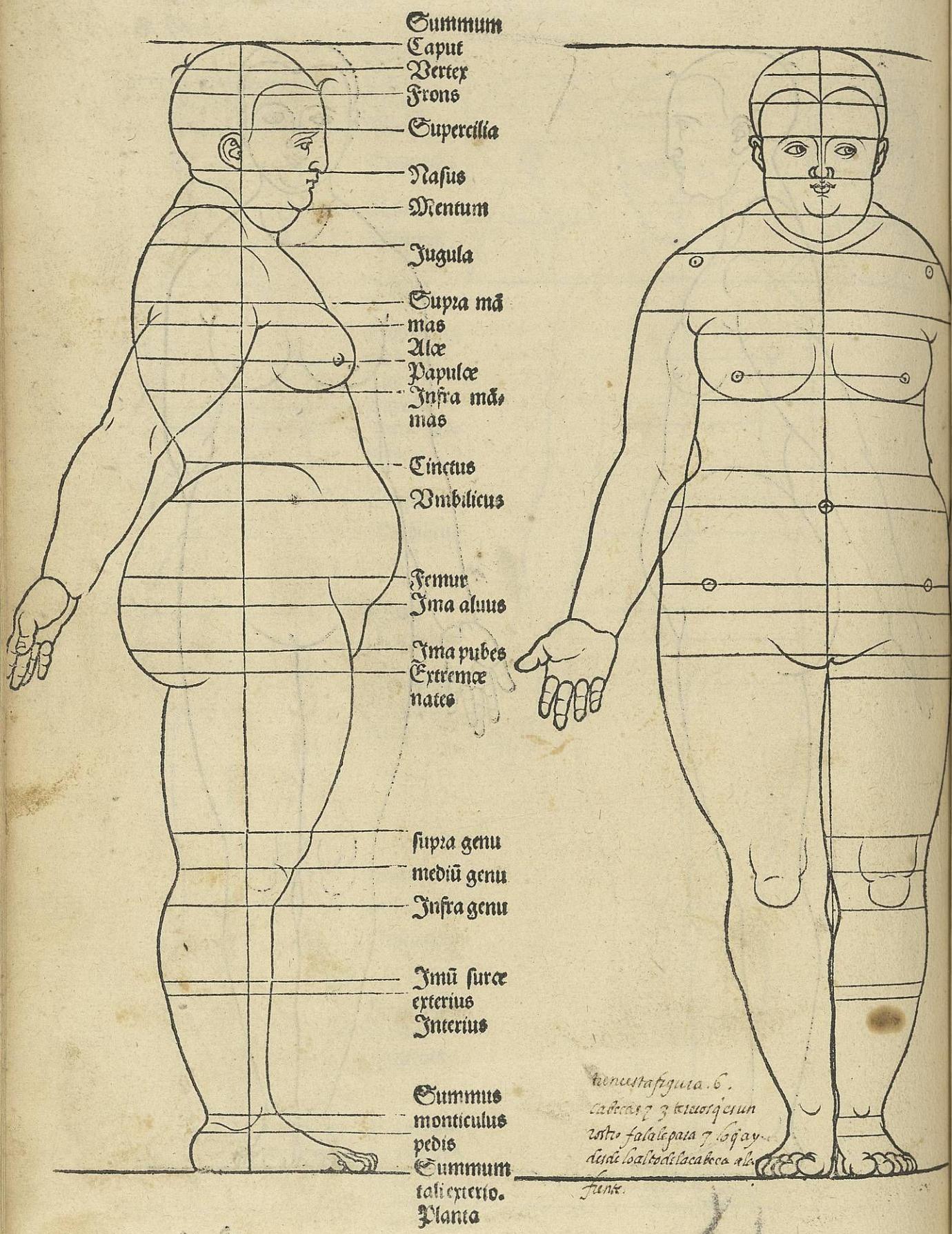
97

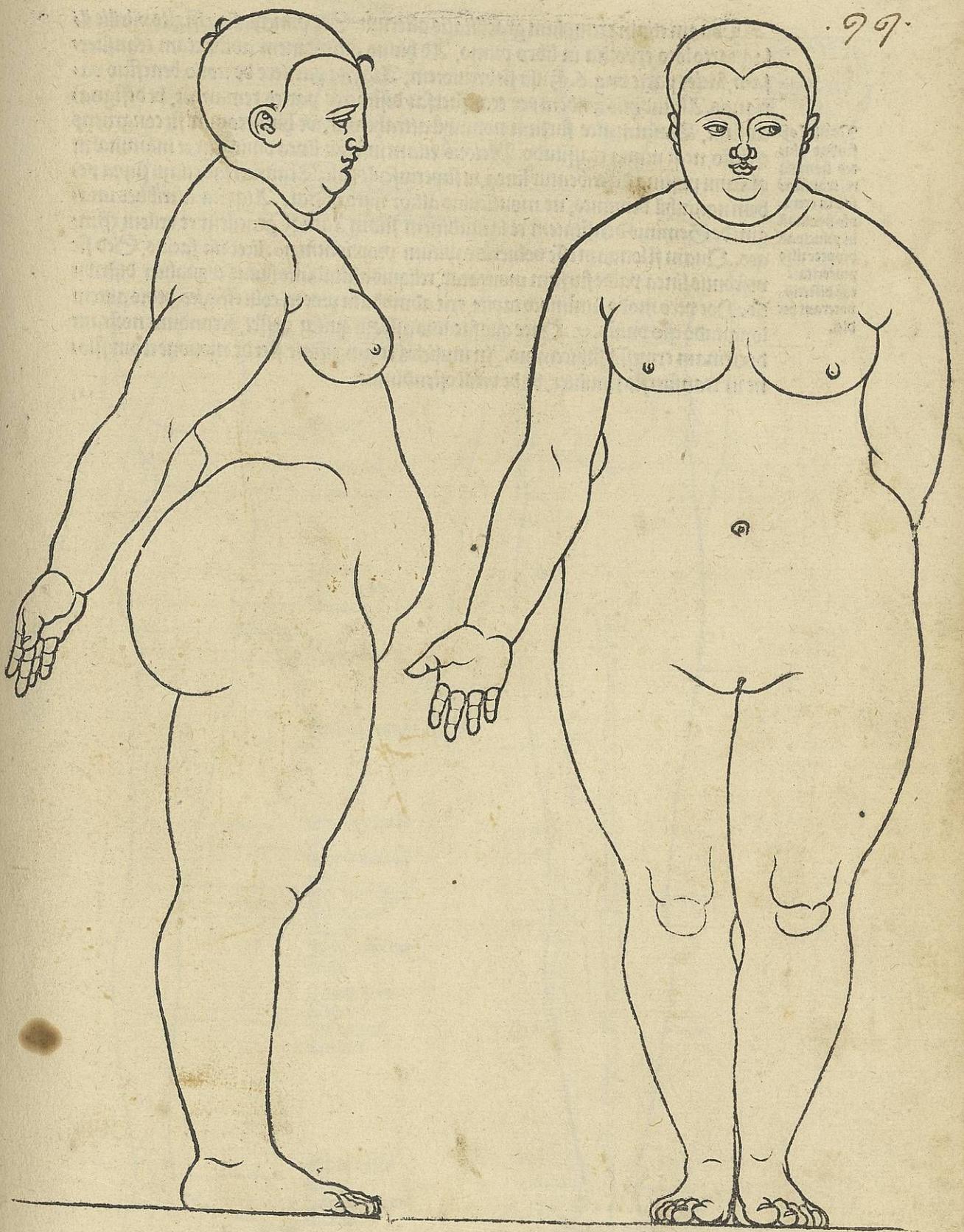
Ponatur autem a nobis exemplum huius rei. Sitqz proposita effigies illa in libro primo muliebris post primam virilem effecta. Hanc igitur Geminorum auxilio primum densitate et latitudine contractiorem, deinde extensem facere propositum sit. Sed sciendum si his mutationibus figura humana nimium forte a vero alienata fuerit suumqz modum amiserit, ut si quæ partes densitate ac latitudine auctœ nimium, aut eisdem minute sint. Cum correctione harum corruptam figuram instaurari debere, addendo minuendoue, quod quale sit de supradictis planum esse confido. Sic ergo principalem illam effigiem ad gracilitatem et crassitudinem perfectam correxi mus, primum ut de capitis aliquantulum altitudine abscederemus. Non quidem super diminuendo, sed inferne sursum contraheundo, ut fieret a summo capite ad imum usqz mentum altitudo duarum. 15. Inqz hanc altitudinem partes faciei cequaliter distribuimus. Scapulas a linea menti ad humeros apte protractimus. Sed pedem cuius quadrilaterum esset hac ratione abbreviatum, produximus ad unam. 13. et una 14. Femur etiæ ac crus castigati scula accommodauimus. In exemplo crassioris imaginis reliquimus sere descriptionem principalis imaginis. Illud modo sub mento paraculum maiuscule fecimus. Et scapulas sursum ab humeris ad collum abduximus. Sed et nates infra suam lineam aliquantulum rotundauimus, ne succinctiores iusto essent. Crura etiam obliqua non nihil castigauimus. Similiter et aduersa iuxta talos. Pedis autem longitudine obtinet unam. 6. Et ceterum de capite idem facere poteris, quod de virili modo factum a nobis ostendimus. Utriusqz autem modi gracilis inqz et crassi effigies subiecimus.

d 2

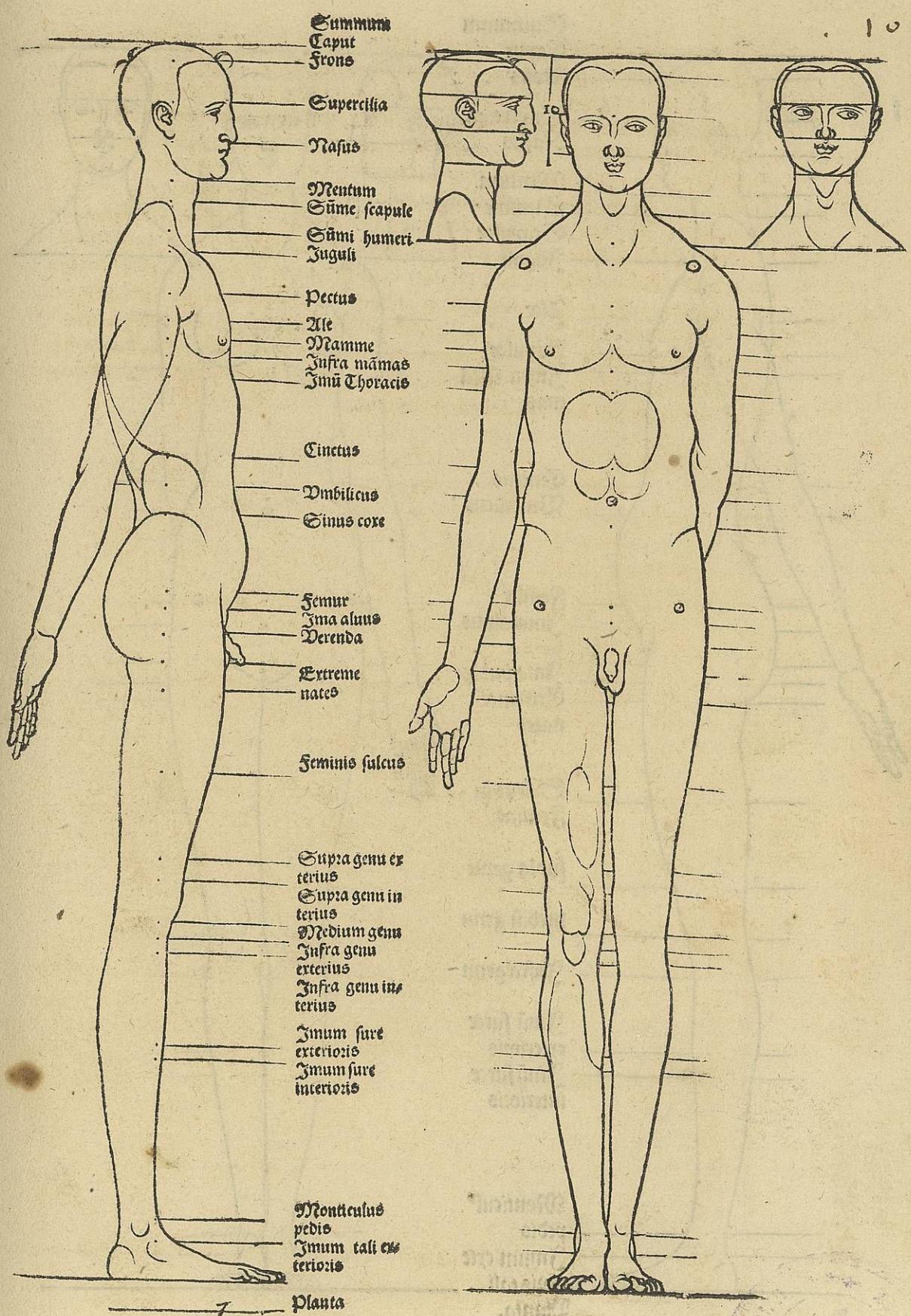

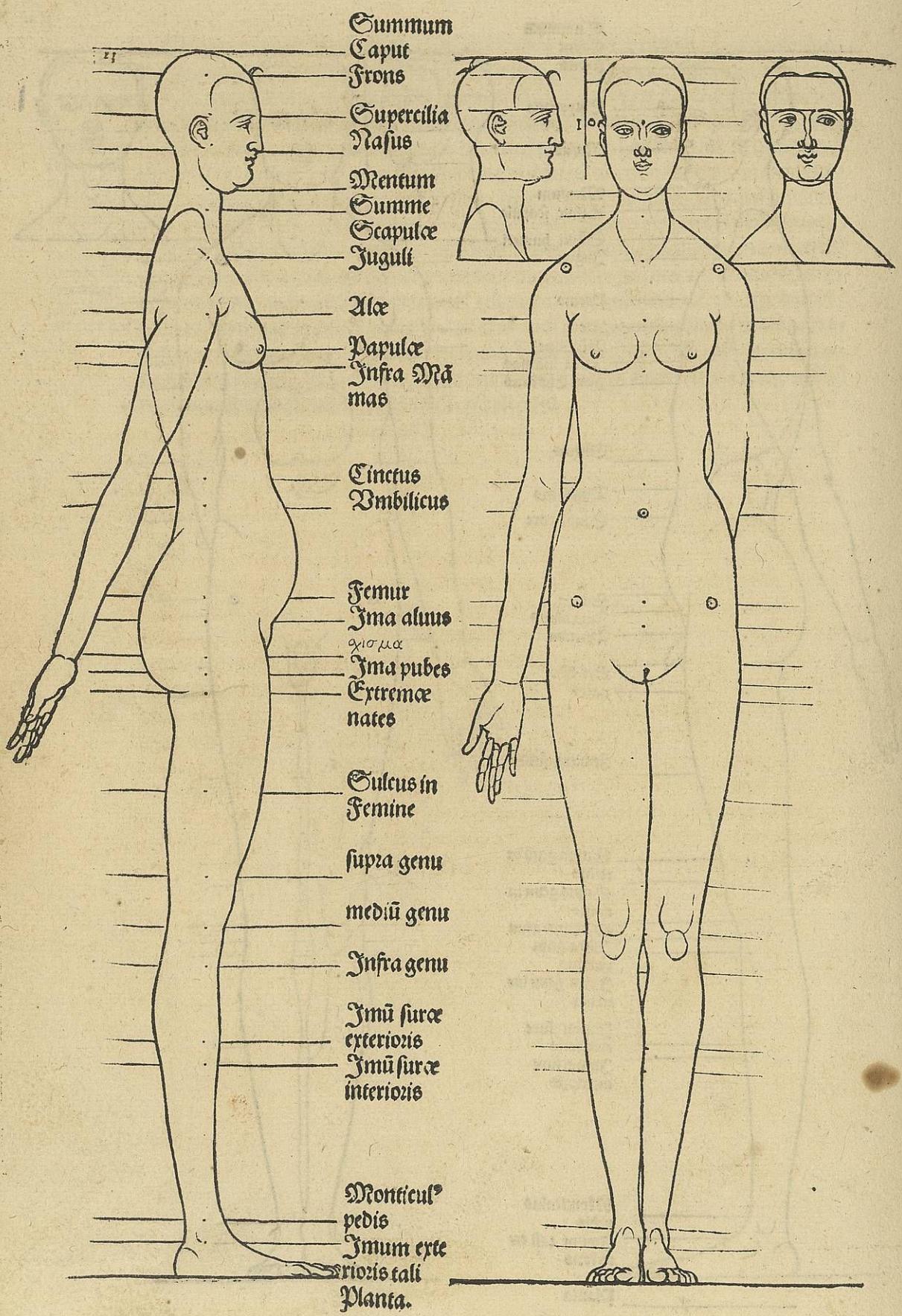

99
d 4

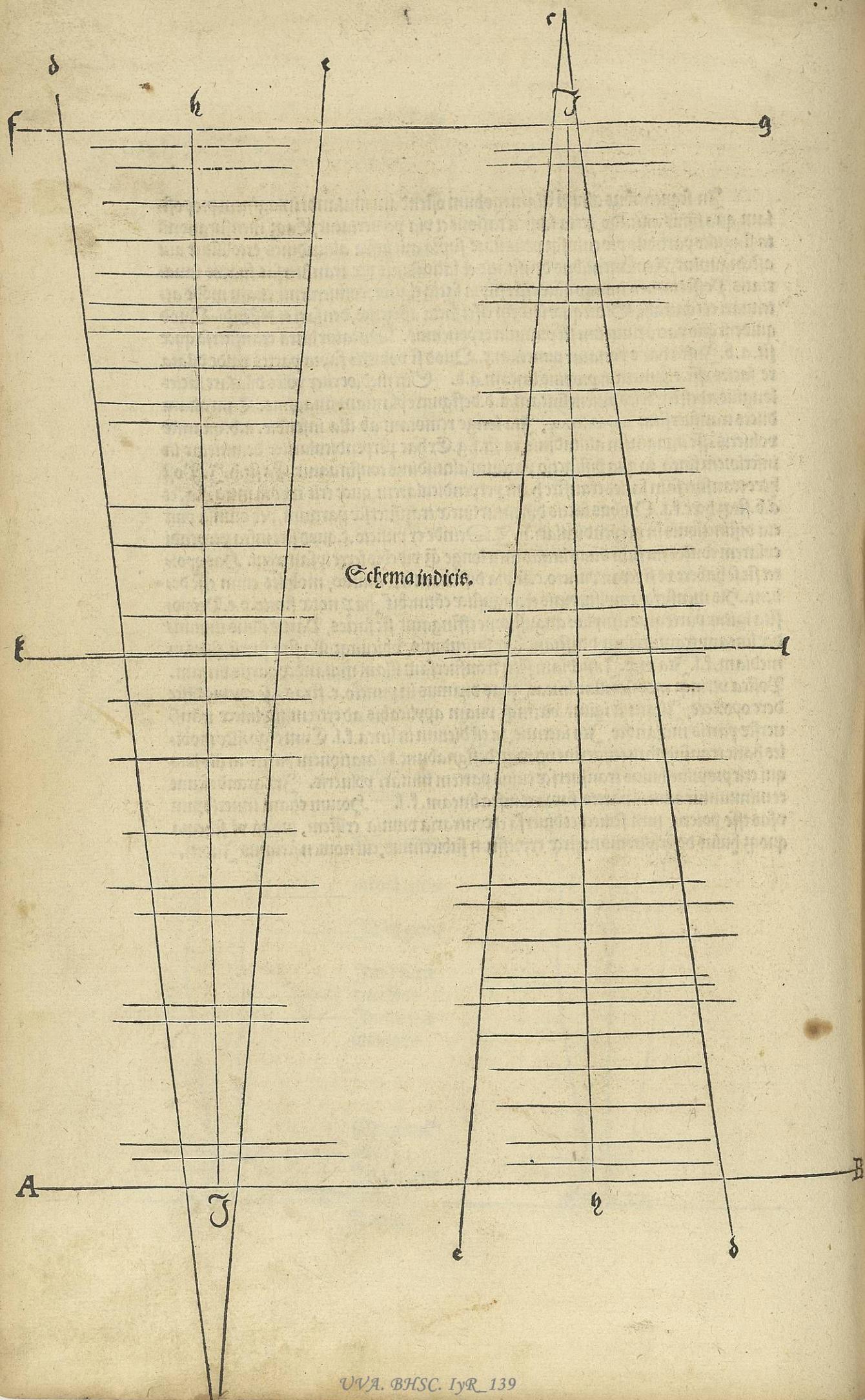
Ponam etiam exemplum gracilitatis alterum. Sit principalis effigies vtililis illa quarto loco exposita in libro primo. Ad huius altitudinem adjunctam transuersam, facies parte una. 6. qz illa sit breuiores. Atqz ita partiere de novo beneficio variantis. Altitudinis quidem per transuersas distincte partes remanent, ut designatae sunt. Tantum aloe sursum nonnihil attrahentur, ut humerorum sit congruens effectio, neqz nimia crassitudo. Pectoris etiam inferior linea omittetur et mammæ in alarum pristina describentur linea, ut superiuscule sint. Transuersas etiam supra pedem nonnihil deprimes, ne monticulus altior iusto existat. Atqz ita attribues imaginis de Geminis densitatem et latitudinem suam, eamqz gracilem et exilem effigies. Quam si longam esse volueris capitum propriorum. 10. licet ita facias, Sed sic ut frontis linea valde sursum moueat, reliquis altitudinis huius æqualiter distributis. Hoc vero modo summoto capite, exit admodum proceri colli effigies, pedis autem longitudo esto unius. 7. Quæ quo facilius assequi quisqz posset, secundum nostram doctrinam expressa subiecimus. In muliebri etiam effigie fieri de motione et omissione in transuersis similiter, ut de virili ostendimus.

In sequentibus alium etiam modum ostendam mutandi imaginem proposam, qua illius altitudo, certa tamen ratione et via perueratur. Eaqz mensurationum in singulis partibus pro cuiusqz voluntate supra aut infra altitudines extolluntur astringuntur. Remanentibus densitatibus et latitudinibus per transuersas spacijs inuariatis. Posset tamen imago quæ esset supra facta elatior, conuenienti etiam modo attenuari et contrahi. Sicut quæ ibidem esset facta astrictior, densari et distendi. Quod quidem quo pacto futurum sit primum exponemus. Ducatur linea transuersa quæ sit. a. b. Infra hanc ponatur punctum. c. Quod si volueris supra partes valde dilatare facies esse. c. punctum proprius lineam. a. b. Sin mediocriter voles dilatare facies longius abesse. Scies autem lineam. a. b. designare plantam imaginis. Cum aliam duces transuersam παράλλοη. Ita longe remotam ab illa inferiore. a. b. quæce volueris esse imaginem altitudinis, ea sit. f. g. Ex hac perpendiculariter demittetur in inferiorem linea, in qua distinctio partium altitudinis constituantur. Ea sit. h. I. Post hœc transuersam facies transire hanc perpendicularē, quæ erit media inter. f. g. et a. b. sitqz hœc. f. l. Quibus factis ducentur lineæ transuersæ partium, per omnia puncta distinctionis in perpendiculari. h. I. Deinde ex puncto. c. quod sit infra perpendicularē educes sursum duas lineas tam longe qz videbis ferre ipsam rem. Has opozet sic se habere ut fixæ in puncto. c. supra discedant a se mutuo, mobiles enim esse debent. His mensura amplitudinis et angustie cotinebit, hæc notæ sunt. d. e. Proposita igitur parte quæ amplior angustiorque effingatur sic facies. Partis illius mutantur lineam transuersam densitatibus aut latitudinibus, vñicunqz illa sita fuerit, siste in medianam. f. l. Ita vt. h. I. medianam fecet transuersam illam mutantur partis lineam. Postea vtrinqz mobiles illas lineas, quas diximus in puncto. c. fixas a se mutuo discedere oportere. Illarum igitur vtrinqz vnam applicabis ad extremum lineæ transuersæ partis mutantur. Ita iacentis, ut est dictum in linea. f. l. Cum ergo ille mobiles hanc transuersam tetigerint vtrinqz, designabunt dilatationem partis in illo loco qui erit proprius huius transuersæ cuius partem mutari volueris. Ita grandescunt et minuuntur omnes partes supra et infra lineam. f. l. Horum etiam inuersorum usus esse poterit, cum scilicet et diversa et contraria omnia existent, pro eo ut schema quoqz huius descriptionis nostræ expressum subiecimus, cui nomen fecimus Ind. ci.

Schema indicis.

102

Sed ut redeamus ad peruerisionem imaginis p̄epositae, ad quam et Indicis tu-
tus figura et ratio exposita est, usus requiritur. Proponatur exempli cauſa Effigies
virilis eidemq; adiuncta muliebris quinto loco expositae in libro secundo. Harum
variusq; linea altitudinis insigniatur punctis distinctionum suarum partium, Hu-
iusq; notce sunt. a. b. postea producatur ex puncto. b. normalis, cuius fini apponatur
punctum. c. postremo obliqua linea. a. c. latera iungantur. Cum vero de omnibus
punctis distinctionum lineae principalis deduces lineas rectas in punctum. c. vbi omnes
hoc concurrere debebunt. Itaq; erit instrumentum perfectum ad peruerisionem ima-
ginum, supra infrae extollendarum aut astringendarum. Hoc placuit nomine per-
uerentis appellare. Nam per ipsum dependente linea mensurationes perueri cons-
tuerere. Sed usus erit talis.

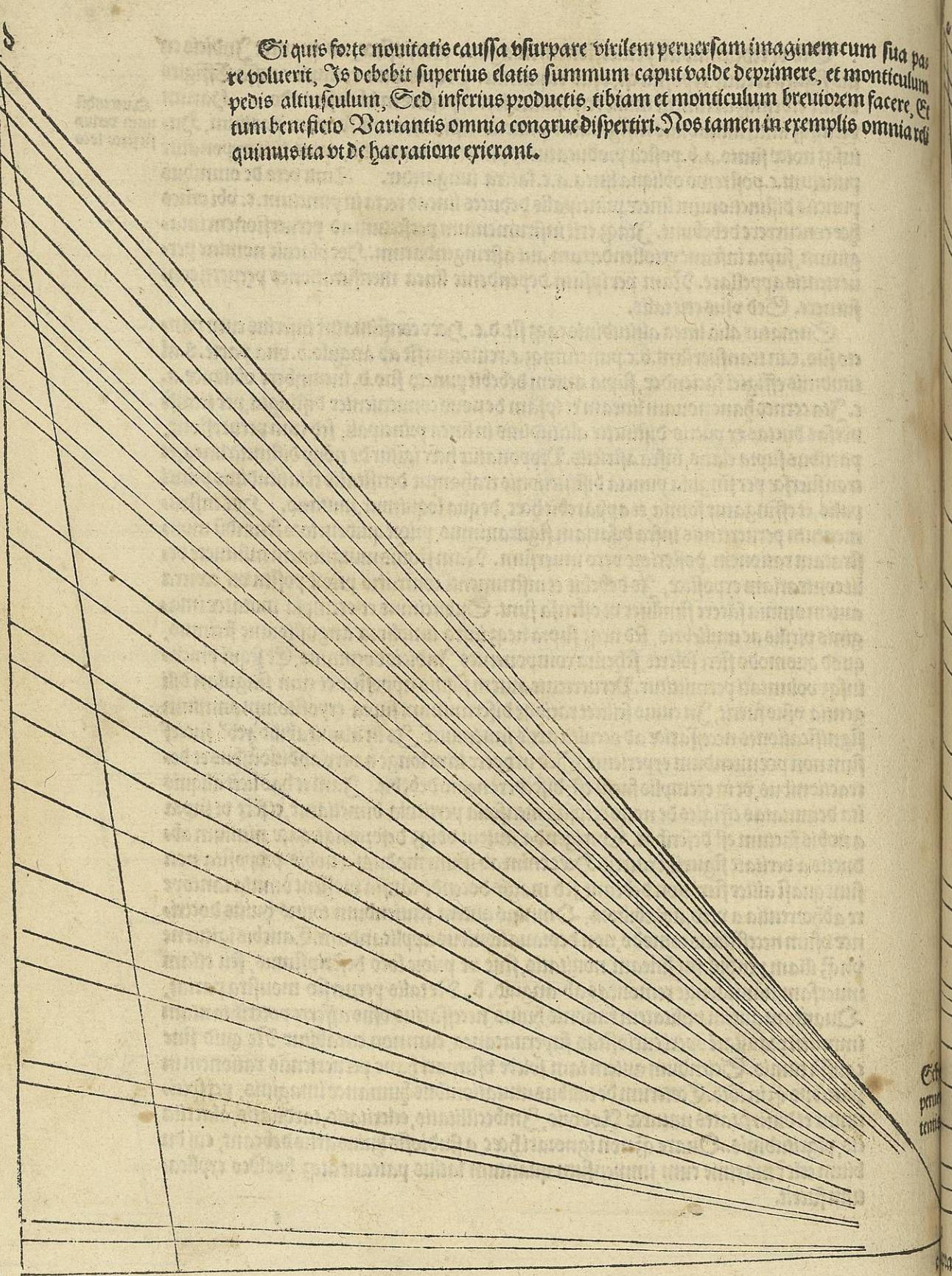
Querenda
num verius
in sexto loco

Sumatur alia linea altitudinis eaq; sit. d. e. Hoc constituatur inferius cum pun-
cto suo. e. in transuersam. b. c. punctumq; e. remotum sit ab angulo. b. una parte. 8. al-
titudinis effigiei faciendae, supra autem debebit puncto suo. d. incumbere oblique. a.
c. Ita cernes hanc nouam lineam et ipsam de novo conuenienter distingui, per trans-
uersas ductas ex punctis distinctione altitudinis in linea principali, sed cum peruerione,
partibus supra elatis, infra astrictis. Proponatur hoc igitur de novo distincta linea, et
transuersae per singula puncta distinctionis trahantur densitas et latitudinis princi-
palis, et effingatur forma, et apparebit hoc, de qua loquimur, mutatio. Hoc instru-
mentum peruerentis infra bisariam figurauimus, priore quidem loco secundū mons-
tratam rationem, posteriore vero inuersum. Nam si quis mutationem instituere ve-
lit contrariam expositae, Is debebit et instrumenti contrario priori positi ut, coetera
autem omnia facere similiter ut ostensa sunt. Subiecimus et exempla mutatione ima-
ginis virilis ac muliebris, sed neq; supra neq; infra ampliora angustiora fecimus,
quod quomodo fieri soleret, schema componentes Indicis docuimus. Et sequi vnicu-
lusq; voluntati permittitur. Peruerente autem si quis apposite et cum singulari dili-
gentia usus fuerit, In eius scilicet ratione discriminum supra expositorum omnium
significationes necessarie ad occulta artis inueniunt. Is in admirabilib. reb^o succes-
sum non poenitendum experietur. Sed in opere tam longe a vero additionibus et de-
tractionibus, ut in exemplis factū est, discedere nemo debet. Jam et has licet aliquis
ita demutatas effigies de novo et ipsas mensoria perticula dimittatur, et fere ut supra
a nobis factum est describat. Corrigenda autem ubiq; deformitas quecūq; nimium ab-
ductis a veritate figuris extiterit. Hoc enim ad istum modum a nobis proposita non
sunt quasi aliter fieri non debeant, sed magis docendi cauſa ut essent omnia tantope-
re abhorrentia a vero, notabiliora. Omnino autem sentendum totius huius doctri-
ne usum necessitatis comodo, non depravationibus applicandum. Caebis igitur ne
vñq; illam pendulam lineam nouatis, sive ut priore loco descripsimus, seu etiam
inversam, nimis longe remoueas ab angulo. b. Ne talis peruersio monstrata parat,
Quantam autem utilitatem rationis huius necessarius usus afferre poterit, tantam
immitet prauitatem operi curiositas superuacanea, cum non curabitur Ne quid sine
cauſa nimis. Sciendum autem tam solere usurpari hanc peruerentis rationem in
partibus q; in toto. Exterum de talibus mutationibus humance imaginis, perspicis-
untur et diuerstites nature Roboris, Imbecillitatis, celeritatis, tarditatis, alacrita-
tis, pigritudinis. Quare q; non ignorari haec, a studiis huius artis debeant, cui du-
bium erit? maxime cum immensum quantum latius patet atq; hoc loco explicas
cum fuerit.

Supra.

a

Si quis forte nouitatis eaufa usurpare virilem peruersam imaginem sua pa-
re voluerit, Is debet superius elatis summum caput valde deprimere, et monticulum
pedis altiusculum, Sed inferius productis, tibiam et monticulum breuiores facere, Et
cum beneficio Variantis omnia congrue dispertiri. Nos tamen in exemplis omnia res
quibusita ut de hac ratione exierant.

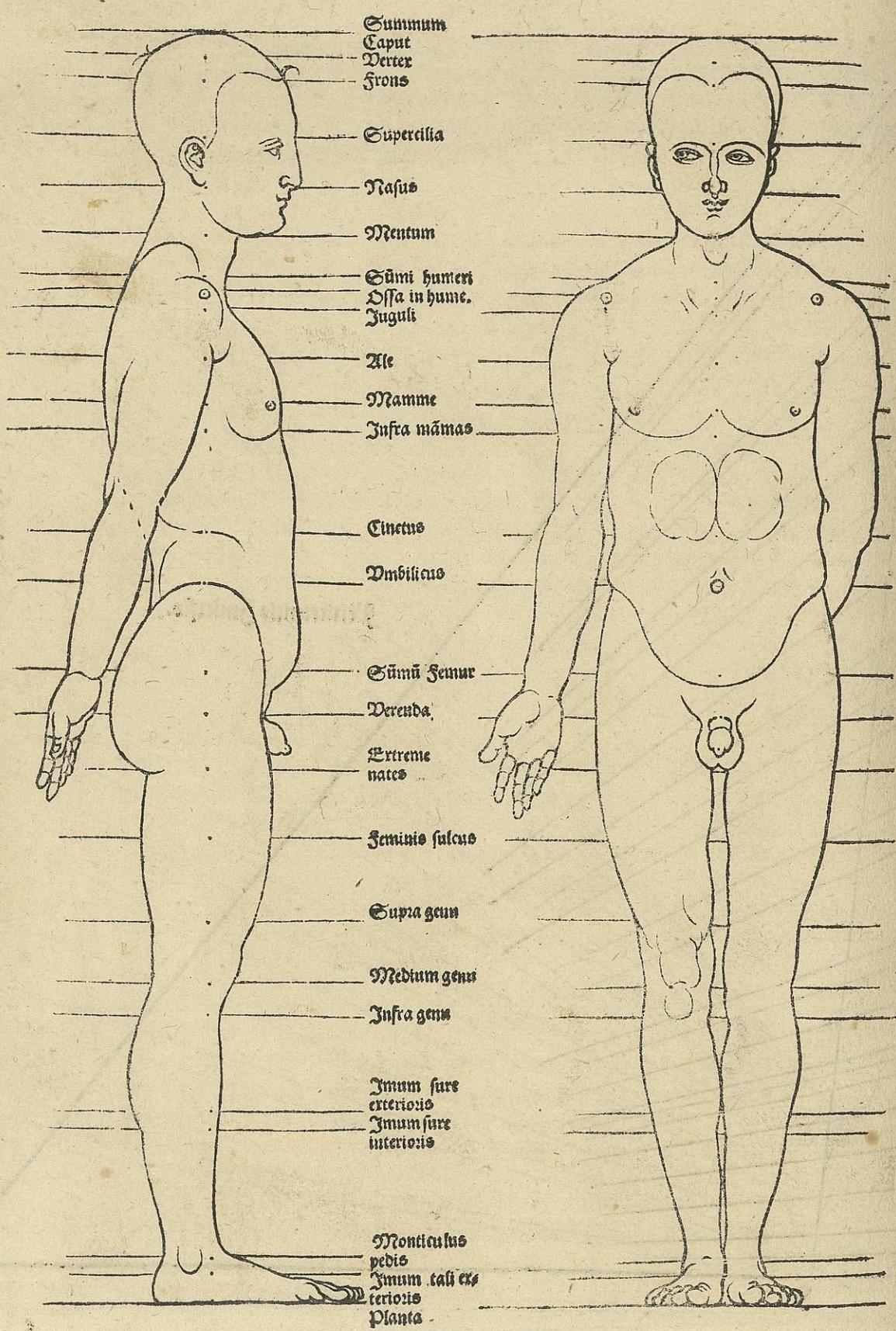
Infra.

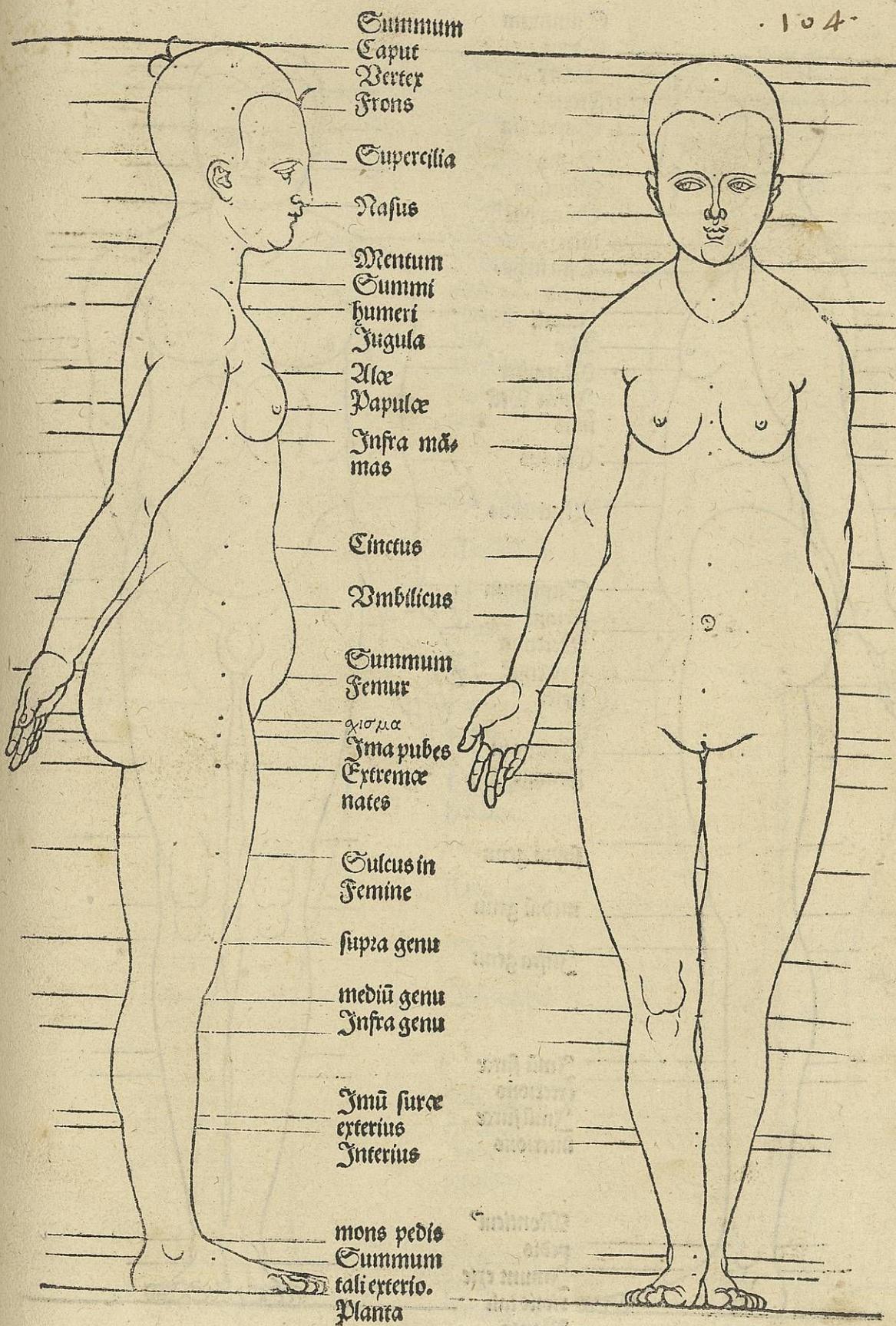
103.

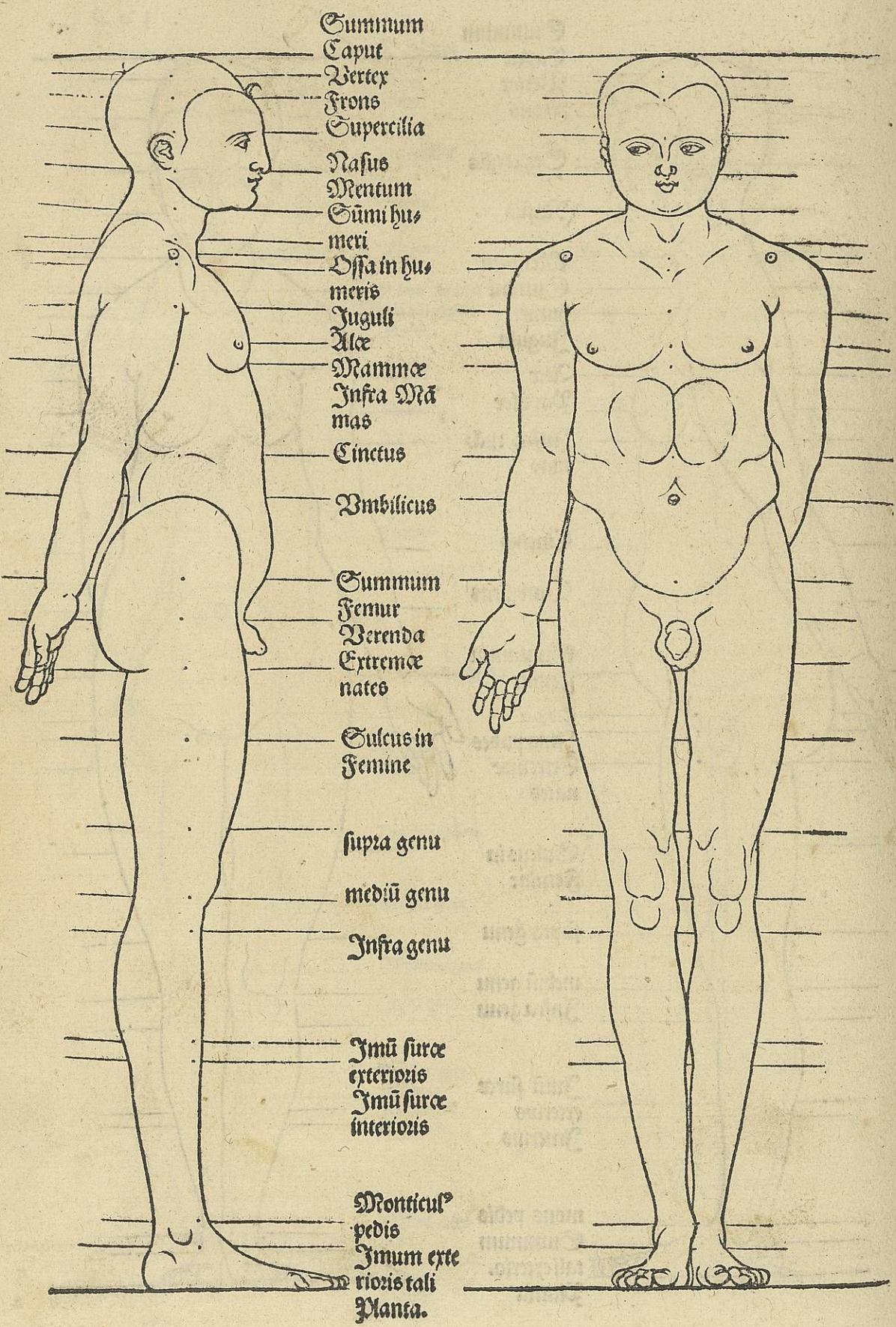
Peruertentis Inuersio.

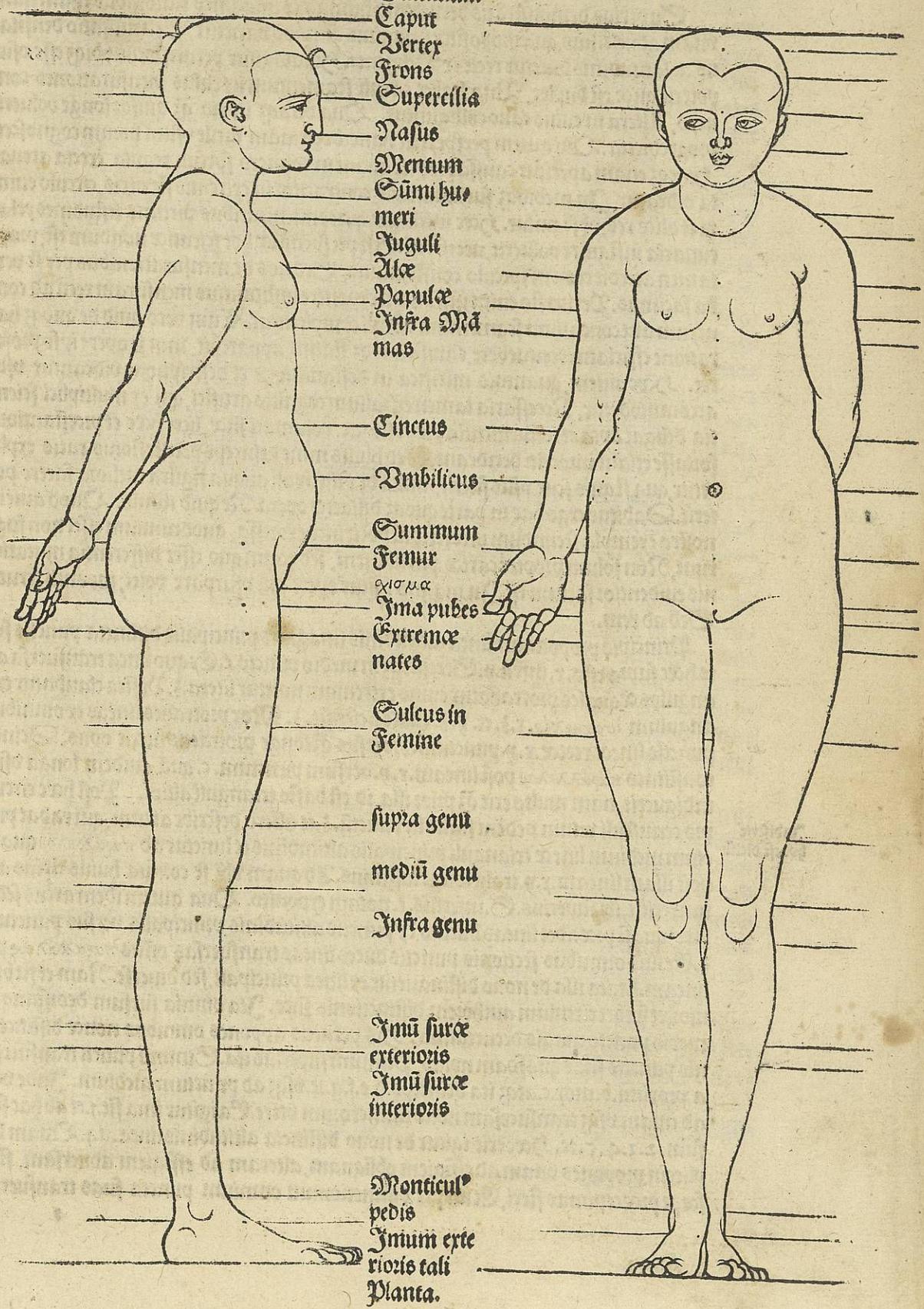
9

2

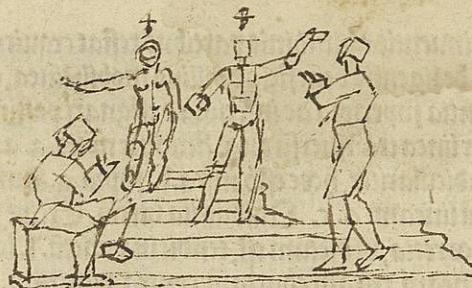
Superius demonstratis peruerenti humanas imagines rationibus etiam nunc
vnam adisciemus, qua proposito imaginis altitudo varietur. Sed mutatio densitatis
et latitudinis ducetur recte ex Deligente. Huius igitur peruerstionis ubiqz esse usus
poterit, quce est duplex. Una habet circuli segmentum in cuius mensurationes con-
uenio. Altera in cuius cauo colliguntur. Quia utraqz in via qz quisqz longe voluerit
progedietur. Qui autem perspererit hanc doctrinam facile usum horum cognoscat.
Hincqz etiam aperitur cauſa propter quam in conuexo speculi regula erecta arcua-
ta videatur. In medioqz sui latiuscula, contractior in extremis flexuris, circulo enim
ut et alicet res, obsequitur. Hec intelligat qui conuenientibus picturis testudines et lae-
cunaria insignire voluerit, necesse est. Etsi perspectiva hoc scientiae nondum est, prope-
tamen accedit cum in speculo consideratur. Sed nos de mensurationibus per se verba
facimus. Peruersio enim ista quam exponere instituimus mensuram recti ad con-
nexum aut concavum segmentum circuli complectitur. Cum vero quid de quoqz hac
ratione efficiatur concubere, cauſa quoqz statim apparebit, inqz se opere ipso profe-
ret. Hec autem, quamvis mirifica in designatione et descriptione videantur, usus
accommodeatur. Necessaria tamen est talium cognitionis artifici, qui ex multiplici scien-
tia deligat apta et conuenientia proposito ac voluntati suae, licet hec et prestantiora
fortasse etiam imperiti derideant. Sed huius nunc deinceps peruerstionis ratio explic-
etur, qua si quis sciret usus fuerit, multa de principali aliqua figura meliora facere pos-
terit. Dabitur ergo hac in parte quoqz diligens opera. Ne quid nimis. Quod autem
nostra exempla secundum præscriptum doctrinæ expressa, quod numium esset non fuge-
runt. Non solum propter carte paruitatem, sed etiam quo esset differentia mutatio-
nis evidenter factum est. In magno igitur opere qui usurpare volet, modum seruet.
Sed ad rem.

Principio proponatur linea altitudinis imaginis principalis distincta punctis suo
is hec supra esto. x. infra. y. Seceturqz in medio puncto. c. Ex quo linea transversa ad
angulos et quales protrahatur eius extreum notetur litera. z. Postea claudatur tri-
angulum $\text{io}\text{o}\text{c}\text{e}\text{a}\text{e}\text{c}$. x. z. et. y. z. cuius acies sit. z. Mox protractes lineas ex omnibus
punctis lineæ rectæ. x. y. punctum. z. versus qz longe protractis fuerit opus. Deinde
constitues $\pi\alpha\pi\lambda\lambda\lambda\alpha\mu$ post lineam. x. y. versum punctum. c. quā quidem longa usus
indiquerit, nam multo erit qz prior illa, id est basis trianguli altior. Post hec circuli
proceriusculi unum pedem figito in punctū. z. et altero describe arcum, qui radat pun-
ctum medium lineæ trianguli principalis altitudinis et luncetur ad $\pi\alpha\pi\lambda\lambda\lambda\alpha\mu$ quam
post illam lineam. x. y. trahi longe iussimus. Ad quam ubi se cornua huius arcus ad-
iunixerint, ibi superius. S. inferius. t. notam exponito. Quia autem idem arcus secas-
bit et quasi p. recidet lineas ductas ex punctis altitudinis principalis versus punctum
z. Ex illis omnibus sectionis punctis duces lineas transversas omnes $\pi\alpha\pi\lambda\lambda\lambda\alpha\mu$ per
lineam. s. t. ita illa de nouo distinguitur ex linea principali, sed diuerse. Nam et sic bre-
uior, et habet circulum auctorem distinctionis suæ. Ita omnia sursum deorsumqz a
medio puncto magis decurrentur. His peractis appones omnibus nouce distinctionis
punctis suas quasdam notas. Primum superius ita. Summi puncti transversæ
a. proximi. b. mox. c. atqz ita deinceps. d. e. f. g. ic. usqz ad punctum medium. Inde vero
ad imam usqz transversam notis numerorum veire. Ea igitur ima sit. i. et ab hac sur-
sum. 2. 3. 4. 5. re. Hoc erit igitur de nouo distincta altitudinis linea. a. i. Quam du-
plicem propones unam ad effigiem obliquam, alteram ad effigiem aduersam, sicut
sc̄epe præcepimus fieri. Et ita per distinctionum omnium puncta suas transversas

Indicete
hoc est dictum

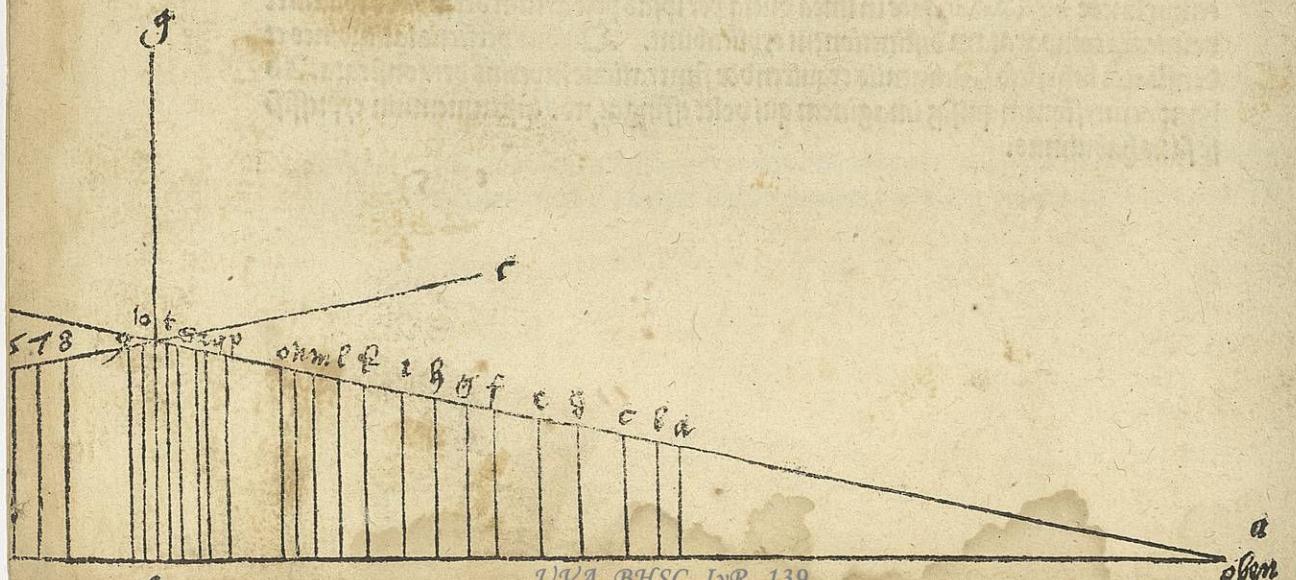
protrahes. Sed inuentis altitudinis partibus restat exquirenda latitudo et densitas, quam constitues de ligentis beneficio de illius mobilis linea, cuius utrimque usum accipies, ut conuenientia superiora ac inferiora designari possint, ad hunc modum. Primum producatur linea transuersa quae finiatur notis. a. a. In hanc medium demitis alias perpendiculariter, hoc esto infra. b. supra. g. Cum deinde accommodabis utrumque mobilem lineam. a. c. Quibus ita vteris. Excipe ex prescripto peruertere medice lineas quae recta, ut dictum est, tendit in punctum. z. et arcum. Hanc igitur longitudinem, ut dixi, maximam, constitues rectam super transuersam. a. a. in perpendiculari. b. g. et in summitate illius applica utrumque mobiles. a. c. ut cancellatim ibi dem disparentur. Post haec eximes omnes longitudines superioris partis linearum transuersarum intra arcum et rectam lineam, et notabis diligenter quibus quaeque litteris inscripta fuerit. Easque institues rectas in transuersam Deligentis. a. a. sic ut omnes supra παραλίας attingant impositam lineam. a. c. Ita sicut ut breves omnes tendant ad punctum Deligentis. a. quemadmodum in arcus linea proxime fuere puncto. S. Sed spacia intercedentia non manent eadem propter diversitatem recti et curvi. Ut autem precepi in unam partem Deligentis imponendas longitudines partium notatarum literis quae essent superiores, ita simili modo et inferiores in eiusdem alteram partem constitues quas notari iussi numeris. Cum deinceps unam quaque partium singularium principalis imaginis latitudinem impones rectam in medianam lineam quae in Deligente erigitur notata literis. g. b. Sic ut infra insitae transuersae. a. a. Cum linea mobilem suum filum. a. c. admove ad hanc ut supra ipsam attingat. Ita sicut ut ordine omnes alias partium latitudines ad hanc consequentiā definiantur. Et quancunque principalem latitudinem in hanc imposueris. Illius mensura in suo loco literis numeris notato conueniens mutationi succe reperiatur, definita per memoratam impositionem in transuersam. a. a. et accommodationē lineae seu fili. a. c. Quae ipsa que potui euidentissime descripta subiecti. Et ad hanc rationem binas viriles itemque muliebres imagines effinxi, quarum supra esset in fine sibi secundi commensuratio exposita. In brachis tantummodo et pedibus hinc discet si secutus congruentiam formae. Nam peruersio haec in summis et imis seductionem immodicam complectitur.

Hoc instrumentum peruertentis etiam cum inuertitis exhibet de usu imago in inferioribus et superioribus partibus productior. In medijs contractior, ut in superiori quoque usum. Haec inuersio sic fiat. Resumat linea distinctionis altitudinis. Et propositae apponatur productionis. S. t. ut ante. Postea constitue et punctum. z. Et ad iunge duas lineas. x. z. et. z. y. Deinceps producito lineas ex omnibus punctis distinctionis lineae. x. y. in punctum. z. Postea scribito et punctum. c. respondentem a sinistra puncto. z. Cum longioris circini ita pedem unum figito ante lineam. f. t. ut segmentum circuli describatur quod puncta. f. t. attingat, et arcetur intra. x. y. et punctum. e. Quibus autem locis cernes arcum transfire lineas ductas in punctum. z. Ex illis ducentur lineae παραλίαι, quae in linea ducta per ipsas post arcum versus. z. Nouam et de integro comparatam distinctionem explicabunt. Quibus perfectis latitudines et densitates beneficio Deligentis exquirendae sunt ratione superius demonstrata. Ad hanc peruersiōnem quisque imaginem qui volet effingat, nos instrumentum expressissime satis habuimus.

a alterius
ritus.

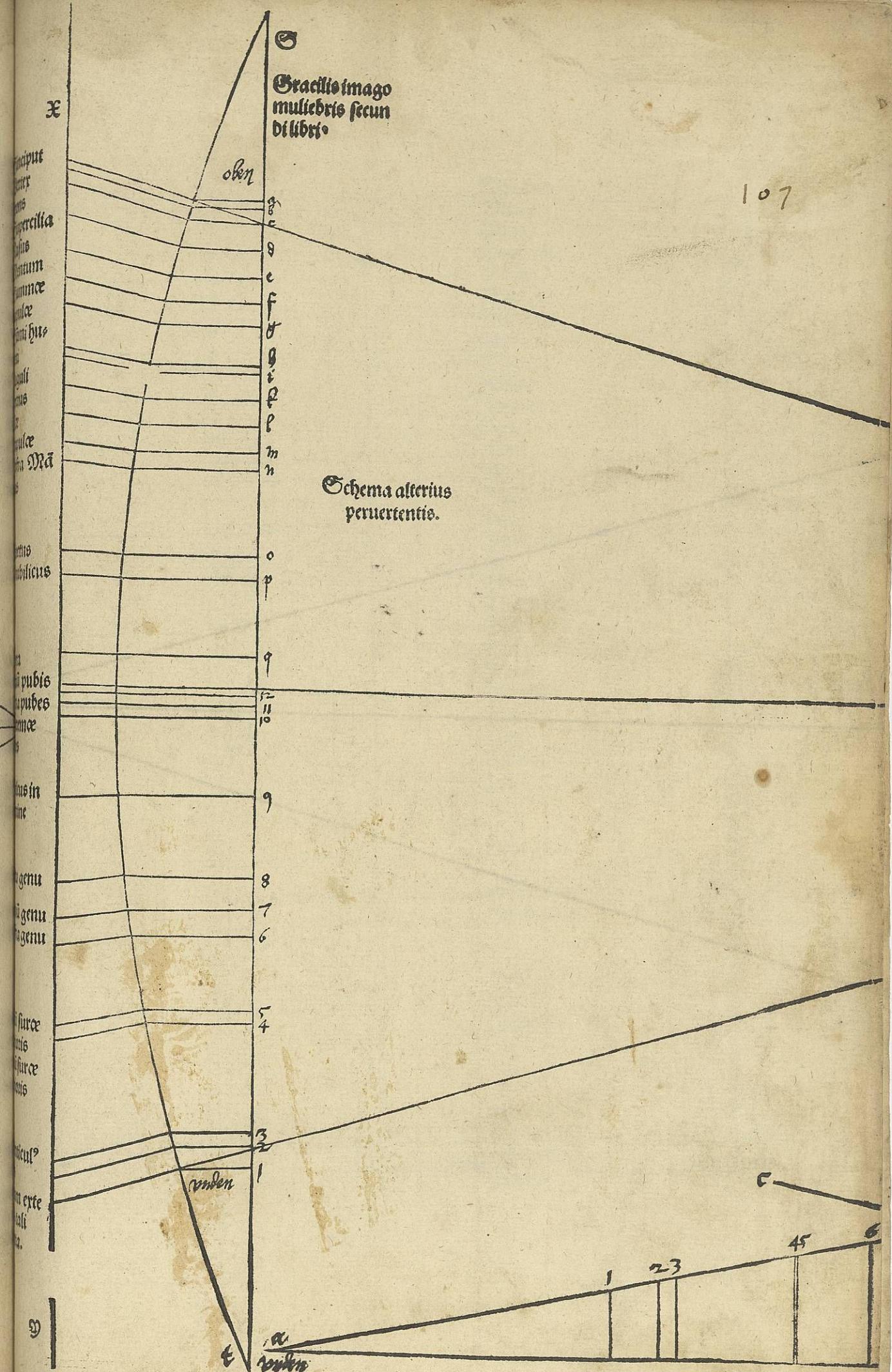
mia que no puede desminuirse la figura.
sinos por teles y quarta parte de la pumera
y la quinta parte se puede superar al respeto de la
pumera aunq; quando se usan de la nose ande acá
sus partes juntas no alcancen aveces en esto y esto basta,

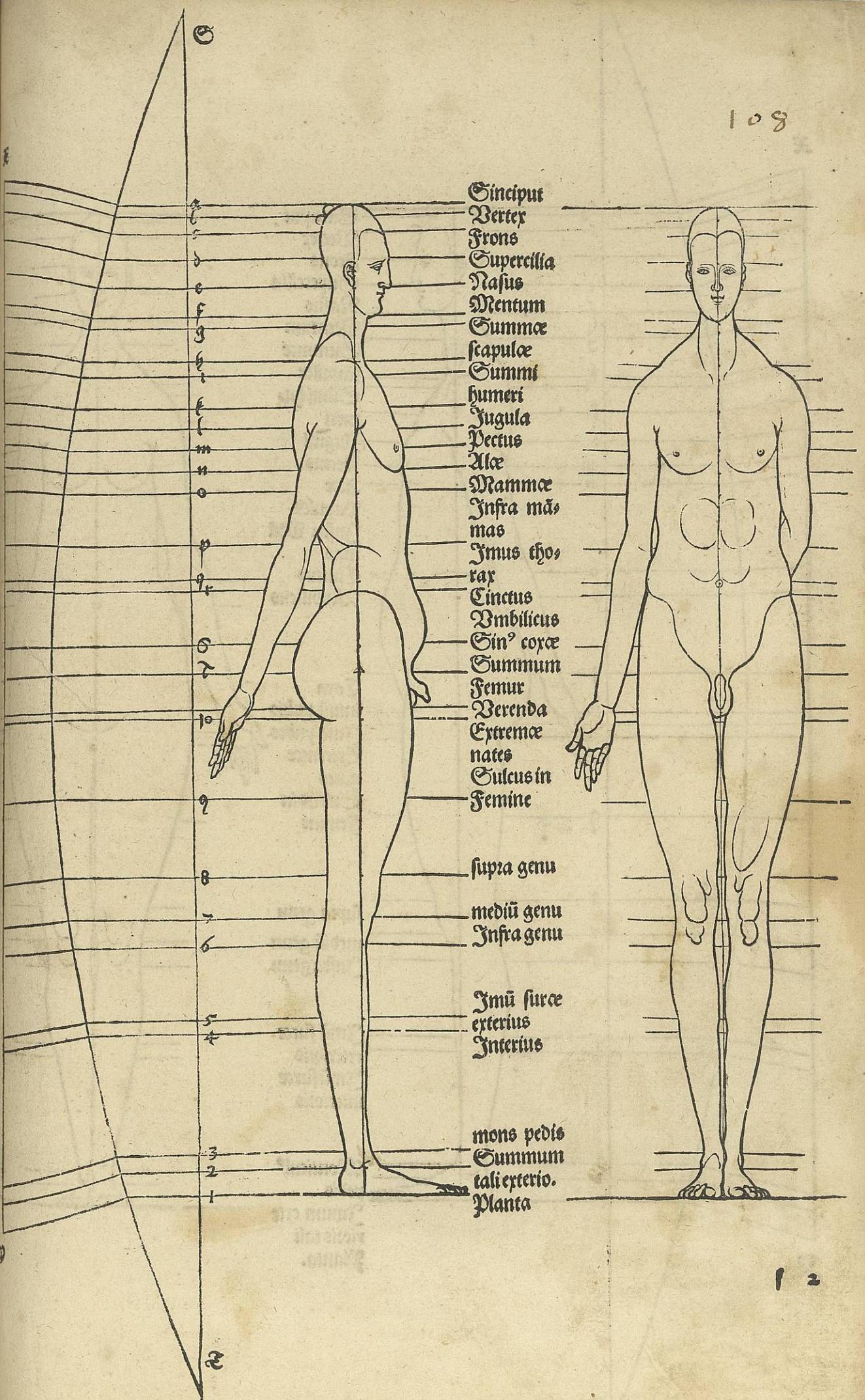

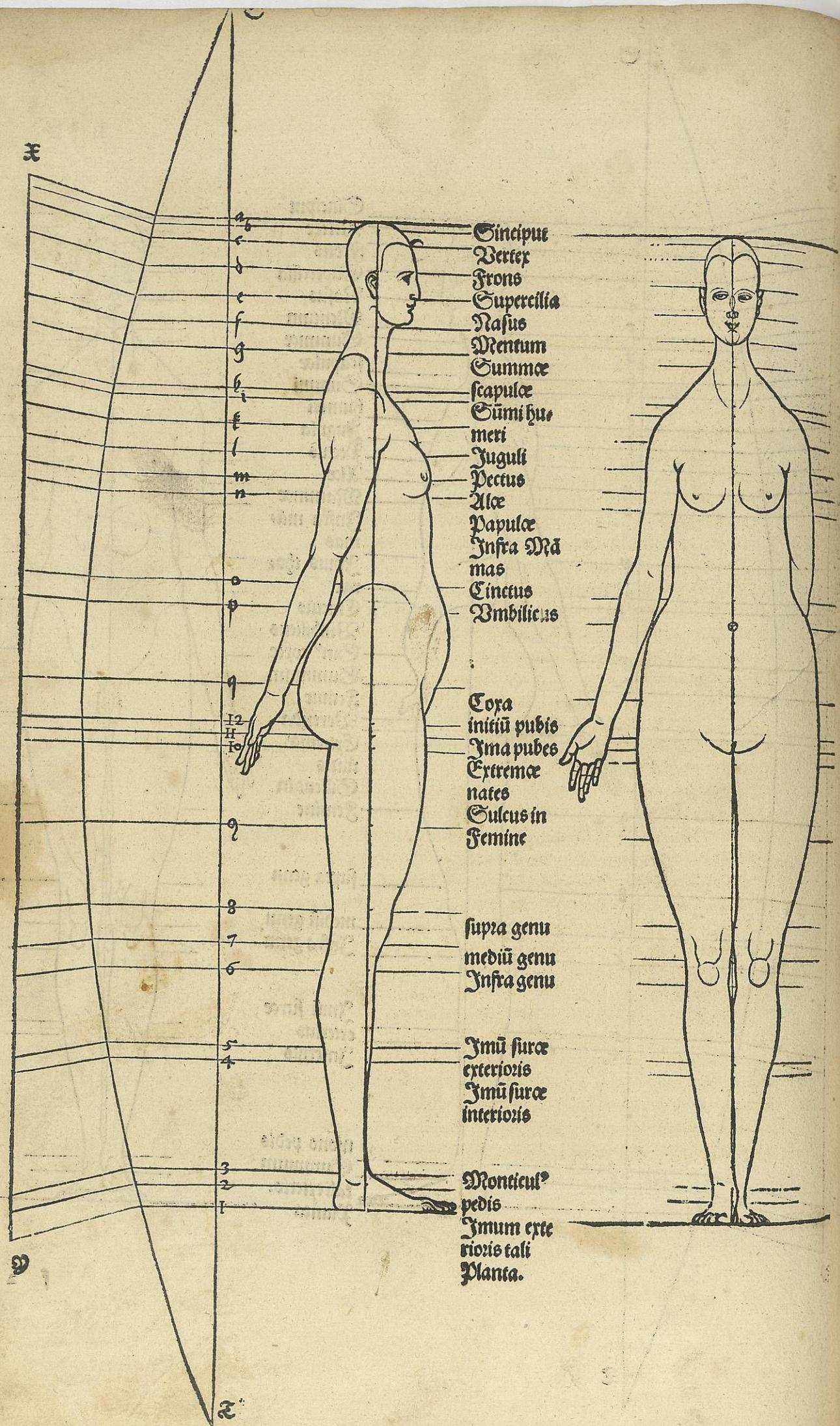
**Gracilis imago
muliebris secun-
di libri.**

107

Scheme alterius peruertentis.

Atqz hæc quidem variationes ita se habent, ut exposuimus. Quas etiam sp̄as effec-
 tas vel per variantem vel Deligentem, Geminos Indicem peruertentemue, con-
 ceditur vltius etiam variare, accommodanti siue totis imaginibus seu certis partibus
 illarum. Quin et diuersarum imaginum commensurationes miscere quis poterit,
 qua ratione rectissime hoc futurum iudicari, dum quod sibi quodqz alijs placitum
 sit, exquirat. Sed euident de huiusmodi missionibus monstrosa. Quare attentione
 erit opus, et magna cura forma in mensuratas partes altitudinis latitudinisqz ac den-
 sitatis inducetur. Nam in extrema notatione altitudinis itemqz per finientes illam
 transuersas indices latitudinis ac densitatis, omnia certam descriptionem obtinent.
 Sed intra has proclives sunt lapsus, quatenus aut interiora iusto aut exteriora linea-
 menta exprimentur. Unde partium consequitur indebita crassities aut attenuatio-
 nes, dissenso aut contractio, quæ a nobis breuitati studentibus penitus explanata descri-
 pitione nostra non sunt, scut manu ductione demonstrari possent. Venit inter hæc
 igitur nobis in mentem, aliquot imperitos tentantes a nobis ostensam viam ingredi,
 et in opere aberrantes, facturos vobis culpam ascribant, nostramqz doctrinam re-
 prehensuros. Et omnino intelligo volentibus hanc nostram rationem usurpare pri-
 mum omnia difficultia visum iri. Verum his censeo faciendum ut cum viuum corpus
 ob oculos ponant qz maxime convenientis ad institutæ effigie commensurationem,
 atqz ita contemplantes naturæ opus studeant artis ipse suum ad veritatem exprimere,
 pro viribus et intelligentia sua. Laudantur enim imagines in quibus quasi vita
 agnoscitur, et similitudo in exemplari enitescit, presentum si venustas quoqz assit, nā
 ita maxime apographa laudantur et magni fiunt ut merentur. Sed in illis discrimi-
 nis appellationibus quæ sunt a nobis superius expositor. Quisqz versetur ut lus-
 bet. Nam et artem sequi quæ veritatem complectitur, asuescere poterit, et absqz illa li-
 bertate quadam seducendi omnia vti. Quilabor intelligentibus ridiculus est, Ve-
 contra bene et diligenter facta, Deo ipsi honor, utilia hominibus, perqz se grata ac
 iucunda esse solent. Ille vero contemnendus labor prauitatis in arte culpandus et
 noxius, et odiosus tam in paruis qz magnis operibus inuenitur. Quare cum cura et
 ratione perfici ea par est quæ in lucem quisqz emittere cogitet. Videendumqz Nequid
 naturali veritati vel derahatur vel apponatur intolerabile. Inuenias etiam qui va-
 riations ac mutationes suas ita astringant, ut cegerrime ille appareat, quod cum
 sensum subterfugiat, non minus qz vbi excessu peccatur, improbandum videtur. Me-
 dia igitur quæ qz optima sunt. Nos vero quod in exemplis tantas contrarietates ex-
 posuimus. Eo consilio fecimus, quo esset in paruis evidentia maior et illustrior, quod
 ipsum in grandibus imitari velle non fuerit rectum. In iis enim illa rigiditas corri-
 genda et molliendi erunt ductus, ut feritas vitetur et artificiositas appareat. Quis
 autem differentias praeceps et absqz arte designatas animaduertat? Ceterum nemo
 miratus sit tot et tam diuersa artifici perito in mentem venire posse, quibus elaboran-
 dis non vltice ipsius sp̄acium sufficiat, quasqz cogat omittere breuitas illius. Sunt
 enim illa quæ incident innumerabilia, et animus artificium simulacris est refertus.
 Quæ omnia incognita prius cum in humanis tum aliarum rerum effictionibus,
 indies prolaurus sit. Si cui forte multorum seculorum vita, et ingenium ac studium
 artis huius ususqz diuinitus contigerit. Diuino enim beneficio periti cum huius tum
 aliarum artium plurimum possunt. Sed cum de diuersitatibus ac variationibus

multum verborum fecerimus. Constat tamen et est in comperto, nullum opus nullamque omniorum quam homines efficiant, invariabilem similitudinem alterius operis aue rei obtinere, quin sua sponte discrepant, ut nemo viuat tam absolutus artifex, qui duo opera per omnia similia, et quae discerni inter se nequeant, efficere possit. Nihil enim pro: suis nostrarum rerum ad tantam similitudinem peruenierit, quantumvis annitatur. Quin hoc videmus si in typum eundem unam cartam imprimamus, et mox alteram, aut in eandem argillam eis fundamus, quae exeat in illis differentiae notas inesse quibus discerni multis de caussis possint. Quod si hoc usu venit in hac certitudine, quid in aliis accidere putandum. Verum de tali differentia non loquimur in presentia. Sed intelligi aliquam volo quam exprimendam aliquis sibi studiose proposuerit, deqz hac superiora omnia sunt accipienda. Quotiens enim animo opus quis amplexus fuerit, subeunt statim simulacia differentiae, non illius in eiusbatis et necessarie, sed huiusqua pulchra et turpia discernantur. Quam consequtatur, de illis differentiis vocabulis superius expositis. Perfecto autem opere sequitur contemplationem oculorum animi iudicium. In quo sententiae diuersorum fere diuersae sunt. Prinde in nostris tantum volo esse cuique concessum ut, si ita visum sit, mutet nostra et moueat omnia, de quo paulo post disertius loquemur. Hoc modo caueatur ne opus ad nimis alienum ac innaturalem modum adducat, nisi forte proprium sit monstra et quasi somniorum gentem effingere, ubi omnium rerum naturae confundatur. Sed ut ad institutum veniamus. Constituatur principio Effigies distincta per transuersas suas in spacia altitudinis. Ille igitur transuersae sunt certi numero a nobis comprehensae. Sed conceditur cuique plures paucioresue describere. Plures quidem facere exquisitioni et certitudini seruit, quod diligentis artificis fuerit. Pauciores vero qui fecerit laborem sane molestiamque minuerit, sed ad eximiam certitudinem non poterit peruenire. Nam licet valde exercitati ne lineas quidem ducant, sed punctis in distinctionibus solummodo vitantur, si hoc ipsorum intellectui satis fuerit. Atque hoc una est linearis mutatio nostrae rationis. Altera similis est mouendarum linearum per totum corpus, demonstrare a nobis in varietatibus facient in capitebus. Eodem enim et ille totius corporis transuersae aut admouebuntur prius, aut longius dimouebuntur. Quoz illud efficerit breuiores partes, hoc elatores idque totum differentiae est breuitatis et longitudinis.

Nō autem negligenda densitas et latitudinis differentia, que et ipsa cum pertinum intra transuersas variat. Si enim transuersas longiores feceris, per illas igitur aucta exabit latitudo aduersorum corporum, et densitas obliquorum. Si feceris breviores, erit ultraque immunita. Idemque plane et intra illas partibus accidet ut maiores minoresue siant. Sed hoc loco iterum moneo. Videas per omnia differentiae vocabula Nequid nimis. His autem nostris preceptis si quis forte contigerit ingeniosus Lector ac usurpator, admirabiles perficerit mutationes et variationes figurarum. Atque ex illis haec exirent. Humeri lati, Astricta ilia, et contracta femora, vel contra. Aut breuissimus truncus, crura longa, vel diuersa illa. Item recta corpora cum brachiiis et curvibus vel distorta. Omnino per mensurationem natura hominum patescit. Quare inde forme et deformitatis ratio petitur, neque opus venustum aut inueniatur. Debet igitur artifici priusque admoueat tabulce manum constitutum deliberaatumque esse quid effingere velit. Ut cum fama queratur opere, exquisitis optio-

mis quibusq; et conuenientissimis ad illud absoluendū viciatur. Et si peritus exercitatusq; artifex in minime subtili ac in exiguo quoq; opere quid possit ingenii et ars magis ac melius probarit, q; altus in grandi et subtili. Hoc in usitata nouaq; alijs facile ac soli intelligent potentes intellectu et manu artifices. Vnde sic ut ab aliquo diurno spacio de pennula in cartam coniunctur, aut scalpello in surculo exprimantur, quic; laudabiliora meliora q; snt, q; alterius grande et annui laboris opus. Quod singulare sane Dei donum putandum. Scepe enim contigit alicui ingenium et is successus operis, ut neq; ipsius seculo, neq; multis sequentibus similem habeat. Quod intelligi potest de veterum monumentis, quorum etiamnum fragmenta eruuntur. In quibus tantum est artis, ut nihil nostrarum rerum illis comparari possit. Sed si quis querat quic; sit ratio pulchritudinis in Imaginibus. Dicentes fortasse aliqui, Quam iudicia hominum approbent. Quod alij non concedent. Neq; mihi videtur, si hominibus impertitis iudicium permittatur. Sed peritiam quic; sufficiat quis definiet? In ea enim ego sum opinione, Neminem vivere qui cōtempissimi animantis sumus, mani perfectionem cogitatione animi sui possit complecti. Quo minus hoc facturum quenq; putarim in homine, quem Deus singulari consilio et modo fabricatus, omnibus alijs animantibus dominari voluit. Hoc non negauerim ab uno quam alio elegantiorem imaginem animo scepe concipi et exprimi manu, quod quare ita sit optimis rationibus demonstretur. Sed non ideo ad maximam perfectionem peruentum fuerit qua melius fieri quic; nequeat. Hoc enim Ingenii humani viribus non comprehenditur. Diuina mens nouit, quic; sola humanam simili scientia instruere posset. Veritatis enim haec est regula. Quae forma quic; mensura pulcherrima et conuenientissima sit, ad quam unum quiddam non multa congruere necesse est. Sed quocrentibus hominibus multa et diuersa incidunt, sectariq; contingit pulchra non una via, deformia tamen obiq; se magis offerunt. Atq; in his nostris tantis erroribus, non inuenio quam demonstrare veri modi absolutamq; pulchritudinem possim. Cum nihil de que cupiam quam ruditatem et deformitatem nisi forte consulto illa affectetur a nostrorum hominum operibus recidi, ipseq; si quid possim adiumenti afferre studiose facturus sim.

Sed nunc ad illud de quo aiebam hominū iudicium reuertor, quibus quic; nunc imago maxime pulchra visa est. Ei mox aliam anteponit. Is autem artifex laudem meretur, qui singularium iudicio probatam effigiem perficere possit, ad quod multum usus et experientiae requiritur. Neq; quicq; melius ad hoc contingere illi posset, quam habere animo comprehensum veritatis modum, ut rectam et aptam proposito suo mensuram intelligeret, quam unam et simplicem esse oportet. Hanc se si quis tenere proficeret, rem maximam prestiterit si demonstrauerit. Quod mihi in his tenebris et palpationibus nostris vix posse fieri videatur. Quicquid tamen operis geometrica ratione explicatum confirmatumq; fuerit, Id tantum habet certitudinis, ut representationi nihil loci relinquatur, neq; enim illi contradicere potest. Et talem artificem metito ut diuinum omnes venerabuntur, suntq; illo explicationes auditu per q; lucide, sed opus spectatu multo sucedius est. Sed dixerit aliquis, Quin igit in hac optimorum a te inducta desperatione studium scientiae ponimus? Inhumanum hoc, neq; par fuerit propositis bonis malisq; non meliora capessere, q;uis optima negata sine, Atq; ut quid melius sit in nostra re, id est, effigie quamplam demonstramus, facien

dum ante omnia de mensura omnium partium certa et conueniens exquiratur, qua constituta ordine suo ac modo, singulatim partes tam minime qz maximae cum magna cura et diligentia perpolentur, si forte vere aliquid pulchritudinis reperire, et proprius ad metam pertingere possimus. Cum autem, ut dictum est, humanum cor, pus multis ex partibus collectum compositumqz sit, quarum singulæ suum quendam rectitudinis habent modum, Magnopere annitemur ut intelligamus quid illi ipse modo contrarium sit, quo melius vitare, et ad naturalem constitutionem quam proxime accedere concedatur, ad quam quasi recta via omnibus viribus contendemus, ut opus arte decoroqz conspicuum efficiamus, quce omnia non mediocrem curam attentionemque vulgarem postulant. Primum enim animaduertat aliquis mihi illam separatam descriptionem faciet in capitibus superioribus expositam, certe subtilitatem deprehendet mirabilem, curiarum rectarumqz linearum et aliarum notationum quce de regulæ ductu non possint describi. Neqz oscitante perfectum intelliget illas frontis, genarum, nast oculorum, buccæ et menti, rotundationes ac quasi globulos aut lacunulas, ut ne quid minutarum particularum omitat, quod non simili cum marciarum cura tractet. Quæcum minorem diligentiam in singulis effingendis, qz in unius versorum compositione et quasi coagmentatione adhibeat. Sequitur collum, hoc quadrare ad caput debet, neqz breuitate aut proceritate, crassitie aut gracilitate defor- marit. Atqz ita consequenter videndum ut in pectoris, alii tergi, natum, item erurum pedumqz, brachiorum et manuum lineamentis omnia diligenter et articulate effini- gantur. Quæcum ipsa tum in his minutissima quæqz omnibus suis numeris absoluenda sunt diligentia maxima, neqz enim audiendi qui dicant se properantes non solere insistere operi. Quod nisi in necessitate cum res ipsa aut studium penitentium mo- ram non fert, concedi non debet. Hoc autem si forte acciderit, tum festinationi ignoran- dum, si tamen in hac ipsa vera ratio custodira sit, et artis cognitio elueat. Itaqz tota erit imaginis facies a vertice ad calcem consentanea, cuiuscunqz illa modi sic institua- ta. Seu rigidi, siue leuis, carnosæ seu macilenti, ne hac in parte carnibus exercere, illo la vero deficere videatur. Ut exempli causa, si brachiis tenuis, crura tumeant. Quæ a fronte sint omnia plena, a tergo vero minime, aut contra, partium enim volumus esse inter se consensum, non temere præueqz illas coaceruari. Quæcum conuenien- tia, eadem et pulchra videri solent. Quare etiam cetatis forma tenebitur. Neqz caput iuuenis, pectus decrepiti, manus pedesqz prouecta cetate hominis faciendum, Neqz a fronte adolescens, a tergo senex exprimitur, aut contra. Quæcum enim naturæ non respondent, præua iudicantur. Proinde rectum fuerit in omnibus cetatisbus constituti omnibus et modis custodire conuenientiam partium. In effigie, iuuenis, decrepiti, pro- uecta cetate hominis, macilenti, carnosæ, rigidi, mollis. Eritigitur adolescentiæ ima- go, nitida, succulenta, æquabilis. Senecta vero rugosa, distorta, inæqualis, consum- pta carne. Ad hæc cum laude perficienda, expedit prius qz elaborentur ducibus et lis- neis ad mensurationem omnia describi, ut cognosci possit si quid forte rectitudini des- sit. Hoc qui cum attentione et diligentia seruauerit, non illum facile penitentia opes- ris sui insequetur. Quæ de re postulatur ab artifice, delineationum exacta notitia, hæc enim ad artem momenti plurimum habet. Quod si maxime vera mensuratio designata fuerit, nihil citius est factu qz corrumpi rem, ab indocti alicuius delineatio- num manu, grassante temere per altitudinem latitudinemqz ac densitatem. Imagis

nis. At peritus harum bonam veramq; mensuram nactus, rem etiam in experimen-
da forma meliorem fecerit. Eceterum quo veritatem mensurationis aliquam ad ipsi-
et quantum lieuerit de illa in opera nostra pulchritudinem inducere possumus. Nihil
ego quidem conducibilis inuenio q; multorum viua corpora ob oculos ponere. Eq;
formosorum iudicio omnium mensuram colligere partium. Omnino enim artis in-
telligentis non exquisuerit nihil conuenientice partium in magna hominum multis
dine. Quis autem unum aliquem ostenderit in quo ad unguem, ut dicitur, omnia per-
fecta sint, ita ut nulla quicq; in parte requiratur? Sed hac quoq; in parte memineris,
ne naturae modos confundas. Sed ut omnia congruant, quod fieri debere paulo ante
diximus. Uttere ad iuuenium imagines obseruatione iuueniium corporum. Simili-
terq; senilium ad seniles. Idemq; de proiecta etate accipiendum, ut et ad macilens-
tos, carnosos, rigidos, molles, robustos, imbecilles, similes in viuis naturas conferes.
Non est dubium quin per singulas partes huic rationi studentibus oblatura fese plus
ra etiam sint quam quae fuerint, et elaborare valeant. Nam formositatem rerum
vix unq; ars exprimit. Non iam dico eximiam et perfectam, sed exploratam nobis, et
tamen exuperantem vires ingenii et effugientem gnauitatem manuum nostrarum.

Eum vero, ut diximus, diuersas ad imagines diuersae naturae viuorum corpo-
rum exquirendae sunt, offerunt se hominum duo etiam quasi genera diuersitatis. No-
strorum inquam qui albi, et Australium qui nigri a Greecis Aethiopes perhibentur.
Horum facies inter se dissimiles sunt. Neq; Aethiopum corpora tam grata sunt aspe-
ctu q; nostra, propter in illis nast tantam depressionem, et laborum crassitatem, itemq;
manus, genua, tibiae, pedes, nodositate deformes habentur. Sed ego vidi horum cor-
pora alijs in omnibus partibus tante conuenientice, et que tanto studio naturae per-
polita essent, ut nihil perfectius fieri posse iudicarem. Verum et in suo genere multae
sed diuersitates offerunt formarum, utilis ad imagines obseruationis, pro constitutio-
num varietate. Ita robustiorum grandia sunt in trunko omnia, et quasi Leonina.
At imbecilles leui hæc habent, neq; torosi sunt, perinde ut illi. Minime igitur robus-
ti imagini mollitudinis, neq; imbecilloris, lineamenta rigiditatis accommodabun-
tur. Esti autem macilentice ac carnositati interdum seruendum, tamen huius rigi-
ditatis et lenititudinis modus pro arbitrio cuiusq; conseruari poterit. Horum veritas
in natura et vita patescit. Quibus insis sens et oculos intendens, neq; inde ad tuas
opiniones discesseris, quasi melius quid effecturus, scito enim futurum ut fallaris.
Prosus enim in natura demersa est ars, quam si extrahere potueris, iam adeptus ero-
res multos vitaueris in opere tuo. Cuius rectitudinem etiam magna ex parte Geos-
metricis rationibus demonstrare poteris. Sed si quo illo non accesserint, hoc commu-
ni hominū iudicio et sententiae relinquendū est. Ita tamen ut vñ plurimum posse
sciamus. Nihil autem certius, q; quo propius ad vitæ similitudinem opus tuum per-
uenerit, eo maiorem illud esse rectitudinis laudem inuenturū. Quare aberit a se opi-
nionis falsitas, Melius te facturum quicq;, quam fabricato a se Deus operi suo lar-
gitus sit. Ad hæc enim comparati conatus tui sine viribus inuenientur. Ex quibus
colligi potest. Neminem posse vñq; de proprio sensu et excogitatione, formositatem ex-
primere. Sed necesse esse ut quod ex animo suo formositatis depropserit, id totū ans-
te in illum repositum fuerit, studio et sedula diligentiaq; imitatione. Quod proprium
putandum non est. Sed acquistatum ac comparatum studio diligentiaq; artificium,

quod conscientiam animo hos suos fructus protulerit. Atque hinc ille reconditus in mente
thesaurus. Et intus conceptae species in opus producuntur. Quia etiam de causa ex-
ercitatis artificibus opus non est semper habere viua et animalia exempla ob oculos
posita ad quae imagines suas exprimant. Nam enim longo usu ac studio tantum in
animum illoꝝ confluit, ut hauriri inde quamvis multum possit. His sunt omnia in
expedito, sed per paucis tanta intelligentia contingit. Cetera autem sunt plurimi, quibus
magna assiduitate prauitas elaboratur. Illi vero, quos aiebam, exercitati artifices,
iam arte et meditando exculti, etiam ad nullum aspicientes exemplum preclarum
opus facile effecerint, et profecto reddit omnia respectus ad vitam et naturam melio-
ra. Verum indoctis ac imperitis talis successus desperandus est. Nihil est enim has-
rum rerum fortuitum. Itaque inuenire est aliquem interdum, qui per se de quoꝝ sola ani-
mi sui intelligentia, in nullum intuens oculis animale exemplum, prestantiores effini-
gat tamen imagines, quæ alii quamvis sedulo et studiose vitam et naturam coram con-
templantes. Artis enim cognitio his deest. Laudem autem petenti caendum est in
primis ne qua deformitate opus implicitetur, quam ob rem superiucia ab iis imagini-
bus quas esse pulchras voluerit recidet, his enim ille dedecorantur. Quod sic licet in-
telligas, coeritas, debilitas, tabes, claudicatio, contorsio deformis est, propter defectio-
nem naturalis usus. Sed non minus turpe fuerit ternis aliquem luminibus aut ma-
nibus pedibus totidem conspicere, non ob defectionem sed superfluitatem. Quo ma-
gis igitur huiusmodi vitaris pro quoꝝ illis effinxeris necessaria, recta, conspicua, valen-
tia, quæ omnibus grata sunt et probantur, eo maiorem laudem conciliaris operi tuo.
Ipsum quidem pulchrum in natura absconditum, nostra iudicia fere turbat. Inuen-
ire igitur est duos aliquos per ambos pulchros et venustos, quorum tamen neutri
quicquæ cum altero comune sit, neque mensuræ nec constitutionis, neque tamen planum
est uter pulchrior dici debeat. Exe sunt tenebre et intellectus nostri, quis igitur pronunti-
arit verum de forme excellentia? Sed quamvis nobis non appareat, verissime cas-
men est illorum per que formosorum unum certarum partium perfectione alterum
antecedere.

Ex his conficitur Ingenioso artifici caendum ne quod unum modo genus in
picturis sequatur, sed pertinere ad illum, ut multiplicibus et diversis modis exercita-
tus sit. Unde hoc consequetur ut cuiuscunq; constitutionis hominum imagines ex-
primere possit. Ut sunt iracundorum mitiumq; aut alioruꝝ quorumcunq; quæ omnes
in suo genere affabrefacte probantur. Venit igitur aliquis et petit imaginem homi-
nis infidi ac Saturnini aut Martialis, vel magis venereum amabilem et blandam,
quid erit exercitato facilius, quam de supra expositis preceptis inuenire conuenien-
tem et verame cuiusq; illarum imaginum mensuram? inuentamq; apta forma illu-
strare? Nam omnium ita nature effingi possunt. Quæ sint igne, aere, terre, moderante scilicet opus artis potentia. Neque sane diu intuentibꝫ manifesta est peritis
artificibus operis laus et decus, sed et primo se momento ostendit, et in sui amorem in-
credibilem adducit intelligentes. Qui his in rebus multū versati sunt, iis perspicuum
est quod dico, iisdemq; scientiam veri usus tenent. Scientia autem veritatem semper
complectitur, cum opiniones saepenumero ab illa aberrent. Quapropter nemo etiam
sibi considerare nimium debet, ne hac re in opere seduci ipsum contingat. Ideoꝝ feces-
tit studiosus huius artis precium operæ si multorum probatorum artificum opera

crebro contemplatus et depingendo imitatus fuerit, deq; illarum ratione artifices audi-
dierit disputationes. Non tamen quemq; existimare velim in quamvis laudabili opere
non obseruandos errores si qui forte insint, quos et cognosci et emendari rectum fue-
rit. Neq; tibi quisq; persuadeat ut animum ad unum certum genus et modum ima-
ginum astringas, quas aliquem artificem cognoueris fere factitasse. Fert autem na-
tura vi opus fere tale sit quale est iudicium animi et ratio. Sed ego te varia iubeo con-
templari, et ex multis eligere optima. Opinionum enim falsitas nemini ferme non ob-
strepit. Et quis aucte dicere opus aliquid ita esse perfectum ut nihil melius fieri queat,
cum nemo pronunciare possit, q; quis formosum hominem viderit, non illo tamen for-
mosiorem inueniri posse. Utissimum autem iter ingredi optimum fuerit, sive de alio-
rum doctrina, sive propria ad animale exemplum exquisitione. Sed magistros illos
non probo qui de arte cum verba sine fine facere consueverint, ipsi suum opus lauda-
bile nullum habent proferre, quales ego scio me vidisse non nullos. Nam hos si fueris
secutus, in errorem laberis. Quod me etiam tacente clamat prauitas operum ipso-
rum. Separata enim hoc sunt, de opere multum loqui, et illud facere. Non tamen
ideo veto quenq; admittere instructiones imperitorum quoq;, fieri enim possit ut rus-
tici tibi demonstrent peccatum quodpiam operis tui, et si qua ratione corrigas docere te
nequeunt.

Hoc loco monitos velim ignoratos huius artis et discere de nostra doctrina aggress-
sos, ut diligenter cognoscant quae a nobis tradita sunt, primumq; pauca proponant di-
scenda et efficienda sibi, quibus comprehendens tum demum pergent ad alia. Debet
enim scientia una cum vsu crescere, ut manus voluntati et intelligentie seruiat, unde
tandem artis et usus magna certitudo existit. Quae duo et coiungi debent, et separa-
ta nihil valent. Jam imperiti et vulgus ut max. meliora a prauioribus discernere pos-
se videantur. Tamen nemo est qui vere iudicare possit, nisi peritus artifex, qui et ipse
sepe laudem operibus suis consecutus fuerit.

Sed dicent aliqui, Tantum ne igitur laboris ac operae ponetur in his mensura-
tionibus tantum impendetur temporis, ut singulatim omnes imagines ad hanc ras-
tionem exigantur? at qui parvo scipe tempore faciendo plurimae incidunt. Non hoc
ne nos quidem precipimus. Sed hoc doceo parandam studio et diligentia quandam
certitudinem quae in his solum rationibus consistit, aq; illa adeptis, in manus qua-
dam infallibili libertate, nemo exegerit omnium corporum aut rerum mensiones.
Quin etiam de arte oculi instructi pro regula esse incipiunt, manus autem obsequiosa
est arti, quae confidentiam parit et potentia sua errores depellit, et falsitatem excludit
operis. Cum et celeritas non deest, neq; scientia plenus diu querens quid facias, neq;
ductum punctum ne temere proieceris. Talia opera artis laudem merentur, quae et
amabilia, et libera, et minime anxia, rectaque videantur. Talia probantur ab omni-
bus quod bonitatem diffusam per omnes partes suas continet. Sed imperiti et
artis ignari nihil boni rectique unq; elaborauerint, quamvis manus libertatem quae
maxima esse possit consecuti fuerint. Quin illa tum libertas career putandus, cum
ad errores deuinciat. Nihil igitur hoc potest absq; arte, neq; haec multum sine usu effe-
cerit, coniuncta ergo, ut diximus, haec esse debent. Unde manifestum sit cognoscen-
dam studiosis harum rerum mensurationum rationem, qua perspectae admirabi-
les successus consequuntur. Neq; enim humanam effigiem regulæ aut circini uno

ductu designari, quare singulatim punctis per partes suas, ut ostendimus, describi
necessere est. Nihil autem quod mensurationis rectitudine caret probari poterit.

Video accidere posse, ut haec nostra precepta aliqui in grandibus imaginibus se
cuti aberrent imperitia quidem ipsi sua, sed in me culpa translata, quasi de illis
parua quidem recte perficiantur, sed grandia non item. Sed hoc fieri non potest.
Nam si parua laudas, cur reprehenderis grandia? Si enim illa improba sunt, faci
le concessero grandia reiscienda, haec enim dissimilitudinem illam bonitatis et prauit
atis non admittunt. Ut circulus non minus exiguis rotunditatem suam tuerit q̄z
ingens, et quadratum similiter brevibus et prolixis lineis recte clauditur. Congruunt
enim proportionum rationes in magnis non secus ac paruis, velut in cantibus quam
enim octauam vocant, unius eiusdem toni est, siue vox timula seu obscurior fuerit.

Postremo sciendum demonstratas imagines etiam insuper ac multipliciter quo
dem variari posse, sed ita ut mensuratio prouersus eadem et imperturbata relinquatur.

Tini libri 2. tertij.

Alberti Dureri liber Quartus picturae de
flexionibus et gestu descriptarum
Imaginum.

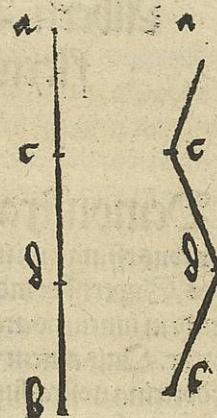
des de aqui esta
sacada hasta la
señal.

Demonstratis superioribus tribus libris aliquot rationibus effingendi imagines ad certos et debitos, easdemqz variandi ad diuersos modos. Supereft ut indicetur etiam via flectendi illas pro cuiuscunqz voluntate, et vertendi in iuncturis artuum, inqz nexibus membrorum, sic quidem ut natura ferre videatur. Quis autem vſus queue pulchritudo inesse illis rectis et rigidibus formis sicut doctrina nostra superiorum librorum designata fuerunt? Exterum quamuis scitum membrum aliquid corporis prestante sit, tamen deformi gestu de honestari, et ignobilius contemptiusqz eleganti quast compositione commendari soleat. Jam membrorum tractatus, qz admirabiliter a natura in se coagmentata et innixa illa sint, non est huius operis neqz propositi nostri. Cumqz relinquens anatomicis istis, nusqz nisi forte necessitate coactus attingam. Scendum igitur sic quemadmodum docuimus factas imagines, quee quidem oblique sint, flecti solere in spina tota a cervice vſqz ad coxam per et intra omnes transuerse ductas lineas. Ita tamen ut magis pronas qz supinas efficias. Hoc flexio vniuersa designari debet in ultima parte 4. densitatis versus tergum, per et infra omnes, ut diximus transuersas, præter qz ubi coxendicu[m] flexura est in summi femoris media linea. Ipsi in sua linea genu, pes iuxta tali lineam, et si vſus fuerit in medio sui. Digit[i] per articulos suos flectentur. Brachium flettes in humero, cubiti nexu, iunctura manus. Digitos autem in suis quoqz articulis sive nodis. Sed imago aduersa vtrumqz in latus flecti consueuit a collo per totam spinam dorſi, que ut facilius animaduerterentur flexionum notas in rectis imaginibus, suis ubiqz locis apposuimus figura parvulorum triangulorum aut orbicularum. Quia vero simplex flexionum ratio non est, quo disertius omnia explicari possent. Differentias illarum aliquot proponendas duximus, de quibus pro intelligentia nostra totam hanc doctrinam exponeremus. Est etiam magna cum cura animaduertendum status ipse et facies imaginis quam velimus esse, sive severam seu blandam, quarum illa horridior et asperior, hec amabilior et suauior esse debebit. Sed flexionis differentiarum haec fere nomina sunt.

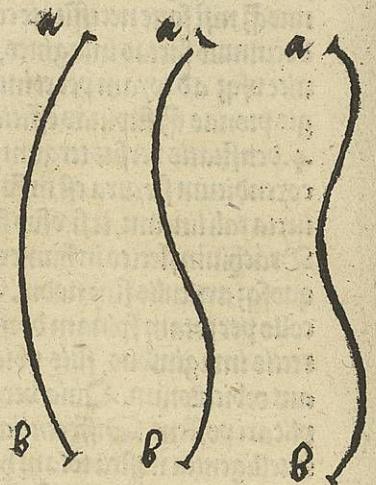
Inflexum	Directum
Curuatum	Contortum
Versum	Dimotum.
Implexum	

Secundum has differentias quas sex nominibus appellauimus corpus huma[n]um flectitur, pluresqz ac pauciores simul pro motu suo. De quibus quee fuerit sensentia animi mei lineis in sequentibus declarabo.

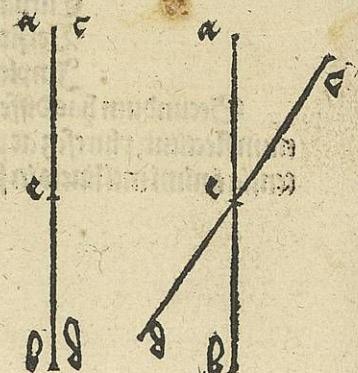
Primum igitur scendum me sensisse. Inflexum alis
quid dici ad ealem modum. Esto linea recta. a. b. inqz illa
notentur duo puncta. c. d. in quibus si inflexeris de recti-
tudine sua lineam in quamlibet partem, sic tamen ut in-
tra puncta designatae particule non curvarentur, sed ipsis
quasi articulis punctorum fiat inflexio, inflexum te fecis-
se de nostra intelligentia scias.

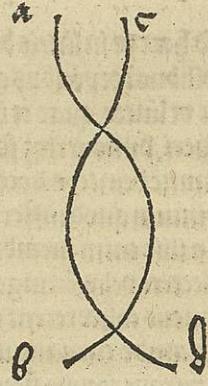
Secundo curvari aliquid accipiendum, quod rectiu-
dinem suam prorsus amiserit quocunqz modo, late enim
pater. Ut esto linea. a. b. circuli segmentum, aut supra ac
infra, aut supra, in medio, et infra, proqz omnino unius
cuiusqz arbitrio.

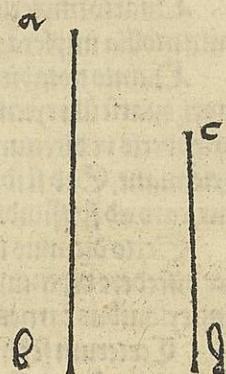
Tertio versum dicimus eale. Esto linea. a. b. et. c. d.
quarum una imponatur in alteram, ut ambae una esse
linea videantur. Postea notentur in medio illarum pun-
ctum. e. et in illo coherentes vertantur, sic ut supra atqz
infra diuarientur.

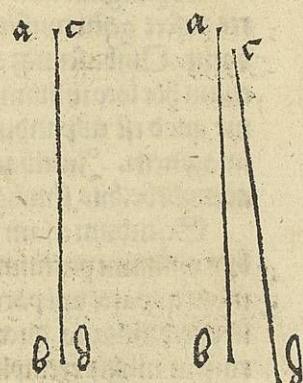
Quarto Implexum dico, vt. a. b. c. d. Implexas
descripsimus quasi cerebellatum.

Quinto, Directum et contortum hoc voco, cum
linea vel explicatur et erigitur, vel quasi complicatur et
corripitur, ut fiat aut longior aut brevior, quod aliter q̄z
duabus lineis una longiore, breuiore altera, ostendere
non potui.

Sexto, Dimoueri intesleximus, cum duce linece in
se imposite ut una viderentur, ita separante essent ut
neutra contingere alteram. Quod ipsum diuersi mo-
di est. Nam in paralelis in omnes partes et una obli-
qua et in curuis accidere, et separatio pro cuiusq; arbitrio
institui potest. Huius rei exemplum apposuimus,
in designatis lineis. a. b. et. c. d.

Sed haec ut in lineis demonstratur ita memineris et in superficie quam planam et in molibus corporibus quae insuper lata densaque intelligimus, accidere. Talia cum similiter ut lineae, quas et ipsas complecantur, inflecti, curvati, verti, implecti, ditigi, contorqueri, dimoueri, solent. In humano autem corpore quomodo singulatum usurpentur nunc deinceps docebo.

Primum quod inflexum nominauimus, Est in corpore artuum, id est, sucturum. In illis enim membra inflectuntur, quae tamen retineant rectitudinem suam, ossa si flectere velis, frangas. Quare demonstrauimus hoc de lineis multilis quae certis in punctis cohaerent et essent rectarum particularum.

Secundo curvantur in humano corpore veri et carnes. Nam cum in latus, aut prossus retroue corpus flectitur, Nerui etiam et caro curvatur, ut alibi cavaula, conus, pula alibi appareat.

Tertio de membris versionem nominauimus, ut cum caput vertitur, similiter et brachia et pedes, et truncus ipse, atque adeo pleraque omnia membra in corpore.

Quarto implexionem scies in neruis etiam et carne accidere in corporis versione, cum mollia implexa in corpore sunt, ut in collo, trunco, brachio, pede.

Quinto notabis directionem et contorsionem in humano corpore per sepe usurpari, quarum illa extenuat, haec inspissat. Cuius rei tale detur exemplum. Si brachium extenderis ut directum sit, Nimirum intenduntur et nerui, et carnem in longitudine extenuant. Sed si idem contrareris ut contortum sit, contorquetur etiam et comprimitur, caro ad spissitudinem, idque usi venit et alijs in partibus.

Sexto dicimus in corpore unam partem ab altera dimoueri, cum quasi separatio discedere videntur in latus, aut prossus, retrofusus. Itemque in curvationibus et inflectionibus carnes dimouentur, et quasi a se secedunt foras, intro, aut in latus.

Ceterum sex istae differentiae possunt et semel omnes in corporis motu accidere, sic uti membra, inflecti, verti, et separari dicantur. Interea caro et mollia in corpore curvantur, impletuntur, contorquentur, partesque a se mutuo naturaliter virgeri carentur.

Ex his igitur quae demonstrata sunt, suas quisque imagines, in quo voluerit, et ut res posset, gestu constituere poterit. Sed caudum ne a naturali constitutione discedatur. Quibuscumque autem rebus vis assertur, illas deformari necesse est. Vitabitur etiam hoc loco nimium et parum. Quibus aut furiosa aut somnolenta imago reddatur, quod est culpandum, nisi in proposito forte faciendi ad hunc vel illum modum imaginem. Intelligentum autem horum omnium usum esse in humanis et virilibus ac muliebribus, similiter et bestiarum, ut equorum et aliarum animantium imaginibus.

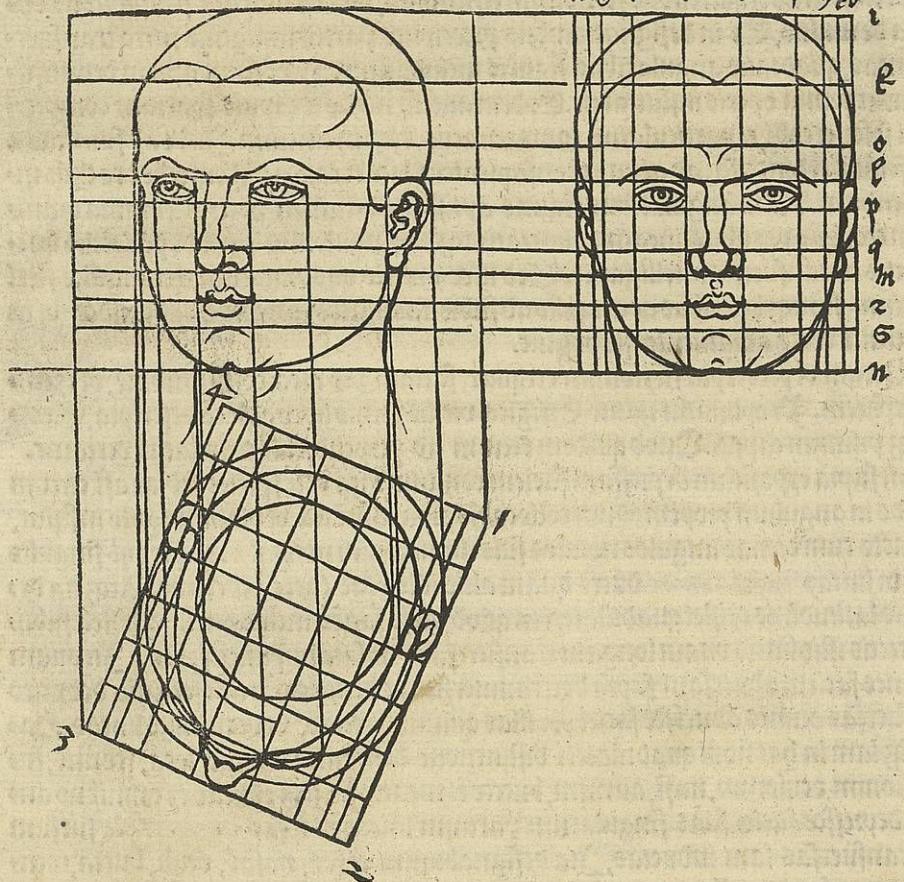
Sciendum etiam supra descriptas imaginum staturas. Non retinere in flexionibus omnium partium, neque aequabilem mensuram latitudinis et densitatis. Nam in motu appareat una parti quasi decedere aliquid spaci, et accedere alteri, ita consequitur in opere mutatio, quae ut rectius perficiantur, elaborandum est studiosis harum rerum in multis exemplis, quae ad viuorum corporum similitudinem exprimantur. Ita enim facile deprehendent omnium partium modum, qui notissimus esse debet, ne in opere erretur.

Præterea ad exquirendas flexionum effectiones, una est maxime sculptoribus velis via de multis. Si in designationibus præcipue partes imaginis intra transuer-
sus lineas, quadratis angularibus figuris includantur. Hœc fiunt apte in delineati-
onibus et prima operis institutione. Eodem autem modo et capitis spaciū compre-
hendi solet, et colli, et particulatim totus truncus, usq; in cinctum. Inde ad summum
usq; femur, et hinc usq; ad genu, et consequenter tibice et calcis. Idem et de brachijs in-
telligendum. Nam angularibus figuris aptissime declarari poterunt omnia omnis-
bus in corporis partibus lineatim punctatimq; ut singulorum situs de parallelis lines
is erectis et transuersis intelligatur. Sed illoœ omnes quadratae aut rectangulæ fieri
nequeunt, suntq; lateribus ac angulis ad subiectas partes corporis adaptandæ, ut in-
telligentice verce adiumento esse possint.

Verum ut præcepta flexionum exequar, faciam pro mea consuetudine, ut exem-
plis explicem. Proponatur igitur Effigies virilis primo libro ac loco descripta. Seorsim
sumq; primum caput. Quod quidem rectum ad perpendicularum in latus vertatur.
Illam supra expositam depressam faciem constitues ita ut te spectet, sed quasi circum-
agendo in angulum propemodum collocabis, non tamè ita ut plane angulo insistat,
quo facto cum cernas angulos notatos suis numerorum notis, 1. 2. 3. 4. ex iis singulis
sursum lineas παράλληλος duces quam altis illis usus egere videbitur. Atq; ita de-
scriptio latitudinis existet quadrilateri in quod versa facies includatur. Postea subi-
cies erectis istis lineis unam longam transuersam notatam punctis, x. v. In quam
impones faciem aduersam supra dextramversus, et beneficio transferentis deducito
transuersas omnes aduersæ faciei per illas quatuor erectas, ut decuimus lineas. Ha-
bebisq; iam in hac noui quadrilateri distinctione designata omnia loca, frontis, suis
pericloriorum, oculorum, nasi, aurium, buccæ et menti. Postea educto ex omnibus an-
gulis depressoæ facie sua singularum partium lineas et ipsas παράλληλος sursum
per transuersas iam inducas. Ita designabuntur et his, nasus, oculi, bucca, mens-
tum, aures, frons, collum, capitis rotunditas, siue cranium. Apparebitq; in quibus
et intra quas singulæ partes exprimendæ sint, quarum et expressione forma conueni-
ens verce faciei et quasi respicientis inducetur. At hæc ratio, ut error deuitetur, singu-
larem posse diligentiam. Nos ad certius omnia demonstranda ipsius descriptionis
exemplum subiecimus.

115 c 8 e f 9 E 8

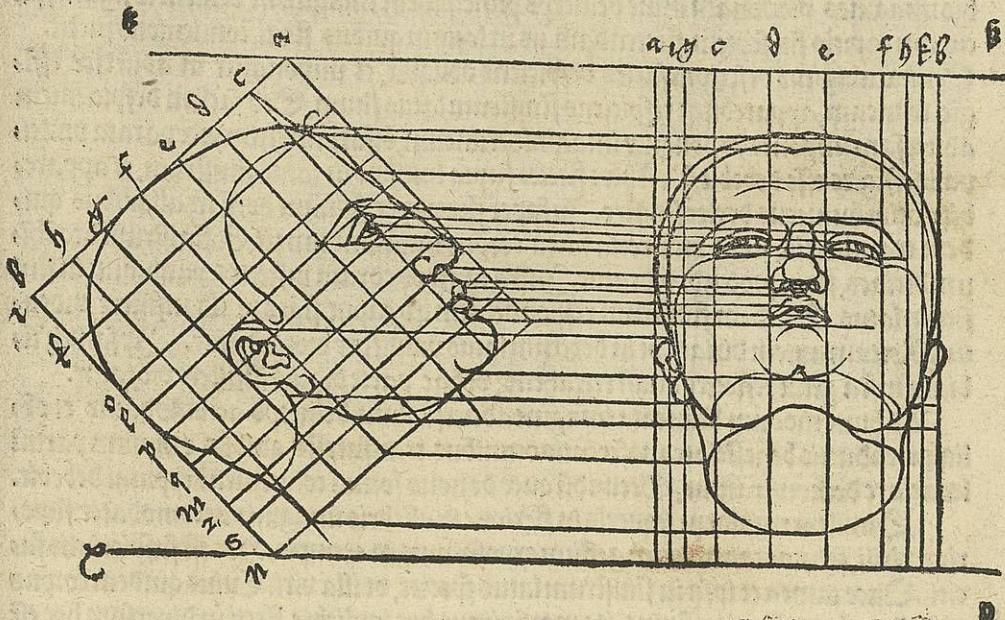
i
e
o
p
q
m
r
s
n

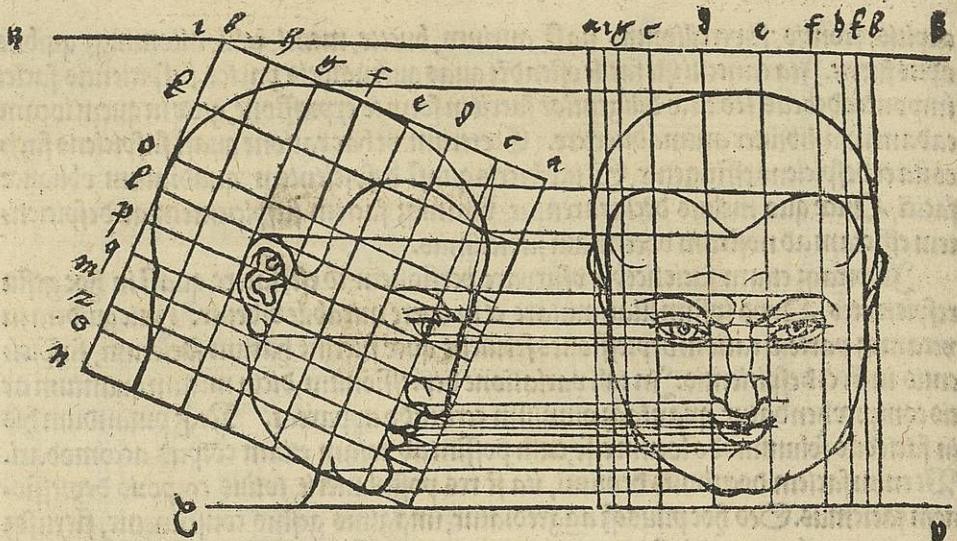

Eodem modo quo principalem faciem vertimus ut quasi respiceret, ita nunc deinceps ostendam rationem qua reclinata vertice et mento elato ita constituatur ille ut quasi suspiciat. Ea esto talis. Oblique faciei quadratum instructum de superiorum scriptorum doctrina. Constitues in posterioris lateris inferiorem angulum in lineam transuersam longiusculam. x. y. angulum autem inferiorem prioris lateris ubi mensum inest, eriges. Postea lineam transuersam et ipsam longiusculam ad lineam. x. y. impones supra ut eminentem angulum quadrati attingat, ea sit. z. h. z. Hunc deinceps adiicies aduersam faciem suspicentem hoc modo. Intra transuersas illas duas longiusculas designabis totius faciei aduersae latitudinis spaciuntes perpendiculibus duabus. a. b. Et intra has etiam distribues reliquias lineas suis notis, ut in principali sunt positae, nempe. c. d. e. f. g. h. i. k. quibus ipsis latitudinis partes designentur. Cum deinde beneficio transferentis deducito ex obliqua facie omnes lineas transuersas in quadrilaterum iuxta positam aduersae faciei, summi

capitis, frontis, superciliorum, naso, aurium, buccae, menti, colli, aliorumq; quibus opus fuerit. Ita cancelli isti facile ostendet quas quibus locis partes suspicentis facies imponere debeas, sed tunc diligentiae fuerit in formae expressione, quae in quem locum cadant infallibiliter animaduertere. Exterum ut hac ratione quasi suspiciens facies ita et despiciens effingetur. Si ita feceris quasi suspicentem, quadratum oblique facies. Quae quo melius declararentur, utramq; faciem suspicentem ac despiciensem efficiam ad nostram doctrinam subiecimus.

In utraq; etiam facie licebit usurpare versionem, id est, facere quasi in hoc gestu respicientes. Quod ipsum illas mutare, et in opere mirabile videtur. Huic quidem in utramq; partem rationi depressiones seruient, quae fuerint harum facierum, suspicentis in qz et despiciens. In tali variatione depressionum, dictu mirum quantum artis comprehendatur, quantaq; omnium certitudo appareat. Neq; putandum his in faciebus solummodo locum esse, cum possint ad totum etiam corpus accommodari. Ut enim faciem docuumus deprimi, ita si res postulauerit, totius corporis depressionem faciemus. Sed hoc prius qz aggrediat, imaginis gestus constituetur, flexusq; omnes pro voluntate cuiusq; componentur, atq; ita singulis e locis et partibus ad depressionem, demittentur perpendiculariter linece.

Ut autem rectius intelligi possit doctrina nostra flexionum, et quales exstant de his imagines, proponam nunc deinceps principalem imaginem virilem longam spaciorum capitis sui septem flectendam ijs in locis in quibus flecti conueniens fuerit. Sumatur igitur descripta facies despiciens obliqua, et imponatur in aduersa effigie truncum, apparetqz respiciens sinistrum latus suum. Sed faciem despiciensem aduersam impones in oblique imaginis truncum, bisariam enim preparata principalis effigies esse debebit. Post hec flectes supra lumbos in latus sinistrum, et apparet elatior humerus dexter sinistro. Insuper flectes per spinam dorsi in aliquibus quidem transuersis, ne in una recta linea corpus inclinandum sit. Et sinistrum brachium diriges, sic ut protendi videatur. Infra lumbos coram inflectes paululum in sinistrum latus. Et pedem sinistrum respondentem ad caput figes ut illi insistere videatur. Rectum autem diriges ut in dextrum latus paulisper protendatur. Ipsamqz tibiam infra genu reflectes quasi retrahens, ut hac parte digitis insistere videatur.

Ad hunc modum delineata imagine aduersa, tum deinceps accommodatur, et obliqua traductis beneficio transferentis omnibus transuersis, quibus omnium partium loca clare demonstrantur. Secundū quicqz de nouo forma conueniens exprimi debebit.

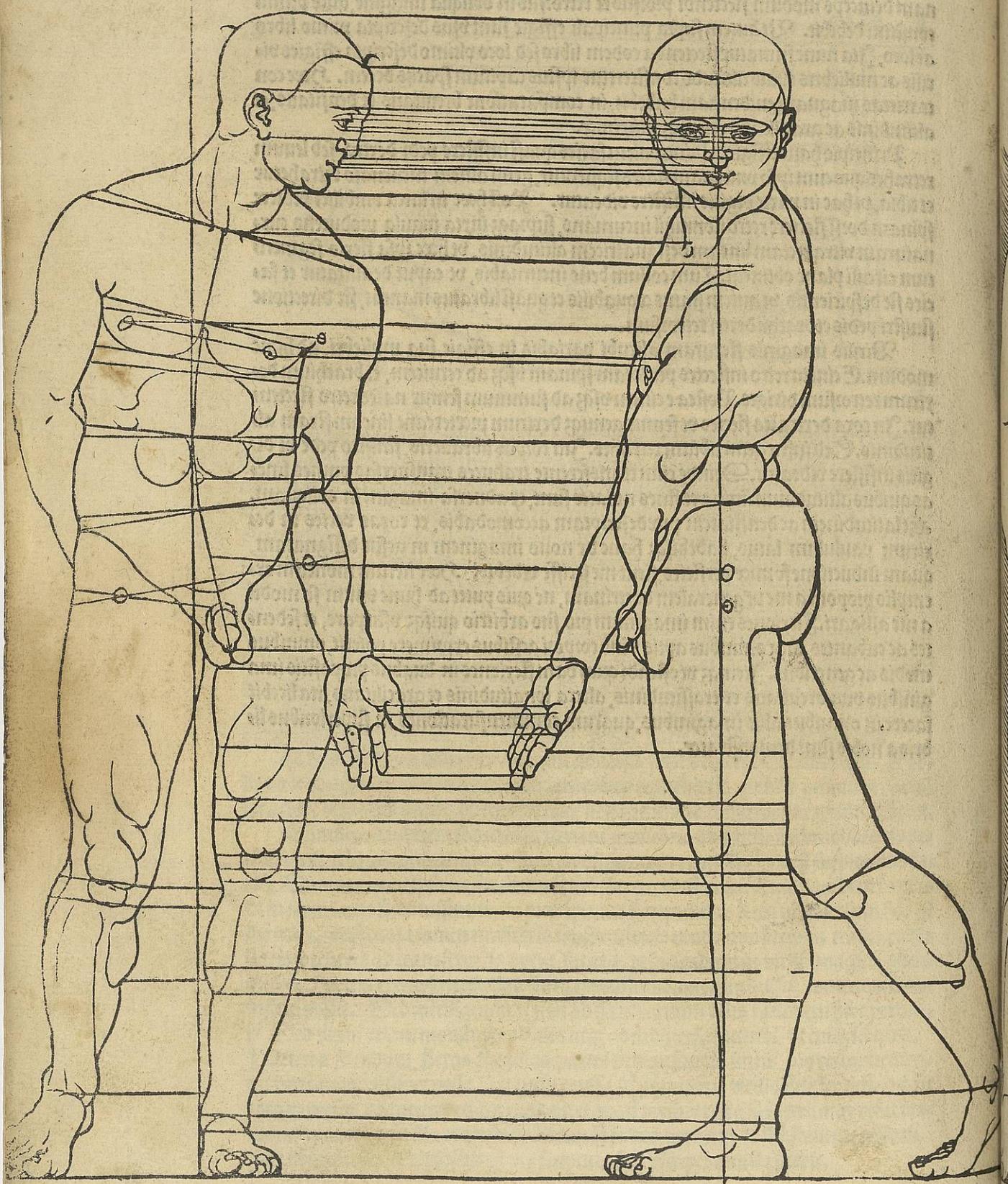
Similem rationem sequeris in flexione muliebris imaginis accommodante superiori virili, sed nos contrarium gestum exposuimus in exemplo. Hoc est suspicentis faciei. Quicqz tamen et ipsa in sinistrum latus spectet, ut illa viri. Cuius quidem corpus ut in idem latus flecti iussimus, ita praeceperimus hoc muliebre fleti in diuersum hec est dextrum, conservata tamen muliebris constitutionis modo, quo facto in traducendis lineis, decurres ad transferentis opem, faciesqz ut facendum in virili imagine ostendimus. Horum exempla articulate infra expressimus, quorum quisqz contemplatione instrui possit. Sed intelligendum non ad hanc tantum usus rationem hec pertinet, Sed viam etiam monstrare ad alia atqz adeo diuersa faciendi, ut cuiqz libuerit. Preterea sciendum, flexas singulas partes in transuersis lineis, pro rei conuenientia verti quoqz insuper posse. Ut verbi causa. Si humerus virilis sinistru deflexus sit coram versus, conuertere etiam eundem et quasi versare retro. Dextrumqz velut proximare poteris, ipsa illa corporis parte tanqz se una mouente et subsequente gestum. Ita ubiqz facias, et copiosus qz pro scriptura hac usurpes omnia sicebit.

Sed iam percursa ratione flexionis aduersae imaginis in virumq; latus, propos
nam deinceps modum flectendi prossus et retrossus in obliqua imagine, quae primū
constitui debet. Ut autem supra principali effigie sum usus descripta primo libro
ac loco, Ita nunc sumatur flectenda eodem libro loco ultimo descripta effigies vi-
rillis ac multebris cuius altitude conficeretur ipsius capitum spacijs decem. Haec con-
varietas magnam evidentiam habebit, in comparatione breuitatis et densitatis, et
altitudinis ac gracilitatis viriisq; maxime.

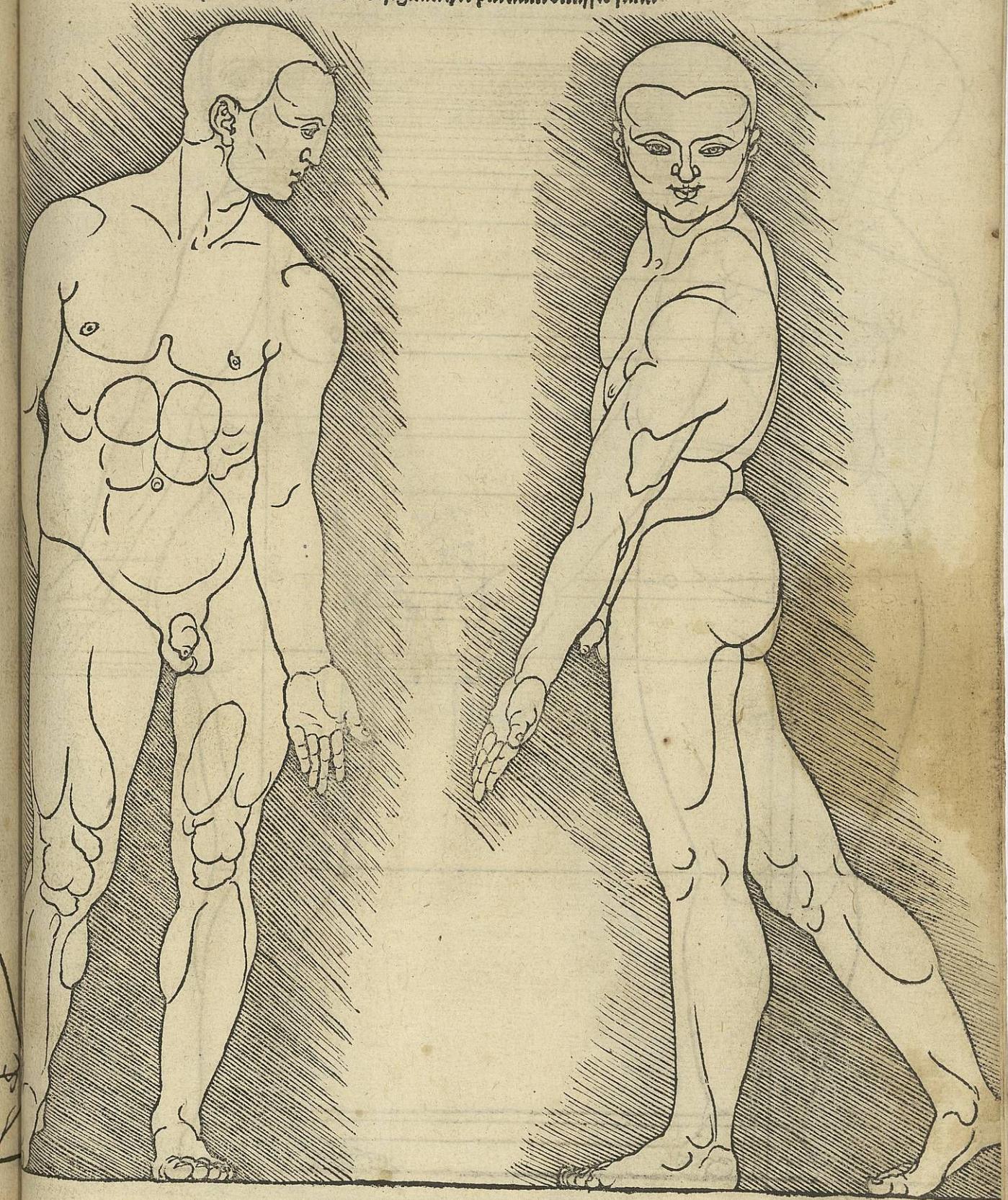
Principio hanc effigiem principalem facies quasi insistere pedi dextro, sed leuum
retrahes quo cum ipso una etiam nates sequentur, genu autem incurvato retrahetur
et tibia, ut hac in parte digitis insistere videatur. Post haec in linea umbilici ordiere
spina in dorso flectere retro nonnihil incurvans, supraq; iuxta jugula producens curv-
aturam ultra rectam lineam designatricem altitudinis, ut haec ipsa flexio segmentis
cum circuli plane obtineat. Cum collum bene incurvabis, ut caput demittatur et fas-
ties sit despicientis, ut autem status cœquabilis et quasi libratus maneat, sit directione
sinistri pedis et brachij dextri retrosum.

Virillis imaginis flexuram alicubi variabis in effigie sua mulieris, ad hunc
modum. E cinctu retro inflectes per totam spinam usq; ad cervicem, et brachium de-
xtrum retrosum ditiges. Postea e cinctu usq; ad summum femur nates retro flecten-
tur. In cora dextra ita flectes ut femur genuq; dextrum prætereant lineam fixam al-
titudinis. Sed infra genu tibiam retrahes. Ita corpus libraueris, sinistro pede ut di-
gitis insistere videatur. Deinde cum transferente traduces transuersas omnes line-
as quibus altitudinum initia et fines notatae sunt, ex aduersa imagine in obliquam.
Elatitudinem ac densitatem prædescriptam accommodabis, et coxas vertes in de-
xtrum paululum latus, habebisq; hanc de novo imaginem in gestu designatam,
quam inductione forme perficies, sicut me fecisse videbis. Haec iterum moneo in ex-
emplis proponia me ut generalem doctrinam, ne quis putet ad hunc unum se modū
a me alligari. Flexiones enim imaginum pro suo arbitrio quisq; usurpare, et seden-
tes ac cubantes inq; omnibus aptis viuo corpori gestibus exprimere poterit, omnibus
modis ac generibus. Itemq; ut ostendi quasdam flexiones in duabus propositis ima-
ginibus una breuitatis et crassitudinis, altera longitudinis et gracilitatis, ita licebit
facere in omnibus aliis imaginibus, quarum commensurationes in superioribus lit-
bris a nobis sunt demonstratae.

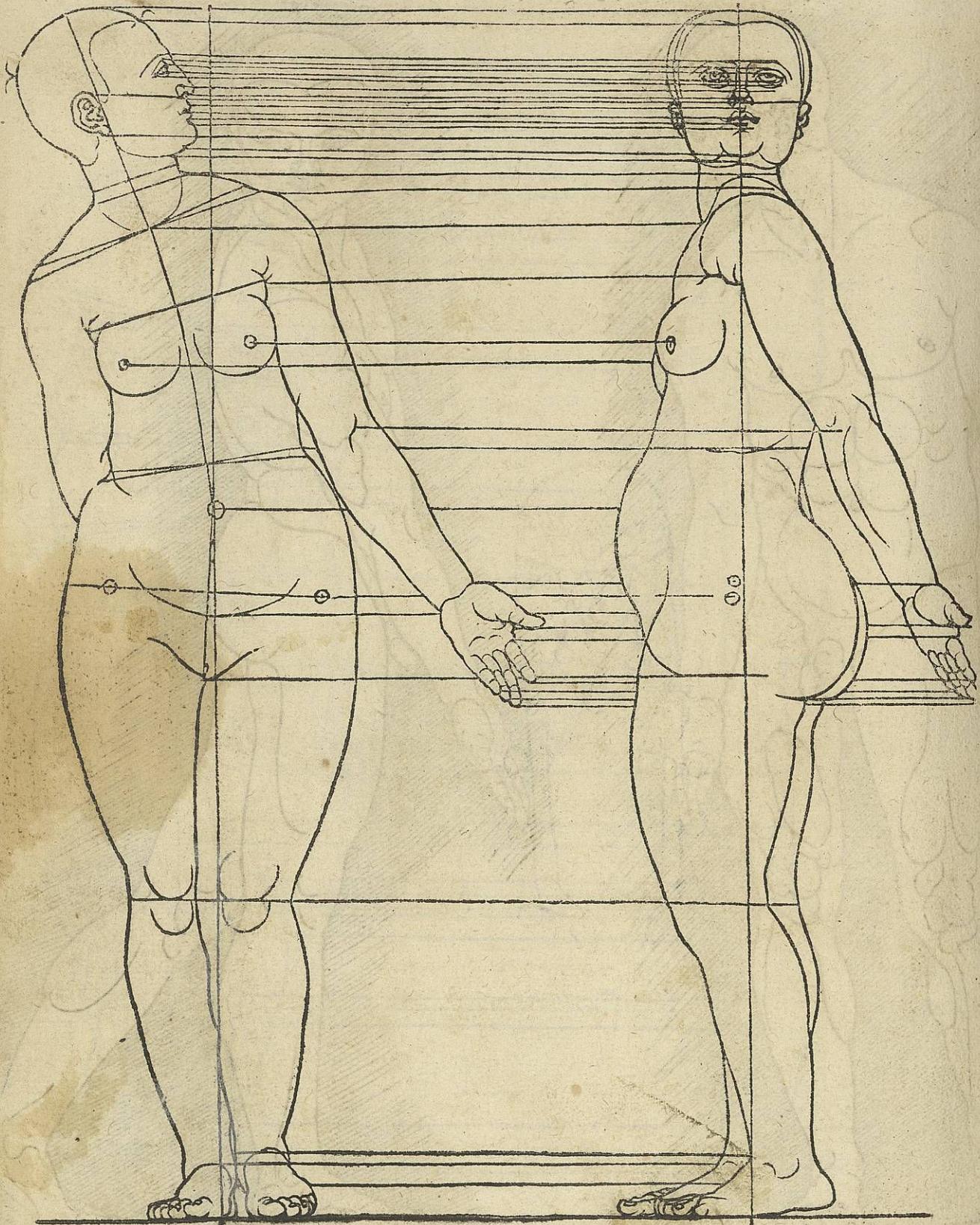
Imago virilis rustica, cuius altitudo continet septem capitis sui spacia.

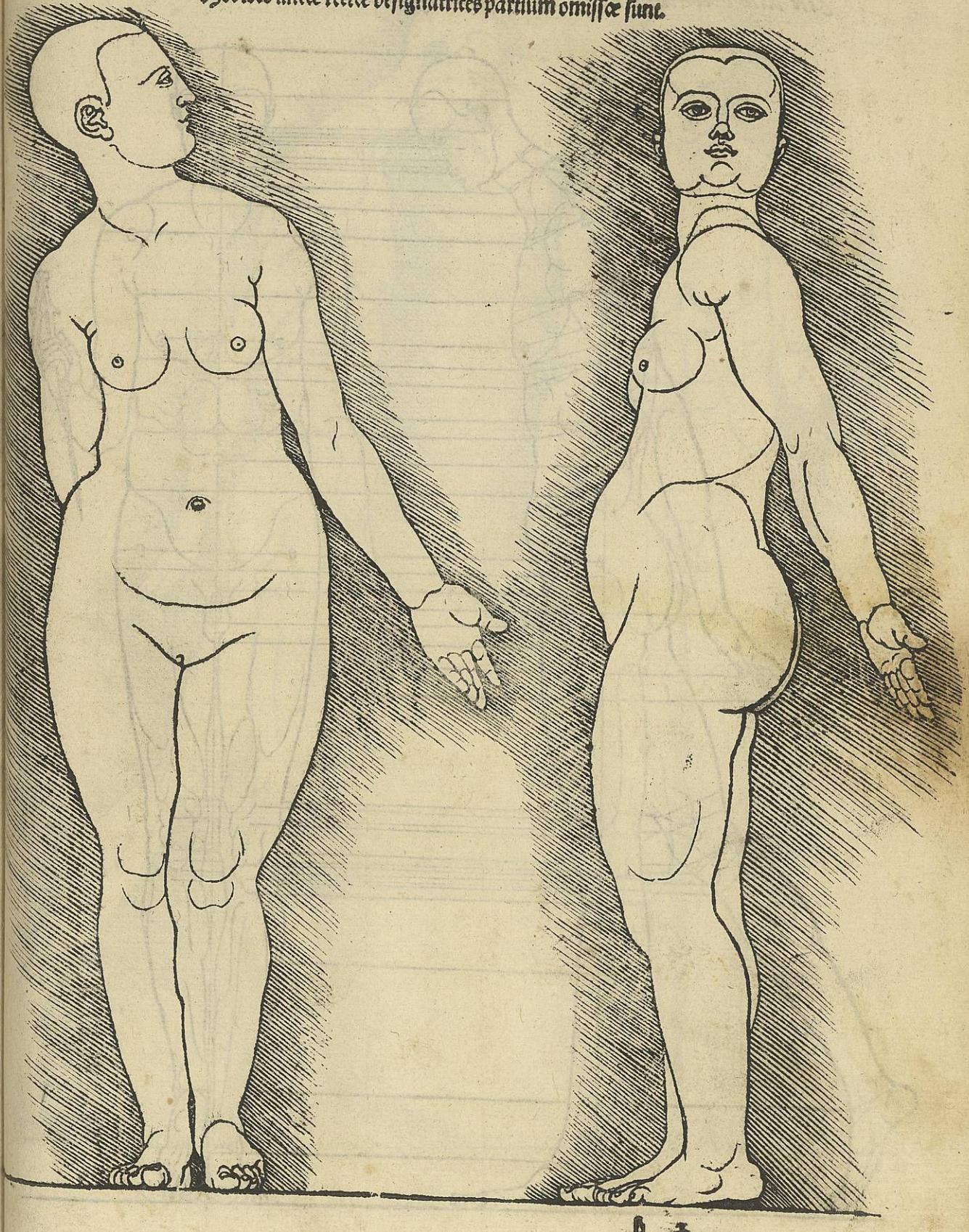
Hoc loco sine & recte designatrices partium omissoe sunt.

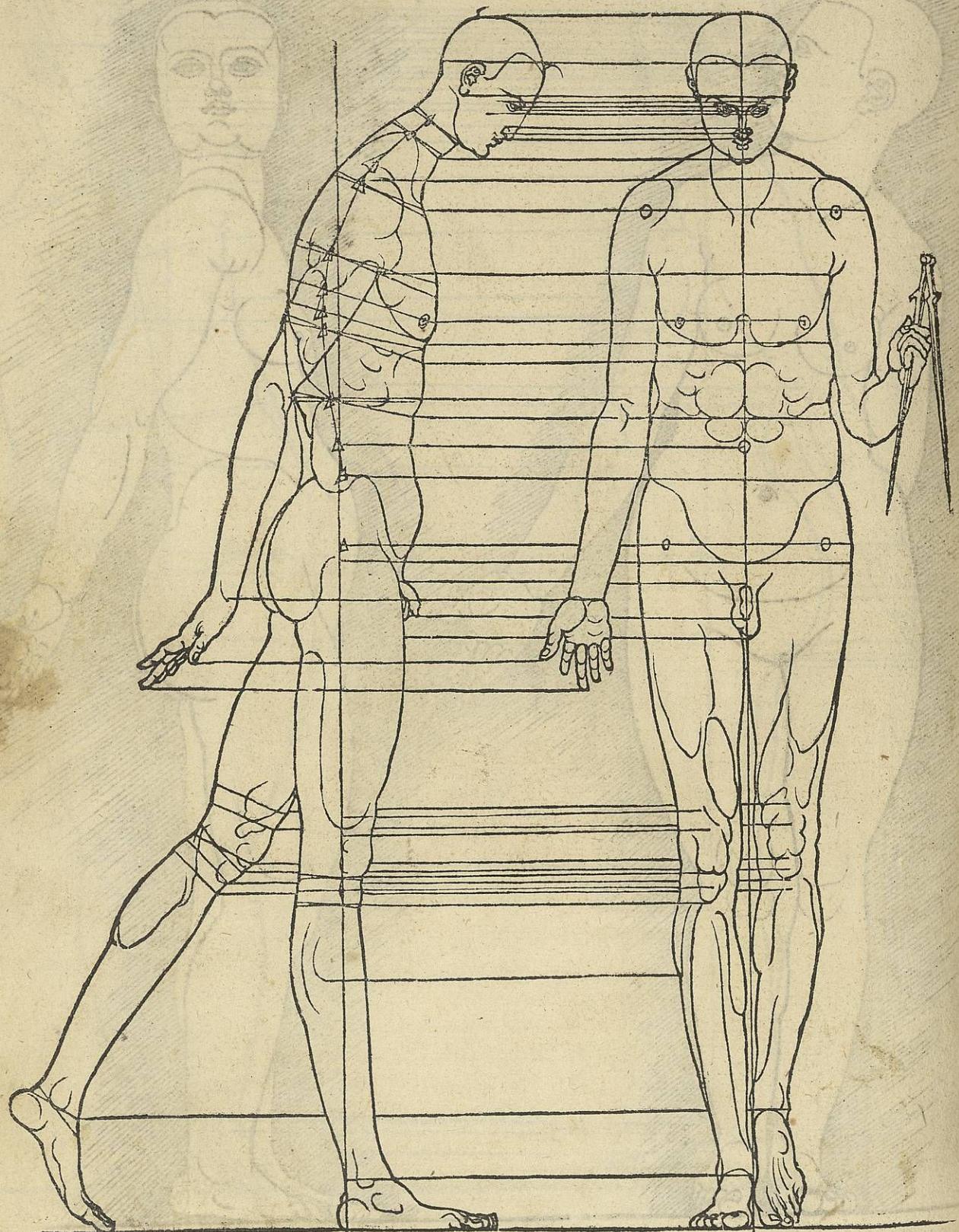
Imago muliebris rustica, cuius altitudo continet septem capitis sui spacia.

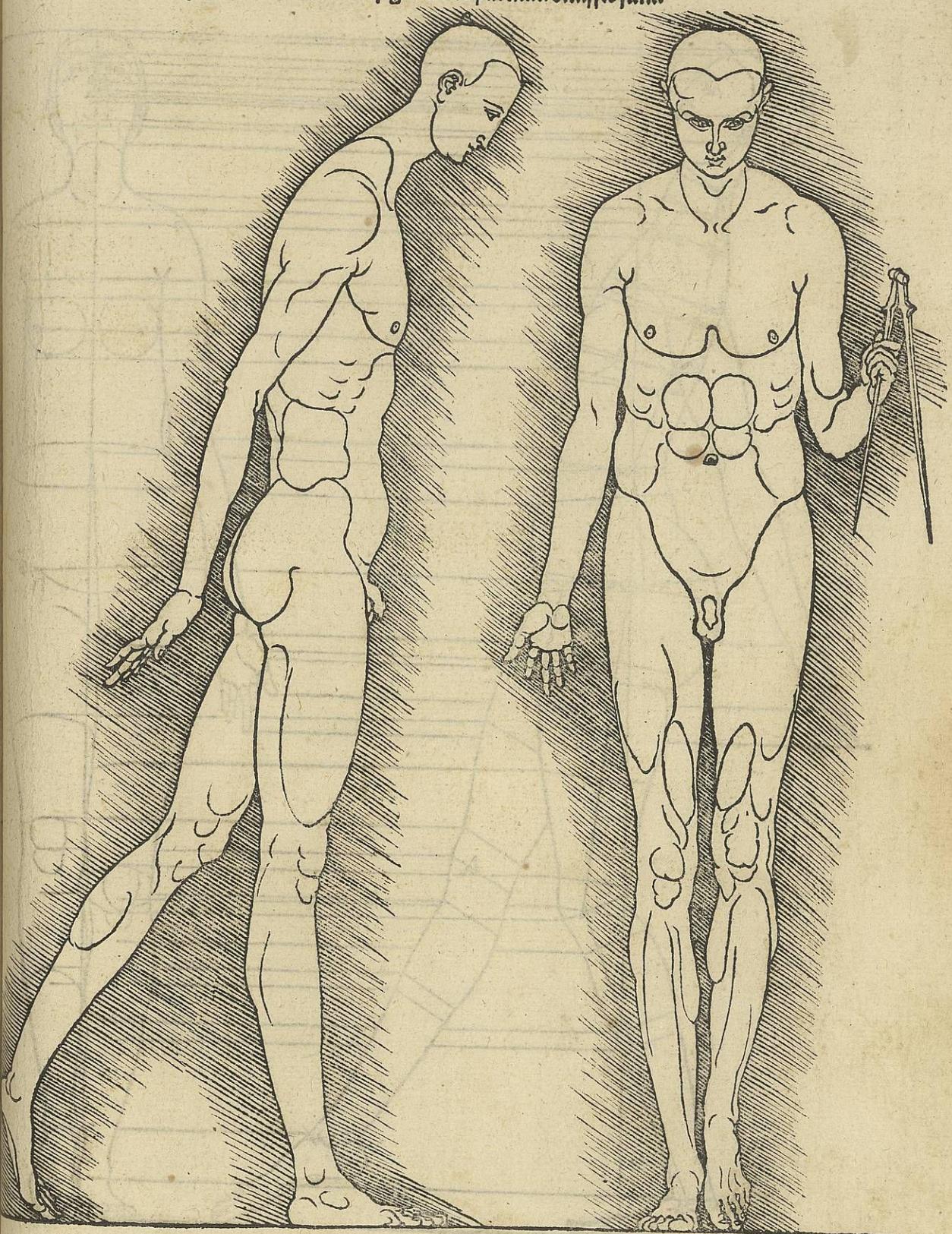
Hoc loco sinece recte designatrices partium omissoe sunt.

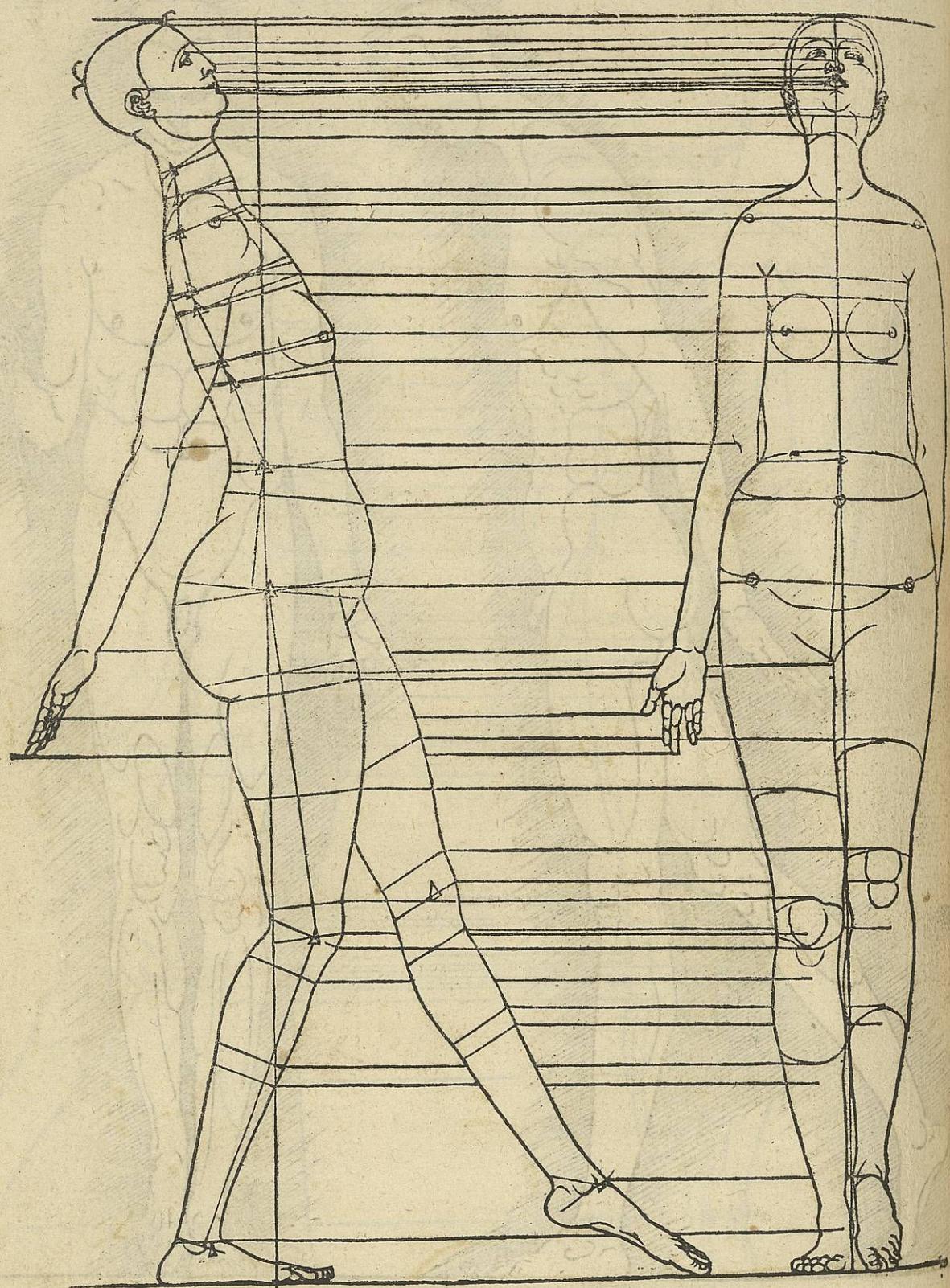

Este razon contiene ocho cabecas de las uyas contando della cara milla alante

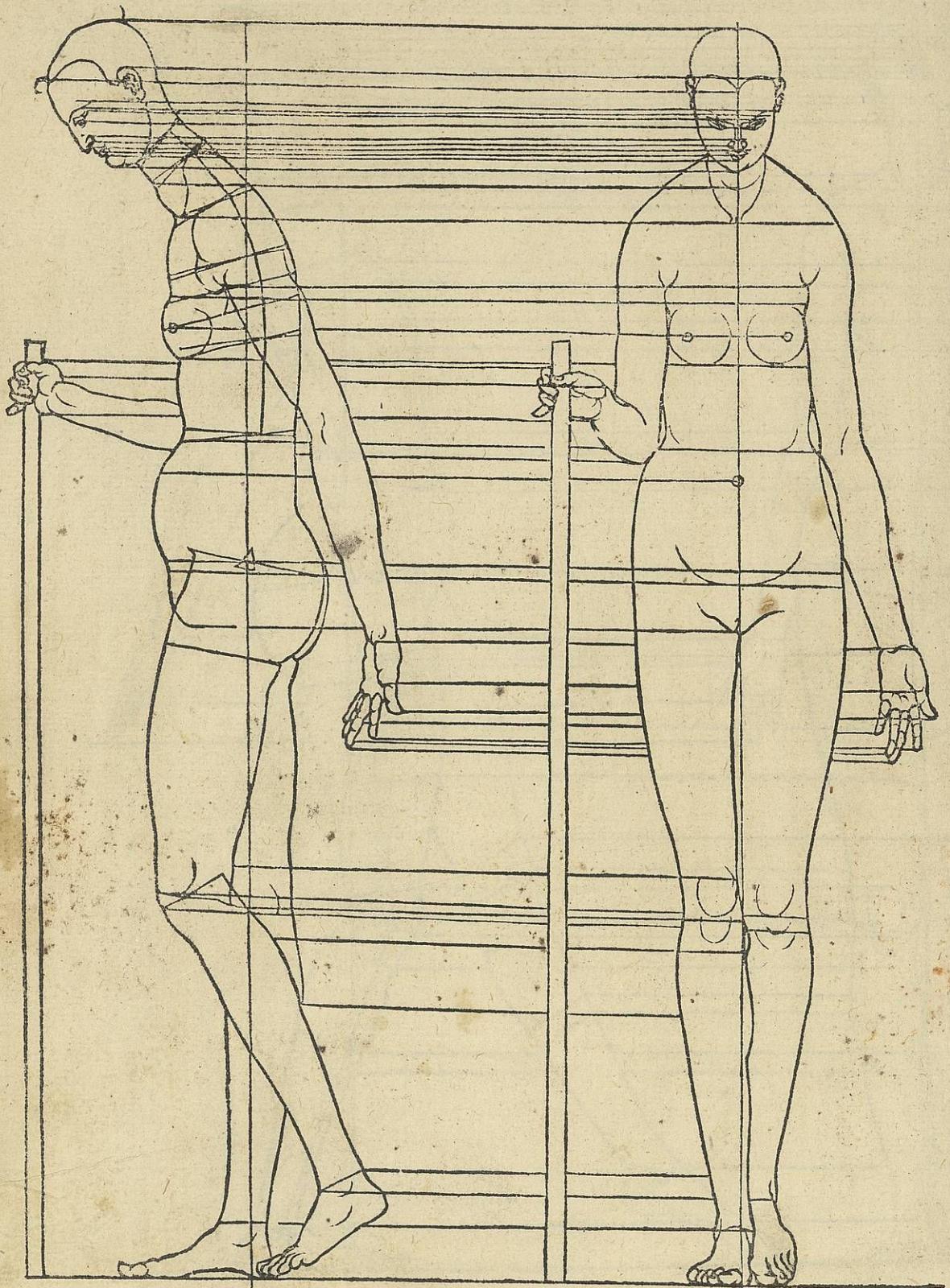
Hoc loco rectae lineæ designatrices partium omissæ sunt.

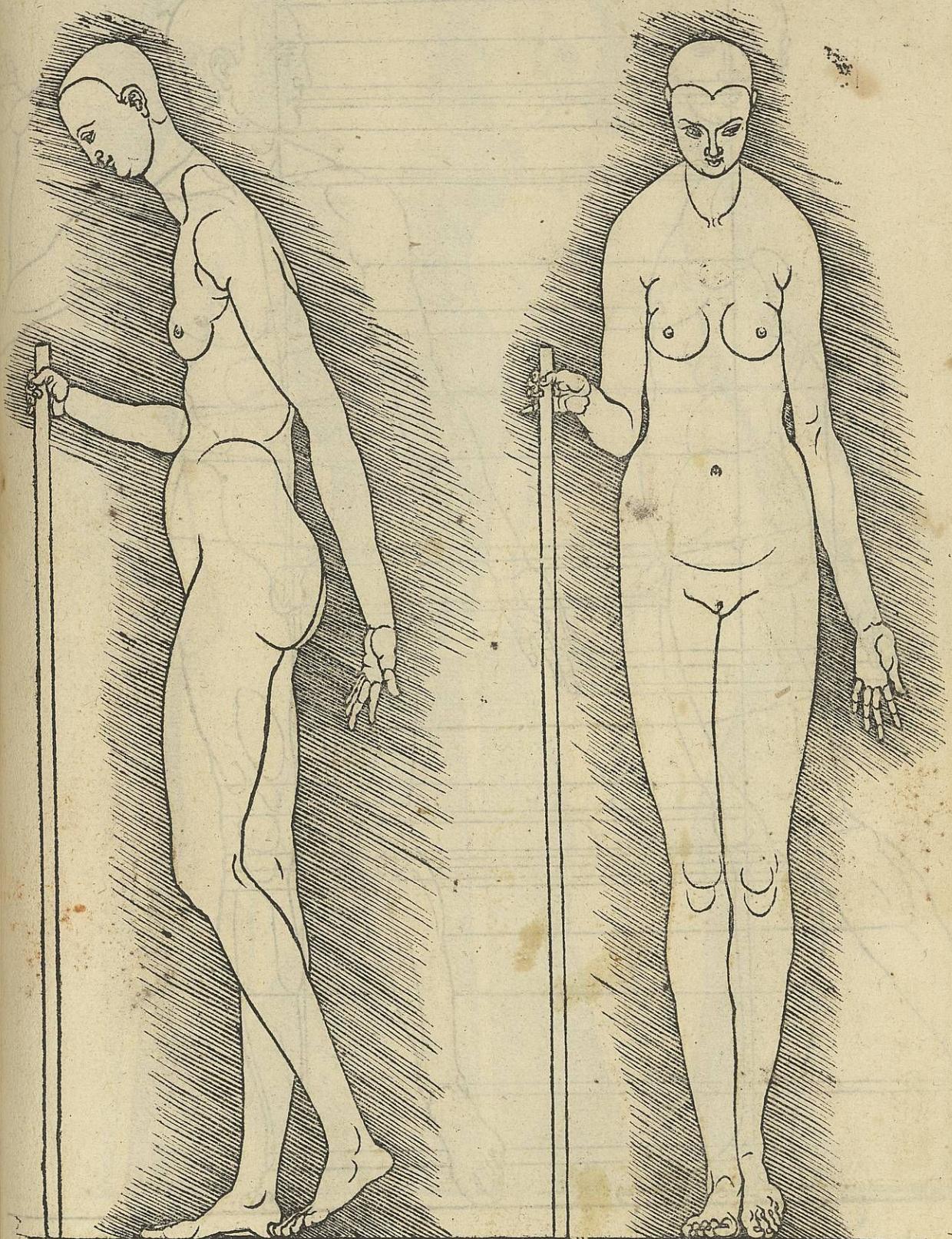

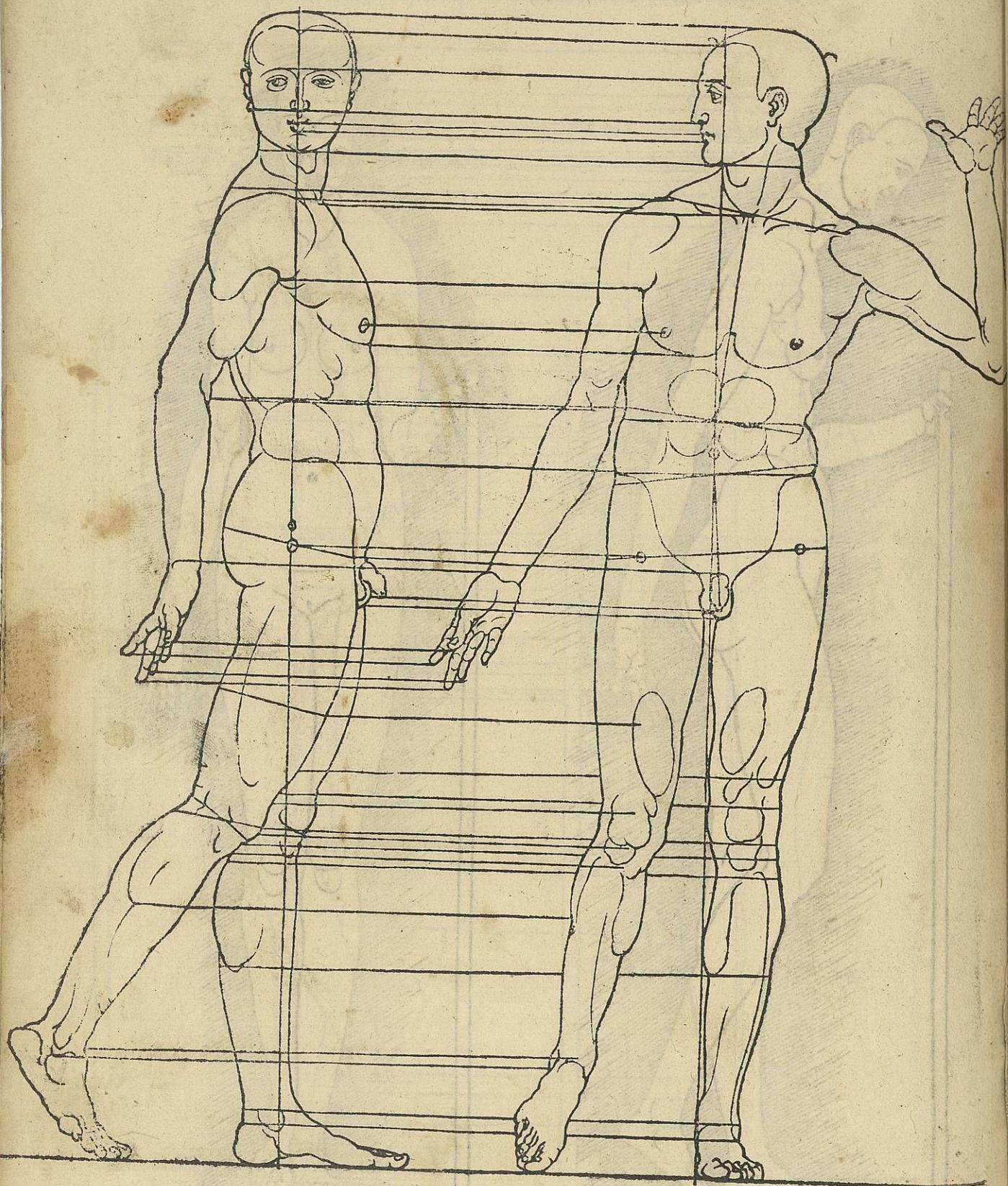

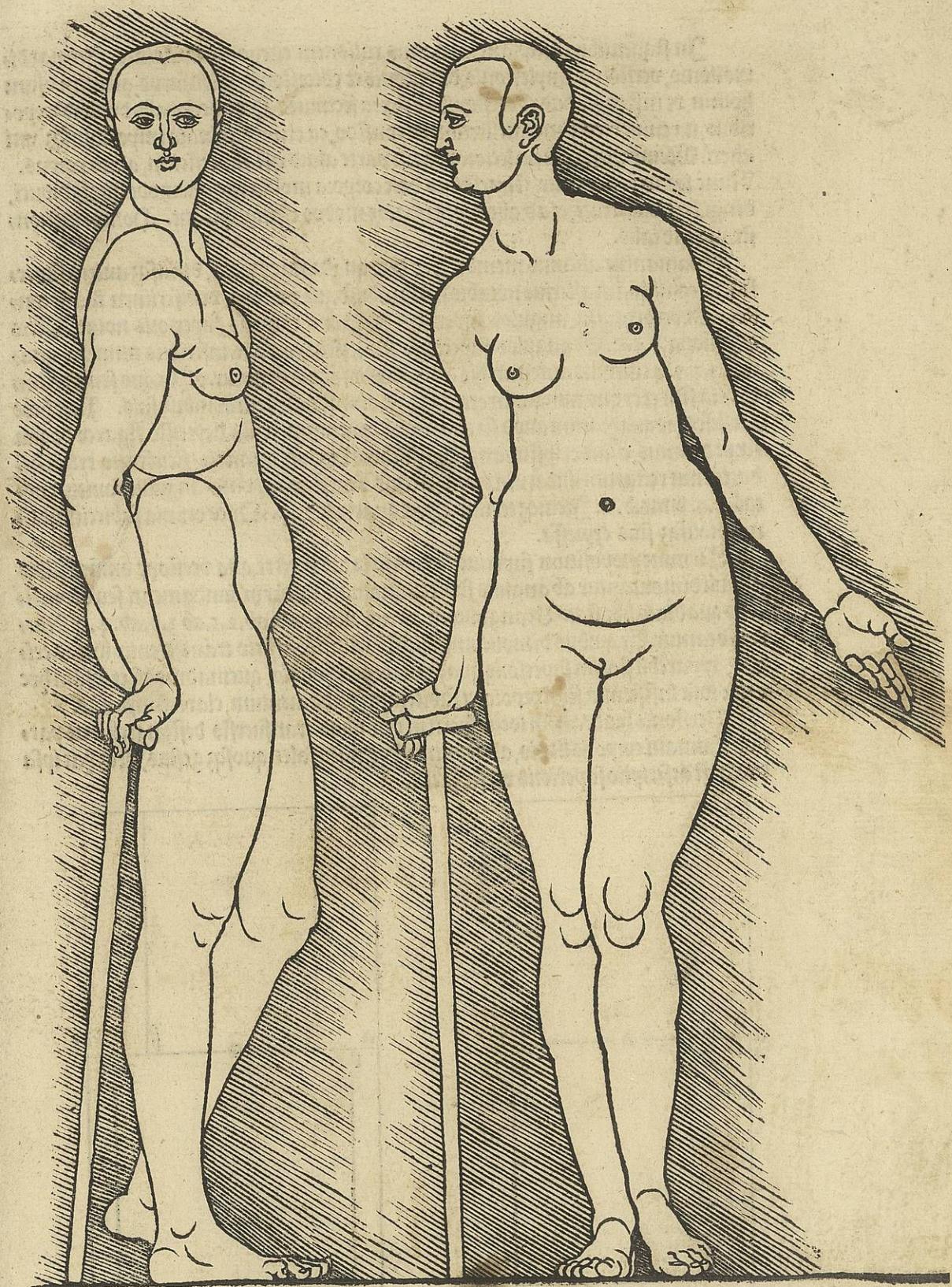
121.

Sequentes imagines fere easdem flexuras quas ille priores accepérunt.

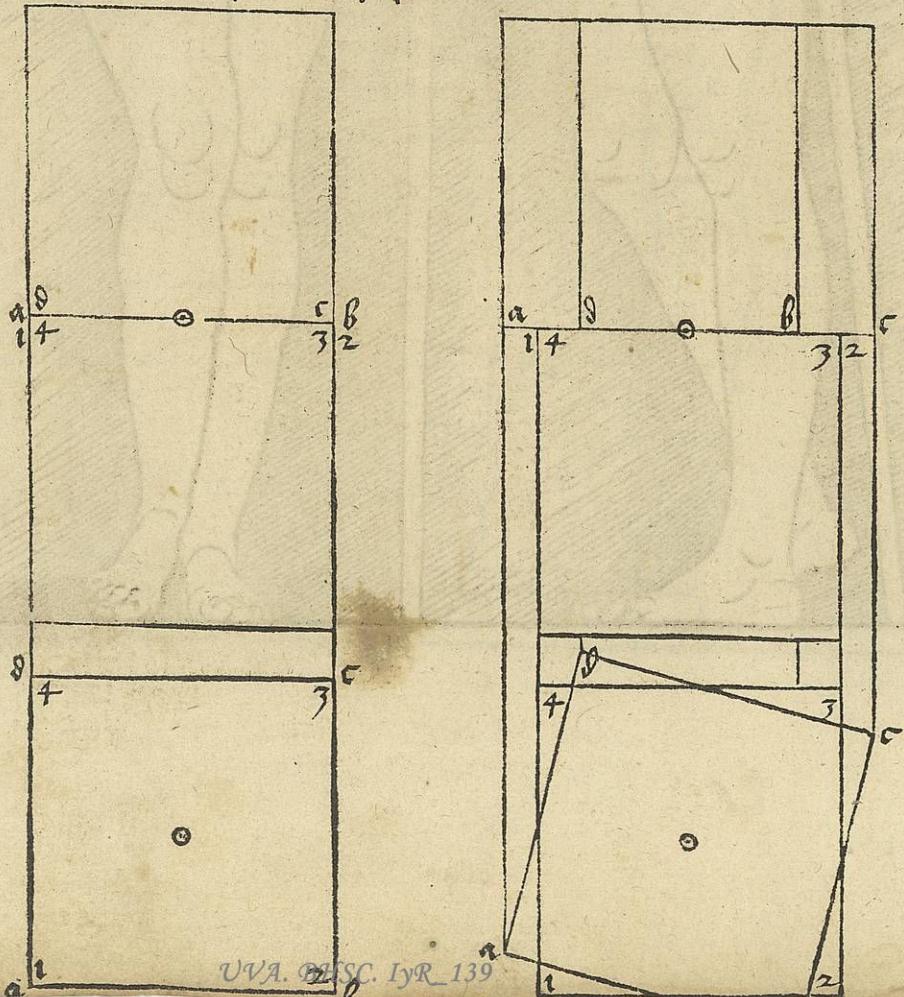

In sequentibus recipiam in manus rationem curandi imagines. Itemq; di motionis, versionis, implexionis, directionis et contortionis, ostensurus aliquem usum horum, ut in flexionibus et versionibus supra fecimus. Hoc declarabo duobus corporibus, ita enim rectissime intellectum tri confido, ea erunt quadrata impositumq; vni alteri. Reminerint autem lectores hac in parte aliud esse superficiem, aliud corpus. Nunc igitur consideretur, si intelligas hoc corpora molia esse, quomodo quasi diduci, dirigi, contorquieri, et ad alios memoratos modos effungi queant. Horum demon stratio est talis.

Statuantur alicuius membra loco duo quadrata corpora, utriusq; autem superficiem contignam alterius notabis suis quibusdam punctis, ut discriminem illarum constet. Ut verbicauisa, angulos superficie inferioris corporis superioris notato literis quatuor. a. b. c. d. Et angulos superioris superficie corporis inferioris numeris quatuor. 1. 2. 3. 4. mediis autem in his ambobus punctus ponatur. o. In quo semper iuncta illa sint et ex quo nunquam excedant, in omnibus tractationibus suis. Post hoc subiectes his quadratum quod sit quasi fundamentum, et illa depresso figure de qua scilicet diximus, cuius et ipsius angulos notabis literis et numeris, scilicet ratio exigit ductarum rectarum linearum transferentis beneficio, ita unus angulus sorietet nos tas. a. 1. unus. b. 2. Itemq; tertius. c. 3. et quartus. d. 4. Quae omnia subiecimus sicut notisq; suis expressa.

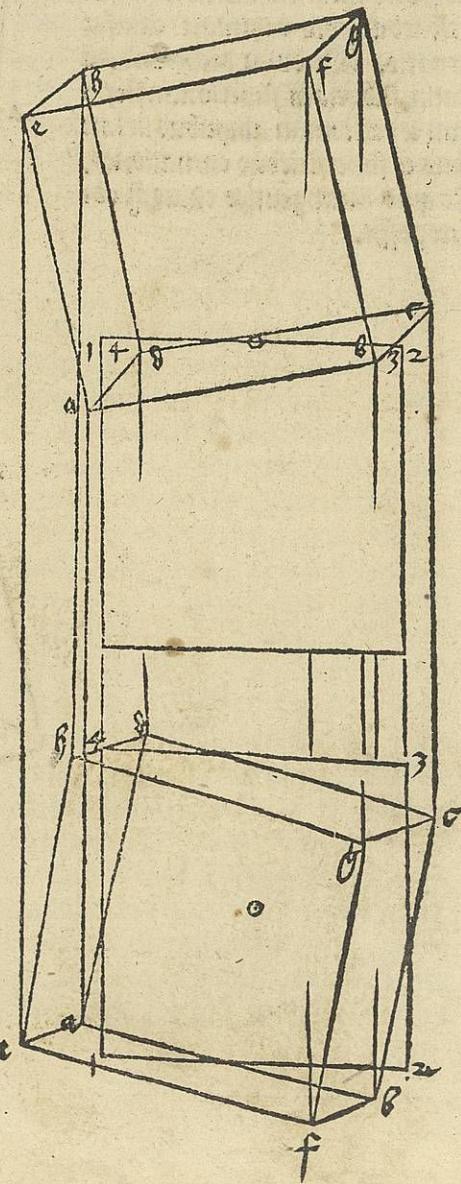
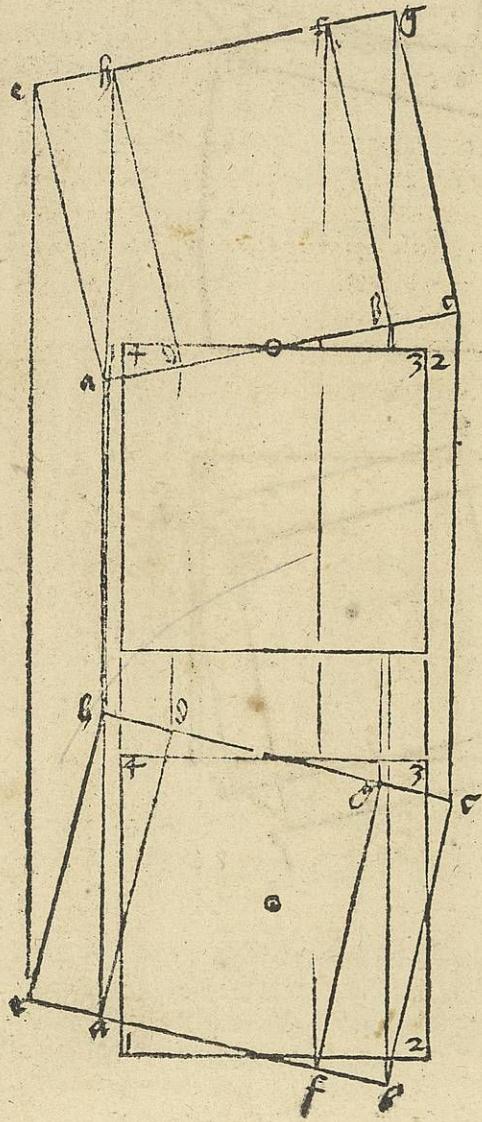
Sit nunc propositum superius corpus in latus vertere, qua versione omnes illius anguli dimoueantur ab angulis subiecti quadrati, igitur in fundamento seu depresso omnis quadrato hoc stat. Ut angulus. a. ab angulo. 1. et. b. ab. 2. c. ab. 3. d. ab. 4. discedere videantur. Ex quibus dimotis angulis si sursum beneficio transferentis lineas erigas, apparebit statim superioris quadrati corporis versio, quemadmodum et ipsum hoc iuxta ipsa insistentia sibi corpora et subiectum fundamentum, clare effinximus.

Versionis huic rationi locus fuerit in omnibus transuersis designaticibus partium humani corporis lineis, ad exprimendos naturales quosq; gestus, deq; hoc ipsa ducta est descriptio superioris versae faciet.

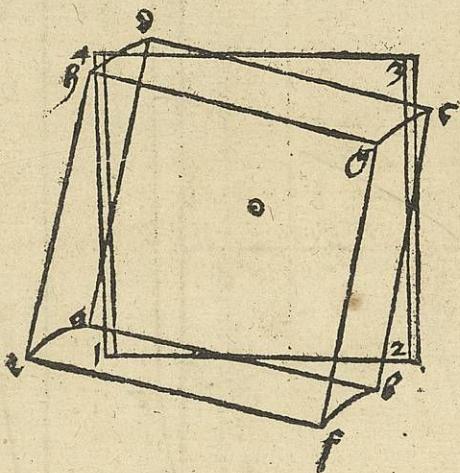
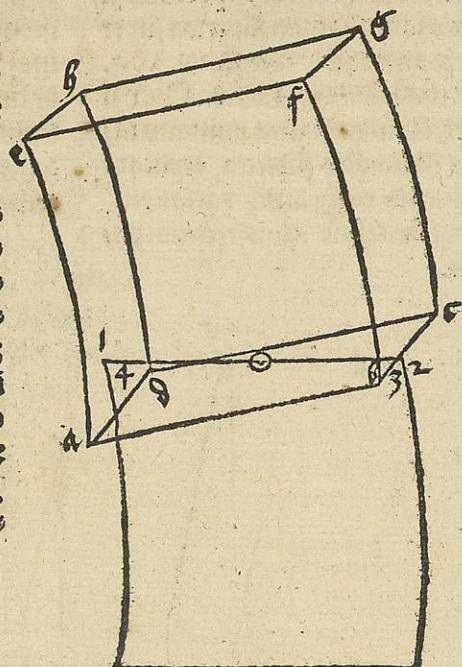
Sed ita verso superiore quadrato ut anguli dimoti fuerint, debebit studiosus harum rerum etiam inclinationem expessiri, ut latera obliquentur, et mox in fundamento subiecto depressionem quoque sentare. Ut autem omnes anguli in hac depressione notabiles sint, apponantur superioris etiam quadrati superiori superficie literae quaedam, Ille sunt. e.f.g. h. cum fuerint inferiores. a.b.c.d. Quae si rite perficeris, exhibet figura omnium talis, qualis est a nobis subiecta, explicata in fundamento rectis lineis variatione, quae perducunt beneficio transferentis consueuerunt.

Deinde verso superiore quadrato ut ostendimus bisariam et in laus inclinatio, tentetur tertia quaedam ratio proclinationis in aduersum superioris quadrati. Punctus autem. o. quem medium fecimus debet semper immobilis remane, re, nisi forte aliquis necessarius usus comouerit. Ita vertetur quadratum illud inq; latus ac prosum simul flectetur, unde cum fundamenti depressione beneficio transferentis exiret, tum talis erit figura qualem infra possum exemplum continet.

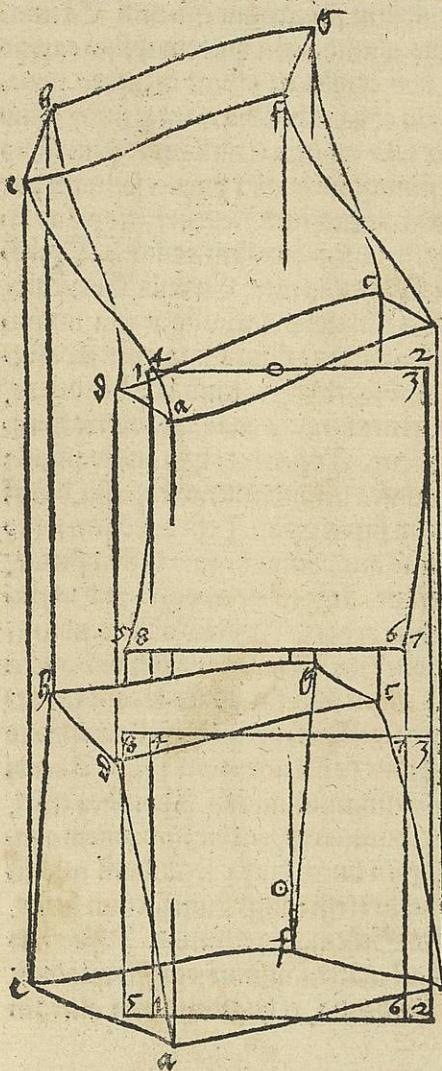

Sicut autem de superiori doctrina nostra, impositis in se duabus quadratis, ratio versionis flexionisq; in aduersum retrosumue, et in latus, intelligi potuit, ita scendum et inferioris quadrati tractationem usurpandam. Utq; unum altero fixo moueri, ita et moueri verumq; licebit, pro eo atq; usus et res tulerit. Sed hæc cum descripsit aliquis, tum mirabilis videtur quasi discursus laterum, angulorum, superficies rum, in ipsisstantibus et depresso corporibus, ut videre licet. Nam alicubi corpora sibi quasi insinuantur, alicubi diduci et explicari videntur. Quæcum in molibus accidunt. Directiones et contorsiones e contrario animaduertuntur. Unde sit, ut quæ uni parti demandantur at tribuantur alteri, ut quæ decessisse putent expleantur.

Præterea non est ignorandum, similem rationem quam flexionis et versionis demonstrauimus in rectis lineis. Iniri etiam posse in molli corpore cum lineis, lateribus ac superficiebus, pro voluntate cuiusq; curvatis. Quorum declarandoru gratia, subiectam superiorum flexionum et versionum aliquibus in lateribus et superficiebus curvationes, Ne quid intelligentie cuiusq; obstatre possit.

Sed his etiam intellectis differentijs flexuræ et versionis allorumq; motuum demonstratis in quadratis illis corporibus, adhuc tamen restat implexio, cuius cognitio non est negligenda. Implexio autem accidit lineis lateralibus ab angulo in angulum ductis, cum quibus una etiam superficiem simul implecti contingit. Quæc ratio non est diuersa ab illa supra indicata curvationum, nisi quod implexio lineas commiscet, cum ille quasi cerebellatum, ut dictum est ducantur. Implexionis autem est cuiq; libera usurpatio, qua efficitur ut nihil priorem suam figuram retinere videatur. Idem et de pressis iis quæ implexa fuere aliud longe a priore fundamentum apparet, quemadmodum in nostris subiectis effictionibus cernere licet. Accidit autem hoc necessario ut mutatio figure depressionem aliam pariat. Ubi sciendum ea quæ vertantur, in depressione vertenda esse, unde figura exigatur. Quæc autem flectantur in figura esse flectenda, Unde in depressionem demittantur.

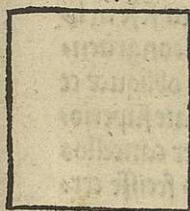

suo arbitrio exquiras flexus et versiones. Ita inuenient ille differentiæ supra memoratoe diri gendi, contorquendi, curvationis, implexionis, unde operis ratio et via aperteatur, qua nihil utilius ad certitudinem indicari possit studiosis artificij marmora aut ligna scalpandi.

Hinc enim deprehenduntur in quaqz superficie angulari, ea quae resecari debant, ne plus minusue relinquatur. Sed his non occupantur periti et exercitati artifices, nisi in grandibus et singularibus operibus. Solentqz in descripta imagine flexus puncus notare, atqz ita mox variatam mutatamqz formam de nouo effingere. His de rebus non me fugit qz difficile sit scriptis doctrinam complecti, quodqz lectoris ac discipuli tedium esse possit, in hac celeritate punctorum et notarum, et verbositate repetitionum. Verum compendia multa sunt quae in his sequentes minus fatigentur, et facile finem perlungant, absqz quo foret. Difficultas huius artificii insuperabilis esse videatur. Qui se igitur multum vsu et experientia harum rerum exercere voluerit, cotidie inueniet aliquid expeditius et facilius. Cui operce nihil optabilius fuerit bono magistro, quae emi absqz interprete discenda sunt, multipliciter maiorem laborem fatigationeqz parere solent.

Horum quae diximus in imagine virili exemplum subiectimus effectum. Ea imago erit illa supra in secundo libro descripta cuius altitudo esset quidem ipsius capitis spaciiorum nouem, sed facto capite elaciuseulo, non consisterit eadem mensura nouenum capitum. Huius igitur imaginis formam obliquam aduersamqz inclusimus vndiqz quadratis et angularibus figuris, quae ipse quidem et elatiore et humiliores de transuersis distinetricibus ipsarum excent, suntqz inequalia propter formam partium quibus accommodant. Huius imaginis etiam altitudinem nouem sectionibus distinctissimus in decem figuras angulares. Sectionum autem haec sunt nomina. Transuersa linea menti, Scapularum, Jugulorum, Mammarum, Cinctus, Coxarum, Summi femoris, Genu, Imi tali sub tibia. Sed maioris claritatis gratia, imaginis primum formam vndiqz inclusam quadrangularibus figuris linearum exposuitis mus obliquam et aduersam, stantem et erectam absqz flexu, protenso brachio dextro, sinistro dependente. Sed in parte altera carce cernes tantum quadrangulares linearum figurae insistentes sibi, omissa forme efficiene. Postea haec ipsa quadrangularis imposta in se, et includentia imaginem, aspicias infra in fundamento depressa, beneficio transferentis, ita ut separatim de capite factum supra vidisti. Postea seorsim sectionum illarum singulas rotundationes consentaneas quadrangulis suis descripsimus, quod exquirendum est et in aduersa et obliqua effigie. Atqz ex hoc appareat quid in singularibus sectionibus quadrangularis superficie decidere debeat. Hoc loco aduentendum, cum quadrangularis superficies in eadem sectione una est superioris corporis altera inferioris quae in se imposta sint. Cunintelligi etiam utriusqz unam et candem circumductionem. Quadrangula etiam sectionum seorsim exposita cancellatim lineis distinctimus, ut si quid versum flexumque fuerit, debite de his informari possit. Alicubi enim contingit quadrangula prolongari ut comprimantur alicubi Rhombos effici, cum igitur secundu haec partium formam debite rotundare oportebit, cum autem quadrangula Rhombi stant consequenter et cancellatim linee ducte secundum eam figuram eadune. Cum autem aliquid quod amplum esset angustum factum fuerit, utere adminiculo Variantis cuius in priore libro Schema expressimus. Postea has sectiones uniuersas depresso in fundamento quasi coaceruauimus, omissis quadrangularibus, ut perspici posset qualis esset illarum in se incidentia, et quatenus una alteram excederet.

Caput.

Mentum.

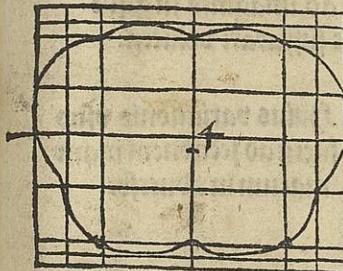
Scapulæ.

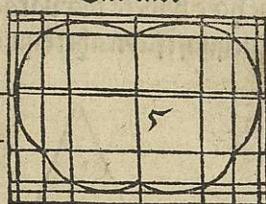
Jugulus.

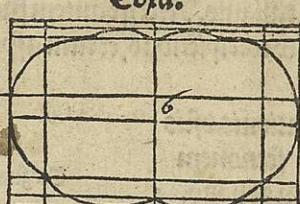
Mammæ.

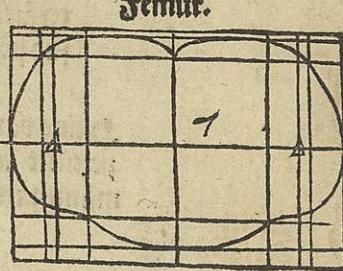
Cinctus.

Coræ.

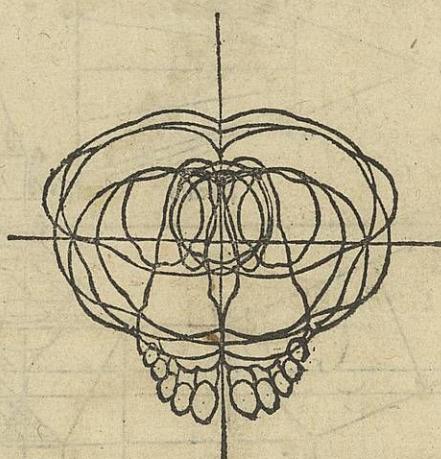
Femur.

Genu.

Imum tali.

Post haec libet exquirere quae sit diversitas aspectus istarum sectionum cum non magis recta in suis quadrangularibus superficiebus insisterint sibi, sed fuerint motio ne quasi impulsæ. Quoz declarandorum gratia proponatur exemplum. Quadrangularis sectionis quae acciderit intra mammas et cinctum. Hoc ipsum solidum quadrangulum imponatur primum oblique formæ rectam in transuersam lineam, et angulos supra ubi de mammis resectum sit notabis literis in priore parte. a. b. in posteriore. c. d. Sed ubi resectum sit de cinctu, notabis frontem. i. z. tergum. 3. 4. Hinc subiectis fundamenum suum seu depressionem, notatam et ipsam similiter literari et numerorum eisdem notis. Ut omnia sibi mutuo respondeant. Deinde oblique formæ recte impositum in transuersam quadrangulum, flectetur per notas spine prosum. Subiecturqz et eidem depressione sua, notabunturqz anguli quiqz suis literis suisqz numeris. Ita proclinatum hoc corpus acceperit nouam depressionem. Cum deinde hec depressione in priore parte ubi pectus sit, vertetur prosum in aduersum et bene in rectum latus subter memoratam lineam transuersam. Quo facto ex omnibus notis literaz ac numeroz educentur lineæ sursum ultra transuersam. Mox per has, ut dividimus, erectas lineas ex literis ac numeris suis, traduces transuersas ex oblique formæ quadrangulo imposito in transuersam, ut initio dictum est, idqz transferentis beneficio efficietur. Notentur autem quæqz literæ ac numeri, et omnia evidenter constabunt. Atqz ita laterum lineæ describantur, apparebitqz illa in latus verso. Eritqz iam haec pars flexa prosum, et versa in latus. Cum posita ipsa haec ita flexa et versa pars, in dextrum latus super transuersa flectetur per spine notas. Atqz omnibus ex angularium literis et numeris, huius rectæ partis et flexæ prosum, itemqz verso et

flexæ in latus deduces perpendicularares, perqz illas transuersas ex omnibus literis ac numeris depressoꝝ versæ duces transferentis beneficio. Qbz cernentur sese in literis ac numeris suis scindere, illis in locis laterales circumduces lineas, et congruentia omnia reperientur. Intra autem has cancellos distribues linearum de oblique et aduersæ formæ sectionum notatis quadrangulis, pro latitudine et densitate superiore et inferiore, idqz sicut beneficio variantis. Postremo formæ effictionem per cancellos inscribes in erecta simul ac depressoꝝ parte, qualis inscribi debet, et ut nos fecisse censes. Quemadmodum autem docui hanc partem tractari posse. Ita de omnibus litteris faciat aliquis. Necesse autem fuerit hæc habere preparata, ad imagines in gestu suo positio corripiendas, et cum aspectui quasi subtrahere quis ac suffurari voluerit.

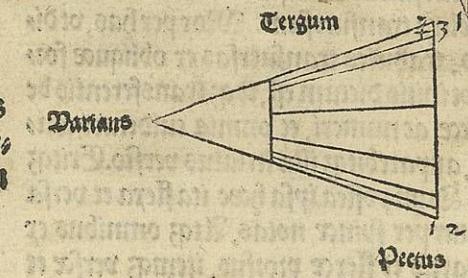
Huius variationis usus
pertinet ad sectionem
mammarū in obliquo.

Huius variationis usus
fuerit ad sectionem mam-
marum in aduerso.

Huius variationis
usus pertinet ad se-
ctionem cinctus in
obliquo.

Huius variationis
usus ficerit ad se-
ctionem cinctus in
aduerso.

Sed nunc ostensa hac ratione exemplo maiuscule partis propositae de humana
 effigie, nempe eius quae esset intra mammas et cinctum, ex quo per omnes partes insi-
 stentes sibi quid fieri deberet intelligi posset, cum de recta linea statu variaretur. Ex eis
 quar eandem nunc deinceps rationem in flexionibus omnium ordine partium inclusa-
 sarum quadrangulis suis. Quarum statum et ponemus pro arbitrio nostro et varia-
 bimus, relinquentes unicuique libertatem faciendi ut ipse voluerit. Et ad haec quidem si
 quid ante ipsis aptum aut otile forte, expositum sit, etiam nunc resumemus. E ceterū,
 ut ante quoque monuimus, diligentia haec in parte opus est, cum omnium partium in
 suis quadrangulis commotarum alia sit quae dudum forma in descriptionibus, et stan-
 tum et depresso, primum autem flecti pars aliqua solet prosum aut retrosum,
 Deinde in latus verti, mox etiam flecti in latus, quae omnia ex hac ratione conuenien-
 ter deduci consuevere. Quod autem in sequentibus aliquid prius dictorum repetitum
 inuenientur, sciendum necessitate facit, ut sequens doctrina cum antegressa congrue-
 ret. Aliquantisper etiam cogitauit illo esse unico exemplo contentus, sed verius sum ve
 ex illo parum intelligerentur reliqua. Proponam autem principio, Imaginis initia-
 lem partem, id est, quadrangulum capitum, cuius tractationi erunt similes alias
 quoque partium tractationes. Notantur autem primum superiores anguli quatuor lis-
 teris. a. b. c. d. Inferiores autem numeris. 1. 2. 3. 4. Ita ut. a. ad. 1. b. ad. 2. c. ad. 3. d. ad. 4.
 respondeat. Postmodo spectans obliquā faciem, promotam illam a linea altitudinis
 imaginis flecto prosum ut despiciat. Eaque hoc depresso efficienda, unde cognoscatur
 quam longa superiora inferioribus prominentiora sint. Haec notantur litera. A. pos-
 ita obuerso contra me depressionem ut aduersa facies fiat et aspiciens, Vertoque a
 fronte nonnihil in latus dextrum. Atque ita erigo lineas ex omnibus punctis literarum
 et numerorum. Deinde ex literis et numeris iuxta posite oblique faciei despiciens
 A. beneficio transferentis lineas protraho transuersas per illas erectas. Vbi igitur ses-
 siones a literis et numeris coinciderint, ibi anguli designantur supra literarum in-
 fra numerorum. Cum autem suis notas lateribus coniunxi, tum apparet aduersa fa-
 cies, de obliqua illa flecta prosum, et versa in latus, cum ipsa erecta tum etiam depresso
 sa. Haecque ipsa notantur litera. B. sed insuper etiam cognoscendum qualis haec ipsa
 pars. B. in effectionibus obliquata erecta depressoque appareat. Nam scitu opus est
 qualem queque in effectione in obliquo et in aduerso formam sortiatur. Nam igitur
 haec pars. B. in aduerso prosum flecta et in latus versa deinceps ita obliquabitur. De-
 pressionem obuersam contra me ut aspiciens fieri, sicut dixi. Hanc reuertes cequabis
 littera ut obliqua fiat. Moxque eriges ex huius depressionis literis ac numeris lineas ex
 transferente, ubique iuxta erit aduersa flecta versaque facies, ibi traduces ex omnibus
 punctis numerorum et literarum transuersas cum transferente per illas erectas ex
 depressione lineas. Atque ita ubi cernes se lineas transcurrere, ibi impones notas lite-
 rarum ac numerorum et latera iunges. Ita habebis depresso et erectam formam
 huius partis, cui addes notā litterę. C. Ex his deinceps inuenienda est haec eadē pars
 flecta prosum, versa in latus, etiam in latus flectat, cuius rationis aliquid supra attigi-
 mus, sed nunc ita facies. Erecta partē. B. flectes in latus dextrum, iam ante versam
 in idem latus, et cum reliqueris illi subiectam depressionem suam, ita postmodo illam
 conuenientem huius flexure efficies. Variari enim oportet ut superiores anguli. a. b.
 c. d. quasi cadant in latus dextrum. Inferiora autem latera. 1. 2. et. 3. 4. coactentur quae-

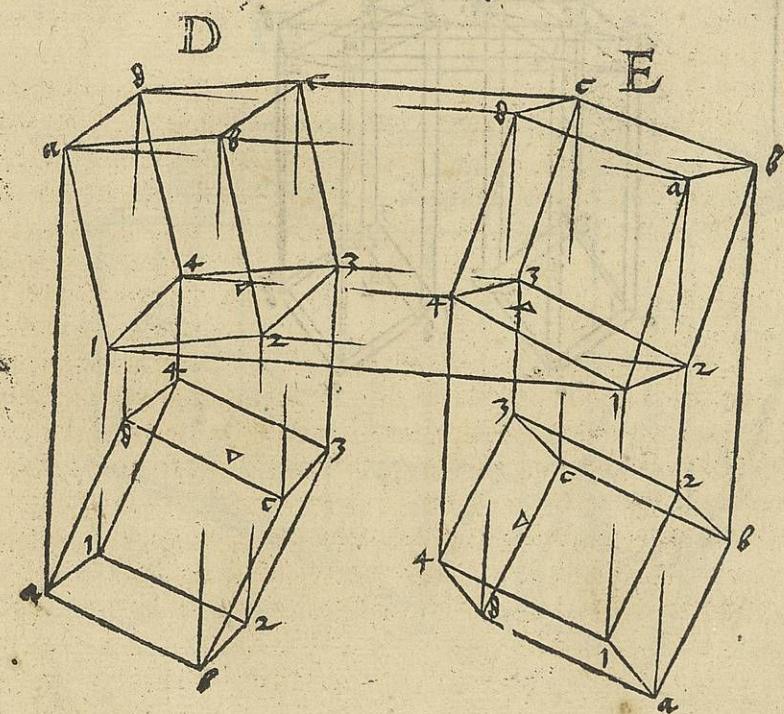
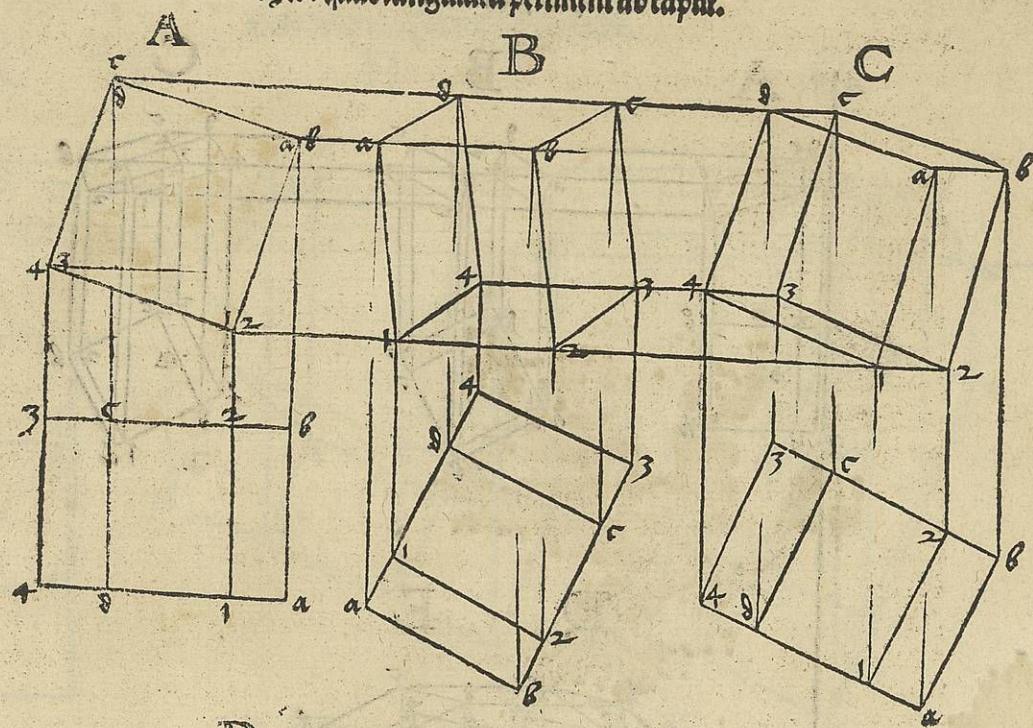
admodum et superiora. a. b. c. d. Id hoc pacto fiet. De transferente duces ex angulis superiorum literis. a. b. c. d. perpendiculares in depressionem, et apparebit statim abscissio ac productio linearum. a. b. c. d. declarantur enim lineis literarum demissis superne in depressionem. Similiter et demittuntur lineae ex punctis numerorum. Quibus et ipsis ostenditur quanto arciora stant latera. i. 2. et. 3. 4. in hac depressione q̄z dudum fuerant. Atq; ita cernes qualis in depressione flexura et quasi reiectio existat ab erecta parte. Hucq; appones notam littere. D. Quod ipsum, opus fuerit perspectum habere, quale in obliquo videatur. Id sic consequere. Huius partis. D. de depressionem constitutes oblique, sicut supra de parte. E. dictum est. Quo facto eriges ex omnibus punctis literarum ac numerorum lineas beneficio transversentis, postea ex parte notata littera. D. Eradiques transuersas per erectas. Et quibus in locis scandi lineas videris, illis appones suas numerorum literarumq; notas. Inductisq; lateribus habebis formam huius partis obliquam, cui apponatur nota littere. E. atq; ita denum absoluta habebis huius partis obliqua et aduersa quorum in opere usus erit.

Post haec propone quadrangulum colli, tractatoq; similiter et ad illum capitum modū. Sed paulo minus prosum flectes, pauloq; vertes minus in latus. minusq; in ipsum flectes. Ipsius etiam angulos literis. a. b. c. d. et numeris. i. 2. 3. 4. insignies. Atq; ita apparebunt forme partium erectarum et depressarum, maxime in posteriore ratione notoe. D. et. E. quorum sit in opere usus. Hoc ipsa custodis et in alijs sequentibus partibus imaginis, sed inferiores quasq; minus flectes ac vertes, ut in omnibus ordo et consequentia seruetur. Atq; hinc apparebit corporis implexio in latus conuersi inclinatioq; ea quae prosus quicq; in latus sit.

Cum autem ita progrediendo peruenieris ad partem quae notatur sectione maimae et cinctus, Relinques illam rectestantem, sed conuertes paululum in latus dextrum, et quibus opus fuerit ea exprimes. Triplici aut expressione tantum opus est. Obliqua propter primam depressionem quae vertenda est, et erigenda, et tertia in qua versio obliquatur. Et has depressiones notabis literis. C. D. E. neq; ordiere ab A. ut semper D. E. copulentur. Hoc etiam scies si depressionem aduersam vertere velis. Nunq; futurum ut decipiariis, si primum inclusoris eam partem quam versurus sis rectangulo quadrilatero, atq; ita inclusam partem una cum quadrilatero verteris. Aut si exquisueris versionem iuxta lineam rectam perpendiculariter, animaduertens angulum obvius an acuti partis illius ad lineam exeat, obliquis autem vertere, ut ostensum est ad transuersas rectas lineas. Ultimum erit corpus quadrangulum intra sectione cinctus et umbilici, quod in sectione umbilici promouebis seu flectes, prosus. Et subiectis illi depressionem suam quae quia est posterior signabis littera. E. Aduersam autem partem notabis littera. D. Bisariam autem solummodo haec pars exprimitur, quia semel tantum flectitur. Et in aduersa quidem cū educta fuerit erectis e depressione sua lineis, et inductis per transferentem transuersis omnia, plane recteq; apparebunt.

130.

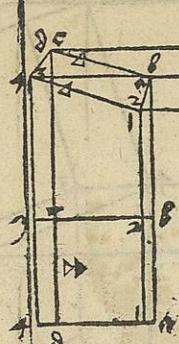
Hec quadrangulata pertinente ad caput.

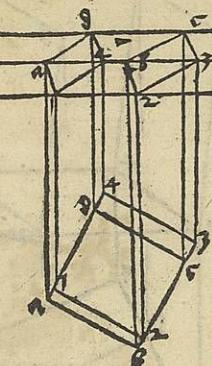
f 2

Haec sunt colli.

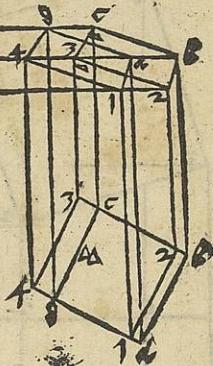
A

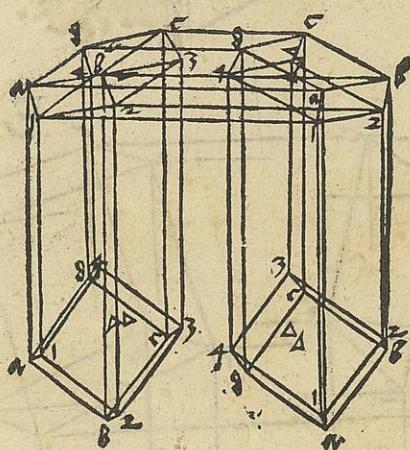
B

C

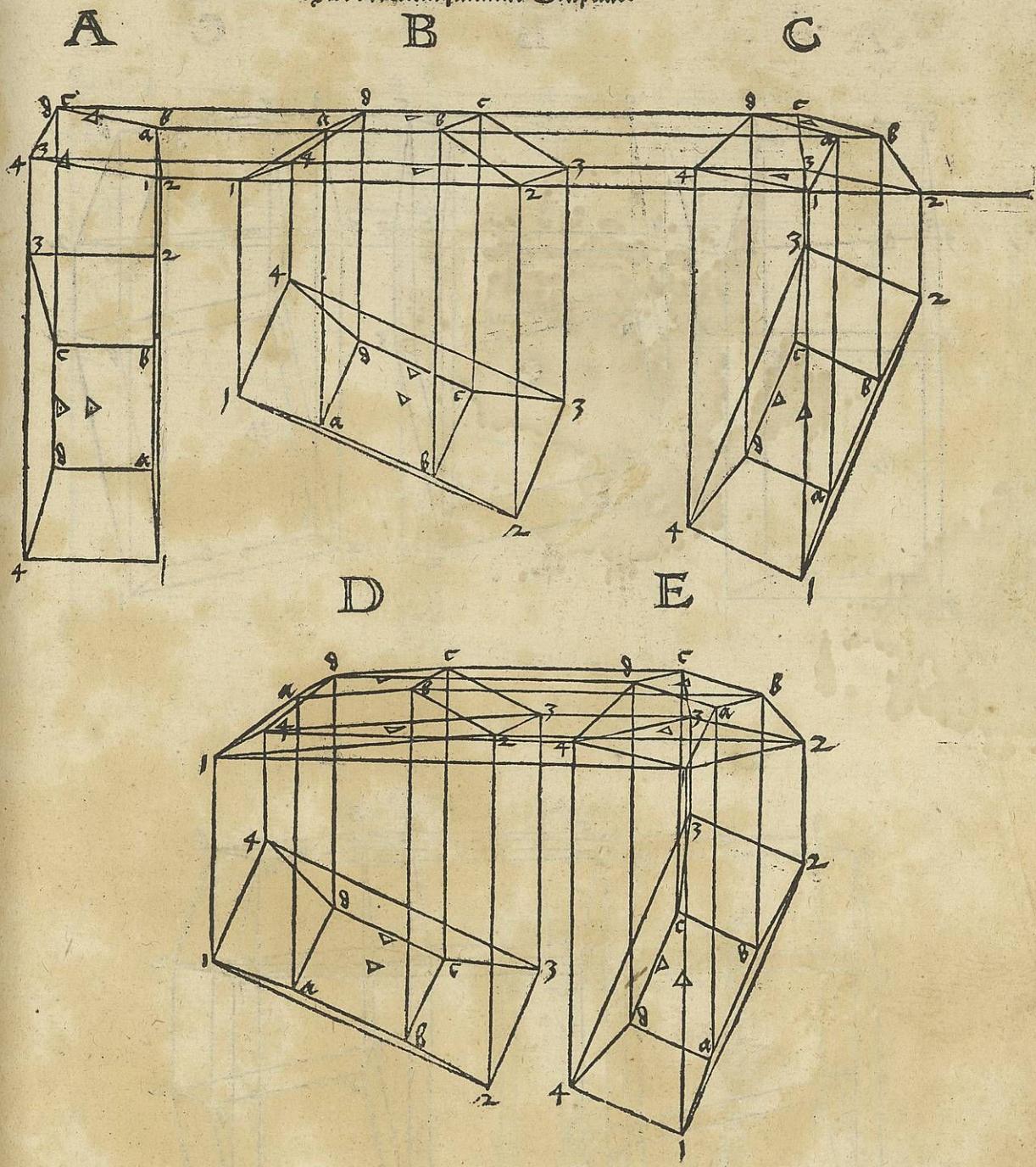
D

E

Hæc debentur summis Scapulis.

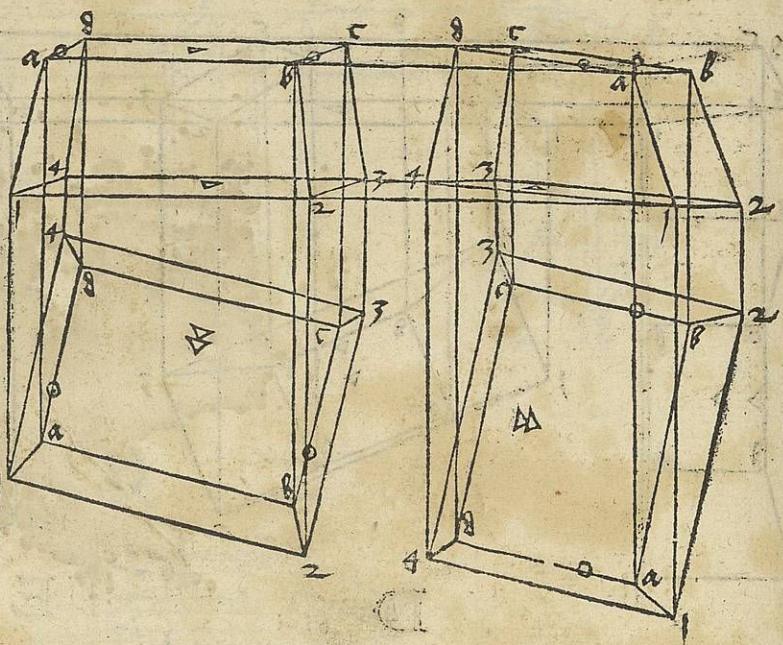
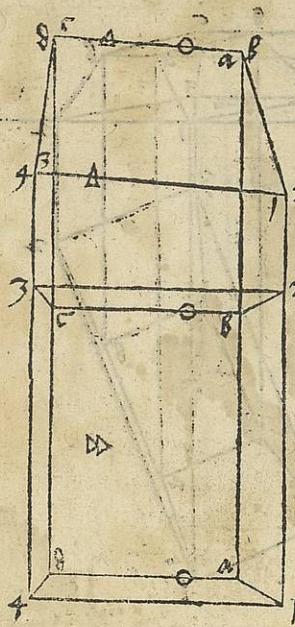
f 3

Hæc sunt superioris Thoracis.

A

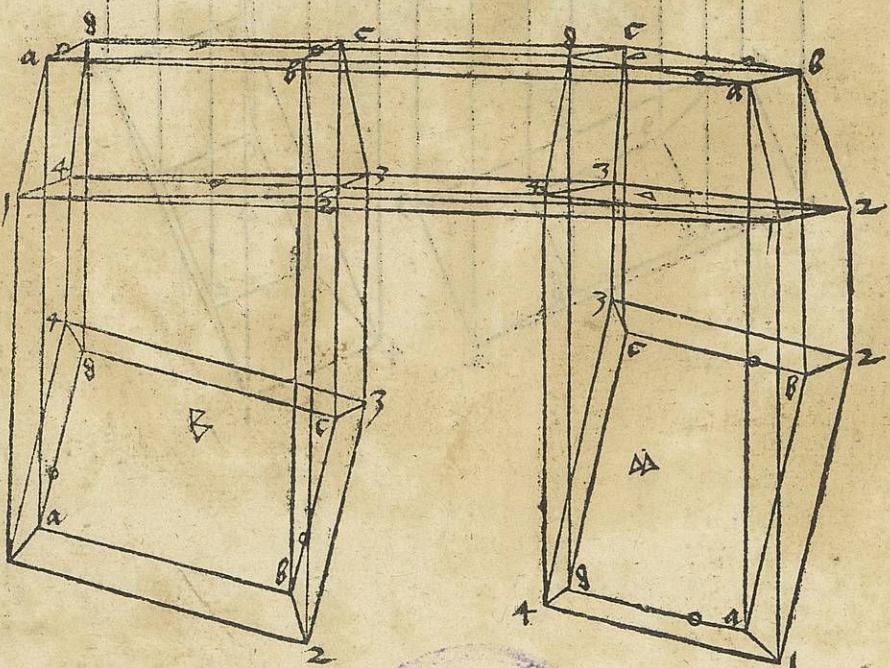
B

C A

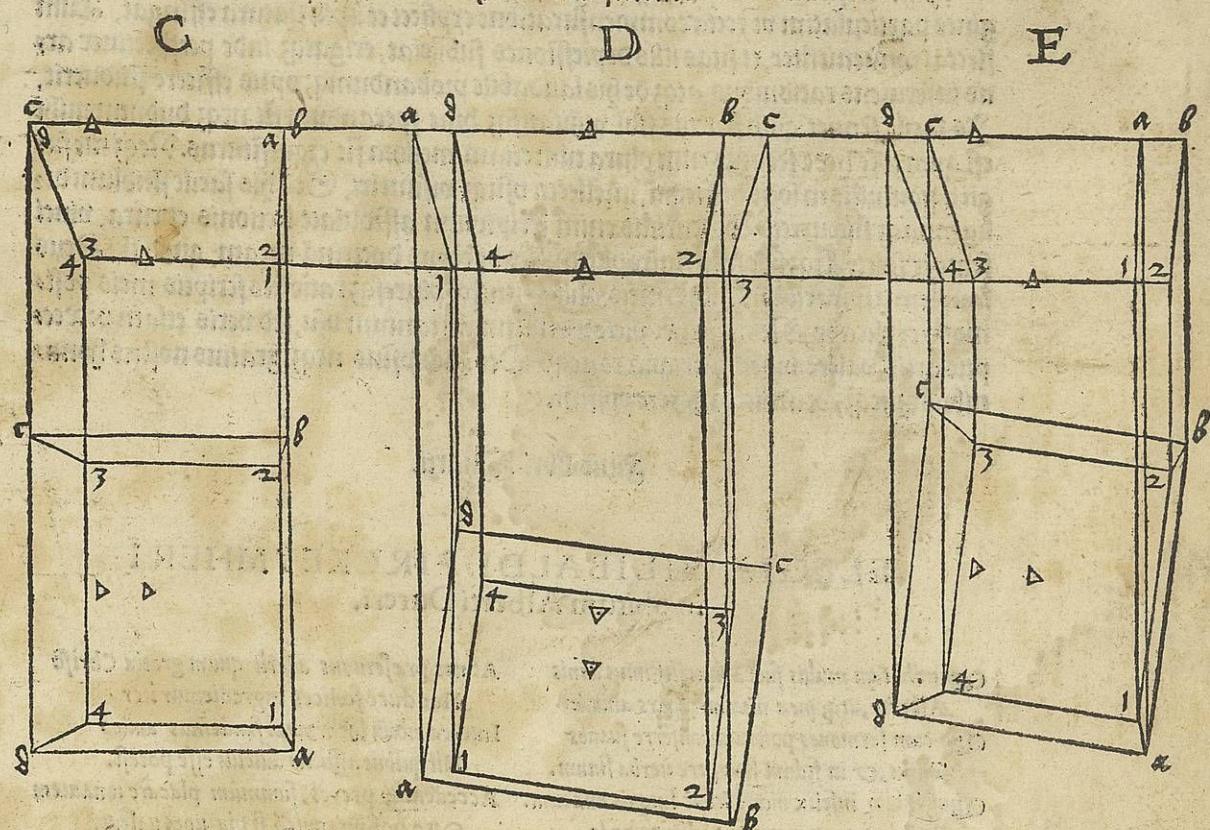
D

E

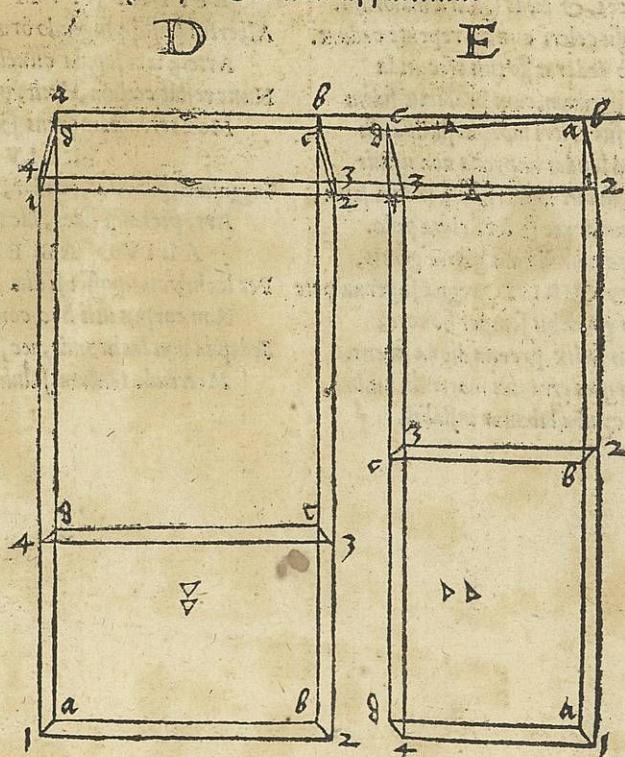

132.

Haec vero inferioris.

Haec sub Tinetum applicentur.

Hanc nostram doctrinā si quis usurpandam in manus suscepere sit, primum imágines particulatim ut recta commensurazione explicet et apta statura effingat. Tum flectat conuenienter, et suas illis depressiones subiiciat, erigatqz inde perspectiue artis inseruiens rationibus, atqz de his laudabile probandumqz opus efficere studuerit. Is facile sentiet quid fructus sibi utilitatibz hinc sperandum sit, neqz dubium mihi est quin ipse h̄ec secutus cum plura tum etiam meliora sit exquisiturus. Neqz me fugit h̄ec multis in locis difficulta, intellectu v̄suqz visum iri. Sed his facile studium diligentiaqz succurret. Obscuritas enim scriptorum assiduate lectionis et cura, vincit semper solet. Atqz hoc loco finire placuit his de rebus doctrinā meam, quod si Deus fauorem aspirarit conatibus meis, alias picture pluresqz rationes scriptis meis postmodo explicabo. Ne nostrates pictores manuum tantum v̄su, sed veris etiam processis artis valere videantur, qua re neqz Deo gloriiosius neqz gratius nostris hominibus quicqz, vt arbitror, facere possim.

Finis libri Quarti.

ELEGIA BILBALDI PIRCKEYMHERRI in obitum Alberti Dureri.

Qui mibi tam multis fueras iunctissimus annis
Alberte, atqz mea maxima pars animae
Qyo cum sermones poteram conferre suaves
Tutus, & in fidum spargere uerba sinum.
Quorū subito infelix moerentem inquis amicum.
Et celeri properas non redire pede
Non caput optatum licuit, non tangere dextram,
Ultima nec tristī dicere uerba uale
Sed uix tradideras languentia membra grabato,
Quum mors accelerans te subito arripuit
Hēu spes fallaces, & mens ignara malorum.
Quam lapsu celeri cuncta repente cadunt.
Omnia Durero dederat fortuna secunda
Ingenium, formam, cum probitate fidem
Omnia sed rursus celeri mors abſtulit aſſu
Tollere sed laudes improba non ualuit
Virtus namqz manet Dureri, atqz inēlia fama,
Splendebunt donec sydera clara polo.
I decus, i noſtre non ultima gloria genis,
Ductore & CHRISTO regna superna pete
Illic non uano gaudebis semper honore,
Pro meritis felix premia digna ferens.
Donec nos fragiles erramus mortis in umbra,
Et miseri cymba labinur instabili

At nos p̄ſeruans aderit quum gratia Christi
Hoc duce foelices ingrediemur iter
Interea moestī lachrymas fundemus amico
Nil quibus afflictis dulcius esse potest.
Accedentes preces, sumnum placare tonantem
Que possum, quicqz si pia uota ualent.
Et ne quid tumulo desit, spargemus odores
Narcissum, uolas, lilia, sertia, rosas.
Fœlix interea somno requiesce beato
Dormit. n. i Christo, uir bonus haud moritur.
EPITAPHIVM EIVSDEM.
Albertus postqz pingendo ornauerat orbem,
Arteqz tam lepida cuncta repleta forent.
Nunc restat cœlum, dixit, pingatur ut altum.
Mox terram linquens sydera clara petit.
ALIVD.
Ingenium, probitas, candor, prudentia, uirtus,
Ars, pietasqz fides, hic tumulata iacent.
ALIVD AB EODEM.
Per lachrymas posset si uita Alberte, reuerti
Non corpus uili hoc conegeretur humo.
Sed quia non lachrymis, nec flendo fata nouentur
Moerendo tanquam soluimus, inſeridas.

EPITAPHIA IN ALBERTVM
Durerum, Eobani Hesii.

Quo situs Albertus tumulo Durerus, eodem
Picture ratio tota sepulta iacet.

A L I V D.

Artis & ingenij laudem si fata morentur
Certum est Durerum non posuisse mori.
Ergo sub hoc nondum totus iacet ille sepulcro
Ingenij famam uiuus ad astra tulit.

A L I V D.

Quid properas subsiste parum lecture uiator,
Hic sita Dureri molliter ossa cubant.
Est operae precium talem spectare ruinam
Cum qua picture concidit omnis honor.

A L I V D.

Quid uitam coluisse iuuat quascunq; per artes
Quando ea momento mors rapit atra breui
Par fuit Alberto Pictorum nemo, sed illum
Fata diu summum non potuere pati
Præscidit ergo uiri uitam mors falso maligna
Et dixit moriens sic quoq; non morieris.

ALBERTO DVRERI NOBILIS.
Pictori & Geometri in Norico. Q. V.
An. L VII. Ioach. Camer. F.

Sic pro te fertur rerum natura locuta,
Ulteriora petens tempora pauca tibi.
Parcite fatales euoluere pensa sorores
Ducitur ex ista gloria nostra colo
Vnus quas rerum uiuas ego procreo formas,
Hic similes ueris fingere doctus homo est.
Quid quod nostræ huius uires superantur ab arte
Et natura parens quod nequit iste potest?
Hoc ego continuata feror, neq; diuidor, inq;
Veris hiems medio uer hiemisq; manet.
Hic ut spectentur uiuos facit inter humati
Hoc antiqua uidet secula posteritas.
Hic ferat ut tellus omnis passim omnia que sunt,
Quæq; futura putant queq; fuere facit.
Talia, cum uellet concedere parca roganti,
Abstulerat crinum Persephonea sacrum.

Iωαχείμος.

οἰς ποτ' ἀπελλοῖαι χῆρες θαυμαστής ἐδόκισαμ
ἴθουσόμην τῶντας ταῦτ' εὐέλοιμοι βλέπειν,
ὅστ' ἀπὸ δύρηρου τέχνης μνημένα λίτωντο
ζωγράφος ἔργα γαθός ξυγγραφέωστε καλύπτειν
ἡταῖς ταῦτ' ὄροστατε, ἀπελλαγές δὲ μόνον διμήνη
ἀλλακτούσεις ιοις τευθόστημα, εἰπομ, ἔημ.

Filum Alberte tibi, cum neret parca supremum
Et plenum uitæ conglomeraret opus,

M. Beatis. S.

Memorice Alberti Dureri, viri optimi, ac cætate sua pictoris absolutissimi, qui
non solum primus e Germanis picturam auxit, illustravit, ac ad seueriorem legem re-
strinxit, sed et literis posteritati commendare coepit, ob quam rem, precipue vero mores
compositos, prudentiam ac modestiam singularem, Nurenbergensibus suis, imo ex-
teris omnibus fuit charissimus. Idus vero Maximiliano, ac nepoti eius Carolo
Cesaribus, nec non Ferdinando Hungarice ac Bohemice Regi, acceptissimus,
qui illum annuolargoq; stipendio souerunt, ac summo prosequuntur sunt favore.
Obiit autem non sine magno amicorum desiderio. S. Idus Aprilis. Anno. 1528.
Aetatis vero sue. 57.

Bilibaldus Pirckheimherus
amicus integerrimo. M. P.

In his libris qui operam lectionis forte posuerit, cum alia inter excludendum admissa et a se anima aduersa errata benigne corrigat cum notata a nobis emendet. In qz primis in prefatione primi libri permutatos versus et confusam sententiam inter excusionem operis. Hoc modo. a. 3. a tergo Versu. 23. lege Non etiam fugiebat me quanto difficilior esset labor futurus mortuo authore qz fuisse viuo, et quod maxime contrarium esset, occupatus re. At Versu ultimo et deinceps primo sequentis cartae dele haec verba. Labor futurus mortui authore qz fuisse viuo, et quod max. contrarium esset.

Postea in libro. 3. carta. a. 1. Versu a fine. 2. lege si qui.

a. 2. V. 8. pone punctum ante. nihil. 12. punctum ante, relinquet tolle. Colle et a tergo V. 11. a fine post extitit.

a. 3. V. 3. ad dele. V. 12. le. discernit. V. 15. le. totam hanc rationem. V. 24. leg. πας επιδιωκε. V. 26. le. decurrationis. V. 5. a fine le. decurratione. a. ultimo V. 1. lege productionibus.

b. 1. a tergo Juxta imaginem virilem sic lege. Infra genu. Imma sura exterius. Imma eadem interius. Mons ped.

b. 2. a tergo V. a fine. 7. le. vt. a. c. deser.

c. 2. supra prima facie le. elatam.

c. 3. a tergo in scriptura intra capita. V. 2. lege sed duo.

c. 4. V. 12. lege hanc non hac. V. 25. le. que non qua. V. 7. a fine le. acutius. Altero. V. 6. le. labeonibus.

c. 6. V. 20. lege elaborantur. V. 25. lege tenuia.

e. 1. V. 1. lege propositae. e. 4. a tergo. V. 1. lege peruerendi. V. 15. lege nisi usui aet. comod. V. 12. a fine lege appon.

Ad peruertentis diversionem ascribe. Mens. viril. imagi. ultimo loco deser. in libro. 2. f. 3. V. 19. lege ipsi su. a tergo. V. 9. lege putandum? V. 21. dele cer. V. 29. le. Eodem enim modo et.

f. 4. a tergo. V. 17. a fine lege tenuibus. f. 5. V. 14. a fine lege nequaquam.

Libro. 3. g. 2. a tergo. V. 5. lege designatœ part. g. 3. V. 10. lege nerui.

g. 4. V. 3. lege angularibusue sig. V. 5. a fine lege cranium. A tergo. V. 2. lege illa.

g. 5. V. a fine. 3. lege aggrediamur. a tergo. V. 12. lege dextrum autem dirig.

i. 2. columna. 2. V. 2. lege in latus. V. 6. lege semper. i. 5. V. 16. lege alijs has sig.

V. ultimo lege scalpendi. Altero. V. 7. lege facile ad fin. V. 8. lege fore, diff. V. 11. a fine lege sunt, tunc intel.

k. 1. V. 5. a fine lege, quomodo etiam in la. a tergo. V. 9. lege oblique,

k. 4. a tergo. V. 8. lege assiduitate lecti.

Finitum opus Anno a salutifero partu. 1534. 9. Cal. Decemb.

Impensis viduæ Durerianæ, per Hieronymum

Fornschneyder Norinbergæ.

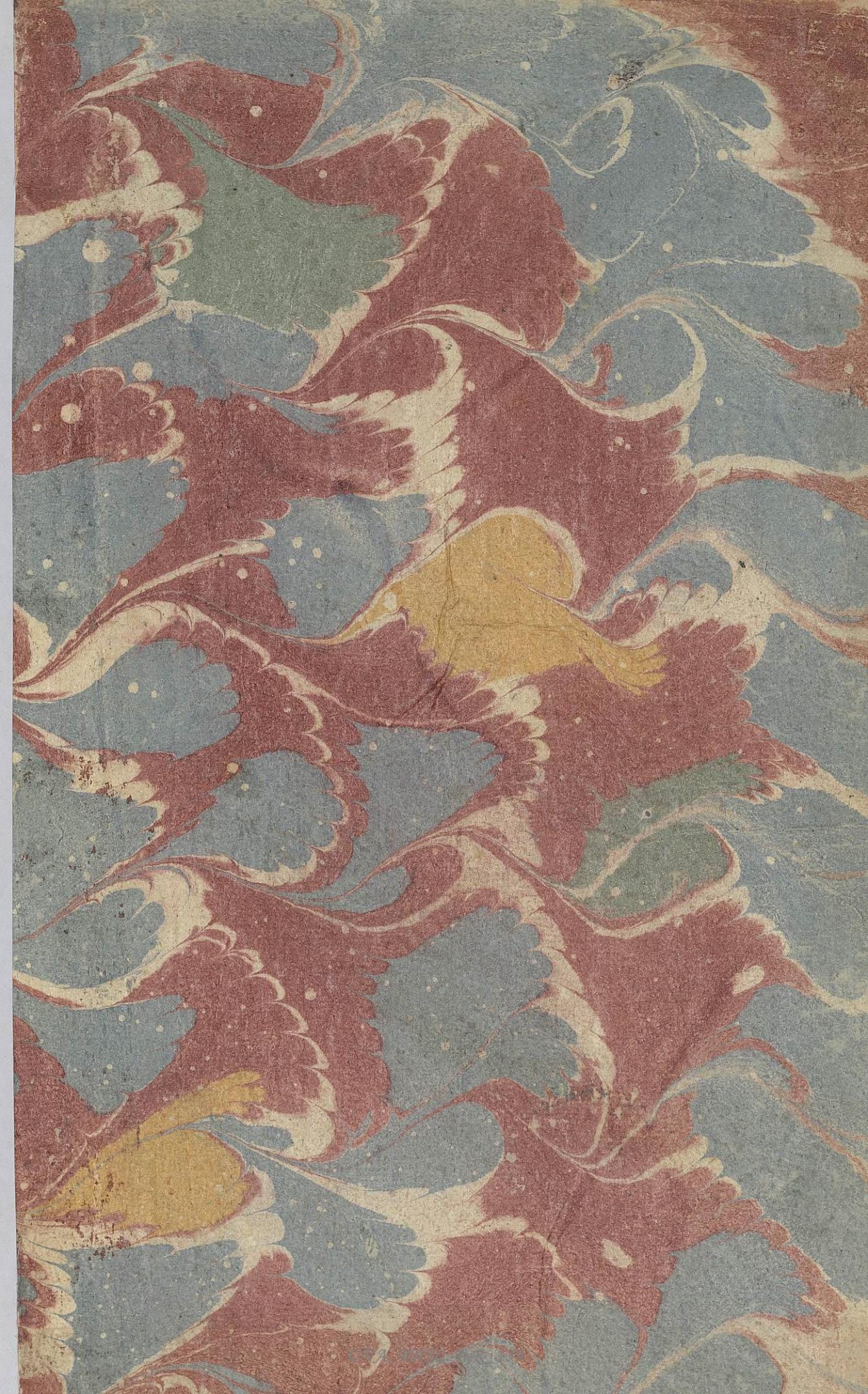
1616

J

CSA 1285C 158.139

The image shows a close-up of a book cover or endpaper. The design is composed of gold-tooled elements on a dark, possibly black or dark brown, background. At the top, there is a horizontal band containing stylized, leaf-like motifs. Below this is a decorative border consisting of a repeating geometric pattern of small circles or dots. The main field of the design features large, prominent gold-tooled flowers, likely sunflowers, with detailed petals and a central disk. Interspersed among these flowers are smaller, more delicate leaves and buds. The overall style is traditional and elegant, characteristic of historical bookbinding.

MANUSCRIPT

A close-up view of a decorative border, likely from a book cover or endpaper. The design features stylized, symmetrical yellow flowers with long, sweeping petals arranged in a repeating pattern against a dark, possibly black or dark blue, background. The flowers have a slightly textured appearance, and the overall effect is elegant and traditional.

A close-up view of intricate gold leaf decorations on a dark, possibly black, background. The gold leaf is applied in delicate, swirling patterns and floral motifs, creating a rich, metallic texture. The lighting highlights the edges of the gold leaf pieces, emphasizing their three-dimensional quality and the fine details of the design.

This block contains a decorative border of gold leaf on a dark background, featuring stylized floral and foliate motifs.

THEODORE

Biblioteca de Santa Cruz

lyR 139

卷之三

This image shows a decorative border element, likely made of gold leaf, applied to a dark, textured surface. The border features repeating, stylized motifs that resemble leaves or petals, rendered in a metallic gold color.

A close-up photograph of a sunflower head, showing its characteristic yellow petals and dark brown, textured center. The flower is set against a dark, possibly black, background.

A close-up view of the decorative border on the back cover of the book. The border is composed of gold-tooled lines forming a repeating geometric pattern of diamonds and squares. The background of the border is dark blue or black.

This image shows a horizontal decorative border, likely made of gold leaf on a dark blue fabric or paper. The design is highly detailed, featuring large, sweeping gold scrolls that curve and twist across the frame. Interspersed among the scrolls are smaller, more delicate floral and foliate motifs, some with fine dots or beads. The overall effect is one of rich, traditional craftsmanship.